6
14-9
3

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
7 F
2

La [illegible] ha [illegible]
a [illegible]

~~XXV.11.23~~ XXV. 10. 10.

6.14_c.3

LEONIS
ALLATII
DE
PATRIA
HOMERI.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LVGDVNI,
Sumptibus LAVRENTII DVRAND.

M. DC. XL.
Cum Approbatione & Permiſſu.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

EMINENTISS.mo PRINCIPI
FRANCISCO BARBERINO
S. R. ECCLESIÆ CARDINALI
VICECANCELLARIO,

LEO ALLATIVS F.

QVANTVM reliquas literas Græcæ exuperent, Græcorúmque ſtudia inter alia & decore, & fructu commendatiora emineāt, Eminentiſſime Princeps, *iam multò ante omnes ſatis perſpectam habuêre, & nunc magnitudine, & vtilitate metiuntur:* ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυκτί. *Dum tantæ rei cauſam curioſiùs inueſtigo, illud potiſſimùm occurrit, nec viâ egredior, ſummi Principis, nec degeneris* ἀετιδοῦς *in illis excolendis, & lucubrandis curam, tantā illis ſtudiis dignitatem conciliaſſe, vt iam probri loco ſit probo viro, ſi quæ Maximus ille ſua exercitatione celebrat, iis*

ipſe in exemplo laudatiſſimo pro modulo virium non inhæreat. Summum Principem, quem cultu in terris adoro, ſilentio veneror.

Te verò, tuámque in ſtudiis hiſce, ac artibus promouendis induſtriam, quin & indefeſſam in illis illuſtrandis conſtantiam, is qui in earum ſplendore velut primas ante alios tenens, caput non ſine omnium admiratione extollit, H O M E R V S *meus, impensè admiratus, iam iam in lucem è tenebris erumpere geſtiens, vt Patriam ſibi iampridem multis nobiliſſimarum vrbium contentionibus ereptam, nunc tandem redditam inuitat. Te* Eminentiſſime Princeps, *Patronum adoptat, ne recuperatam rurſum contentioſorum diſſenſionibus amittat, atque iterum peregrinus, & extorris exulare cogatur.*

ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον, *aiebat alter Philoſophorum ſummus & meritò. Similitudo namque ſtudiorum animos hominum beneuolâ charitate de-*

vincit.

uincit. Opem ergo tuam, nec illam tardam expectat. Patriam quam tuo beneficio habet, & à tuis, quando ego tuus ſum, & quidquid vel ingenio, vel calamo, vel vigiliis molior, id totum non aliunde, quàm è penu locupleti tuo promatur; enixè vt defendas peroptat, ac rogat.

Σοὶ δ᾽ ἔπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί,
Μῦθον δ᾽ ὡς ὅτ᾽ ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας.

Et hæc quidem de Homero. De Auctore tantùm dixero, eum in re tenuiſſima, à qua ne diſcederet, materiæ ipſa continuatio ſuaſit, experiri voluiſſe ingenium ſuum, & ſcriptione ipſa opus in tantam molem excreuiſſe: & quanquam in eo argumenta agnoſcit, quibus à nuncupatione tanti nominis abſterreatur, id demum Humanitate Tuâ, & in omnes propensâ beneficentiâ, à ſemet impetraſſe, vt volumen, qualecunque illud fuerit, vel Tui Nominis claritate emergeret, lucémque compararet ſibi, ſi vnquam, dum per grauiora ne-

gotia anterioribus ſtudijs immorari licet, lectione tuâ dignatum, omnibus teſtatum faciet ſe non ingratum Tibi, nec mihi indecorum ad Amplitudinis tuæ manus acceſſiſſe. Viue diu felix, & quos in benè, proſperéque gerenda Republica annos inſumis, ἑκατονταπλασίονας feliciter imple.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

AVCTOR LECTORI.

CVM de Patria Homeri Opuſculum concinnarem, &, quæ in rem meam facere videbantur, hinc & illinc recolligerem, examinarémque ſingula, præcipuum illud, nec in hac materia contemnendum, Numiſma nempe Chiorum, quo ſibi vindicabant Homerum, expendens, vnà mecum, & non ſine ſuſpirio indolui, tam improbè cum Chijs à tempore geſtum eſſe, vt, cùm alij ſimilia vel viderint, vel exſculpta in publicum emiſerint, hac ætate nullum ſupereſſet, quod oculatis, nec tam facilè credentibus hominibus fidem faceret. Et licet in Muſęis Romanis ſedulus perquiſierim, ſemper tamen irrito labore ad aliorum teſtimonia recurrendum mihi fuit. Hinc, vt potui, ex ſententia aliorum, quod

ipſe non videram, Numiſma Chiorum in Opuſculum retuli: illúdque Typographis Lugdunenſibus, vt euulgarent tranſmiſi. Dum Liber aliorum miſeranda, & lacrymabili noxa, peſte ſcilicet, bono tamen ſuo in longiores moras protrahitur, factum eſt, vt intereà, & Libri edendi defectus, & deſideriũ meũ Eminentiſſimo Principi *FRANCISCO BARBERINO* exponeretur. Is ſtatim recordatur, (nemo enim omnium eſt, qui vel à ſe lecta, vel percepta auribus, accuratiùs comprehendat, & acriori memoriâ animo affigat,) in opulentiſſimo ſuo, ac rerum antiquarum, earúmque propè innumerarum Cimeliarcheo, Numiſma Chiorum extare; imperátque pro ſua humanitate, vt de eo mihi copia fieret. Vt iam vno eodémque tempore videas immenſam Principis pro ſimilibus rebus conquirendis pecuniarum profuſionem, & in adjuuandis aliorum ſtudijs non minorem humanitatem, ac largitatem. Vt enim verum fatear, plus ille de commodis publicis bene merens gaudet, quàm de rerum reconditarum poſſeſſione.

Numiſma quamuis non ita magnum, affabrè tamen, & ſatis concinnè ex ære factum eſt. Figuræ in eo perbellæ, non

quas

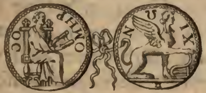
quas ſequiora ſecula, ſed quas antiquitas ipſa dum artes florerent omnes & ſculptura potiſſimùm, non ſine poſteriorum admiratione in aliorum exempla effinxit; vt hinc manifeſtò appareat Numiſma illud ante Chriſti tempora, florentibus rebus Chijs, cuſum fuiſſe: in effingenda enim Homerica imagine artifex, ſententiâ probatiſſimorum, qui hac tempeſtate vigent, ſculptoris operam non illaudabilem inſumpſit.

Videntur verò ex vna parte Ciuitatis inſignia, Sphinx ſcilicet tricorpor; puella formâ, & vultu lepido, ac venuſto, viribus integra, habitu nonnihil efferata, capillamento ſpiſſo, crinibus intortis tæniâque colligatis, quæ demum per vtramque colli partem effunditur, mammis prominulis, alis expanſis ſublatiſque, pedibus ac vnguibus Leoninis, cuius imaginem, in quam & deſinit, adamuſſim repræſentat, caudâ elatâ, incuruatâque aduerſum S referens, pedibus poſterioribus plicatis quaſi accumberet, anteriori ſiniſtro recto terram calcat, dexter Lyræ ſubiacenti declinatæque, ſiue illa trichordos ſit, ſiue tetrachordos, fugiunt enim oculorum aciem chordæ; cornu innititur. Lyra

eſt duo-

eſt duorũ cornuum vt è bouino capite in ima parte erumpentium, quæ ſenſim expanſa antequàm in ſuprema parte extenuata in ſemicyclum deſinant, in ſeſe inclinata iugum ſuſtinent, in quo chordæ appenſæ in ima deferuntur cum cornibus in baſim non admodum quadratam, ſed circa cornua paulùm acuminatã: In extrema parte ſub Sphingis baſi ſtellula eſt. Circùm inter caudam, alas, faciem, & pedes anteriores non iunctim, ſed diuiſim ΧΙΩΝ inſcribitur. Et hæc quidem ex vna parte Numiſmatis ſunt. In altera homo prouectæ ætatis manibus volumen euolutum tenens, ſellæ inſidet, barbæ impexæ, nec adeò longæ, concreti cinni promittuntur. Oculi caui ac fixi, ſupercilia hirſuta contractáque, rugæ frontis, plicæ denique faciei omnes meditantis, ac aliquid parturientis ſunt: totus denique eſt in lectione voluminis: ab humeris & pectore ad ipſos pedes, & vincturas manuum tunicâ talari, fluentique contegitur: ab humero pallium ſub brachio, coxendicéque, ſed magnificè plicatum latè diffunditur. Sella variè ſtriata nodis, iiſque varijs exornatur, quæ à floſculis veluti liliorum incipiens, in eoſdem floſcu-

floſculos deſinens baſi fixos extenuatur: Sellæ pedes vt firmiores ſint, vinculo ex eadem materia colligantur, quemadmodum & brachia, in quæ ſedens Homerus humeris innititur: ante Homeri faciem, & poſt terga diuiſim legitur ΟΜΗΡΟΣ. Et hoc quidem Numiſma Chiorum eſt. Id vt attentiùs conſideres, vſurpes etiam oculis, provt libitum fuerit, hîc ex ære Barberino non minus eleganter, quàm feliciter ab Andrea Sacco, Pictore hac ætate præſtantiſſimo, laudatiſſimôque delineatum tibi repræſentamus.

Hoc eſt, vt vides, Barberinum Chiorum Numiſma, longè ab alijs, quæ in hunc diem impreſſa ſunt, diuerſum, de quibus plura dicere alius erit opportunior locus. Modò tamen hoc, ſed quàm breuiſſimè fieri poterit, examinabimus. Chiorum itaque inſigne ſed magis, præcipuum, Sphinx fuit, quam variè non tantum Chios, ſed alios etiam effinxiſſe, antiquitatis ipſa reliqua monumenta teſtantur. Atta-

Attamen Chiorum non ea fuit, quam Troglodytria, & AEthiopia inter ſimias, vt refert Plinius, vno ſi excipias pilo, feritatéque, homini ſimillimam, fuſco pilo, & mammis in pectore geminis, in theſauros maxillarum cibum condentem, móxque inde ad mandendum manibus expromentem, generant: nec diſſentiunt Solinus, AElianus, Diodorus, & ante hos Agatharchides in excerptis apud Photium in Bibliotheca, qui eam placidam, verſutam, artis non incapacem, & docilem ad feritatis obliuionem eſſe affirmant. Non hæc, inquam, Chiorum Sphinx fuit, ſed quam fabuloſa Poëtarum commenta, & Thebanorum acerbiſſimæ clades nobilitant, corpore triformem. Auſonius in Grifo Ternarij:

Terruit Aoniam volucris, Leo, Virgo triformis,
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.

De ea Palæphatus de Incredibilibus, Apollodorus lib. 3. Bibliothecæ, Diodorus Siculus lib. 4. Statius in Thebaide, Michaël Pſellus in Allegoria, & ex recentioribus Bellonius, Pierius Valerianus, Antonius Auguſtinus, Michaël Mercatus, Lauren-

Laurentius Pignorius, Franciſcus Sanctius, & alij.

Hinc mendum eſſe in Diodoro lib. 3. qui Sphingem δίμορφον θηρίον, *biformem feram* vocat, ſuſpicabar, & loco illius τρίμορφον reponendum. Sed cum poſtea comperiſſem in AEliano de Hiſtor. Anim. lib. 18. cap. 38. alatam ab omnibus depingi. τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε, καὶ πλάττουσι πᾶν ὅσον περὶ χειρουργίαν σπουδαῖον, καὶ πεπονημένον. *Sphingem quicunque vel picturæ, vel plaſticæ operam dant fingere alatam ſolent*, & antea eam διφυῆ, καὶ δίμορφον vocarat, καὶ τὴν σφίγγα μέντοι τὴν διφυῆ αἰγύπτιοί τε χειρουργοὶ γλύφοντες, καὶ θηβαῖοι μῦθοι κομπάζοντες δίμορφον ἡμῖν παρᾶνται δεικνύναι σεμνοῦντες τῇ τε τῆς παρθενωποῦ, καὶ τῇ τοῦ λεοντώδους σώματος κράσει αὐτήν. *Sphingem quoque AEgyptij, qui ſculpturam exercent, & Thebanæ fabulæ duplici naturæ conformantes, biformem nobis conantur repræſentare ipſam ex corpore Virginis, & Leonis compoſitam architectantes.* Benè AElianum, & Diodorum locutos exiſtimo, neq; ſibi ipſis, neque alijs in exponenda figura Sphingis cõtraire: ideóque neque aliquid immutãdũ. In Sphinge ſiquidem, ſi feram conſideremus, biformis tantùm eſt, cum duplicem eã & Leonis, & Virginis ſpeciẽ præ ſe ferat, à qua omnino alæ excluduntur, quæ inter feras locũ non

habent,

habent, licet partes feræ ſint, non ita tamen vt feram indicent, cuius partes ſunt, quemadmodum & facies humana puellam, & pars poſterior Leonem: quare licet tricorpor verè ſit, biformis tamen non incommodè dici etiam poterit.

Ioſephus Scaliger Animaduerſ. in Chron. Euſebij, cuius verba in hoc Opuſculo cap. 13. exſcripſimus, Sphingem Græcorum à Sphinge AEgyptia differre ſcribit, quod illa ſit capite velato ſine alis; Græca capite nudo, capillis compoſitis, pennata. Hæc tamen ſi Tabulæ nos Iſiacæ à Pignorio editæ, & Theſaurus Hieroglyphicorum à Ioanne Georgio Heruarto euulgatus non fallant, vt non fallunt; à vero auerſa ſunt, in illis enim Sphingas, eâſque frequentes, & capillitio in cæſariem conuoluto, etſi non demiſſo, ſed ſupra caput in aëre effuſo, & alas extenſas, eâſque maximas intuemur. Quamuis autem in platea Capitolij, vel alibi Sphinx ſine alis, &, vt apparet, capite velato videatur, non inde tamen argumentari licet, ſemper eodem modo fabrefactas apud Ægyptios fuiſſe. Et Græcam cum AEgyptia eandem fuiſſe indicio etiam erit; nam in hiſce Tabulis conſpicitur alia quædam Sphinx,

quæ non puellam, ſed barbatum hominem, eúmque prouectæ ætatis refert, eandem tamen abſque vllo diſcrimine apud Græcos in vſu fuiſſe, vel Numiſmata ipſa Chiorum, qui Sphingem offerunt, ad probandum ſatis eſſe poſſunt, cùm loco puellaris faciei, barbati hominis circumducant

Cauſa, ob quam Sphingem huiuſcemodi Chij in Numiſmatibus poſuêre, aut Delphis ab Oraculo, aut ab Hammone, vel Dodona petenda eſſet, quando & Oedipus ipſe conictor hæreret. Quis in Chiorum animos, cùm monumenta non ſuppetunt, penetrare modò poterit, vt ſenſum, ac ſcopum inde extorqueat? eóque potiſſimùm quòd Sphingem non tum primùm, cùm Homerum ſibi vindicarent, ſed multò etiam antè, vt probabile eſt, pro inſigni habuêre. Dicam quæ modò memoria ſuggerit. Sphinx ab Oedipo ipſo, vel etiam antiquior, quando ab AEgyptijs promanauit, ſapientiam, & naturæ arcana ſignificat: ideóque de rebus naturæ quæſtiones proponit, quas vbi ſegniora ingenia non deprehendunt, ac ſi nulla eſſent, neceſſe eſt, vt occidant: ſi ſecreta acumine deprehenderint, quaſi ſuperiora facta, naturæ ipſius vires eneruant, hinc ea intermori

mori dicitur. Pſellus item Sphingem pro natura humana, allegoriâ non illepidâ accepit, acutéque partes illius in homino componendo, vni úſque cum alia communionem expoſuit. Allegoriam Pſellianam aliàs editam legi etiã in peruetuſto, ac miſerè lacero Codice Man uſcripto Viri cum liberali eruditione in Phi loſophicis expertiſſimi, in illîſque colligẽdis ingenioſiſſimi Alexandri Cheru bini, in quo præter Allegorias Pſellianas, & aliorum elegantiſſima ſcripta, alia ei uſd em Pſelli rara & pręclara monumenta tum Phil ologica, tum Philoſophica continentur, & mihi adhuc alibi inuiſa, licet vbique tineis, cari éque exeſa, mutiláque ſeſe obijciant, quibus Diatriba mea de Pſellis multò auctior fieri poſſet, & ſpero aliquando futurã. Propterea etiam Sphinges pro foribus templorũ apponi ſolebant, quaſi rerum ſacrarum conſeruatrices: neque niſi illas tranſilierit, aditus alicui in ipſa ſacrorum adyta patebat. An ergo Chij ſapientiam ſibi præ alijs vindicantes Sphingem vniuerſæ Græciæ proponebant, quaſi dicerent, ſe auitam religionem conſeruare, & ſapientiæ arcana non niſi Chijs φρονοῦσι haberi poſſe?

At

At Sphingem ignorantiam eſſe alij tradunt. Alciatus Emblem.87.

Quod monſtrum id? Sphinx eſt. Cur candida Virginis ora,
Et volucrum pennas, crura Leonis habet?
Hanc faciem aſſumpſit rerum ignorantia: tanti
Scilicet eſt triplex cauſa, & origo mali.
Sunt quos ingenium leue, ſunt quos blanda voluptas,
Sunt & quos faciunt corda ſuperba rudes.

Et ante Alciatum Cebes Thebanus: ἡ δὲ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις σφίγξ ἐστιν. *Stultitia hominibus Sphinx eſt.* Et confirmat Diogenes apud Dionem Chryſoſtomum Orat. 10. ἐγὼ δὲ ἤκουσα λέγοντος, ὅτι ἡ σφίγξ ἡ ἀμαθία ἐστί· ταύτην οὖν καὶ πρότερον διαφθεῖραι τοὺς Βοιωτοὺς, καὶ νῦν οὐδὲν αὐτοὺς ἐᾶν εἰδέναι ἅτε ἀνθρώπων ἀμαθεστάτους. *At ego audiui quendam, qui diceret Sphingem eſſe inſcitiam. Illa quidem & antea perdidit Bæotos: & modò eos nihil ſiuit noſſe vt pote hominum indoctiſſimos.* Chios propterea dicerem bonis artibus ignorantia ex vrbe eiectâ, contra ignorantiam triumphum erexiſſe, idque palam omnibus Numiſmate feciſſe.

Si ad hiſtoriam referendum eſſet, dicerem Chios, de dominio maris cum reli-

quis Græciæ vrbibus decertantes; pugnâ initâ cum Bœotis illos debellaſſe, ideóque ſuæ victoriæ ſignũ Numiſmate tunc excuſo, ad alias Græciæ Ciuitates demãdaſſe. Vel etiam hoſte, aut duce quopiam fortè etiam ſic appellato, qui eos latrocinijs vexabat, deuicto, memoriam tanti facinoris Sphingis imagine expreſſiſſe; quemadmodum & Demochares Athenienſis in Ithyphallico, Demetrio Poliorcetæ dicto, vt ex Duride Samio ſcribit Athenæus, ducem neſciò quem Caſſandri Sphingem vocauit, τὴν δ' οὐχὶ Θηβῶν, ἀλλ' ὅλης τῆς ἑλλάδος σφίγγα περικρατοῦσαν αἰτωλίδα. *Verum non Thebanorum, ſed vniuerſæ Græciæ Sphingem dominantem AEtolida.* Neque nouum id fuerit, cùm moris fuerit antiquorum etiam ad pedes Deorum effingere monſtra ab eis domita, vt de Dracone ad pedes Palladis efficto ſcribit Pauſanias; quæ poſtea aliquando vel in clypeis, vel in ſcutis, vel aliquo alio loco appoſita ſunt, ne ſingula commemorem. Sed de Chiorum Sphingis varia forma, alijſque cum ea coniunctis alibi plura.

Lyram, cùm de Homero tractaretur, Sphingi, cui aliàs vaſculum, vel aſſarium, aliàs racemum vuæ dederunt, appinxêre. Non enim conuenientius Poëtæ inſtrumen-

mentum Lyrâ eſt, aut Cithara, & Homerō præcipuè, qui Lyræ à Mercurio inuentæ narrationem in Hymnis decantauerat: vel Lyram applicaſſe Homero: nam quemadmodum Lyræ varijs, ac diſcordibus ſonis vnus ſuauíſque concentus abſoluitur, nec diſiunctiſſima illa tonorum diuerſitate; & vocum contentione animus humanus in varia abſonáque diſtrahitur, ſed in diſſidenti modulo emollitus, concordans ſibi, ac paſſionibus temperans, & fera aliàs corda bona diſciplinarum fruge moderans, diſſona à concinnis diſcernit, & rationi morigerus libens ſeruit; ita Homerica doctrina homines alioquin immanes, ac immiſericordes feritatem exuunt, & vires improbitate efferatas reprimunt, poſtmodum veluti eodem prognati ſanguine in mutuam conſuetudinem ſe inſinuant, & amicitiæ, ac concordiæ vinculo conſtricti, veluti ciues ſummâ beneficiorum neceſſitudine muniuntur. Hinc ſaxa, & arbores, & quod difficilius eſt, excordes hominum mentes Lyræ Orphicæ modulamine conſopitas, Orpheo morigeratas, obſequentéſque fuiſſe finxit antiquitas: & Amphionis vſque ad extructionem vrbis ſaxa proſecuta imperium, humerôſque

vice Cathedræ ſubiecisſe Delphinos Arioni : quibus ne hilo quidem inferiorem ſuum Chios Homerum exiſtimans, Lyram Homero appinxit. Niſi id etiam innui cenſeas, poſt hoſtem debellatum, quem ſub Sphingis imagine repræſentarunt, Lyram ideo apposuiſſe, vt vnanimem ciuium, vel amicorum inter ſe ad expellendos aduerſarios conſenſum ſignificarent, quos non tubis, aut claſſico, ſed Lyræ concentu, quemadmodum Lacedæmonij, propulſuri erant.

De ſtellula quæ conſpicitur in ima parte Numiſmatis etſi plura dicere poſſim, illud ſatis eſſe exiſtimo, ſi dixero, ſtellulā illā nihil aliud eſſe, quàm ſignum, quemadmodum & hoc temporis fit, vel ſculptoris, vel fuſoris, vel illius, qui numis cudendis præerat.

Volumen in manibus Homericis explicatum, in quod Homerus oculos figit, quaſi ea, quæ in eo ſunt, percurrat, Poëmata ipſius Homeri notat. Et malè ſine dubio ab alijs, quid inter antiquorum volumina, & libros hoſce noſtros in paginas diſſectos interſit, neſcientibus, liber, qualis noſtra tempeſtate fieri ſolet, manibus Homeri apponitur: AEuo namque Homerico quem-

quemadmodum & poſteriori, per multa ſæcula Voluminibus, aut Tabellis non Libris noſtris vtebantur; quorum tantùm vſum ab ipſa charta inuenta promanaſſe non dubito. Sed illud non ita omnibus obuium eſt. Volumina enim antiquorum à ſummo vertice ad imam partem, quam vmbilicum dixerunt, legebantur, & dum inferior pars euoluebatur, conuoluebatur ſuperior, ne extenſione Voluminis lectores impedirentur: hac enim ratione pars, quæ legebatur, ſolùm patebat, quâ lectâ, explicabatur inferior, cōplicabatur ſuperior. At in Homerico Volumine, quod nobis Chiorū numus repræſentat, aliter fit. Volumen namque non à ſuprema parte ad imam percurritur, ſed apertum, ita vt ſiniſtrę initium operis adhæreat, reliqua dexteræ vt σελίδας, & καταβατά ex aduerſo legenti exhibet, quibus perlectis, & complicatis aliud καταβατὸν explicabatur. Pagina enim, ſiue pars Voluminis à ſupremis ad ima ſcripta καταβατὸν, quaſi è loco ſuperiori ad inferiorem deſcendens dicitur: vacuum inter paginas ſcriptas σελίδες ſunt Heſychio, & Suidæ, σελίδες τά μεταξύ διαφράγματα τῶν διαστημάτων τῆς νεώς. καθάπερ καὶ ἐν τοῖς βίβλοις τὰ μεταξύ τῶν συγγραφῶν. Et, Σελὶς τὸ μέσον τῶν δύο κα-

ςαβατῶν ἄγραφον τυΓχάνον.

Hinc mirari ſubeſt, quanā ratione ex Suida Criſpinus, Scapula, aliíque in Lexicis aſſerunt eſſe ſpatiū, & vacuū, ſiue mundū inter duas lineas; cū lineæ non deorsū legantur, & cum καταβατὸν, & σελὶς, ſiue σελίδιον pro eodem aliquando vſurpētur, modum illius legendi à lectione verſuum diſcriminans Suidas ſcripſit: ςίχον ἡ τὸν κατὰ τὸ κοινὸν ἔθος ὀνομαζόμενον ἀπὸ ἀριστερῶν ἐπὶ δεξία ἀναγινωσκόμενον. σελίδιον ἡ τὰ ἀπὸ τῶν ἄνωθεν ἐπὶ τὰ κάτω, nihil accommodatius dici potuit. Hæc quippe conſiderantur in pagina ſcripta, verſus, & ſcriptura ipſa verſibus paginam quaſi aream implens: in his illam differentiam ponit, verſus à ſiniſtris in dexteram progrediendo, vt nunc moris eſt, legitur: paginam ipſam ſcriptam, quæ eſt καταβατὸν, licet à nonnullis etiam dicatur σελὶς, à ſuperiori parte in inferiorem gradum facientes legimus; ſpatium verò mundum, quod eſt inter duas areas ſcriptas, quas Heſychius vocauit ἀγραφὰς, quaſi literis, & verſibus circumſcriptas σελίδα, non album inter verſus nominarunt. Et alia commiſci, & aliam, atque aliam linearum legendarum rationem excogitare, præter mentem Auctorum eſt. Volumen ergo

hoc

hoc Homericum in paginas ſeu perigraphas diſtinctum, vna pagina ſeu περιγραφή expedita, conuoluta ea parte Voluminis in capulo, alterá, quæ ad vmbilicũ ducit, explicat, quod non ita cõmune eſt, cùm ſaltẽ hac noſtra ætate Volumina etiã antiqua, quæ ad manus peruenêre, legantur omnia vt iam diximus à capite ad pedes, circumſcribantúrque vna tantum περιγραφῇ ſeu paginâ, in quibus fruſtra σελίδα conquiſiueris, cùm vnius καταβατοῦ, & potiſſimùm ſi nõ eſt opiſthographũ, volumen ſit.

Adnotarunt alij ante me in alijs etiã non tantùm Numiſmatibus, ſed Marmoribus ad nos tranſuectis Homericas imagines, vt plurimùm vittâ, ſeu tæniâ capite cinctas conſpici. Ne plura hîc congeram, Capita Victorum, Regũ, Imperatorum, Sacerdotum, Vatum, Poëtarum, Virginum redimiri vittâ, vel tæniâ teſtatiſſimum eſt. Hinc honos Homero à Chijs delatus, & tæniâ huiuſcemodi propoſitus, eum ſententia Chiorum primum locum inter alios, propter facinora, quæ tæniâ cohoneſtantur, occupaſſe, & vt Victorem, & vt Ducem, & vt Sacerdotem, & vt Vatem, & vt Poëtam, & vt Virginem demum; quando, vt in Opuſculo noſtro innuimus, &

ſerè explicat Suidas, ob eandem cauſam, quòd voluptatibus non ceſſit, Cæcus appellatus ſit: eum non tantùm, vt de tota Græcia benemeritum; ſed etiam vt Doctorem omnium & προπάτορα, καὶ ἀρχέγονον τῶν φιλοσοφικῶν, καὶ πολιτικῶν λόγων, *primum parentem, auctorémque Philoſophicorum, & ciuilium ſermonum. &* κορυφὴν ἁπάντων.

Καὶ σκοπὸν ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα
θάλασσα, Καὶ πᾶσαι κρῆναι.

Verticem omnium, & quaſi ſcopum, ex quo cuncta flumina, cuncta maria, cunctique fontes. tæniâ, vittâque non aliter ac Reges, & Imperatores coronant.

Et ne illi ſublimius, & auguſtius inter ſummorum Principum ornamenta deeſſet, ſellæ inſidentem exprimunt, vt ipſe ſcilicet quieſcens, cæteris honoribus firmis, ac perēnibus gaudeat, & imperiū ſine fine poſſideat. Doctrinę etiā cauſa cathedrā decernunt, & ſeſſione Iudicis officiū indicāt: qui enim iudicium adminiſtrat, ſedet, majeſtatem ſibi concilians, & grauitatem. Gregorius Papa Homil. 36. Radulfus Ardens ſerm. 68. Chryſologus ſerm. 83. & alij. Et vt magis admireris, ſella hac, quaſi apotheoſi quadam, inter Deos ſuos collocant, non inſueto alijs exemplo.

Nota in hoc Numiſmate, alieno à Ro-

manis more, tunicam manicatam. Veteres enim, vt auctor eſt Gellius non ſine probro manicatis tunicis indui ſolebant: & Virgilius Numanum Phrygibus exprobrantem inducens 9. AEneidos ſcribit:

Et tunicæ manicas, & habet redimicula mitræ.

Tunicis itaque manicatis vti ex Gellio aliiſque turpe fuit. Ergo Græci, qui eas deferunt turpitudine non vacant. Nolo hîc diſputationem ingredi, honeſtiúſne ſit, & decentius, artus quoquo modo coopertos habere, an diſcoopertos, & ante oculos omnium proponere. Illud certum eſt, Romanis etiam ipſis non abnuentibus, non omnibus, omnia eadem eſſe turpia, atque honeſta, ſed multa, quæ apud Græcos indecora inſtitutis Maiorum exiſtimantur, ea apud Romanos in laudibus eſſe, & multa, quę apud Romanos ab honeſtate remota ponuntur, ea apud Græcos & grata, & laudabilia duci. Hinc apud Græcos pugilem Olympionicen eſſe propè maius, & glorioſius fuit, quàm Romæ triumphaſſe: Lacedæmonijs pueris furari, modò laterent, & non deprehenderentur in furto manifeſto, honeſtum: Muſice apud eos, & ſaltatio, neque à Principis, neque à Philoſophi perſona abfuit; quæ omnia moribus Romanis in vitijs pone-

bantur. Sic Romanorum Vxores in conuiuium duci; & Matremfamilias primum locum tenere ædium, & in celebritatibus verſari non pudebat, quæ multò aliter fiebant in Græcia. Vide, quæ optimè ſuper hanc rem animaduertit Cornelius Nepos in principio Operis de Vitis excellentium Imperatorum. Et conclude ex Plutarcho in Themiſtocle: νόμοι διαφέρουσιν ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ ἄλλοις καλά. καλὸν δ᾽ ἐστὶ πᾶσι τὰ οἰκεῖα σώζειν, καὶ κοσμεῖν. *Leges hominum inter ſe differunt, alia autem alijs pulchra, atque honeſta. Honeſtum porrò omnibus eſt, quæ propria ſunt ſeruare, & ornare.* Et Conſtantinus Porphyrogenneta de Adminiſtr. Imper. cap. 13. ἕκαστον ἔθνος διάφορα ἔχον ἔθη, καὶ διαλλάττοντας νόμους τε, καὶ θεσμούς, ὀφείλει τὰ οἰκεῖα κρατεῖν, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους τὰς πρὸς ἀνάκρασιν βίου κοινωνίας ποιεῖσθαι, καὶ ἐνεργεῖν. *Vnaquæque gens cum diuerſos habeat mores, diuerſas item leges, ac inſtituta, retinere ſua, & ex proprijs illius gētis publicam vitæ communionem inſtituere debet.*

Non itaque Græcis probro tribuendum eſt, licet id in vitijs ponatur apud Romanos, manicatis tunicis vti.

Pallio tandem vt Naturæ Myſtam amiciunt, & quem iam animo Philoſophum nouerant, Philoſophorum etiam indumento

mento cohoneſtant. Quàm appoſitè nunc diceret Herodes, Nunc verè Philoſophum ſub barba, & pallio video. Sed quando de barba ſermo incidit, non ſilebo, in pleriſque Hermis, ac Icunculis Homericis, barbam longam, propexámque in pectore conſpici, vnam ſi excipias, quam in ſtatua nobis Fuluius Vrſinus in Imaginibus Illuſtrium exhibuit, quæ huic noſtræ Chij Numiſmatis proximè reſpondet; quare qui vtramuis rectè noſcit, ambas nouerit. Et cum videam reliquas Homeri facies, quæ nobis vt plurimùm hîc Romæ offeruntur, tam conſimiles eſſe, quàm poſſunt, ſuſpicor eas omnes ab Aſinij Pollionis ingenio emanaſſe. Is Homeri effigiem, vt ſibi videbatur aptior, & pro decore tanti hominis, ex ingenio effinxit. Hanc verò quæ in Numiſmate Chiorum, & in Vrſino conſpicitur, eam fuiſſe dico, quam antiquitas, ſibi traditam per manus, conſeruarat: in quo Chios Pollione ipſo multò potuit eſſe felicior, cùm, vt veroſimile eſt, non tantum in Theatris, ac Templis, ſed in rerum ſuarum pretioſarum Cimelophylacio, dictam Homeri effigiem, qualis tunc erat, cum

ipſe

ipſe viuebat, ære perenniorem edidiſſet.

Et hæc ſunt Chiorum officia in Numiſmate erga Homerum humanitatis, ac deuotionis argumenta, quibus ſanè neque grandius, neque auguſtius dici poteſt. Alij, Homeri tantùm capite, vel nomine, Homericam laudem videntur, deturpaſpaſſe potiùs quàm extuliſſe. Chios, cui plus intererat, prodigâ in eum obſequij profuſione, toto Homerico corpore ſententiam ſuam abundè patefecit: dum eum & pallio, & barbâ Philoſophum; tunicâ manicatâ ſuum, Græcum ſcilicet; Volumine adaperto Doctorem, ac Magiſtrum; tænia & vitta Poëtam, Vatem, Sacerdotem, Ducē, & quid non? Sella Iudicē nomine perpetuum, & gloria æuo comparē, immò, quod omnium maximū eſt, Deum veneraretur, & coleret. An maius humana fragilitas, vel ſuperba maieſtas tradere, exhiberéq; poſſit dicant alij. Ego in tanto Homericarum prærogatiuarum cumulo ſtupens hæreo, & in humanitatis monumentis quàm maximis reprimo me; ne ægrè quidpiam ex me reliquæ vrbes, Homerum ſibi plena commentitiæ futilitatis, ſummæque vanitatis alacritate vſurpantes, audiant.

LECTORI.

CVM in hoc opuſculo ſæpiſſimè vitam Homeri à Proclo, aliiſque Anonymis ad dicta comprobanda, verbis, etiam ex ijs exſcriptis laudauerim; pergratum me tibi facturum exiſtimaui, ſi ad hunc diem ἀνεκδότους, *& in Bibliotaphijs latitantes, cùm eas habendi facultas omnibus non ſit, vti ſimilia conquirentium labori conſulerem, hîc Græcè & Latinè ederentur. Proclum meæ mihi qualeſcunque Schedæ; Anonymam vtramque ſtudio, ac cura eruditiſſimi, mihique amiciſſimi Ioannis Bourdelotij* τοῦ μακαρίτου *Bibliotheca Regia Pariſienſis ex Codicibus D L I I I. & D C X. ſuppeditarunt.*

ΠΡΟΚΛΟΥ

Γένος Ὁμήρου.

Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τίνων μὲν γονέων, ἢ ποίας ἐγένετο πατρίδος οὐ ῥᾴδιον ἀποφήνασθαι. οὔτε γὰρ αὐτὸς τι λελάληκεν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ περὶ αὐτοῦ εἰπόντες συμπεφωνήκασιν. ἀλλ' ἐκ τοῦ μηδὲν ῥητῶς ἐμφαίνειν περὶ τούτων τὴν ποίησιν αὐτοῦ μετὰ πολλῆς ἀδείας ἕκαστος, οἷς ἐβούλετο, ἐχαρίσατο· καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν Κολοφώνιον αὐτὸν ἀνηγόρευσαν, οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, οἱ δὲ Ἰήτην, οἱ δὲ Κυμαῖον, καὶ καθόλου πᾶσα πόλις ἀντιποιεῖται τ' ἀνδρὸς, ὅθεν εἰκότως ἂν Κοσμοπολίτης λέγοιτο. Οἱ μὲν οὖν Σμυρναῖον αὐτὸν ἀποφαινόμενοι Μαίονος μὲν πατρὸς λέγουσιν εἶναι, γεννηθῆναι δὲ ἐπὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ. Ὅθεν καὶ Μελησιγενὴ ὀνομασθῆναι· δοθέντα δὲ Χίοις εἰς ὁμηρείαν Ὅμηρον κληθῆναι. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τῶν ὀμμάτων πηρώσεως τούτου τυχεῖν αὐτὸν φασὶ τοῦ ὀνόματος, τοὺς γὰρ τυφλοὺς ὑπὸ Αἰολέων Ὁμήρους καλεῖσθαι. Περὶ δὲ τῆς τελευτῆς, αὐτοῦ λόγος τις φέρεται τοιοῦτος. ἀνελεῖν φασὶν αὐτῷ τὸν θεὸν χρωμένῳ περὶ ἀσφαλείας τάδε,

Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται. ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

Λέγουσιν οὖν αὐτὸν εἰς Ἴον πλεύσαντα διατρίψαι μὲν παρὰ Κρεωφύλῳ. γράψαντα δὲ Οἰχαλίας ἅλωσιν τούτῳ χαρίσασθαι, ἥτις νῦν ὡς Κρεωφύλου περιφέρεται. καθεζόμενον δὲ ἐπί τινος ἀκτῆς θεασάμενον ἀλιεῖς προσειπεῖν αὐτοὺς, καὶ ἀνακρῖναι τοῖς δὲ τοῖς ἔπεσιν:

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης θηρήτορες, ἦρ' ἔχομέν τι;

Ὑποτυχόντα δὲ αὐτῶν ἕνα εἰπεῖν:

Οὓς ἕλομεν λιπόμεσθ', ὅσ' οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

Οὐκ ἐπιβάλλοντος δὲ αὐτοῦ διελέσθαι τὸ αἴνιγμα, ὅτι ἐπ' ἰχθύας καταβάντες ἀφήμαρτον. φθειριζόμενοι δὲ, ὅσους

PROCLI
De vita HOMERI.

Homerus Poëta, quibus ſit ortus parentibus, aut quâ patria fuerit, haud facile eſt determinare. Neque enim de ſe aliquid dixit, neque, qui de eo ſcripsêre, inter ſe omnes conſentiunt. Verùm cùm nihil de hiſce in eius poëmatibus manifeſtò habeatur, vnuſquiſque mirâ omnia audendi libertate, cui collibitum fuit, donauit. Ideóque hi quidem illum Colophonium*, alij* Chium*, alij Smyrnæum, alij Ietem, alij* Cumanum *fecêre: & in vniuerſum vnaquæque Vrbs virum ſibi vindicat: quare non immeritò Orbis totius ciuis dici poterit. Qui eum Smyrnæum eſſe aſſerunt, Mæone patre prope Meletem fluuium natum affirmant: indéque illi Meleſigenes nomen inditum, At vbi poſtmodum* Chijs *obſes datus eſſet, Homerum cognominatum. Alij à læſione oculorum hoc nomine inſignitum tradunt. Cæcos namque AEolenſium dialecto Homeros dici. De eius morte talis ſermo circumfertur: Eum, cum pro ſua incolumitate à Deo ſciſcitaretur, reſponſum accepiſſe:*

Inſula Ios matris patria eſt, quæ colliget oſſa
Exanguis: ſed enim puerorum ænigma caueto.

Narrant itaque eum, cum Ion aduenisſet apud Creophylum commoratum, Oechaliæ excidium à ſe conſcriptum illi donaſſe, quod nunc quaſi Creophyli eſſet, manibus hominum teritur. Cùm verò in littore ſedens quieſceret, Piſcatores, quos viderat, ſalutans hiſce carminibus compellat:

Viri ex Arcadia venatores, habemúſne aliquid?

Ex illis vnus ſic reſpondit:

Quæ cepimus amiſimus, quæ non cepimus portamus.

Cùm AEnigmatis mentem non potuiſſet deprehendere, ad piſcationem namque verba referebat, & illi

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν ἀποκτείναντες ἀπολείπουσιν, ὅσοι δὲ αὐτοὺς διέφυγον τούτους ἀποκομίζουσιν. οὕτω δὲ ἐκεῖνον ἀθυμήσαντα συννοιῶν ἐπιέναι τοῦ χρησμοῦ ἔννοιαν λαβόντα, καὶ οὕτως ὀλισθέντα προσπταῖσαι λίθῳ, καὶ τριταῖον τελευτῆσαι. Τυφλὸν δὲ ὅσοι τοῦτον ἀπεφήναντο, αὐτοί μοι δοκοῦσι τὴν διάνοιαν πεπηρῶσθαι. τοσαῦτα γὰρ κατεῖδεν ὁ ἄνθρωπος, ὅσον οὐδεὶς πώποτε, εἰσὶ δέ τινες οἱ ἀνεψιὸν αὐτὸν Ἡσιόδου παρέδοσαν ἀτειβεῖς ὄντες ποιήσεως. τοσοῦτον γὰρ ἀπέχουσι τῷ γένει προσήκειν, ὅσον ἡ ποίησις διέστηκεν αὐτῶν. ἄλλως δὲ οὐδὲ τοῖς χρόνοις συνεπέβαλον ἀλλήλοις. φαίνεται δὲ γήρα, ἐκλελοιπὼς τὸν βίον. ἡ γὰρ ἀνυπέρβλητος ἀκρίβεια τῶν πραγμάτων πρεσβεύκυῖαν ἡλικίαν παρίστησιν. πολλὰ δὲ ἐπεληλυθὼς μέρη τῆς οἰκουμένης ἐκ τῆς πολυπειρίας τῶν τόπων εὑρίσκεται. τοῦτο δὲ προσυπονοητέον, καὶ πλοῦτον πολλὴν ὑπάρξαι ἂν γενέσθαι. αἱ γὰρ μακραὶ ἀποδημίαι πολλῶν ἀναλωμάτων δέονται, καὶ ταῦτα κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἔτι πάντων πλεόντων ἀκινδύνως, οὔτε ἐπιμισγομένων ἀλλήλοις πως τῶν ἀνθρώπων ῥαδίως. γέγραφε δὲ ποιήσεις δύο, Ἰλιάδα, καὶ Ὀδύσσειαν. προστιθέασι δέ τινες αὐτῷ καὶ παίγνιά τινα Μαργίτην, Βατραχομυομαχίαν, ἔτι * πακτιὸν Αἶγα, Κέρκωπας κενούς.

* *Fortè* ἑπταπέκτιον. *Hesychius:* ἑπταπέκτεις, ἡ βαθείας τρίχας ἔχων.

& illi de pediculis loquebantur; captos ſiquidem occiſos amiſerant, portarent verò ſecum eos omnes, qui aufugerant, mœrore confectus, cogitabundus diſceſſit, Oraculi ſententiam conſiderans, ſicque lapſus in ſaxum offendit, & tertium poſt diem obijt. Quicunque autem eum cæcum fuiſſe aſſeuerarunt, næ ipſi, vt mihi videtur, cogitatione læſi ſunt. Tot enim vir ille vidit, quot nec cæteri homines omnes vnquam ſunt: præterea qui eum Heſiodi fratris filium fuiſſe perhibuerunt rerum poeticarum inexpertes: tantum enim à ſe ipſi genere diſtant, quantùm eorum poëſis vna ab alia disiungitur. Adde non in eadem tempora concurriſſe. Videtur ſenio vitâ functus exquiſita enim, & ſine comparatione ſumma rerum tractatio prouectam innuit ætatem. Multas eum Orbis partes luſtraſſe ingens locorũ experientia teſtatur. Illud etiam animaduertendum eſt, diuitijs eum abundaſſe. Longæ namque peregrinationes, multis expenſis indigent, & illis temporibus præcipuè cùm ſine periculo quocunque adnauigandi facultas non eſſet, nec inter ſe homines facili negotio coirent. Scripſit Poëmata duo, Iliadem, & Vlyſſæam. Quidam ipſi præterea attribuunt & ludicra quædam, Margitem ſcilicet, Batrachomyomachiam, Heptapectiõ, Capram, Cercopas inanes.

ἌΛΛΩΣ

Ἀνωνύμου.

Ὅμηρος ὁ ποιητὴς πατρὸς μὲν ἦν Μέλητος, μητρὸς δὲ Κριθηΐδος. τὸ γένος κατὰ μὲν Πίνδαρον Σμυρναῖος, κατὰ δὲ Σιμωνίδην Χῖος, κατὰ δὲ Ἀντίμαχον, καὶ Νίκανδρον Κολοφώνιος, κατὰ δὲ Βακχυλίδην, καὶ Ἀριστοτέλην τὸν φιλόσοφον Ἰήτης, κατὰ δὲ Ἔφορον, καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Κυμαῖος, κατὰ δὲ Ἀρίσταρχον, καὶ Διονύσιον τὸν Θρᾷκα Ἀθηναῖος. τινὲς δὲ καὶ Σαλαμίνιον αὐτὸν εἶναι φασὶν, ἄλλοι δὲ Ἀργεῖον, ἄλλοι δὲ Αἰγύπτιον ἀπὸ Θηβῶν. Τοῖς δὲ χρόνοις κατὰ μέν τινας, πρὸς τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν ἐγένετο καθόδου. ὥστε ἕνεκεν τούτων γινώσκεσθαι ὑπ' αὐτοῦ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐπὶ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν ὀγδοήκοντα ἔτη. τοῦτο δὲ ἀπίθανον ὑπάρχει. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Ὅμηρος ὑστεροῦντα πολλοῖς χρόνοις ἑαυτὸν ἀποδείκνυται λέγων,

Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν.

Τινὲς λέγουσιν αὐτὸν τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἀπολείπεσθαι ἔτεσιν ἑκατὸν πεντήκοντα. οὐδὲν δὲ αὐτοῦ θετέον ἔξω τῆς Ἰλιάδος, καὶ τῆς Ὀδυσσείας. ἀλλὰ δὲ καὶ τοὺς ὕμνους, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν εἰς αὐτὸν φερομένων ποιημάτων ἡγητέον ἀλλότρια, καὶ τῆς φύσεως, καὶ τῆς δυνάμεως ἕνεκα. τινὲς δὲ αὐτοῦ φασὶν εἶναι καὶ τὰ φερόμενα δύο γράμματα, τήν τε Βατραχομυομαχίαν, καὶ τὸν Μαργίτην. τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἀληθῆ σποράδην πρότερον ᾀδόμενα Πεισίστρατος Ἀθηναῖος συνέταξε, καὶ δηλοῖ τὸ φερόμενον ἐπίγραμμα Ἀθήνησιν ἐπιγεγραμμένον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ τοῦ Πεισιστράτου. ἔχει δὲ ὧδε.

Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδίωξε
 Δῆμος Ἐρεχθειδῶν, καὶ τρὶς ἐπεσπάσατο.
Τὸν μέγαν ἐν βουλαῖς Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον
 Ἤθροισα σποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον.

Ἡ με-

ALIA.

Auctore Anonymo.

Homerus Poeta patre Melete, matre Critheïde natus, natalibus, vt Pindarus ait, Smyrnæus: vt Simonides, Chius: vt Antimachus, & Nicander, Colophonius: vt Bacchylides, & Ariſtoteles Philoſophus, Ietes; & Hiſtorici, Cumanus; vt Ariſtarchus, & Dionyſius Thrax, Athenienſis; quidam eum Salaminium fecerunt, alij Argiuum; alij Ægyptium è Thebis. Ante Heraclidarum deſcenſum, vt quidam aiunt, floruit, ideóque, qui Ilium copias duxerunt, illi innotuiſſe: à Troicis enim ad Heraclidarum deſcenſum octoginta anni numerantur. Sed hoc haud veroſimile eſt; cùm Homerus ipſe multos ſe annos poſteriorem indigitat illis verbis;

Nos autem famam ſolùm audimus, nec quidquam
præterea nouimus.

Alij ferunt eum poſt Ionicam Coloniam annos centum & quinquaginta ſuperfuiſſe. Nihil illi præter Iliadem, & Vlyſſeam aſcribendum eſt; quinimmo & Hymnos, & poëmata reliqua omnia, quæ ipſi referuntur, omnino aliena tum ob genium, tum ob facultatem virium exiſtimanda eſſe. Nónnullorũ tamen ſententiâ, quæ circumferuntur duo Opuſcula Batrachomyomachia, & Margites eiuſdem Homeri ſunt. Poëmata *autem germana ipſius, cùm priùs hinc inde diſperſa canerentur,* Piſiſtratus *Athenienſis in vnum veluti corpus redegit, vt ex Epigrammate Athenis ſub illius imagine inciſo manifeſtum ſit:*

Quem ter Cecropidæ quondam eiecêre Tyrannum
Et totidem ſcitis reſtituêre ſuis;
Collegi ingenio Piſiſtratus acer Homeri,
Quæ ſparſim fuerant carmina ſueta cani.

Noſter

Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης,
Εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσαμεν.

Πλανηθέντα δὲ τὸν Ὅμηρον ἐν Ἰθάκῃ πολὺν φασὶ διατρίψαι χρόνον, καὶ πολλὰς χώρας ἀμείψαντα, ὕστερον ἐν Ἴῳ τῇ νήσῳ τελευτῆσαι ἐκ τοιᾶς δὲ αἰτίας. καθημένου γάρ ποτε τοῦ Ὁμήρου ἐν αἰγιαλῷ τυφλοῦ αὐτοῦ ὄντος, αἰσθάναι φασὶν ἁλιεῖς παρερχομένους, πρὸς οὓς εἶπεν,

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ἁλιήτορες ἦ ῥ' ἔχομέν τι;

τοὺς δὲ ἀποκριθέντας εἰπεῖν.

Οὓς ἕλομεν λιπόμεσθ', ὅσα δ' οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

Τὸ δὲ λεγόμενον ἐστὶ τοιοῦτον. ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲν ἦσαν ἔχοντες τότε ἐξ ἀλεΐας ἐφθειρίζοντο, καὶ οὓς μὲν ἔλαβον ἐκ τῶν φθειρῶν, φονεῦσαι καὶ μὴ ἔχειν· οὓς δὲ οὐκ ἔλαβον ἐν τῇ ἐσθῆτι περιφέρειν. οὐ νοήσας δὲ τὸ λεγόμενον ἀπὸ θλίψεως ἐτελεύτησεν ἐν Ἴῳ τῇ νήσῳ. ἔθαψαν δὲ αὐτὸν μεγαλοπρεπῶς οἱ Ἰῆται χαράξαντες ἐπὶ τῷ τάφῳ τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο παρ' αὐτοῦ ζῶντος ἐπιγεγραμμένον εἰς αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

ἌΛΛΩΣ.

Ὅμηρος ὁ ποιητὴς υἱὸς ἦν κατὰ μέν τινας Μαίωνος Μυρύνθους, κατὰ δὲ ἐνίους Μέλητος τοῦ ποταμοῦ, καὶ Κρειθηΐδος νύμφης. ἄλλοι δὲ αὐτοῦ τὸ γένος εἰς Καλλιόπην τὴν Μοῦσαν ἀναφέρουσι. φασὶ δὲ αὐτὸν Μελησογενῆ, ἢ Μελισιάνακτα κεκλῆσθαι. Τυφλωθέντα δὲ αὐτὸν ὕστερον Ὅμηρον κληθῆναι. οἱ γὰρ Αἰολεῖς τοὺς τυφλοὺς Ὁμήρους καλοῦσι. πατρίδα δὲ αὐτοῦ οἱ μὲν Σμύρναν, οἱ δὲ Χίον, οἱ δὲ Κολοφῶνα, οἱ δὲ Ἀθήνας λέγουσιν. πλειόνων δὲ τὰς πόλεις ἤδη τὰ ποιήματα. ὕστερον δὲ Πεισίστρατος αὐτὰ συνήγαγε, ὡς τὸ ἐπίγραμμα τούτου δηλοῖ.

Noſter erat ciuis vates, namque aureus ille,
Mopſopidæ Smyrnam ſi coluiſtis aui.

Erro tandem Homerus, vt fertur, Ithacæ multo tempore commoratur, & per varias vrbes peregrinatus, demum in Io inſula hanc ob cauſam vita functum fuiſſe tradunt. Nam cum aliquando Homerus luminibus orbatus in littore ſederet, & piſcatores inde gradientes perſentiſceret, eos interrogauit.

Viri ex Arcadia piſcatores, num habemus aliquid?
Piſcatores reſponderunt.

Quæcunque accepimus amiſimus, quæ verò non accepimus, portamus.

Cum enim illi tunc nihil poſſiderent poſt piſcationem pediculos venabantur, &, quos ipſi accepiſſent, occiſos cum non haberent, non ſe habere; quos non acceperant, eos in veſtimentis circumferre dixerunt. Dictum cum non percepiſſet Homerus mœrore vitam finiit in Io Inſula, quem magnificè admodum Ietæ ſepelierunt, Epigrammate, quod ille ſibi viuus compoſuerat, in lapide exciſo:

Condit humus caput hæc ſacrum, qui verſibus arma
Fortia diuinis Heroum ornauit, Homerum.

ALIA Auctore Incerto.

Homerus Poëta *nonnullorum ſententia Filius fuit Maronis & Myrinthus; aliorum Meletis fluuij, & Critheidis Nymphæ: alij genus ipſius ad Calliopem Muſam referunt. Tradunt porrò eum Meleſigenem, & Meleſianactem appellatum, poſtmodum luminibus orbatum* Homeri *nomen habuiſſe. Æolenſes namque cæcos* Homeros *nominant.* Patriam *ipſius quidã Smyrnam, alij Colophonem, alij Athenas dicunt fuiſſe. Vagus, ac erro per vrbes* Poëmata *cantitabat, poſtmodum* Piſiſtratus *ea in vnum compoſuit, vt Epigramma de eo editum indicat:*

Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδίωξε
  Δῆμος Ἐρεχθειδῶν, καὶ τρὶς ἐπηγάγετο.
Τὸν μέγαν ἐν βουλαῖς Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον
  Ἤθροισα σποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον.
Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης,
  Εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσαμεν.

Φασὶ δὲ αὐτὸν ἐν Ἴω τῇ νήσῳ διὰ λύπην ἀποκαρτερήσαντα τελευτῆσαι διὰ τὸ μὴ λῦσαι τὸ ζήτημα τὸ ὑπὸ τῶν ἁλιέων αὐτῷ προτεθέν. ὁ μὲν γὰρ ἀπιστὰς ἤρετο.

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ἁλιήτορες, ἦ ἔχομέν τι;

Οἱ δὲ ἀπεκρίναντο·

Ὅσσ' ἕλομεν λιπόμεσθ', ὅσα δ' οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

Ἐπιγέγραπται δὲ ἐν τῷ μνήματι αὐτοῦ.

Ἔνθαδε τὰν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Quem ter Cecropidæ quondam eiecêre Tyrannum,
Et totidem ſcitis reſtituêre ſuis,
Collegi ingenio Piſiſtratus *acer* Homeri,
Quæ ſparſim fuerant Carmina ſueta cani.
Noſter erat ciuis vates namque aureus ille,
Mopſopidæ Smyrnam ſi coluiſtis aui.

Ferunt ipſum in Io Inſula mœrore obrutum vitâ exceſſiſſe, quod quæſtionem ſibi à Piſcatoribus *propoſitam ſoluere neſciiſſet. Ipſe namque occurrens interrogauit:*

Viri ab Arcadia piſcatores num habemus aliquid?
Piſcatores *reſponderunt:*
Quæ cepimus amiſimus, quæ non accepimus portamus.

Inſcriptum eſt in eius ſepulcro hoc Epigramma:
Condit humus caput hæc ſacrum, qui verſibus arma.
Fortia diuinis Heroum *ornauit*, Homerum.

LEONIS ALLATII DE PATRIA HOMERI.

HOMERO PROPRIA, ET peculiaris laus fuit, cùm nihil ipſe de ſua Patria prodidiſſet, tot nobiliſsimas vrbes pro eo contendiſſe. Plures enim pro eo ſibi ciue aſſerendo decertant. Cephalæo idem quod Homerus, ſed impari ſucceſſu tentauit. Cephalo, Cephalio, & Cephalæo idem; patria fuit Gergethius. Suidæ error in hiſtoria notatur à Ioanne Voſsio, & ante Voſsium à Scaligero. In quo reprehendit Suidam, in eodem Voſsius labitur, ſed locupletiori menſura. Cephalæonis Troica quæ. Fœdiſsimus Abrahami Ortelij lapſus. Homeri multiplex patria.

CAP. I.

AD Homericarum laudum immanem cumulum, illud non minus ampliſſimum acceſſit, communi omnium conſenſu caruiſſe patria,

quam non deſiderauit: Vrbes nobiliſſimas ambitioſâ nimis contentione eum ſibi ciuem exoptaſſe, mutuóque certamine ſibi vindicaſſe. Ampliſſimus hic honorum congeſtus: abundantiſſimam ſibi gloriam paraſſe, conſeruaſſe partam, conſeruatam adeò redundaſſe, vt & alij concupierint laudem ab eo profectam, vt eſſent laudati: cæteris, vt ita dicam, honoribus præ hoc vno ſordeſcentibus. Quid ad hæc generoſa parentum familia? quid generis clariſſimus ſplendor? quid diuitiarum inexhauſtæ copiæ? quid ſceptra? quid ſtemmata? Optabilior eſt vnius integerrima laus, inopis, profugi, atque hominis aduenæ natalis. Prudens ſanè conſilium. Illa temporis, fortunæ, hominúmque fraude non longis interuallis ſuccumbunt, abeúntque concuſſa. Solida iſthæc laus æternitati σύγχρονος, tempus etiam ipſum cæterorum edax eludit. Sic dum ad immortalitatem anhelant, eam Homerica ſibi fama vindicare conantur. Laudabiles conatus.

Οὐ νέμεσις Τρῶας τε, καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇ δ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.
Αἰνῶς Ἀθανάτοισι Θεοῖς εἰς ὦπα ἔοικεν.

id eſt,

Decuit tot funera Teucros
Argolicóſque pati, longóque in tempore bellum.
Tantus in ore decor, cui non mortalis in artus
Eſt honor, & vultu diuina efflagrat imago.

Difficilis procis Penelope, Hippodameia, & Atalanta pluribus ambita, non cedit, ni ſuperetur: ſuperari nequit. Vrbes non dedignatæ à tanto vinci, illud ſtudent, an dono, vel beneficio deuincant.

uincant. Pomum illud pulcherrimum aureúmque Ἔριδος πρωτόσπορος ἀρχὴ, *diſſidij primo ſeminatum initium*, per oſtium in nuptiis Pelei, & Thetidos immiſſum, cuius gratia, & Venus, & Iuno, & Pallas, quibus cæteræ minores Deæ ceſſerant, in Idæ montibus corpora iudicio Paridis ingentibus donis ſolicitati ſuppoſuêre. Appion Grammaticus, cùm Homeri patriam humana experientia aſſequi minimè poſſet, (adeò res ardua fuit, latuitque in obſcuro,) ad Homericos ipſos manes, eorúmque euocationem conuerſus eſt. *Quærat aliquis*, ſcribit Plinius lib. 30. cap. 2. *quæ ſint mentiti veteres Magi, cum adoleſcentibus nobis viſus Appion grãmaticæ artis prodiderit Cynocephaliam herbam, quæ in Ægypto vocaretur Oſyrites, diuinam, & contra omnia veneficia: ſed ſi ea erueretur, ſtatim eum, qui eruiſſet, mori. Séque euocaſſe vmbras ad percontandum Homerum, qua patria, quibúſque parentibus genitus eſſet, non tamen auſus profiteri, quid ſibi reſpondiſſe, diceret.* Nec etiam infando negotio rem adeò difficilem expediuit. Sceleſtiſſimi homines, qui pro libidine, rem, quam natura, & Deus ipſe occultare voluit, per omne nefas, naturæ viribus ſummotis, arcaníſque detectis aggrediuntur. Non minori audacia recentiorum neſcio quis, nefariis ſacris, de Petronio, vtrum is alicubi integer extaret, cõſuluit. Et Patrum noſtrorum memoria Cicchus Aſculanus Commentar. de Sphæra cap. 4. tradit Floron ſpiritum naturæ nobiliſſimæ ex Cherubinica Hierarchia, quærenti quæ eſſet illa vmbra, quæ in Luna conſpiceretur, tradit reſpondiſſe: Vt terra

terra eſt, ſic idea humiditatum eſt terra, ſi totam vmbrã habueris te nõ decipiet ſicut vmbra. Rurſúmque ab alio de Chriſto interrogatum dixiſſe, Carnem ſumpſit humanam, vt per ipſum ſaluaretur omnis caro. Auguſtinus Niphus Diſput. 3. de ſtruct. quæſt. 4. ſcribit quendam Ioannem Neapoli in artibus Necromanticis multùm vacantem continuò Dæmonas excantaſſe, vt ſibi auri conficiendi artem indicarẽt: tandem ei quendam barbatum in ſomniis chartam in tabula exiſtentem indicaſſe, qua edoctus admirabilia in ea arte operatum fuiſſe, & argentum, quod ipſe Niphus experimento optimum didicerat, feciſſe. Cum deinceps quæ in charta erant, non reſcripſiſſet, ſed loco quo inuenerat repoſuiſſet, Dæmonis furto ea ſublata, artem ſibi tam vtilem perdidiſſe: nec deinceps in poſterũ, licet id multoties tentaſſet, aliquid efficere potuiſſe. Fama eſt, vt refert Ioannes Kapplerus epiſtola Dedicatoria ad Rudolphum ſecundum Imperatorem in Aſtronomia noua de motibus ſtellæ Martis, Georgium Ioachimum Reticum non incelebrem Copernici diſcipulum, & qui reſtaurationem Aſtronomiæ primùm auſus concupiſcere, mox non ſpernendis obſeruationibus, & inuentionibus affectauerat: dum in motu Martis hæret mirabundus, neque ſe explicat, ad Genij ſui familiaris oraculum confugiſſe, ſeu eius eruditionem exploraturus, ſiue veritatis impotenti deſiderio: atque hinc exaſperatum immitem patronum, importuni ſciſcitatoris alternis capillitio arreptis caput ad imminens laquear adflixiſſe, iterumque dimiſſi

corpus

corpus in pauimentum proturbaſſe, addito reſponſo:Hunç eſſe motum Martis.Petrus Crinitus honeſtæ Diſcipl.lib.6.cap.11.narrat Hermolaum Barbarum dicere ſolitum, vocem ſe Dæmonis pertenuem & penè ſubſibilantem audiſſe, qua illa de Ariſtotelis fortè Entelechia interrogatus ſibi ipſi, & Georgio Placentino reſponſitauit. Notiora ſunt quàm quæ hic referri debeant,quæ Cardanus ipſe de Patre paſſim commemorat.His quam ſimillima inter quotidianos congreſſus, quibus vtor familiariſſimis,ab omnis honeſtioris eruditionis Myſta Gabriele Naudero de Vnicor. Palma Caietano, & Conſtantino Chymiſta frequenter audiui. Nos pudendis infamis artis conatibus reiectis,ſi quid ex humana hiſtoria reliquum eſt, in medium afferamus, & quid vnaquæque earum vrbium,quæ pro Homero ſibi aſſerendo certant,exponamus,vindicemúſque Homerum, Vrbi,cuius ciuis eſt, & quæ alienum expetant, declaremus. Studium noſtrum fortaſſe improbauerit Seneca,quod etiam in aliis contumeliosè tractauit, quippe qui de ſcriptis Didymi Grammatici agens epiſt. 89. ſcribit. *Quatuor millia librorum Didymus Grammaticus ſcripſit: miſer ſi tam multa ſuperuacua legiſſet.In his libris de patria Homeri quæritur: in his de Ænea matre vera:in his, libidinoſior Anacreon,an ebrioſior vixerit? in his,an Sappho publica fuerit? & alia quæ erant dediſcenda, ſi ſcires.* Et licet execratio Senecæ vt ita dicam,in aliquibus ex iam commemoratis locum habeat, quæ parum refert,vtrùm ſcias, vel neſcias,de patria tamen celebrium virorum,& Homeri potiſ-

ſimum audiendus non eſt.Seneca homo Stoïcus, ac ſui ipſius,verbis ſaltem,oſor,in virtute omnia ponit; bonitatem morum ſuſpicit, ſine qua cætera omnia illi puſilla ſunt,& puerilia. Benè.An propterea Artes liberales, & ſtudia reliqua homine libero digna,ducenda ſunt nihili? An ſemper arcus tendetur,remittetur nunquam?At frangetur omnino. Homines ſumus, non Dij, aiebat ille, & vt virtuti intenſiùs incumbamus relaxandus eſt quandoque animus ab excelſioribus ad humiliora.Riſit etiam Apollo ſemel in anno.Verùm pro ſtudiis liberalibus contra Senecam dicent alij, & obtrectatoris calumnias traducent; nos patriæ Homeri, ne in cæteris diuagemur, opem feremus. Siue enim Patria nobis laudi eſt, ſiue nos Patriæ,profectò modis omnibus Patria, quia noſtra eſt,non quia magna & ſplendida,eodem Seneca aſſerente,amanda eſt,quod ante eum Homerus in Vlyſſe demonſtrauerat,qui ad Ithacæ ſuæ ſaxa, quid ſaxa? fumum dicam exilientem,non minus Agamemnone ad aureos Mycænarum muros properat. Vel naufragus ad illam nauigare, vel poſtquam nauigauit, vitam ponere gliſcit, accenſa quaſi violentia cupiditatis. Tela vel ignes itionem ad illam,eóque magis, ſi iuuandæ illius gratia iter amplectimur, non interrumpunt. Nulla cognatio Patriâ proprior eſt, nulla familiaritas ſanctior, pro qua, & templa nudantur,& ſacrificia ſuſtolluntur.Digna ergo eſt Homeri patria, quæ quæratur, non dediſcatur:dignus Homerus,qui tantoperè patriam iuuit,vt patriam habeat, in tot Ciuitatum diſſidio

dio non ambiguam,ſed certam.Prudentior item Seneca eſſe poſſum.Lapſus ille eſt in multis,plerumque etiam corpus ſine pectore fuit, & ſolus: Ciuitates, quæ de Homero contendunt, plurimas, ſapientes, dignitate maximas, quis adduci poteſt,vt credat,pro puſillis,contemnendis, nulliuſque pretij rebus pertinaciter adeò pugnaſſe; dicam verius inſaniſſe? An ſuperuacuum fuerit, in tanta animorum contentione, quæ ex illis palmam acceperit,quæ coronam, addiſcere? An id ſcire adeò execrabile fuerit, vt poſtquam didiceris, dediſcendũ ſit?Aliud eſt, An Sappho publica, An Anacreon libidinoſior, an ebrioſior, aliud quænam inter vniuerſas in orbe terrarum Ciuitates à Deo dilecta adeò, fortunatáque fuit, vt talem in aliis virum, quem reliquæ ambiunt omnes, dederit. Si exemplo ad bene viuendum Herculeo lapide validiùs trahimur,quis in tanta laude, & concertatione orbis ad Homericam æmulationem non excitabitur? An parum inde Ciuitatibus commodi veniet? Virtutem omnes, quæ tantopere Homerum ſpectabilem,amabiliorémque reddidit,ſi ad illius quoque gloriam aſcendere cupiunt, amplecti debent,& amplectentur,quidquid Seneca dicat,ſi ſapiunt.Et vt verba conferam maximè ad compendium.Vt ornamento vrbium cedit, ciues progeneraſſe ingenio, ac induſtria pollentes,Ennodius Epiſtola ad Adeodatum, de Fauſto loquens, *Habuit de origine eius Roma iactantiam, Liguria de profectu*: ſic locorum ſplendor non parum honoris ciuibus adiicit. Ammianus lib.14. cum dixiſſet Senatus Romani

canitiem

canitiem vbique reuereri addit: *Sed lætatur hic cœtus magnificus ſplendor leuitate paucorum incondita, vbi nati ſint, non reputantium, ſed tamquam indulta licentia ad errores lapſorum ad laſciuiam.* Hinc Simonides docebat: Beatè victuro ante alia patriam conuenit eſſe glorioſam. & Rutilius Claudius Itiner. lib. 1.

O quantum, & quoties poſſem numerare beatos,
Naſci felici, qui meruêre ſolo.
Qui Romanorum procerum generoſa propago
Ingenitum cumulant vrbis honore decus.
Semina virtutum demiſſa & tradita cœlo
Non potuêre aliis dignius eſſe locis.
Felices etiam, qui proxima munera primis
Sortiti Latias obtinuêre domos.

Vt etiam adnotabat Franciſcus Iuretus Notis in Symmachi epiſt. lib. 1.

Plures itaque pugnaſſe Vrbes inter ſe de Homero; & eius patriam incertam, ac dubiam fuiſſe, inter alios Dio Chryſoſtomus orat. 55. de Homero, & Socrate: vbi de præceptore Homeri. Ὁμήρου μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ ἄλλα τὰ περὶ ἑαυτὸν, καὶ τοῦτο ἄδηλον τοῖς Ἕλλησιν. id eſt, *De Homero quidem, ſicut alia, quæ illi contigerunt, ita & hoc incertum apud Græcos.* Cicero pro Archia ſic aſſerit. *Homerum Colophonij ciuem eſſe dicunt ſuum; Chij ſuum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnæi verò ſuum eſſe confirmant, itaque etiam delubrum eius in oppido dedicauerunt. Permulti alij præthereà pugnant inter ſe, atque contendunt.* Strabo lib. 1. Εἰ δὲ μὴ ἐμνήσθη λύτων, οὐ τοῦτο σημεῖον τοῦ ἀγνοεῖν, οὐδὲ γὰρ τῆς αὐτοῦ πατρίδος ἐμνήσθη, οὐδὲ ἄλλων πολλῶν. Ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ λίαν γνώ-

εἰμ

εἶμα ὄντα φαίη τὶς δόξαν ἐκ ἄξια μνήμης εἶναι πρὸς τοὺς εἰδότας. ideſt: *Quod autem oſtiorum Nili non meminit, id non certum eſt argumentum, quod ea ignorauerit, Nam & patriam ſuam, & multa alia reticuit. Sed ideo potius indicaſſe ea memoratu indigna videri poteſt, quod nimis eſſent nota.* Plutarchus de vita Homeri: Περιττὸν ἴσως δόξειε τισὶ πολυπραγμονεῖν περὶ Ὁμήρου ποίων τε ἦν γονέων, καὶ πόθεν. Ἐπεὶ μηδ' αὐτὸς ἠξίωσε εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ. ἀλλ' οὕτως ἐγκρατῶς ἔσχεν, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος ἐπιμνησθῆναι. Ἐπεὶ δὲ ὡς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρχομένων παιδεύεσθαι χρήσιμος ἡ πολυπειρία, πειρασώμεθα εἰπεῖν ὅσα ἱστόρηται τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ id eſt: *Superuacaneum nonnullis fortaſſe videbitur, de Homeri patria, parentibuſque inquirere, cùm ne ipſe quidem de ſuis rebus quicquam dicere dignatus ſit: imò adeò ſe continuerit, vt ne nominis quidem ſui vllam faceret mentionem. Attamen quandoquidem multarum rerum peritia facit ſaltem ad inſtitutionem eorum, qui erudiri incipiunt, conabimur exponere, quæ de eo antiqui memoriæ prodiderunt.* Certaminis Homeri, & Heſiodi Auctor. Ὅμηρον, καὶ Ἡσίοδον τοὺς θειοτάτους ποιητὰς πάντες ἄνθρωποι πολίτας ἰδίους εὔχονται λέγεσθαι, ἀλλ' Ἡσίοδος μὲν τὴν ἰδίαν ὀνομάσας πατρίδα, πάντας τοὺς φιλονεικίας ἀπήλλαξεν εἰπὼν, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, Εἴσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ, Ἄσκρῃ χεῖμα κακῇ θέρει δ' ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ. Ὅμηρον δὲ πᾶσαι, ὡς εἰπεῖν, αἱ πόλεις, καὶ οἱ ἔποικοι αὐτῶν παρ' ἑαυτοῖς γεγενῆσθαι λέγουσιν. Id eſt: *Homerum, atque Heſiodum diuiniſſimos poëtas omnes homines ſibi ciues exoptant. Verum Heſiodus, cum patriæ ſuæ meminiſſet, omnes a certandi ſtudio ſemouit. Fatetur ſiqui-*

dem Patrem propè Heliconem in miſero oppido Aſcra, quæ hyberno tempore mala, æſtiuo moleſta, ac grauis, & numquam bona, domicilium habuiſſe. Homerum verò omnes vt ita dicam, vrbes & earum accolæ apud ipſos natum fuiſſe commemorant. Proclus de vita Homeri: Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τίνων μὲν γονέων, ἢ ποίας ἐγένετο πατρίδος, οὐ ῥᾴδιον ἀποφήνασθαι. Οὔτε γὰρ αὐτός τι λελάληκεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ οἱ περὶ αὐτοῦ εἰπόντες συμπεφωνήκασιν, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ μηδὲν ῥητῶς ἐμφαίνειν περὶ τούτων τὴν ποίησιν αὐτοῦ μετὰ πολλῆς ἀδείας ἕκαστος οἷς ἐβούλετο, ἐχαρίσατο. καὶ διὰ τοῦτο, οἱ μὲν Κολοφώνιον αὐτὸν ἀνηγόρευσαν, οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, οἱ δὲ Ἰήτην, οἱ δὲ Κυμαῖον, καὶ καθόλου πᾶσα πόλις ἀντιποιεῖται τοῦ ἀνδρὸς, ὅθεν εἰκότως ἂν Κοσμοπολίτης λέγοιτο. id eſt: *Poëta Homerus quibus ſit ortus parentibus, aut quâ patriâ fuerit, non eſt facile determinare. Neque enim ipſe de ſe aliquid dixit, neque qui de eo ſcripsêre, conuenerunt Sed cùm nihil de hiſce in eius poëmatibus manifeſtò habeatur, vnuſquiſque mirâ omnia audendi libertate, cui collibitum fuit, donauit. Ideóque hi quidem illum Colophonium, alij Chium, alij Smyrnæum, alij Ietem, alij Cumanum, & in vniuerſum vnaquæque Vrbs ſibi virum vindicat, quare non immeritò dici poterit Mundi vniuerſi ciuis.* Euſtathius Prolegomenis in Homeri Iliad. Ὁμήρου δὲ γένος οὐδ᾽ αὐτὸ περιεργασόμεθα. Εἴρηται γὰρ πολλοῖς ἑτέροις, ὡς οὐκ ἂν ἡμεῖς κρειττόνως εἴπωμεν. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο, καὶ μόνον ῥητέον κατὰ τὸ ἐπιτρέχον, ὅτι ἐπικρύψας ἑαυτὸν ὁ ποιητὴς, καὶ σιγήσας ὅ τίς ποτε. καὶ ὅθεν τὴν περιμάχητος μᾶλλον ἐγένετο, καὶ πολύπατρις. Ἔστι γὰρ κατὰ τὴν τῶν ποθούντων ἔρεσιν, καὶ Ἰήτης, καὶ Σμυρναῖος, καὶ Ἀθηναῖος, καὶ Αἰγύπτιος. ἤδη δὲ καὶ Ἰταλός.

λός. Ἀμφισβητοῦσι δὲ αὐτοῦ καὶ Χῖοι μαρτύριον προχειριζόμενοι τοὺς καλουμένους Ὁμηρίδας, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται, καὶ ἕτεροι δὲ πολλοὶ Ὅμηρον μεταποιοῦνται σφετεριζόμενοι, καὶ ἀβρυνόμενοι αὐτὸν ἔχειν πολίτην, ἢ ἑτέροις ἀγαθοῖς σεμνύνεσθαι. ideſt: *Homeri genus neque nos nimis anxiè inueſtigabimus. de quo à pleriſque aliis dictum eſt, vt meliora non habeamus. Illud tantum quod in præſenti occurrit dicendum eſt, eum, cùm ſe ipſum abſcondiſſet; nec cuius eſſet, aut vnde natus propalaſſet, maiorem ſui cupiditatem aliis iniecisse, & multarum patriarum ciuem factum. Eſt enim, vt deſideria aliorum ferunt, Ietes, Smyrnæus, Athenienſis, Ægyptius, etſi Diis placet Italus. Certant de eo & Chij, ſuæque ſententiæ argumenta Homeridas illos, quorum meminit Pindarus, præbent. Plurimi item alij Homerum ſibi vindicant, eoque ciue magis, quam bonis aliis ſuperbiunt, & iactant* Philoſtratus Heroïcis in Euphorbo: Φοι. Πατρίδα δὲ Ὁμήρου ὦ Ἀμπελουργὲ, καὶ γονέων ἐγένετο, ἤρου ποτὲ τὸν Πρωτεσίλεων; Ἀμπ. Καὶ πολλάκις ξένε. Φοι. Ὁ δὲ τί; Ἀμπ. Φησὶ μὲν εἰδέναι, Ὁμήρου δὲ παραλιπόντος αὐτὰ, ἵνα αἱ πουδᾶσαι τῶν πόλεων, πολίτην αὐτὸν σφῶν ποιοῖντο. Ἴσως δὲ καὶ θεσμοῦ Μοιρῶν ἐπὶ Ὁμήρῳ ὄντος ἄπολιν αὐτὸν δοκεῖν, οὔτ' ἂν ταῖς Μοίραις, οὔτ' ἂν τῶν Μούσαις φίλα γε ἔφη αὐτὸν πράττειν, εἰ τοῦτ' ἐκφέροι, περιστικὸς λοιπόν. Εἰς ἔπαινον τοῦ Ὁμήρου. Προστίθενται μὲν γὰρ αὐτῷ πᾶσαι μὲν πόλεις πάντα δὲ ἔθνη. ἐδικάσαιντο δ' ἂν περὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλας ἐγγράφουσαι τῷ Ὁμήρῳ ἑαυτὰς οἷον πολίτῃ. id eſt: Pœ. *Homeri Patriam, & a quibus eſſet genitus, numquid, ô Vinitor, Proteſilaum vnquam rogaſti?* Vin. *Sæpenumerò Hoſpes.* Phœn. *Ipſe verò quid?* Vin. *Ait quidem nouiſſe, ſed cùm Homerus hæc omiſerit,*

ſerit, *vt ſtudioſæ ciuitates ipſum ſibi ciuem adſciſcerent, fatorum etiam lege Homero fortaſſe exiſtente, vt nullam habere ciuitatem videatur. nec Parcis, nec Muſis ſe gratificaturum dixit, ſi hoc quod ad Homeri laudem, reliquum eſſet enunciaret. Omnes enim ciuitates, cunctæque gentes ipſi ſe addicunt: inuicemque in indicia ſubirent, ſe ipſus Homero, vt ciui adſcribentes.* Alphæus Mitylenæus Epigram. lib. 1. cap. 67.

Ἀνδρομάχης ἔτι θρῆνον ἀκούομεν, εἰσέτι Τροίην
Δερκόμεθ' ἐκ βάθρων πᾶσαν ἐρειπομένην.
Καὶ μόθον Αἰάντειον ὑπὸ στεφάνῃσι πόληος
Ἠδὲ τὸν ἐξ ἵππων Ἕκτορα συρόμενον,
Μαιονίδαο διὰ Μοῦσαν, ὃν οὐ μία πατρὶς ἀοιδὸν
Κοσμεῖται, γαίης δ' ἀμφοτέρης κλίματα.

Quæ ita vertit Venatorius:

Andromaches etiamnum hodie lamenta ſuperſunt;
Troia, licet bello diruta, viuit adhuc.
Conſpicitur labor Aiacis, viſuntur & illi
Hectora, qui reuehunt, flebile funus, Equi:
Carmine Mæonij, quem patria non colit vna,
Sed potius Gemini climata bina ſoli.

Gaſpar Conrad. Sileſius Proſopograph. Melicæ Millen. 2.

Mæonium Vatem ciuem voluiſſe tot Vrbes,
Quid mirum? Eſt perpes totius orbis honos.

Franciſcus Petrarcha epiſtol. rerum Senil. lib. 13. epiſt. 3. ad Ioannem Aretinum. *De Homero quidem dubitatio vetus eſt & multis indeciſa lis gentibus, dum vnaquæque illum ſibi vindicat, & tanti ciuis gloriam ad ſe trahit.* Scipio Carteromachus Epigrammat. de Angelo Politiano inter epiſt. Politiani lib. 12.

De

De patria magni certatum eſt ſemper Homeri,
Vindicet vt tantum hunc Vrbs ſibi quæq; virum.
Tu maioris eris certaminis, Angele, cauſa:
Terra etenim ac cœlum te volet eſſe ſuum.

Martialis Monerius Lemouicenſis Epigram. de Patria Homeri.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamis, Chios, Argos, Athenæ,
Natales magni cedite Mæonij.
At quia vir fuerat veſtrum iuratis alumnum,
Iupiter eſſe Deum clamat vbique ſuum:
Mens Iouis eſt, patriam probet his ex Vrbibus vna:
Vindicias dum ius non liquet, Orbis habet.

Hieronymus Carera Luſitanus in Nonnum Panopolitan.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamis, Chios, Argos, Athenæ,
Orbis de patria certat Homere tua.

Synesius de Inſomniis.

Ὅμηρος, καὶ Στησίχορος τὸ μὲν ἡρωϊκὸν φῦλον διὰ τὰς ποιήσεις αὐτῶν ἐπικυδέστερον ἔθεσαν. καὶ ἡμεῖς ἀνάμισθα τοῦ ζήλου τῆς ἀρετῆς. αὐτοὶ δὲ τό γε ἐπ' ἑαυτοῖς ἠμελήθησαν, περὶ ὧν οὐδὲν ἔχομεν εἰπεῖν, ἢ ὅτι ποιηταὶ δεξιοί. *Homerus, & Steſichorus, qui Heroum quidem genus poematibus ſuis glorioſius, atque illuſtrius reddiderunt, noſque ad ſtudium virtutis inde vtilitatem aliquam cepimus: ipſi autem quod ad ſe pertinet neglecti iacuerunt, de quibus nihil aliud dicere poſſumus, niſi quod elegantes Poetæ extiterunt.* Id templo Homero extructo ſignificauit Ptolemæus Philopator: namque circumcirca illius ſimulacrum, eas ciuitates appoſuit, quæ ſibi Homerum

Homerum aſſerebant. Ælianus de varia hiſtoria lib. 13. cap. 21. Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ κατασκευάσας Ὁμήρῳ νεὼν, αὐτὸν μὲν καλῶς ἐκάθισεν, κύκλῳ δὲ τὰς πόλεις περιέστησε τοῦ ἀγάλματος, ὅσαι ἀντιποιοῦνται τοῦ Ὁμήρου. id eſt: *Ptolemæus Philopator extruens Homero templum ipſum decorè ſedentem collocauit. Circum circa vero iuxta ſimulacrum eas Ciuitates poſuit, quæ Homerum ſibi vindicant.* Plures eius patrias A. Gellius lib. 3. cap. 11. enumerat. *De patria quoque Homeri multò maximè diſſenſum eſt, Alij Colophonium, alij Smyrnæum. Sunt qui Athenienſem, ſunt qui Ægyptium dicant fuiſſe. Ariſtoteles tradit in Inſula Io natum; M. Varro in libro de Imaginibus primo, Homeri imagini hoc epigramma appoſuit. Capella Homeri candida hæc tumulum indicat, quod ariete mortuo, faciunt ſacra.* Suidas: Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν πατρίδα ἀμφίβολος διὰ τὸ ἀπιστηθῆναι ὅλως εἶναι θνητὸν τῷ μεγέθει τῆς φύσεως. Οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν γενέσθαι Σμυρναῖον, οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Κολοφώνιον, οἱ δὲ Κυμαῖον, οἱ δὲ ἐκ Τροίας ἀπὸ χώρας Κεγχρέων, οἱ δὲ Λυδὸν, οἱ δὲ Ἀθηναῖον, οἱ δὲ Ἰθακήσιον, οἱ δὲ Κύπριον, οἱ δὲ Σαλαμίνιον, οἱ δὲ Κνόσιον, οἱ δὲ Μυκηναῖον, οἱ δὲ Αἰγύπτιον, οἱ δὲ Θετταλὸν, οἱ δὲ Ἰταλιώτην, οἱ δὲ Λευκανὸν, οἱ δὲ Γρυΐον, οἱ δὲ Ῥόδιον. id eſt: *Itémque de patria eius ambigitur eo quod non creditum eſt, eum eſſe mortalem ob magnitudinem ingenij. Nam alij Smyrnæum, alij Chium, alij Colophonium, alij Cumanum, alij Troianum, ex agro Cenchorum, alij Lydum, alij Athenienſem, alij Ithacenſem, alij Cyprium, alij Salaminium, alij Gnoſſium, alij Mycenæum, alij Ægyptium, alij Theſſalum, alij Italum, alij Lucanum, alij Gryinum, alij Romanum, alij Rhodium eſſe tradiderunt.*

tradiderunt. Epiphanius lib. 1. contra hæreſes tom. 3. Πόσοι πόσα λέγουσι περὶ Ὁμήρου; ἄλλοι μὲν Αἰγύπτιον φάσκοντες, ἄλλοι δὲ Χῖον, ἄλλοι δὲ Κολοφώνιον, ἄλλοι Φρίγα, ἄλλοι Σμυρναῖον Μέλητος, καὶ Κριθηΐδος. Ἀθηναῖον δὲ αὐτὸν οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ἀπεφήναντο. ἄλλοι δὲ Λυδὸν Μαίονος. ἄλλοι δὲ Κύπριον Προπεδιάδος Περιοικίδος τῆς Σαλαμινίων περιμέτρου, καίτοιγε ἄνθρωπον, διὰ δὲ τὸ ἐν πολλαῖς πατρίσι γεγενῆσθαι πολλοὺς εἰς διάφορον ὑφήγησιν ἐλήλακεν. id eſt: *Quam varia de Homero dicuntur à multis. Quẽ Ægyptium alij faciunt, alij Chium, Colophonium aliqui, nonnulli Phrygẽ, alij Smyrnæum Meletis, & Critheidis filium, Athenienſem fuiſſe prodit Ariſtarchus, alij Lydum è Mæonia, alij denique Cyprium è ſuburbano Salaminis agro, qui ad montis radices circumfuſus eſt. Atqui homo quidem ille extitit. Verum quoniam oppida multa peragrauit, pleroſque varias in ſententias, opinionéſque diſtraxit.* Et Auctor Anonymus vitæ Homericæ, quàm humaniſſimi itémque doctiſſimi Ioannis Bourdelotij beneficio habeo. Ὅμηρος ὁ ποιητὴς πατρὸς μὲν ἦν Μέλητος, μητρὸς δὲ Κριθηΐδος. τὸ γένος κατὰ μὲν Πίνδαρον Σμυρναῖος, κατὰ δὲ Σιμωνίδην Χῖος, κατὰ δὲ Ἀντίμαχον, καὶ Νίκανδρον Κολοφώνιος, κατὰ δὲ Βακχυλίδην, καὶ Ἀριστοτέλην τὸν φιλόσοφον Ἰήτης, κατὰ δὲ Ἔφορον, καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Κυμαῖος κατὰ δὲ Ἀρίσταρχον, καὶ Δονύσιον τὸν Θράκα Ἀθηναῖος. τινὲς δὲ καὶ Σαλαμίνιον αὐτὸν εἶναι φασίν. ἄλλοι δὲ Ἀργεῖον ἄλλοι δὲ Αἰγύπτιον ἀπὸ Θηβῶν. *Homerus Poëta Patre Melete, Matre Critheide natus, Natalibus, vt Pindarus ait, Smyrnæus; vt Simonides, Chius: vt Antimachus, & Nicander, Colophonius: vt Bacchylides, & Ariſtoteles Philoſophus, Ietes; vt Ephorus, & hiſto-*

rici,

rici, Cumæus: vt Ariſtarchus, & Dionyſius Thrax Athenienſis. Quidam eum Salaminium fecerunt, quidam Argiuum, alÿ Ægyptium è Thebis. Et alius. Πατρίδα δὲ αὐτοῦ οἱ μὲν Σμύρναν, οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Κολοφῶνα, οἱ δὲ Ἀθήνας λέγουσιν. *Patriam verò ipſius hi quidem Smyrnam, alÿ Chium, alÿ Colophonem, alij Athenas fuiſſe dicũt.* Et ex recentioribus Angelus Politianus Præfat. in Homerum: *Homero autem vati hæc eſt propria, peculiariſque tribuenda laus, quod neque ipſe de patria ſua quidquam prodidit, & pleræque illum nobiliſſimæ ciuitates ſuum quæque fuiſſe alumnum contendunt. Nam & Rhodij, & Theſſali, & Ietæ, & Chij, & Salaminij item, & Colophonij aſſerunt ſibi, & Argiui, Mileſij, Smyrnæi, Cymæique contra vindicant, repetúntque eundem ad ſe, quaſi Licinia, & Mutia lege, Athenienſes. Itaque in medio poſitus literarum Princeps, ceu Atalanta illa, aut Hippodamia à tot, támque egregiis ciuitatibus, quaſi à generoſiſſimis procis certatim expetitur.* Neque dubium eſt, fuiſſe Auctores, qui hæc aſſererent, vnde ſua hauſit Suidas, & ex Suida alij, partim ita rem ſe habere exiſtimantes, partim contentionis ſtudio, ac oſtentatione ingenij, vt alios vel eluderent, vel quod numquam fuit in natura, fieri potuiſſe, & fuiſſe demonſtrarent, imponentes. Quod Lucanus fuerit, aut Romanus, aut Italus, aut Gnoſſius, aut Gryinus, aut Troianus, non memini me vſpiam alibi præterquam quod in ipſo Suida legiſſe; vel in iis, qui ſua habent e Suida.

Homeri exemplo, auctore Photio in Biblioth. Tmem. 68. Cephalæo Gergethius genus ſuum,

ſuum, & patriam ſilentio preſſit: at non eodem ſucceſſu. præter quàm quod enim in aliis reprehenditur à Photio, patria eius certa eſt; nec is fuit, pro quo ciuitates, & Vrbes contenderent, licet immenſam in hiſtoria conſcribenda auctorum lectionem pueriliter ſanè iactaſſet. Sed cum Cephalæonis huius mentio facta ſit Homerici æmuli, non abs re fuerit, quæ de eo furtim adnotauimus in medium afferre. Cephalæonem, Cephalionem, & Cephalonem eundem eſſe ſcriptorem nemini dubium eſſe debet. Cum Photius in Biblioth. quæ Cephalæonem, vocaret, inferius tmem. 70. Cephalionem vocat, Ἔστι δὲ πολλῷ πλατύτερος, Diodorus Siculus, τοῦ τε Κεφαλίωνος ἐν οἷς τοὺς αὐτοὺς χρόνους συμβαίνει αὐτοῖς ἀναγράφειν id eſt; *Eſt Cephalione longe vberior ſaltem cum eadem refert.* & Imem. CLXI. de Eclogis Sopatri. Ὁ δέκατος δὲ συνηθροίσθη ἐκ τοῦ Κεφαλίωνος Ἐράτους διαλαμβάνοντος τὰ κατ' Ἀλέξανδρον. id eſt; *Decimus verò coaluit ex Cephalionis Erato, quo libro Alexandri geſta referuntur.* Et Euſebius Chron. lib. I. Ὅτι δὲ ἀσυμφώνως οἱ τῶν Ἑλλήνων ἱστορικοὶ γεγράφασι περὶ τῶν χρόνων, καὶ βασιλέων τούτων παρίστω Κεφαλίων ἐπίσημος εἷς, οὐχ ὁ τυχὼν ταῦτα φάσκων. id eſt: *Græcos hiſtoricos de annis, & regibus hiſce diuerſa ſcripſiſſe adſit Cephalio, non è triuio, ſed celebris vir hæc habens.* Stephanus, Suidas, Etymologus, & alij Cephalonem. Patria Gergethius fuit, Strabo lib. 13. ἦν δὲ καὶ πόλις Γέργηθα ἐκ τῶν ἐν τῇ Κύμῃ Γεργήθων. Ἦν γὰρ κἀκεῖ πόλις πληθυντικῶς καὶ θηλυκῶς λεγομένη Γέργιθες, ὅθεν περ ὁ Γεργήθιος ἦν Κεφάλων. id eſt: *Fuit & vrbs Gergetha à Gerge-*

this in agro Cumano, nam & ibi fuit vrbs plurali numero, ac fœminino genere dicta Gergethes, patria Cephalonis Gergethij Dionyſius Halicarnaſſeus Antiquit. Rom. lib. 1. Τὰ δὲ μετὰ τὴν ἔξοδον ἔτι πλείω παρέχει τοῖς πολλοῖς ἀπορίαν. Οἱ μὲν γὰρ ἕως Θρᾴκης ἀγαγόντες αὐτὸν, ἐκεῖ λέγουσι τελευτῆσαι τὸν βίον. ὧν ἐστὶ Κεφάλων τε Γεργίθιος, καὶ Ἡγήσιππος ὁ περὶ Παλλήνης γράψας ἄνδρες ἀρχαῖοι, καὶ λόγου ἄξιοι. Et inferius; Κεφάλων μὲν γὰρ ὁ Γεργίθιος ὁ συγγραφεὺς παλαιὸς πάνυ δευτέρᾳ γενεᾷ μετὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ἐκτίσθαι λέγει τὴν πόλιν ὑπὸ τῶν ἐξ Ἰλίου διασωθέντων σὺν Αἰνείᾳ. id eſt: *Alij Thracia tenus eum perducunt, ibique vitam finiiſſe affirmant: quorum è numero ſunt Cephalo Gergithius, & Hegeſippus, qui de Pallene ſcripſit, viri graues, & Scriptores veteres.* Et: *Nam Cephalo Gergithius ſcriptor antiquiſſimus, ſecunda ætate poſt bellum Troianum, ait, conditam ab iis, qui cum Ænea ex Ilio ſe proripuerant.* & Feſtus, *Romam appellatam eſſe Cephalon Gergithius.*

Videmus hîc licet Cephalo, patriam occultare tentarit, ab aliis euulgatam, eumque ſcriptorem antiquiſſimum, magnique nominis fuiſſe ante Strabonem, & Dionyſium Halicarnaſſeum, cuius ipſe vti antiquiſſimi meminit. Quare ſomnia ſibi fingit in primis Suidas, qui Cephalæonem hunc ſub Adriano Imperatore exilio mulctatum, Siculã oram appuliſſe, ibique hiſtoriam ſuam texuiſſe tradit. Κεφαλίων, ἢ Κεφάλων Γεργίθιος ῥήτωρ, καὶ ἱστορικὸς γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ. Ἔφυγε δὲ τὴν πατρίδα διὰ ἀπέχθειαν δυναστῶν, καὶ ἐβίωσεν ἐν Σικελίᾳ. Ἔγραψε παντοδαπὰς ἱστορίας ἐν βιβλίοις θ', ἅ τι-

να ἐπιγέγραφουσι Μοῦσαι Ἰάδι διαλέκτῳ. Μελέτας ῥητορικὰς, καὶ ἄλλα τινα. id eſt: *Cephalion, ſiue Cephalon Gergethius orator, & hiſtoricus ſub Adriano fuit. Exulauit patria ob inimicitias principum, & in Sicilia degit. Scripſit varias hiſtorias libris 9. quæ Muſæ inſcribuntur Ionica Dialecto, Declamationes Rhetoricas, & alia quædam.*

Ioannes Gerardus Voſſius de hiſtor. Græcis lib. 2. cap. 12. ſcribit Suidam malè confudiſſe duos iſtos Cephalæonem, & Cephalonem; Cephalæonis enim patria ignota erat: Cephalon autem Gergethius, multoque erat antiquior. Facem, ſiue potius tenebras Voſſio prætulit Ioſephus Scaliger not. in Euſeb. Παντοδαπῆς ἱστορίαν. *Sed puerilis*, inquit, *ſane Suidæ hallucinatio illa quod eundem facit* Κεφάλωνα, καὶ Κεφαλαίωνα. Κεφαλίων, ἢ Κεφάλων Γεργίθιος, &c. Verba Suidæ habes ſupra. *Sed vt imperitia non parua eſt ex duobus vnum facere, ita illa maior, ei attribuere patriam Gergithum, qui ſuam patriam ignorari affectarit. Porrò tam apud Suidam, quam apud Georgium,* Syncellum, Κεφαλίων, *non* Κεφαλαίων *ſcribitur. Nos Photium ſequimur.*

Voſſius non minus Suida malè duos iſtos Cephalæonem, & Cephalonem confundit lib. 3. cum Cephalonis Gergethij hiſtoriam vult eſſe eam, quam ad fert Photius, cum auctorem illius hiſtoriæ dicat Photius patriam ſiluiſſe. Quare illa hiſtoria ad Cephalonem referri deberet, cuius patria ignoratur, vt ipſe ſibi autumat, non ad antiquiſſimum illum, qui Gergethius apud iam dictos laudatur. Et iam non duo, ſed tres

erunt hi auctores, Vnus antiquiſſimus ille, qui Gergethius nuncupari voluit: alter Photianus, qui patriam ſilentio occultauit. Tertius hic ipſe, qui ſub Adriano exilio mulctatus in Sicilia hiſtoriam compoſuit; quæ omnia hiſtoriæ aduerſantur; quæ tertium hunc, & ſecundum vnum facit. vide Photium.

Secundo videtur erraſſe Voſſius, qui Cephalonis Gergethij Troica diuerſum quid eſſe putat ab eius hiſtoria, Muſarum nominibus nuncupata. Exiſtimo namque eandem fuiſſe, ſed rerum tractatarũ diuerſitate, nomina etiam diuerſa habuiſſe. Quare ea pars, quæ res Troicas exequebatur, Troica appellata fuit, ſicut etiam quæ de aliis nationibus ageret, ab illis gentibus nomen ſortitam fuiſſe non dubito. Exemplis id probare ſuperſedeo, cum in Philone Byzantio, ex Philone, & Pauſania ſatis probarim.

Ridiculè item dubitat Hieronymus VVolphius in Suida voce κεφαλίων, *Virum Herodotus an hic eum imitatus?* Manifeſtum etenim eſt Herodotum Cephalæone antiquiorem fuiſſe. Herodotus namque ante Alexandri tempora ἐγνωρίζετο. Et hic Cephalæo in Erato res geſtas Alexandri proſequebatur. vt ex Photio adnotabam in Eclogis Sopatri. Ὁ δέκατος δὲ συνηθροίσθη ἐκ τε τῆς Κεφαλίωνος Ἐρατοῦς διαλαμβανούσης τὰ κατὰ Ἀλέξανδρον. id eſt: *Decimus verò coaluit è Cephalionis Erato, quo libro Alexandri geſta referuntur.*

Fœdiſſimè omnium lapſus eſt Abrahamus Orteliusin Theſauro Geographico, qui Cepha

lonem

lonem hunc in caput, non illepida transformatione, & patriæ nomen in proprium commutauit. *Etſi Feſtus*, ait, *eam primò Valentiam dictam, item auctore Gergithio Cephalon*, Audi reliqua, riſum contine, ſi potes Lector: *appellatam ſcribit; hoc eius epitheton fuiſſe, illud eius nominis vim potius explicaſſe reor. Fab. Pictor enim Romam Valentiam ſonare teſtis eſt, & Cephalon, quod caput ſignificat, ex rei dignitate quemadmodum per excellentiam Vrbs Poëtis dicitur, vocatam quis dubitet?* Eximiam vrbis dignitatem, qua caput Orbis eſſe contendit, ſtolidiſſima textus euerſione verè defenſam. Feſtus ſcripſerat: *Romam appellatam eſſe Cephalo Gergithius, qui de aduentu Æneæ in Italiam videtur conſcripſiſſe, ait, ab homine quodam comite Æneæ, eum enim occupato monte; qui nunc Palatinus dicitur, Vrbem condidiſſe, atque eam Romam nominaſſe.* Quid hic apertius dici poteſt? Cephalo Gergithius eſt, qui ait à Comite Æneæ Romam denominatam: non Gergithius ſcribit Romam Cephalon nuncupatam, quaſi caput. Cephalos qui caput ſit in lingua Græca monſtrum neſcio, vndenam Ortelio innotuerit.

Quando vero in capite à Cephalæone diducto mirâ rerum metamorphoſi oratio eſt: habe, lector alterius Cephaleonis non diſſimilem in *Capita* mutationem ſupina Ambroſij Chamaldulenſis, & Thomæ Aldombrandini oſcitantia, quam non animaduerterunt, neque Benedictus Brognolus, neque Henricus Stephanus, nec Iſaacius Caſaubonus, qui verſionem Diogenis Laërtij recognouêre, multaque in ea correxêre,

& operam impendêre minimè inutilem. Laërtius itaque cum lib. 6. in Diogenis vita propè finem, de illius ſcriptis, monumentiſque pertractaret, enumeraretque, ea habet: Φέρεται δὲ αὐτοῦ βιβλία τάδε, Διάλογοι Κεφαλαίων, Ἰχθύας, Κολοιός, Πάρδαλις. &c. Omnes traducúnt, *Feruntur eius iſta volumina, Dialogi Capitum, Ichthyas, Graculus, Pardus, &c.* Quid hoc nouum monſtrum ſit *Dialogi capitum* nondum capio. Volumina Diogenis in varias claſſes ſubdiuidit Laërtius, quippe qui vna eorum pars erant Dialogi, altera epiſtolæ, tertia Tragœdiæ: Dialogos enumerans ſcribit inter eos connumerari, *Cephalæonem Ichthyam*, &c. Cephalæo nomen perſonæ, à quo Dialogo nomẽ fuit, vt auctori arriſerat, ſicuti & Ichthyas, & ni me fallo Clœus, non κολοιός; & certum id eſſe ducor nouo ipſius Laërtij teſtimonio, qui infra de iiſdem agens Cephalionem repetit, ex Sotione in: 7. Σωτίων δ' ἐν τῷ ἑβδόμῳ ταῦτα μόνα φησὶ Διογένους εἶναι, περὶ Ἀρετῆς, περὶ Ἀγαθοῦ, Ἐρωτικόν, Πτωχόν, Τολμαῖον, Πάρδαλιν, Κάσανδρον, Κεφαλίωνα, Φιλίσκον, &c. *Sotion autem in ſeptimo, hac ſola Diogenis eſſe ait, de Virtute, de Bono, Amatorium, Mendicum, Tolmæum, Pardum, Caſandrum, Cephalionem, Philiſcum*, &c. Nec puto eos ignoraſſe eundem eſſe Cephalæonem, & Cephalionem, vt nos ſuperiùs adnotauimus. & Κεφάλαια capita eſſe ſatis noui, non tamen in hoc loco; ſed Homeri patriam inueſtigemus.

HOMERI

HOMERI DIGNITAS IN CAVSA fuit, vt illi cœlum pro patria aſsignaretur, & eius poëſim ob diuinitatem, quidam Ioui, alij Apollini, alij Muſis adſcripſerint. Ariſtoteles illi Dæmonium pro patre dedit: à Calumnia Spondani defenditur: & Spondani detegitur multiplex error.

CAP. II.

MVLTI, vt difficultatem effugerent, & quod ſibi vendicare non poſſent, auferrent etiam aliis, propter item Poëtæ dignitatem, & excellentiam Cœlum Homero patriam fuiſſe teſtati ſunt, & ipſum immortalem quempiam, & quaſi Deum: quemadmodum & eius poëſim ob diuinitatem Ioui quidam adſcripſerunt. Lepidè, ſcitéque Sannazarus Epigram. lib. 3. de Patria Homeri.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Chios, Argos, Athenæ
Cedite, iam cœlum patria Mœonidæ eſt.

Sic enim legit Iulius Salinerius Annot. in Cornel. Taciti Agricolam. Etſi non me lateat apud nonnullos alios loco *Chios* legi *Ios.* De qua re tamen inferius multa. & Epigr. Græc. lib. 3.

Τίς ποθ' ὁ τὸν Τροίης πόλεμον σελίδεσσι χαράξας
Ἢ τὶς ὁ τὴν δολιχὴν Λαερτιάδαο πλάνην.
Οὐκ ὄνομ' εὑρίσκω σαφὲς, οὐ πόλιν οὐράνιε Ζεῦ'
Μήποτε σῶν ἐπέων δόξαν Ὅμηρος ἔχει;

Quæ ſic verti poſſent:

Ecquis perpetuis commiſit prælia chartis
Dardana, iactatum Dulichiumque Ducem?
Patria adhuc nomenque latet me. Iuppiter altè,
Num tua condecorant carmina Mæonidem?

Alij Apollini, & Muſis: tritum illud: τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀπόλλων περὶ Ὁμήρου.

Ἤειδον μὲν ἐγὼ, ἐχάρασσε δὲ θεῖος Ὅμηρος.

id eſt:

Hæc modulabar ego: ſcripſit diuinus Homerus.

Quo vſus eſt etiam Syneſius oratione in Dionem, & illud:

Οὐχὶ πέδον Σμύρνης ἐλοχεύσατο θεῖον Ὅμηρον,
Οὐ Κολοφὼν τραφερῆς ἄστρον Ἰωνίης·
Οὐ Χῖος, οὐκ Αἴγυπτος εὔσπορος, οὐ Κύπρος ἁγνή,
Οὐ νῆσος κραναὴ Λαρτιάδαο πάτρη·
Οὐκ Ἄργος Δαναοῖο, Κυκλωπείη τε Μυκήνη,
Οὐ δὲ τὸ Κεκροπιδῶν ἄστυ παλαιογόνων,
Οὐ γὰρ ἔφυ χθονὸς ἔργον, ἀπ' αἰθέρος ἀλλά ἑ Μοῦσαι
Πέμψαν, ἵν' ἡμείοις δῶρα ποθητὰ φέρῃ.

Hoc eſt, Interprete Fauſto Sabæo Brixiano Bibliothecæ Vaticanæ Cuſtode:

Non Smyrnæu ager ſacrum produxit Homerum,
Non Colophon alma ſidus in Ionia.
Non tu Ægypte ferax, non Cypros pura, Chiuſque,
Nec ſaxoſa fuit patria Laërtiadæ.
Non Argos Danai, non Cyclopeia Mycene,
Nec quæ nomen habet docta Minerua tuum.
Non Telluris opus, verum mortalibus alto
Miſerunt munus æthere Caſtalides.

Nec non:

Ὁπποίας

Ὁ ποίας τὸν Ὅμηρον ἀναγραψώμεθα πάτρης,
Κεῖνον, ἐφ' ᾧ πᾶσαι χεῖρ' ὀρέγουσι πόλεις;
Ἢ τὸ μὲν ἐστὶν ἄγνωστον, ὃ δ' ἀθανάτοις ἴσος ἥρως
Ταῖς Μούσαις ἔλιπεν πατρίδα, καὶ γενεήν.

id eſt:

Ecquam num patriam tandem adſcribemus
Homero,
Pro quo olim Vrbes conſeruêre manus?
Quod te neſcimus, diuiſque ſimillimus ille eſt;
Iam liquit Muſis, & genus, & patriam.

Μιλίγλωττος Ælianus in Herma Homero ſacro apud ſuos hortos hæc inſcripſerat, quæ primus publicauit Gerartus Falkemburgius notis in Nonnum:

Οὐκ ἔθος ἐστὶν ἐμοὶ φράζειν γένος, οὐδ' ὄνομ' αὐτὸ
Νῦν δ' ἕνεκ' Αἰλιανοῦ πάντα σαφῶς ἐρέω.
Πατρὶς ἐμοὶ χθὼν πᾶσα, τὸ δ' οὔνομα φασὶν Ὅμηρον,
Εἰ καὶ Μουσάων οὐκ ἐμὸν, οὐδὲν ἴσος.

Eorum hæc videtur ſententia.

Non genus, & nomen ſolitum mihi dicere cuiquam,
Sed tamen Æliano non reticebo meo.
Omnis terra mihi patria eſt, & nomen Homero:
Ipſi autem carmen non Helicone fluit.

In eandem ſententiam Michaël Marullus:

Vane quid affictas patriam mihi dicere terram?
Metiriſque hominum conditione Deos?
Non me Smyrna creat, non me Colophonia tellus,
Non Pylos, æquoreis non Chios icta minis:
Non Ithace, prænobile equis non Argos alendis,
Non quæ de Dominæ nomine dicta Dea eſt.
Non Salamis, non chara ſuo Rhodos aurea Phœbo,
Aut Ius, aut Pharij fertilis ora ſoli.

Mortalis ſunt iſta viri: me lucidus Æther
Parturit, & natum terra, fretumque colunt.

Omnium elegantiſſimè Antipater:

Οἱ μὲν σεῦ Κολοφῶνα τιθηνήτειραν Ὅμηρε
Οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ᾽ ἐνέπουσι Χίον·
Οἱ δ᾽ Ἴον, οἱ δ᾽ ἐβόασαν εὔκραρον Σαλαμῖνα,
Οἱ δ᾽ ἐνὶ τῶν Λαπιθῶν ματέρα Θεσσαλίην.
Ἄλλοι δ᾽ ἄλλην γαῖαν ἀνίαχον, εἰ δέ με Φοίβου
Χρὴ λέξαι πινυτὰς ἄνδιχα μαντοσύνας.
Πάτρα σοὶ τελέθει μέγας οὐρανός. ἐκ δὲ τεκούσης
Οὐ θνατᾶς ματρὸς δ᾽ ἔπλεο Καλλιόπας.

Hæc ſic vertebat Guilielmus Xylander.

Sunt Colophona tibi patriam qui rentur Homere,
Sunt & qui Smyrnam, quique fuiſſe Chium,
Quidam & Ion dicunt: alij Salamina beatam,
Aſt alij Lapithas, quæ tulit Æmoniam.
Diuerſi diuerſa ferunt. Oracula Phœbi
Quod ſi iam pleno mî licet ore loqui.
Omnipotens cœlum eſt tibi patria: nec mulier te
Mortalis peperit, ſed Dea Calliope.

Et Hieronymus Alexander Iunior ad Antonium Quærengum.

Incertus Graiorum Vrbes natalis Homeri
Diſſidio fertur ſollicitaſſe graui.
Nunc agitat lis non diſpar Quærenge Camænas
Dum tua vult credi qualibet eſſe parens.
Certamen ſed enim vanum tam Græcia quondam
Culmina quam docti nunc Heliconis alunt.
Nam veluti cœlum peperit, non Hellas Homerum
Sic non Aonia te genuère Dea.
Sed Phœbum Aonidum patrem te iure vocandum
Ex adytis clamant enthea ſcripta tuis.

Hocque

Hocque antiquitati ſi carminum, rerumque geſtarum vim, ac modum diuinum conſideres, non fuit difficile ſuadere. Namque ea omnia nouiſſe, non hominis, ſed Dei cuiuſpiam videbatur. Hæc ita conſiderauit Philoſtratus in Heroïcis, vt non quemadmodum multi inſanè ſibi perſuaſerant, omnia diuinæ virtuti, nihil humanæ tribuentes, Homerum de medio tolleret: namque ſubdit reuera Homerum fuiſſe, eumque carmina, quæ nunc ſub eius nomine circumferuntur, compoſuiſſe. Et ego ſemper eorum opinionem nihili feci, qui ex ingenio, & temerè contendunt, nos ad hæc tempora Homericis carminibus carere, & loco eorum carmina, neſcio à quo in vnum, veluti in molem congeſta habere, ſpuria illa quidem, & illegitima; eaque nos fouere, & pro Homericis frui. Sed Philoſtratum audiamus: Ὅθεν τὸ ὑπ᾽ ἐνίων λεγόμενον, ὡς Ἀπόλλων μὲν αὐτὰ ποιήσας, τὸν Ὅμηρον ἐπέγραψε τῇ ποιήσει, σφόδρα μοι δοκεῖ ἐῤῥῶσθαι. Τὸ γὰρ γινώσκειν ταῦτα Θεῷ μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπῳ ἔοικεν. Ἀμπ. Τὸ μὲν Θεοὺς ἡγεμόνας εἶναι τοῖς ποιηταῖς ξένε τῆς πάσης ᾠδῆς αὐτοὶ ἴσως οἱ ποιηταὶ ὁμολογοῦσιν. οἱ μὲν τὴν Καλλιόπην, οἱ δὲ πάσας, οἱ δὲ καὶ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μὴν Ἀπόλλωνί γε αὐτῷ, ἢ Μούσαις αὐταῖς ἦσαι. Γέγονε γὰρ ξένε, γέγονε ποιητὴς Ὅμηρος καὶ ᾖδεν, ὡς μέν φασιν ἔνιοι μετὰ τέτταρα καὶ εἴκοσιν ἔτη τῶν Τρωϊκῶν. οἱ δὲ μετὰ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατὸν ὅτε τὴν ἀποικίαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Ἰωνίαν ἔστειλαν. Hoc eſt: *Vnde quod à nonnullis dictum eſt, Apollinem ſcilicet hæc compoſuiſſe, ſed Homerum poëſi inſcripſiſſe mihi vehementer inualuiſſe videtur. Nam hæc Deum potius, quam hominem nouiſſe veriſimile eſt. Vin. Quod*

Dij,

Dij, hoſpes, totius cantus duces ſint Poëtis, ipſimet minimè inficiantur Poëtæ. Hi quidem Calliopem, hi verò vniuerſas, nonnulli & Apollinem, & nouem Muſas, vt orationi adſint inuocantes. Hæc autem Homeri poëmata non abſque Deorum numine dicta ſunt; non tamen ab Apolline ipſo, aut Muſis decantata. Fuit enim, hoſpes, fuit Poëta Homerus, & , vt nonnulli aiunt, quarto, ac viceſimo poſt res Troianas cecinit: alij ſeptimo, ac viceſimo poſt centum, cum Athenienſes Coloniam in Ioniam deducerent. & Gregorius Archiepiſcopus Theſſalonicenſis oratione prima contra Barlaamum Monachum Dæmonis inſtrumentum vocauit Homerum, Θεὰν δὲ Ὅμηρος ᾄδειν δι' αὐτοῦ τὴν Ἀχιλλέως ἀνδροφόνον μῆνιν προτρέπεται παρέχων ἑαυτὸν, ὡς ὀργάνῳ χρῆσθαι τῷ δαίμονι. } eſt: *Deam verò Homerus per ſemetipſum Achillis homicidam iram canere exhortatur; præbens ſe Dæmoni, vt veluti Inſtrumento vtatur.*

Hinc non immeritò Ariſtoteles lib. 3. de Poëtica, vt refert Plutarchus ſcripſerat, in Inſula Io, quo tempore Neleus Codri filius coloniæ in Ioniam ducendæ præfuit, puellam quandam indigenam à genio quodam, ex eorum numero, qui cum Muſis choros ducunt, compreſſam, tandem à prædonibus Smyrnam deuectam Homerum peperiſſe. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς ἐν Ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ καθ' ὃν καιρὸν Νηλεὺς ὁ Κόδρου τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο, κόρην τινὰ τῶν ἐπιχωρίων γενομένην ὑπό τινος Δαίμονος τῶν συγχορευτῶν Μούσαις ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβὰν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς ἐλθεῖν εἰς τι χωρίον τὸ καλούμενον Αἴγιναν, εἰς ὃ καταδραμόντας λῃστὰς ἀνδραποδίσαι τὴν προειρημένην,

μένην, καὶ ἀγαγόντας εἰς Σμύρναν οὖσαν ὑπὸ Λυδοῖς τότε τῷ βασιλεῖ τῶν Λυδῶν ὄντι φίλῳ τοὔνομα Μαίονι χαρίσασθαι. τὸν δὲ ἀγαπήσαντα τὴν κόρην διὰ τὸ κάλλος γῆμαι, ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ Μέλητι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδῖνος ἔτυχεν ἀποκυῆσαι τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ὃν ἀναλαβὼν ὁ Μαίων, ὡς ἴδιον ἔτρεφεν. id eſt: *Ariſtoteles tertio de Poetica ſcribit in inſula Io, quo tempore Neleus Codri filius Coloniæ in Ioniam ducendæ præfuit, puellam quandam indigenam à genio quodam ex eorum numero qui cum Muſis choros ducunt compreſſam, cum intumeſcente vtero, facti pudore moueretur, deueniſſe in quendam locum, cui nomen eſt Ægina. Ibi à prædonibus qui eò excurſionem feciſſent captam, Smyrnamque adductam ab his, Lydorum (ſub his enim tunc erat Smyrna) Regi Mæoni ſocio ſuo dono datam: ab hocque pulchritudinis cauſa in matrimonium eam adſcitam. Hanc cum ad Meletem fluuium commoraretur partus doloribus circumuentam ad ipſum fluuium peperiſſe Homerum. ſtatimque expiraſſe. Infantem à Mæone ſuſceptum, filiique loco enutritum.*

Ioannes Spondanus Prolegom. de Homero, miratur hoc auſum Ariſtotelem naturæ peritiſſimum prodere, niſi ille vulgarem eſt ſequutus errorem de Dæmonum cum mulieribus coitu, quem nec etiam ipſe negat, ex copulatione quippe Dæmonum cum mortalibus nihil procreatur. Quod ſi fiat, Diabolum in carne, non hominem fore. Solus enim homo hominem generare poteſt. Diabolus ſi generet, Diabolum, hoc eſt Spiritus ſpiritum generaret. Licet enim ex vna ſpecie, diuerſam in natura fieri intelligat,

gat,vt ex tritico hordeum in Boëmia, ex arboribus lapides ,,& alia id genus; negat hoc tamen in generatione hominis accidere poſſe, licet etiam interdum natura in monſtris edendis ludat. Negat igitur Homero hunc parentem poſſe tribui, niſi quatenus hic illius ingenij diuinitas indicetur; idque tantum fuiſſe dictum ad exprimendum diuinum hominis ingenium.

In his Spondanus nimis perplexus,& anxius, neſcio an quid nouum nobis obtrudat. Quippe non veretur aſſerere ex coitu Dæmonum cum mulieribus nullam fieri generationem, quæ ſi fiat,nõ homo,ſed Diabolus generaretur.Vtrumque falſum. Nam ex huiuſmodi concubitu Dæmonis incubi, prolem poſſe naſci omnium temporum hiſtorię non longè petitis exemplis confirmant. Et illud ſanè quod naſcitur neque erit Dæmon,neque filius ipſius Dæmonis, ſed illius hominis, à quo ſemen illud exciſum; quicquid alij in contrarium afferre ſoleant.Dæmon enim agilitate, qua eſt, necnon naturalium rerum peritia, calorem ſeminis prolificum, vna cum ſemine conſeruatum matrici exhibet attrahendum,quæ receptum debito modo,ac fotum,tandem in hominem perfectum, in lucem profert; & tunc diceretur hominem, ex homine, cuius erat ſemen natum fuiſſe. Quid inde? potuit ergo genius ille non diſſimili ratione ſemen, quod perfectiſſimum cognoſcebat,ideoque hominem perfectiſſimum producturum ex quopiam homine deſumptum Critheidis matrici infudiſſe, indeque natum Homerum ingenio diuinum.

Quod cum ſciret Ariſtoteles, eóque præcipuè, quod vulgò circumferebatur in libris ſuis retulit. Nec propterea illum aſſeruiſſe exiſtimabimus Genium illum vi ſua,& ex propria ſubſtantia hominem potuiſſe generare; quemadmodum Spondanus poſſe ſpiritum Baſilidis errorem ſequutũs, & Procli Philoſophi in elemẽtis Theologicis, qui docuit minores Angelos à maioribus generari, exiſtimauit. Et ante hos Epimenides, Eudoxus, & Xenocrates in eam videntur iſſe ſententiam, Deos nempe cum mulieribus coniunctos filios filiaſque ſuſcepiſſe: ideóque Apollinem cum Parthenide conſueuiſſe, ex eaque Pythagoram procreaſſe tradiderunt. ſententiam refellit Iamblichus de Vita Pythag. lib. 1. cap. 2. qui quanam id ratione fieri potuerit ibidem abundè explicat. quæ generationi Homericæ non incongruè poſſent applicari. Sed de Pythagora, Apollonio, Alexandro, aliiſque hac ratione procreatis fusè alibi agemus. Quare ceſſat admiratio, quæ ex huius ignoratione facta eſt.

Illud prætereà animaduertendum erat, Philoſophum quandoque hiſtoricum, ſicuti & hiſtoricum Philoſophum agere: multaque ab Ariſtotele prolata,vt rumor populi, non vt veritatis ſtudium ferebat. Quare in referendis aliis fidum ſe præſtitit interpretem. Neque dubium eſt, Ariſtotelem φασὶν illud, quod Plutarchus omiſit,adieciſſe: populi auram ſcilicet, rumoremque illud fuiſſe.Vel ſit natus Homerus patre Dæmone, cum ipſe δαιμονίας τινὸς φύσεως fuerit; ſicut

ſicut & multi alij illius qui ob ſui præſtantiam à Diis geniti traduntur, cum manifeſtum ſit illos patres habuiſſe, matreſque mortales, quos hic recensêre ſuperſedeo.

HOMERVM TIGRANEM DICTVM, & Babylonium fuiſſe refellitur ex eodem Luciano. Non fuiſſe Syrum contra Meleagri Gadarenſis ſententiam defenditur. Eius argumentum vt ridiculum reijcitur. Homerici Heroës quare à piſcibus abſtinuerint?

CAP. III.

LVCIANVS in Encomio Demoſthenis cum seriò ageret, Homeri patriam, genus, & tempora incerta eſſe dicit, & de iis ancipitem eſſe litem inter mortales, cum illi alia atque alia patria tributa ſit, Τὰ δ' ἄλλα τὰ μὲν ἀσαφῆ πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. Εἰ γοῦν τι σαφὲς αὐτοῦ ἦν, οὐκ ἂν ἦν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις, πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Κίον, ἢ Σμύρνην, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας. πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶ, &c. id eſt: *Nam cætera pleraque incerta ſunt patria, & tempus, & genus. Nam ſi quid his de rebus conſtaret; non eſſet anceps lis inter mortales, qui patriam ei tribuunt Ionicam Colophonem, aut Cumam, aut Chium, aut Smyrnam, aut Thebas Ægyptias, aut alias infinitas. Patrem autem*

autem Mæonem Lydum, aut fluuium, & matrem Melanopem dicunt. Tamen cum de more in vera hiſtoria luderet, Babylona ei patriam adſtruit, nomenque Tigranis confingit lib. 2. Καὶ προσελθὼν ἐγὼ Ὁμήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολῆς οὔσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσέτι νῦν ζητεῖσθαι. Ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν γὰρ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, πολλοὶ δὲ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιος, καὶ παρά γε τοῖς πολίταις οὐχ Ὅμηρος, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. Hoc eſt: *Cùm accederem ad Homerum Poetā: nam vtrique otium erat: & cum alia multa, tum illud rogabam, cuias eſſet, illud maximè apud nos ad hunc vſque diem eſſe in controuerſia. Nam quidam Chium, alij Smyrnæum, alij Colophonium arbitrantur: ipſe verò ſe Babylonium eſſe dicebat, ſiquidem à ciuibus ſuis, non Homerum, ſed Tigranem vocatum fuiſſe: poſtea verò cum apud Græcos obſidis officio functus eſſet, priſtinam appellationem mutaſſe.* Quod reſpexiſſe videtur & Ioannes Tzetzes Ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις. i. *Aliis Babylonius, Chius aliis videtur.* Iocatur ſanè Lucianus, quî enim potuit ſe fuiſſe Babylonium aſſerere, cum id ignorare faſſus fuiſſet? Inde ſumitur occaſio ioci, dum neſcius, & ignorans de patria, & nomine determinat. Ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. *Ipſe vero ſe id ignorare fatebatur.* Verba lepidiſſimo quodam modo lectoribus riſum extorquentia, neſcio quanam ratione ab interprete omiſſa. Ignoranti nulla fides, in iis, quæ ſe ignorare dicit, adhibetur. Verum hæc vel

eodem Luciano teſte ſuâ ruunt inanitate. Cum ab eo habeamus mendacium confictum illud fuiſſe. Libro enim primo in procemio ait, Ἐπεὶ μηδὲν μηδ᾽ ἀληθὲς ἱστορεῖν εἶχον, οὐδὲν γὰρ ἐπεπόνθειν ἀξιόλογον, ἐπὶ τὸ ψεῦδος ἐτραπόμην πολλῷ μᾶλλον εὐγνωμονέστερον. Κἂν γὰρ ἓν τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι. Οὕτω δ᾽ ἄν μοι δοκῶ καὶ τὴν περὶ τῶν ἄλλων κατηγορίαν ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. Γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτε εἶδον, μήτε ἔπαθον, μήτε παρ᾽ ἄλλων ἐπυθόμην, ἔτι δὲ μηδὲ ὅλως ὄντων, μηδὲ τὴν ἀρχὴν γενέσθαι δυναμένων. Διὸ δεῖ τοὺς ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Hoc eſt: *Nihil enim memoratu dignum, quod verè narrare poſſem mihi contigerat, ad mendacium me tranſtuli, atque, vt mea quidem fert opinio, multo tolerabilius, quam cæteri. Nam cum hoc ipſum, quod mentior verè dicam, idcirco me aliorum reprehenſiones iure, ac merito effugere exiſtimaui. Quoniam nihil me veri narraturum polliceor. Ea igitur ſcribo, quæ nec ipſe vidi, neque paſſus ſum, neque ab aliis audiui, quæ præterea omnino non ſunt, neque ab initio eſſe potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam his fidem adhibeat, oportet.* Ergo Homerus Babylonius eſt, dum memoriæ prodatur in hoc libro à Luciano, mendacium eſt: non eſt verum: non fuit, non potuit eſſe: Lucianus mentitur; nulla ei fides adhibenda.

Meleager Gadarenſis in Gratiis, vt legitur apud Athenæum Dipnoſoph. lib. 4. Homerum Syrum facit ea ratione, quod ſuos Heroas introduxerit, à piſcibus abſtinentes: qui Syrorum mos erat, Καὶ οὐ νίκιον ἔφη οὐδεὶς ὑμῶν ἄνδρες γλ·φοπολλεκλάδαι

δαι ἰχθύων ἐσθίει. ἢ καθάπερ ὁ πρόγονος ὑμῶν Μελέαγρος ὁ Γαδαρεὺς ἐν ταῖς Χάρισιν ἐπιγραφομέναις ἔφη τὸν Ὅμηρον Σύρον ὄντα τὸ γένος κατὰ τὰ πάτρια ἰχθύων ἀπεχομένους ποιῆσαι τοὺς ἀρχαίους δαψιλείας πολλῆς οὔσης κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον. id eſt : *Ac tum Nicium, veſtrum, inquit, nemo ô viri barbæ alendæ colligendæque ſtudioſiſſimi, piſcibus veſcitur. Hoc autem an ob eam cauſam, propter quam vt in opere, quod Gratias vocauit, ſcribit veſter auus Meleager Gadarenſis, Homerus genere Syrus patriæ ſuæ more, priſcos Heroas piſcibus abſtinuiſſe fingit, cum eorum magna ſit in Helleſponto copia.* Id non inueriſimile duxit aliquando Hieronymus Magius Miſcellan. lib. 3. cap. 1. & innuiſſe Varronem illo carmine : *Capella Homeri candida hæc tumulum indicat.* de quo plura inferius. Quod Capras Syrias præcellentes in magno habitas pretio ipſe idem Athenæus tradat lib. 1. & lib. 12.

Sanè probabilior eſt Dionis Chryſoſtomi ratio orat. 2. de regno, qui ait id ab Homero factum fortitudinis causâ, quæ ex bubularum carnium, quibus veſcentes Heroas inducit, conciliari ſoleat. Idem adnotaſſe Platonem al ij commemorarunt: ideoque alios maritimis abſtinuiſſe, vt piè, caſteque viuerent, veritos forſan, ne qui delicias omnes auerſarentur, illis piſcis, & cibus eſſet ſimul, & condimentum. Nam lib. 3. de Republ. veram victus in gymnaſtica formam eam laudat, quæ non ſit πολυποίκιλος, ſed ἁπλῆ, quæ ſanitati minimè aduerſatur : idque Homeri teſtimonio probat, qui numquam ſuos Heroës licet in littore Helleſpontico, piſcium omnis

generis abundantiſſimo, caſtra haberent, piſcium neque exquiſitiſſimorum, aliorum ciborum, ac condimentorum eſu, ſubleuauit, ſed carnibus tantum aſſis, iiſque continuis vires bello, laboribuſque fractas tutatus eſt. Καὶ παρ' Ὁμήρου τάγε τοιαῦτα μάθοι ἄν τις. Οἶδα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατιᾶς ἐν τῇ τῶν Ἡρώων ἑστιάσει, οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἑστιᾷ, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, οὔτε ἑφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς, ἃ δὴ μάλιστα ἂν εἴη στρατιώταις εὔπορα. πανταχοῦ γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, αὐτῷ τῷ πυρὶ χρῆσθαι εὐπορώτερον. ἢ ἀγγεῖα ξυμπεριφέρειν. οὐδὲ μὴν ἡδυσμάτων, ὡς ἐγῷμαι, Ὅμηρος πώποτε ἐμνήσθη. ἢ τοῦτο μὲν καὶ οἱ ἄλλοι ἀσκηταὶ ἴσασιν, ὅτι τῷ μέλλοντι σώματι εὖ ἕξειν ἀφεκτέον τῶν τοιούτων ἁπάντων. id eſt: *Et ab Homero quilibet hac didicerit. Noſti enim Homerum in ipſo exercitu ad Heroum conuiuia non piſces adducere, quamuis in ipſo maris Helleſponti littore eſſent Græci. Neque elixas carnes, neque exquiſitis aliis cibis, eorum menſas inſtruere: ſed aſſas carnes illis tantum exhibere: quæ quidem militibus paratu eſſent facillimæ. Vbique enim, vt ita dicam, expeditius eſt igne vti, quam vaſa quædam circumuectare. Neque vero condimentorum, arbitror, vllum apud Homerum verbum: & hoc etiam norunt quicumque corpori firmando ſeſe exercent, abſtinendum eſſe ab huiuſmodi omnibus his. Siquidem futurum eſt, vt corpus validius reddatur.* Subdunt alij, Homerum, quod magis mirum eſt, neque molles illos Phæaces, neque mari circumfuſos Ithacenſes piſcibus vſos fuiſſe vnquam prodidiſſe. Nec aliud reſpexiſſe videtur Ouidius lib. 6. Faſtor. vbi priſci ſæculi frugalitatem

litatem his verſibus commendat, de Dea Carna.

Priſca Dea eſt, aliturque cibis, quibus ante ſolebat;
Nec petit adſcitas luxurioſa dapes.
Piſcis adhuc illi populo ſine fraude natabat;
Oſtreaque in conchis tuta fuëre ſuis.

Propagatâ ſcilicet luxuriâ, & gulâ ſæuiente, auarè etiam piſcibus ſtatuta ſunt, & in piſcinas ad mare vſque prolatas reuocati, obſoniis omnibus antepoſiti ſunt. Propterea Romanos harum rerum ſtudioſiſſimos ita carpit Iuuenalis:

Atque ita defecit noſtrum mare, dum gula ſæuit.
Retibus aſſiduis, penitus ſcrutante macello,
Proxima, nec patimur Tyrrhenum creſcere piſcem.

Certè ſi Meleagro hoc concederemus, multas de nouo patrias Homero dare neceſſe erit, cum multas alias nationes præter Syros, ab eſu piſcium abſtinuiſſe hiſtoria compertum ſit. Nam & Pythagoræi ſibi temperabant ab eſu piſcium; hinc ſymbolum, ἰχθύων μὴ γεύεσθαι, *Piſces non guſtato.* & Ægyptij abſtinebant. Plutarchus lib. 8. ſympoſiac. quæſt. 8. Ὅθεν οὐ παρ' Αἰγυπτίοις μόνον, οὔτε Σύροις, ἀλλὰ καὶ παρ' Ἕλλησι γέγονεν ἁγνείας μέρος ἀποχὴ ἰχθύων. id eſt: *Itaque apud Ægyptios non ſolum, neque Syros, ſed etiam apud Græcos ſanctimoniæ parſ erat, piſcibus abſtinere.* Et lib. de Iſide, & Oſiride narrat ſua ætate graue bellum exarſiſſe in Ægypto, quod Cynopolitæ piſcem oxyrinchum ediſſent, & Oxyrinchitæ carnem. Lucianus Dialogo de Aſtrologia docet, Ægyptios, qui piſcium ſignum obſeruauerant, piſcibus non veſci; nec hircum mactare, qui Capricornum vi-

derant. Et Herodotus in Euterpe: Ἰχθύων δὲ οὔσφι ἔξεστι πάσασθαι. *Nefas eſt illis piſces comedere.* Ieiunium tale indixerat rerum ſacrarum veneratio, & piſces apud illos ſacri, & numina, etſi non omnes. Nec ab hac inſania alij abſuêre. De qua re vide Ludouicum Nonnium Ichthyophagiæ cap.3. Nulla ergo maior ratio, quare Syris potius, quàm aliis Homerus, concedi debeat.

Quin ex Athenæo ipſo lib. 1. Homerus nec dulciaria ex melle, neque alia ciborum lenocinia, ſed tantum ea propoſuit, quorum vſu valerent, & corpore, & animo; quod nec petulantiſſimis procis conceſſit, culinarum cupedias reſecans, quę Menander ὑποβινητιῶντα βρώματα *titillantia, Veneremque irritantia cibaria*, & Chryſippus λασταυροκάκαβον, *Laſtaurocacabum*, quaſi diceres *Prodigorum lebetem* vocauit. Οὐ μνημονεύει δὲ τοιαύτης ἐδωδῆς ἐπὶ τῶν δείπνων ὡς οὐκ οἰκείας νομιζομένης τῆς τροφῆς τοῖς ἐν ἀξιώμασιν Ἥρωσι κειμένοις. *At eiuſmodi cibariorum in cœnis heroũ Homerus nuſquam meminit, quod Heroibus in dignitatibus eiuſmodi fercula congruere non cenſerent*; Piſces ſcilicet non fuiſſe habitos alimentum conueniens Heroibus in dignitate conſtitutis; qui non piſcibus tantum, ſed etiam oſtreis vtebantur, neque admodum ſalubribus, neque guſtu ſuauibus. Οὐ μόνον δὲ ἰχθύσιν, ἀλλὰ καὶ ὀστρέοις ἐχρῶντο, καίτοι τῆς τούτων ἐδωδῆς οὐ πολὺ ἐχούσης τὸ ὠφέλιμον καὶ ἡδὺ, ἀλλὰ κἂν τῷ βυθῷ κατὰ βάθος κειμένων, καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ταῦτα ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ χρήσασθαι, ἢ δύοντα κατὰ βυθοῦ, ἢ μάλα ἐλαφρὸς ἀνὴρ ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ, ὃν καὶ λέγει πολλοὺς ἂν κορέσαι τήθεα διφῶντα. Aliam huius rei cauſam vide

vide apud Plutarchum 8. Sympoſ. quæſt.8. *Cum præter iniuſtitiam piſcatio videatur, intemperantiam quandam, & gulæ incontinentiam ſecum trahere, ſumptuoſa, & curioſa.*

Argumentum Meleagri; ſi rectè conſideretur ridiculum pluribus modis omnino eſt. Homerus ſuos Heroas abſtinere facit ab eſu piſcium, & Syri abſtinent etiam à piſcibus, ergo Homerus Syrus eſt. Etiamſi Syri ſoli à piſcibus abſtinerent, adhuc argumentum non concludit; & quod magis ridiculum eſt: Homerus nuſquam meminit vſus piſcium, nec quiſquam apud illum, qui piſces comederit, commemoratur; ergo tunc temporis homines, vel Heroës ipſi Homerici piſces non comedebant. Ergo etiam fructus, quos ipſe ſummoperè laudat, cum nulla talis comeſtionis mentio apud ipſum. Et, vt verum fatear; ineptiſſimus ille argumentandi modus videtur, quo vel Iliacis, vel Homeri temporibus eius rei nullum vſum fuiſſe, cuius apud illum nulla mentio eſt, probatur: quaſi nihil prætermiſerit ille, & tempus illud pleniſſimè poſteris deſcripſerit. Non potuit vir ille omnes nationum omnium mores, & inſtituta in duobus voluminibus perexiguis admodum, ſi rem conſideras ad amuſſim circumſcribere. Res argumento proximas, & materiæ conćinnauit; inſtituto ſuo alienas, quarum potiorem partem fuiſſe veroſimile eſt, ſilentio ſuo aliis etiam tradendas commiſit. Eo tamen vſus eſt Plinius, qui Troiano ſeculo nullum annuli vſum extitiſſe, Ioſephus, nullas leges, & alij alia, quod neque an-

nuli, neque legis, neque aliorum Homerus meminerit. Et ex recentioribus neſcio quis, Veteribus Græcis ceræ, & olei vſum negat,ſed ad lumen faciendum lignis aridis, & ſiccis, quæ per noctem famulus ſolebat accendere, vſos fuiſſe ſolo illorum ſilentio, horum mentione perſuadere conatur, Ὀδυσ. Σ.

Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέγας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν
Ἀυτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα νέον κεκεασμένα χαλκῷ.
Καὶ δαΐδας κατέμισγον.

id eſt: Simone Lemnio Interprete.

Dumque ita ſe exercent, obſcuro ſerus Olympo
Heſperus acceſſit: tunc ternas ſedibus altis
Conſtituêre faces,noctem funalibus arcent,
Lucentes aulæ flammis: hinc arida circum
Ligna focis ponunt, quæ ſicca humore relicto,
Duraque iam nuper fulgenti ſciſſa ſecuri,
Miſcebantque faces igni.

Hoc tamen ab Athenæo, Etymologo, & Euſtathio notatum animaduerti. Piſces nihilominus antiquos illos eſitaſſe ex ipſo Homero nonnulli probant:inter eos Marſilius Cagnatus obſeruat. lib.3.cap.19. Namque Odyſſ. 12. & 19. Piſcium meminit: hîc Vlyſſis ſocij dicuntur, poſtquam viaticum defeciſſet, ad piſcatum, & aucupium conuerſi.

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα,
Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε φίλας, ὅτι χεῖρας ἵκοιτο
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.

Et:

Et: φέρησι δὲ γαῖα μέλαινα

Πυροὺς καὶ κριθὰς, βρίθησι δὲ δένδρεα καρπῷ.
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς.

id eſt:

Vtque dapes nauis conſumptæ, accingere prædæ
Sectarique cibos palantes æquore toto
Conſtituunt. nam dira fames cogebat, & hamis
Piſces in iuncis, volucreſque per aëra lapſæ
Captantur, quæcumque volant in retia rara.

Et:

Fert terra benigno
Nigra agro fruges, frumentaque larga per oras
Triticeam in meſſem, ſegeteſque ex vbere glebæ,
Ordeaque, & ſpicas, pendentque ex arbore poma,
Et grauibus frondes onerantur fructibus aruo,
Speſque gregis pecorũ fœcundant gramine partus,
Et pariunt fœtus, augentque caprilia vires
Prole ſub aſſidua, multos dant æquora piſces.

Idemque ciborum varietatem heroïcis quoque temporibus placuiſſe ex eodem Homero oſtendit. Argumento lepidè ſatis, ac comicè reſpondet Eubulus apud Athenæum ibidem. Καὶ τοι Εὔβουλος κατὰ τὴν κωμικὴν χάριν φησὶ παίζων.

Ἰχθὺν δὲ ποῦ γ' Ὅμηρος ἐσθίοντ' εἴρηκέ γε
τινὰ τῶν Ἀχαιῶν; κρέα δὲ μόνον ὤπτων. Ἐπεὶ
Ἕψοντά γ' οὐ πεποίηκεν αὐτῶν οὐδένα.
Ἀλλ' οὐδεμίαν ἄλλην ἑταίραν εἶδέ τις
Αὐτῶν, ἑαυτοὺς δ' ἔδεφον ἐνιαυτοὺς δέκα
Πικρὰν στρατείαν δ' εἶδον, οἵτινες πόλιν
Μίαν λαβόντες, εὐρυπρωκτότεροι πολὺ
Τῆς πόλεως ἀπεχώρησαν, ἧς εἷλον τότε.

id eſt: *Eubulus comicæ ſale lepidè per iocum ait;*

Piſcem vbinam comediſſe Homerus dixit
Quendam è Græcis? carnes aſſabant illi tantummodo:
Etenim nullum elixaſſe ex ipſis refert.
Quin nec ſcortum in caſtris vllum fuit,
Itaque per annos Achiui maſtuprati ſunt decem.
Acerba prorſus militia, qui oppido
Vno potiti, latiore multo podice
Receſſerunt, quam capta Vrbs ipſa foret.

Adde Syros, quidquid Meleager affirmat, & Porphyrius περὶ ἀπ. ἐμψύχων. lib. 2: Καὶ γὰρ δαιμὸν ἂν εἴη Σύρους μὲν τῶν ἰχθύων, μὴ ἂν γεύσασθαι, μηδὲ Ἑβραίους συῶν, Φοινίκων δὲ τοὺς πολλοὺς, καὶ Αἰγυπτίων βοῶν θηλειῶν, &c. & alij piſces eſitaſſe non omnes, ſed complures tantum Hyginus in Aſtronom. Poët. *Itaque Syri complures piſces non eſitant, & eorum ſimulacra inaurata pro Diis Penatibus colunt. de hoc & Hegeſias ſcribit.* Ii ſcilicet, qui Aſtartem venerabantur; vel piſces ob beneficia accepta inter Deorum numerum referebant, ideoque ab illis veluti ſacris abſtinebant. Id innuít Artemidorus Onirocrit. lib. 1. Ἰχθύες πάντες ἐσθίουσι πλὴν Σύρων τινῶν τῶν τὴν Ἀστάρτην σεβομένων. id eſt: *Piſces edunt omnes, exceptis Syris quibuſdam qui Aſtartem colunt.* Xenophon lib. 1. Ἀναβ. de Chalo amne, Πλήρη δὲ ἰχθύων μεγάλων καὶ πραέων, οὓς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον, καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἴων οὐδὲ τὰς περιστεράς. id eſt: *Multitudo ibi magnorum, ac manſuctorum piſcium, quos Syri pro Diis habent, neque lædi eos patiebantur, ſicuti neque columbas.* Huius rei cauſam alij aliam aſſignant. Theon in Arati Phænomena, Οἵτινες Δέρκην τῆς Ἀφροδίτης θυγατέρα

τέρα ἐμπεσοῦσαν εἰς θάλασσαν. Ὅθεν εἰς τιμὴν τῆς Θεᾶς οἱ Σύροι ἰχθύων ἀπέχονται. *Piſces Dircem Veneris filiam in mare lapſam ſeruarunt, quare in Dea honorem Syri piſcibus abſtinent.* Ioannes Tzetzes chiliad.9. hiſt.275. de Semiramide.

Σύρων γραφαὶ δὲ λέγουσιν ἰχθυὸν αὐτὴν γενέσθαι
Ὅθεν οὐδ' ἐσθίουσιν τινῶν ἰχθύων Σύροι.

Et ne plura recenſeam, vide Hyginum in Poët. Aſtronom. in Piſcibus, Germanicum in Aratum, Plutarchum, & alios. Quare ratio Meleagri inanis omninò eſt. Concludamus itaque cum Caſaubono Animaduerſ. in Athenæum lib.4. c.14. *Homerum fuiſſe Syrum tam verum eſſe, quam fuiſſe Indum, aut quod multi tamen crediderunt Ægyptium.*

HOMERVM ÆGYPTIVM THEBIS ortum nonnulli crediderunt. Mira de eius infantia ex Alexandro Paphio. Homerum à Phantaſia Memphite ſua poëmata ſuffuratum. Eius tamen poëmata Græcam, non Ægyptiam ſapiunt eloquentiam, & doctrinam. Ante Homerum Poëtæ plures fuère, qui carmine ſcripſerunt, inter eos Palamedes, Muſæus, Oribantius Træzenius, Meliſander Mileſius: plures item qui Troianam hiſtoriam carmine complexi ſunt, Phantaſia Memphitis, Helena Athenienſis, Daphne Thebana, Syagrus, Siſyphus Cous, Dictys Cretenſis, Dares Phrygius, Corinnus Palamedis diſcipulus. Homerus tamen à ſe ipſo magnus, & ſine exemplo. Plures inſulſiſsimi errores Iulij Scaligeri in hiſtoria, & iudicio. Heliodori ſententia, & Olympiodori de Homero Ægyptio refellitur. Homerum etſi non Ægyptium, in Ægypto tamen fuiſſe veriſimile eſt.

Cap. IV.

AT multi crediderunt Ægyptium. Clemens lib. I. Stromatum. Ὅμηρον γὰρ οἱ πλεῖστοι Αἰγύπτιον φαίνουσιν. *Homerum enim plurimi oſtendunt Ægyptum.* Gellius, *ſunt qui Ægyptium dicant fuiſſe.* Suidas, Οἱ δὲ Μυκηναῖον, οἱ δὲ Αἰγύπτιον, οἱ δὲ Θετταλόν.

Θετταλόν. *Alij Mycenæum, alij Ægyptium, alij Theſſalum.* Heliodorus Æthiopic. lib. 2. Ἡ γὰρ Ὁμήρου τοῦ Αἰγυπτίου ποίησις, τὸν Ἀχιλλέα Φθιώτην ἐνδείκνυται. *Homeri enim Ægyptij poëſis Achillem Phthiotam eſſe oſtendit.* & lib. 3. Ἃ δὴ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς ἅτε Αἰγύπτιος, καὶ τὴν ἱερὰν παίδευσιν ἐκδιδαχθείς. id eſt: *Quæ etiam Homerus ſciens, vt Ægyptius, & doctrinâ ſacrâ inſtructus.* Alexander item Paphius, vt refert Euſtathius in Homeri Odyſſ. Μ'. hiſtoriæ prodidit, Homerum Ægyptiis Dmaſagora, & Æthra ſatum, à Vate quadam Hori Iſidis Sacerdotis filia enutritum, cuius quandoque ab vberibus in os pueri mel inſtillatum. Puerulum noctu nouem voces emiſiſſe, Hirundinis, Pauonis, Columbæ, Cornicis, Perdicis, Porphyrionis, Sturni, Luſciniæ, Merulæ. Puerum in lecto vna cum nouem columbis iocantem inuentum; & quæ apud illius pedes, vel fruebatur epulis, vel animo indulgebat Sibylla, furore percitam ex tempore carmina illa effudiſſe, quorum illud erat initium Δμασαγόρα πολυνίκε, in quibus inter cætera illum, & μεγακλεῆ, & στεφανίτην conſalutaſſe, iuſſiſſeque nouem Pegridis, innuebat Muſas, fanum extruere. Dmaſagoram iuſſa exequutum puero, viro iam facto rem omnem manifeſtaſſe. Ideoque Poëtâ animantia, quibuſcum puerulus luſiſſet extuliſſe, finxiſſeque ea Ioui ambroſiam aſportare.

Τῇ μὲν οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.

Euſtathius: Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Πάφιος ἱστορεῖ τὸν Ὅμηρον υἱὸν Αἰγυπτίων Δμασαγόρου, καὶ Αἴθρας, τροφὸν δὲ

αὐτοῦ

αὐτοῦ προφῆτιν Ἶνα θυγατέρα Ὤρου ἱερέως Ἴσιδος. ἣν ἐκ τῶν μαςῶν μέλι ῥεῦσαι ποτὲ εἰς τὸ ςόμα τοῦ παιδίου, καὶ τὸ βρέφος ἐν νυκτὶ φωνὰς ἐννέα προέσθαι, Χελιδόνος, Ταῶνος, Περιςερᾶς, Κορώνης, Πέρδικος, Πορφυρίωνος, Ψαρὸς, Ἀηδόνος, καὶ Κοτλύφου. Εὑρεθῆναί τε τὸ παιδίον μετὰ πελειςερῶν ἐννέα παίζων ἐπὶ κλίνης, ἐυωχουμένην ἣ παρὰ τοῖς τοῦ παιδὸς. τὴν Σίβυλλαν ἐμμανῆ γεγονυῖαν ἔπη σχεδιάσαι, ὧν ἀρχὴ, Δμασαγόρα πολυώνυμε. Ἐν οἷς καὶ Μεγακλεῆ, καὶ Στεφανίτην αὐτὸν προσειπεῖν, καὶ ναὸν κτίσαι κελεῦσαι ἐννέα Πιερίδων, ἰδήλου ἣ τὰς Μούσας. Ἴσκη ἣ καὶ τοῦτο ποιῆσαι, καὶ τῷ παιδὶ ἀνδρωθέντι ἐξειπεῖν τὸ πρᾶγμα. Ἐ τὸν ποιητὴν οὕτω σεμνῶσαι τὰ ζῶα, οἷς βρέφος ὢν συνέπαιζε, καὶ ποιῆσαι αὐτὰ τῷ Διὶ τὴν ἀμβροσίαν νομίζοντα.

Nec ſatis illis,fuit Ægyptium oſtendiſſe Homerum;patriam illi,certam vrbem demonſtrant, eamque nobiliſſimam Thebas centiportes , & neſcio quæ etiam de eius generatione , ſi Diis placet,graui ſupercilio in medium afferunt.Epigrammat. lib.3. Quod in nonnullis Codicibus M.S.Antipatro Sidonio tribuitur:

Ἐνθάδε θεῖος Ὅμηρος, ὃς Ἑλλάδα πᾶσαν ἄεισεν
Θήβης ἐκγεγαὼς τῆς ἑκατονταπύλου.

id eſt;

Hellada diuinum, qui totam cantat Homerum
Theba tulit, centum, quæ patuit foribus.

Lucianus , Ἢ Σμύρνην, ἢ Θήβας τὰς αἰγυπτίας. *Aut Smyrnam , aut Thebas Ægypti.* Olympiodorus Thebanus in excerptis hiſtoricis apud Photium. Φησὶ ἣ καὶ Ὅμηρον ἐκ τῆς πρὸς ταύτῃ Θηβαΐδος ἕλκειν τὸ γένος. *Ait autem & Homerum , ex vicina huic Thebaide genus ducere.* Ioannes Tzetzes, Λέγεται γὰρ ἐκ

ἐκ τῶν Θηβῶν ὑπάρχειν τὸν Αἰγύπτιον. *Dicitur enim ex Thebis eſſe Ægyptius.* Ioannes Podiaſimus ſchol. in Heſiodi ſcutum, τρεῖς εἰσὶ Θῆβαι. Αἱ Ἑπτάπυλοι πρὸ τῆς Πελοποννήσου ἃς Κάδμος ἔκτισεν. αἱ Ἑκατόμπυλοι ἐν Αἰγύπτῳ ἐξ ὧν καὶ Ὅμηρος, καὶ αἱ Ὑποπλάκιοι, ὅ ἐστι τὸ Ἀτραμύτιον. *Tres ſunt Thebæ ſeptemportæ ante Peloponneſum, quas Cadmus condidit, centumportæ in Ægypto ex quibus Homerus, & Hypoplacij, quod eſt Atramytium.* Chalcidius comment. in Timæum Platonis: *Homerus denique qui idem fuerit Ægyptius ſiquidem Thebanus fertur, quæ ciuitas eſt apud Ægyptum nobiliſſima, id ipſum latenter exequitur in Iliadis exordio, cum dicit propter iram Achillis, cuius Pater Peleus, mater verò maritima fuerit Dea, morbum, atque interitum, non modo clarorum virorum, ſed aliorum quoque animalium, & pecorũ bello neceſſariorum extitiſſe, quo quidem ſumpto exordio cætera poëtica licentia finxit.* Et Heliodorus lib. 3. Ὅμηρος ὦ φίλος ὑπ' ἄλλων μὲν ἄλλοθεν ὀνομαζέσθω. καὶ πατρὶς ἔστω τῷ σοφῷ πᾶσα πόλις. Ἦν δὲ τῇ ἀληθείᾳ ἡμεδαπὸς Αἰγύπτιος, καὶ πόλις αὐτῷ Θῆβαι αἱ ἑκατόμπυλοι εἰσὶ κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον. Πατὴρ δὲ τῷ μὲν δοκεῖν προφήτης. τὸ δὲ ἀψευδὲς Ἑρμῆς, ὥσπερ ἦν ὁ δοκῶν πατὴρ Προφήτης. Τῇ γὰρ τούτου γαμετῇ τελούσῃ τινὰ πάτριον ἁγιστείαν, καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν καθευδούσῃ συνῆλθεν ὁ Δαίμων, καὶ ποιεῖ τὸν Ὅμηρον φέροντά τι τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. id eſt: *Homerus ab aliis quidem aliundè nominetur: & patria cordato ſit vrbs quæuis viro Erat autem reuera noſtras, Ægyptius: & vrbs illi Thebæ centiportes, vt ex ipſo cognoſcere licet: Pater autem opinione hominum Antiſtes, ſed non mentitus Mercurius. At qui erat illius exiſtimatus*

tus pater antiſtes, eo quod cum eius vxore celebrante quadam ſacra patria, & in templo dormiente coïuit Deus, & Homerum procreauit ferentem notam inceſtæ conſuetudinis. Hoc ex ipſa poëmatis ſtructura, quæ non niſi Ægyptia eſſe potuit, concludit: ταῦτα μὲν εὖ τε καὶ ἀληθῶς μοι λέγειν ἔδοξας τεκμαιρόμενος τῆς τε ποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀνειμένον τε, καὶ ἡδονῇ πάσῃ σύγκρατον, ὡς Αἰγύπτιον, καὶ τὸ τῆς φύσεως ὑπερέχον, ὡς οὐκ ἂν οὕτω τοὺς πάντας ὑπερβαλλόμενον, εἰ μή τινος θείας, καὶ δαιμονίας ὡς ἀληθῶς μετέσχε καταβολῆς. Hoc eſt: *Hæc quidem rectè, & verè dicere mihi viſus es, facienti coniecturam ex poëmate viri, cum omni voluptate, & oblectatione, quaſi Ægyptia temperato, & ex natura excellentia: quæ certè ita omnes non ſuperaret, niſi è diuinis quibuſdam reuera fundamentis extitiſſet.*

Hoc ſanè paradoxon in hiſtoria, nugis aliis abſurdioribus portētoſiora meditati ſunt, Phantaſiam neſcio quam Memphitidam Nicarchi filiam ante Homerum, & bellum Iliacum, & de Vlyſſe narrationem compoſuiſſe, depoſuiſſeque tale opus Memphide. Eò profectum Homerum à Phanita ſacro ſcriba commodatò illud accepiſſe, eiuſque ordinem inſecutum. Ptolemæus Hepheſtio in excerpt. lib. 5. apud Photium: Ὅτι Φαντασία τις Μεμφῖτις Νικάρχου θυγάτηρ συνέταξε πρὸ Ὁμήρου τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον, καὶ τὴν περὶ Ὀδυσσείας διήγησιν, καὶ ἀποκεῖσθαι φασὶ τὰς βίβλους ἐν Μέμφιδι. Ὅμηρον δὲ παραγενόμενον, καὶ τὰ ἀντίγραφα λαβόντα παρὰ Φανίτου τοῦ Ἱερογραμματέως συντάξαι ἐκείνοις ἀκολούθως.

Non negarim Homerum quemadmodum & plures

plures alios Græciæ ſapientes ad Ægyptios commeaſſe, multaque ex eis delegiſſe, arcana, ſecretioriſque doctrinæ myſteria hauſiſſe, indeque poſteà, vt ſeſe obtulit occaſio, ſicut & aliarum nationum ritus laudabiles in poëmatibus ſuis diſtribuiſſe, vt adnotauit Diodorus Siculus Biblioth. lib. 1. τῆς δ' Ὁμήρου παρουσίας ἄλλα τε σημεῖα φέρουσι, καὶ μάλιστα τὴν τῆς Ἑλένης γενομένην παρὰ Μενελάῳ Τηλεμάχου φαρμακείαν, καὶ λήθην τῶν συμβεβηκότων κακῶν. Τὸ γὰρ Νηπενθὲς φάρμακον ὃ λαβεῖν φησὶν ὁ ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐκ τῶν Αἰγυπτίων παρὰ τῆς Πολυμνήστης τῆς Θῶνος γυναικὸς ἀκριβῶς ἐξητηκὼς φαίνεται. Ἔτι γὰρ καὶ νῦν τὰς ἐν ταύτῃ γυναῖκας χρῆσθαι τῇ προειρημένῃ δυνάμει λέγουσιν, καὶ παρὰ μόναις ταῖς Διοσπολίτισιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὀργῆς, καὶ λύπης φάρμακον εὑρῆσθαι φασί. τὰς δὲ Θήβας, καὶ Διόσπολιν τὴν αὐτὴν ὑπάρχειν. τήν τε Ἀφροδίτην ὀνομάζεσθαι παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις Χρυσῆν, &c. Hoc eſt: *Quod autem Homerus eò loci venerit, cum aliis argumentis, tum pharmaco per Helenam Telemacho apud Menelaum, ad inducendam exantlatorum obliuionem exhibito, probant. Nepenthes enim pharmacum, quod Helenam à Polymneſte Thonis vxore acceptum ex Thebis Ægyptiis aſportaſſe memorat: poëta diligenter exploratum habuiſſe videtur. Nam & nunc efficaci hoc remedio mulieres illic vti; & apud ſolas Diopolitanas iræ, & triſtitiæ medicamentum inueniri. Thebas autem, & Dioſpolim vnam, & eandem eſſe ciuitatem aſſerunt, Veneremque ab indigenis ex vetuſta quadam traditione Auream vocari*, &c. Vide quæ ſubdit Diodorus, & ex Diodoro Iuſtinus Martyr Parænetico ad Gentes. Nuſquam tamen eum Ægy-

ptium, vel ab Ægyptio ſua carmina ſuffuratum credam. Structura illa orationis, ſententiarum diſpoſitio, figurarum ſplendor, doctrinæ expoſitio, morum humanitas, rerum geſtarum narratio, ſecretioris ſapientiæ velamenta, dictorum methodus, ars ipſa pluſquam humana, aliud nobis, quam genium Ægyptium, & vires, & facultates ſubolent. Næ ego Ægyptius ſim, ſi credam. Nugatores iſti ſaltem veriſimilia prodidiſſent. Ego ſanè:

Ψευδοίμην ἀΐοντος ἄκεν πεπίθοιεν ἀκούων.

id eſt.

Mentirer factura fidem, quandoque legenti.

Homericis temporibus nulla apud Ægyptios Græcæ linguæ, qua Homerus ipſe ſua conſcripſit poëmata, nec veſtigium erat; Quomodo potuit ea lingua ab Ægyptio ſcribi, & Græcum hominem non illaudatum illum quidem, ſed celebrem ab externo, quæ ſua erant, alioſque poterat docere, didiciſſe? Veriſimilius narraſſent, ſi Homerum ex Ægyptiaca lingua, ſiue ſymbolis, vel hieroglyphicis in Græcam linguam tranſtuliſſe dixiſſent. Nonniſi poſt Alexandri tempora Græcorum ſcholis, atque diſciplinis aditus patuit in Ægypto. Et parùm caute argumentatur Heliodorus, ſic namque & Lycurgus Spartanus, & Solon Athenienſis, & Democritus Abderita, & Oenopides Chius, & Eudoxus Cnidius, aliique complures Ægyptij forent, tamquã qui Ægypto penetrata, & Ægyptiorum doctrina imbuti, ſcriptis ſuis, ac monumentis Ægyptiorũ plurimos ritus, arcanaque Græcis prodidêre,

Nec

Nec minus ridendi ſunt,qui vt tanto viro detrahant,alios volunt ante eum eadem, vel ſimilia exequutos, vt Muſæum, Orpheum, Linum, aliosque ante Troiana tempora, quorum exemplo factum meliorem Homerum.Iiſdem vel ſubſecutis temporibus Palamedem, quem carmine varia ſcripſiſſe narrat Suidas, eaque ſuppreſſa à poſteris Agamemnonis, & ab Homero ipſo. τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἠφανίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγαμέμνονος ἀπογόνων διὰ βασκανίαν, ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν ποιήσασθαι. Ἠφανίσθη τὰ Παλαμήδους ποιήματα διὰ βασκανίαν ὑπὸ Ὁμήρου. Locum Suidæ mutilum,ex ingenio ſic puto ſupplendum, ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ποιήσασθαι. Cuius erit illa ſententia;Poëmata autem ipſius à poſteris Agamemnones deleta ſunt. Suſpicor vero, & Iliacum bellum eundem compoſuiſſe,quod poëma vna cum reliquis odio,atque inuidia ab Homero ſuppreſſa ſunt. Hominem etenim ingenio,atque conſilio grauem, & quem immeritò Vlyſſis, Agamemnoniſque, adde etiam plurimorum Græcorum,artes prauæ,vel doloſa ingenia miſeris modis vexarant, veriſimile eſt,res eas carmine proſecutum, quæ hoſtibus dedecori eſſe poterant. Quare nil mirum ſi ea Agamemnonis poſteri inſectati,non paſſi ſunt apud poſteros memoriam eorum extare: Idemque affectaſſe Homerum Agamemnonis,Vlyſſiſque cauſa, quorum beneficiis deuinctam voluntatem habebat.

Oribantij Trœzenij, & Meliſandri Mileſij meminit Ælianus lib.11. cap. 2. Ὅτι τὰ Ὀροιβαντίου Τροιζηνίου ἔπη πρὸ Ὁμήρου, ὥς φασιν, οἱ Τροιζήνιοι λέ-

γοι. & inferius: Μελίσανδρος ὁ Μιλήσιος Λαπιθῶν, καὶ Κενταύρων μάχην ἔγραψεν. id eſt: *Orœbantij Trœzenij poëmata ante Homerum extiterunt, vt ferunt Trœzenij.* &, *Meliſander Mileſius Lapitharum, & Centaurorum pugnam literis prodidit.*

Thaletam ante Homerum carmine conſcripſiſſe, auctor eſt Suidas. Θαλήτας Κρὴς, ἢ Ἰλλυριὸς λυρικὸς γεγονὼς πρὸ Ὁμήρου, μέλη. *Thaletas Cretenſis, aut Illyricus ante Homeri tempora, Carmina.* Hunc Thaletam vocauit Strabo lib. 10. & iiſdem cum Homeri temporibus, vel paulò infrà floruiſſe innuit, de Lycurgo verba faciens: ταύτην μὲν δὴ λέγεσθαι τῆς ἀποδημίας αἰτίαν. ἐλθόντα δὲ πλησιάσαι Θάλητι μελοποιῷ ἀνδρὶ καὶ νομοθετικῷ. ἱστορήσαντα δὲ παρ' αὐτοῦ τὸν τρόπον, ὃν Ῥαδάμανθύς τε πρότερον, καὶ ὕστερον Μίνως ὡς παρὰ τοῦ Διὸς τοὺς νόμους ἐκφέρει εἰς τοὺς ἀνθρώπους. &c. *Hæc peregrinationis eius cauſa fertur. Lycurgus vt in Cretam venit, adiunxit ſe ad Thaletem, qui Lyrica carmina & leges condebat: cumque ex eo didiciſſet modum, quem Rhadamanthus prius, deinde Minos vſurpauerunt, vt leges ſe ab Ioue acceptas promulgare dicerent*, &c. De eo etiam Textus Empiricus aduerſus Mathematicos lib. 2. de Rhetorica. Ὁ δὲ Σπαρτιάτης Λυκοῦργος ὃς ἂν ζηλωτὴς Θάλητος τοῦ Κρητὸς τὸν αὐτὸν τοῖς Σπαρτιάταις νόμον εἰσηγήσατο. *Spartanus autem Lycurgus, vt qui Thaletis Cretenſis eſſet æmulator Spartanis eandem ſanxit legem.*

De Phantaſia Memphite, quid Hepheſtio Ptolemæus prodat ſuprà adnotauimus. De Helena Muſæi Athenienſis filia idem ſcribit, Αὕτη καὶ ἡ πρὸ

Ὁμήρου Ἑλένη, ἡ τὸν Ἰλιακὸν συγγραψαμένη πόλεμον Μουσαίου, τοῦ Ἀθηναίου θυγάτηρ γενομένη, παρ' ἧς καὶ Ὅμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν, καὶ κτήσασθαι τὸ δίγλωσσον ἀρνίον. Id eſt: *In quibus & ea Homero antiquior eſt Helena, quæ bellum Troianum conſcripſit, Muſæi Athenienſis filia, à qua, & Homerus accepiſſe argumentum creditur, & bilinguem agnum poſſediſſe.*

Daphne in Tireſiæ filia, Delphis conſecrata, diuinandi ſcientia patri non cedens magna indole, & quod ſæpius diuino afflatu correpta vaticinia ederet Sibyllæ cognomentum accepit, variis oraculis ſingulari artificio conſcribendis operam dedit, à qua non pauca mutuatus Homerus poëta carmina ad poëſeos ſuæ ornatum tranſtulit. Diodorus Siculus lib. 4. Αὕτη δὲ τὴν μαντικὴν τοῦ πατρὸς οὐδὲν ἧττον εἰδυῖα πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς διατρίψασα τὴν τέχνην ἐπηύξησε. Φύσει δὲ θαυμαστῇ κεχορηγημένη χρησμοὺς ἔγραψε παντοδαποὺς, διαφόρους ταῖς κατασκευαῖς, παρ' ἧς, φασὶ, καὶ τὸν ποιητὴν Ὅμηρον πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κοσμῆσαι τὴν ἰδίαν ποίησιν. Ἐνθεαζούσης δὲ αὐτῆς πολλάκις, καὶ χρησμοὺς ἀποφαινομένης φασὶν ἐπικληθῆναι Σίβυλλαν, τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλῶσσαν Σιβυλλαίνειν. An hæc illa eadem eſt, quæ ſe dolet quodammodo ab Homero carminum elegantia ſuperatam iri? manifeſtoque fatetur ſuis eum carminibus meliorem fore libro tertio:

Αὐτὸς καὶ γράψει τὰ κατ' Ἴλιον οὐ μὲν ἀληθῶς,
Ἀλλὰ σαφῶς. ἔπεσι γὰρ ἐμοῖς μέτρων τε κρατήσει:
Πρῶτος γὰρ χείρεσσιν ἐμὰς βίβλους ἀναπτύξει,
Αὐτὸς δ' αὖ μάλα κοσμήσει πολέμοιο κορυστάς.

id eſt, vt vertebat neſcio quis:

Hic res Iliacas ſcribet, non ſicut habebunt,
Sed clarè verbiſque meis vtendo, modiſque;
Primus enim voluet librorum ſcripta meorum:
Iſque vel in primis ornabit belligerantes.

Ioannes Tzetzes Chil. V. hiſt. 29. ex Ioanne Chronographo refert Siſyphum Coum Scribam Teucri bellum Troianum compoſuiſſe, & ab eo Homerum ſua accepiſſe.

Σίσυφον Κῶον λέγουσιν τοῦ Τεύκρου γραμματέα
Καὶ πρὸ Ὁμήρου γράψαι δὲ τοῦτον τὴν Ἰλιάδα
Τεύκρῳ συνεκστρατεύσαντα, καὶ καθορῶντα πάντα.
Ἀφ' οὗ πρὸς πλάτος ὕστερον Ὅμηρον μεταφράσαι
Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τὶς Μελέλης Χρονογράφος.

Id eſt:

Siſyphon Coum dicunt Teucri ſcribam
Et ante Homerum autem hunc ſcripſiſſe Iliada,
Quod cum Teucro vnà militaſſet, vidiſſetque omnia,
A quo ad latitudinem poſteà Homerum tranſtuliſſe
Hæc enim Ioannes quidam Meleles temporum ſcriptor.

Et Chronographus neſcio quis M. S. Ὅμηρος συγγραφὴν εὑρὼν Σισύφου τοῦ Κώου τὰ εἰς τὴν Τροίαν ἅπαντα συλλαμβάνουσαν συμπαρόντος τοῦ πολέμου ἐξέθετο τὴν Ἰλιάδα. Ὡσαύτως καὶ Βιργίλιος τὰ λοιπά. Ἅτινα καὶ ἐν ταῖς ῥαψῳδίαις Δίκτυος φέρεται, ὅπερ πόνημα ἐπὶ Κλαυδίου, καὶ Νέρωνος εὑρέθη ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ. id eſt: *Homerus cum inueniſſet Siſyphi Coi, qui bello interfuerat commentarium res omnes in Ilio geſtas continentem in Iliade expreſſit. Eadem ratione & Virgilius reliqua, quæ in dictis Rapſodiis ferebantur, cuius ſcripta ſub Claudio, & Nerone*

in arcula ſtannea inuenta ſunt.

Corinnus præterea Ilienſis Palamedis diſcipulus ſcripſit Iliada, à quo Homerus ſua dicitur deſumpſiſſe. Suidas, Κόριννος Ἰλιεὺς ἐποποιὸς τῶν πρὸ Ὁμήρου, ὥς τισιν ἔδοξεν· καὶ πρῶτος γράψας τὴν Ἰλιάδα ἔτι τῶν Τρωϊκῶν συνισταμένων. Ἦν δὲ Παλαμήδους μαθητὴς, καὶ ἔγραψε τοῖς ὑπὸ Παλαμήδους εὑρεθεῖσι Δωρικοῖς γράμμασιν. Ἔγραψε καὶ τὸν Δαρδάνου πρὸς Παφλαγόνας πόλεμον, ὡς ἐκ τούτου λαβεῖν, καὶ τῆς ποιήσεως πᾶσαν ὑπόθεσιν Ὅμηρον, καὶ ἐνταξαι τοῖς αὐτοῦ βίβλοις. id eſt: *Corinnus Ilienſis Poeta ante Homerum vt quibuſdam viſum eſt, primus Iliadem ſcripſit, Troiano bello adhuc durante: diſcipulus Palamedis, literiſque Doricis à Palamede repertis ſua conſcripſit.* [non vt interpres habet, *Cuius inuenta literis Doricis deſcripſit*] *Dardani item bellum aduerſus Paphlagonas: vt ex hoc Homerus totum ſuæ Poeſis argumentum ſumpſerit, inque ſuos libros retulerit.*

Dictys Cretenſis, qui cum Idomeneo militauit, eadem quæ & Homerus ſcripſiſſe traditur, Iſaacius Porphyrogeneta in characteribus Græcorum, & Troianorum, Ἀλλὰ ταῦτα τὰ περὶ τοὺς ἄνδρας ἐκγεγραμμένα, καὶ θεωρούμενα ὁ σοφώτατος ἐκεῖνος Δίκτυς ὑπεμνηματισεν ἀληθῶς ἐκ τῆς Κρήτης ὁρμώμενος. Οὐ μὴν μόνα ταῦτα τὰ ἰδιώματα τῶν ἀνδρῶν φημὶ, ἀλλὰ καὶ τὰ γεγονότα πάντα περὶ τὴν Τροίην παρά τε τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν Τρώων ἐρρηξάντων τὸν περιβόητον πόλεμον. Καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς τότε μετὰ τοῦ Ἰδομενέως ἐκείνου τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν τοῖς Ἕλλησιν ἐστρατεύσαντος. καὶ γὰρ καὶ τούτων ὁ Δίκτυς αὐτὸς συνέγραψατο ὡς παρὼν, καὶ ὄψει καθιστορήσας πάντα τὰ παρ᾽ αὐτοῦ γεγραμμένα. καὶ μὴν καὶ τοὺς προτερα-

πέντας ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, καὶ Μενελάου τῶν αὐταδέλφων βασιλέων ἀποπλεῦσαι, καὶ κατελθεῖν σὺν αὐτοῖς εἰς τὴν Ἴλιον ὁ Δίκτυς αὐτὸς συνεγράψατο. Hoc eſt: *Atque hac quidem omnia, quæ ſcriptis de his viris ſunt tradita, & conſiderari merentur, ſapientiſſimus ille Dictys commentario complexus eſt reuera è Creta oriundus. Non hæc, inquam, virorum proprietates tantum, ſed & quidquid Græci ſimul, ac Troiani in illuſtri illo ad Troiam bello geſſère. Quippe cum auctor ipſe cum celeberrimo illo Idomeneo, Danaorum duce, vnà cum Græcis fecerit ſtipendia, atque hoc ipſum quoque ſcripto teſtatus ſit Dictys, ſe & interfuiſſe illi bello; & quæcumque ſcripſit, coràm inſpexiſſe. Eos quoque ipſos iuſſu Agamemnonis, atque Menelai germanorum regum, & nauigaſſe, ſeque cum iis ad Ilium veniſſe idem Dictys ſcripto prodit.*

Neque diſſimilia ſunt quæ habet Cedrenus in Synopſi hiſtorica. Ἰδομενέως τοῦ προμάχου τῶν Ἑλλήνων ὑπογραφεὺς ἦν ὁ Δίκτυς ἀνὴρ ἀξιόλογος, καὶ συνετός, ὃς ἀπὸ τῆς Κρήτης τοῖς ἐπὶ Ἴλιον ἥκουσι συνεστρατεύετο. Οὗτος τὸν τοῦ πολέμου χρόνον πάντα συνὼν τῷ Ἰδομενεῖ τὰ παρακολουθήσαντα πάντα ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄχρι τέλους μετὰ ἀληθείας συνέγραψεν, καὶ τοὺς χαρακτῆρας τῶν προμάχων: ὡς πάντας ἑωρακὼς ὑπέγραψε, καὶ ἀκριβῶς ὑπεμνημάτισε. τοὺς γὰρ χρόνους καὶ τόπους, καὶ τὰ ἐκείνου τοῦ πολέμου διασαφῶν μετὰ ἀκριβείας ἱστοριογραφῶν, καὶ καθ᾽ ἕνα τῶν ἀρχόντων μεθ᾽ ὅσων νηῶν παρεγένετο συνέταξεν. Id eſt: *Idomenei, qui vnus de ducibus Græcorum fuit, Scriba fuit Dictys, vir præclarus, & prudens inter eos, qui ex Creta ad Ilium belli cauſa profecti ſunt. Is toto belli tempore cum Idomeneo fuit, & omnium quæcumque ab initio ad finem*

vſque geſta ſunt, veram hiſtoriam conſcripſit. Ductores etiam Græcorum, quos omnes viderat, ſuis quemque notis expreſſit, accurateque depinxit: tempora quoque, loca, circumſtantiaſque omnes omnium quæ illo bello euenerunt perſpicuè adnotauit, & quas quique Principum naues ſecum adduxerit. Et alius neſcio quis in margine: Δίκτυς ἐξ οὗ ὁ Ὅμηρος ἀφορμὴν εἰληφὼς, τὴν Ἰλιάδα συνέταξεν μετὰ ϛθ ἔτη τῆς ἁλώσεως Τροίας. id eſt: *Dictys, à quo ſumpta anſa Homerus Iliadem compoſuit annis poſt captam Troiam nonaginta nouem.* Et Ioannes Tzetzes Chiliad. 5. hiſt. 30. ex Ioanne Melele.

Οὗτος ὁ χρονικὸς φησὶ καὶ Δίκτυν τὸν τῆς Κρῆτα
Ἰδομενεῖ ἑπέσθαι, καὶ τὸ τῆς μάχης γράψαι
Ἐξ ὧν ὡς ἔφην ὕστερον Ὅμηρον μεταφράσαι.

Id eſt:

Iſte Chronicus inquit Dictym quoque Cretenſem
Idomenea ſequutum, & pugnæ geſta ſcripſiſſe
Ex quibus vt dixi poſtea Homerum tranſtuliſſe.

Fuit patria Cnoſſius apud Troiam militans, rerum à Græcis, Troianiſque geſtarum commentarios literis Phœniceis conſcripſit, poſteà domum reuerſus in arcula, vt vna ſecum in ſepulchro poſt obitum conderentur, mandauit. Tandem cum Neronis imperio terræ motus Cnoſſon conquaſſaſſet, confractis monumenti compagibus arcula illa in apertum venit perlataque ad ciuitatis dominum Eupraxidem, vt aiunt, reſerataque ære perennius monumentum tandiu tenebris obſitum diuulgauit. Imperator commutari literas, & Græcam orationem, Græco etiam charactere, cum Phœniceæ tunc in vſu

non eſſent deſcribi iuſſit, vt eſſet omnibus familiaris. Suidas: Δίκτυς ἱστορικὸς ἔγραψεν Ἐφημερίδα, ἔστι δὲ τὰ μεθ' Ὅμηρον καταλογάδην ἐν βιβλίοις θ'. Ἰταλικὰ Τρωϊκοῦ διακόσμου. Οὗτος ἔγραψε τὰ περὶ τῆς ἁρπαγῆς Ἑλένης, καὶ περὶ Μενελάου, καὶ πάσης Ἰλιακῆς ὑποθέσεως, ὑπὸ Κλαυδίου τῆς Κρήτης ὑπὸ σεισμοῦ κατενεχθείσης, καὶ πολλῶν τάφων ἀνεωχθέντων εὑρέθη ἐν ἑνὶ τούτων τὸ σύνταγμα τῆς ἱστορίας Δίκτυος, τὸν Τρωϊκὸν περιέχον πόλεμον, ὅπερ λαβὼν Κλαύδιος ἐξέδωκε γράφεσθαι. id eſt: *Dictys hiſtoricus ſcripſit Ephemerida, prætermiſſa ab Homero nouē libris, Res Italicas, de Troiana Republica, de raptu Helenæ, & Menelao, & vniuerſa Troiana hiſtoria. Cum autem ſub Claudio Imperatore Creta terræ motu diſceſſiſſet, multis ſepulchris apertis in quodam opus hiſtoricum Dictyos eſt repertum, quod bellum Troianum contineret: quod Claudius deſcriptum edi iuſſit.* In quibus licet omnes alij Ἰταλικὰ vnanimes legant, mihi tamen mendum ſubeſſe videtur; neque Dictyn hunc puto Troicis temporibus æqualem *Italica* potuiſſe ſcribere, cum tunc Italicæ res in obſcuro eſſent, & ſæuis illa Europæ pars immanium hominum latrociniis, rapiniſque vexata, neque ciuili actione, neque publico, neque priuato iure regeretur, &, ſi Dionyſio curioſo harum rerum perſcrutatori fides aliqua habenda eſt, Italiæ nomen tunc primum, vel paulò antè natum, rude, ac penè ignotum in incunabulis incubabat. Quare libentius legerem Ἰλιακὰ, titulum ſcilicet generalem operis illum fuiſſe, nouem libris diſtinctum, in quo de rebus Troicis, aliiſque, quæ Suidas commemorat, tractabat. & hæc obiter. Anonymus in Prolegomenis

menis Rhetoricis adhuc ineditis: Καὶ γὰρ Δίκτυς ὁ Κνώσσιος συμπλεύσας Ἰδομενεῖ τῷ τῶν Κρητῶν βασιλεῖ ἦλθεν εἰς Τροίαν, καὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον συγγράψας Φοινίκων γράμμασιν, οἷς Ἕλληνες τότε ἀπὸ Κάδμου μαθόντες ἐχρῶντο δῆλός ἐστιν εἰδέναι τέχνην Ῥητορικήν. Δημηγοροῦντας γὰρ εἰσάγει τοὺς Ἥρωας, Παλαμήδην ἐκεῖνον, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Μενέλαον ἐν τῇ κατὰ Τρώων βουλῇ, καὶ ἐν τῇ πρὸς Τρῶας πρεσβείᾳ. καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἄλλως πῶς ῥητορεύοντας. id eſt. *Dictys enim Cnoſſius, vna cum Idomeneo Cretenſium rege Troiam adnauigauit, & bello Troiano Phœniceis literis, quibus tunc Græci à Cadmo edocti vtebantur, deſcripto, manifeſtè ſe prodit artis Rhetoricæ gnarum. Nam Heroës Palamedem, Vlyſſem, Menelaum, & pleroſque alios in ſententia aduerſus Troianos ferenda, necnon ad eoſdem legatione eloquenter, artificioſeque differentes, ac oratorio modo concionantes introducit.* Vide etiam quæ ex Chronographo M. S. adnotabamus in Siſypho. Ἅτινα καὶ ἐν ταῖς Ῥαψῳδίαις Δίκτυος φέρεται, ὅπερ πόνημα ἐπὶ Κλαυδίου καὶ Νέρωνος εὑρέθη ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ. id eſt: *Quæ in libris Dictys Cretenſis circumferuntur. Inuenti autem ſunt ſub Claudio, & Nerone in arcula ſtannea.* Quintus Septimius Romanus, qui illum è Græco, non ex lingua Punica, vt falsò tradit Paulus Bolduanus in Bibliotheca hiſtorica pag. 148. in ſermonem latinum vertit, in pauciſſimis verbis ſibi ipſi nimis incautè aduerſatur. Nam in vita Dictyos ait, Neronem libris huius auctoris acceptis, cum animaduertiſſet Phœniceas eſſe literas, interpretes ad ſe vocaſſe, iuſſiſſeque in Græcum ſermonem transferre: in epiſtola verò ad Q. Arcadium, tradit

Eupra

Eupraxidem Cnoſſi dominum, commutatos libros literis Acticis, *Nam oratio Græca fuerat*, Neroni Romano Cæſari obtuliſſe. Nec mirum id videri debet, cum & Samaritani, qui lingua Hebraica loquebantur, ſententiaſque animi exprimebant, ſcripta charactere Phœniceo delineabant. Et ego vidi in Bibliotheca Vaticana Pentateuchum Moyſis antiquiſſimum literis Phœniceis exaratum, lingua tamen Hebraica diſſerens. Et dum Aſiæ Minoris oram, ac Ægæas inſulas ἔρωτι πολυμαθείας luſtrarem, Iudæos eorum locorum accolas lingua Hiſpanica loquentes, diſſerenteſque audiui, dicta tamen charactere Hebraico, qui in vſu apud illos eſt, exprimentes, quia alium neſciunt, vt plurimum vidi. Quare æuo etiam, quo Commentarij Dictys mortalibus innotuêre, vt Græci haberent, & euoluerent, ſola characteris, literarumque mutatio ſatis ſupérque erat, nec erat opus, vt in Græcum ſermonem transferrentur, licet vt Latinis communicarentur præter characteris, ſermonis quoque immutatio neceſſariò requirebatur. Verùm cum videam illius commentarios à poſterioribus Græcis ſummoperè laudari, magna ſpes me tenet, eos quandoque in lucem venturos, & licet modò alicubi lateant, vſui publico Græcè etiam edendos, quidquid Conſtantinus Laſcaris aſſereret apud Franciſcum Faragonium epiſtola ad Bernardum Rictium Meſſanenſem: *Adhoc nulli profectò mirum videri debet; quum Conſtantinus Laſcaris vir vtrâque linguâ peritiſſimus mihi aſſeruerit ſuperiorum temporum incuria Dictyn apud*

Græcos

Græcos ne quidem inueniri. Retulit tamen hæc paucula ex Suida aſſerente, Dictym Cretenſem, Cnoſſium hiſtoricum belli Troiani Ephemeridem, id eſt, diurnalem literis Punicis, quibus vniuerſa Græcia tunc vtebatur, abſoluiſſe ſub Idomeneo merentem. Dein poſt multum temporis apud Cnoſſon monumento terræ motu, ſeu vetuſtate collapſo repertos libellos. Atticiſque literis commutatos Claudio Cæſari Neroni oblatos, demùm latinè conuerſos. Hæc ille.

Notanda item ſunt verba Iani Rutgerſij Var. Lect. lib. 5. cap. 20. Iſaacium Porphyrogenetam, qui ſuos è Dicty Heroum characteres ſumpſiſſe dicit, aut memoria lapſum fuiſſe, aut alium Dictym, quàm nos habemus, habuiſſe, cum in hoc noſtro non reperiantur. Turpiſſime item illi decipiuntur, qui ſcriptorem hunc Merione, quem filium Idomenei ſomniant, natum, & Phœnicum lingua bellum Iliacum ſcripſiſſe tradunt: nec veriti ſunt ſimilia ἀνιςορησίας portenta Theſauro Latinæ linguæ inſerere, *Dictys Cretenſis peritus Phœnicum literarum natus Merione filio Idomenei ſcripſit bellum Troianum, in quo ipſe militauit, Phœnicum lingua.* Vide quot errores incauto Lectori obtrudunt. Dictym Græcè ſcripſiſſe ex iam dictis manifeſtum eſt, licet characteribus Phœniceis vſus ſit, & ipſe fatetur in fine lib. 5. *Hæc ego Cnoſſius Dictys comes Idomenei conſcripſi oratione ea, quam maximè inter diuerſa loquendi genera conſequi, ac comprehendere potui literis puniceis à Cadmo, Danaoque traditis. Neque ſit mirum cuiquam, ſi quamuis Græci omnes tamen diuerſo inter ſe ſermone agunt, quando nec nos quidem vnius, eiuſdemque in-*

ſulæ

ſulæ ſimili lingua , ſed varia permixtaque vtamur. Meriones filius Idomenei nunquam fuit , ſed Moli, apertè Homerus eum υἱὸν Μόλου vocat., & Idomenei ὀπάονα καὶ θεράποντα, & Ariſtoteles, ſiue Epitaphiorum Homericorùm Heroum Auctor; etſi Idomeneo conſanguinitate cõiunctum fuiſſe non negem , erat enim Idomenei ἀδελφιδοῦς fratris filius. Euſtathius in Iliad. B. affinitatis ſeriem eam ſcribit , Θεῖος δὲ Μηριόνου κατὰ τὴν ἱστορίαν ὁ Ἰδομενεύς. Διὸς γὰρ Μίνως , οὗ καὶ Πασιφάης Δευκαλίων, οὗ Μόλος , καὶ Ἰδομενεύς , Μόλου δὲ Μηριόνης. *Patruus,* ſcilicet., *Meriones ſecundum hiſtoriam Idomeneus fuit. Iouis ſiquidem Minos, huius & Paſiphaes Deucalion; huius Molus, & Idomeneus, Moli Meriones.* Poſtremò ſi Dictys Meriones filius fuiſſet difficile bello Troiano intereſſe potuit, & cum dicitur militare in aliena regione infans ipſe in propriis cum æqualibus pueris ineptias agebat, & falſus eſſet , cum profitetur ea , quæ vidiſſet, conſcribere: cum per ætatem ad Troadem acceſſus illi denegetur. *Dein haud multo poſt Idomeneus, & Meriones ſumma inter ſe vincti concordia. Eorum ego ſecutus comitatum , ea quidem quæ antea apud Troiam geſta ſunt, ab Vlyſſe cognita, quam diligentiſſimè retuli , & reliqua , quæ deinceps inſecuta ſunt, quoniam ipſe interfui , quam veriſſimè potero exponam.* Et, *Igitur ea, quæ in bello euenêre Græcis ; ac Barbaris, cuncta ſciens, perpeſſuſque magna ex parte memoria edidi.* Vnde eum prouectâ tunc fuiſſe ætate colligimus.

Dares item Phrygius , vt retulit Antipater Acanthius ante Homerum Iliada ſcripſit. Ptolemæus

maæus Hepheſtio apud Photium. Ἀντίπατρος δέ φησιν ὁ Ἀκάνθιος Δάρητα πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνελεῖν ἑταῖρον Ἀχιλλέως. id eſt: *Cæterùm Antipater Acanthius refert Daretem, qui ante Homerum Iliadem conſcripſit, monitorem fuiſſe Hectoris, auctoremque, ne Achillis ſocium interimeret.* Ælianus lib. 11. c. 2. Καὶ τὸν Φρύγα δὲ Δάρητα, οὗ Φρυγίαν Ἰλιάδα, ἔτι καὶ νῦν ἀποσωζομένην οἶδα, πρὸ Ὁμήρου, καὶ τοῦτον γενέσθαι λέγουσιν. id eſt; *Item Dares Phrygius, vt dicunt, ante Homerum vixit, cuius Phrygiam Iliadem vſque in hunc diem conſeruari ſcio.* Sed ante quàm alia connectamus, mira Cæſaris Scaligeri improbitas, & ingenium ad omnia audax propalandum eſt, cùm enim totus in Homeri calumnias incumberet, ſententiam Æliani peracuta fraude in aliam mentem detorſit. Scribit ſiquidem lib. 1. de Poëtica cap. 2. *Orabantium quoque Træzenium, itemque Phrygium Daretam ante Homerum, ſcribit, floruiſſe Ælianus, ſuiſque temporibus illius Iliadem in honore habitam.* Nuſquam id dixit Ælianus. En ipſius verba, Οὗ Φρυγίαν Ἰλιάδα ἔτι καὶ νῦν ἀποσωζομένην οἶδα. *Cuius Phrygiam Iliadem etiam nunc conſeruari ſcio.* Aliud eſt conſeruari, aliud in honore haberi: neque id Scaligerum latuit. Sed voluit ingenioſus iſte vir hac mala fide alieni poëmatis laudatione Homeri poëſim nobis minus laudabilem inſinuare. Cornelius Nepos ad Saluſtium. *Optimum ergo duxi, ita vt verè fuit, & ſimpliciter perſcripta, ſic eam ad verbum in latinitatem tranſuerterem, vt legentes cognoſcere poſſint, quomodo res geſtæ eſſent, quas Dares Phrygius memoriæ commendauit,*

dauit, qui per id tempus vixit, & militauit, quo Græci Romanos oppugnarent. Minimè Homero credendum, qui poſt multos annos natus eſt. Sed bene eſt, quod in manibus iam de bello Troiano poëma à Cornelio verſum, Daretī falsò ſuppoſitum cenſent eruditi. Rectè igitur ſenſit Ludouicus Viues in 5. de tradendis Diſciplinis, cum ait, Daretem, & Dictym iſtum eſſe *figmenta eorum, qui de bello famoſiſſimo voluerunt ludere*. Gulielmus Xylander not. in Cedrenum adnotat. 67. *Ego vt non negem Dictym, atque etiam Daretem hiſtoriam belli Troiani compoſuiſſe, ita perſuaderi mihi numquam patiar, vt quì hodie iſtis titulis circumferuntur libelli pro genuinis, aut fide, vel etiam lectu dignis habeam.* Gaſpar Barrerius Cenſura in fragmenta Portij Catonis: *Nonne quia de Bello Troiano ſcripſiſſe Dictym Cretenſem, Daretem item Phrygium inaudierat non nemo ab inferis excitare neſcio qua arte tentauit? & falſas pro veris hiſtorias vendicauit: Q. Septimio neſcio quo, & Cornelio Nepote Interpretibus. O facinus audax, & flagris vindicandum. Vbi nunc lex Cornelia, quæ de plagiariis lata erat, dormis?* & Ioannes Voſſius Eruditiſſimo lepore de ſcriptoribus Latinis in Ioannem Mariam Catanæum animaduertit, lib. 1. cap. 14. Sed de illius operis Auctore plura nos in opere de Apocryphis, in quo iam dudum inſudamus.

Ilij vaſtationem, & Græcorum poſt illam cladem naufragia, & in patriam reditum, carmine ceciniſſe commemorantur ab Homero Demodocus Corcyræus, & Phemius Ithacenſis Troicis temporibus σύγχρονοι; niſi fallit Homerus, & poëtica

& poëtica licentia, ſicuti viros bello ſtrenuos, & eloquentia præſtantes, ita quoque & poëtas, eorumque carmina, vt ſibi placuit, finxerit. Quod & in aliis præſtitiſſe docuerunt alij aperto temporis ἀναχρονισμῷ, nam quæ ſua ætate euenerant ad Troica tempora detulit Euſtathius, Ὀδυσσ. Α. ex veteri hiſtoria. Τὸν δὲ Φήμιον ἡ παλαιὰ ἱστορία διδάσκαλον γενέσθαι λέγει τοῦ Ποιητοῦ ἄνδρα σοφὸν, καὶ Μούσαις κάτοχον. Διὸ καὶ τὸν Ἰθακήσιον ἀοιδὸν ὁ Ποιητὴς οὕτω πλάττει καλεῖσθαι ἐγκατατιθέμενος τῇ ποιήσει τὸ τοῦ διδασκάλου ὄνομα, οἷα κενηρίῳ λαμπρῷ εἰς κλέος ἀείμνηστον. Φασὶ δὲ καὶ ὅτι τὴν τοῦ Ὁμήρου μητέρα Κρηθηΐδα ἐκεῖνος ὁ ἀληθὴς Φήμιος ἔπεισε συνοικήσειν αὐτῷ. Ἐπιμαρτύρεται δὲ ὁ ποιητὴς τῷ Φημίῳ τούτῳ οὐ μόνον σύνεσιν, εἴπερ ἀνάγκῃ τοῖς μνηστῆρσιν ἀείδει, ἀλλὰ καὶ σοφίαν ἐν οἷς πολλὰ λέγει αὐτὸν εἰδέναι βροτῶν θελκτήρια. Et, Οὐ μόνον δὲ τὸ τοῦ Φημίου ἐνταῦθα ὄνομα ἐξ ἀληθοῦς τινος Φημίου οἱ ἱστοροῦντες μετενηνέχθαι φασὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν ῥηθέντα Μέντην. ναὶ μέντοι καὶ τὴν τοῦ μετὰ ταῦτα ῥηθησομένου Μέντορος κλῆσιν. Φασὶ γὰρ καὶ αὐτοὺς ἑταίρους φίλους γενέσθαι τοῦ Ποιητοῦ, τὸν μὲν ναύκληρον ὄντα τὸν Μέντην πεπαιδευμένον ἄνδρα, καὶ πολυΐστορα, ᾧ συμπλέων ὁ Ποιητὴς ἱστορίαν συνῆγε. τὸν δὲ Μέντορα Ἰθακήσιον, παρ' ᾧ κατελήφθη, καὶ ἐνοσοκομήθη ὁ Ποιητὴς, ὅτε πλέων ἐξ Ἰβηρίας μετὰ τοῦ Μέντου δεινῶς ἐνόσησε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὺς ἀπεσέμνυνεν ὁ Ποιητὴς τῷ εἰς αὐτοὺς μετασχηματισμῷ τῆς Ἀθηνᾶς. Ὅτι δὲ καὶ ὁ Θερσίτης, καὶ ὁ Τύχιος, καὶ ὁ Ἔχετος ἐπὶ Ὁμήρου γενόμενοι ἀνεχρονίσθησαν ὡς παλαίποτε γεγονότες ἐν ταῖς παλαιαῖς ἱστορίαις εὑρίσκεται. Id eſt: *Phemium Antiquorum monumenta tradunt, magiſtrum Homeri fuiſſe, virum doctum, & Muſis afflatum. Quapropter*

cantorem Ithacenſem Poëta ita nomine ficto denominat, in Poëſi magiſtri ſui nomen inſerens, quaſi monumento quodam illius famam perennans. Tradunt præterea Homeri matrem Cretheida, verum Phemium ſibi matrimonio coniunxiſſe. Phemij prudentiæ luculentus teſtis eſt Homerus, in his, quæ vi quadam adactus Procis canit, & præterea ſapientiæ, dum illum multas hominum illecebras callere dicit. Et, *Non ſolum hic ex vero quodam Phemio hiſtorici nomen aſportatum tradunt, & etiam Mentis prædicti, ſic & infra memorandi Mentoris. Eos ſiquidem comites, amicoſque Poëtæ fuiſſe narrant, Mentem Nauicularium eruditum virum, ac multiſcium, quocum Poëta adnauigans hiſtoriam colligebat; Mentorem Ithacenſem, apud quem diuerſatus eſt, & propriæ infirmitatis remedia habuit, dum ex Iberia progrediens cum Mente, oculorum morbo quam maximè afflictatus eſt. Ideoque eos celebrauit Poëta, in eos Mineruam transformans. Therſitem item, Tychium, & Echetum à temporibus Homericis, quibus viuebant, ad antiqua illa, quaſi tunc temporis viuerent, translatos eſſe in Veterum auctorum monumentis legitur.* Similia habet Herodotus de Vita Homeri. Verum de his agere non eſt præſentis negotij. Verè tamen illos Poëtas fuiſſe tradit Plutarchus lib. de Muſica. Γεγονέναι δὲ καὶ Δημόδοκον Κορκυραῖον παλαιὸν μουσικὸν, ὃν πεποιηκέναι Ἰλίου τε πόρθησιν, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Ἡφαίστου γάμον, ἀλλὰ μὴν καὶ Φήμιον Ἰθακήσιον νόστον τὸν ἀπὸ Τροίας μετ᾽ Ἀγαμέμνονος ἀνακομισθέντων ποιῆσαι. Οὐ λελυμένην δὲ εἶναι τῶν προειρημένων τῶν ποιημάτων λέξιν, καὶ μέτρον οὐκ ἔχουσαν, ἀλλὰ καθάπερ Στησιχόρου τε, καὶ τῶν ἀρχαίων μελοποιῶν οἱ ποι-

ποιοῦντες

ϖοιῶντες ἐπὶ λύτοις μέλη πϖεριντιθεῖσαν. Id eſt: *Fuiſſe etiam Demodorum Corcyræum veterem Muſicum, qui carmine expreſſerit Ilij excidium, & Veneris cum Vulcano nuptias, ſed & Phemium Ithacenſem de reditu eorum, qui cum Agamemnone fuerant ad Troiam profecti verſus feciſſe. Neque verò iam commemoratorum poëmatum ſolutam fuiſſe dictionem, aut quæ menſura careret; ſed Steſichori, aliorumque veterum Lyricorum poëmatis ſimilem, qui verſibus modos, quibus canerentur adiecerunt.* Et hæc ſe habuiſſe fatetur ex Heraclidis συναγωγῆς τῶν ἐν Μουσικῇ. & Timolaus Poëtam Clytemneſtræ cuſtodem, & Phemium fratres germanos facit apud Euſtathium Odyſſ. Γ. Τιμόλαος δὲ τὸν ἀοιδὸν τοῦτον ἀδελφὸν ἱστορεῖ τοῦ Φημίου, ὃν ἀκολουθῆσαι φησὶ τῇ Πενελόπῃ εἰς Ἰθάκην φύλακα, διὸ καὶ βίᾳ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδει. id eſt: *Timolaus Cantorem hunc fratrem Phemij fuiſſe refert, quem aiunt Penelopem apud Ithacam ſequutum cuſtodem. Ideoque apud Procos coactum canere.*

Martinus Delrius Aduerſ. in Senecæ Troada, tradit Homerum res Iliacas ſub Priamo geſtas non primum, quod vulgo creditur, pertractaſſe. *Nam Plutarchus lib. de Muſica refert, Phemium Ithacenſem ante Homerum ſcripſiſſe de Græcorum reditu à Troia, & Dionyſius Halicarnaſſeus lib.* I. *Antiquit. eſt Auctor, Atratinum quendam omnium antiquiſſimum Poëtam Troianas res ſcripſiſſe, &c.* In his nonnulla conſideranda ſunt. Primum illud apud Dionyſium legi bis Aratinum, non Atratinum. Secundum in nonnullis Codicibus Arctinum legi, quos ſequutus eſt etiam Lapus, &

Ioannes Canabutius tractatu de Samothrace, verba Dionyſij exponendo, bis illius Auctoris nomen repetens Arctinum vocat. Tertium nullo modo è Dionyſio colligi hunc ſcriptorem ante Homerica tempora res Iliacas ſcriptis mandaſſe. Verba Dionyſij ſunt: Ὁρᾶν μὲν δὴ ταῦτα ἔξεστιν ἀκούειν τε καὶ γράφειν ὑπὲρ αὐτῶν, ἃ Καλλίστρατός τι ὁ περὶ Σαμοθρᾴκης συνταξάμενος ἱστορίαν, καὶ Σάτυρος ὁ τοὺς ἀρχαίους μύθους συναγαγὼν, καὶ ἄλλοι συχνοί. Παλαιότατος δ' ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητὴς Ἀρατῖνος. Λέγουσι γοῦν ὧδε. id eſt: *Hac igitur videre fas eſt, fas etiam audire de illis, & ſcribere quæ extant in Calliſtrati hiſtoria, quam edidit de rebus Samothracia, & apud antiquarum fabularum collectorem Satyrum, & cum alios multos, tùm Aratinum poetam omnium, quos ſcimus, antiquiſſimum: apud quos ita legitur.* Quibus licet antiquiſſimum faciat Arctinum, non ita tamen, vt eum Homerum præceſſiſſe in Troiana hiſtoria conſcribenda affirmet; ſed tantum eorum antiquiſſimum, quos ipſe sciret, qui de Palladio tractaſſent: in Homero ſiquidem de hac re altum ſilentium. Quare cum ipſe primus Palladij hiſtoriam tradidiſſet, nec alius ſuppeteret Dionyſio, iure merito antiquiſſimus illi Poëtarum eſt; & illum de Palladio egiſſe ſeries ipſa Dionyſianæ hiſtoriæ fatetur. Falluntur ergo, qui ob verba hæc Dionyſij Arctinum Homero antiquiorem faciunt. Hic in Euſebiano Chronico circa primam Olympiadem floruiſſe dicitur, patria Mileſius, verſibus faciendis clariſſimus, & apud Suidam teſtimonio Artemonis Clazomenij diſcipulus Homeri,

Ἀρκτῖνος Τήλεω τοῦ Ναύτεω ἀπόγονος Μιλήσιος ἐποποιὸς μαθητὴς Ὁμήρου, ὥς λέγει ὁ Κλαζομένιος Ἀρτέμων ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου, γεγονὼς κατὰ τὴν θ. Ὀλυμπιάδα μετὰ υ. ἔτη τῶν Τρωϊκῶν. id eſt: *Arctinus Telei filius à Nauie oriundi Mileſius poeta, Homeri diſcipulus, auctore Artemone Clazomenio, vixit Olympiade nona, CCCC. poſt bellum Troianum annos.*

Syagrus tandem, vt finem hiſce rebus imponam poſt Orpheum, & Muſæum, ante tamen Homerum, Troianum bellum ſcripſit. Ælianus lib.14. cap.21. Ὅτι Σύαγρος τις ἐγένετο ποιητὴς μετ' Ὀρφέα, καὶ Μουσαῖον, ὃς λέγεται τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πρῶτος ᾆσαι. Μεγίστης ὑποθέσεως ἁψάμενος, καὶ τολμήσας ταῦτα. id eſt: *Poeta quidam nomine Syagrus extitit, poſt Orpheum, & Muſæum, qui dicitur primus Troianum bellum ceciniſſe: maximum argumentum carmine auſus tractare.* Et ex Æliano Euſtathius in Proleg. Homericis. Ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι πρὸ αὐτοῦ ἄλλοι συγγραφεῖς ... ποιηταί, ὧν καὶ Μουσαῖος ὁ Ἀθηναῖος ἱστορεῖται μετὰ Ὀρφέα ... μῦθος. Καὶ ὅτι ὡς καὶ Αἰλιανὸς ἱστορεῖ, ὁ πρῶτος τὸν Τρωϊκὸν ... Μουσαῖον Σύαγρος γέγονε ποιητὴς ... ἐρίσας. Καὶ τοῦτο ... κὸν ᾖσε πόλεμον. id eſt: *Multi præterea ante eum Poetæ fuere, inter quos annumeratur Muſæus, qui morborum medicamenta conſcripſit &: vt Ælianus auctor eſt, poſt Orpheum, & Muſæum Syagrus Poeta floruit, qui primus Iliacum bellum cecinit, & hæc ſunt ſua dicta.*

Non minus ergo ridendi ſunt, qui vt de tanti viri laudibus adimant, alios volunt ante eum eadem argumenta executos. Eorumque exemplo meliorem factum Homerum. Demus enim

ante Homerum complures, ſicut etiam pòſt, argumentum non diſſimile tentaſſe, ſcripſiſſe vt ea tempora ferebant, & vires auctoris patiebantur, poëma non illaudabile illud quidem : ideone Homericum ingenium vel aliena ſuſtulit, vel per eorum labores profecit? Nemo ante Homerum poëta, nemo poſtea ad eum. Velleius Paterculus lib. 1. *Clariſſimum deinde Homeri illuxit ingenium, ſine exemplo maximum : qui magnitudine operum, & fulgore carminum ſolus appellari poëta meruit. In quo hoc maximum eſt, quod neque ante illum, quem ille imitaretur, neque poſt illum, qui eum imitari poſſet inuentus eſt : neque quemquam alium, cuius operis primus author fuerit, in eo perfectiſſimum, præter Homerum, & Archilochum reperiemus.* Velleij iudicium amplexatus eſt, & deoſculatus Iuſtus Lipſius Animad. ibidem. *Vtrumque verum eſt. Nam & Homerus,* primus doctrinarum, & antiquitatis parens, *nec poſt eum natus, qui germanius exprimeret, aut referret. Non ergo ipſe Virgilius? Non Velleio quidem iudice: atque etiam acri illo Fabio, cuius hæc verba :* In verbis, ſententiis, figuris, humani ingenij modum excedit, vt magni viri ſit virtutes eius, non æmulatione, quod fieri non poteſt, ſed intellectu ſequi. *Et profectò ita eſt. Omnium rerum, omnium artium, omnis non prudentiæ ſolum, ſed ſapientiæ veſtigia, aut expreſſa, aut recondita ſunt in illo. Quemadmodum Themiſtius temerè dixit* προπάτορα, ϗ ἀρχέγονον τῶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους λόγων. Primum parentem, auctoremque Platonis, & Ariſtotelis ſermonum. *Et Dionyſius :* Κορυφὴν ἁπάντων ϗ σκοπὸν, ἐξ οὗ περ πάντες

ποταμοὶ

ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα, καὶ πᾶσαι κρῆναι. Verticem omnium, & quaſi ſcopum, ex quo cuncta flumina, cuncta maria, cuncti fontes. *Sed diffundor in laudes viri, quem fateor me non æſtimare, ſed venerari; nec venerari, ſed penè dicam adorare.* Hæc hûc adduxi non vt Homerum cum Virgilio conferam, nec vt Homerum Virgilio ſuperiorem demonſtrem. Meas in hac re conſiderationes habebis Lector fuſius alibi; ſed vt illud conuincam Homerum non aliundè ſuas laudes aucupatum, ſed ipſum ſe ipſo ſine exemplo maximum factum, exempli loco aliis fuiſſe. Vidit, & faſſus eſt hoc idem Iulius Scaliger, antequam furor, & audacia eius effrenatum animum, importunamque naturam ita oppreſſiſſet, vt pudore omni, metûque abiecto in innocentiſſimos Homeri Manes, furibundus, ac fatuus mente præcipiti, ac indomita deliraſſet, ac inſaniſſet in Heroibus.

Mortales, me etiam mortali ſemine cretum:
Et patria auſi eſtis credere fata mihi.
Ac non natura ſuperatas carmine leges?
Verſaque in humanas iura ſuperna vices?
Non homines non me Muſæ peperêre: ſed à me
Principium Muſæ Patre tulêre ſuum.

Hæc Scaliger prudẽs ac animi compos: cum furit, & debacchatur, vide eius peſſimos errores atque inſulſiſſimos; eos ſine ſtomacho non audies Lector. Ipſe enim lib. 5. Poët. cap. 2. vt argumenta Homericorum poëmatum non eſſe ab ipſo Homero excogitata probaret, ad famam vulgi, quæ circumferebantur, refert. Ideoque

tantum Homero tribui, ait, quod antiquorum monumenta non extant, quæ ſi extarent, non primum ſibi locum in omnibus vindicaſſet. Ferenda hæc licet pro libidine furentis, inſanientiſque hominis dicta: qui non quod eſt probat, ſed aliud ſibi fingit, quod ita vellet eſſe, vt ſibi probata, aliis comprobaret. Quæ ſequuntur bruto potius, quam homine digna, qui in hac rerum luce vel ſenſerit aliquid, vel viderit, & in rationis ductu omninò ratione non fuerit deſtitutus. Audi decoctoris argumenta; & primum quæ habet Poëtices lib. 1. cap. 1. *Tertij ſæculi Homerus auctor, & parens. Heſiodus quoque, & alij. Quamquam ſi hiſtoriæ non extarent, putare potueris Muſæum Homero iuniorem, adeò ille cultior, & politior eſt.* Et lib. 5. *Arbitror enim ego Muſæi ſtylum longè eſſe Homerico politiorem, atque comptiorem: quod, vt clarius pateat aliquot verſus adducere coactus ſum. Nam quemadmodum omnes ſunt incomparabiles, ſolique è Græcanicis Virgilio digni, ita nonnulli adeò compoſiti, vt ab eius gentis nullo alio, quam à Muſæo dici potuiſſe videantur. Quare neque Homerum, neque Orpheum, ſed Muſæum fecit ille principem Elyſiacarum cantionum*, &c. Et Muſæi nonnullis carminibus mirum quantùm laudatis, ſubdit: *Quod ſi Muſæus ea, quæ Homerus ſcripſit, ſcripſiſſet; longè melius eum ſcripturum fuiſſe iudicamus. Nam cum à Muſæo accepiſſet illa munda ſimul, & aucta.*

Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν Ἀθηναίη μετ' Ἀθήνην,
Οὐ γὰρ ἐπιχθονίοισιν ἴσην καλέωσε γυναιξὶν,
Ἀλλά σε θυγατέρεσσι Διὸς Κρονίωνος ἐΐσκω.

Ὄλβιος

Ολβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ
Γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη. ἀλλὰ λιτάων
Ημετέρων ἐπάκουε.

Hæc cum accepiſſet, multo leuiore ſono, abiectioribus, laxioribuſque numeris ita reddidit.

Γουνοῦμαί σε ἄνασσα. Θεὸς νύ τοι, ἢ βροτός ἐστι.
Ει μέν τοι Θεός ἐστι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Αρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω,
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

Tandem concludit: *Vtinam igitur alia quoque extarent monumenta priſcorum; non enim dubito, quin iudicium meũ præferretur.* A te, à te ô Scaliger iudicium tuum ſemper præfertur, non ſine φιλαυτίας, illiuſque cæcutientis vitio. Quis hæc tua dummodo non ſit à Muſis omnibus auerſus iudicia, nimis improba probabit? Orationis ſtructuram, quâ hiſtoria Leandri, & Heronis ſatis cultè depicta eſt, ad priſcorum illam antiquam ſimplicitatem, & puram ἀφέλειαν defers? Non is es, qui illibatam illam antiquorum ſermonis normam, non aſcititiis verborum, ac figurarum ſplendoribus, ſed natura ſua, atque ingenio fluentem, à poſteritatis affectatione, atque artificioſa induſtria diſcernere poſſis. Cum nec recentiorum fucum, nec antiquorum puram, ac natiuam dictionem agnoſcas. Nimis nugax eſt cenſoria iſthæc virgula, quam tute arrogas; quæ dum characteres hoſce non diſcernit, vndenam poterit de aliis iudicium ferre? Muſæum antiquiſſimum illum ſacrorum Athenienſium Hie-

rophantam, ea dictione vſum, at oratione, nec ſtultiſſimus quidem, niſi tu qui nimium tibi ſapis Scaliger, diceret. Abhorruit veneranda antiquitas, verborum, & artis lenocinia, & voluit magis eſſe, quam videri cultu, formâ, naturâque illuſtris, quæ omnia poſteritas in vnum confuſa inani verborum, ac ſententiarum ſtrepitu pipere, ſeſamoque conſperſit: & in alienum cœlum, vt ita dicam tranſtulit immutata. Sed vt videas quæ nam fuerit illius æui, quænam Muſæi in ſcribendo ſolertia, & modus, quantum à Muſæanis hiſce tuis diuerſus, accipe nonnulla, quæ ex illius carminibus tempus edax nobis reliqua fecit.

Ὡς αἰεὶ τέχνη μέγ' ἀμείνων ἰσχύος ἐστίν.

Et

Ὡς δ' αὔτως καὶ φύλλα φύει ζείδωρος ἄρουρα
Ἄλλα μὲν ἐν μελίῃσιν ἀποφθίνει, ἄλλα δὲ φύει.
Ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπων γενεὴ, καὶ φύλλον ἑλίσσει.

Item illud:

Ἡδὺ δὲ καὶ τὸ πυθέσθαι ὅσα θνητοῖσιν ἔδειμαν
Ἀθάνατοι δειλῶν τε, καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές.

Et illud:

Καὶ γὰρ Ἀθηναίοισιν ἐπέρχεται ἄγριος ὄμβρος
Ἡγεμόνων κακότητι, παραίφασιν δέ τις ἔσται
Ἥγ' ἅλις ἠμύσουσι πόλιν, τίσουσι δὲ ποινήν.

Illud tandem ex Ariſtotele de aquila, Ὃς τρία μὲν τίκτει, δύο δ' ἐκλέπει, ἓν δ' ἀλιβάζει. Vides hunc auctorem hiatus admittere, lectis non vti ſemper verbis, nec verſus claudere biſyllabis, triſyllabiſve, vt ipſe in recentiori adnotaras: qui omnes in hiſce quæ tu dicis nimium fuêre addicti

ad

ad ſuperſtitionem vſque. Exempla in promptu ſunt apud Nonnum, Coluthum, Ioannem Gazæum, Chriſtodorum Copitem, alioſque poſterioris æui ſcriptores, quæ non offendes in Tryphyodoro, qui antiquior fuit, aliiſque qui ſua laude, eaque maxima non caruerunt, aliundè tamen quam ab accentibus, & numeratione ſyllabarum petita. Vidit hoc idem Henricus Stephanus diſſertatione de ſua editione Poëtarum Græcorum Principum. *Id autem mihi affirmans ſententiam meam confirmabat. Quum enim antiquum poëma mihi non videri, nihilque me τ͂ ἀρχαίυ χρῶ ποιητικῦ, vt ita loquar in eo reperire dicerem, tantum abeſt, vt vetuſtiſſimo illi poëta adſcribendum putarem, hoc ille teſtimonio dubitationem omnem mihi, aliiſque pariter ſuſtulit.* Fuluius Vrſinus in Virgilio collato, an Poëmation hoc Muſæo Athenienſi tribuendum ſit non ſemel dubitauit. Caſaubonus not. in Laërtium pluribus argumentis refellit. ab his enim vehementiſſimè diſſidet, quibus placet Muſæum Eleuſiniũ eſſe carminis quod de Leandro, & Herone circumferrur, auctoré. Memini præterea me legiſſe carmina, quę Muſæi inſcribuntur, Onomacritum feciſſe: nihilque illius extare certi præter hymnum in Cererem, quem Lycomedi fecit.

Sed quiſnam fuit hic Muſæus, qui de Leandro, & Herone ſcripſit? Nota alium Scaligeri errorem, πλάνην hiſtoricam. Dormitat ergo quandoque Scaliger omnihiſtor? Sæpiſſimè, & fœdiſſimè. Muſæum hunc recentiorem circum circa tempora Coluthi, Tryphyodori, Ioannis

Gazæi,

cantorem Ithacenſem Poëta ita nomine ficto denominat, in Poëſi magiſtri ſui nomen inſerens, quaſi monumento quodam illius famam perennans. Tradunt præterea Homeri matrem Cretheïda, verum Phemium ſibi matrimonio coniunxiſſe. Phemij prudentiæ luculentus teſtis eſt Homerus, in his, quæ vi quadam adactus Procis canit, & præterea ſapientiæ, dum illum multas hominum illecebras callere dicit. Et, *Non ſolum hic ex vero quodam Phemio hiſtorici nomen aſportatum tradunt, & etiam Mentis prædicti, ſic & infrà memorandi Mentoris. Eos ſiquidem comites, amicoſque Poëtæ fuiſſe narrant, Mentem Nauicularium eruditum virum, ac multiſcium, quocum Poëta adnauigans hiſtoriam colligebat; Mentorem Ithacenſem, apud quem diuerſatus eſt, & propriæ infirmitatis remedia habuit, dum ex Iberia progrediens cum Mente, oculorum morbo quam maximè afflictatus eſt. Ideoque eos celebrauit Poëta, in eos Mineruam transformans. Therſitem item, Tychium, & Echetum à temporibus Homericis, quibus viuebant, ad antiqua illa, quaſi tunc temporis viuerent, translatos eſſe in Veterum auctorum monumentis legitur.* Similia habet Herodotus de Vita Homeri. Verum de his agere non eſt præſentis negotij. Verè tamen illos Poëtas fuiſſe tradit Plutarchus lib. de Muſica. Γεγονέναι δὲ καὶ Δημόδοκον Κορκυραῖον παλαιὸν μουσικὸν, ὃν πεποιηκέναι Ἰλίου τε πόρθησιν, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Ἡφαίστου γάμον, ἀλλὰ μὴν καὶ Φήμιον Ἰθακήσιον νόστον τὸν ἀπὸ Τροίας μετ' Ἀγαμέμνονος ἀνακομισθέντων ποιῆσαι. Οὐ λελυμένην δ' εἶναι τῶν προειρημένων τὴν τῶν ποιημάτων λέξιν, καὶ μέτρον οὐκ ἔχουσαν, ἀλλὰ καθάπερ Στησιχόρου τε, καὶ τῶν ἀρχαίων μελοποιῶν οἱ ποιοῦντες

οἰκοῦτες ἐπὶ νόστοις μέλη περιττίθεσθαι. Id eſt: *Fuiſſe etiam Demodorum Corcyræum veterem Muſicum, qui carmine expreſſerit Ilij excidium,& Veneris cum Vulcano nuptias, ſed & Phemium Ithacenſem de reditu eorum, qui cum Agamemnone fuerant ad Troiam profecti verſus feciſſe. Neque verò iam commemoratorum poëmatum ſolutam fuiſſe dictionem, aut quæ menſura careret; ſed Steſichori, aliorumque veterum Lyricorum poëmatis ſimilem, qui verſibus modos, quibus canerentur adiecerunt.* Et hæc ſe habuiſſe fatetur ex Heraclidis συναγωγῆς τῶν ἐν Μουσικῇ. & Timolaus Poëtam Clytemneſtræ cuſtodem, & Phemium fratres germanos facit apud Euſtathium Odyſſ. Γ. Τιμόλαος δὲ τὸν ἀοιδὸν τοῦτον ἀδελφὸν ἱστορεῖ τοῦ Φημίου, ὃν ἀκολουθῆσαι φησὶ τῇ Πηνελόπῃ εἰς Ἰθάκην φύλακα, διὸ καὶ βίᾳ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδει. id eſt: *Timolaus Cantorem hunc fratrem Phemij fuiſſe refert, quem aiunt Penelopem apud Ithacam ſequutum cuſtodem. Ideoque apud Procos coactum canere.*

Martinus Delrius Aduerſ. in Senecæ Troada, tradit Homerum res Iliacas ſub Priamo geſtas non primum,quod vulgo creditur, pertractaſſe. *Nam Plutarchus lib. de Muſica refert, Phemium Ithacenſem ante Homerum ſcripſiſſe de Græcorum reditu à Troia,& Dionyſius Halicarnaſſeus lib.* 1. *Antiquit. eſt Auctor, Atratinum quendam omnium antiquiſſimum Poëtam Troianas res ſcripſiſſe,&c.* In his nonnulla conſideranda ſunt. Primum illud apud Dionyſium legi bis Aratinum, non Atratinum. Secundum in nonnullis Codicibus Arctinum legi, quos ſequutus eſt etiam Lapus, &

Ioannes Canabutius tractatu de Samothrace, verba Dionyſij exponendo, bis illius Auctoris nomen repetens Arctinum vocat. Tertium nullo modo è Dionyſio colligi hunc ſcriptorem ante Homerica tempora res Iliacas ſcriptis mandaſſe. Verba Dionyſij ſunt: Ὁρᾷν μὲν δὴ ταῦτα ἔξεστιν ἀκούειν τε καὶ γράφειν ὑπὲρ αὐτῶν, ἃ Καλλίστρατός τε ὁ περὶ Σαμοθρᾴκης συνταξάμενος ἱστορίαν, καὶ Σάτυρος ὁ τοὺς ἀρχαίους μύθους συναγαγὼν, καὶ ἄλλοι συχνοί. Παλαιότατος δὲ ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητὴς Ἀρατῖνος. Λέγουσι γοῦν ὧδε. id eſt: *Hæc igitur videre fas eſt, fas etiam audire de illis, & ſcribere quæ extant in Calliſtrati hiſtoria, quam edidit de rebus Samothraciæ, & apud antiquarum fabularum collectorem Satyrum, & cum alios multos, tùm Aratinum poëtam omnium, quos ſcimus, antiquiſſimum: apud quos ita legitur.* Quibus licet antiquiſſimum faciat Arctinum, non ita tamen, vt eum Homerum præceſſiſſe in Troiana hiſtoria conſcribenda affirmet; ſed tantum eorum antiquiſſimum, quos ipſe ſciret, qui de Palladio tractaſſent: in Homero ſiquidem de hac re altum ſilentium. Quare cum ipſe primus Palladij hiſtoriam tradidiſſet, nec alius ſuppeteret Dionyſio, iure merito antiquiſſimus illi Poëtarum eſt; & illum de Palladio egiſſe ſeries ipſa Dionyſianæ hiſtoriæ fatetur. Falluntur ergo, qui ob verba hæc Dionyſij Arctinum Homero antiquiorem faciunt. Hic in Euſebiano Chronico circa primam Olympiadem floruiſſe dicitur, patria Mileſius, verſibus faciendis clariſſimus, & apud Suidam teſtimonio Artemonis Clazomenij diſcipulus Homeri,

Ἀρκτῖνος

Αρκτῖνος Τήλεω τοῦ Ναύτεω ἀπογόνου Μιλήσιος ἐποποιὸς μαθητὴς Ομήρου, ὡς λέγει ὁ Κλαζομένιος Αρτέμων ἐν τῷ περὶ Ομήρου, γεγονὼς μετὰ τὴν θ΄. Ολυμπιάδα μετὰ υ΄. ἔτη τῶν Τρωϊκῶν. id eſt: *Arctinus Telei filius à Naute oriundi Mileſius poëta, Homeri diſcipulus, auctore Artemone Clazomenio, vixit Olympiade nona, C C C C. poſt bellum Troianum annos.*

Syagrus tandem, vt finem hiſce rebus imponam poſt Orpheum, & Muſæum, ante tamen Homerum, Troianum bellum ſcripſit. Ælianus lib.14. cap.21. Ὅτι σύαγρός τις ἐγένετο ποιητὴς μετ᾽ Ορφέα, καὶ Μουσαῖον, ὅς λέγεται τὸν τρωϊκὸν πόλεμον πρῶτος ᾆσαι. Μεγίστης οὗτος ὑποθέσεως λαβόμενος, καὶ ἐπιτολμήσας ταύτῃ. id eſt: *Poeta quidam nomine Syagrus extitit, poſt Orpheum, & Muſæum, qui dicitur primus Troianum bellum cecinisse: maximum argumentum carmine auſus tractare.* Et ex Æliano Euſtathius in Proleg. Homericis. Ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι πρὸ αὐτοῦ ἦσαν ποιηταὶ, ὧν καὶ Μουσαῖος ἀκέσεις νόσων συγγραψάμενος. Καὶ ὅτι ὡς καὶ Αἰλιανὸς ἱστορεῖ μετὰ Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον Σύαγρος γέγονε ποιητὴς, ὅς πρῶτος τὸν Τρωϊκὸν ᾖσε πόλεμον. Καὶ τοῦτο ἐς τοσοῦτον εἰρήσθω. id eſt: *Multi præterea ante eum Poëtæ fuêre, inter quos annumeratur Muſæus, qui morborum medicamenta conſcripſit &, vt Ælianus auctor eſt, poſt Orpheum, & Muſæum Syagrus Poëta floruit, qui primus Iliacum bellum cecinit, & hæc ſint ſatis dicta.*

Non minus ergo ridendi ſunt, qui vt de tanti viri laudibus adimant, alios volunt ante eum eadem argumenta executos. Eorumque exemplo meliorem factum Homerum. Demus enim

ante Homerum complures, ſicut etiam pòſt, argumentum non diſſimile tentaſſe, ſcripſiſſe vt ea tempora ferebant, & vires auctoris patiebantur, poëma non illaudabile illud quidem: ideone Homericum ingenium vel aliena ſuſtulit, vel per eorum labores profecit? Nemo ante Homerum poëta, nemo poſtea ad eum. Velleius Paterculus lib. 1. *Clariſſimum deinde Homeri illuxit ingenium, ſine exemplo maximum: qui magnitudine operum, & fulgore carminum ſolus appellari poëta meruit. In quo hoc maximum eſt, quod neque ante illum, quem ille imitaretur, neque poſt illum, qui eum imitari poſſet inuentus eſt: neque quemquam alium, cuius operis primus author fuerit, in eo perfectiſſimum, præter Homerum, & Archilochum reperiemus.* Velleij iudicium amplexatus eſt, & deoſculatus Iuſtus Lipſius Animad. ibidem. *Vtrumque verum eſt. Nam & Homerus*, primus doctrinarum, & antiquitatis parens, *nec poſt eum natus, qui germanius exprimeret, aut referret. Non ergo ipſe Virgilius? Non Velleio quidem iudice: atque etiam acri illo Fabio, cuius hæc verba:* In verbis, ſententiis, figuris, humani ingenij modum excedit, vt magni viri ſit virtutes eius, non æmulatione, quod fieri non poteſt, ſed intellectu ſequi. *Et profectò ita eſt. Omnium rerum, omnium artium, omnis non prudentiæ ſolum, ſed ſapientiæ veſtigia, aut expreſſa, aut recondita ſunt in illo. Quemadmodum Themiſtius temerè dixit* προπάτορα, καὶ ἀρχέγονον τῶν Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους λόγων. Primnin parentem, auctoremque Platonis, & Ariſtotelis ſermonum. *Et Dionyſius:* Κορυφὴν ἁπάντων καὶ σκοπὸν, ἐξ οὗπερ πάντες

ποταμοὶ

ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα, καὶ πᾶσαι κρῆναι. Verticem omnium, & quaſi ſcopum, ex quo cuncta flumina, cuncta maria, cuncti fontes. *Sed diffundor in laudes viri, quem fateor me non æſtimare, ſed venerari; nec venerari, ſed penè dicam adorare.* Hæc hûc adduxi non vt Homerum cum Virgilio conferam, nec vt Homerum Virgilio ſuperiorem demonſtrem. Meas in hac re conſiderationes habebis Lector fuſius alibi; ſed vt illud conuincam Homerum non aliundè ſuas laudes aucupatum, ſed ipſum ſe ipſo ſine exemplo maximum factum, exempli loco aliis fuiſſe. Vidit, & faſſus eſt hoc idem Iulius Scaliger, antequam furor, & audacia eius effrenatum animum, importunamque naturam ita oppreſſiſſet, vt pudore omni, metûque abiecto in innocentiſſimos Homeri Manes, furibundus, ac fatuus mente præcipiti, ac indomita delitaſſet, ac inſaniſſet in Heroibus.

Mortales, me etiam mortali ſemine cretum:
Et patria auſi eſtis credere fata mihi.
Ac non natura ſuperatas carmine leges?
Verſaque in humanas iura ſuperna vices?
Non homines non me Muſæ peperêre: ſed à me
Principium Muſæ Patre tulêre ſuum.

Hæc Scaliger prudẽs ac animi compos: cum furit, & debacchatur, vide eius peſſimos errores atque inſulſiſſimos; eos ſine ſtomacho non audies Lector. Ipſe enim lib. 5. Poët. cap. 2. vt argumenta Homericorum poëmatum non eſſe ab ipſo Homero excogitata probaret, ad famam vulgi, quæ circumferebantur, refert. Ideoque

tantum Homero tribui, ait, quod antiquorum monumenta non extant, quæ ſi extarent, non primum ſibi locum in omnibus vindicaſſet. Ferenda hæc licet pro libidine furentis, inſanientiſque hominis dicta: qui non quod eſt probat, ſed aliud ſibi fingit, quod ita vellet eſſe, vt ſibi probata, aliis comprobaret. Quæ ſequuntur bruto potius, quam homine digna, qui in hac rerum luce vel ſenſerit aliquid, vel viderit, & in rationis ductu omninò ratione non fuerit deſtitutus. Audi decoctoris argumenta; & primum quæ habet Poëtices lib. 1. cap. 1. *Tertij ſæculi Homerus auctor, & parens. Heſiodus quoque, & alij. Quamquam ſi hiſtoriæ non extarent, putare potueris Muſæum Homero iuniorem, adeò ille cultior, & politior eſt.* Et lib. 5. *Arbitror enim ego Muſæi ſtylum longè eſſe Homerico politiorem, atque comptiorem: quod, vt clarius pateat aliquot verſus adducere coactus ſum. Nam quemadmodum omnes ſunt incomparabiles, ſolique è Græcanicis Virgilio digni, ita nonnulli adeò compoſiti, vt ab eius gentis nullo alio, quam à Muſæo dici potuiſſe videantur. Quare neque Homerum, neque Orpheum, ſed Muſæum fecit ille principem Elyſiacarum cantionum*, &c. Et Muſæi nonnullis carminibus mirum quantùm laudatis, ſubdit: *Quod ſi Muſæus ea, quæ Homerus ſcripſit, ſcripſiſſet; longè melius eum ſcripturum fuiſſe iudicamus. Nam cum à Muſæo accepiſſet illa munda ſimul, & aucta.*

Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν Ἀθηναίη μετ' Ἀθήνην,
Οὐ γδ' ἐπιχθονίοισιν ἴσην καλέωσε γυναιξὶν,
Ἀλλά σε θυγατέρεσσι Διὸς Κρονίωνος ἐΐσκω.

Ὄλβιος

Ολβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ
Γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη. ἀλλὰ λιτάων
Ημετέρων ἐπάκυε.

Hæc cum accepiſſet, multo leuiore ſono, abiectioribus, laxioribuſque numeris ita reddidit.

Γουνῦμαι σε ἄνασσα. Θεὸς νύ τοι, ἢ βροτός ἐσσι.
Ει μέν τοι Θεός ἐσσι, οἱ ὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Αρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Ειδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω,
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

Tandem concludit:*Vtinam igitur alia quoque extarent monumenta priſcorum; non enim dubito, quin iudicium meũ præferretur.* A te, à te ô Scaliger iudicium tuum ſemper præfertur, non ſine φιλαυτίας, illiuſque cæcutientis vitio. Quis hæc tua dummodo non ſit à Muſis omnibus auerſus iudicia, nimis improba probabit? Orationis ſtructuram, quâ hiſtoria Leandri, & Heronis ſatis cultè depicta eſt, ad priſcorum illam antiquam ſimplicitatem, & puram ἀφέλειαν defers? Non is es, qui illibatam illam antiquorum ſermonis normam, non aſcititiis verborum, ac figurarum ſplendoribus, ſed natura ſua, atque ingenio fluentem, à poſteritatis affectatione, atque artificioſa induſtria diſcernere poſſis. Cum nec recentiorum fucum, nec antiquorum puram, ac natiuam dictionem agnoſcas. Nimis nugax eſt cenſoria iſthæc virgula, quam tute arrogas; quæ dum characteres hoſce non diſcernit, vndenam poterit de aliis iudicium ferre? Muſæum antiquiſſimum illum ſacrorum Athenienſium Hie-

rophantam,ea dictione vſum, at oratione, nec ſtultiſſimus quidem, niſi tu qui nimium tibi ſapis Scaliger, diceret. Abhorruit veneranda antiquitas,verborum,& artis lenocinia, & voluit magis eſſe,quam videri cultu,formâ, naturâque illuſtris, quæ omnia poſteritas in vnum confuſa inani verborum, ac ſententiarum ſtrepitu pipere, ſeſamoque conſperſit: & in alienum cœlum,vt ita dicam tranſtulit immutata.Sed vt videas quæ nam fuerit illius æui, quænam Muſæi in ſcribendo ſolertia, & modus,quantum à Muſæanis hiſce tuis diuerſus,accipe nonnulla, quæ ex illius carminibus tempus edax nobis reliqua fecit.

Ὡς αἰεὶ τέχνη μέγ᾽ ἀμείνων ἰσχύος ἐστίν.

Et

Ὡς δ᾽ αὔτως καὶ φύλλα φύει ζείδωρος ἄρουρα
Ἄλλα μὲν ἐν μελίησιν ἀποφθίνει, ἄλλα δὲ φύει.
Ὣς δὲ καὶ ἀνθρώπου γενεή, καὶ φύλλον ἐλίσσει.

Item illud:

Ἡδὺ δὲ καὶ τὸ πυθέσθαι ὅσα θνητοῖσιν ἔδειμαν
Ἀθάνατοι δειλῶν τε, καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές.

Et illud:

Καὶ γὰρ Ἀθηναίοισιν ἐπέρχεται ἄγριος ὄμβρος
Ἡγεμόνων κακότητι, παραίφασιν δέ τις ἔσται
Ἣν ἅλις ἠμύσουσι πόλιν, τίσουσι δὲ ποινήν.

Illud tandem ex Ariſtotele de aquila, *Ὃς τρία μὲν τίκτει, δύο δ᾽ ἐκλέπει, ἓν δ᾽ ἀλιβάζει.* Vides hunc auctorem hiatus admittere, lectis non vti ſemper verbis,nec verſus claudere biſyllabis, triſyllabiſve,vt ipſe in recentiori adnotaras:qui omnes in hiſce quæ tu dicis nimium fuêre addicti

ad ſuperſtitionem vſque. Exempla in promptu ſunt apud Nonnum, Coluthum, Ioannem Gazæum, Chriſtodorum Copitem, alioſque poſterioris æui ſcriptores, quæ non offendes in Tryphyodoro, qui antiquior fuit, aliiſque qui ſua laude, eaque maxima non caruerunt, aliundè tamen quam ab accentibus, & numeratione ſyllabarum petita. Vidit hoc idem Henricus Stephanus diſſertatione de ſua editione Poëtarum Græcorum Principum. *Id autem mihi affirmans ſententiam meam confirmabat. Quum enim antiquum poëma mihi non videri, nihilque me* τοῦ ἀρχαίου χροῦ ποιητικοῦ, *vt ita loquar in eo reperire dicerem, tantum abeſt, vt vetuſtiſſimo illi poëtæ adſcribendum putarem, hoc ille teſtimonio dubitationem omnem mihi, aliiſque pariter ſuſtulit.* Fuluius Vrſinus in Virgilio collato, an Poëmation hoc Muſæo Athenienſi tribuendum ſit non ſemel dubitauit. Caſaubonus not. in Laërtium pluribus argumentis refellit. ab his enim vehementiſſimè diſſidet, quibus placet Muſæum Eleuſiniũ eſſe carminis quod de Leandro, & Herone circumfertur, auctoré. Memini præterea me legiſſe carmina, quę Muſæi inſcribuntur, Onomacritum feciſſe: nihilque illius extare certi præter hymnum in Cererem, quem Lycomedi fecit.

Sed quiſnam fuit hic Muſæus, qui de Leandro, & Herone ſcripſit? Nota alium Scaligeri errorem, πλάνην hiſtoricam. Dormitat ergo quandoque Scaliger omnihiſtor? Sæpiſſimè, & fœdiſſimè. Muſæum hunc recentiorem circum circa tempora Coluthi, Tryphyodori, Ioannis Gazæi,

Gazæi, Nonni, Chriſtodori, Leonis Magiſtri; multis ſcilicet poſt Chriſtum natum annis floruiſſe certiſſimum eſt præter orationis ſtructurã ipſo operis titulo, vbi ſe Grammaticũ appellat, Μουσαίου τοῦ Γραμματικοῦ τὰ καθ' Ἡρὼ καὶ Λέανδρον, & iſtiuſmodi inſcriptionem in pluribus me legiſſe memini Manuſcriptis Codicibus. Hoc & Henrico Stephano Michaël Sophianus teſtatus eſt. *Affirmauit mihi olim Michaël Sophianus coram aliis plurimis ſe vidiſſe Genuæ librum veterem, qui inter alia poëmata haberet iſtud ita inſcriptum,* Μουσαίου τοῦ Γραμματικοῦ τὰ καθ' Ἡρὼ, καὶ Λέανδρον, *cumque in cuius manibus liber erat nominauit.* Sanè Grammatici nomen Muſæo illo Eleuſinio longè inferius eſt. Et ſi coniecturæ omnes & argumenta ad id probandum deeſſent, vel ſolo aurium non inelegantium, illarum quidem iudicio veritatem diſcernes.

Sed quando Scaliger in ſcena eſt, immoremur adhuc paulùm, amice Lector, non à materia propoſita aberrabimus. Oculatiſſimus quippe Scaliger cæcutit, & ni demus illi manus præceps corruet, peſſumque abibit. Neſcio quis illi Græculas, putidaſque literulas, ita ipſi pro ea, qua eſt literatura, Atticæ ipſæ Athenæ olent, è cerebro depulit, ita vt rudibus talium rerum manifeſta, tantum hominem lateant. Delirium Scaligeri propalemus. Poët. lib. 1. cap. 1. de Muſæo, & aliis, qui ante Homerum poëmata conſcripſerunt, tractans ait, *Ante Orpheum quoque & Muſæum, idem auctor eſt,* Ælianus, *fuiſſe Syagrum Poëtam, qui Troianum bellum primus ſcripſerit.* μετὰ Scali-

ger

ger non eſt *Ante*,ſed *Poſt* : & Ælianus dicit,Syagrum licet ante Homerum fuerit , fuiſſe tamen poſt Orpheum , & Muſæum. Sed *Ante* , & *Poſt* idem erit Scaligero , cui vnum omnia ſunt , ſiue aſſerant,ſiue negent.Et vt acumen ingenij exerceas reſponde ſodes, Quanam ratione, qui ante Orpheum, & Muſæum poëmata ſcripſit, bellum Troianum cecinit, Orpheus, & Muſæus Troianis temporibus antiquiores. Lepidiſſimus hic poëta, verè poëta per te,quod nondum in rerum natura fuit,conſcripſit ; ſcripſit tamen,quia poterat eſſe. ſed benè actum cum eo.Poëmata,dicas etiam ſi vis vaticinia effectu comprobata ſunt. φλυάρος.

Nugæ itaque meræ ſunt , vt Homericam dignitatem imminuas , alium tibi Homero antiquiorem fingere, ſiue Græcum, ſiue Ægyptium, cui ſua debeat Homerus. Qui ſicut non ab aliis accepit, multo minus à Phanite Ægyptio, ita & Ægyptius non fuit. Nouum iſtud auditu ad Heliodori tempora fuit , nec , licet à pleriſque dictum fuiſſet,palam innotuerat, Homerum ſcilicet Ægyptium fuiſſe, eodemmet Heliodoro,qui illum Ægyptium facit fatente : Αἰγύπτιον δὲ Ὅμηρον ἀποκαλλοῦντός σου πολλάκις , ὃ τῶν πάντων ἴσως οὐδεὶς ἀκήκοιν εἰς τὴν σήμερον, οὐδὲ ἀπιστεῖν ἔχω , καὶ σφόδρα θαυμάζων ἱκετεύω , μὴ παραδραμεῖν σε τοῦ λόγου τὴν ἀκρίβειαν. *Id eſt : Cum verò ſæpe Homerum Ægyptium appelles:quod ad hunc diem nemo fortè audiit, neque credere non poſſum , & vehementer admirans obſecro , ne prætereas hanc partem orationis inexcuſſam.*

Et

Et quænam in hiſtoria fides habenda eſt Heliodoro, qui omnia Poëtarum more confixerit, idque tantum præ oculis habuerit, vt omnia noua præter vſum, præter expectationem, præter opinionem traderet: ſicque delectaret, cieretque admirationem. Siquod reuera erat de patria Homeri diſſeruiſſet, narratio illa quaſi auribus familiaris, neque excitaſſet lectorem, neque in admirationem induxiſſet. Vt induceret noua via res plana, & aperta tentanda erat: & quod omnes nec opinati eſſent, verum eſſe aliqua apparenti ratione in medium adduxit: Homerum ſcilicet fuiſſe Ægyptium, quod vel auditionem tantum admiratione concuſſit, voluitque ancipitiis commendari. *Vides*, ſcribebat Plinius Luperco lib.9. Epiſt.26. *qui per funem in ſumma nituntur, quantos ſoleant excitare clamores, cum iam iamque caſuri videntur. Sunt enim maximè mirabilia, quæ maximè inſperata, maximè periculoſa, vtque Græci magis exprimunt* παράδοξα, *quæ grandi ſunt ſubiecta diſcrimini, ideò nequaquam par gubernatoris eſt virtus, cùm placido, & cùm turbato mari vehitur. tunc admirante nullo illaudatus, inglorius ſubit portum. At cum ſtridunt funes, curuatur arbor, gubernacula gemunt, tunc ille clarus, & Diis maris proximus.* Et Cicero lib.2. de officiis: *Admirantur igitur communiter illi quidem omnia, quæ magna, & præter opinionem ſuam animaduerterunt. Separatim autem in ſingulis, ſi perſpiciunt, nec opinata quidem bona.* Nouo itaque inexpectato, καὶ ἀποξενωμένῳ τῆς διανοίας, etiam in illis quæ ad patriam Homeri pertinent, Heliodorus diſſeruit. Hoc Heliodoro

fuiſſe

fuiſſe familiare ante alios optimè adnotauit Michaël Pſellus in iudicio, quod ipſe confecit de hiſtoriis Chariclεæ, & Leucippes elegantiſſimo, ac probatiſſimo illo quidem, ſed adhùc quod ſciam, inedito : Ἀλλὰ τῷ μεγαλοπρεπεῖ διαπρέπον, οὐδὲ τοῦ ἀτερπῦς, καὶ τοῦ πρὸς ἡδονὴν ἐστέρηται, ὀνόμασί τε περιηνθισμένον ἁβροῖς, καὶ ὡραίοις, σχημάτων τε ἐναλλαγαῖς, καὶ τῇ καινοτομίᾳ τῆς φράσεως πρὸς τὸ ὑψηλότερον συγκεκρότηται. Ἥρμοσται δὲ πάνυ χαριέντως, καὶ ἐννοίαις παραδόξοις, καὶ συντόμοις ἐψύχωται. id eſt : *Sed quod magnificentia præcellit, minimè iniucundum eſt, & legentium animos voluptate permulcet; nominibus delicatis, pulchriſque vndequaque inſperſum, figurarum item varietate, & nouæ dictionis affectatione in ſubliminorem quandam formam comparatur. Concinnatur porrò admodum gratioſè, & ſententiis præter expectationem, & breuibus animatur.* Non ideo tamen reprehendendus eſt Heliodorus, cùm ſimilibus παραδόξοις commentitiam hiſtoriam illuſtrare licitum ſit: quemadmodum, & præſtigiatoribus multa falſa pro veris ſpectatoribus proponere, quæ dedecerent Philoſophum, & veritatis amatorem. Id docuit me Strabo lib. 1. contra Eudoxum Cyzicenum ſcribens, Οὐ πολὺ οὖν ἀπολείπεται ταῦτα τῶν Πυθέου, καὶ Εὐημέρου, καὶ Ἀντιφάνους ψευσμάτων, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν συγγνώμη τοῦτ' αὐτὸ ἐπιτηδεύουσιν, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς. Τῷ δ' ἀποδεικτικῷ καὶ φιλοσόφῳ, σχεδὸν δὲ καὶ περὶ πρωτείων ἀγωνιζομένῳ, τίς ἂν συγγνοίη; Ταῦτα μὲν οὐκ εὖ. Id eſt: *Hæc igitur non multum abſunt à Pythea, Euemeri, & Antiphanis mendaciis. Verùm hi quidem digni ſunt venia, quibus idem fuit, quod præſtigiatoribus propoſitum: demonſtratori*

Et quænam in hiſtoria fides habenda eſt Heliodoro, qui omnia Poëtarum more confixerit, idque tantum præ oculis habuerit, vt omnia noua præter vſum, præter expectationem, præter opinionem traderet : ſicque delectaret, cieretque admirationem. Siquod reuera erat de patria Homeri diſſeruiſſet, narratio illa quaſi auribus familiaris, neque excitaſſet lectorem, neque in admirationem induxiſſet. Vt induceret noua via res plana, & aperta tentanda erat: & quod omnes nec opinati eſſent, verum eſſe aliqua apparenti ratione in medium adduxit : Homerum ſcilicet fuiſſe Ægyptium, quod vel auditionem tantum admiratione concuſſit, voluitque ancipitiis commendari. *Vides*, ſcribebat Plinius Luperco lib.9. Epiſt.26. *qui per funem in ſumma nituntur, quantos ſoleant excitare clamores, cum iam iamque caſuri videntur. Sunt enim maximè mirabilia, quæ maximè inſperata, maximè periculoſa, vtque Græci magis exprimunt* παράδοξα, *quæ grandi ſunt ſubiecta diſcrimini, ideò nequaquam par gubernatoris eſt virtus, cùm placido, & cùm turbato mari vehitur. tunc admirante nullo illaudatus, inglorius ſubit portum. At cum ſtridunt funes, curuatur arbor, gubernacula gemunt, tunc ille clarus, & Diis maris proximus.* Et Cicero lib.2. de officiis : *Admirantur igitur communiter illi quidem omnia, quæ magna, & præter opinionem ſuam animaduerterunt. Separatim autem in ſingulis, ſi perſpiciunt, nec opinata quidem bona.* Nouo itaque inexpectato, καὶ ἀποξενωμένῳ τῆς διανοίας, etiam in illis quæ ad patriam Homeri pertinent, Heliodorus diſſeruit. Hoc Heliodoro

fuiſſe

ſuiſſe familiare ante alios optimè adnotauit Michaël Pſellus in iudicio, quod ipſe confecit de hiſtoriis Chariclex, & Leucippes elegantiſſimo, ac probatiſſimo illo quidem, ſed adhuc quod ſciam, inedito : Ἀλλὰ τῷ μεγαλοπρεπεῖ διαπρέπον, οὐδὲ τοῦ ἀτερποῦς, καὶ τοῦ πρὸς ἡδονὴν ἐστέρηται, ὀνόμασί τε περιήνθισται ἁβροῖς, καὶ ὡραίοις, σχημάτων τε δὲ ἀλλαγαῖς, καὶ τῇ καινοτομίᾳ τῆς φράσεως πρὸς τὸ ὑψηλότερον συγκεκρότηται. Ἡρμόσθαι δὲ πάνυ χαριέντως, καὶ ἐννοίαις παραδόξοις, καὶ συντόμοις ἐψύχωται. id eſt : *Sed quod magnificentia præcellit, minimè iniucundum eſt, & legentium animos voluptate permulcet; nominibus delicatis, pulchriſque vndequaque inſperſum, figurarum item varietate, & nouæ dictionis affectatione in ſublimiorem quandam formam comparatur. Concinnatur porrò admodum gratioſè, & ſententiis præter expectationem, & breuibus animatur.* Non ideo tamen reprehendendus eſt Heliodorus, cùm ſimilibus παραδόξοις commentitiam hiſtoriam illuſtrare licitum ſit: quemadmodum, & præſtigiatoribus multa falſa pro veris ſpectatoribus proponere, quæ dedecerent Philoſophum, & veritatis amatorem. Id docuit me Strabo lib. 1. contra Eudoxum Cyzicenum ſcribens, Οὐ πολὺ οὖν ἀπολείπεται ταῦτα τῶν Πυθέου, καὶ Εὐημέρου, καὶ Ἀντιφάνους ψευσμάτων, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν συγγνώμη τοῦτ' αὐτὸ ἐπιτηδεύουσιν, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς. Τῷ δ' ἀποδεικτικῷ καὶ φιλοσόφῳ, σχεδὸν δὲ καὶ περὶ πρωτείων ἀγωνιζομένῳ, Τίς ἂν συγγνοίη; Ταῦτα μὲν οὐκ εὖ. Id eſt: *Hæc igitur non multum abſunt à Pythea, Euemeri, & Antiphanis mendaciis. Verùm hi quidem digni ſunt venia, quibus idem fuit, quod præſtigiatoribus propoſitum : demon-*

ſtratori

ſtratori autem, Philoſopho, ac nonnihil etiam de palma certanti quis ignoſcat? Hæc itaque malè. Heliodorum ſimilem conditionem θαυματοποιοῖς per totam hiſtoriam profiteri ſciunt omnes.

Et,vt verum fatear, ita Homerus Ægyptius eſt,ac Perſinam Hydaſpis regis Æthiopiæ vxorem fuiſſe,& Charicleam puellam infantem expoſuiſſe:eamque à Siſimithre ſublatam, à Sacerdote Delphico educatam, à Theagene raptam, Calaſiridi commendatam, poſt varios prædonum raptus,cædes, incurſiones in patriam relatam,& Theageni coniugio iunctam. Argumenta, hiſtoriaque, quibus id probat Heliodorus, quam ſint inania, leuia tute iudica lector:aliunde quam à fabuloſis, & ridiculis erant petenda.

Eâdem ratione reſponderi poſſet Alexandro Paphio, qui nobis nonniſi ſomnia, & prodigia fingit,nullo teſtimonio, nulla auctoritate, quæ fidem faciant fulta.

Olympiodorus alter ignobilis Auctor Thebanus ipſe nil mirum ſi patriæ ſuæ gratum facere conatus ſit,Homerum illi mendicando. Photius in Bibliotheca, οὗτος ὁ συγγραφεὺς Θηβαῖος μέν ἐστιν ἐκ τῆς πρὸς Αἴγυπτον Θηβῶν τὸ γένος ἔχων. Ποιητὴς, ὡς αὐτός φησι, τὸ ἐπιτήδευμα, Ἕλλην τὴν θρησκείαν. Σαφὴς μὲν τὴν φράσιν, ἄτονος δὲ καὶ ἐκλελυμένος, καὶ πρὸς τὴν πεπατημένην κατενηνεγμένος χυδαιολογίαν. Ὥστε μήδ' ἄξιος εἰς συγγραφὴν ἀναγράφεσθαι ὁ λόγος. ὃ καὶ αὐτὸς ἴσως συνιδὼν, οὐ συγγραφὴν αὐτῷ ταῦτα κατασκευασθῆναι, ἀλλὰ ὕλην συγγραφῆς ἐκπορισθῆναι διαβεβαιοῦται. Οὕτως ἄμορφος, καὶ ἀνείδεος, καὶ αὐτῷ τῷ

λόγῳ

λόγου ὁ χαρακτὴρ κατεφαίνετο. id eſt : *Scriptor hic ortum ducit Ægyptiacis Thebis, profeſſione poëta , vt de ſe ipſe fatetur:religione verò gentium imbutus. Dictio illi clara, remiſſa tamen, ac diſſoluta , & in protritam deuoluta verborum affluentiam. Oratio itaque indigna, vt hiſtoriæ adnumeretur : cuius ipſe fortaſſe conſcius , non hiſtoriam hanc à ſe adornari, ſed materiam dumtaxat, ſeu Commentarium hiſtoriæ ſuppeditari contendit: adeo informis ac ſpecie carens etiam ipſimet dictionis ſuæ character viſus eſt* Adde etiam Olympiodorum non ex propria ſententia id affirmaſſe , ſed ex aliorum retuliſſe. Quippe apud Photium etiam legitur, φασί, loco, φησί. Φασὶ δὲ καὶ Ομηρον ἐν τῇ πρὸς ταύτῃ Θηβαΐδος ἕλκειν τὸ γένος. hoc eſt : *Aiunt autem & Homerum, ex vicina huic Thebaïde genus ducere.* Poſtquam enim Olympiodorus de Oaſi, eiuſque regione , incredibilia ſanè multaque percurriſſet , id quoque ex vulgi rumore , & fama addidit, Homerum ex vicina Oaſidis regione fuiſſe.

QVOMODO NVLLVM SCRIPTVM opus Homeri poëſi antiquius fuerit, cùm multi ante eum ſcriptores. Lycurgus Lacedæmoniorum legumlator primus omnium ex Ionia in Græciam Homeri carmina inuexit. Temporibus Homericis literas per totam Græciam fuiſſe. Homerici poëmatis partes, & earum nomina. Solon, & Piſiſtratus, vt in vnum carmina Homerica componerent maximè incubuêre. Quid ſit ex ὑποβολῆς ῥαψῳδεῖσθαι. *Piſiſtrati artes in hac re. Commentatorum Dionyſij Thracis, Euſtathij, & aliorum recentiorum anachroniſmi. Alij hæc omnia Hipparcho tribuunt. Poſt hos à Cinætho Chio, & aliis carmina Homerica malè habita correxerunt Ariſtoteles Stagirita, Zenodotus Epheſius, Aratus Solenſis, Ariſtophanes Byzantius, Ariſtarchus, & poſtremis temporibus Comatas. Eorum variæ* Ἐκδόσεις, *& quænam emendatior fuerit? Criticorum recentiorum temeritas. Quomodo Solon plus luminis ipſo Piſiſtrato Homero attulerit.*

Cap. V.

MVLTI itaque ante Homeri tempora, ſi quæ ſcriptoribus fides adhibenda eſt, non tantùm Poëtæ, ſed belli etiam Iliaci cantores fuêre.

fuêre. Id Ioſepho lib. 1. contra Appionem non placet,ſed ait apud Græcos certum eſſe, nullum ſcriptum opus Homeri poëſi antiquius fuiſſe:& neque hunc literis ſuum poëma reliquiſſe, ſed cantibus memoria reſeruatũ poſteà fuiſſe compoſitum : ideoque in eo multam diſſonantiam comperiri. Neque probabile eſt hunc hominem contra Græcos in florentiſſima ciuitate, & ſæculo apprimè erudito diſſerentem temerè, ſed certiſſimis nixum argumentis, & auctoritatibus ſimilia protuliſſe: ne mendacij compertus laudem omnem in hiſtoriæ veritate,quam ſibi tantopere vindicat amitteret, pœnaſque falſi daret. Non ergo ante Homerum ſcriptores iam recenſiti fuerunt? Non. Licet Homericæ laudis æmuli diſrumpantur, ſi rectè Ioſephi prudentiſſimi hiſtorici verba conſiderentur. Flocci enim homines, ac nullius dignationis, etiamſi fuerint, cum inter ſapientes locum non occupent, non fuiſſe, & ſcripta eorum cum in pretio non habeantur, neque etiam extare dicuntur. Semper magna ingenia præferuntur, & vti prima laude, ita etiam numero prima, licet ætate poſteriora iudicantur. Et natales ſiue celeres, ſiue tardiores, ſicuti de dignitate non minuunt, ſi eſt, ita nec eam addunt, ſi non eſt. Fuerint ergo plures eiuſdem argumenti ſcriptores ante Homerum, cum non ea laude ſcripſerint,vt nomen ſcriptoris apud poſteritatem aſſequerentur, ſcriptores non ſunt,& Homerus, qui pro dignitate rerum ſcriptis ſe geſſit, primus ſcriptor, & licet ætate poſterior antiquiſſimus omnium habitus eſt. An

non horum Therſitas, & viliſſimos homines ad contumeliam datos, potiùs quam aliorũ Achilles, & ſtrenuiſſimos ad inuidiam vſque laudatos eſſe feliciſſimos Reges præoptaſſe ſcimus? Maior itaque laus Homerica poſt tot ſcriptores, & ingenia, ipſum primum eſſe.

Nec alio ſenſu Horatius carm. lib.4.od.9.

Vixêre fortes ante Agamemnona
Multi: ſed omnes illacrymabiles
Vrgentur, ignotique longa
Nocte, carent quia vate ſacro.

Reges enim, aliique fortes, ac generoſi viri, qualis ante Troïca tempora permultos fuiſſe veriſimile eſt, quod Poëtam non habuerint ſacrum, qui quaſi Deorum aliquo dono, atque munere, eos commendaret, ac conſecraret immortalitati omnes illacrymabiles vrgentur, ſine vllo præconio, & veluti vita indigni iudicati ab hominibus ſine lacrymis vnâ cum memoria prætereuntur. Rei enim amiſſæ, ſi proficua fuerit, quotieſcumque memoria ſubit, etiam ab inuitis lacrymas extorquet. Non debet itaque dubitari quin fuerint ante Homerum Poëtæ, quod ex iis ipſis carminibus intelligi poteſt, quæ apud illum, & in Phæacum, & in Procorum epulis canuntur, ſed quia rigidiores erant, & rudiores, & ab omni ornamento, & laude, quibus aliis honori eſſe poterant, nudi, ac ſi non fuiſſent iudicantur. Et fuit primus Homerus, in quo ars ipſa non balbutiens, ſed ſolida, perfectaque deprehenſa eſt. Et hoc voluiſſe Ariſtotelem lib. de Poëtica verbis illis, τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὁμήρου οὐδενὸς ἔχομεν

ἔχομεν εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα, εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς. id eſt: *Ante verò Homerum nullum omnino tale poëma habemus tametſi plura extitiſſe credere par eſt.* Certiſſimum eſt: quicquid alij perſtrepant, & inanium difficultatum dubiis obruantur.

Non erit ergo abs re, ſicut in ſuperiori de Poëtis ante Homerum nonnulla collegimus, ita & in hoc capite rationem quomodo poëſis Homerica apud Græcos innotuerit, & quibus Auctoribus carmina illius hinc indè diſperſa, & recitantium, ſiue etiam ſcriptorum incuria malè habita, in vnum veluti corpus collecta in ordinem, in quo nunc conſpiciuntur digeſta ſint, & ab erroribus expurgata diſſeramus.

Primus omnium obſcura, & nondum euulgata Homeri carmina apud Græcos tranſtuliſſe fertur Lycurgus Lacedæmoniorum Legumlator. Eorum enim non ſolum illecebris, ſed prudentia, atque eruditione pellectus à Creophyli poſteris in patriam detulit, & euulgauit. Plutarchus in Lycurgo. Ἐκεῖ δὲ καὶ τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν ἐντυχὼν, πρῶτον, ὡς ἔοικε παρὰ τοῖς ἐγγόνοις τοῖς Κρεωφύλου διατηρουμένοις, καὶ κατιδὼν ἐν αὐτοῖς τῆς πρὸς ἡδονὴν, καὶ ἀκρασίαν διατριβῆς τὸ πολιτικὸν καὶ παιδευτικὸν οὐκ ἔλαττον ἄξιον σπουδῆς ἀναμεμιγμένον ἐγράψατο προθύμως, καὶ συνήγαγεν ὡς δεῦρο κομιῶν. Ἦν γάρ τις ἤδη δόξα τῶν ἐπῶν ἀμαυρὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Ἐκέκτηντο δὲ οὐ πολλοὶ μέρη τινὰ σποράδην τῆς ποιήσεως, ὡς ἔτυχε διαφερομένης, γνωρίμην δὲ αὐτὴν καὶ μάλιστα πρῶτος ἐποίησε Λυκοῦργος. Id eſt: *Ibi cum legiſſet primum, vt arbitror, verſus Homeri, qui apud Creophyli poſteros aſſeruabantur, vbi animaduertit diſperſam in iis non*

minorem oblectamento illecebrarum,& crapulæ,quam ciuilem prudentiam,eruditionemque, deſcripſit, conſarcinauitque eos ad deferendum domum ſtudioſè: iam enim obſcurum quoddam apud Græcos illius poëmatis erat nomen, & rari fragmenta habebant, quæ ſparſim, & inconditè circumferebantur; primus autem omnium vulgauit ea Lycurgus. Hæc quæ de Lycurgo traduntur, qua ratione vera eſſe poſſint,non facile intelliges: ſi omnia Lycurgi, & natales, & peregrinatio, & obitus dubia, & incerta ſunt. Non inueriſimilia tamen erunt, ſi cum Timæo dicamus,Lycurgum fuiſſe non longè infrà Homeri ætatem;& nonnullorum etiam traditione cùm eo congreſſum, quos ſequutus èſt Cicero in Bruto; Homeri *etſi incerta ſunt tempora,tamen annis multis fuit ante Romulum: ſiquidem non infra ſuperiorem Lycurgum fuit, à quo eſt diſciplina Lacedæmoniorum adſtricta legibus.* Et Tuſculan.Quæſt.lib.5. *Itaque & illos ſeptem,qui à Græcis σοφοὶ, ſapientes à noſtris & habebantur, & nominabantur, & multis antè ſeculis Lycurgum, cuius temporibus Homerus etiam fuiſſe ante hanc Vrbem conditam traditur, etiam heroïcis ætatibus Vlyſſem, & Neſtorem accepimus fuiſſe, & habitos eſſe ſapientes.* Potuit enim eſſe, vt, Homero extincto, cuius per totam Græciam propter carmina laus maxima erat diuulgata, ipſe Lycurgus ab illius poſteris carmina repoſita ingenti etiam mercede obtenta in Græciam aſportarit. Niſi eorum ſententiam ſequi velimus, quam refert Strabo lib. 10. aſſerentium Lycurgum peregrinationis causâ,Chium accedentem, cum Homero collocutum

cutum fuiſſe; tunc enim non à poſteris Creophyli, ſed ab eodem HOMERO Carmina HOMERICA deſumpta in Græciam attuliſſe dicemus. Ἐντυχόντα δὲ, ὥς φασί τινες, καὶ Ὁμήρῳ διατρίβοντι ἐν Χίῳ, κατάρξαι πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν. *Et cum Homero quoque, vt nonnulli autumant, in Chio degente collocutus eſſet, domum eſt reuerſus.*

Et ſanè dum Ioſephus antiquitati Iudaicæ nimium tribuit, Græcæ ad inuidiam vſque detrahit, ludos facit, & poſt tot monumenta rurſus repueraſcere videtur. Tradit enim, nec inficiatur HOMERUM, poëma ſuum literis ſcriptum non reliquiſſe, ſed tantum memoria hominum reſeruatum; quod veriſſimum eſt. Temporibus enim HOMERICIS literæ per totam Græciam erant. Quamuis enim eas à Barbaris accepiſſe non dubito; non adeò tamen ea ætate Græci pueri erant, vt in perfectiſſimis ſcientiis, literarum ſubſidio deſtituerentur, memoria re fugaciſſima ſolum contenti. Siue enim Cadmus, ſiue quis alius illas in Græciam aduexit, certum eſt, ante Troiana tempora earum vſum per totam Græciam diuulgatum, etſi in figura cum illis, quas nunc ſcribimus, vel ſcripsêre poſteriores non conformarentur. Philoſtratus in heroïcis ſi nos non fallit, HERCULEM in Asboli Centauri ſepulchro à ſe confecto carmina inſcripſiſſe tradit. Carminum μεγαληγορίαν lege apud ipſum. HERODOTUS etiam lib. 5. tradit, Ionas à Phœnicibus, qui cum Cadmo in Bœotiam appulerunt, literas didiciſſe, & forma paululum immutata illis vſos fuiſſe, refertque epigrammata tria, quæ ipſe le-

gerat, in Hiſmenij Apollinis templo, quæ ab Ionicis literis non longè aberant. Ea verò ſcripta fuerant ante Troiana tempora. Non video itaque quare temporibus Homericis vſum Græcarum literarum negare debeamus. Vel ſi Græci non fuerint, alij ſaltem characteres, quibus Græci vterentur, & conſequenter Homerus ſua ſcripſerit poëmata. Sed de his in tractatu noſtro de Origine Græcarum literarum, vbi earum antiquitatem, & vſum, & vt immutatæ fuerint abundè explicauimus. Nunc ſufficiat hæc innuiſſe, ne diutius extra materiam diuagemur.

Primus ergo omnium ex Ionia poëſim Homeri vniuerſam cùm antea non integra eſſet, Lycurgus in Peloponeſo importauit, ex Heraclide περὶ Πολιτειῶν. Καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν παρὰ τῶν ἀπογόνων Κρεοφύλου λαβὼν πρῶτος διεκόμισεν εἰς Πελοπόννησον. id eſt: *Is Homeri poëmata apud Creophyli poſteros nactus primus in Peloponeſum aſportauit.* Et Æliano lib. 13. cap. 14. Ὀψὲ δὲ Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος ἀθρόαν πρῶτος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε τὴν Ὁμήρου ποίησιν. τὸ δὲ ἀγώγιμον τοῦτο ἐξ Ἰωνίας ἡνίκα ἀπεδήμησεν, ἤγαγεν. id eſt: *Serò autem Lycurgus Lacedamonius vniuerſam Homeri poëſim ſimul in Græciam importauit, has veluti ſarcinas ſecum ex Ionia cum eò peregrinationem ſuſcepiſſet, referens.*

Et ſic deinceps quamuis omnes partes poëmatis Homerici inter Græcos haberentur, in ſuas partes tamen diſſectum ſub diuerſo nomine diuiſim recitabatur. Hinc Λοιμὸς, καὶ Μῆνις. Ὄνειρος, καὶ Κατάλογος. Βοιωτία. Ὅρκοι, καὶ Μονομαχία. Ὅρκων σύγχυσις, καὶ Ἐπιπώλησις. Διομήδους ἀριστεία. Ἕκτορος,

καὶ

καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία. Ἕκτορος, καὶ Αἴαντος μονομαχία. Θεῶν ἀγορά. Λιταί. Νυκτεργεσία. Δολωνοφονία. Δολώνεια. Ἀγαμέμνονος ἀριστεία. Τειχομαχία. Ἡ ἐπὶ τῶν ναυσὶ μάχη. Διὸς ἀπάτη. Παλίωξις. Πατρόκλεια. Ἀριστεία Μενελάου. Ὁπλοποιία. Μήνιδος ἀπόρρησις. Θεῶν μάχη. Παραποτάμιος μάχη. Ἕκτορος ἀναίρεσις. Ἀγὼν ἐπιτάφιος. Ἕκτορος λύτρα. Ἰθακησίων ἐκκλησία, καὶ Τηλεμάχου. Ἄφιξις Τηλεμάχου εἰς Πύλον. Τηλεμάχου ἄφιξις εἰς Σπάρτην. Ἀπόπλους Ὀδυσσέως παρὰ Καλυψοῦς. Ὀδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαίακας. Ὀδυσσέως εἴσοδος πρὸς Ἀλκίνοον. Τῶν παρὰ Ἀλκινόῳ προδιήγησις. Τὰ περὶ Κικόνας, καὶ Λωτοφάγους, καὶ Κύκλωπας. Τὰ περὶ Αἰόλου, Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης. Νεκυομαντεία, ἡ Νεκυία. Τὰ περὶ Σειρῆνας, καὶ Σκύλλαν, καὶ Χάρυβδιν, καὶ Βόας Ἡλίου. Ὀδυσσέως ἀπόπλους ἀπὸ Φαιάκων, καὶ ἄφιξις εἰς Ἰθάκην. Ὀδυσσέως πρὸς Εὔμαιον ὁμιλία. Τηλεμάχου ἐπάνοδος. Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως. Ἐπάνοδος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην. Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμή. Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης ὁμιλία, καὶ ὑπὸ Εὐρυκλείας ἀναγνωρισμός. Τὰ πρὸ τῆς Μνηστηροφονίας. Τόξου θέσις. Μνηστηροφονία. Ὀδυσσέως ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνωρισμός. Σπονδαί. ἡ Νεκυῖα.

Multos etiam breuiores, comptioreſque titulos partiũ poëmatis enumerat Ælianus dicto loco.

Ὅτι τὰ Ὁμήρου ἔπη πρόπαλαι διῃρημένα ᾖδον οἱ παλαιοί. Οἷον ἔλεγον τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην, καὶ Δολωνίαν τινά, καὶ ἀριστείαν Ἀγαμέμνονος, καὶ νεῶν κατάλογον, καί που Πατρόκλειαν, καὶ Λύτραν, καὶ ἐπὶ Πατρόκλῳ ἆθλα, καὶ Ὁρκίων ἀφάνισιν. Ταῦτα ὑπὲρ τῆς Ἰλιάδος, ὑπὲρ δὲ τῆς ἑτέρας τὰ ἐν Πύλῳ, καὶ τὰ ἐν Λακεδαίμονι, καὶ Καλυψοῦς ἄντρον, καὶ τὰ περὶ τὴν Σχεδίαν, Ἀλκίνου ἀπόλογοι, Κυκλωπίαν, καὶ Νεκυίαν, καὶ τὰ τῆς Κίρκης νίπτρα, Μνηστήρων φόνος. Τὰ ἐν ἀγρῷ, τὰ ἐν Λαέρτου. id eſt: *Veteres Homeri carmina*

in certas partes diſtributa cecinerunt. Nominabant enim ab argumento diuerſas partes.vt, Pugnam iuxta naues, Doloniam, ſtrenuitatem Agamemnonis: adhæc nauium catalogum, & Patrocliam, & Redemptionis mercedem, & certamina in honorem Patrocli inſtituta, & Iuramentorum violationem: atque hæc quantum ad Iliada pertinet. Quod verò ad alteram res in Pylo geſtas, aut Lacedæmone, & Calypſus ſpecum, & Ratem; Alcinoi Apologos, Cyclopiam, Necyam, & Circes lauacrum, Procorum cædes, De iis, quæ in agro facta ſunt, vel apud domum Laërtij.

Et ſic ad Solonis,& Piſiſtrati tempora Homeri poëſis adhuc membris diſcerptis in vnum non coaluerat corpus; quod vt fieret variis modis Principes hi Græciæ incubuêre. Solon Homeri verſus ex ὑποβολῆς decreto etiam edito ῥαψῳδεῖσθαι præcepit. Laërtius in Solone, Τὰ τοῦ Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ῥαψῳδεῖσθαι. quod ex ὑπολήψεως Plato in Hipparcho, quamuis Hipparcho Piſiſtrati F. id tribuat. Vbi animaduertendum eſt, idem eſſe ῥαψῳδεῖσθαι Laërtij, ἐφεξῆς αὐτὰ διεξιέναι Platonis,& ᾄδειν Æliani lib. 8. de Var. hiſt. cap. 2. quod erit conſuere, ordine debito recitare, canere, verſus Homericos diſperſos, ac inordinatos pro ſententiæ modulo,& auctoris inſtituto, nec alia ratione efferre. Hinc ſubſequutum eſt, vt vera poëmatis facies concinna, & genuina reſtituereretur, id enim ex ὑποβολῆς,& ex ὑπολήψεως notat. quod cum non intellexiſſent interpretes variis modis nugati ſunt. Ambroſius, & Benedictus Brognolus: *Homeri poëmata,*

vt ordine reſarcirentur ſcripſit, vt eſſet verſuum, ſenſuumque conſequentia. Thomas Aldombrandinus: *Homeri verſus ex ſubiectione recitari decreuit, vt vbi primus deſierat, inde proximus inciperet.* Marſilius Ficinus in Platonis Hipparcho: *Et Homeri etiam libros in hanc regionem primus inuexit, & recitatores impulit, vt Panathenais alternis, & ordine pronunciarent, quod vſque adhac tempora obſeruant.* Nicolaus Serranus: *Primus in hanc regionem poëmata Homeri intulit, & effecit, vt Rapſodi feſtis Panathenais alternis carmina recitarent: quod etiam nunc factitant.* Sed hæc tolerabilia, illa quæ Caſaubonus in Laërtium notat portenti loco habenda ſunt. *Explicat* τὸ ἐξ ὑποβολῆς, *Plato melius* ἐξ ὑπολήψεως. *Nam illud quidem potius ſignificat alio verba praeunte, & quaſi dictante ſubſequi. Hinc eſt* ἐξ ὑποβολῆς διϊέναι τὸν ὅρκον, *quod Latini dicunt conceptis verbis, & praeunte alio iurare. Polemo de mirabilibus Siciliæ fluuiis*, ἐσταμμένος, ἄζωστος, καὶ μομοχίτων ἐφαπτόμενος τοῦ κρατῆρος ἐξ ὑποβολῆς δίεισι τὸν ὅρκον. Licet enim verũ ſit ἐξ ὑποβολῆς varias habere ſignificatus poſſe, in hoc tamen loco aliud nobis indicat. Et mirum eſt Laërtium non perſuaſiſſe Caſaubono, quid illud ἐξ ὑποβολῆς ſit, & quid ille in animo habuerit, cum eo vocabulo vteretur, Οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν, ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον. Nec aliud Plato innuit, etſi obſcurè ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διεξιέναι. An hoc eſt alio verba præeunte, & quaſi dictante ſubſequi? Eſto, quod ex Polemone notat, alio verba iuramenti ſuggerente, & formulam verbatim ſubminiſtrante, iuramentum recitare: id tamen in carminibus

nibus Homericis nullum erit. Neque enim ea mens fuit Soloni, aut Piſiſtrato, vt alio carmina præeunte, alij recitarent, ſed vt alius alium ſequeretur, & carmina carminibus ab alio dictis ordine tamen coniungeret, vt ſic vbi vnus deſiiſſet canere, alter inde quod ſequeretur auſpicaret, & vnum Homericæ poëſeos corpus conflaretur.

Quod poſteà à Piſiſtrato Tyranno, recollectis in vnum Homericis carminibus effectum eſt. Vt enim Commentatores Dionyſij Thracis referunt, Piſiſtrati magno ſumptu Homerica carmina collecta, eruditiſſimorum, ac ſapientiſſimorum hominum iudicio ita diſpoſita fuère, vt Iliadem, & Odyſſæam conficerent. Eorum verba eò libentius hîc exſcribo, quod adhuc inedita ſunt. Ἦν γὰρ, ὥς φασιν, ἀπολλώμενα τὰ τοῦ Ὁμήρου, τότε γὰρ οὐ γραφῇ παρεδίδοντο, ἀλλὰ μόνῃ διδασκαλίᾳ, καὶ ὡς ἂν μνήμῃ μόνῃ ἐφυλάττετο. Πεισίστρατος δέ τις Ἀθηναίων τύραννος ἐν ἅπασιν ὢν εὐφυὴς, καὶ ἐν τούτῳ θαυμασθῆναι ἐβουλεύσατο. Ἠθέλησε γὰρ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν ἔγγραφον διαφυλάττεσθαι προθεὶς ἀγῶνα δημοτελῆ, καὶ κηρύξας, καὶ δοὺς ἄδειαν τοῖς εἰδόσιν καὶ βουλομένοις τὰ Ὁμήρου ἐπιδείκνυσθαι, καὶ μισθὸν τάξας στίχου ἑκάστου ὀβολὸν συνήγαγεν, ὁλοσχερεῖς τὰς λέξεις, καὶ παραδέδωκεν ἀνθρώποις, ὡς Ἐπίγραμμα δηλοῖ, Τρεῖς με. καὶ τὰ ἑξῆς. Id eſt: *Propè interitura erant, vt referunt, Homeri carmina. Tunc enim ſcripto non conſignabantur, ſed magiſterio quodam memoriæ tradita conſeruabant. Piſiſtratus verò Athenienſium Tyrannus vir apprimè nobilis, hinc quoque ſui admirationem poſteris commendauit. Homeri enim poëmata nonniſi*

ſcripto

ſcripto conſeruandi percupidus , certamen publicum indixit,& per præconem omnibus , qui verſus Homericos tenebant ſi vellent,facultatem dedit, vt publicè eorum ſpecimen ederent. Pretio quoque pro quolibet verſu,obolo ſcilicet conſtituto integram verborum ſeriem conquiſiuit, & hominibus tradidit, vt epigrammate docemur, Terme , &c. Et alius. Ἀναγκαῖον δὲ μετὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς Ῥαψῳδίας μνησθῆναι κἀκείνου, ὅτι ἔν τινι χρόνῳ τὰ Ὁμήρου ποιήματα παρεφθάρη, ἢ ὑπὸ πυρός, ἢ ὑπὸ ὑδάτων ἐπιφορᾶς, ἢ ὑπὸ σεισμοῦ, καὶ ἄλλων ἄλλως τῶν βιβλίων διασκεδασθέντων, καὶ φθαρέντων, εὑρέθη ὁ μὲν ἔχων τυχὸν ἑκατὸν στίχους Ὁμηρικούς, ὁ δὲ χιλίους, ἄλλος διακοσίους, ἄλλος ὅσους ἂν ἔτυχεν, καὶ ἤμελλεν λήθῃ παραδίδοσθαι ἡ τοιαύτη ποίησις. Ἀλλὰ Πεισίστρατός τις Ἀθηναίων στρατηγὸς θέλων καὶ αὐτῷ δόξαν περιποιήσασθαι, καὶ τὰ τοῦ Ὁμήρου ἀνανεῶσαι τοιοῦτόν τι ἐβουλεύσατο. Ἐκήρυξεν ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι τοὺς ἔχοντας Ὁμηρικοὺς στίχους ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ μισθῷ ὡρισμένῳ καθ᾽ ἕκαστον. Πάντες οὖν οἱ ἔχοντες ἐπέφερον, καὶ ἐλάμβανον ἀδιαστρόφως τὸν ὁρισθέντα μισθόν. Οὐκ ἀπεδίωκε δὲ οὐδὲ τοὺς φέροντας, οὓς ἤδη προειλήφει παρ᾽ ἑτέρου στίχους, ἀλλὰ κἀκείνοις τὸν αὐτὸν ἐπεδίδου μισθόν. Ἐνίοτε γὰρ ἐν αὐτοῖς ἕνα, ἢ δύο στίχους εὕρισκε περιττόν. Ὅθεν τις ἐσθ᾽ ὅτε καὶ ἰδίους παρεισέφερε τοὺς νῦν ὀβελιζομένους, καὶ μετὰ πάντας συναγαγεῖν παρεκάλεσεν ἑβδομήκοντα Γραμματικοὺς συνθεῖναι τὰ τοῦ Ὁμήρου ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν, ὅπερ ἐὰν δόξῃ τῷ συντελεσθέντι καλῶς ἔχειν ἐπὶ μισθῷ πρέποντι λογικοῖς ἀνδράσι, καὶ κριταῖς ποιημάτων ἑκάστῳ δεδωκὼς κατ᾽ ἰδίαν πάντας τοὺς στίχους, ὅσους ἦν συναγαγών. Καὶ μετὰ ἕκαστον συνθεῖναι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, εἰς ἓν συνήγαγεν πάντας τοὺς προλεχθέντας γραμματικοὺς ὀφείλοντας ἐπιδεῖξαι αὐτῷ ἕκαστον τὴν ἰδίαν σύνθεσιν, παρόντων

ἐμοῦ

ὁμοῦ πάντων. Οὗτοι οὖν ἀκροασάμενοι οὐ πρὸς ἔριν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀληθὲς, καὶ πᾶν τὸ στίχῳ ἁρμόζον ἔκριναν πάντες κοινῇ, καὶ ὁμοφώνως ἐπικρατῆσαι, τὴν σύνθεσίν τε, καὶ διόρθωσιν Ἀριστάρχου, καὶ Ζηνοδότου. καὶ πάλιν ἔκριναν τῶν δύο συνθέσεών τε, καὶ διορθώσεων βελτίονα τὴν Ἀριστάρχου. Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν συναγαγόντων τοὺς Ὁμηρικοὺς στίχους πρὸς τὸν Πεισίστρατον διὰ τὸ πλείονα μισθὸν λαβεῖν, καὶ ἰδίους στίχους, ὡς προείρηται σκεψάμενοι προσέθηκαν. Καὶ ἤδη ἐν συνηθείᾳ ἐγίνετο τοῖς ἀναγινώσκουσιν, οὐκ ἔλαθε τοῦτο τοὺς κριτάς. ἀλλὰ διὰ μὲν τὴν συνήθειαν, καὶ πρόληψιν ἀφῆκαν αὐτοὺς κεῖσθαι. ὀβελίσκον δὲ ἑκάστῳ τῶν ἀδοκίμων, καὶ ἀλλοτρίων, καὶ ἀναξίων τοῦ Ποιητοῦ στίχον παρατιθέμενοι, τοῦτο αὐτὸ ἐνέδειξαν, ὡς ἀνάξιοι εἰσὶ τοῦ Ὁμήρου. Φέρεται δὲ Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Πεισίστρατον σπουδάσαντα συναγαγεῖν τὰ Ὁμήρου τοιοῦτον. Τρεῖς με. καὶ τὰ ἑξῆς. Id eſt: *Neceſſe autem eſt poſt Rapſodiæ etymon, illius etiam meminiſſe, quondam Homeri poëmata, ſiue igne, ſiue aquarum irruptione, ſiue terræ motu abolita fuiſſe, ſicque hinc, atque hinc diſperſis libris, corruptiſque hunc ſcilicet inuentum, qui centum forte verſus Homericos, alium mille, alium ducentos, alium quotquot nanciſci potuerat, haberet. Et poëſis illa tantum non obliuioni tradita eſt. Verum Piſiſtratus Athenienſium Dux gloriæ percupidus, tali ratione Homericam poëſim renouauit. Per vniuerſam Græciam voce præconis edixit, vt quicumque verſus haberet Homericos ad ſe conferret, certo pretio vnumquemque verſum æſtimans. Quicumque igitur habebant, deferebant, & abſque repulſa, ſtatuto pretio potiebantur nec vllum licet eoſdem, quos & alius aduexerat, aſportaret, remittebat, ſed illi idem pretium perſoluebat. Sæpè enim in illis vnum, vel alterum*

verſum

verſum de nouo inueniebat. Quare non nemo aliquando & proprios tradebat, qui nunc obeliſco notantur. Recollectis omnibus ſeptuaginta Grammaticis, pretio viris eruditis conuenienti, & poëmatum cenſoribus, conductis, & quotquot in vnum ipſe verſus collegerat, vnicuique conſignatis, impoſuit, vt propriè, ac ſeorſim quilibet verſus in vnum, vt melius ipſi viſum fuiſſet, componeret. Poſtquam omnes pro ſua quiſque ſententia poëſim concinnarunt, Piſiſtratus conuocauit, vt in conſpectu omnium vnuſquiſque propriam compoſitionem oſtenderet. Qui vbi omnes omnium conſideraſſent, ſine vlla altercatione, ſed veritate obſequentes, & arti maximè idoneum conſiderantes, omnes vnaſimul nemine diſcrepante Ariſtarchi, ac Zenodoti compoſitionem, emendationemque comprobarunt: quarum poſteà eam, quæ Ariſtarchi erat, Zenodotæa potiorem eſſe acclamarunt. Cum verò nonnulli ex iis, qui ad Piſiſtratum Homericos verſus detulêre, vt maius pretium haberent, verſus proprio ingenio emendicatos, vt iam diximus addidiſſent vſu iam receptos, id quoque Cenſores non latuit. Eos tamen propter vſum & opinionem, vti erant, reliquerunt, verum obeliſco veluti improbatos, ſpurios, & Poëtæ indignos notantes, id demonſtrarunt, eos Homero dignos non eſſe. In Piſiſtratum etiam, cuius ſtudium in recolligendis Homeri carminibus narrauimus, epigramma tale quid circumfertur. Ter me, &c.
Auctor Homericæ Vitæ. τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἀληθῆ σποράδην πρότερον ᾀδόμενα Πεισίστρατος Ἀθηναῖος συνέταξεν ὡς δηλοῖ τὸ φερόμενον ἐπίγραμμα Ἀθήνησιν ἐπιγεγραμμένον ἐν εἰκόνι αὐτοῦ τοῦ Πεισιστράτου. Ἔχει δὲ ὧδε. Τρεῖς με, καὶ τὰ ἑξῆς. *Poëmata verò ipſius genuina*

cum

cum prius hinc inde diſperſa canerentur, Piſiſtratus Athenienſis in vnum veluti corpus redegit. vt ex Epigrammate Athenis ſub imagine illius inciſo manifeſtum ſit, Ter me, &c. Et alius. Περιϊὼν δὲ τὰς πόλεις, ᾖδε τὰ ποιήματα, ὕστερον δὲ Πεισίστρατος αὐτὰ συνήγαγεν ὡς τὸ Ἐπίγραμμα τοῦτο δηλοῖ. Τρίς με. καὶ τὰ ἑξῆς. *Per vrbes verò pererrans Poëmata canebat. poſtmodum Piſiſtratus ea in vnum compoſuit, vt Epigramma de eo editum indicat.*

In his videre eſt, Commentatores hoſce rem antiquiſſimam in medium proferre, atque vt rudioribus rem admirabiliorem efficiant nonnulla de ſuo addere præter hiſtoriæ fidem. Simile eſt illud temporibus Homericis non fuiſſe vſum literarum, ſed memoriâ ſolum illius carmina conſeruata, vt etiam ſuperius contra Ioſephum adnotabamus. Et illud Ariſtarchum, & Zenodotum inter alios diſpoſitiones Homericorum carminum Piſiſtrato obtuliſſe, quæ meliores ab aliis iudicatæ ſunt; cum Ariſtarchum, & Zenodotum multis ſeculis præceſſerit Piſiſtratus. Quare multis aliis recentioribus fucum fecerunt. Nam Euſtathius in A Iliados idem aſſerit. Οἱ δὲ συνθέμενοι ταύτην κατ' ἐπιταγὴν, ὡς φασὶ, Πεισιστράτου τοῦ τῶν Ἀθηναίων τυράννου Γραμματικοὶ, καὶ διορθωσάμενοι κατὰ τὸ ἐκείνοις ἀρέσκον. ὧν κορυφαῖος Ἀρίσταρχος, καὶ μετ' ἐκεῖνον Ζηνόδοτος. id eſt: *Qui verò eam compoſuerunt Grammatici, iuſſu, vt tradunt, Piſiſtrati Athenienſium Tyranni, & vt ſibi melius viſum eſt correxerunt, quorum Princeps Ariſtarchus, & poſt eum Zenodotus* Et inferius: Τοῦ δὲ ἀπαγγέλλειν τὰ Ὁμήρου ποίησιν σκεδασθεῖσαν ἀρχὴν ἐποιήσατο Κίναιθος ὁ Χῖος.

Ἐλυμήναντο

ἐλυμήναντο δέ, φασὶν, αὐτὴν πάμπολλα οἱ περὶ τὸν Κίναιθον. καὶ πολλὰ τῶν ἐπῶν αὐτοὶ ποιήσαντες παρενέβαλον. Διὸ καὶ διωρθώθησαν αἱ Ὁμηρικαὶ βίβλοι, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. id eſt : *Homeri verò poeſim diſperſam recitandi principium fecit Cinathus Chius. Verum illam multis modis Cinathi ſectatores deprauarunt, multaque à ſe conſcripta carmina indiderunt. Quare libri Homerici correcti ſunt, vt ſuperius diximus.* Gilbertus Genebrardus Chron. lib. 2. *Piſiſtrati iuſſu Ariſtarchus Homeri rapſodiam recenſuit, & in 24. partes pro numero elementorum diſtribuit.* Iaſon de Nores in artem poëticam Horatij, *Ariſtarchus miro quodam acumine caſtigabat veterum ſcripta, atque ideo colligendis Homeri verſibus prapoſitus fuit.* In quibus vides miros Anachroniſmos. Primus qui Ariſtarchum ſub Piſiſtrato collocat. Secundus, qui Cinæthum Chium aſſerit primum Homeri poëſim diſperſam recitaſſe. Cũ vterque poſt Piſiſtrati tempora floruerit. Cinæthus enim ſi Pindari Scholiaſtæ credimus in Nemeon, od. 2. ſub Olympiade ſexageſima nona apud Syracuſas Homeri carmina ἐραψῴδησε, & teſtimonio Hippoſtrati probat. Ἦν δὲ ὁ Κίναιθος Χῖος, ὃς καὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ὁμήρου ποιημάτων τὸν εἰς Ἀπόλλωνα γεγραμμένον ὕμνον λέγεται πεποιηκέναι. Οὗτος οὖν ὁ Κίναιθος πρῶτος ἐν Συρακούσαις ἐραψῴδησε τὰ Ὁμήρου ἔπη κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἐννάτην Ὀλυμπιάδα, ὡς Ἱππόστρατός φησιν. id eſt : *Erat autem Cinathus Chius, qui ex poëmatibus, qua Homero tribuuntur, Hymnum Apollini dictum conſcripſiſſe traditur. Hic itaque Cinathus primus apud Syracuſas Homeri carmina ſexageſima nona Olympiade, vt Hippoſtratus ait,* ἐραψῴδησε. Ergo

Iliade,& Odyſſæa iam concinnata, atque compacta à Piſiſtrato multo recentior eſt. Cum Hipparchus Piſiſtrati Filius in paterna tyrannide per multos annos ſucceſſor, Olympiade ſexageſima tertia, vt Chronicum Alexandrinum refert ab Harmodio, & Ariſtogitone occiſus fuerit. Puto tamen Cinæthum hunc ſub Hipparcho floruiſſe, & in expurgandis carminibus Homericis, vt ſui generis auctori Homero lumen adderet, Homerida namque erat, Principi in Homerum tam benè affecto, operam nauaſſe. Hinc primam Piſiſtrati editionem multo elegantiorem redditam primi compoſitoris nomine amiſſo, Hipparchi ſibî vendicaſſe. Quare à nonnullis creditum, correctionis Homericæ Hipparchum primum auctorem fuiſſe. Plato in Hipparcho. Ιππαρχος τοῦ Πεισιστράτου παίδων ἦν πρεσβύτατος, καὶ σοφώτατος, ὃς ἄλλα τε πολλὰ, καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὁμήρου πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἠνάγκασε τοὺς Ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διϊέναι, ὥσπερ νῦν ἔτι ποιοῦσιν. & Ælianus ex Platone de Var. hiſtor. lib.8. cap.2. Ιππαρχος ὁ Πεισιστράτου παῖς πρεσβύτατος ὢν τοῦ Πεισιστράτου, καὶ σοφώτατος ἦν Ἀθηναίων, οὗτος καὶ τὰ Ὁμήρου ἔπη ἐκόμισεν πρῶτος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἠνάγκασε τοὺς Ῥαψῳδοὺς τοῖς Παναθηναίοις αὐτὰ ᾄδειν. id eſt: *Hipparchus Filius Piſiſtrati, cum eſſet maximus natu inter ſuos fratres, omnium Athenienſium erat ſapientiſſimus, & Homeri carmina primus attulit Athenas, coëgitque rapſodos ea in Panathenais canere.* Inter eos fortè præcipuum fuiſſe Cinæthum credo, cuius opera

ra in eadem poëſi expolienda anteà vſus fuerat.

Studia in Homerum Piſiſtrati fusè etiam alij proſequuti ſunt. Cicero de Orat. lib.3: *Quis doctior iiſdem illis temporibus, aut cuius eloquentia literis inſtructior, quàm Piſiſtrati? Qui primus Homeri libros confuſos antea ſic diſpoſuiſſe dicitur, vt nunc habemus.* Pauſanias in Achaïcis vbi de Donuſa oppido loquitur, Πεισίστρατον δὲ ἰωίκα ἔπη τὰ Ὁμήρου διεσπασμένα τε, καὶ ἀλλαχοῦ μνημονευόμενα ἠθροίζετο, ἢ αὐτὸν Πεισίστρατον, ἢ τόν τινα ἑταίρων μεταποιῆσαι τὸ ὄνομα ὑπὸ ἀγνοίας. id eſt: *Sed enim Piſiſtratum cum diſſipata Homeri carmina, & paſſim per alia literarum monimenta diſperſa in vnum colligeret vel ipſum, vel operis illius adiutorem loci ignoratione nomen immutaſſe.* Ælianus lib.13. cap.14. Ὕστερον δὲ Πεισίστρατος συναγαγὼν ἀνέφηνε τὴν Ἰλιάδα, καὶ Ὀδύσσειαν. *Poſtmodum verò Piſiſtratus collectis in vnum omnibus Iliadem, & Odyſſeam confecit.* & Libanius Panegyrico Imperat. Iuliano Coſ. dicto: Εἰ δὲ Πεισίστρατον ἐπαινοῦμεν ὑπὲρ τῆς τῶν ἑτέρῳ πεποιημένων συλλογῆς, ποῦ θήσομεν τὸν Ὁμήρου μιμητήν; id eſt: *Quod ſi Piſiſtratum laudamus ob collecta metra, quæ alius ediderat: vbi ſatis honorificè collocabimus Homeri æmulatorem?*

Hipparcho poſteà defuncto, qui Cinæthum ſequebantur liberiori vſi audacià, vt fieri ſæpè ſolet, inter genuina Homeri carmina, quædam etiam de ſuo addere, & poſt Cinæthum alij, atque alij; & pro libitu verba, ac hemiſtichia immutare. Quare maiori periculo opus Homericum expoſitum dolebant viri ſapientes, donec

primus φιλομηρικωτάτῳ Alexandro ingeniorum illud lumen Ariſtoteles gratiſſimum faciens, Homericam Iliadem ſimilium hominum nugis ſcatentem, horrentemque ſentibus labore improbo, vt par erat, & opportunâ diligentiâ repurgauit, correxitque: quod vbi poſtea vidiſſet Alexander optimè ceſſiſſe, multaque inde commoda legentibus non abſque oblectatione obiecta fuiſſe, ſtudium Ariſtotelis æmulatus, Calliſthene, & Anaxarcho philoſophis ad hoc adſcitis, reliqua Homeri opera, non minori aſtu emendata in Narthecio ſumptuoſo, ac vndique ornato, quod ex Darij ſpoliis ſibi conquiſiuerat, conſeruauit: ex quo poſtea editio illa ἀπὸ τοῦ νάρθηκος dicta eſt, eo cognomine ab aliis non paucis, quas eo ſeculo fuiſſe, eaſque celebres, veroſimillimum eſt, diſtincta. Et hac ratione Plutarchi, ac Strabonis loca, quæ nonnullis tantum inter ſe diſſidere viſa ſunt, conciliantur. Plutarchus enim in Alexandro refert, Καὶ τὴν μὲν Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον, καὶ νομίζων, καὶ ὀνομάζων ἔλαβε μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος, ἣν ἐκ τοῦ Νάρθηκος καλοῦσιν. Εἶχε δὲ ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, Ὀνησικράτης ἱστόρηκεν. *Iliada autem virtutis bellicæ, & credens, & appellans inſtitutionem, accepit ab Ariſtotele correctam, quam ex narthecio vocant. Eam ſemper cum pugione, vt prodidit Oneſicrates, repoſitam habebat ſub puluino.* Strabo lib. 13. Φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ἡ ἐκ τοῦ Νάρθηκος λεγομένη τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ Καλλισθένην, καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος, καὶ σημειωσαμένου τινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς Νάρθηκα ὃν εὗρεν ἐν

Περσικῇ

Περσικῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. *Fertur quidem emendatio quadam poëſis Homericæ, quæ ex Narthecio vocatur, ab Alexandro vna cum Calliſthene, & Anaxarcho elaborata, cum aliqua illius percurriſſet, atque adnotaſſet Alexander, poſtquam illam in Narthecio repoſuiſſet, quod repererat in Gaza Perſica ſumptuosè elaboratum.* Nec aliò reſpexit Interpres vetus vitæ Ariſtotelis. *Et Iliadis dictamen, quod dedit Alexander.* Errorem Xylandri in vertenda Strabonis ſententia planè craſſum animaduerterunt,& notarunt Caſaubonus in locum Strabonis, & Ioannes Nunneſius Notis in dictam Ariſtotelis vitam, quæ tamen accuratiſſimè exponit Petrus Victorius Var. Lectionum lib. 31. cap. 19. Narthecium hoc ex ferula cõfectum, vnde & illi nomen,& Alexandri in Homericum ingenium munificentiam Plinius lib. 7. cap. 29. ita expreſſit: *Ingeniorum gloriæ, quis poſſit agere delectum, per tot diſciplinarum genera, & tantam rerum, operumque varietatem? Niſi fortè Homero vate Græco nullum felicius extitiſſe conuenit, ſiue operis fortuna, ſiue materia æſtimetur. Itaque Alexander Magnus (etenim inſignibus iudiciis optimè, citraque inuidiam tam ſuperba cenſura peragetur) inter ſpolia Darÿ Perſarum Regis vnguentorum ſcrinio capto, quod erat auro, gemmiſque, ac margaritis pretioſum, varios eius vſus amicis demonſtrantibus (quando tædebat vnguenti bellatorem, & militia ſordidum) imò Hercule, inquit, librorum Homeri cuſtodiæ detur, vt pretioſiſſimum humani animi opus, quam maximè diuiti opere ſeruaretur.*

Æquè atque Alexander Homeri ſtudioſus Caſſander Macedoniæ Rex Homeri poëmata, præter quam quod plurimos Poëtæ verſus memoria tenebat, habebat ἰδίως γεγραμμένα. Athenæus Dipnoſophiſtarum lib. 15. de Laurentio. Ἔχαιρε γὰρ τοῖς Ὁμήρου ὁ Λαρήνσιος, ὡς ἄλλος οὐδὲ εἷς, ὡς λῆρον ἀποφαίνειν Κάσανδρον τὸν Μακεδονίας βασιλεύσαντα, περὶ οὗ φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ὅτι οὕτως ἦν φιλόμηρος, ὡς διὰ στόματος ἔχειν τῶν ἐπῶν τὰ πολλὰ, καὶ Ἰλιὰς ἦν αὐτῷ, καὶ Ὀδύσσεια ἰδίως γεγραμμέναι. *Laurentius enim ſi quis alius Homeri verſibus tam impenſè oblectabatur, vt præ illo nugas egiſſe Caſſandrum Macedoniæ Regem putes, quem in hiſtoricis Commentariis tradit Caryſtius Homeri fuiſſe adeo ſtudioſum, vt in ore magnam eius carminum partem haberet, & priuatim tum Iliadem ſibi, tum Odyſſeam deſcriptas haberet.* Putantque Viri docti id voluiſſe Athenæum: Homeri poëmata à Caſſandro fuiſſe emendata, quemadmodum antè fuerant ab Alexandro, & Ariſtotele: & Caſſandrum habuiſſe vtramque Homeri Poëſim non ex publicis, & vulgatis Codicibus, ſed propria ipſius induſtria correctam.

Et ſub Ptolemæis Ægypti Regibus Zenodotus Epheſius operis emendationem aggreſſus malo medicinam afferre conatus eſt. Suidas, Ζηνόδοτος Ἐφέσιος ἐποποιὸς, καὶ γραμματικὸς μαθητὴς τοῦ Φιλητᾶ, ἐπὶ Πτολεμαίου γεγονὼς τοῦ πρώτου, ὃς καὶ πρῶτος τῶν Ὁμήρου διορθωτὴς ἐγένετο, καὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βιβλιοθήκης προὔστη, καὶ τοὺς παῖδας Πτολεμαίου ἐπαίδευσεν. id eſt: *Zenodotus Epheſius verſificator, & grammaticus Philetæ diſcipulus, ſub Ptolemæo*

primo,

primo, primus Homeri corrector, Bibliothecis Alexandrinis præfectus, & filiorum Ptolemæi præceptor.

Aratus item ſub iiſdem temporibus, vel paulò iunior propriam eiuſdem poëmatis editionem confecit. Auctor illius vitæ, Καὶ τὴν Ὀδυσσείαν δὲ διώρθωσεν, καὶ καλεῖται τὶς διόρθωσις ἔτως ἀρατειος, ὡς Ἀρισάρχειος, καὶ Ἀρισοφάνειος. τινὲς δὲ αὐτὸν εἰς Συρίαν ἐληλυθέναι φασὶν, καὶ γεγονέναι παρ' Ἀντιόχῳ, καὶ ἠξιῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε τὴν Ιλιάδα διορθώσασθαι διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι: i. id eſt: *Et Odyſſeam quoque correxit. & vocatur quadam correctio Aratæa, quemadmodum & Ariſtarchica, & Ariſtophanica. Nonnulli tradunt eumdem in Syriam perueniſſe, & apud Antiochum commoratum in eius gratiam Iliadem, quod à multis peſſimè deprauata fuerat, correxiſſe.* Et Suidas in Arato. Συνέγραψεν διόρθωσιν Ὀδυσσείας, *Conſcripſit correctionem Odyſſeæ.*

Ariſtophanes Byzantius præterea dicti Zenodoti, & Callimachi auditor nouam Homerici poëmatis correctionem tentauit, à quo nomen habuit, & Ariſtophanias dicta eſt, vt vidimus ex Auctore vitæ Arati. Ariſtophanis meminit Suidas, in quo obiter Librariorum error in Olympiade notandus eſt. Ipſe namque habet, Γέγονε δὲ κατὰ τὴν μέ. Ὀλυμπιάδα, quæ Hieronymus VVolphius vertit, *Vixit Olympiade XLV.* cum omninò ſcribendum ſit ρμέ. id eſt, C X L V.

Hæc cum non ſatisfacerent Ariſtarcho, Ariſtarchi filio genere Samothracio, ſed Alexandrina ciuitate donato Ariſtophanis Grammatici diſcipulo ſub Ptolemæo Philometore, cuius fi-

lium ſecundum Euergetem erudiit Olympiade C L V I, vt Suidas tradit, ipſe pro ingenio acri, & eruditione,quibus præſtabat, Homeri poëma de nouo correxit,& expurgauit, & in priſtinum nitorem reſtituit; indeque Ἀρισάρχειος ἔκδοσις dicta eſt. Carmina enim omnia, quæ ſub Homeri nomine circumferebantur adeò expendit, & iudicauit, vt Homerica ab adulterinis ſeiunxerit.Eò reſpexit Cicero ad Famil.lib.9.epiſt.10. *Profert alter.vt opinor, duobus verſiculis expenſum Niciæ: alter Ariſtarchus hos ὀβελίζει, ego tamquam Criticus antiquus indicaturus ſum, vtrùm ſunt τοῦ ποιητοῦ, an παρεμβεβλημένοι.* & lib.3. epiſt.11. *Vt enim Ariſtarchus Homeri verſum negat, quem non probat: ſic tu, libet enim mihi iocari, quod diſertum non erat, ne putaris meum.*

Ariſtarchi porrò iudicium adeo probauit antiquitas,vt Homeri verſus non putarentur,quos ipſe non probaret,& deinceps ſequentibus temporibus cenſores rerum aliorum,& iudices Ariſtarchi dicti fuerint. Idem Cicero ad Atticum lib.1.epiſt.14. *Totum hunc locum, quem ego variè meis orationibus, quarum tum Ariſtarchus es, ſoleo pingere.* & Horatius in Arte:

Arguet ambiguè dictum, mutanda notabit:
Fiet Ariſtarchus.

Hac tamen editione Homerica Ariſtarchus non omnibus placuit,ſed à multis, ſæpeque,nec vno in loco acriter reprehenſus eſt, vt apud Athenæum lib.5. Plutarchum de audiendis Poëtis,& Didymum Scholiis in Homerum, ſi tamen eius ſunt. Librum etiam edidit de Ariſtarchi correctione

ctione in Odyſſæa Ptolemæus Aſcalonites Grãmaticus. Suidas Ἔγραψε περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀριστάρχου διορθώσεως. Et Zenodotus alter Alexandrinus ideò aduocatus eſt, vt de reprobatis à Ariſtarcho Homericis carminibus iudicium ferret. Idem, Ζηνόδοτος Ἀλεξανδρεὺς γραμματικὸς ὁ ἐν ἄστει κληθεὶς πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστάρχου ἀθετούμενα τοῦ Ποιητοῦ. Nec tantum in Homerum, ſed in alios etiam Auctores ſuam operam dependit hic Auctor, ideoque apud Hepheſtionem habetur Ἀριστοφάνειος, καὶ Ἀριστάρχειος ἔκδοσις τοῦ Ἀλκαίου. Et Ariſtarchi exemplo alij aliorum ſcriptorum editionem euulgarunt, qualis ad hunc vſque diem Euclides ex editione Theonis circumfertur. Et Apollonij Pergæi libri quatuor Conicorum ex editione Eutocij Aſcalonitæ leguntur.

Fuêre & aliæ Homericæ poëſis ἐκδόσεις: in diuino enim poëmate non ſatis fuit vnùm licet exactiſſimi iudicij laboraſſe. Complures enumerat Euſtathius initio Iliadis. Ἀλλὰ καὶ ἕτεραι Ὁμηρικαὶ διορθώσεις μνημονεύονται, οἷον καὶ ἡ ἱστορουμένη ἀπὸ τοῦ Νάρθηκος, καὶ Μασσαλιωτικὴ δέ τις καὶ Σινωπική. Vrbes ſcilicet ex hoc ſibi laudem quæſiſſe, ideoque Maſſaliotica, & Sinopica. Quid è poëmatis Homericis non expectes?

Poſtremis temporibus Cometas neſcio quis libros Homeri indiſtinctos, variis erroribus, multumque confuſos, atque accentibus deficientibus imperuios, expurgatos, atque lima meliori correctos in publicum ediderat. De qua editione nimium ipſe diuerſo carminum genere gloriatur:

Σεῖο βίβλυς μεγάθυμε Κομητᾶς Ομηρε δύ' ἄρδην
Εὑρὼν γηραλέας τεύξατο ὁπλοτέρας.
Γῆρας ἀποξύσας γδ' ἀειπρεπέας τε βροτοῖσιν
Πάμπαν ἔδειξε σοφοῖς οἷσιν ἔνεσι νόος.

Et illo:

Αμφοτέρας πολύμυθε Κομητᾶς σεῖο ἀθροίσας
Κύρβεις γηραλέας, θῆκεν ἀεθαλέας.

Et illo,

Εὑρὼν Κομητᾶς τὰς Ομηρείους βίβλους
Ἐφθαρμένας τε κοὐδαμῶς ἐστιγμένας
Στίξας διεσμίλευσα ταύτας ἐντέχνως
Τὴν σαπρίαν ῥήξας δὲ ὡς ἀχρηστίαν.
Εντεῦθεν οἱ γράφοντες ἐκ ἐσφαλμένως.
Μαθητιῶσιν, ὡς ἔοικε μανθάνειν.

Huius opus quonam in pretio habitum ſit, neſcio:illud ſcio,carmina illius contumelioſè tractari, & maledictis celebrari.

Κομητᾶ ταῦτα δυσκόμιστα πάντ' ἔπη.

Et illis,

Ακοσμα ταῦτα τοῦ Κομητᾶ πάντ' ἔπη
Κομητᾶ Θερσίτης μένησθα, πᾶς ὅ γε.
Αχιλλέως πρόσωπον εἰς δῦς ὦ τάλαν.
Απαντα ταῦτα τῆς ἀμύσου καρδίας
Καὶ βάλλ' ἐς κόρακας, ἢ κύφων ὕπερ
τὰ κοπρίας γέμοντα σαθρίαν ἔπη.

Carmina ſupradicta Cometæ, vel aduerſus Cometam,ingenioſus antiquitatis indagator Ioannes Argolus Andreæ Filius Latinè expreſſit,

Hoſce tuos geminos inuenit, Homere, Cometas
Libros, & iuuenes reddidit è ſenibus.
Abraſit canos, concinnoſque eſſe peritis
Exhibuit, quibus acre eſt cor, & ingenium.

Et, *Vtroſque*

Vtroſque ingenioſa tuos comit arte Cometas
Libros, atque ipſa pulſa Senecta coma eſt.

Et,

Cernens Cometas hos Homericos libros
Iam putrientes, nullibi & ſcriptos notis
Punctis notatos ordinans rectos dedit,
Marcoris ipſas abſcidit putredines:
Ex quo periti non errantibus viis,
Diſcant, quod eſt par diſcere, & licet bonis.

Et,

Incompta Vatis verba Cometæ omnia
Putent. Cometas ſtas quid, & frontem induis
Achillis, & Therſitis es par? heu miſer!
I Diſce, quæ ſic en auibus vſque ingratiis
Effutis, abi in laqueum, & in coruos malos,
Opplens poëſim face ſterquilinij.

Si petas, quænam harum editionum accuratior, melior, ἀσφαλεστέρα, ac magis genuina fuerit? Dico Antiquitatis iudicio, emendatiorem fuiſſe Ariſtarchicam: meo, nullam; ſed illam omnium optimam exiſtimo, quæ à nullo fuerat correcta. Ita etiam Simonem Philoſophum Arato petenti, quænam ſine mendo Homeri poëſis ſit, reſpondiſſe memoriæ tradidit Diogenes Laërtius lib. 9. in vitis, antiquam ſcilicet, non eam, quæ ab aliis eſſet emendata. Φασὶ δὲ καὶ Αρατον πυθέσθαι αὐτοῦ, πῶς τὴν Ομήρου ποίησιν ἀσφαλῶς κτήσαιτο, τὸν δὲ εἰπεῖν, εἰ τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διορθωμένοις. id eſt: *Aiunt Aratum ab illo quæſiſſe quo pacto quiſpiam Homeri poema ſine menda conſequi poſſet, illumque dixiſſe, Antiqua ſi incidat in exemplaria, non ea, quæ nuper emendata ſunt.*

Ea

Ea enim eſt Cenſorum rabies,& guſtus, vt dum Auctores corrigunt, mentem illius, quid dixerit,non inquirant, ſed quid debuiſſet dicere, & modum illum præſcribant,quem ipſi rectum iudicant,non quem auctor ille ſeruauit. Quare ſuperſtitioſâ quadam, & limâ plus æquo iniquâ, ita Auctorum dicta pertractant, vt in alium cœlum deferant,& Auctores ipſi, ſi reuiuiſcerent, propria ſcripta, vti ſibi incognita deteſtarentur. Ne exemplis rem ſatis notam confundam, & Plauti aliorumque poëtarum manes nouis queſtibus exturbem, quid intentatum recentiores iſti cenſores argutulis ſententiolis, & otioſis ad nequitiam vſque correctionibus in vno Tacito reliquerunt? Ferè omnia à prima illa facie, & antiquo proſpectu, quo in publicum primùm venit in venuſtiorem, ac placidiorem, vt ipſis placet,immutarunt. Quorum ſtudium,ſicuti vbi opus fuit, & lacera, ac inuerſa Auctoris verba remedium poſcebant,eoque præcipuè,ſi aliorum Codicum auxilio id factum ſit, laudo:ita vbi ſimilis neceſſitas non vrget, ſed vt ingenium oſtentent ex ingenio corrigunt, & ſupplent, diligentiam vitupero. Id cum conſideraſſem attentius, & recentiorum emendationes vt plurimas cum primis illis,& antiquis Taciti editionibus comparaſſem,tanti Auctoris ſortem miſeratus, ſingulari de hoc libello, veterem Taciti lectionem ex eodem Tacito, & ſententiæ, ac verborum ſerie defendi, & aliorum correctiones examinatas nullas omninò eſſe, niſi fallor, demonſtraui. Simili ratione,& in Homerica poëſi,

dum

dum quilibet, quod probat, pro Homerico venditat, quod improbat, tamquam ſpurium damnat, multa Homerica ſic obliterata ſunt, multa immutata, pleraque etiam, quæ Homerica non ſunt, veluti Homerica circumferuntur. Quare ſatius fuiſſet, ſi nobis Homerica carmina, neque correcta, neque immutata, ſed vti inuenerant Cenſores illi, atque Ariſtarchi tranſmiſiſſent. Quando autem id factum non eſt, nobis quoque id ſatis erit Homerica nunc habere, vti iacent.

Reliquum eſt, vt Laërtij verba ſuper hac re examinemus. Ait namque Solonem plus luminis ipſo Philoſtrato attuliſſe Homerò, cum ſcripſit, vt ex ὑποβολῆς illius carmina à Rapſodis recitarentur: τά τε Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ῥαψῳδεῖσθαι, οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον. Μᾶλλον οὖν Σόλων Ὅμηρον ἐφώτισεν, ἢ Πεισίστρατος, ὥς φησι Διευχίδας ἐν πέμπτῳ Μεγαρικῶν. Ἦν δὲ μάλιστα τὰ ἔπη ταυτί. Οἱ δ' ἄρ Ἀθήνας εἶχον, καὶ τὰ ἑξῆς. Si carminum copia eſſet, mentem etiam Laërtij haberemus, quæ cum ille omiſerit, nobis obſcurus omninò factus eſt. Ratio namque dicti ſui, quæ in carminibus contineretur, & ſententiam exponebat, cum carminum eorum ſilentio intercepta vna ſecum & orationis ſenſum abſorpſit. Thomas Aldombrandinus in hunc Laërtij locum. *Quomodo Homerum Solon magis, quam Piſiſtratus illuſtrauit? Nam Piſiſtratus quidem Cicerone teſte in 3. de Oratore Homeri libros confuſos antea ſic diſpoſuit, vt nunc habemus, Solon nihil aliud, quam eius verba recitari decreuit. An quia*

quod

quòd lege decernitur, quodque publicè fit, id illuſtrius eſt, quam quod priuatim & ab vno?

Quamuis autem verum ſit id, quod publicè, & lege lata decernitur illuſtrius haberi; non propterea tamen, vt exiſtimo, Solon plus lucis Homero, quam Piſiſtratus attulit. Quin imo illuſtrius videtur partes auulſas, diſiectaſque, & ob ſui molem exiles, & contemptibiles in vnum corpus integrum, abſolutumque omnibus ſuis partibus conſtruere, & ſic diſpoſitum vniuerſo in proſpectum obiicere, quam, etiam ſi decreto id imperetur, & præmiis propoſitis homines ad ſimplicem recitationem impellere, quod feciſſe Solonem ex eodem Laërtio cognoſcimus. Verum enimverò, ſi Laërtij verba, vt ſuperiùs adnotauimus, conſiderentur, maior in reſtituendo Homero laus Soloni, quam Piſiſtrato debetur. Nam ſine Solonis conatibus ſtudium Piſiſtrati nullum fuiſſet iquippe ſuper ea recitatione tota ratio Piſiſtrati fundata exitum, quem voluit ipſe, res habuit. Cum enim ante Solonem omnia Homeri carmina confuſa, & ſine ordine apud pleroſque palarent; nec eorum ſeries ſine labore, & acri iudicio excogitari poſſet, recitatio illa ex ὑπολήψεως id effecit, vt eorum rectus ordo haberetur; & quænam carmina, quæ ſequerentur, & ſententia ſententiam exciperet. Qua diligentia in vnum, ſed ad auctoris mentem digeſta Piſiſtratus poſteà diuiſit in libros. Quare maius Homericæ poëſi, quæ obſcura, & confuſa, tantum non contemptui erat ex Solonis ſtudio, lumen; cùm tunc clara, apertaque per ora virum

vagari

vagari cœperit, quam ex Piſiſtrati acceſſit. Et hanc fuiſſe mentem Laërtij,ſiuę potius Dieuchidæ exiſtimo.

CYPRIVM NONNVLLI HOMErum fecêre; Themiſtonem matrem: Perquàm ridiculè. Pauſanias nihil certi de patria Homeri ſe habere fatetur. Vaticiniorum priſcorum inconſtantia. Non ſolidiori argumento euincitur Troianum fuiſſe. Potiſsimum tamen ſeptem Vrbes de eo decertant. Quænam illæ fuerint? Non eaſdem ab omnibus connumeratas.

Cap. VI.

CYprij item ſibi vindicarunt Homerum. Epigram.lib.4.

Οὐ Χῖος, ἐκ Αἴγυπτος, ἑὼ σπόρος ἡ Κύπρος ἀγνή. Et Themiſtonem quandam mulierem indigenã matrem eius fuiſſe affirmant,& Euclum omnia quæ ad natales Homericos pertinebant præuaticinatum. Pauſanias in Phocicis. Κύπριοι δὲ οἰκειοῦνται, αὐτοὶ γὰρ δὴ καὶ Ομηρον, Θεμιστώ τε αὐτῷ μητέρα εἶναι τινα ἐπιχωρείων γυναικῶν λέγουσιν, καὶ ὑπὸ Εὔκλου προθεσπισθῆναι τὰ ἐς τὴν γένεσιν τὴν Ομήρου φασὶν ἐν τοῖς δε.

Καὶ τότε εἰναλίῃ Κύπρῳ μέγας ἔσσετ' ἀοιδὸς
Ουτε Θεμιστὼ τέξει ἐπ' ἀγροῦ δῖα γυναικῶν

Νόσφι

Νόσφι πολυκτεάνοιο πολύκλειτον Σαλαμῖνος,
Κύπρον δὲ προλιπὼν, διερὸς δ᾽ ὑπὸ κύμασιν ἀρθεὶς
Ἑλλάδος εὐρυχόρου μοῦνος κακὰ πρῶτος ἀείσας
Ἔσσεται ἀθάνατος, καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα.

Id eſt. *Cyprij verò (nam & hi ſibi Homerum vindicant) Themiſto indigenam fœminam Homeri fuiſſe matrem dicunt. Euclum vero de ipſius ortu hiſce verſibus fuiſſe vaticinatum.*

Fluctiſona in Cypro tunc vatem dia Themiſto
Altiloquum pariet Ditis Salaminos in agris
Poſthabita hic Cypro longè prouectus in altum,
Graiugenum terras luſtrabit, carmine ſauos
Heroum caſus, & triſtia funera dicens;
Nec ſenium metuet, nec inexorabile fatum.

Homerum item Cyprium origine fuiſſe poterit probari, cum pater illius nonnullorum opinione Cyprius fuerit, locoque obſidis tamquam ciuis à Cypriis Perſis miſſus. Vnde poſteà Homero nomen inditum fuit. Certamen Homericum, τινὲς δὲ Ὅμηρον διὰ τὸ τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅμηρον δοθῆναι ὑπὸ Κυπρίων Πέρσαις. id eſt: *Nonnulli Homerum quod pater illius* ὅμηρον, *obſes à Cypriis Perſis datus ſit.* Adde Homerum, vt veriſimile eſt, vt patriæ ſuæ gratificaretur, nec aliam ob cauſam Cypriaca conſcripſiſſe. Suidas, Ἐπιθαλάμια, Κύκλος, Ὕμνοι, Κύπρια. *Epithalamia, Cyclos, Hymni, Cypria.* Aiunt quippe ideò Cyprium Homerum fuiſſe, tanquam qui nouerit illam inſulam locuſtis infeſtari. Manuel Moſcopulus, ſiue alius ἐν τῇ ἐξηγήσεσιν εἰς τὸν Ὅμηρον, Ιλ. Φ. Ὡς δ᾽ ὅτε ὑπαὶ ῥιπῆς πυρὸς αἱ περὶ τὸν ποταμὸν ὄχθαι ἀμφίαλον. Ἡ πρὶς ἐμφάσι, ἡ δύο κεῖνται προθέσεις, τὸ μέγεθος,

θ@, καὶ πλῆθ@ τ̃ βοῆς παρᾳδηλοῦται. Οχθη γδ', καὶ κρημνὸς ταυτά. Φησὶ γδ', μισοπαγὲς γδ' εἴαθηκε κατ' ὄχθης, καὶ ὀ δυνᾶται ἐκ κρημνοῦ ἐρύσαι. Οθέν τινες Κύπριον φασὶ τ̃ ποιητlω̃ ὡς κτ̃ καιρὸς ἐνοχλουμένης τ̃ νήσου ὑπὸ τ̃ ἀκρίδων. id eſt: *Vt quando impetu ignis, quæ circa fluuium ripæ ſunt perſtrepunt, ad maiorem rei expreſſionem bina adnectitur præpoſitio, magnum, ac vberem vocis ſtrepitum indicans: ripa enim, & præcipitium idem ſunt. Ait enim, infixam poſuit ad ripas, nec potuit è præcipitio ſaluare. Hinc nonnulli Cyprium Poetam fuiſſe aſſerunt, cum ea inſula aliquandò à locuſtis vexetur.* Quod aliqui probare conati ſunt ex ſimilitudine illa locuſtarum, qua Iliad. Φ. vtitur:

Ως ὅτ' ὑπαὶ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
Φευγέμεναι ποταμόν δε. τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
Ορμενον ἐξαίφνης. ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ.

Id eſt,

Ac veluti incenſos flammis vrentibus agros
Aeria exiliunt repetentes nota locuſtæ
Flumina, mox alis ſubeunt pernicibus vndas.

Argumentum hoc ridiculum ſane ita eluſit Euſtathius ibidem. Ιςέον δὲ ὅτι ἐντεῦθεν τινὲς ὁρμώμενοι, καὶ μικροῖς μεγάλα τεκμαιρόμενοι, κύπριον φασὶν εἶναι τ̃ Ποιητlω̃. διὸ καὶ εἰδέναι αὐτὸν, ὡς κατά τινας καιρὸς ὀχλεῖται ὑπὸ ἀκρίδων ἡ νῆσ@ καθὰ καὶ ἡ Κυρήνη, καὶ ἡ Βάρκη αἱ Λιβυκαὶ Αλλ' εἴτις τούτοις καὶ πύθοιτο. καὶ διότι εἶδε πάθ@ τ̃ νήσου Κύπρου, διὰ τοῦτο νομίζεται Κύπρι@, μιελόπατρις ἄρα ὁ Ποιητὴς, ὡς πολλῶν ἔθη, καὶ πάθη πόλεων ἱςορῶν. id eſt: *Sciendum eſt, hinc nonnullos occaſionem ſumentes, & paruis magna æſtimantes, Cyprium fuiſſe poetam aſſeueraſſe.*

Ideoque eum callere eam inſulam nonnunquam, & certis temporibus à locuſtis diuexari, quemadmodum & Cyrenem, & Barcam Libycas vrbes. Si quis verò his ſuaderi patiatur, & quod inſula incommodum norit ideò Cyprius haberi debeat, certè Poëta innumerarum Patriarum erit ciuis, tamquam, qui multarum vrbium mores, & noxas proſequatur. Et vaticinium Eucli nihil pro Cypriis concludere ex eodem Pauſania apertè conuincitur. Is enim illius eſſe tantam vim opinatus eſt, vt nihil certi de patria Homeri ſuggereret. En illius verba, quæ oraculo ſubdit: Ταῦτα ἡμεῖς ἀκούσαντές τε, καὶ ἐπιλεξάμενοι τοὺς χρησμοὺς, ἴδια δὲ οὐδένα αὐτῶν λόγον, οὔτε ἐς πατρίδα, οὔτε περὶ ἡλικίας Ὁμήρου γράφομεν. Id eſt; *Hæc nos de Homero partim audiuimus, partim etiam ex oraculis collegimus. Nihil omninò autem, neque de patria, neque de eius ætate certi ex nobis ipſis in medium afferimus.* Et certè in tanto Oraculorum conflictu, neque determinata patriæ affirmatione, quid veri ſtatuam animus hæret; & neſcio qua ratione Diuinorum antiquorum effata, enunciataque Deorum tam varia, atque ſibi ipſis contraria in veritate, quæ vna eſſe potuit, pondus habere poſſint. Sed in his etiam multiformis illius ſerpentis technas, doloſque, quibus humanum diuexabat genus, his quidem hæc, aliis alia, quin etiam contraria temerè effutientis deprehendes.

Neque ſolidiori argumento neſcio quis Homerum Troianum fecit. Suidas, Οἱ δὲ ἐκ Τροίας ἀπὸ χώρας Κεγχρέων. *Alij ex Troia, ex Cenchræorum oppido.* Fortaſſe quod Cenchris Homerus diù

commo

commoratus ſit, & ea, quæ Troianis contigerant addiſcere potuit. Stephanus de Vrbibus Κεγχρέαι πόλις Τρῳάδος, ἐν ᾗ διέτριψεν Ὅμηρος μανθάνων τὰ κατὰ τοὺς Τρῶας. *Cenchreæ vrbs Troadis, in qua Homerus eſt commoratus, dum res Troianas addiſceret.* Si vbi Homerus perdurauit, patriam nactus ſit, multo plures erunt Homeri patriæ, quam quæ recenſentur. Neotichenſes apud ſe diù commoratum Homerum, plurimaque carmina compoſuiſſe contendunt, & vſque ad tempora Herodoti locus, in quo carmina ediderat, maxima veneratione oſtendebatur. Herodotus, τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγένης περὶ τὸ Νεοντεῖχος ἀπὸ τῆς ποιήσεως γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. Ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ καθίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο. καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον, ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγένης ἦλθεν αὐτοῖς πεφυκέναι. id eſt: *Atque iam tum apud Neontichos agens è poëſi victus ſubſidia habebat. oſtenditurque ad noſtra vſque tempora ibidem locus, vbi Meleſigenes ſedens, carmina ſua exhibuerit qui locus in magna illic habetur veneratione ab incolis, in quo & populus arbor admota eſt, quam ab aduentu Homeri natam commemorant.* Neque ob id talem vnquam aliquis Homeri patriam ſomniauit. Item apud Chios diu commoratum fuiſſe, diſcipulis inſtruendis operam dediſſe, vxorem duxiſſe, procreaſſe liberos, potiorem ſuorum poëmatum partem compoſuiſſe, inter alios narrat idem Herodotus. Χρόνου δὲ προϊόντος δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπικνέεται εἰς τὴν πόλιν, καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδί-

δασκε παῖδας τὰ ἔπεα, καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκει εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θαυμασταὶ αὐτοῦ καθεστήκεσαν. Συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν γυναῖκα ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο. καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησεν, τὴν δὲ συνῴκησεν ἀνδρὶ Χίῳ. id eſt: *Deinde progreſſu temporis imperata ab hero Chium viſendi copia, vrbem adiit, ludumque illic inſtituens, pueros carmina docebat. Id cum magna dexteritate Chiis facere videretur, multos ſibi admiratores conciliauit. Hinc igitur cum ſatis ſuperque facultatum comparaſſet, vxorem duxit, è qua duas ſuſcepit filias, quarum vna deceſſit innupta, alteram viro Chio elocauit.* Peſſimè cum Chiis actum eſſet, ſi nullo alio fulcro, ſuam de patria Homeri ſententiam comprobarent. ſed ridicula hæc.

Potiſſimæ, quæ de Homero decertarunt vrbes ſeptem commemorantur. Epigram.

Ἑπτὰ τ᾽ ἐριδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν Ὁμήρου:
Κύμη, Σμύρνα, Χῖος, Κολοφὼν, Ῥόδος, Ἄργος,
Ἀθῆναι.

Fauſto Sabæo Interprete,

Patriam Homero vni ſeptem contenditis Vrbes,
Cumæ, Smyrna, Chios, Colophon, Rhodos, Argos,
Athenæ.

Et illud quod Antipatro Sidonio in nonnullis Codd. M. S. tribuitur:

Ἑπτὰ πόλεις μάρναντο σοφὴν διὰ ῥίζαν Ὁμήρου,
Σμύρνα, Χῖος, Κολοφὼν, Ἰθάκη, Πύλος, Ἄργος,
Ἀθῆναι.

Ita reddidit Henricus Stephanus.

Vrbes, Mæonidæ ſibi dant cunabula, ſeptem,
Smyrna, Chios, Colophon, Ithace, Pylus, Argos,
Athenæ.

Vel

Vel vt habentur apud Gellium.

Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσιν περὶ ῥίζαν Ὁμήρου:
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφὼν, Σαλαμὶν, Χίος, Ἄργος,
Ἀθῆναι.

hoc eſt,

Septem Vrbes certant de ſtirpe inſignis Homeri:
Smyrna, Rhodus, Colophon, Salamin, Chius, Argos,
Athenæ.

Ianus Gebhardus Antiq.lect.lib.2. cap.23.tradit in Palatino Cod. M. S. legi:

Ἑπτὰ πόλεις ἐρίζουσι κλυτοῦ περὶ ῥίζαν Ὁμήρου,

ad idque reſpexiſſe Latinam verſionem, *Septem Vrbes certant*, & ratione Metri corrigit ἐρίσουσι. non placet. Non etiam de rebus futuris, ſed præteritis ſermo eſt. In his vt vides, variant Cuma, Pylos, Ithaca, Rhodos, Salamin: Illæ perpetuæ ſunt, Smyrna, Chios, Colophon, Argos, Athenæ. Et in vltimo Gellij *Chios*, non *Ios* legunt Georgius Braudius Commentar. in Solini cap. 43. Iacobus Crucius Bononienſis adnotat. in Gellium, Bibliotheca Hiſpanica Tom.3. in Damiano à Goës.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamis, Chios, Argos,
Athenæ.

Editio Gelliana Sebaſtiani Gryphij anni 1550. & anni 1555. in 8. Ioannes Criſpinus epiſt. præfat. τοῖς φιλομούσοις in Homerum. Petrus Gualterus Chabetius enarratione Grammatica 9. Odæ Horatianæ tertij libri, Iulius Salinerius annot. in Com. Taciti Agricolam. Angelus Politianus in Manto, Franciſcus Feu-ardentius Annot. in cap. 19. lib.2. Irenæi aduerſus Hære-

ſes, Lelius Briſciola Horarum ſubceſiu. lib. 4. cap.6. Et nos inferius demonſtrabimus omninò *Chius* legendum. ſed ſingula horum verſuum examinemus.

EPHORI SENTENTIA HOMERVS Cumæus eſt. Idem ſed diuersâ ratione Herodotus inſinuat. Coniectura Herodoti, quibus eum Æolium facit. Ephorus, & Herodotus ſuſpecti, quia patriæ fauent leuiſsimis coniecturis. Homerus gentium omnium moribus poëmata ſua inſperſit. Herodoti in exponendo Homero mira hallucinatio. Agamemnonem, Vlyſſem, Chryſem, Apollini Smintheo, vel Cillæo, veluti Æolij Æolio more ſacrificaſſe. Chryſa Æolenſium colonia; & Æolidis in Troade fines. Chryſæ duæ altera Troica, altera Lemnia; malè à nonnullis confuſæ. Stephanus correctus. Contra Salmaſium fuiſſe, & inſulam Chryſem diuiſam à Lemno prope Lemnum adnotatur. Cillæi Apollinis fanum ab Aeolenſibus extructum. In eo tractu Apollinis vnanimis veneratio. His Herodoti coniectura refelluntur.

CAP. VII.

PLVTARCHVS lib. de Homero refert, Ephorum Cumæum in libro, quem de Cumæis rebus inſcripſit, vt Homerum Cumæum oſtenderet, Atellem, Mæonem, & Dium

Dium fratres Cuma oriundos tradidiſſe ; ex his Dium æris alieni cauſa, Aſcram, qui eſt Bœotiæ pagus commigraſſe, ibique Pycimeda vxore ducta,Heſiodum procreaſſe. Atellem Chritheidis filiæ tutela Mæoni commendata in patria vitam cum morte commutaſſe : ab hoc auunculo vitiatam puellam , ab eodem ob perpetratum facinus damnationem metuente, Phemio Smyrnæo literas docenti nuptum traditam. Porrò eam cum ad lauacra,quæ propter amnem Meletem ſunt, deambularet, partu Homerum edidiſſe iuxta ipſum amnem. Inde Meliſigenem filium appellatum:mutato autem nomine Homerum vſurpaſſe cum luminibus eſſet captus , tales enim à Cumæis , & Ionibus Ομηροι vocantur, quod ὁμηρευόντων indigeant. Ἔφορος μὲν οὖν ὁ Κυμαῖος ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ ἐπιχώριος Κυμαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύναι πειρώμενος, φησὶν, ὅτι Ατελλὴς, καὶ Μαίων, καὶ Δῖος ἀδελφοὶ Κυμαῖοι τὸ γένος, ὧν Δῖος μὲν διὰ χρέα μετῴκησεν εἰς Ασκρην κώμην τῆς Βοιωτίας, κἀκεῖ γήμας τὴν Πυκιμήδην ἐγέννησεν Ἡσίοδον. Ατελλῆς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι Κύμῃ κατέλιπε θυγατέρα Κριθηΐδα τοὔνομα προστησάμενος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν Μαίονα. ὃς διακορεύσας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεγονότι δείσας κατάγνωσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Φημίῳ Σμυρναίῳ διδασκάλῳ γραμμάτων. Φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνοὺς, οἳ ἦσαν παρὰ τῷ Μέλητι ἀπεκύησε τὸν Ομηρον ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγένης ἐκλήθη. Μετωνομάσθη δὲ Ομηρος ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπηρώθη. Οὕτω δὲ ἐκάλουν οἵ τε Κυμαῖοι, καὶ οἱ Ιωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπηρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρευόντων, ὅ ἐστι τῶν ἡγουμένων. Ταῦ-

ταμὲν Ἔφορος. [Auctor vitæ Homericæ ſine nomine. κατὰ δὲ Ἔφορον, καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Κυμαῖος. *Vt exiſtimat Ephorus, & Hiſtorici, Cumanus.*] Et Proclus de vita Homeri, Οἱ δὲ Ἰήτην, οἱ δὲ Κυμαῖον. Et : οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τῶν ὀμμάτων πηρώσεως τούτου τυχεῖν αὐτὸν φασὶν τοῦ ὀνόματος· τοὺς γὰρ τυφλοὺς ὑπὸ Αἰολέων Ὁμήρους καλεῖσθαι. id eſt : *Alij Ietem, alij Cumaum.* Et : *Nonnulli vero ex læſione oculorum hoc habuiſſe nomen tradunt. Cæcos enim* Ὁμήρους *Æolenſes vocant.*

Idem nobis, ſed alia ratione Herodotus libello de genere, vitaque Homeri, ſi Herodoti γνήσιον, obtrudit. Dum Æolenſium, inquit, Cuma primum conderetur, eò cum aliis permultis omnis generis gentibus è Magneſia confluxit Melanopus Ithagene Critonis filio genitus tenuium fortunarum vir. Melanopus Homyretis Cumani filia vxore ducta Critheidem procreauit, quam vita ipſe functus Cleanactis Argiui tutelæ committit. Intereà accidit, vt puella è furtiuo concubitu prægnans deprehenderetur, quod cum Cleanax reſciuiſſet, rei indignitate commotus, accerſita Critheide, vt infamiam excuteret adhortatur: ideò ad Hermæi ſinum, quem tum Cumani ædificabant Iſmæniæ Boëotio in primis ſibi amico exportandam tradit. Progreſſu temporis Critheis cum aliis mulierculis ad feſtum egreſſa, iuxta Meletem fluuium, cum partui iam vicina eſſet, Homerum peperit, quem Meleſigenem à fluuio appellauit; Quem induſtria ſua Critheis apud Iſmeniam aliunde alia ſumens opera aluit, & honeſtis diſciplinis educandum curauit. Tandem à Phemio viro non il-

laudato,

laudato, nec abiectioris literaturæ, tamquam qui Smyrnæorum pueros diſciplinis inſtitueret, conducta, Homerum non tantum vt in filium adoptaret, ſed vt apprimè erudiret, obtinuit: ita vt omnes ſui ordinis adoleſcentes facilè ſuperaret, neque in inſtituendis pueris grandior factus Phemio ipſi eſſet inferior. Ex hac Herodoti narratione habes progenitores Homeri Magneſios, parentes Cumanos, puerum natalibus Smyrnæum. Quare non ſolum dictis Homerum eſſe Æolium, non Ionem, nequeOrienſem, ſed his etiam coniecturis in fine illius libelli deprehendi poſſe putat Herodotus. Siquidem Poëtam, qui peculiares mores in ſuam poëſim transferre ſtuduerit, par eſt, aut laudatiſſimos excogitaſſe, aut patrios commemoraſſe: ſed cum ſacrificij ritum huiuſmodi quendam refert, aut ipſe eundem tamquam probatiſſimum excogitauit, aut quod cum patriis inſtitutis conueniret: ſic enim inquit:

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, κατά τε καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ᾽ ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν.

id eſt:

Protractas iugulant pecudes, & tergora coſtis
Diripiunt, femorumque toros, & crura reci-
dunt,
In parteſque ſecant geminas: tum pinguia nidor
Viſcera nube tegit denſa.

In his nonniſi Æolicas Cærimonias, & quæ tantum illius gentis eſſent, recenſet. Illa quippe ſola ilia animalium non cremabat. Indicat præ-

tereà his quoque verſibus,quod Æolius exiſtens ſuæ gentis ritibus vſus ſit:

Καίε δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάβολα χερσίν.

id eſt:

—— Tum ſegmina carnium
Ipſe focis multo crepitantibus admouet igni
Cruda ſenex, & vina ſuper nigrantia fundit
Quem verubus quinis iuuenes onerata tenentes
Brachia circumſtant.

Æoles enim ſoli inteſtina quinque verubus defixa torrebant,reliqui Græci tribus.Et Epitomator vitæ Homeri ab Herodoto ſcriptæ, Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος δῆλον, ἐν τῇ Ἱεροποιΐαις γράφησιν, Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται. Μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφῦν. Δῆλον δὲ καὶ ἀπὸ τούτων, Νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάβολα χερσίν. Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβολῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. id eſt : *Æolenſem verò fuiſſe Homerum perſpicuum eſt. In ſacrificiorum enim ritu ait*, Protractas iugulant. *In his de iliis nulla mentio, quibus in ſacrificiis tamen vtebantur præter vnam Æolicam gentem. Indicat præterea & his quoque verſibus*, Quem verubus quinis iuuenes. *Æoles enim ſoli inteſtina quinque verubus defixa torrebant; reliqui Græci tribus.* In eadem ſententia fuit Andreas Laurentius hiſtor. Anatom. lib.8.quæſt.30.vbi dicit,Homerum Æolum fuiſſe, certum eſſe. Ioſephus Scaliger Auſonian. Lection. lib.1. cap. 28. *Homerum autem Æolem fuiſſe, & in Æolide ſcripſiſſe, puto, nemo dubitabit, qui eum aut Cumanm, aut Smyrnaeum*

naum fuiſſe mihi concedet. Et Franciſcus Iunius in Manilij lib. 2. *Iura enim Homerus petiit, id eſt, alimentum iuſtum, meritumque ex mercede, & humanitate: mercede quod Poeta gratus: humanitate, quod ciuis, & cæcus eſſet. Huic ergo iura petenti, & quaſi* προὔνεια *laboris ſui* iura dabat patria, *nimium Cume, iniquam ſententiam ferens conſilio publico, & per prætorem denuncians, de alimentis ipſi non præſtandis. Quapropter vehementer commotus, & indignatione percitus, Cumanis ſuis imprecatus eſt, ne vnquam illic poëta nobilis exiſteret, qui celebraret illos, & latices illos voto ſuo eripuit illis.* Præterea Æolenſium morem nobis inculcat Euſtathius in A. Iliad. Φασὶν οἱ παλαιοὶ, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι τρισὶν ἔπειρον ὀβολοῖς, οἳ λέγονται ἂν τριώβολα. μόνοι δὲ οἱ Κυμαῖοι, Αἰολικὸν δὲ οὗτοι ἔθνος, πεμπωβόλοις ἐχρῶντο. Ἔστι δὲ ἡ τοῦ πεμπωβόλου λέξις Αἰολικὴ καθὰ καὶ ἡ χρῆσις. Πέμπε γὰρ Αἰολεῖς τὰ πέντε φασίν. Ὅθεν καὶ πεμπάζειν κυρίως τὸ, κατὰ πεντάδας ἀριθμεῖν. Et Etymologus adnotauit Homerum multis Æolicis vti in Ἀλαλύκτημαι. Ἐπεὶ ὁ Ποιητὴς πολλοῖς Αἰολικοῖς χρῆται.

Herodotus vndenam habuerit, quæ de parentibus Homeri proſequitur ipſe viderit, quemadmodum & Cumanus Ephorus. Digni certè ſunt eorum conatus, qui laudentur ab aliis, ſi veritatis ſtudio tantum opus aggreſſi, veritatem expoſuiſſent. Sed cum patriæ amore, & propriæ gentis id egerint, eorum dicta non immeritò ſuſpecta eſſe debent. Vbi enim ratio affectu ducitur, & lingua cupiditatum ductu moderatur, veritas ipſa claudicat, & cæcutit: quæ à nudo, & ab omni ſtudio libero homine tantum expectanda eſt.

Sint

Sint ergo in patriam,in gentiles grati,ſint accepti : ſint callidi,ſolertes in rebus, quæ pro veris probari poſſunt, inueniendis. Veraces, ingenui, ſincerique nullo modo eſſe poterunt. Herodoti argumẽta,ſi tamen Halicarnaſſei Herodoti ſunt, quam leuiſſima deprehenduntur. Homerus enim illa ratione, quâ ſemel, atque iterum ritus Æolenſium ἐπιχωρίως, vt proprios vniuerſæ Græcorum nationi adſcripſit ; eadem & Ionicas, & Doricas cærimonias, & antiquos omnium Græcorum ritus in poëmatibus inſperſit. Quare non magis his, quàm illis fauet ; vel ideo ſe illorum conciuem affirmat. Non plura hîc refero. Pleni ſunt Græcorum libri ; ſedulóque inſinuant graues viri, omnes omnium mores laudabiles,licet eſſent vni tantum peculiares,Homerum in ſuam poëſim tranſportaſſe : vt omnibus vna eſſet ipſa ſola recta magiſtra, & moderatrix.

Quid plura ? vim Homericæ diuinitatis in iis ipſis exemplis, quæ pro ſe adduxit Herodotus, neſcio an perguſtauit, certè nullo modò intellexit. An mirum de Herodoto ſimilia pronunciari ? Non mirum. Nec mentimur.Sis vnà mecum Lector. Certum eſt, ad frugem applicabis animum. Poſt pugnacem Achillis, & Agamemnonis concionem, diſſoluto Græcorum Senatu, Achilles cum ſociis ſeſe in tentoria ſua recepit; Agamemnon inſtructam nauem vnâ cum Chryſeide, & Hecatombe ad Pelidem primum, vt *Briſeida* deferant, inde ad Chryſam, vt *Chryſeida* patri reſtituant, in mare deduxit. Intereà luſtrauit exercitum, ſacrificauit Apollini perfectas

Hecatombas

Hecatombas taurorum,& caprarum, ita vt nidor ad cœlum perueniret. Græci Græco more, & loco proprio ſacrificarunt Apollini. Præcones, & famuli huic prouinciæ deſtinati vnà cum Vlyſſe ducta prius Briſéide ab Achille ad Chryſam perueniunt. Vbi Chriſeide Patri reſtituta, res ad ſacrificandum deductas expoſuerunt. Sicque ſacrificium perpetratur. ritu Æolico, infert Herodotus, inquam:Quia illum inter alios optimum iudicarat Homerus. Eſto. Sed propria quis iudicat meliora, & laudabiliora. Quid inde? Ergo Homerus Æolius eſt? Minimè gentium. Velim reſponderet mihi Herodotus: qui Hecatombam àdduxerant Talthybius, & Eurybates famuli, & Vlyſſes Ithacenſium dux, cum Sacerdotes non eſſent, poterantne ſacrificium ipſi Deo Apollini facere? Miniſtri ipſi Sacerdoti ſacrificaturo, res eò conductas præpararunt, Sacerdos in ea prouincia primus, quod potiſſimum in ſacrificiis erat, abſoluit. Precatur,ſuper lignis mactatas hoſtias, excoriatas, & abſciſſas in fruſta adolet,libatque inſuper vinum. Sacerdos eſt, qui modum ſacrificij imperat,Græci obtemperant. At Sacerdos non potuit alio ritu, quam Æolio,cum Chryſæ id ageretur, & Apollini Sminthæo, vel Cillæo præcipere.Ergo Homerus non Æolium ritum tamquam patrium,& laudabiliorem in Græcos tranſtulit; ſed dum Æolios facit ſacrificantes, neceſſe erat,eos proprio ritu ſacrificium perpetrantes inducere.Non ergo quia optimus ille ritus videbatur, ſed quia conueniens in poëſim introductus eſt. Et inter

præcipuas

præcipuas Poëtæ virtutes, illa non minima eſt, ſi ſeruet decorem: id autem non in ſententiis tantum,& verbis,& moribus animi,ſed etiam in ritibus nationum, & ſacrorum cærimoniis ſeruandum eſt.

At quomodo Sacerdos ille Æolius? quomodo ſacrificium illud Æolio more peragendum erat? Oſtendam ſatis apertè. Sacrum illud Chryſæ factum fuiſſe habemus ex eodem Homero:

——Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εἰς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.

id eſt:

At Vlyſſes Chryſam peruenit ducens ſacram Hecatombem.

Ipſi Apollini Chryſeo. Κλῦθι μευ ἀργυρότοξε, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας. id eſt: *Audi me argenteum habens arcum, qui Chryſam tueris.* Scylax Charyandenus in Periplo, Καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἵνα Χρύσης ἱερᾶτο. *Et fanum Apollinis, in quo Chryſes ſacrificia conficiebat.* At Chryſa erat Æolenſium colonia,vel ciuitas,vel ſub iure Æolenſium,& Chryſeo Apollini nonniſi more Æolio ſacrificabatur. De Chryſa ait Strabo lib.14. Ἐν δὲ τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστὶ καὶ ἡ Χρύσα, καὶ ἡ Κίλλα; *In Adramyſtena eſt & Chryſa, & Cilla.* De qua regione ſuperius dixerat, Ἀμφότεραι δὲ ἦσαν ἐν τῷ κληθέντι μετὰ ταῦτα Θήβης πεδίῳ, ὃ διὰ τὴν ἀρετὴν περιμάχητον γενέσθαι φασὶ Μυσοῖς μὲν καὶ Δυδοῖς τοῖς πρότερον, τοῖς δ' Ἕλλησιν ὕστερον τοῖς ἐποικήσασιν ἐκ τῆς Αἰολίδος, καὶ τῆς Λέσβου. Ἔχουσι δὲ νῦν Ἀδραμυττηνοὶ τὸ πλέον. ἐνταῦθα καὶ ἡ Θήβη, &c. id eſt: *Ambæ autem fuerunt in campo, qui deinde Thebes dictus fuit: de quo ob eius præſtantiam*

certamina

certamina fuerunt Lydis, & Myſis antè, poſtea Græcis, qui ex Lesbo, & Æolide migrauerunt. Nunc Adramyſteni maiorem partem obtinent: ibi enim Theba eſt. Quin Cilla ipſa inter vrbes Æolias enumeratur ab Herodoto lib. 1. Αἱ δὲ Αἰολίδες Κύμη ἡ Φρικωνὶ, καλεομένη, Λήρισαι, Νέον τεῖχος, Τῆμνος, Κίλλα, Νότιον, Αἰγιρόεσσα, Πιτάνη, Αἰγαῖαι, Μύρινα, Γρύνεια αὗται ἕνδεκα Αἰολέων πόλιες ἀρχαῖαι. id eſt, *Æolicæ autem ciuitates ſunt Cumæ, quæ & Phriconis vocatur, Lariſſæ, Neon tichos, Tenus, Cilla, Notium, Ægiroeſſa, Pitana, Ægææ, Myrina, Grynia. Atque hæ vndecim Æolicæ fuerunt priſcæ ciuitates.* Eoque præcipuè ſi Promontorium Lectum diſterminat Æolida, & Troada. Præterea iuris Æolici erat non tantum quæ Æolis dicebatur, ſed maior pars Troadis Alexandrinæ, & Adramyſtenæ ipſius, in qua erat hæc Chryſa. Ideò non malè Plinius lib. 5. cap. 30. Æolida, & Troada, quaſi vna eſſet, confundit. Strabo etiam lib. 13. fatetur per Troicam regionem Æolenſes diſperſos. Τῶν Αἰολέων τοίνυν καθ' ὅλην σκεδασθέντων τὴν χώραν, ἣν ἔφαμεν ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ λέγεσθαι Τρωϊκήν. οἱ δ' ὕστερον οἱ μὲν πᾶσαν Αἰολίδα προσαγορεύουσιν, καὶ Τροίαν οἱ μὲν ὅλην, οἱ δὲ μέρος αὐτῆς, οὐδὲν ὅλως ἀλλήλοις ὁμολογοῦντες. id eſt: *Ergo cum Æolenſes per totam ſint diſperſi, eam regionem, quam à Poëta Troicam vocari diximus: poſteriorum alij totam eam Æolidis nomine afficiunt, alij partem eius: Itemque Troiam alij totam, alij partem: neque inter ſe quidquam iis conuenit.*

Interim animaduertas velim Lector, Claudium Salmaſium acutè ſatis adnotaſſe Notis in primam,

primam, & ſecundam Aram, Chryſam hanc Troicam, in qua Apollinis Smynthij templum, & ara, ad quam occiſus Achilles ab Apolline, & Paride, memoratum auctorem Βωμίσκε, & Stephanum de Vrbibus confudiſſe vna cum Chryſa, quæ circa Lemnon, non Apollini, ſed Mineruæ ab Iaſone ara dedicata eſt. Stephani verba ſunt, Χρύση βαρυτόνως ἡ πόλις τοῦ Απόλλωνος ἐγγὺς Λήμνου. Σοφοκλῆς Λημνίαις, Ω Λῆμνε Χρύσης τ' ἀγχιτέρμονες πάγοι. καὶ ἐν Αἰχμαλωτίσι.

Ταύτην ἐγὼ Χρύσην τε, καὶ Κίλλαν. In priore verſu de Chryſa Lemno vicina; in poſteriore de Troica accipi debet. Nec minus acutè corrigit Stephanum ibidem, Καὶ Πανηφαιστία τῆς Λήμνου ἀκρωτήριον πρὸς Τένεδον βλέπον. ſic Καὶ περὶ Ηφαιστίαν τῆς Λήμνου ἀκρωτήριον. Ηφαιστία, etenim vrbs Lemni eodem ipſo, Stephano referente. Λῆμνος νῆσος πρὸς τῇ Θράκῃ δύο πόλεις ἔχουσα Ηφαιστίαν, καὶ Μύριναν ὡς Εκαταῖος Εὐρώπῃ. Ptolemæus lib. 3. Geograph. in Macedoniæ ſitu, Λῆμνος νῆσος ἐν ᾗ πόλεις δύο Μύρινα, καὶ Ηφαιστίας μεσόγειος. Plinius lib. 4. cap. 12. *Oppida habet Hephæſtiam, & Myrinã.* Vnde nomẽ habuerit Martianus ſiue quis alius in Periplo.

Εἶτ' ἐμπελαγία Λῆμνος Ηφαίστου τροφὸς,
Ην ὁ Διονύσου πρῶτον οἰκίζει Θόας.

Circa hanc Hephæſtiam promontorium collocat vna cum Stephano Salmaſius Chryſem, de qua Sophocles, Ω Λῆμνε Χρύσης τ' ἀγχιτέρμονες πάγοι. ſubdit: *Sic igitur ſtatuendum eſt, nullam Vrbem fuiſſe Chryſem Lemno vicinam, ſed Promontorium tantum hoc nomine prope Hephæſtiam Vrbem Lemni, in quo Promontorio collocata ara, & Minerua*

Mineruæ conſecrata ab Iaſone fuit. Et inferius: *Vehementer etiam errauit Stephanus, qui Chryſem vrbem Lemni Apollini ſacram eſſe dixerit, cum de Troica tantum Chryſe hoc verum ſit, & nullam hoc nomine in Lemno, vel propè Lemnum vrbem fuiſſe conſtat; ſed promontorium* περὶ Ἡφαιστίαν, quem πάγον Χρύσης *Sophocles appellat* ἐν Λημνίαις.

Id ſtatuendum minimè eſſe vel ſola Pauſaniæ auctoritas non ſinit, qui propè Lemnum inſulam Chryſam nomine, in qua Philoctetes dicitur à ſerpentis ictu grauiter laboraſſe, agnouit, diuerſam ab ipſa Lemno, æſtuque maris abolitam in Arcadicis. Λήμνου γὰρ πλοῦν ἀπεῖχεν οὐ πολὺ Χρύση νῆσος, ἐν ᾗ καὶ τῷ Φιλοκτήτῃ γενέσθαι συμφορὰν ἐκ τοῦ ὕδρου φασίν. ταύτην κατέλαβεν ὁ κλύδων πᾶσαν, καὶ κατέδυ τε ἡ Χρυσῆ, καὶ ἠφάνισται κατὰ τοῦ βυθοῦ. Νῆσον δὲ ἄλλην καλουμένην ἱερὰν, τόνδε οὐκ ἦν χρόνον. Οὕτω μὲν τὰ ἀνθρώπινα πρόσκαιρά τε, καὶ οὐδαμῶς ἐστὶν ἰσχυρά. id eſt: *Chryſa enim Inſula fuit, in quam è Lemno modicus erat nauigationis ventus. Ibi olim Philoctetes à ſerpentis ictu dicitur laboraſſe. eam inſulam æſtus alluuies ad ima maris depreſſam aboleuit. Alia verò, cui Hiera nomen tunc emerſit, cum ante nulla omnino fuiſſet eo in loco inſula. Caducæ nimirum, & fluxæ res humanæ ſunt, neque eſt quicquam ſtabile perpetuo, & firmum.* En igitur Chryſam inſulam vicinam Lemno, à Lemno ſeparatam, atque ſeiunctam, non in Promontorio Lemni collocatam, diuerſam à promontorio περὶ Ἡφαιστίαν. Et quo magis in qua Philoctetes peſſimo hydri ictu laborat, & in qua erat ara Mineruæ. à qua poſteà delatus, & expoſitus fuit in Lemno, licet

ſciam alios etiam præter Salmaſium Mineruæ aram in ipſa Lemno poſuiſſe. Manifeſtè etiam colligitur hæc inſula ex ipſo Sophocle; narrans quippè Philoctetes quæ fuerat paſſus à Græcis ſubdit:

Ξὺν ᾗ μ᾽ ἐκεῖνοι παῖ προθέντες ἐνθάδε,
Ὤχοντ᾽ ἔρημον ἡνίκ᾽ ἐκ τῆς Ποντίας
Χρύσης κατέσχον δεῦρο ναυβάτῃ στόλῳ. id eſt: *Cum quo morbo, ô fili, hoc in loco deſertum exponentes abierunt, quando ex marina Chryſa huc venerunt cum nauali exercitu.* Prius enim Chryſæ fuêre, ποντίας, marinæ ſcilicet inſulæ, quæ vndique mari alluitur, indeque Philoctetem in Lemnum deportarunt, ibique fœtore vlceris, & eiulatibus illius offenſi in deſerto littore ſopitum expoſuêre. Ideoque Scholiaſtes expoſuit. Ποντίας τῆς παραθαλασσίας, ὅτε ἀπὸ Χρύσης ἦλθον εἰς Λῆμνον. *Marinæ, cum è Chryſa Lemnum veniſſet.* & ſuperius dixerat. Χρύση νῆσος πρὸ τῆς Λήμνου, ἔνθα διέτριβε Χρύση τὶς Νύμφη, ἣ ἐρασθεῖσα τοῦ Φιλοκτήτου, καὶ μὴ πείσασα κατηράσατο αὐτῷ, διὸ καὶ ὠμόφρονα αὐτὴν ἐκάλεσεν. Et, Χρύσης Ἀθηνᾶς ἄγαλμα οὕτω καλεῖται. Ἔστι δὲ καὶ πόλις Χρύση πλησίον Λήμνου, ἔνθα ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐδήχθη τὸν βωμὸν ζητῶν, ἐν ᾧ ἔθυσεν Ἡρακλῆς, ἡνίκα κατὰ Τροίας ἐστράτευσεν. id eſt, *Chryſe Inſula ante Lemnum, in qua morabatur nympha Chryſa nomine, quæ cum amaſſet Philoctetem, nec eum pellexiſſet, illi maledixit, ideoque crudelem vocauit.* Et, *Chryſæ Mineruæ ſtatua ſic dicitur. Eſt porrò & vrbs penes Lemnum, vbi à ſerpente ictus eſt aram quærens, in qua Hercules ſacrificauit, cum in Troianos arma duceret.* Nec abnuit Euſtathius in A. Iliados. Καὶ ὅτι πολ-

λαὶ

καὶ Χρύσαι λέγονται δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, ἐγγύς τι γὰρ Λήμνου πόλιν Χρύσην ἱστοροῦσιν, καὶ περὶ Σκῦρον, καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ οὐ μακρὰν Ἀβύδου. Ἐλέγετο δέ φασι Χρύση καὶ ἀκρωτήριον περὶ τὴν Ἡφαιστίαν τῆς Λήμνου βλέπον πρὸς Τένεδον. id eſt: *Pleraſque prætereà fuiſſe Chryſas antiqui narrant: tradunt enim Chryſam Lemno propinquam, & circa Scyrum, & in Helleſponto non longè ab Abydo. Dicebatur prætereà, vt aiunt, & Chryſa promontorium circa Hepheſtiam Lemni in Tenedum proſpiciens.* Qua auctoritate probatur correctio Stephani à Salmaſio feliciter tentata.

Quidquid tamen ſit de Chryſe Lemnia, Troïca certè Æolenſium iuris erat, ideoque more etiam Æolenſium Apollini ſacrificabat. Eóque præcipuè, quod fanum illud erat Apollini Cillæo ſacrum à Græcis Æolenſibus extructum. Strabo lib. 13. Φησὶ δὲ Δάης ὁ Κολωνεὺς ἐν Κολωναῖς ἱδρυνθῆναι πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πλευσάντων Αἰολέων τὸ τοῦ Κιλλαίου Ἀπόλλωνος ἱερόν. καὶ ἐν Χρύσῃ δὲ λέγουσι Κιλλαῖον Ἀπόλλωνα ἱδρῦσθαι. Ἄδηλον εἴτε τὸν αὐτὸν τῷ Σμινθεῖ, εἴθ' ἕτερον. Ἡ δὲ Χρύσα ἐπὶ θαλάττῃ πολίχνιον λιμένα ἔχον λιμένα. Πλησίον δὲ ὑπέρκειται ἡ Θήβη. id eſt: *Daës Colonenſis, ait, Cillei Apollinis templum primum Colonis fuiſſe poſitum è Græcis aduectis Æolenſibus. Chryſſæ quoque Cillæum Apollinem dedicatum fuiſſe ferunt. Idémne ſit cum Smintheo, aut aliud ab eo, incertum. Chryſa oppidulum fuit ad mare ſitum portum habens. Paulo ſupra iacet Thebe.* Et in freto, quod inter Lesbum eſt, atque Aſiam inſulæ paruæ ſunt ad X X. Timoſthenes X L. dicit, eæque vno nomine Hecatoneſi dicuntur, quaſi Apollinis inſulæ, qui Hecato

vſurpatur. & in tota illa ora colitur vſque ad Tenedum cognomento Sminthei, Cillei, Grynæi: Idem ibidem: Ἕκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων, παρὰ πᾶσαν γὰρ τὴν παραλίαν ταύτην ὁ Ἀπόλλων ἐκτετίμηται μέχρι Τενέδου. Σμινθεὺς, ἢ Κιλλέος καλούμενος, ἢ τινὰ ἄλλην ἐπωνυμίαν ἔχων.

Poſſem hîc non incongruè demonſtrare Cillei huiuſce Apollinis in ſacrificiis ritus à Græcis Æolenſibus, qui Theſſaliam primum, deinde Bœotiam, & ferè totam Peloponneſum occuparunt, à Cillo Pelopis auriga, cuius tota hæc regio fuit in ditione, & à quo nomen & Vrbi, & Apollini inditum, dimanaſſe. Quæ hic referre ſuperſedeo breuitati ſtudens. Nil itaque mirum eſt, ſi Homerus Æolenſes faciat Æolico more ſacrificantes.

Audio neſcio quem inſuſurrantem non ea vice tantùm, cuius meminit Herodotus, ſed aliis etiam, quando non Chryſes, nec Cilleo, aut Smintheo Apollini ſacrificat, ſed ipſe ſummus Græcorum Imperator Agamemnon alias ob cauſas Æolico ritu eadem ſacrificia peragit. Sciat hic Agamemnonem, quia Peloponneſium, Æolium fuiſſe, ritibuſque Æolenſium imbutum, quare eorum mores ſeruaſſe nihil mirum eſt.

Coniecturæ ergo Herodoti non tanti ſunt, vt Homerum Æolenſibus vindicent. De quo dubitari, nec certum eſſe ipſe etiam Strabo libro dicto ſcripſit, poſtquam Cumanis Heſiodum, & Ephorum hiſtoricum Iſocratis diſcipulum dediſſet. Ὅμηρος δ᾽ οὐχ ὁμολογουμένως, πολλοὶ γὰρ ἀμφισβητοῦσιν αὐτοῦ. *Homerum fuiſſe Cumæum non eſt*

in

in confeſſo apud omnes. Multi enim de eo dubitant.
Et epigramma:

> Κύμη δ᾽ ἢ Κολοφὼν πατρὶς Ὁμήρου σοῦ θεν;
> Οὐδετέρη.

ideſt:

> *Patria Homere tibi Cumáne, vel Colophon?*
> *Neutra vrbs.*

HOMERI NOMEN, QVOD Cumæorum eſſe contendunt, Cumæis non ſuffragari. Illius imponendi rationes diuerſæ ab aliis afferuntur. Homerum etiam Meletem, Meleſigenem, Auletem, Tigranem vocatum. Cæcum eum fuiſſe: An à puero, morbo, vel ſenio? Noua de eius cæcitate figmenta Platonis, & Politiani.

CAP. VIII.

ADDE his nomen etiam Homeri, Cumæos Homero, qui prius Meleſigenes appellabatur indidiſſe. Nam cum videret Cumæos poëſim ſuam amplecti, verſibuſque ſuis oblectari, vt narrat Herodotus, ſermonem intulit, ſi eum publicè alere vellent, ſe ciuitatem eorum celeberrimam redditurum. Itaque collecto Cumæorum Senatu, in Curiam proceſſit, de alimentis præſtandis verba propoſuit. Omnes petitionem Homeri admittendam ducunt. Vnus calculo ſuo repugnat; inter alia illa quoque commemorat,

quod ſi ſemel Ὁμήρους, id eſt cæcos alendos ſuſcepiſſent, futurum vt continuò turbam & multam, & inutilem haberent. Atque hic primum Homeri nomen Meleſigeni inditum eſt, à cæcitatis videlicet calamitate. τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς Ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα ἐπεκράτησεν τῷ Μελησιγένει ἀπὸ τῆς συμφορῆς. Οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς Ὁμήρους λέγουσιν. Ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος, ᾧ οἱ ξένοι διήνεγκαν, ὅτε μνήμην αὐτοῦ ἐποιοῦντο. Quæ vltima verba omiſerunt Interpretes. Eorum verò ſententia eſt. Id quoque ad exteros vſum obtinuit, vt quotieſcumque illius mentio fieret, Homerum appellarent. Ephorus item apud Plutarchum: Μετωνομάσθη δὲ Ὅμηρος ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπηρώθη, οὕτω δὲ ἐκάλουν οἵ τε Κυμαῖοι, καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπηρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρευόντων, ὅ ἐστι τῶν ἡγουμένων. id eſt: *Mutato autem nomine Homerum vſurpatum fuiſſe, cum luminibus eſſet captus. Tales enim à Cumæis, & Ionibus* ὅμηροι *vocantur, quod* ὁμηρευόντων, *id eſt, ductorum indigeant.* & certamen Homericum, Οἱ δὲ διὰ τὴν πήρωσιν τῶν ὀμμάτων, παρὰ γὰρ τοῖς Αἰολεῦσιν οὕτως οἱ πηροὶ καλοῦνται. Proclus: Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τῶν ὀμμάτων πηρώσεως τούτου τυχεῖν αὐτὸν φασὶν τοῦ ὀνόματος. τοὺς γὰρ τυφλοὺς ὑπὸ Αἰολέων Ὁμήρους καλεῖσθαι. *Quidam ex læſis oculis hunc nomen ſortitum tradunt. Cæcos enim Homeros ab Æolenſibus vocari.* Et Auctor Anonymus. Φασὶ δὲ αὐτὸν Μελησιγενῆ, καὶ Μελησιάνακτα κεκλῆσθαι. τυφλωθέντα δὲ αὐτὸν ὕστερον

Ὅμηρον

Ομηρον κληθῆναι. οἱ γὰρ Αἰολεῖς τοὺς τυφλοὺς Ομήρους καλοῦσιν. *Ferunt eum Meletigenem, & Meleſianaᴄtem vocatum fuiſſe; ſed cum poſtmodum luminibus orbatus fuiſſet, Homerum nuncupatum. Æolenſes namque Cæcos Homeros appellant. Nonnulli ex læſione oculorum hoc habuiſſe nomen tradunt. Cæcos enim* Ομήρους *Æolenſes vocant.*

Cumæum Homerum affirmare ratio nominis nos non cogit. Nam non tantum Cumæorum is mos fuit cæcos Homeros appellandi, ſed Ionum etiam, vt Ephorus ipſe fatetur. Quare non excludendæ erunt Vrbes Ionicæ à prætentione hac, ſola nominis impoſitione.

Prætereà ſcias diuerſas ab aliis huiuſce rei cauſas afferri: & ab aliis quam à Cumæis nomen impoſitum fuiſſe tradi. Ariſtoteles ait Lydos ab Æolenſibus afflictos, dum de Smyrna relinquenda cogitarent per præconem ſequi iuſſiſſe eos, qui vellent vrbe exire, Homerum puerulum etiamnum ſe quoque ὁμηρεῖν, id eſt, ſequi velle dixiſſe. Inde pro Meleſigene Homerum appellatum. τῶν δὲ Λυδῶν καταπονουμένων ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ κρινάντων καταλιπεῖν τὴν Σμύρναν, καὶ κηρυξάντων τῶν ἡγεμόνων τὸν βουλόμενον ἀκολουθεῖν ἐξιέναι τῆς πόλεως. Ετι νήπιος ὢν Ομηρος ἔφη, καὶ αὐτὸς βούλεσθαι ὁμηρεῖν, ὅθεν ἀντὶ Μελησιγένους Ομηρος προσηγορεύθη. Certamen Homericum, ideò Homerum vocatum, quod Pater illius obſidis loco à Cypriis Perſis datus fuerit, ex aliis narrat. Εκαλεῖτο δὲ Μέλης, ὡς δέ τινες φασὶ, Μελησιγένης, ὡς δὲ ἔνιοι Αὐλητὴν ὀνομασθῆναι αὐτόν φασιν. Τινὲς Ομηρον διὰ τὸ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ομηρον δοθῆναι ὑπὸ Κυπρίων Πέρσαις. Auctor prætereà

illius certaminis cum non à Cumæis, ſed à Smyrnæis Homerum vocatum fuiſſe, quaſi luminibus orbatum. Φασὶ δὲ πρότερον Μελησιγενῆ, ὕστερον μέντοι τυφλωθέντα Ὅμηρον μετωνομασθῆναι διὰ τὴν παρ' αὐτοῖς Σμυρναίοις, ἐπὶ τῶν τοιούτων προσηγορίαν. Idem aſſerit Suidas, ſed alia ratione: Ἐκλήθη δὲ Ὅμηρος διὰ τὸ πολέμου ἐνισταμένου Σμυρναίοις πρὸς Κολοφωνίους Ὅμηρον δοθῆναι, ἢ τὸ βουλευομένων Σμυρναίων δαιμονίᾳ τινὶ ἐνεργείᾳ φθέγξασθαι, καὶ συμβουλεῦσαι ἐκκλησιάζουσι περὶ τοῦ πολέμου. Hoc eſt, *Vocatus autem Homerus eſt, ſiue quod cum bellũ Smyrnæis aduerſus Colophonios eſſet, obſes datus fuerit; ſiue quod conſultantibus Smyrnæis, diuino quodam afflatu exclamauit, & conſilium dederit in concione de bello.* Et Proclus, quod Chiis à Smyrnenſibus obſes datus fuiſſet. Οἱ μὲν οὖν Σμυρναῖοι αὐτὸν ἀποφαινόμενοι. Μαίονος μὲν πατρὸς λέγουσιν εἶναι, γεννηθῆναι δὲ ἐπὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ, ὅθεν καὶ Μελησιγενῆ ὀνομασθῆναι, δοθέντα δὲ Χίοις εἰς Ὅμηρον κληθῆναι. id eſt: *Qui itaque eum Smyrnæum aſſerunt Mæonis filium tradunt, natumque in Melete fluuio. Hinc Meleſigenes illi nomen fuiſſe; cum verò obſes Chiis traditus fuiſſet, Homerum vocatum.*

Lepidiſſima omnium eſt, quam narrat Heliodorus à femore ſcilicet, qui Græcè ὁμηρὸς dicitur, in quo ingentem longitudinem crinium habebat. Καὶ ποιεῖ τὸν Ὅμηρον φέροντά τι τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. Θατέρῳ γὰρ τοῖν μηροῖν αὐτόθεν ἐξ ὠδίνων πολύ τι μῆκος τριχῶν ἐπεπόλαζεν, ὅθεν παρ' ἄλλοις τε, καὶ οὐχ ἥκιστα παρ' Ἕλλησιν ἀλητεύων, καὶ τὴν ποίησιν ᾄδων τοῦ ὀνόματος ἔτυχεν, αὐτὸς μὲν τὸ ἴδιον οὐ λέγων, ἀλλ' οὐδὲ πόλιν, ἢ γένος ὀνομάζων, τοῖς δὲ ἐγνωκό-

τωv,

των, τὸ περὶ τὸ σῶμα πάθος εἰς ὄνομα κρατησάντων. id eſt: *Et Homerum procreauit ferentem notam inceſtæ conſuetudinis, in vtroque enim femore inde vſque ab ipſo partu ingens longitudo crinium innatabat. Vnde cum inter alios, tùm inter Græcos oberrans, & poëma canens, nomen eſt nactus: ipſe quidem nomen proprium non dicens, neque patriam, aut genus nominans, ceterùm iis, qui ſciebant illam corporis affectionem, vt in nomen illi verteretur, perficientibus.*

Vides ergo ex ipſo nomine nullam poſſe deſumi rationem, qua Cumæus Homerus ſit, ſiue Smyrnæus, ſiue alterius ciuitatis. Et opinor nomen Homeri illi impoſitum fortuitò, & vt parentibus libuit, moriſque eſt nominum imponendorum, non ab aliqua re, quæ illi contigerit. Et verè Homerum ab ipſis natalibus dictum. At qui de eo ſcripſerunt, vt omnia ad miraculum afferrent, & noua inducerent, cauſas etiam, quare id nomen noſter Poëta habuerit, commenti ſunt. Non ideò tamen nego, quandoque id vſu veniſſe, vt vnum nomen in aliud tranſmutatum ſit. Talium enim rerum plena hiſtoria eſt. Plato prius Ariſtocles, Theophraſtus Tyrtamus; & alij alio modo dicti, vel ab euentu; vel quod ita placuit aliis nomina ſibi immutarunt.

Quando verò cæcitatis Homericæ, vnde & nomen illi videtur inditum, vt aliis placet, mentio facta eſt, videamus quid alij hac de re aſſerant. Cæcum enim illum fuiſſe exiſtimauit Antiquitas, & præter eius imagines in nummis, qui ad hæc tempora ſuperſunt, cæci hominis effi-

gié præſeferẽtes & ſtatuas, Chriſtodorus cecinit:

——— Ἀμφὶ δ' ἄρ ὀφρὺς
Ἀμφοτέρας προβλῆτας ἐΰσκοπος ἔπλασε τέχνη.
Οὔτι μάτην. φαέων γὰρ ἐρημάδες ἦσαν ὀπωπαί.
Ἀλλ' οὐκ ἦν ἀλαῷ ἐναλίγκιος ἀνδρὶ νοῆσαι.
Ἕζετο γὰρ κενεοῖς χάρις ὄμμασιν. ὡς δὲ δοκεύω
Τέχνη τοῦτο τέλεσσεν, ὅπως πάντεσσι φανείη
Φέγγος ὑπὸ κραδίην σοφίης ἄσβεστον ἀείρων.

id eſt. *Circum autem ſupercilia vtraque prominentia benè conſiderata confinxit ars. Nec immerito. luminibus enim erant orbati viſus. ſed dum comprehendebatur, non videbatur cæco ſimilis. inſidebat namque vacuis gratia oculis: & vt mihi videtur, Ars illud confecerat, vt omnibus appareret lumen ſapientiæ ſub corde inextinguibile portans.* Hæc poſtea Homeri ſtatua in ſeditione illa tempore Iuſtiniani quæ N I K A dicta eſt, vnâ cum multis aliis conflagrauit, ita referente Cedreno in Synopſi hiſtorica. Ῥὶς μὲν ἦν μετρίως ἔχουσα πρὸς ἅπαντα. Ὄμματα δὲ συμπεμμένα τοῖς βλεφάροις, οἷον καὶ ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ἔχει, τυφλὸν ἐμφαίνοντα. id eſt, *Naſus ad reliquas partes proportione æquali: oculi palpebris affixi, ita vt cæci formam præſeferrent, qualem eum fuiſſe fama fert.*

Dubium tamen eſt, An cæcus fuerit ab ipſis natalibus, vel puero, an verò grandi natu, morbo, vel ſenio infortunium tale contigerit. Hæret Lucianus in Demoſthenis Encom. Ὅπου γε καὶ τοὔνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι, τύχην δὲ πενίας, ἢ πάθος ὀμμάτων. *Quin etiam nomen Meleſigenis huic vſitato anteponunt: quod ſiue ob fortunam paupertatis, ſiue ob cladem oculorum acceperit.*

ceperit. Cicero Quæſt. Tuſcul. vlt. cæcum fuiſſe refert; *Traditum eſt etiam Homerum cæcum fuiſſe. At eius picturam, non poeſim videmus. Quæ regio, quæ ora, qui locus Grecię, quæ ſpecies formæ, quę pugna, quæ acies, quod remigium, qui motus hominum, qui ferarum, non ita expictus eſt, vt, quæ ipſe non viderit, non vt videremus effecerit? Quid ergo aut Homero ad delectationem animi, ac voluptatem, aut cuiquam docto defuiſſe vnquam arbitramur?* Ciceroni apertè refragatur Velleius Paterculus hiſt. lib. 1. *Quem ſiquis cęcum genitum putat, omnibus ſenſibus orbus eſt.* Proclus in vita Homeri: τυφλὸν δὲ ὅσοι τοῦτον ἀπεφήναντο, αὐτοί μοι δοκοῦσι τὴν διάνοιαν πεπηρῶσθαι. Τοσαῦτα γὰρ κατεῖδεν ὁ ἄνθρωπος ὅσον οὐδεὶς πώποτε. Εἰσὶ δέ τινες, &c. *Quicumque verò eum Cæcum fuiſſe aſſeuerarunt, næ ipſi, vt mihi videtur cogitatione læſi ſunt. Tot enim vir ille vidit, quot nec cęteri homines vnquam. Sunt pręterea nonnulli, &c.* Et Auctor M. S. neſcio quis in illud Chriſtodori Copitæ, Φαέων γὰρ ἐρημάδες ἦσαν ὀπωπαί. Epigr. lib. 5. Τυφλὸς ἦν ὁ πλάσας αὐτὸν, ἐπεὶ Ὅμηρος πολλῶν ἀνδρῶν ἔβλεπε κρείττω. *Cæcus erat qui illum confinxerat, quandoquidem Homerus multis hominibus videbat præſtantius.* Heſychius Mileſius de iis, qui eruditionis fama claruerunt, Ὅμηρος ἱστορεῖται γενέσθαι τυφλὸς, ὡς μὴ ἡττηθεὶς ἐπιθυμίας, ἣ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἔρχεται. *Homerus: hunc tradunt hiſtorię captum oculis fuiſſe, quod cupiditati, quæ per oculos irrepit, non ceſſerit victus.* Et Suidas, Γηραιὸς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ Ἴῳ τῇ νήσῳ τέθαπται. Τυφλὸς ἐκ παίδων γεγονὼς, τὸ δ᾽ ἀληθὲς ὅτι οὐχ ἡττήθη ἐπιθυμίας, ἣ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἄρχεται· καὶ διὰ τοῦτο ἱστορήθη τυφλός. id eſt: *Senex*

defunctus

defunctus in Io inſula ſepultus eſt, cæcus à puero natus: ſed quod verius eſt, eo nomine dictus cæcus, quod cupiditate, quæ ab oculis incipit victus non eſt.

Ioannes Tzetzes id ſenectute factum eſſe ſcribit, Πένης τελῶν δὲ ὁ ἀνὴρ, καὶ γε τυφλὸς ἐκ γήρως. *Cum autem eſſet pauper Homerus, & cæcus ob ſenectutem.* Morbo, Pauſanias in Meſſeniacis, Διεφθάρη δὲ ὁ Θάμυρις, ἐμοὶ δοκεῖν ὑπὸ νόσου τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὸ δὲ αὐτὸ, καὶ Ὁμήρῳ συνέπεσεν ὕστερον. Ἀλλ' ὁ μὲν καὶ ἐς ἅπαν διετέλει ποιῶν. οὐ γάρ τι εἶκε τῇ συμφορᾷ. Θάμυρις δὲ καὶ τὴν ᾠδὴν ὑπὸ κακοῦ τοῦ παρόντος ἐξέλιπεν. id eſt: *Ego verò ex morbo luminibus captum Thamyrim crediderim, cum idem etiam poſt Homero acciderit; qui tamen infortunio non ſuccubuit, neque idcirco, quæ inſtituerat, non perfecit. At malo victus Thamyris prorſus deſiit carmina facere.* Herodotus ſanis oculis natum, & videntem narrat, deinceps laboraſſe apud Ithacenſes, ſed morbo non ingraueſcente, remediis adhibitis infirmitati medicina facta eſt, verum Colophone, graui, periculoſoque denuo facto, nulla tali incommodo medicina reperta. Quare lumine amiſſo, cæcus in poſterum vagari coactus fuit. Ἤδη ἐπίτοκος οὖσα τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δεδορκότα. Et, Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίας, καὶ τῆς Ἰβηρίας ἀπικνέονται εἰς Ἰθάκην. καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν, θεραπείης ἕνεκα πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελίην ἔχειν, ἐπαναπλώσας δὲ ἀναλήψεσθαι αὐτόν. Ὁ δὲ Μέντωρ ἐνοσήλευεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην

καιοσύνην

καιοσύνης τε, καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιςα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. Ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγένει περὶ Ὀδυσσέως ἐξιςορῆσαι, καὶ πυθέσθαι. Οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσιν τότε μιν παρ' ἑωϋτοῖς τυφλωθῆναι. Ὡς δὲ ἐγὼ φημὶ τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕςερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. Συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. Ὁ δὲ Μέντης ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσίχειν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγένεα. χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀφικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. Id eſt, *Cum partui iam vicina eſſet, Homerum peperit, non cæcum, ſed videntem.* Et, *Porrò cum ex Iberia, Thuſciaque delati in Ithacam deueherentur, contigit, Meleſigenem oculis iam ante parum valentem, extremè laborare: Ita vt Mentes negotiorum gratia in Leucadem traiecturus, eum apud Mentorem Alcimi filium Ithacenſem reliquerit hominem ſibi vehementer amicum: multis precibus adigens eundem, quo Meleſigenis curam haberet tantiſper, dum è Leucade reuerteretur ipſe. Mentor verò ægrotantem Meleſigenem ſedulo curauit, vir nimirum facultatibus pollens: quique ob egregiam æquitatem, hoſpitalitatemque inter cæteros Ithacenſes maximè prædicaretur. Atque id accidit, vt de Vlyſſe multa Meleſigenes percontando cognoſceret. Narrantque ipſi Ithacenſes, tum viſum eum amiſiſſe ibidem. Atqui ego affirmare non dubitem iam tum eundem conualuiſſe, ac poſtea apud Colophonem prorſus cæcum factum fuiſſe, id quod ipſi quoque Colophonij mecum fatentur. At verò Mentes è Leucade Ithacam reuerſus Meleſigenem recepit, cum quo iam indè diu vltro; citroque nauigauit: donec Colophonem*

phonem appellenti, eueniret, vt in veterem morbum recideret, quem cum effugere non daretur, viſu putatur priuatus fuiſſe. Heraclides in Politiis apud Ithacam oculorum detrimentum paſſium narrat: Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἐκ Τυῤῥηνίας Ὅμηρος περιβαλεῖν εἰς Κεφαλωνίαν, καὶ Ἰθάκην, ὅτε τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγεται διαφθαρῆναι νοσήσας. *Teſtatur etiam Homerus ex Tyrrhenia in Cephaleniam, & Ithacam traieciſſe, quum morbo correptus oculos amiſiſſet.*

Cæcitatis Homericæ cauſam Plato non explicat in Phœdro. Ait tamen Steſichorum expiationem aduerſus eos, qui in fabulis peccant nouiſſe, Homerum ignoraſſe: ideò Steſichorum, quod παλινῳδίαν recantaſſet, viſum recuperaſſe, Homerum non item. An eadem quæ & Steſichoro, Homero cæcitatis fuit cauſa, ideoque ad eam depellendam, eadem, quibus Steſichorus remediis vſus fuit, adhibenda erant? An non Homerus de Helena malè mentitus, pœnas, quas harum rerum præuaricatores, luit? An in hoc deterior, ignauior, hebetior Steſichoro? Steſichorum plus in rebus agendis, ac ſacris meditandis ipſo Homero vidiſſe non credam. Sed audiendus Plato: Ἐμοὶ μὲν οὖν, ὦ φίλε, καθήρασθαι ἀνάγκη. Ἔστι δὲ τοῖς ἁματάνουσι περὶ μυθολογίαν καθαρμὸς ἀρχαῖος, ὃν Ὅμηρος μὲν οὐκ ᾔσθετο, Σθησίχορος δέ. τῶν γὰρ ὀμμάτων στερηθεὶς διὰ τὴν Ἑλένης κακηγορίαν, οὐκ ἠγνόησεν ὥσπερ Ὅμηρος, ἀλλ' ἅτε Μουσικὸς ὢν ἔγνω τὴν αἰτίαν, καὶ ποιεῖ εὐθύς. Οὐκ ἔστ' ἔτυμος ὁ λόγος οὗτος, οὐδ' ἔβας ἐν νηυσὶν εὐσέλμοις, οὐδ' ἵκεο Πέργαμα Τροίας, ποιήσας δὴ πᾶσαν τὴν καλουμένην Παλινῳδίαν, παραχρῆμα ἀνέβλεψεν. Id eſt: *Mibi igitur, Phœdra expiari neceſſe*

ceſſe eſt. Eſt autem antiqua quædam expiatio aduerſus eos, qui in fabularum commemoratione peccant: quam rationem expiandi ignorauit Homerus, ſed eam tamen nouit Steſichorus; cum enim oculis orbatus eſſet, propterea quod de Helena contumelioſè fuerat loquutus, non ignorauit cæcitatis cauſam, vt Homerus, ſed vt pote Muſicus eam agnouit, idcircò continuò hæc carmina compoſuit. Non verus fuit ille ſermo: neque cauis nauibus exceſſiſti, neque adiſti Pergama Troiæ, eôque edito poëmate, quod παλινῳδίαν, id eſt recantationem, *vocant confeſtim viſum recuperauit.* Nota hic obiter de Steſichori cæcitate eadem habere Iſocratem in Helenæ laudatione. Ἐπεδείξατο δὲ καὶ Σθησιχόρῳ τῷ ποιητῇ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν, ὅτι μὲν γὰρ ἀρχόμενος τῆς ᾠδῆς ἐβλασφήμησέ τι περὶ αὐτῆς ἀνέστη τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστερημένος. Ἐπειδὴ δὲ γνοὺς τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς τὴν καλουμένην Παλινῳδίαν ἐποίησεν, πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν αὐτὴν φύσιν κατέστησεν. id eſt: *Oſtendit etiam Steſichoro ſuam potentiam: qui cum initio ſui carminis eam nonnihil perſtrinxiſſet maledictis, ſurrexit oculis orbatus: ſed vbi cauſa eius calamitatis intellecta, Palinodiam, quam vocant, fecit, illius beneficio viſum recepit.* Cononem narrat. 18. de Autoleonte Crotoniata, Κἀκεῖθεν ἐξιόντα αὐτὸν ἀπαγγέλλειν Στησιχόρῳ Ἑλένη κελεύει τὴν εἰς αὐτὴν ᾄδειν, εἰ φιλεῖ τὰς ὄψεις, Παλινῳδίαν. Σθησίχορος δ' αὐτίκα ὕμνους Ἑλένης συντάττει, καὶ τὴν ὄψιν ἀνακομίζεται. *Decedenti autem inde Helena negotium dedit, Steſichoro, vt nunciaret, ſi oculos amaret, Palinodiam eorum caneret, quæ in ſe conſcripſiſſet. Steſichorus igitur confeſtim hymnos in Helenę laudem compoſuit, oculorumque lumen recuperauit.* Dionem Chryſoſtomum

mum orat. 2. de regno. & 11, Troica. Suidam, & alios. Vnus tamen, quod ſciam, Ptolemæus Hepheſtio, falſam eſſe hanc de Steſichori cæcitate contendit apud Photium ex Archelao Cyprio, Ἀρχέλαος δὲ ὁ Κύπριος Στησιχόρου φησὶ τοῦ ποιητοῦ Ἑλένην Ἱμεραίαν ἐρωμένην γενέσθαι Μικύθου θυγατέρα ἀποστᾶσαν δὲ Στησιχόρου, καὶ πρὸς Βούπαλον πορευθεῖσαν, ἀμυνόμενον τῆς ὑπεροψίας τὸν ποιητὴν γράψαι, Ἑλένη ἑκοῦσα ἀπῆρεν. Ψευδῆ δὲ τὸν περὶ τῆς πηρώσεως εἶναι λόγον. id eſt: *Archelaus, porrò Cyprius, Steſichori poëtę amicam vnicè dilectã fuiſſe, ait, Helenam quandam Micythi filiam: & diſceſſiſſe hanc à Steſichoro, atque ad Bupalum ſe contuliſſe, iratum ergò hinc ſui contemptu poëtam ſcripſiſſe,* Helena volens diſceſſit; *Falſam autem eſſe vult narrationem illam de Steſichoro excæcato.*

Angelus Politianus in Ambra Callimachi æmulatione diuinam neſcio quam huius cæcitatis Homeri cauſam proſequitur. Nam quemadmodum ille Eleg. Εἰς λουτρὰ τῆς Παλλάδος argutè nimis Tireſiæ calamitatem ſimul, & felicitatem proſequitur. Ait quippe Tireſiam, cum ſitiens ad fontem acceſſiſſet, vidiſſe nudam Palladem, ſtatimque oculos amiſiſſe. Nam Saturnij legibus cautum erat, ne quis Deum inuitum cerneret, ſin minus ingenti mercede cerneret. Mota deinceps lacrymis Chariclus matris Tireſiæ Pallas, & vatem eum, & longæuum, & poſt obitum quoque prudentem præſtitit: & baculo inſuper donauit, quo veluti duce veſtigiis inoffenſis graderetur. Eadem ratione Politianus non illepidè finxit Homerum Achillem conſpicatum, ſtatim

ſtatim oculis captum fuiſſe: cuius infortunium miſeratus Achilles augurio, baculoque Tireſiæ donat.

Ipſe ardens clypeo oſtentat, terramque fretumque
Atque indeſſeſſum ſolem, ſoliſque ſororem
Iam plenam, & tanto voluentia ſidera mundo.
Ergo his defixus vates, dum ſingula viſu
Explorat miſer incauto, dum lumina figit
Lumina nox pepulit, tum verò exterritus hæſit:
Voxque repreſſa metu, & gelidos tremor impulit artus.
At iuuenem ſacer Aonium miſeratus Achilles,
Quandoquidem Saturne tuas inflectere leges,
Haud licitum cuiquam, clypeo excipit, oraque iungens
Inſpicit augurium, baculum dat deinde potentem
Tireſiæ magni, qui quondam Pallada nudam
Vidit, & hoc raptam penſauit munere lucem,
Suetus inoffenſos baculo duce tendere greſſus.
Nec deeſt ipſe ſibi, quin ſacro inſtincta furore
Ora mouet, tantique parat ſolatia damni.
Æacidem tamen, Æacidem cœlo æquat, & aſtris, &c.

Varios tamen de cæcitate Homerica rumores in vnum nobis Hermias collegit in Phœdrum Platonis, à quo ſua Politianus, aliique recentiores habuêre. Illius verba, quia inedita ſunt, lege per me lector: Περὶ τῆς Ὁμήρου τυφλώσεως διάφοροι φέρονται ἱστορίαι. Αἱ μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ τυφλὸν ἐκ γενετῆς λέγουσιν, καὶ οὕτω τετέχθαι. Οἱ δὲ ποιμαίνοντα περὶ τῷ τάφῳ τοῦ Ἀχιλλέως πολλάς τινας καταβάλλεσθαι εἰς τὸν ἥρωα χοάς, καὶ στεφάνους, καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν ὀφθῆναι αὐτῷ.

Ὁ δὲ Ἥρως ὤφθη μετὰ τῆς πανοπλίας λάμπων, καὶ ὁ Ὅμηρος μὴ ἐνεγκὼν τὴν θέαν, καὶ τὴν λαμπηδόνα τῶν ὅπλων ἐτυφλώθη. Οἱ δὲ ὅτι ἐπειδὴ εἶπε περὶ τῆς Ἑλένης ὅτι ἡρπάσθη, καὶ ἠγάγετο αὐτὴν Ἀλέξανδρος εἰς τὸ Ἴλιον, καὶ ἔχεν ὡς γυναῖκα κατὰ μῆνιν τῆς Ἡρωΐνης, ὡς ὑβρισθείσης παρ' αὐτοῦ ἐτυφλώθη. Ἀλλὰ πῶς καὶ αὐτὰ καὶ ὁ Στησίχορος εἰπὼν εἰς αὐτὴν, καὶ τυφλωθεὶς ἀνέβλεψεν, φασὶν ὅτι Λοκροὶ καὶ Κροτωνιᾶται ἐπολέμουν πρὸς ἀλλήλους. Ἔθος δὲ ἦν τοῖς Λοκροῖς μέρος τῆς στρατιᾶς ἀφρούρητον ἀνιεροῦν τοῖς Ἥρωσιν, ὡς ἐκείνων φρουρούντων αὐτό. Τὸν οὖν Λεώνυμον τὸν στρατηγὸν τῶν Κροτωνιατῶν ἐπιθέσθαι ἐκείνῳ τῷ μέρει ὡς ἀφρουρήτῳ, καὶ τρωθέντα ἐξ ἀδήλου ἀναχωρῆσαι χαλεπῶς διακείμενον ὑπὸ τοῦ τραύματος. Ἐλθεῖν οὖν αὐτὸν εἰς τὸ ἐν Δελφοῖς Μαντεῖον διὰ θεραπείας καὶ λαβεῖν χρησμὸν, ὅτι ὁ τρώσας, καὶ γὰρ ἦν ἄδηλον ἀκοῦσαι, ὅτι ὁ Ἀχιλλεύς. Ἀπελθόντα οὖν αὐτὸν εἰς Λεύκην τὴν νῆσον, ἦν δὲ αὕτη ἀνειμένη τῷ Ἀχιλλεῖ ἱκετεῦσαι τὸν Ἥρωα, καὶ ἰδεῖν κοιμηθέντα τινὰς τῶν Ἡρώων, καὶ λαβεῖν μετὰ παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως θεραπείαν, ἀκοῦσαι δὲ παρ' αὐτῶν εἰπεῖν τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι οὐδὲν λανθάνει Θεοὺς, οὐδὲ Ἥρωας, ὧν πράττετε ὦ ἄνθρωποι. Ἐλθεῖν δὲ καὶ τὴν Ἑλένην, καὶ εἰπεῖν ἀπαγγεῖλαι Στησιχόρῳ, Παλινῳδίαν ᾆσαι, ἵνα ἀναβλέψῃ. καὶ γὰρ τὸν Ὅμηρον δι' αὐτὸ τοῦτο τετυφλῶσθαι, ὡς κατηγορήσαντά με. Καὶ οὕτω τὸν Στησίχορον ἀκούσαντα παρὰ τοῦ Λεωνύμου γράψαι τὴν Παλινῳδίαν, καὶ οὕτως ἀναβλέψαι. Id eſt: *De cæcitate Homeri varij varia tradunt. Quidam enim aiunt eum cæcum à natiuitate fuiſſe, & ſic natum. Alij circa Achillis ſepulchrum oues paſcentem pluribus Heroi libaminibus etiam coronis parentaſſe, ſupplicaſſeque, vt ſibi ſe videndum præberet. Heros vndique armis tectus ſe cum ingenti lumine præbuit. Homerus neque aſpectum,*

ctum, neque armorum fulgorem ſuſtinuit, ſed obcæcatur. Alij odio Helenes id contigiſſe fatentur: ſcribunt namque eum ſcripſiſſe Heroïdam illam ab Alexandro raptam, in Ilium conductam, ac matrimonio cum eo collocatam, quod ægrè ferentem, tamquam quæ iniurioſè tractari videretur, Homero cæcitatem intuliſſe. Sed cum Steſichorus eadem in eam cantauerit, vndenam factum eſt, vt oculòs amiſſos recuperarit? Narrant Locros, & Crotoniatas mutuo bello contendiſſe, Locros ſueuiſſe partem militiæ nulla cuſtodia vallatam, Heroibus conſecrare, veluti quæ ab illis conſeruaretur. Ducem ergo Crotoniatarum Leonymum parti illi incuſtoditæ impetum feciſſe, & non comperto auctore vulneris, vulneratum ſeceſſiſſe. Cum malè tractaretur à vulnere in Oraculum Delphicum perueniſſe, vt mali remedium haberet, ibique ex Oraculo accepiſſe: Qui te vulnerauit, curabit. Cum rurſus expoſceret vulneris auctorem, in obſcuro namque erat, accepiſſe, Achillem fuiſſe. Quare in Leucem inſulam Achilli ſacram profectum Heroem ſupplicaſſe, & inter dormiendum nonnullos Heroës vidiſſe, & ab Achille quidem ſanatum, ab aliis audiſſe, quæ hominibus eſſent edicenda. Nihil ſcilicet eorum quæ homines patrant, Deos, atque Heroes latere. Acceſſiſſe præterea Helenam ac iuſſiſſe, vt nunciaret Steſichoro, ſi lumen recuperare vellet, Palinodiam caneret. Namque Homerum quod me accuſaſſet, nec aliam ob cauſam oculos amiſiſſe. Hæc cum audiſſet Steſichorus à Leonymo, Palinodiam recantauit, viſumque amiſſum recuperauit.

HOMERVM QVIDAM PYLIVM; alij Rhodium; alij Salaminium faciunt; & an ex Salamine Cypri? Salamin duplex. Ithacenſem Oraculum Delphicum pronunciauit. Quanam ratione potuerit eſſe Colophonius?

CAP. IX.

PRÆTEREA Pylium, & Rhodium nonnulli fecêre, quorum auctoritas leuis ideo iudicatur, quod nondum literis demandata ſit. Præter enim diſtichon anonymi in florilegio, quod inter Vrbes, quæ ſibi Homerum aſſerunt, Pylon enumerat, & inter alios, qui Homerum repeterent, Rhodios ponit; nondum alium, qui in antiquorum monumentis id aſſereret, vidi. Et Fauſtus Sabæus dum apud Rhodios Homerum natum, in Io inſula tumulatum aſſérit, acutus potius eſt, quam verax, & eorum opinionis, quos refert Plutarchus in Sertorio prodigus potius inuerſor, quam fidus interpres deprehenditur: de qua nos infrà:

Qui cœlum illuſtrat, mortales inſtruit, æquor
Demulcet dulci carmine Mæonides.
Perpetuò terram, qui veſtit ſuaue rubenti
Vere, in Io vitam liquit, & oſſa Senex.
Vt quem naſcentem perfudit odore roſarum
Iam Rhodos, in violis poſt tumularet Ios.

Sed

Sed his neglectis, qui iura ſua defendere non valent, ad alios accedamus.

Salaminium alij fecerunt, eadem qua Pylium, & Rhodium ratione. Cicero, *Salaminij repetunt.* Antipater.

Οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐβόασαν εὔκλαρον Σαλαμῖνα.

Dubium eſt, an hic Salaminius idem ſit cum Cyprio. Eſt namque Salamis Vrbs in Cypro à Teucro eiecto extructa. Strabo lib. 14. Εἰς γὰρ Σαλαμῖνα ὑπέρβασις σταδίων ἑβδομήκοντα, εἶτ' Ἀχαιῶν ἀκτὴ, ὅπου Τεῦκρος προσωρμίσθη πρῶτον Σαλαμῖνα κτίσας τὴν ἐν Κύπρῳ, ἐκβληθεὶς, ὡς φασὶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος. id eſt: *Tranſitu ad Salaminam ſtadiorum LXX. deinde Achæorum acta, vbi Teucer primum appulit, cum à patre, vt fertur Telamone, domo eiectus Salaminam in Cypro conderet.* Et quam patriam Ariſti hiſtorici facit, Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Σαλαμὶς, ὅθεν ἦν Ἀρίστος ὁ συγγραφεύς. Euſtathius in Homeri B. ἔστι δὲ καὶ Κυπρία Σαλαμὶν, ἣν Τεῦκρος οἰκήσας μετὰ Τροίας ἅλωσιν ὁμωνύμως τῇ πατρίδι, καὶ αὐτὴν Σαλαμῖνα ἐκάλεσεν. Velleius Paterculus lib. 1. hiſtor. *Teucer non receptus à Patre Telamone ob ſegnitiem non vindicata fratris iniuriæ Cyprum appulſus cognomine patriæ ſuæ Salamina conſtituit.* Iſocrates in Euagora, Τεῦκρος δὲ ἐπειδὴ Τροίαν συνεξεῖλεν ἀφικόμενος εἰς Κύπρον, Σαλαμῖνά τε κατῴκησεν ὁμώνυμον ποιήσας τῆς πρότερον αὐτῷ πατρίδος οὔσης, καὶ τὸ γένος τὸ νῦν βασιλεῦον κατέλιπεν. *Teucer verò poſtquam vna cum aliis Troiam cepiſſet, veniens Cyprum Salamina ibi condidit, cognominem veteri ſuæ patriæ, & genus, quod nunc ibi regno potitur, reliquit.* Eſt & altera Salamis Attica, è regione Eleuſinis

ſita, ad Megarici etiam agri fines pertinens, cui à Salamine Aſopi matre nomen inditum tradunt, Aiace Telamonis filio nobilem, & pro qua diu inter Athenienſes, & Megarenſes certatum eſt. A' quanam ergo Salaminius Homerus dictus? Plutarchus ex nonnullorum ſententia refert à Salamine Cypria dictum, καὶ ὠκνήσαν δέ τινες Σαλαμίνιον αὐτὸν εἰπεῖν ἀπὸ Κύπρου. *Quidam Salamina Cypri vrbe oriundum dicere non dubitarunt.* Euclus Vates in Homeri natalibus Salaminis etiam meminit.

Ὃν τε Θεμιστὼ τέξεται ἐπ' ἀγροῦ δῖα γυναικῶν
Νόσφι πολυκτεάνοις πολύκλειτον Σαλαμῖνος.

Quem Themiſto parturiet in agro diua mulierum longè diuitiis affluentis glorioſum Salaminis. Et Epiphanius: Ἄλλοι δὲ Κύπριον προποδιάδος περιοικίδος τῆς Σαλαμινίων περιμέτρου. Epiphanij locum ita vertit vetus Interpres; *Alij Cyprium Propodiadis, & vicina in ambitu, circa Salaminicos.* Dionyſius Petauius, *Alij denique Cyprium è ſuburbano Salaminis agro, qui ad montis radices circumfuſus eſt.* Et in Notis fatetur, ſe haud ſcire, an oppidi nomen, an eum agrum ſignificet, qui eſt pro ποδὸς montis alicuius. Exiſtimo potius oppidi nomen fuiſſe in territorio Salaminis ſiti, in quo etiam Epiphanij ætate conſtanti fama vulgatum erat, Homerum natum fuiſſe, quod nomen licet aliis ignotum, & ξένον potuit Epiphanio innoteſcere, cui regio illa veluti Antiſtiti plus ſatis patebat. Et id mihi ſentētiæ, ac verbis magis conſonum videtur, Propodias ſcilicet iſthæc erat ex ambitu, & territorio ipſius Salaminis. Sanè Periœcidos

dos nomen,& Epiſcopatum lego in ſubſcriptionibus Epiſtolæ Encyclicæ Gennadij Patriarchæ Conſtantinopolitani, Ne ob pecunias fiat manuum impoſitio. An eá quæ Epiphanij,& quare Propodias dici potuit aliorum expecto iudicium. Refragari videtur Suidas; Οἱ δὲ Ἰθακήσιον, οἱ δὲ Κύπριον, οἱ δὲ Σαλαμίνιον, οἱ δὲ Κνώσσιον. *Alij Ithacenſem alij Cyprium,alij Salaminium,alij Cnoſſium.* Certum item eſt apud Auctores Salaminis nomine,nullo alio adiecto Salaminem Atticam intelligi. Quidquid tamen ſit, neque Attica hæc, neque illa Cypria,niſi argumentis validioribus inſtruatur,negotium faceſſit. Et ſanè licet Homerum repetant, numquam tamen ſibi vindicabunt.

Habet inter eaſdem Vrbes ſuum locum Ithaca, adeò Homero dilecta, ſolo quidem illa inamœno,ac aſpero,verùm diuini poëtæ cantu feliciſſima, ipſis etiam fortunatiſſimis Vrbibus nulla ipſa, illæ ipſi inuident. Ne ergo tantum de ſe bene merito eſſet ingrata, Homerum ſibi ciuem agnouit. Suidas, Οἱ δὲ Ἰθακήσιον, οἱ δὲ Ῥωμαῖον. *Alij Ithacenſem, alij Romanum.* Epigramma,

Οὐ νῆσος κραναὴ Λαερτιάδαο πάτρη.

Non inſula aſpera Laërtiadæ patria.

Hoc probat Auctor, quiſquis ille fuerit certaminis Homerici: Ὅπερ δὲ ἀκηκόαμεν ἐπὶ τοῦ θειοτάτου Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ εἰρημένον ὑπὸ τῆς Πυθίας ἐκθησόμεθα, τοῦ γὰρ Βασιλέως πυνθανομένου πόθεν Ὅμηρος, καὶ τίνος ἀπεφοίβασε δι' ἑξαμέτρου τὸν δὲ τρόπον.

Ἀγνωστόν μ' ἔρεαι γενεὴν, καὶ πατρίδα γαῖαν
Ἀμβροσίου Σειρῆνος. ἕδος δ' Ἰθακήσιός ἐστι.
Τηλέμαχος δὲ πατὴρ, καὶ Νεστορέη Ἐπικάστη
Μήτηρ ἥ μιν ἔτικτε βροτῶν πολὺ πάνσοφον ἄνδρα.

Οἷς μάλιστα δεῖ πιστεύειν διά τε τὸν πυθόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινάμενον. Ἄλλως τε οὕτως τοῦ Ποιητοῦ μεγαλοφυῶς τὸν προπάτορα διὰ τῶν ἐπῶν δεδοξακότος. *Verum quod ſub diuiniſſimo Imperatore Adriano à Pythia dictum eſt, in medium afferemus. Sciſcitante enim Imperatore, vndenam eſſet Homerus, & quibus parentibus ortus Pythia hoc modo carmine hexametro reſpondit,*

Ignotam à me quæris generationem, & patriam terram.
Ambroſiæ Sirenis, ſolo Ithacenſis eſt.
Telemachus illi pater, & Neſtoria Epicaſte
Mater, quæ eum generauit mortalium quam ſapientiſſimum hominem.

Quibus ſanè fides adhibenda eſt, & propter ſciſcitantem, & propter reſpondentem; cum etiam ipſe Poëta ſuum progenitorem tam magnificè carminibus celebrarit. Suprà demonſtrauimus quàm fuerit inane oraculis huiuſcemodi, Dæmonumque nugis fidere, qui pro libidine alia, atque alia effutiunt, nec vllum in dicendo modum ſeruant. Ithacenſem fuiſſe Homerum apertè negauit Hermeſianax Colophonius in 3. elegiacon, referente Athenæo Dipnoſophiſt. lib. 13.

Αὐτὸς δ' οὗτος ἀοιδὸς ὃν ἐκ Διὸς αἶσα φυλάσσει
Ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπόλων.
Λεπτὴν γ' εἰς Ἰθάκην ἐνετείνετο θεῖος Ὅμηρος
Ὠδῇσιν πινυτοῖς εἵνεκα Πηνελόπης.

Ἦν δὲ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐστενάχατο νῆσον
Πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος.
Ἔκλαιεν δ' Ἰκάρου τε γένος, καὶ δῆμον Ἀμύκλου
Καὶ Σπάρτην ἰδίων ἀπτόμενος παθέων.

id eſt, Interprete Natali Comite:

Cantor & ipſe, Iouis quem ſeruat parca, poëſis
Dulcior, & Muſis gloria ſumma ſacris,
Mox Ithacam cantu petiit diuinus Homerus,
Prudentis mouit gratia Penelopes.
Ob quam multa tulit ſpatioſis patriæ, & aruis
Deſertis, tenuit inſulam is exiguam.
Hic genus Icarium populum hic deflebat Amyclæ
Et Spartem, captus deinde dolore ſuo.

Antimachus,& Nicander Colophonium fuiſſe dicunt. Plutarchus, Ἀντίμαχος δὲ, καὶ Νίκανδρος κολοφώνιον. *Antimachus,& Nicander Colophonium.* Auctor Anonymus Vitæ Homericæ: Κατὰ δὲ Ἀντίμαχον, καὶ Νίκανδρον Κολοφώνιος. *Opinione Antimachi, & Nicandri Colophonius.* Suidas, Οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Κολοφώνιον. *Alij Chium, alij Colophonium.* Epigramma.

Κύμη δ', ἡ Κολοφὼν πατρὶς Ὅμηρε σέθεν;
Cumáne, an Colophon patria Homere tibi?

Et:

Οὐ Κολοφὼν περιφερῆς ἄστρον Ἰωνίης.
Non Colophon fertilis ſidus Ioniæ. Antipater:
Οἱ μὲν σεῦ Κολοφῶνα τιθηνήτειραν Ὅμηρε,
Οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον.

Quidam tui Colophonem nutricem Homere, Alÿ pulchram Smyrnam, alij dicunt Chium. Proclus, Καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν Κολοφώνιον αὐτὸν ἀνηγόρευσαν, οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ σμυρναῖον. *Propterea que nonnulli ipſum Colopho-*

nium dixerunt, alij Chium. alij Smyrnæum. Ioannes Tzetzes, Ετέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις, Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος. *Aliis Babylonius, Chius videtur aliis, Ietes, Colophonius, Smyrnæus, Athenienſis.* Auctor Certaminis Homerici ad hoc probandum ait, Colophonios locum oſtendere, in quo dicunt Homerum poëſim ſuam exorſum, cum pueros inſtitueret: primumque Margitem compoſuiſſe. Κολοφώνιοι δὲ καὶ τόπον δεικνύουσιν, ἐν ᾧ φασὶν αὐτὸν γράμματα διδάσκοντα, τῆς ποιήσεως ἄρξασθαι, καὶ ποιῆσαι πρῶτον τὸν Μαργίτην. *Colophonij verò locum oſtendunt, in quo narrant eum literas docentem; poëticæ exordia feciſſe, & primum Margitem conſcripſiſſe.* Et maximum illius eſſe argumentum opinantur verſus ſub ſtatua eius exſculpti. Plutarchus: Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδεικνύουσι μεγίστῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι πρὸς ἀπόδειξιν τῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγεγραμμένῳ Ἐλεγείῳ. Ἔχει δὲ οὕτως:

Υἱὲ Μέλητος Ὅμηρε, σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ
Καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας εἰς ἀΐδιον.
Καὶ τάσδ᾽ ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσαο κούρας
Δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας.
Ὑμνεῖ δ᾽ ἡ μὲν νόστον Ὀδυσσῆος πολύπλαγκτον,
Ἡ δὲ τὸν Ἰλιακὸν Δαρδανιδῶν πόλεμον.

id eſt: ex verſione Xylandri: *Non deſunt qui Colophonium fuiſſe demonſtrent, maximo vtentes argumento elegiacis verſibus, qui inſcripti ſunt ſtatuæ. Eorum hæc eſt ſententia:*

Nate Meletis Homere, ornaſti nomine Graios
Æterno, & patriam qui Colophona tuam.

Semideûm

Semideûm gemino complexe volumine laudes
Diuinæ menſis prole viges duplici.
Vna vagum duplicis reditum decantat Vlyſſis,
Altera luctiferæ prælia Dardaniæ.

Idem aſſerit Epigramma in Nicandrum.

Καὶ Κολοφὼν ἀείδηλος ἐνὶ πτολίεσσι τέτυκται
Δοιοὺς θρεψαμένοι παῖδας ἀειζονόυς.
Πρωτότοκον μὲν Ὅμηρον, ἀτὰρ Νίκανδρον ἔπειτα
Αμφοτέρους Μούσης ἠρατίνοισι φίλους.

id eſt: Fauſto Sabæo Interprete:

Et Colophon Vrbes inter celeberrima facta eſt,
Quæ peperit ſacri pignora bina animi.
Mæonidem primò, Nicandrum denique amicos
Phœbe tibi, ſacro Pieridumque choro.

Iacobus Auguſtinus Thuanus de re Accipitiaria lib. 2.

Tuque adeò immaneis ſpacioſo pectoris antro
Finge ſonos, qualeis vicinum reddere littus
Aſſolet, intenſo cum Nauta celeuſmate portum
Prenſandum monet, & propiori adpellere terræ,
Stentorea aut qualeis olim ſub imagine Iuno
(Si Colophoniaco fas quicquam credere Homero.)
Edidit, & ſcopulos vocali terruit ore,
Cum pauidos iterum ad pugnam reuocauit Achiuos.

Petrus Halloix not. in Vit. S. Ignatij cap. 4. *Eſt autem Colophon Ionicæ Ciuitas Homeri ortu, vt quidem ipſi Colophonij decertant, & Maronis teſtimonio obtinent, nobilis: ita enim in Ciri.*

Quæ Colophoniaco Scyllæ dicuntur Homero.

Iacobus Cardinalis Papienſis Epiſtola 601. videtur etiam Colophonium facere *Vereor inquam ne,*

ne, Homerus, *reſpondeat, malle ſe Colophonium quàm Florentinum haberi, & pallium quàm togam Græcis membris aptiùs conuenire.*

At quómodo fuerit Colophonius Homerus ex his iiſdem verſiculis, quibus ipſi maximè fidunt, colligere eſt:non origine ſcilicet, aut natalibus, ſed meritis propriis & beneficio Colophoniorum, qui hominem de tota Græcia, deque ipſa Colophone bene meritum in ciuium ſuorum numerum adſciuerunt.Quare erit adſciticius, & illa eadem ratione, qua & Athenienſis, & Argiuus,& vt verbo omnia complectar Græcus,ſiue Hellen,hoc eſt omnium Græcarum Vrbium,& vniuerſæ Helladis ciuis, vt infra dicemus. Nota illa verba,

Υἱὲ Μέλητος Ὁμήρε, ὃ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ.
Καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας εἰς ἀΐδιον.

Fili Meletis Homere. Si Meletis,non ergo Colophonius : ſi Colophonius, quomodo Meletis? Meles Smyrnæorum ditionis fluuius. Sententia igitur Epigrammatis fuit, Melete oriundum, grato Colophoniorum animo Colophonium fuiſſe.

HOME

HOMERVM ATHENIENSEM fuiſſe alij contendunt: ab iiſdem mulctatum. Hæc veluti nugamenta exploduntur; cùm Homerus Athenis non fuerit. Sicut & illud quod per Mineruam iurauerit Imperator Græcorum. Magnus tamen honor illi ſemper habitus in ea Republica. Argiui idem cum aliis tentarunt. Quomodo in Argiuorum albo Homerus ſcriptus ſit. Homerus vniuerſæ Græciæ magiſter, & Ciuis.

CAP. X.

ARISTARCHVS, & Dionyſius Thrax Athenienſem fecerunt. Plutarchus, Ἀρίσταρχος δὲ καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾴξ Ἀθηναῖον. *Ariſtarchus, & Dionyſius Thrax Athenienſem.* Auctor Anonymus Homericæ vitæ. Κατὰ δὲ Ἀρίσταρχον, καὶ Διονύσιον τὸν Θρᾷκα Ἀθηναῖος. *Dictu Ariſtarchi, & Dionyſij Thracis Athenienſis.* Epiphanius, Ἀθηναῖον δὲ αὐτὸν οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ἀπεφήναντο. *Qui Ariſtarchum ſequuti ſunt, eum Athenienſem fecêre.* His adſtipulari Diomedem Grammaticum tradit Gyraldus. Suidas, Οἱ δὲ Ἀθηναῖον, οἱ δὲ Ἰθακήσιον. *Alij Lydum, alij Athenienſem, alij Ithacenſem.* Ioannes Tzetzes: Ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις, Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος. *Aliis Babylonius, Chius aliis videtur, Ietes, Colophonius, Smyrnæus, Athenienſis.* Epigramma,

Οὐδὲ

Οὐδὲ τὸ κεκροπίδων ἄστυ παλαιγενέων.

Neque Cecropidarum arx antiquorum.

Gellius, *Sunt qui Athenienſem.* Et in eius certamine Athenis ab Athenienſium Rege Medonte optime exceptum narratur. Παραγενόμενος δὲ ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας αὐτὸν ξενισθῆναί φασι παρὰ Μέδοντι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀθηναίων. Ἐν δὲ τῷ βουλευτηρίῳ ψύχους ὄντος, καὶ πυρὸς καιομένου σχεδιάσαι λέγεται τούσδε τοὺς στίχους,

Ἀνδρὸς μὲν Στέφανοι παῖδες, πύργοι δὲ πόληος,
Ἵπποι δ' αὖ πεδίου κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης
Λαὸς δ' εἰν ἀγορῇσι καθήμενος εἰσοράασθαι
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι
Ἤματι χειμερίῳ ὁπόταν νίφῃσι Κρονίων.

id eſt: *Cum inde Athenas commigraſſet, tradunt à Medonte Athenienſium rege hoſpitio exceptum. cum vero in Curia frigus eſſet, & ignis arderet, hæc carmina ex improuiſo effudit.*

Patris nati ſunt corona, turres Vrbis,
Equi verò campi decus, naues maris.
Populus autem in concionibus ſedens dignus eſt qui videatur,
Ardente igne multo eſt auguſtior domus
Tempore hyberno, cum ningit Iuppiter.

Pſeudo-Cornelius Nepos narrat Athenienſes aliquando L. drachmis mulctaſſe, quod Deos cum hominibus belligerantes in ſuis carminibus induxiſſet præfatione ad Daretem Phrygium. *Minimè Homero credendum, qui poſt multos annos natus eſt: de quo Athenis iudicium fuit, cum pro inſano Homerus haberetur, qui Deos cum hominibus belligeraſſe deſcripſerit.* Et Diogenes Laërtius

ex

ex Heraclide lib.2.in Socrate, Οὐ μόνον δὲ ἐπὶ Σωκράτους Ἀθηναῖοι πεπόνθασι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλείστων ὅσων. καὶ γὰρ Ὅμηρον καθά φησιν Ἡρακλείδης πεντήκοντα δραχμαῖς, ὡς μαινόμενον ἐτίμησαν. *Nec verò in Socrate tantum , ſed etiam in multis aliis hoc idem Athenienſibus accidit. Nam & Homerum , vt ait Heraclides tamquam inſanum quinquaginta drachmis mulctarunt.*

Hæc veluti nugamenta Gyraldus exſibilat: & ſi vera ſunt , quæ de Homero in eius vita ab Herodoto enarrantur, Homerus nunquam Athenis fuit; in ipſo enim itinere , dum Athenas nauigaret , mortuus eſt , quod etiam adnotauerat Thomas Aldobrandinus Annot. in Diog. Laërt. lib.2. num. 95. Errauit tamen in eo , quod cum dicat Sami in ægritudinem incidiſſe, ibique mortuum, antequam enim Athenas perueniret Samo diſcedens ad Ion inſulam appulit, vbi ingraueſcente infirmitate , non diù poſt obiit. De quo nonnulla inferius dicemus. Herodotus : Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου, καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρείων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον, καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν. *Ineunte deinde vere moliebatur Homerus è Samo Athenas proficiſci : ſoluenſque vnà cum popularibus quibuſdam ad Ion appulit , vbi ſtationem non ad vrbem ſed in littore habebant. Hinc contigit, Homerum grauiter ægrotare.*

Non minus ridiculi ſunt, qui Homerum Athenienſem faciunt ob id , quod per Mineruam iurantem, & vſurpantem Ἀθηναίης nomen introduxerit.

xerit Imperatorem Iliad. B. quorum alterum moris,alterum dialecti eſſet Atticæ. Scholia antiqua Græca in illud, Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ. Ἐντεῦθεν δέ τινες νομίζουσιν Ἀθηναῖον γεγονέναι τὸν Ποιητήν. τὸ γὰρ Ἀθηναίη Ἀττικόν, καὶ ἴδιον εἶναι τὸν ὅρκον Ἀθηναίοις. *Hinc nonnulli Athenis ortum Homerum Poetam exiſtimant. ἀθηναίη namque dialecti Attica eſt. iuſque iurandum id Athenienſibus proprium.* id etiam notauit Ioachimus Camerarius; cum multo certior coniectura eſſe potuerit, mentionis φυλῶν, καὶ φρητρῶν. Nam Athenienſium ciuitas diſtributa fuit in tribus quatuor, & harum quæque rurſus in φρατρίας tres. Quo etiam pacto cenſet Neſtor tributim, & curiatim exercitum eſſe diſtinguendum. Similium enim morum, & dialectorum, non Athenienſium ſolum, ſed & cæterorum Græcorum,pleni ſunt Homerici libri. Et honor, quem aliquando Athenienſes Homero exhibuerunt,non arguit illum Athenienſem fuiſſe; cum alios item minimè Athenienſes in honore habuerint; & potiùs illius poëmata,quàm Homerum plurimi fecerunt; tamquam quæ iudicarent vtilia eſſe ad iuuentutis animos inflammandos, vt honeſtatem, ac dignitatem ſectarentur. Ideò, *legem tulerunt*, vt animaduertit Muretus lib.6. cap. 6. *vt quinto quoque anno in Panathenæis vnius ex omni Poëtarum numero carmina publicè canerentur,ita enim cogitabant leges præcipere quidem quid faciendum, fugiendumve ſit, ſed propter breuitatem non docere. At poëtas, qui vitam hominum imitantes res præclarè,ac fortiter geſtas copioſè exponerent, eaſque propemodum ante oculos conſtituerent,*

rent, aptiores eſſe ad perſuadendum.

Non eſt ergo Athenienſis Homerus, licet Athenienſis à quibuſdam vocetur; eo namque nomine non originem, & patriam Homeri, ſed ius Athenienſium innuunt. Nodum ipſe ex eorum dictis, qua potero breuitate diſſoluam. Smyrna Athenienſium fuit Colonia, Inde Smyrnæi Athenienſes appellabantur; erant enim veluti Coloni in Athenienſium ciuium n merum adſciti. Quare propter Smyrnæorum originem, & productionem, quidquid Smyrnæum erat, Athenienſium quoque iuris erat. Homerus multorum opinione Smyrnæus fuit; non veriti ſunt ergo Athenienſes vel hac ſola cauſa Athenienſem nominare. Non eſt mea hæc coniectura, & ſuſpicio. Palam id faſſus eſt Ariſtides Panathenaica orat. Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῆς Ὁμήρου μνησθῆναι, μετέχει καὶ ταύτης τῆς φιλοτιμίας ἡ πόλις, οὐ μόνον διὰ τῆς ἀποίκου πόλεως, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἡ φωνὴ σαφῶς ἐνθένδε. *Tum etiam Homericæ laudem ſibi Vrbs vendicat, non tam Coloniæ gratia, quam quod illius ſermo veſter eſt.* Et ante Ariſtidem vetus Epigramma, εἰς Εἰκόνα Πεισιστράτου,

> Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδίωξε
>
> Δῆμος Ἐρεχθειδῶν, καὶ τρὶς ἐπηγάγετο.
>
> Τὸν μέγαν ἐν βουλῇ Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον
>
> Ἤθροισα σποράδην, τὸ πρὶν ἀειδόμενον.
>
> Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης
>
> Εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἀπῳκίσαμεν.

Hoc ita vertit Franciſcus Lucidus:

> *Quem ter Cecropidæ quondam eiecère Tyrannum*
>
> *Et totidem ſcitis reſtituere ſuis;*

tuit eſſe, licet in mille partes diſſectus. Vnus vnicam patriam habuit. Gloria hominis id egit, ſplendor, diuinitas. Quod natura negauit, humanitas depulit, beneficio hominem externum ſibi deuinxerunt. Officij affluentia fecerunt, vt aduena indigena eſſet, & quem natales ciuem non dabant, beneplaciti gratia, & fauoris largitione ciuem adſciuerunt. Ideo & Argos, ex quo non fuit, & Athenæ, & Colophon, & aliæ Vrbes Homerum inter ciues ſuos ſcripſerunt. Hac ratione Argos ob laudes, quas Homerus illi impartitus eſt, non tantum eum munificis, & abundantibus donis proſequutum eſt, ſed & ærea illius ſtatua erecta, certo anni die, & menſe ſacrificium illi deſtinarunt. Certamen Homericum, τιμηθεὶς δὲ μεγάλως παραγίνεται εἰς Ἄργος καὶ λέγει ἐκ τῆς Ἰλιάδος τὰ ἔπη τάδε,

Οἵ τ' Ἄργος εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην τ', Ἀσίνην τε βαθεῖαν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Νῆσόν τ' Αἴγινάν τε, Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν.
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τυδείδης, οὗ πατρὸς ἔχων μένος Οἰνείδαο.
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύπυλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φὼς
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Ἐκ πάντων δ' ἡγεῖτο, βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Ἐν δ' ἄνδρες πολέμοιο δαήμονες ἐστιχόωντο
Ἀργεῖοι λινοθώρηκες κέντρα πτολέμοιο.

τῶν δὲ Ἀργείων οἱ προεστηκότες ὑπερβολῇ χαρέντες ἐπὶ τὸ ἐγκωμιάζεσθαι τὸ γένος αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐνδοξοτάτου

τῶν ποιητῶν, αὐτὸν μὲν πολυτελέσι δορεαῖς ἐτίμησαν. εἰκόνα δὲ χαλκῆν ἀναστήσαντες ἐψηφίσαντο θυσίαν ἐπιτελεῖν Ομήρῳ καθ᾽ ἡμέραν, καὶ κατὰ μῆνα, καὶ κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἄλλην θυσίαν πενταετηρίδα ἐς Χίον ἀποστέλλειν. Επιγέγραφηκσι δὲ ἐπὶ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ:

Θεῖος Ομηρος ὅδ᾽ ἐστίν. ὃς Ελλάδα τὴν μεγαλαύχην
Πᾶσαν ἐκόσμησεν καλλιεπεῖ σοφίῃ.
Εξοχα δ᾽ Αργείους οἳ τὴν θεοτειχέα Τροίην
Ηρειψαν ποινὴν ἠϋκόμου Ελένης.
Οὗ χάριν ἔστησεν δῆμος μεγαλόπτολις αὐτὸν
Ενθάδε καὶ τιμαῖς ἀμφέπει Αθανάτων.

Id eſt, *Maximum verò conſecutus honorem Argos peruenit, recitatque ex Iliade carmina illa,*

Qui Argos habitabant, Tirynthaque bene muratam
Hermionem, Aſinemqué profundum ſinum habentes,
Trœzena; Eionaſque, & vitibus conſitam Epidaurum,
Quique habitabant Neſum Æginamque, Maſetaque filij Archiuorum
His praerat bello ſtrenuus Diomedes,
Et Stenelus Capanei inclyti dilectus filius.
Vnà vero cum his Euryalus tertius ibat ſimilis Deo vir
Meciſtei filius Talaioniadæ Regis.
Omnibus autem praerat bello ſtrenuus Diomedes.
Hos autem octoginta nigrę naues ſequebantur;
Et in illis homines belli gnari ibant.
Argiui lineo thorace induti aculei belli. Argiuorum primates maximo elati gaudio, quod genus eorum à glorioſiſſimo poeta celebraretur, eum magnificis donis

nis cohoneſtarunt; & ærea ſtatua erecta determinarunt ſacrificium Homero offerre, ſecundum diem, & menſem, & annum, aliudque ſacrificium quinquennale Chium mittere, & ſub ſtatua inſcribunt:

Diuinus Homerus hic eſt, qui faſtu tumentem
Græciam
Vniuerſam adornauit eloquenti ſapientiâ;
Et præcipuè Arginos, qui à Deo conditam Troiam
Solo æquarunt, propter benè comatam Helenam pœnas ſumentes.
Quapropter erexit populus ingentis Vrbis illum
Hic, & honoribus honeſtat immortalium.

Neque aliud innuiſſe videtur Ælianus de Var. hiſt. lib.9. cap.15. Ὅτι ποιητικῆς ἁπάσης Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα Ὁμήρῳ ἔδοκαν, δευτέρους δὲ αὐτοῦ ἔταττον πάντας. Ποιοῦντες δὲ θυσίαν ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ Ὅμηρον *Argiui Poëtica totius primam Homero palmam tribuebant, ab eo reliquos omnes ſecundos ponebant: & ſi quando rem diuinam facerent in hoſpitalitiis inuocabant Apollinem, & Homerum.* Sic etiam Iones Deli die Apollini ſacro, poſt gratiſſimum hymnum ab Homero decantatum, communem omnium ciuem voluerunt vt eſſet; Certamen Homericum, Ἐνδιατρίψας δὲ τῇ πόλει χρόνον τινὰ διέπλευσεν εἰς Δῆλον ἐς τὴν πανήγυριν, καὶ σταθεὶς ἐπὶ τὸν Κεράτινον Βωμὸν λέγει Ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα, οὗ ἡ ἀρχὴ, Μνήσομαι, οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο, Ῥηθέντος δὲ τοῦ Ὕμνου οἱ μὲν Ἴωνες πολίτην αὐτὸν κοινὸν ἐποιήσαντο. Δήλιοι δὲ γράψαντες τὰ ἔπη εἰς λεύκωμα ἀνέθηκαν ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ. *Per aliquod tempus in Vrbe commoratus Delum adnauigauit, vt celebritati intereſſet; & penes aram corneam in*

Apollinem hymnum cecinit ; cuius illud eſt principium : Recordabor, nec obliuiſcar Apollinis longè ſagittas eiaculantis. Quo finito Iones communem eum omnium ciuem declararunt. Delij verò carmina in albo ſcripta templo Dianæ dedicarunt. Idque neque nouum, neque infrequens Græcis fuiſſe, qui aliquo honeſto ſtudio excellentes, etſi prorſus alienos, vel ob ingens beneficium acceptum, ciuitate donabant, manifeſtum fit ex Iſocratis Epiſtola ad Mityleneorum Magiſtratum, καὶ τοὺς μετ᾽ ἄλλους Ἕλληνας τοὺς διαφέροντας ἐπὶ τῷ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ μηδὲν προσήκοντας ποιεῖσθαι πολίτας. ſic Polygnetus Thaſius, qui gratis Porticum Piſianaction, cum partem eius mercede Micon pinxiſſet, præter hoſpitia illi gratuita ab Amphictyonibus decreta, ciuitate Athenienſi donatus eſt. Philo Byzantius Architectus ille, qui armamentarium mille nauium Athenienſibus fecit, quique rationem operis populo adeo diſertè reddidit, vt exiſtimatus fuerit, non minorem laudem eloquentiæ, quam artis conſecutus fuiſſe, ſuffragio Athenienſis populi, ciuis Athenienſis factus eſt. Apollonius Alexandrinus Argonauticorum Author albo Rhodiorum, Appion Chalcidenſis Athenienſium adſcribitur. Appion Grammaticus qui ſub C. Cæſare tota circumlatus eſt Græcia in nomen Homeri ab omnibus ciuitatibus adoptatus eſt, vt ſcribit Seneca epiſt. 89. *Carneadem Cyrenæum, & Pœnum Clicomachum Athenienſis Curia ſocietate dignata eſt: itidem vt noſtri Zaleucum legum Locrenſium conditorem ciuitate donarunt.* Symmachus epiſt. 18. lib. 10.

Non

No ndiutius te moror, Lector, Habe Melchioris Incoferi Antiquitatis Eccleſiaſticæ peritiſſimi verba ex Mentiſſa ad eruditiſſimum, itemque accuratiſſimum ipſius opus. De epiſtola B. M. Virginis ad Meſſanenſes de Abbate Catinenſi.num. 108. *Idem dictus Panormitanus merito, & dignitate. Exemplum non infrequens. Et tritum illud Tullij, omnibus municipibus duas eſſe patrias, vnam naturæ, ſeu loci, alteram Ciuitatis, ſeu iuris. Hinc Iunij Attici, Cato Tuſculanus, & Romanus, ipſe Tullius Arpinas item & Romanus.* Nos & eam, *inquit*, patriam dicimus vbi nati, & illam, qua excepti ſumus. *Et ſapientum ille patriam ſibi fore dixit, vbi diem obiuiſſet, aut etiam ſepulchrum accepiſſet; vt iam diem mortis rectè natalem, & locum patrium appellaris. Sic Antonium Vlyſſipone ortum, vulgo Patauinum vocamus, & Nicolaum oppidi S. Angeli in Piceno ciuem, Tolentinatem, pluraque id genus Martyrologia præ ſe ferunt. Denique ſaluator noſter Bethleemi in Iudæa natus, Galilæi, & Nazareni vocabulum tulit, nec Capharnaum patriam ſuam dici dedignatus.* Hinc multiplex Authorum patria: & magna confuſio: dum enim vnaquæque Ciuitas ingeniis non mediocribus grata videri conatur, nec alio maiori beneficio, quam ſi virum inter proprios ciues referat, id ſe demonſtrari poſſe exiſtimat, factum eſt, vt certi hominum natales, & patria, incerti apud poſteros redderentur. vti & Homero contigiſſe, nemo eſt, qui ambigat. Adde etiam hominum ambitionem, qui oppidorum, in quibus erant nati, vilitate dedignati, ad celebriores, atque illuſtriores patrias ſe confere-

bant, vt ſcriptis etiam editis natale ſolum reſpuerent. quorum amentiam prudentiſſimè Ioannes Damaſcenus in excerptis, de virtutibus, & vitiis per Conſtantinum Porphyrogenetam collectis exagitauit. Πόλεως μὲν ἔσω τ' ἀφ' ἑτέρας οἰόμενος δεῖν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτοῦ προσαγορεύεσθαι. κατεγέλα δὲ καὶ τῶν κατ' αὐτῶν Σοφιστῶν, οἳ μεγάλοις τιμήκασιν ἐωνοῦντο Ἀθηναῖοι, ἢ Ῥόδιοι καλεῖσθαι βαρυνόμενοι τὴν ἀδοξίαν τῶν πατρίδων. Ἔνιοι δὲ καὶ συνέγραψαν περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀφ' ἧς πόλεως ἦσαν, ἀλλ' ἀπό τινος τῶν διωνομάτος Ἑλληνίδων, ὁμοίους τε ἀπέφηνε τοῖς τοὺς ἑαυτῶν γονέας βαρυνομένοις. *Qui nunquam alterius Ciuitatis, quam patriæ ſuæ ciuem ſe appellare voluit, & ſui temporis Sophiſtas deridere erat ſolitus, qui obſcuritate oppidorum ſuorum grauati, titulum ciuis Athenienſis, aut Rhodij maximo pretio emebant. Nonnulli etiam libros ſcripſere, quibus probarent haud quaquam ſe ex illa ciuitate eſſe, ex qua reuera erant oriundi, ſed ex alia celebriori vrbe Græca. Eos verò ſimiles aiebat eſſe illorum, quos parentum ſuorum puderet.* Ergo quemadmodum fuit communis omnium ciuis, ita communis Græcorum poëta, Ariſtides in Panathenaica, Ἀλλ' ὁ κοινὸς τῶν Ἑλλήνων ποιητὴς ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν νεῶν τε, καὶ πόλεων τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸν εἰς ἄκρον φησὶν ἐλθεῖν, Κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας. *Communis etenim Græcorum Poëta in vrbium, & nauium numero Athenienſium ducem, ait, peritiſſimum fuiſſe, ſcutatos armare viros, & corpora equorum.* Et, Κοινὸς τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας πρόγονος. *Communis Græcæ ſapientiæ parens.* Libanius in Κατασκευῇ, Ὅτι εἰκότα τὰ κατὰ τοῦ Ἀχιλλέως ὀργίῳ. Πᾶσι δ' οἶμαι οἶμαι δεῖ βοηθεῖν τοῖς ποιηταῖς Ὁμήρῳ

δὲ καὶ

ἣ καὶ πρὸ τῶν ἄλλων δίκαιον κοινῷ προγόνῳ τῆς Ελληνικῆς σοφίας γεγενημένῳ. *Omnibus itaque Poëtis, vt exiſtimo, auxilia ferenda ſunt, præcipuè verò ante alios Homero, qui communis Græcæ ſapientiæ parens fuit.*

IETAE HOMERVM SVVM ESSE confirmant. Ariſtotelis à Iacobo Crucio tentata correctio. Oraculo ex Io matrem Homeri fuiſſe. Homerus in Io tumulatus. Illius inſcriptionis auctor. Varronis epigramma apud Gellium variè ab aliis, ab Auctore ad mentem Varronis expoſitum. Ariſtotelis lectio defenditur. Detegitur VVolfgangi Lazij, aliorumque hallucinatio.

Cap. XI.

PARVVLA item, & exigua, ſi Diis placet, abiectaque inſula tanto ciue glorietur, ſed conatu veneranda, & memoranda. Ea Ios eſt. Plutarchus, Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς ἐν Ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ, καθ' ὃν καιρὸν Νηλεὺς ὁ Κόδρου τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο κόρην τινὰ τῶν ἐπιχωρείων γινομένην ὑπό τινος Δαίμονος τῶν συγχορευτῶν Μούσαις ἐγκύμονα αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβὰν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς, ἐλθεῖν ἔς τι χωρεῖον, τὸ καλούμενον Αἴγιναν, εἰς ὃ καταδραμόντας λῃστὰς, ἀνδραποδίσασθαι τὴν προειρημένην. id eſt: *Ariſtoteles tertio de poëtica ſcribit, in Inſula Io, quo tempore Neleus Codri filius Coloniæ in Ioniam ducendæ præfuit, puellam quandam in-*

digenam à genio quodam ex eorum numero, qui cùm Muſis choros ducunt, compreſſam. cum intumeſcente vtero facti pudore moueretur, deueniſſe in quendam locum, cui nomen eſt Ægina. Ibi à prædonibus, qui eò excurſionem feciſſent, captam. &, Ἀριστοτέλης δὲ ὁ φιλόσοφος Ἰήτην. *Ariſtoteles verò Philoſophus Ietem.* Auctor Anonymus Homericæ vitæ. κατὰ δὲ Βακχυλίδην, καὶ Ἀριστοτέλην τὸν φιλόσοφον Ἰήτης. *Sententia Bacchylidis, & Ariſtotelis ſententia Ietes.* Proclus Οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, οἱ δὲ Ἰήτην, οἱ δὲ Κυμαῖον. *Alij Chium, alij Smyrnæum, alij Ietem, alij Cumæum.* Ioannes Tzetzes: Ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις, Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος. *Aliis Babylonius, Chius aliis videtur, Ietes, Colophonius, Smyrnæus, Athenienſis.* Antipater in Epigram.

Οἱ δ᾽ Ἴον, οἱ δ᾽ ἐβόασαν εὔκλαρον Σαλαμῖνα.

Alij Ion, alij dixerunt bene fortunatam Salaminem.

Gellius, *Ariſtoteles tradit in Inſula Io natum.* & in diſticho:

Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφὼν, Σαλαμὶν, Ἴος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Ios, Argos, Athenæ.

In quem locum Iacobus à Cruce Bononienſis adnotauit, vbi legitur Ios, reponendum eſſe Chios, ſecundum illud,

Diceris à multis Colophonis alumnus Homere,
Hic te Smyrnæum credit, at ille Chium.

Nullumque, quod ipſe ſciat, Ion tradidiſſe Patriam Homeri, at multi Chion. Ideoque ita corrigendum

eigendum arbitratur, necnon illud, *Ariſtoteles tradit in Inſula Io natum,* Chio enim, non Io audacter contendit. Hæc correctio in carmine licet locum habeat, & vera ſit; in Ariſtotele tamen nimis audacter tentatur, Licet enim in primo Ariſtotelis loco, illud ἴῳ, in Χίῳ facile poſſe tranſmutari videatur, ſicuti & in Gelliana lectione, tamen in ſecundo, cum Ἰήτην dicat, neſcio qua ratione ita poſſit inuerti, vt Chium intrudere poſſis. Niſi id aſſeras textum Ariſtotelis, non heri, aut hodie interpellatum, ſed iam ante Plutarchi tempora, qui id ita inuentum expreſſit. Quod & veriſimilius eſſet. Eoque præcipuè quod Suidas in enarrandis vrbibus, quæ Homerum ſibi aſſerunt, diligentiſſimus, de Ietis nullam habuit mentionem. Ego tamen exiſtimo Ariſtotelem non Χίῳ, ſed Ἰῳ poſuiſſe, cum eius videatur ſententia, Homerum Ietem fuiſſe. Neque enim adduci poſſum, vt credam, Ariſtotelem nobis illud inſinuare voluiſſe, quod apertè negauit. At pertè negauit Homerum fuiſſe Chium 2. Rhetor. cap. 23. Καὶ ὡς Ἀλκιδάμας, ὅτι πάντας τοὺς σοφοὺς τιμῶσιν. Πάριοι γοῦν Ἀρχίλοχον, καίπερ βλάσφημον ὄντα τετιμήκασιν, καὶ Χῖοι Ὅμηρον οὐκ ὄντα πολίτην, καὶ Μιτυληναῖοι Σαπφώ, καίπερ οὖσαν γυναῖκα, καὶ Λακεδαιμόνιοι Χίλωνα τῶν γερόντων ἐποίησαν ἥκιστα φιλόλογοι ὄντες. *Et vt Alcidamas, quod omnes Sapientes honorant. Parij igitur Archilochum quamuis maledicum honorarunt, & Chij Homerum, qui non erat ciuis, & Mytelenai Sapphonem, quamuis eſſet mulier, & Lacedamonij Chilonem in Senatorum numerum receperunt, cum eſſent minimè ſtudioſi eruditionis.*

nis. Quare illud Ἴῳ in Χίῳ immutantes non laudo. Verum quænam ſit ſententia verborum Ariſtotelis, inferius examinabimus.

Item cum fabuloſa ſint, quæ ex Ariſtotele traduntur, nullam in hiſtoria fidem faciunt. Probabiliuſque eſt, quæ ab eo aſſeruntur, in Chio inſula, quam Io eueniſſe. Et notat Crucius præter hanc Ariſtotelis auctoritatem à Plutarcho, & Gellio relatam, Antipatrum etiam, ſiue ex Ariſtotelis, ſiue ex aliorum opinione, id repetiiſſe. Quare erit aliquis, qui dixerit Homerum fuiſſe Ietem; & ex Oraculo diſcimus Matrem Homeri ex Io iam dictam fuiſſe. Oraculum recitat Pauſanias in Phocicis, Θεάσαιο δ' ἂν καὶ εἰκόνα Ὁμήρου χαλκῆν, ἐπὶ στήλῃ, καὶ ἐπιλέξει τὸ μάντευμα, ὃ γενέσθαι τῷ Ὁμήρῳ λέγουσιν,

> Ὄλβιε καὶ δύσδαιμον, ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι
> Πατρίδα δίζηαι. Μητρὶς δέ τοι, οὐ πατρὶς ἐστίν.
> Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
> Δέξεται. ἀλλὰ νέων παίδων αἴνιγμα φύλαξαι.

Δεικνύουσι δὲ οἱ Ἰῆται, καὶ Ὁμήρου μνῆμα ἐν τῇ νήσῳ. καὶ ἑτέρωθι Κλυμένης, τὴν Κλυμένην μητέρα εἶναι τὴν Ὁμήρου λέγοντες. Id eſt: *Videas ibidem, & æream columnæ ſuperimpoſitam Homeri ſtatuam. In eadem columna leges illud Apollinis reſponſum, quod ipſi Poetæ editum memorant.*

> *Felix atque miſer, nam ſors te ad vtrumque*
> *creauit.*
> *De patria quæris; tibi matria, non patria illa eſt.*
> *Inſula Ios matris patria eſt, quæ colliget oſſa*
> *Exanguis: ſed enim puerorum ænigma caueto.*
> *Monſtrant Ietæ in Inſula & Homeri ſepulchrum,*
> *& ſeorſum*

& ſeorſum Clymenes : Homeri Clymenem matrem fuiſſe dictitantes. Eadem habet Stephanus de Vrbibus, Ἴος νῆσος τῶν Κυκλάδων ἀπὸ Ἰώνων οἰκησάντων, ὅθεν ἦν Ὁμήρου μήτηρ, ὡς ὁ χρησμὸς, Ὄλβιε, καὶ δύσδαιμον, &c. *Ios vna è Cycladibus ab Ionibus incolis, ex ea mater Homeri, vt in oraculo eſt, Felix, atque miſer*, &c. Euſtathius in H. Iliad. Ἦν δὲ τότε περίπυστον, καὶ ὡς ἀπὸ χρησμοῦ μάλιστα τοῖς Ἴωσι τὸ τῆς Ἴου ὄνομα, ἣν Ὁμήρου μητρίδα ὁ χρησμὸς ὀνόμασεν. *Erat tunc temporis nomen Ii inſulæ celebre, tamquam quod ex oraculo Ionibus innotuerit, quam & Homeri matridem oraculum vocauit.* Certamen Homericum : Ἐλθόντα δὲ καὶ εἰς Δελφοὺς περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ πυνθάνεσθαι τίς εἴη, τὴν δὲ Πυθίαν εἰπεῖν,

Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται. ἀλλὰ νέων παίδων αἴνιγμα φύλαξαι.

τὸν δὲ ἀκούσαντα περιΐστασθαι μὲν τὴν εἰς Ἴον ἄφιξιν, διατρίβειν δὲ περὶ τὴν ἐκεῖ χώραν. *Cùm acceſſiſſet ad Delphos de patria ſua ſciſcitatum, & quiſnam ipſe eſſet, & Pythiam reſpondiſſe,*

Inſula Ios matris patria eſt, quæ colliget oſſa
Exanguis, ſed enim puerorum ænigma caueto.

Hæc cum audiſſet acceſſum in Ion retardaſſe, & circa ea loca moras traxiſſe. Plutarchus nobis vberius vaticinij reſponſum conſeruauit. Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δόξαν ἐπὶ ποιητικῇ κεκτημένος ἤδη, ἐπηρώτα τὸν θεὸν τίνων τε εἴη γονέων, καὶ πόθεν, ὁ δὲ ἀνεῖλεν οὕτως.

Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται. ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

φέρεται καὶ ἕτερος χρησμὸς τοιοῦτος:

Ὄλβιε καὶ δύσδαιμον, ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισιν,

Πατρίδα

Πατρίδα δίζηαι, μητρὸς δέ τοι, οὐ πατρός ἐστι,
Μητρόπολις ἐν νήσῳ ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
Μίνωος γαίης, οὔτε σχεδὸν, οὔτ᾽ ἀπὸ τηλοῦ:
Εν τῇ σῇ μοῖρ᾽ ἐστὶ τελευτῆσαι βιότοιο,
Εὖτ᾽ ἂν ἀπὸ γλώττης παίδων μὴ γνῷς ἐπακούσας
Δυσξύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον
Δοιὰς γὰρ ζωῆς μοίρας λάχες. ἣν μὲν ἀμαυρὰν
Ηελίδων ἔασων, ἣν δ᾽ ἀθανάτοις ἰσόμοιρον,
Καὶ ζῶν, καὶ φθίμενος, φθίμενος δ᾽ ἔτι πολλὸν ἀγήρως.

id eſt: *Adultus iam, & poëticâ arte nomen conſecutus de parentibus, & patria Deum conſuluit, iſque ſic reſpondit,*

Inſula Ios matris patria eſt, vita hæc quoque functum
Accipiet. Sed tu iuuenile ænigma caueto.

Alterum quoque oraculum tale fertur.

Felix, & miſer, ad ſortem es quia natus vtramque,
Perquiris patriam: Matris tibi, non Patris extat
Patria in vndoſo iacet hæc ponto inſula, Creta
Non adeo vicina, & non longè vſque remota.
Hic te fata tua cogent decedere vita,
Cum pueri ignotis obſcurum ambagibus olim
Sermonem inuoluent, teque hunc euoluere poſcent.
Quippe duplex vitæ fatum tibi contigit: orbum
Luminibus, ſuperis muſa immortalibus æquat:
Poſt mortem te vita manet ſecura ſenecta.

Incerta hæc. nec minus dubia, quæ ſequuntur, quidquid Oliuerius Arziganenſis in Valerium Maximum dicat, qui poſtquam dixiſſet in Io Inſula tumulatum, ſubdit, *cum in aliis de Homero ſit magna diſſenſio, de morte tamen conuenire*; ſed neque in hoc conueniunt. Martianus Capella in

la in nupt. Philolog. lib. 6. eum in Naxo ſepultum,ait. Ioannes Tzetzes in ora Arcadiæ, cum piſcatorum ænigma non potuiſſet diſſoluere,

Τοιάδε τῷ Ομήρῳ δὲ ἡ τελευτὴ συνέβη:
Ην προχρησθὲν αὐτὸν θανεῖν ὅταν ἠρωτημένος
Οὐ δυνηθῇ τὸ αἴνιγμα ἐκεῖνο ἐπιλῦσαι
Πένης τελῶν δὲ ὁ ἀνὴρ καίγε τυφλὸς ἐκ δὲ γήρως,
Τὰ μυθικὰ ληρήματα τίς γὰρ φρονῶν ἐγγράφοι
Α πανταχοῦ διήρχετο τὰς χώρας τῆς Ελλάδος.
Λέγων αὐτοῦ ποιήματα δεχόμενος ἐντίμως
Εἰς δ' ἀρκαδίην ξενισθεὶς παρὰ τοῦ Κρεωφύλου
Περιπατήσων ἔρχεται περὶ τὴν παραλίαν
Ως δ' εἶπεν: Ανδρες ἁλιεῖς Αρκαδες ἔχομέν τι;
Οἱ δ' ἀπεκρίθησαν αὐτῷ περὶ φθειρῶν λαλοῦντες
Ως οὓς εἴλον ἐκχέουσιν, ἔχουσι δ' οὓς οὐχ εἴλον
Υπέστρεφε λυπούμενος ὡς μὴ νοήσας τοῦτο,
Πηλοῦ δ' ὄντος ὠλίσθησε, καὶ κεκρυκὼς εἰς πέτραν
Κλᾶται πλευρὰν τὴν δεξιάν, καὶ τελευτᾷ τριταῖος.

Id eſt:

Talis autem Homero vitæ exitus contigit.
Erat illi prauaticinatum tum mortem oppetiturum, cum interrogatus
Non poſſet ænigma illud diſſoluere.
Verùm cum eſſet pauper, & cęcus ob ſenectutem,
Fabuloſa namque deliramenta, quis prudens ſcripto tradet?
Per omnia loca, & Vrbes Græciæ vagabatur,
Recitans propria poëmata, ideoque honorificè accipiebatur.
Sed in Arcadia à Creophylo hoſpitio exceptus
Obambulaturus deſcendit in littus maris.
Cum verò dixiſſet, Viri Piſcatores Arcades habemus aliquid?

Illi

Illi reſponderunt Homero de pediculis verba facientes,
Quos cepimus non habemus, quos non cepimus, habemus.
Reuerſus eſt mœrens, tamquam qui illos non intellexiſſet.
Et in luto lapſus, & in ſaxum offendens
Latus dextrum fregit, & poſt tres dies extinguitur.

Hoc Tzetzes licet in hiſtoria nouum videatur, habuit tamen à Nazianzeno orat. 1. in Iulianum: *Laudes inſuper in Homero diſcendi amorem circa Arcadicam quæſtionem, vt in Ariſtotele philoſophiam, & diutinam moram, ad Eurypi fluxus, & refluxus, ſeu reciprocationes, quibus vterque occubuit.* Idem narrat Nonnus Abbas in Collectione, ſeu expoſitione prophanarum hiſtoriarum, quarum meminit Gregorius Nazianzenus in prima aduerſus Iulianum inuectiua: *Homerus poeta profectus in Arcadiam, quæ Peloponneſi regio eſt, incidit in piſcatores quoſdam, qui pediculos à corporibus ſuis excutiebant. Cumque ex ipſis quæſiuiſſet: viri Arcades, qui piſcandi artem profitemini, aliquidne cepiſtis: illi hoc carmine reſponderunt,*

Liquimus acceptos, non captos ferre neceſſe eſt.

Quo quidem verſu hoc volebant, ſe pediculos eos, quos ceperant occidiſſe: quos autem capere nequiuerant, veſtibus ſuis ferre. Quod quidem ænigma cum Homerus non intellexiſſet, exiguo tempore illic verſatus, mœrore oppreſſus eſt. Ferunt autem editum fuiſſe Homero oraculum, tum ipſi vitæ finem fore, cum

propoſitum

propoſitam quæſtionem ſoluere non potuiſſet. VVolfgangus Lazius rerum Græcarum libro 2. ſcribit Homerum in Chio Inſula diem obiiſſe extremum:ſic enim ſcribit de Chio : *Celebratur eadem inſula; & in Homeri morte*,&c. Et:*Hiſtoria de Homero ſic habet, vt Philoſtratus adnotauit : Cum ex Smyrna Homerus,in qua natus fertur,fortè in Chium nauigaſſet , incidens in piſcatores, eos interrogauit, ecquid cepiſſent. Reſponderunt illi ænigmate:quæcumque cepimus, non habemus, quæ verò non cepimus ea habemus, pedunculos , quibus veſtes purgauerant intelligentes. Hoc ænigma cum ſoluere Homerus inquireret, mœrore animi contabuit, ac obiit in Chio ciuitate inſulæ cognomine L X X X. nauium capace.* Neſcio tamen vndenam ſua hauſerit Gyraldus, ridenda ſanè , & ex Gyraldo Spondanus, *Inconſtans hac in re Plinius:nam alicubi quidem in Io, alicubi in Scyro tumulatum ſcribit, Solinus in Chio.* Conſtans enim hac in re videtur Plinius , qui eius ſepulchrum in Io non in Scyro ponit : & Solinus Ion, non Chion appellat, vt infrà videbitur. Neque hiſce melius Sebaſtianus Munſterus Coſmograph.lib.4.cap.52. cum referat, *Scyrus inſula clara Homeri ſepulchro.*

Sed miſſa hæc , communior eorum fuit opinio , qui in Io inſula Homerum mortuum , & ibidem ſepultum tradunt. Scylax Caryandenſis in Periplo, Πρὸς πόντα Ἴος λιμὴν, ἐν ταύτῃ Ὅμηρος τέθαπται. Herodotus , τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων, καὶ τῶν πολιτέων, ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγένοντο αὐτῷ, καὶ Ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ ὡς ἤδη ἦτε ποίησις

ἐξεπεπλώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων. Οὐδὲ Ομήρος ἐςὶν.

Ενθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει
Ανδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ομηρον.

id eſt: *Extinctus vero in Io Homerus à comitibus ſuis, atque ciuibus, qui ex Vrbe in colloquium cum eodem venerant, in littore ibidem honorificè ſepultus eſt. Cuius ſepulchro multo poſt tēpore Ienſes vbi poëſis eius iam publicata ab omnibus celebraretur, huiuſmodi inciderunt carmen elegiacum, quod Homeri non eſt,*

Condit humus caput hac ſacrum qui verſibus arma
Fortia diuinis heroum ornauit, Homerum.

Chronographus Anonymus Miſ. Θνήσκει ὁ Ομηρος ἐτῶν γεγονὼς ἐννήκοντα περὶ Ιωνία [lego, Ιῳ τῇ νήσῳ] καὶ Επίγραμμα ἐν τῷ τάφῳ τούτου γράφονται. Ενθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, &c. *Moritur Homerus annos nonaginta natus in Io inſula, & in tumulo epigramma illud inſcribunt; Hic ſacrum caput, &c.* Pauſanias, Δεικνύουσι δὲ Ιῆται καὶ Ομήρου μνῆμα ἐν τῇ νήσῳ, καὶ ἑτέρωθι Κλυμένης, τὴν Κλυμένην μητέρα εἶναι τοῦ Ομήρου λέγοντες. *Oſtendunt verò Ietæ & Homeri ſepulchrum in Inſula, & alio loco Clymenes, Clymenem matrem Homeri fuiſſe aſſeuerantes.* Proclus de vita Homeri. Περὶ δὲ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ λόγος τις φέρεται τοιοῦτος. Ανελεῖν φασὶν αὐτῷ τὸν θεὸν χρωμένῳ περὶ ἀσφαλείας τάδε,

Εςιν Ιος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἥ σε θανόντα
Δέξεται. ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἴνιγμα φύλαξαι.

Λέγουσιν οὖν αὐτὸν εἰς Ιον πλεύσαντα διατρίψαι μετὰ Κρεωφύλου, γράψαντα δὲ Οἰχαλίας ἅλωσιν τούτῳ χαρίσασθαι, ἥτις νῦν ὡς Κρεωφύλου περιφέρεται. Καθεζόμενον δ' ἐπί τινος ἀκτῆς θεασάμενον ἁλιεῖς προσειπεῖν αὐ-

τοὺς καὶ ἀνακρίναι τοῖς δὲ τοῖς ἔπεσιν.

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης θηρήτορες ἦρ' ἔχομέν τι;
Ὑποτυχόντα δὲ αὐτῶν ἕνα εἰπεῖν,

Οὓς ἕλομεν λιπόμεσθ', οὓς οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

Οὐκ ἐπιβαλλόντος δὲ αὐτοῦ διελέσθαι τὸ αἴνιγμα ὅτι ἐπ' ἰχθυΐαν καταβάντες ἀφήμαρτον. Φθειρισάμενοι δὲ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν ἀποκτείναντες ἀπολείπουσιν, ὅσοι δὲ αὐτοὺς διέφυγον, τούτους ἀποκομίζουσιν. Οὕτω δὲ ἐκεῖνον ἀθυμήσαντα συνώνοιᾳ ἐπιέναι τοῦ χρησμοῦ ἔννοιαν λαβόντα, καὶ οὕτως ὀλισθέντα περιπεσεῖν λίθῳ, καὶ τριταῖον τελευτῆσαι. *De eius morte talis ſermo circumfertur. Tradunt eum, cùm pro ſua incolumitate à Deo ſciſcitaretur, reſponſum accepiſſe,*

Inſula Ios matris patria eſt, quæ colliget oſſa
Exanguis: ſed enim puerorum ænigma caueto.

Narrant itaque eum, cum Ion aduenisſet apud Creophylum commoratum, Oechaliæ excidium à ſe conſcriptum illi donaſſe, quod nunc quaſi Creophyli eſſet manibus hominum teritur. cum vero in littore ſedens quieſceret, piſcatores, quos viderat ſalutans, hiſce carminibus compellat:

Viri ex Arcadia Venatores, an habemus aliquid?

Ex illis vnus ſic reſpondit,

Quæ cepimus, amiſimus, quæ non cepimus portamus.

Cum ænigmatis mentem non potuiſſet deprehendere, ad piſcationem namque referebat, illi de pediculis loquebantur, captos ſiquidem occiſos amiſerant, portarent verò ſecum eos omnes, qui aufugerant, mœrore confectus cogitabundus diſceſſit oraculi ſententiam conſiderans, ſicque lapſus in ſaxum offendit, & tertium poſt diem obiit. Auctor Certaminis Home-

rici, ἀναμνησθεὶς δὲ τοῦ μαντείου ὅτι τὸ τέλος αὐτοῦ ἥκει τοῦ βίου ποιεῖ τὸ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐπίγραμμα. ἀναχωρῶν δὲ ἐκεῖθεν ὄντος πηλοῦ ὀλισθὼν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν πλευρὰν τριταῖος ὥς φασι, τελευτᾷ, καὶ ἐτάφη ἐν Ἴῳ. Ἔστι δὲ τὸ ἐπίγραμμα τόδε:

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, &c.

Recordatus itaque oraculi, & finem vitæ proximam tenens, inſcriptionem tumuli facit. Inde ſecedens in luto lapſus, & in latus procumbens poſt tres dies, vt fama eſt, moritur, ſepultuſque eſt in Io. Inſcriptio autem illa eſt.

Condit humus caput hac ſacrum, &c.

Et nota hunc auctorem aſſerere Epigramma illud ab Homero, antequam moreretur, compoſitum quod expreſsè negat Herodotus, qui ait multo poſt tempore cum poëſis Homerica maximo cum honore publicaretur, hoc carmen ab Ienſibus fuiſſe inciſum. Et conſentit Suidas, Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν τῇ Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων λεχθὲν καθάπερ οἴονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίᾳ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ Ἴῳ ἐπ᾽ ἀκτῆς, καὶ ἐπέγραψαν οἱ Ἰῆται Ἐπίγραμμα. *Accidit autem vt Homerus ex eo morbo moreretur in Io, non quod minus poſſet intelligere, quæ à pueris eſſent dicta, vt quidam putant: ſed morbo, & ſepultus eſt in Io in littore, cui Ietæ hanc Inſcriptionem addiderunt: Condit humus,* &c. Auctor Anonymus vitæ Homeri. Πλανηθέντα δὲ τὸν Ὅμηρον ἐν Ἰθάκῃ πολὺν φασὶ διατρίψαι χρόνον, καὶ πολλὰς χώρας ἀμείψαντα ὕστερον ἐν Ἴῳ τῇ νήσῳ τελευτῆσαι, ἐκ τοιᾶσδε αἰτίας. Καθημένου γὰρ περὶ τοῦ Ὁμήρου ἐν αἰγιαλῷ τυφλοῦ αὐτοῦ ὄντος, αἰσθάναι φασὶν ἁλιεῖς παρερχομένους πρὸς οὓς εἶπεν.

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης. τοὺς δὲ ἀποκριθέντας εἰπεῖν. Ὅσσ' ἕλομεν. Τὸ δὲ λεγόμενον ἐστὶ τοιοῦτον. Ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲν ἦσαν ἔχοντες τότε ἐξ ἀλιείας ἐφθειρίζοντο. καὶ οὓς μὲν ἔλαβον ἐκ τῶν φθειρῶν φονεῦσαι· καὶ μὴ ἔχειν, οὓς δὲ οὐκ ἔλαβον ἐν τῇ ἐσθῆτι περιφέρειν. Οὐ νοήσας δὲ τὸ λεγόμενον ἀπὸ θλίψεως ἐτελεύτησεν ἐν Ἰῳ τῇ νήσῳ. Ἔθεψαν δὲ αὐτὸν μεγαλοπρεπῶς οἱ Ἰῆται χαράξαντες ἐπὶ τῷ τάφῳ τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο παρ' αὐτοῦ ζῶντος ἐπιγεγραμμένου εἰς αὐτόν. *Erro autem Homerus, vt fertur, Ithacæ multo tempore commoratur, & per varias vrbes peregrinatum tandem in Io Inſula hanc ob cauſam vitâ functum fuiſſe tradunt. Nam cum aliquando Homerus luminibus orbatus in littore ſederet, & piſcatores inde gradientes perſentiſceret eos interrogauit. Viri ab Arcadia. Piſcatores reſponderunt. Quęcunque accepimus. Carminis ſententia eſt. Cum enim illi tunc nihil poſſiderent poſt piſcationem pediculos venabantur, & quos ipſi accepiſſent, occiſos cum non haberent, non ſe habere, quos non acceperant, eos in veſtimentis circumferre dixerunt. dictum cum non percepiſſet Homerus mœſtitiâ vitam finiit in Inſula Io, quem magnificè admodum Ietæ ſepelierunt, epigrammate quod ille ſibi viuus compoſuerat, in lapide exciſo.* Et alius Φασὶ δὲ αὐτὸν ἐν Ἰῳ τῇ νήσῳ διὰ λύπην ἀποκαρτερήσαντα τελευτῆσαι, διὰ τὸ μὴ λῦσαι τὸ ζήτημα τὸ ὑπὸ τῶν ἁλιέων αὐτῷ προτεθέν. Ὁ μὲν γὰρ ἐπιστὰς ἤρετο: Ἄνδρες ἐπ' ἀρκαδίης. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο: Ὅσσ' ἕλομεν. Ἐπιγέγραπται δὲ ἐν τῷ μνήματι αὐτοῦ: Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν. *Ferunt ipſum in Io Inſula mœrore obrutum vitâ exceſſiſſe, quod quæſtionem ſibi à Piſcatoribus propoſitam ſoluere neſciiſſet. Ipſe namque occurrens interrogauit: Viri ab Arcadia. Piſcatores reſponderunt,*

Quæcumque cepimus. Inſcriptum eſt & in eius ſepulchro hoc Epigramma. Hîc ſacrum,&c. Strabo lib. 10. τούτων δ' ἴσον ἑκάστῃ ἀπέχει νησίδιον Ἴος, ἐν ᾧ κεκηδεῦσθαι φασί τινες τὸν Ποιητὴν Ομηρον. *His æquè diſtat Inſula Ios, in qua ſepultum ferunt nonnulli Homerum poetam.* Plinius lib. 4. cap. 12. *Ios à Naxo viginti quatuor mill. paſſ. Homeri ſepulchro veneranda, longitudinis vigintiquinque mill. antea Phœnice appellata.* His fortè ambiguis verbis Plinij lapſus eſt Martianus Capella, qui in Naxo ſcribit mortuum Homerum, & tumulatum. Solinus cap. 17. *Ios Homeri tumulo cæteras antecedit.* Alcæus Meſſenius in Epigrammate:

Ηρώων τὸν ἀοιδὸν Ἰῳ ἔνι παῖδες Ομηρον
    Ἤκαχον ἐκ Μουσέων γρῖφον ὑφηνάμενοι.
Νέκταρι δ' εἰάλιαι Νηρηΐδες ἐχείσαντο,
    Καὶ νέκυν ἀκταίῃ θῆκαν ὑπὸ σπιλάδι.
Οττι Θέτιν κύδηνε, καὶ υἱέα, καὶ μόθον ἄλλων
    Ηρώων, Ἰθακοῦ τ' ἔργματα Λαρτιάδεω.
Ολβίστη νῆσος πόντῳ Ἴος, ὅττι κέκευθε
    Βαιὴ Μουσάων ἀστέρα καὶ Χαρίτων.

Id eſt, cultiſſimâ ſodalitij mei Saluij Angriſani interpretatione:

Abſtulit Heroum cantorem Griphus Homerum
    Mirè intortus, Ios quà iacet in pelago.
Nectare perfuſum Nereides inde marina
    Texerunt corpus littoreo lapide.
Ille etiam Thetim, & natum, Heroumque labores
    Concinit, atque Ithaci facta operoſa ducis.
Parua licet, pelagi felix Ios inſula, namque
    Muſarum ſidus continet, & Charitum.

Antipater Sidonius:

Τὴν

Τὰν μερόπων πειθώ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα Μούσαις
Φθεγξαμέναν κεφαλάν, ὦ ξένε, Μαιονίδεω,
Ἃ δ' ἔλαχον νασῖτις Ἰκαπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλα
Ἱερόν, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
Ὦ νεῦμα Κρονίδαο τὸ παγκρατές, ᾧ καὶ Ὄλυμπον
Καὶ τὰν Αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν.
Καὶ τὸν Ἀχιλλείοις Φαρσαλίσιν Ἕκτορα πώλοις
Ὀστέα Δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ.
Εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν τηλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει
Καὶ Θέτιδος γαμέταν ἀβραχύβωλος Ἴκος.

Id eſt:

Flexanimum, muſiſque parem, linguaque potentem,
Hoſpes, Ios ſcopulo contego Mæonidem.
Non aliam tanto dignatus munere terram,
Hic ſacram liquit mortuus ille animam:
Hac Iouis horrendos nutus, hac dixit Olympum;
Prælia pro tranſtris hac Telamoniadæ.
Hac & Achillæis raptatus vt Hector equabus
Omnia Dardanico fregerit oſſa ſolo.
Parua autem tantum ſi celo; nonne maritum
Et Theſidos glebarum indiga condit Icos.

Agnoſcis, mi Lucide, verſionem tuam. Macte vir ingenio. Proprios Græcorum Theſauros, ac flores elegantiſſimis hiſce muſis tuis etiam Latinis auribus fac communes. Paulus Silentiarius:

Ἐνθάδε Πιερίδων τὸ σοφὸν στόμα, θεῖον Ὅμηρον
Κλεινὸς ἐπ' αἰγιαλῷ τύμβος ἔχει σκοπέλῳ.
Εἰ δ' ὀλίγη γεγαυῖα τοσόνδε χάδεν ἀνέρα νῆσος,
Μὴ τόδε θαμβήσῃς, ὦ ξένε δερκόμενος,
Καὶ γὰρ ἀλητεύουσα κασιγνήτη ποτὲ Δῆλος
Μητρὸς ἐπ' ὠδίνων δέξατο Λητοΐδην.

Hæc ita verti poſſent.

Hîc, os Pieridum, diuus tumulatur Homerus,
Qua Nereus ſcopulum ſpumeus vrget aquis.
Quiſquis ad hæc oculos iacis hoſpes, ne tibi mirum,
Quod capiam tam ingentem inſula parua virum;
Nam ſoror & Delus fluitans per cærula quondam
Latonæ occuluit ſola puerperium.

Et cum de Io ſit ſermo M. Varronis epigramma ex primo libro de imaginibus quod Homeri imagini appoſuit, vt patriam Homeri indicaret, refertur à Gellio lib. 3. cap. 11. Id ita ſe habet. *M. Varro libro de imaginibus primo, Homeri imagini hoc epigramma appoſuit.*

Capella Homeri candida tumulum indicat
Quod ariete mortuo faciunt ſacra.
Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσιν περὶ ῥίζαν Ὁμήρου·
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφῶν, Σαλαμὶν, Χίος, Ἄργος, Ἀθῆναι. Hoc, inquam, epigramma explicandum eſt.

Hieronymus Magius Miſcellan. lib. 3. cap. 1. ait, multis obductum tenebris, longêque difficillimum hoc eſſe epigramma: dicit ſe inſudaſſe quærendo, quonam pacto ad Homeri patriam indicandam Varronis diſtichon faceret. Demum ſuſpicatur ideo dictum, mortuo ariete fieri Homeri Manibus ſacrum, vt vaga Homeri natura, & patriæ ipſius obſcuritas, ac incertitudo induceretur, quod hoc animal rei plurimum congruere videretur. Probat hiſtoriâ Liberi Africam oppugnantis, cui errans aries ex inſperato aquam oſtendit apud Hyginum. Ideoque optimè

mè Poëtas finxiſſe Phrixum, & Hellem in exilium eiectos, vt vagarentur à matre fuiſſe arieti impoſitos. Ad hæc Arietis ſignum obſcurum eſſe traditur, ideoque, vt refert Hyginus, triangulum ſuper caput eius poſitum, vt illius ſplendore, quo loco eſſet aries non admodum conſpicuus ſignificaretur. Homerum verò fuiſſe vagum, & peregrinum, ex vitæ eius lectione, Pauſania, & Epiphanio manifeſtum eſt; ita vt eius etiam parentes ignorauerit antiquitas, & Homerus ipſe, qui de hac re Apollinis oraculum conſuluiſſe dicitur. Præterea Aries quadrat Homero, quia quemadmodum aries cœleſtis inter ſigna cœleſtia, & terreſtris in grege, Columella lib. de Hort. de Ariete,

Signorum, & pecorum princeps caput efferet vndis; ita etiam Homerus princeps Poëtarum ſemper habitus eſt. Et Varronis teſtimonio, ariete apud Romanos principatus ſignificabatur, Plutarchi ſupremus locus. Ideo Iſocratis ſepulchro inſculptus fuerat Aries, qui ſignificatus ex Hilario communis eſt etiam Hebræis. Dicitur Candida quia marmorea fingebatur, neque hic occultum aliquod, ac latens indicabat. Sed aliis etiam alia indicaſſe hiſtoria compertum eſt. Aliquando idem Magius in ea fuerat ſententia, vt his verbis Homerus Syrus fuiſſe indicaretur ob Syrias capras præcellentes, ac in pretio habitas. Verum hæc opinio quam firmitatem habeat, ſuperius examinauimus.

Chriſtophorus Bethicus longa commentatione, quam Franciſcus Luiſius lib. 2. Parergon

cap.17.magni fecit,& Magius ibidem refert,hoc epigramma exponere conatus fuit. Ea autem fuit propter Arietis ſignum cæcum,& obſcurum lumen, Homeri cæcitatem obſcuritatemque ſignificari, eiuſque nomen abſtruſum. Capellam Mathematici in trigeſimo Arietis gradu collocant, influentem mentis concuſſionem, animique vertiginem, quo fit, vt quos Horoſcopo inuadit, rerum ij facile ſatagant, & mendicando ſollicitentur, vexenturque quod vſuueniſſe Homero, ænigmate piſcatorum manifeſtum fit, licet alij aliter ſentiant.Et quemadmodum Diis animalia illis infeſta ſacrificabant, ſic & hanc capellam Homero infenſiſſimam, cuius vertigine, vt pleriſque placuit, periit. Et conſtruendum eſt. Hoc indicat tumulum Homeri, quod faciunt ſacra capella candida, ariete mortuo, id eſt, mactato. Et ea ſententia, Hoc indicat eſſe tumulum Homeri, cuius eſt ſtirps dubia, quia faciunt ei ſacra ſacrificio ancipiti. Sed quomodo hi verſus ad rei ſeriem ſpectant, quæ de Homeri ſolo natali aliquid, vt afferatur, requirit?

Quinctinus Acanthius ait poſteriorem verſiculum corruptum eſſe, & pro *Ariete*, *Ietæ* legendum, cum ſatis conſtet in Io Inſula Homerum obiiſſe, illíque Ienſes ſepulchrum conſtruxiſſe. Huic correctioni plaudit Magius, multique alij; certum enim videtur, & nos ſupra oſtendimus Ienſes Homero mortuo, & ſepulchro illius carmen feciſſe; nec difficile eſt inuentu apud Auctores,Aras propè ſepulchra con-

ſtrui

ſtrui conſueuiſſe. Quare legendum putant *Ara leta*, vel *Ara,leta*.

Adhuc hæc correctio non ſatisfacit, quippe *Ara* illa neſcio quomodo inuita Minerua per vim intruſa ſententiæ mentem non vſquequaque aperit: quin ſententiam ipſam veluti obſtaculo interſectam planè fluentem impedit, reflectitque. Quis enim vnquam facere mortuo ſacra ara, vel aræ audiuit? Quare diligẽtius verba Varronis examinanda. Et vt concedamus Magio, & Bethico, aliiſque ſi qui ſunt, Varronem in epigrammate, quod imagini Homericæ appoſuit, Homeri patriam indicare voluiſſe, ideoque à Gellio relatum, vt quid de ea Varro ſenſerit, nobis innoteſceret, adhuc nihil obſtat, quin claram, apertamque Varronis ſententiam habeamus. Dixerat ergo Gellius plurimas Vrbes pro Homero maxima diſſenſione decertaſſe. Optimè illud quidem. Quid Varro de eo dixerit? Epigrammate illo, quod imagini appoſuit, nobis aperuit. Quod fuit epigramma? Illud,

Capella Homeri candida hoc tumulum indicat.
Quod ariete mortuo faciunt ſacra.
Επ]ὰ πόλεις διείζουσιν περὶ ῥίζαν Ομήρε,
Σμύρνα, Ρόδος, Κολοφὼν, Σαλαμὶν, Χίος, Αργος,
Αθῆναι.

Hoc totum fuit Epigramma Varronis. caue illud diuidas, diſtichonque Latinum à Græco ſeiungas. Varronis is mos fuit, Latinæ Orationi ſæpiſſimè Græca committere, & ſententiam, quæ minus feliciter Latinis verbis cadere videbatur, Græcis expoſuit: vt magis variè, venuſtè, aucteque

que Orationem totam intexeret. Quare & hoc epigramma Latinis ſimul & Græcis carminibus abſoluit:quo nobis ſuam de Homeri patria opinionem palam fecit; Quæ certa erant pro certis, quæ dubia,pro dubiis aſſerens. Itaque Epigrammatis ſignificatus ille erit. Viator ſiue huius imaginis ſpectator,hic,quem intueris tumulum, Homeri eſt:argumento ſit capella candida, idque ea ratione, quod Ietæ, apud quos dicitur ille tumulatus, dum ſacra Homero faciunt,nonniſi capella faciunt. Ideoque ſecundum carmen variis male habitum, namque *Ariete* legi,verſus ratio, *Ara*: vel *Aræ Ieta* ſententiæ non patitur, ita corrigo, *Quod*, vel, *Qui oi capra Ietæ mortuo faciunt ſacra*, Sic enim in primo verſu dicti rationem reddit. Quare capella candida indicat Homeri tumulum? Quia Ietæ capella Homero faciunt ſacra. Itaque de tumulo Homeri, ac morte, quæ pro certis Varro ipſe habebat expoſitis, ad incerta procedit; & ait ſe nihil certi ſtatuere poſſe,cum ſeptem ſint Vrbes,quæ pro eo contendant, quas ipſe diſticho Græco numerauit; ne vt ille alter de Homero dicebat, aliquid firmum decernens, vel certum, quod ipſe non habebat εἰπών, ἕξει τὰς ἄλλας αὐτῷ ἀπεχθομένας. Inania ergo ſunt, quæ pro inuenienda patria Homeri, à iam dictis de ariete hinc inde petita adducuntur; cum non in eo, vt ipſi malè ſibi autumant, Homeri patria lateat. Quare ergo Ietæ Homero mortuo capella faciunt ſacra? Ab Ietis ipſis potes petere, quorũ inſtituti ratio nondum liquet: ſi liqueret ad rem noſtram minimè faceret.

ſet. Dicas, ſi placet, ideo id fieri quia Homerus Apollini, Muſiſque gratiſſimus, & Apollini Capris albis auratis ſacrum fieri Græco ritu conſueuiſſe demonſtrat Liuius lib. 5. Decad. 3. ſic etiam Ioui Deorum primo Capræ immolabantur, vt Ariſtoteles lib. 5. Ethicor. & Herodotus in Euterpe teſtantur. Quare non incongruum erit Poëtarum principi iiſdem capris immolari. Sed rationem ſui facti Ietæ ipſi ſecum habeant.

Sic item certum eſt, Varronem ſcripſiſſe Χί☉, non Ἴ☉. Quamuis enim, vt nos etiam ſuperiùs notabamus, nonnulli Homerum Ietem ſtatuerent, quæ opinio cum dubia ſatis, non ſibi conſtaret, tamen Varro, quod etiam veriſimilius eſt, communiorem in hac re ſententiam ſecutus Chium poſuit, cum diſtichon illud nonniſi ad aliorum diſtichorum normam, quæ de patria Homeri tractant, probabile ſit, compoſuiſſet, nec vnquam omiſiſſet Chion, cuius in aſſerendo ſibi Homero, ea iura ſunt, vt cæteris omnibus antecedat, ſicut etiam nec alias omiſit, quæ in hac re ſunt potioris iuris: Et ridiculi omninò eſſent, ſi qui rationes Chiorum, cum Ietarum de patria Homeri, vel ſolum conferre auderent. Accedit plurimorum Manuſcriptorum, eorumque antiquiſſimorum fides, qui Χί☉, non Ἴ☉ legunt. Et exiſtimo mutationis huius originem non aliunde ortam, quam à praua huius epigrammatis Varroniani intelligentia. Qui cum ex illius ſententia Ietem Homerum concluderent, non potuerunt ſibi parcere, quin etiam in diſticho Græco, in quo non erat, intruderent. Peſſimam, peſ-

ſimorum

ſimorum hominum audaciam,qui cum auctorum dicta, hebetes ipſi ingenio, ac infelici, non intelligant,ad pernicioſam,quam ſibi fingunt,opinionem audacter,verbis immutatis, vel additis, vel detractis,diſtrahunt,ſicque ſeriem orationis peruertunt,vt nuſquam ad primam illam, quam auctor ſcripſerat, formam reſtitui ſpes vlla ſit. Ideo deinceps felicioribus ingeniis prouincia illa incumbit,vt quæ illi deprauarunt, non ſine maximis vigiliis reſtituant. Pereant fanatici iſti homines cum ſuis malè feriatis correctionibus, in perniciem tantum Reipublicæ literariæ nati.

SMYRNÆI ITEM SVVM ESSE confirmant, Meletis, & Critheidis Nymphæ filium. Ortelij inſcitia. Alij eum apud Meletem fluuium natum patre Mæone. Hinc Meleſigenes, & Mæonides. Poteſt dici etiam à Mæonia. Smyrnæi vt Homerum ſibi ciuem aſſererent Homeræum extruxerunt, nummumq; Homericum dictum publicarunt. Hæc tamen non vſquequaque probant. Zoili propter maledicentiam in Homerum à pluribus mors accelerata.

CAP. XII.

ADEST iam vrbs Aſiæ nobiliſſima, quà Odæis, quà Gymnaſiis, quà porticibus,

quà omni ſtructura platearum, ac domorum ſpectabilis Smyrna. fœcundorum ingeniorum altrix, & Homerum non vulgaribus repetit rationibus. Plutarchus, Ὅμηρον τοίνυν Πίνδαρος μὲν ἔφη Χῖόν τε, καὶ Σμυρναῖον γενέσθαι. *Homerum itaque Pindarus dixit Chium, & Smyrnæum fuiſſe.* Auctor Homericæ Vitæ. τὸ γένος κατὰ μὲν Πίνδαρον Σμυρναῖος. *Genere ſententiâ Pindari Smyrnæus.* Chium cur tacuerit, cum alij dicant, ipſe non quæro. Suidas, Οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν Σμυρναῖον, οἱ δὲ Χῖον. *Alij enim dixerunt Smyrnæum, alij Chium.* Gellius, *Alij Colophonium, alij Smyrnæum.* Cicero, *Smyrnæi ſuum eſſe confirmant.* Scylax Caryandenus in Periplo, Καὶ Σμύρνα ἐν ᾗ. lego ἐξ ἧς Ὅμηρος ἦν, Φώκαια καὶ λιμήν. *Et Smyrna, ex qua Homerus fuit, Phocæa, & portus.* Proclus, Οἱ δὲ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, οἱ δὲ Ἰήτην, οἱ δὲ Κυμαῖον. *Alij Chium, alij Smyrnæum, alij Ietem, alij Cymæum.* Euſtathius in Prooemio Iliad. Ἔστι γὰρ κατὰ τὴν τῶν ποθούντων ἔφεσιν, καὶ Ἰήτης, καὶ Σμυρναῖος, καὶ Ἀθηναῖος, καὶ Αἰγύπτιος. *Secundum vniuſcuiuſque deſiderium eſt, & Ietes, & Smyrnæus, & Athenienſis, & Ægyptius.* Epigram.

Χῖος ἔφυς; Οὐ φημί. τί δὲ Σμυρναῖος; Ἀπαυδῶ.
Chius es? Nequaquam. Quid porrò, Smyrnæus? inficior.

Et aliud,

Οὐχὶ πέδον Σμύρνης ἐλοχεύσατο θεῖον Ὅμηρον.
Non ſolum Smyrnes parturiit diuinum Homerum.

Antipater,

Οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον.
Alij pulchram Smyrnam, alij dicunt Chium.

Silius lib 4.

Mantua

Mantua Muſarum domus, vſque ad ſidera cantu,
Euecta Andino, & Smyrnæis æmula plectris.

Ioannes Tzetzes:

Ο Ὅμηρος ὁ πάνσοφος ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
Πλὴν γέμων τοῦ νέκταρος οὐχ ἁλμυρῶν ὑδάτων,
Ἑπτὰ πατρίδων λέγεται τυγχάνειν ἀμφιβόλων,
Ἑπτὰ πατέραν γέννημα, καὶ τούτων ἀμφιβόλων.
Σὺ δὲ Σμυρναῖον γίνωσκε τὸν Ὅμηρον ὑπάρχειν.

Et alibi,

Ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις
Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος,
Σὺ δὲ Σμυρναῖον γίνωσκε τὸν Ὅμηρον τυγχάνειν.

Id eſt,

Homerus omniſcius mare ſermonum,
Sed plenum nectaris non ſalſarum aquarum,
E ſeptem patriis dicitur eſſe ambiguus.
Septem Patrum fœtum, & illis ambiguis:
Tu verò Smyrnæum agnoſce Homerum eſſe.

Et alibi,

Aliis Babylonius, Chius videtur aliis
Ietes, Colophonius, Smyrnæus, Athenienſis.
Tu verò Smyrnæum agnoſce Homerum eſſe.

Auſonius in Moſella.

——— *Quod ſi tibi Dia Moſella*
Smyrna ſuum vatem, vel Mantua clara dediſſet,
Cederet Iliacis Simois memoratus in oris,
Nec præferre ſuos auderet Tibris honores.

Ariſtides Rhetor monodia in Smyrnam. Ὦ πάντα ἀνόμοια τοῖς πρότερον τὰ μὲν ἀρχαῖα Κουρήτων χοροὶ, καὶ τροφαὶ, καὶ γενέσεις θεῶν, καὶ Πέλοπες διαβαίνοντες ἐνθένδε, καὶ Πελοπόννησος ἀποικία, καὶ Θησεὺς οἰκιστὴς τῆς ὑπὸ τῷ Σιπύλῳ τόπον, καὶ Ὁμήρου γοναὶ, καὶ ἀγῶνες, καὶ τρόπαια

τρόπαια, καὶ νίκαι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν. *O quàm ſunt omnia prioribus diſſimilia! Antiqua quidem erãt illa, Corybanthum Chori, educationes, ac natales Deorum, Pelopes hinc tranſeuntes, Peloponneſus Colonia, Theſeus conditor locorum ſub Sipylo, Homeri ortus, certamina, trophæa, victoriæ apud ſummos Principes.* Et in epitaphio Alexandri. Καὶ μὴν εἰ Ὅμηρον Σμυρναίοις παρεσχέθη, καὶ Παρίοις Ἀρχίλοχον, καὶ Βοιωτοῖς Ἡσίοδον, καὶ Κίοις δὲ Σιμωνίδην, καὶ Στησίχορον Ἱμεραίοις, καὶ Θηβαίοις Πίνδαρον, καὶ Μιτυληναίοις Σαπφὼ καὶ Ἀλκαῖον, καὶ ἑτέροις ἑτέρους τινὰς φέρει φιλοτιμίαν. Τὰς γὰρ Ἀθήνας ἐῶ τανῦν. Εἴπου καὶ ὑμᾶς μέγα φρονεῖν εἰκὸς ἐπὶ τῷ τούτους ἅπαντας κοσμήσαντι, καὶ δείξαντι. *Quin imo ſi Smyrnæis Homeri, Pariis Archilochi, Bœotiis Heſiodi, Ceis Simonidis, Himeræis Steſichori, Thebanis Pindari, Mitylenæis Sapphonis, & Alcæi, aliiſque populis aliorum virorum ortus glorioſus fuit, Athenas enim nunc omitto, vos etiam merito de illo, qui hos omnes exornauit, & patefecit, iactare vos poteſtis.* Idem innuit orat. Panathenaica Εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦ Ὁμήρου μνησθῆναι, μετέχει καὶ ταύτης τῆς φιλοτιμίας ἡ πόλις, οὐ μόνον διὰ τῆς ἀποίκου πόλεως, ἀλλ' ὅτι καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐνθένδε. *Tum etiam Homericæ laudem ſibi Vrbs vindicat, non tam Coloniæ gratiâ, quam quod illius ſermo veſter eſt.* In quem locum Scholiaſtes, Σμυρναῖος Ὅμηρος. Σμύρνα δὲ Ἰωνικὴ πόλις. Ἴωνες δὲ Ἀθηναίων ἄποικοι, ἧς Ἀριστείδης ἐν τῇ Σμύρνης Μονῳδίᾳ φησὶ Θησεὺς οἰκιστὴς γέγονε ταύτης. *Smyrnæus Homerus. Smyrna verò Ionica Vrbs. Iones Athenienſiũ colonia cuius vt Ariſtides in monodia de Smyrna dicit, Theſeus cõditor fuit.* Quãuis alius ἄποικον πόλιν ad Chion, & Colophona detorſit, vnde Homerus

eſſe dicitur, Ἀποίκου πόλεως τὴν Χίον φησὶν, ἢ Κολοφῶνα, ὅθεν Ὅμηρος εἶναι νομίζεται. Ἄποικος δὲ αὕτη Ἀθηναίων, καὶ τοῦ Ὁμήρου. Καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἀττικίζει εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ λέγων Πηληϊάδεω, ἀττικὸν γάρ ἐστιν, ὡς τὸ Μενέλεω. *Colonia Chium, vel Colophonem intelligit, vnde Homerus eſſe exiſtimatur. Colonia verò ea fuit Athenienſium. Et Homeri. More enim ipſo prima verſu Atticorum loquitur* Πηληϊάδεω *dicens; quod Atticum eſt, ſicut & illud* Μενέλεω. C. Iulij Solinus Polyhiſtoris cap. 43. *Smyrna vnde præcipuè nitet, Homero vati patria extitit, qui poſt Ilium captum anno ducenteſimo ſeptuageſimo ſecundo humanis rebus exceſſit, Agrippa Siluio Tyberini filio Albæ regnante anno ante Vrbem conditam centeſimo ſexageſimo.* Nec diſſimili ſententia Epigramma in Piſiſtratum:

Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης
Ἤνπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἀπῳκίσαμεν.

hoc eſt,

Noſter erat ciuis Vates, namque aureus ille,
Mopſopidæ Smyrnam ſi coluiſtis aui.

Smyrna namque Athenienſium colonia, quam ipſi Homeri patriam fuiſſe fatebantur. Plutarchus item in Sertorio: Δυοῖν δὲ εὐωνύμων τοῖς εὐωδεστάτοις φυτοῖς πόλεων Ἴου, καὶ Σμύρνης τὸν ποιητὴν Ὅμηρον, ἐν ᾗ μὲν γενέσθαι λέγουσιν, ἐν ᾗ δ᾽ ἀποθανεῖν. Ion, & Smyrna duarum nobiliſſimarum plantarum vrbes, altera protulit, altera Homerum ſepeliuit, vt narrant. Hæc elegātiſſimè imitatus eſt M. Antonius Caſanoua Epigrāmate de Homero.

An Smyrna eſt, quæ te naſcentem excepit Homere?
Anne fuit vatem, quæ tumulauit Ios?

Altera

Altera nomen habet Violæ, tenet altera Myrrha,
Fata tuum his decorant ortum, obitumque locis.
Quid magis eſt, quod te diuine deceret Homere,
Quàm naſci in Myrrha, decidere in viola?

Hinc manifeſtè colligitur error Stephani Nigri Præfat. in Homerum, qui ex Plutarcho loco Ios, Chios per nefas obtrudit. *Plutarchus in Sertorij vita de ortu, atque obitu Homeri hoc refert: Chios, & Smyrnæ opulentiſſimarum ciuitatum nomina habent, quarum in altera natus eſt Homerus, in altera deceſſit.* Libro item 4. Antholog. epigram. cap. 31. Incertus:

Νεῖκος Ἀριστείδης Ἰάδων κατέπαυσε πολήων
Τὸ πρὶν Ὁμηρείης εἶχον ὑπὲρ γενεῆς.
Φασὶ γὰρ πᾶσαι, Σμύρνη τέκε θεῖον Ὅμηρον,
Ἡ καὶ Ἀριστείδην ῥήτορα γειναμένη.

Id eſt: ex Interpretatione Andreæ Baiani.

Lis Ab Ariſtida periit, quæ ingentis Homeri
De Patria Ioniis Vrbibus ante fuit.
Namque omnes perhibent Smyrnam peperiſſe Poëtam,
Quæ quoque Ariſtiden Rhetora digna tulit.

Et cap. 28. εἰ. Σωτήρια ἐν Σμύρνῃ.

—— ἐκ ῥαθίων γὰρ
Τερπολλὰ ἀκόρητον ἐν ἄστει θῆκεν Ὁμήρου.

Vbi ἄστυ Ὁμήρου Smyrnem vocat.

Dubitauit Themiſtius Orat. 19. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τοῖς τόποις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι προσέχειν. Καὶ ἐγὼ τὰ Ὁμήρου ἔπη, εἴτε ἐν Χίῳ αὐτὰ ἐποίησεν, εἴτε ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἀθηνῆσι γινομένων ἁπάντων προτιμῶ τε, καὶ πλεῖστα ἀναγινώσκειν ἐθέλοιμι. *Et ego ſanè nunc verſus Homeri, ſiue in Chio, ſiue Smyrna illos fortè fecerit,*

omnibus, qui Athenis ipſis compoſiti fuère, priores habeo, ac legere malim. Sed de ſententia Themiſtij inferius dicemus. Tanti enim prudentiſſimi, ac eruditiſſimi viri auctoritate, Homerus, quicquid alij dicant, Chius eſt. Et ex recentioribus Federicus Vrbini Dux in Muſæo ſuo ornatiore, inter præſtantium virorum imagines Homero ſubſcripſit, vt Natan Chytræus in Variorum in Europa itinerum deliciis, & Franciſcus Svveertius Antuerpienſis in ſelectis Chriſtiani orbis deliciis tradunt. *HOMERO Smyrnæo, cuius poeſim ob diuinam diſciplinarum varietatem omnis ætas admirata eſt; aſſecutus nemo. Grātitudo P.* Elias Vinetus not. in Moſellam Auſonij. *Smyrna Vrbs Ioniæ Patria Homeri, vt Mantua Virgilij. Tamen* Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσιν περὶ ῥίζαν Ὁμήρου, &c. Philetius lib. de Poëtis antiquis in Theocrito:

Quantum Smyrnei magno lætantur Homero,
Heſiodo quantùm nobilis Aſcra ſuo.
Culta Syracuſiæ tantum quoque mœnia terræ
Simichida campis Siculis ora tuis.

Laurentius Pignorius Symbol. Epiſtol. epiſt. 48. ad Hieronymum Alcandrum. *Neque ſanè decebat Muſas non habitare Smyrnę, quæ patria Homero fuit, parentibus Melete amne, & Critheide Nympha, vt quidem habent nummi veteres, & Philoſtratus cum Arnobio.* Paulus Merula Carmine in Agathiam:

Lares inibi Smyrnæ paterni, quę ſuum
Ciuem eſſe Homerum principem vatum omnium
Princeps probauit olim, & ante cæteras,
Quę iniuerant certamen, vrbis Gręcię.

Petrus

Petrus Halloix not. in vitam S. Polycarpi cap. 1. de Smyrna. *Sed laus maior, quamuis & hæc profana, quod Homerum Poetam, & Ariſtidem hunc ipſum Oratorem tulerit. Ac Homerum quidem tametſi multi ſibi arrogant iuxta illud apud Gellium* Ἑπ]ὰ πόλεις, &c. *tametſi inquam multi populi Homerum ſibi ciuem arrogent, tamen eum ſibi præcipuè vindicant Smyrnæi, teſte, vt dixi, præter complures alios Strabone lib.* 14. *Geographic. vbi inter alia ſic de Smyrna,* Ἐστι ᾗ καὶ βιβλιοθήκη. &c. *De templo meminit & Cicero in Orat. pro Archia. Huc facit & illud Lucani lib. 9. de bello Ciuili.*

Inuidia ſacræ Cæſar ne tangere famæ,
Quantum Smyrnæi durabunt Vatis honores
Venturi me téque legent: Pharſalia noſtra
Viuet, & à nullo tenebris damnabitur æuo.

Vbi per Smyrnæum vatem *intelligit Homerum. De Ariſtide verò iuniore, & æquali S. Polycarpi teſtatur hoc ſubiectum Epigramma antiqui, ſed incerti Auctoris in eius ſtatuam* Νῆκος ἀεισίδης ἰαδων, &c. Hæc reſpexiſſe videtur Auguſtinus Beatianus in lacrymis de funere Petri Bembi ad Coſmum Medicem;

Vnica & euadat Florentia regia Phœbi
Vnde petant quibus ora rigent ſitibunda Poëtæ
Flumina, quæ Smyrna hauſit, quæ Mantua poſtquam
Hauſit, Cygnæos auſa eſt emittere cantus.

Et neſcio quis in eundem:

Hic tantùm Muſis faſtus afflauit Hetruſcis,
Mantua quæ tacuit, Smyrnáque docta ſilet.

Simon item Lemnius Emporicus præfatione in

Odyſſeam ad Annam de Montmoranci Equitem Auratum:

Smyrnæi campos miratur Græcia Vatis,
Hoc etiam obſtupuit decolor Indus opus.

Smyrnæum quoque facit Virgilius Caracciolus in compendio deſcriptionis Vniuerſi in prima tabula Aſiæ. Ioannes Brodæus not. in tertium epigram. cap. 25. *Quin verò Smyrnæus fuerit, ſi tamen grauiſſimum eſt multitudinis teſtimonium, non ambigo: licet Chij numiſma ferirent, in cuius poſtica parte Homeri facies erat inſculpta, Lesbij olim Sapphus effigiem, hodie Mantua Virgilij in nummis exprimit.* Angelus Politianus grandi ſanè cothurno, ſed lepidis Poëtarum fabellis Homeritos apud Smyrnæos natales ſic exornauit, in Ambra,

Hermæo prætenta ſinu fuit inclyta quondam
Vrbs toti prælata Aſiæ, Bœbeius illam
Coniugis extinctę monimentum nobile Theſeus
Eſſe dedit Smyrnes, artemque in monte locauit
Proſpectantem vndas ſemel, & ſua tecta tuentem,
Quo flet mœſta ſilex Niobe, Niobeſque ſepulchrum.
Hic placido fluit amne Meles, auditque ſub altis
Ipſe tacens antris meditantes carmina cycnos:
Hæc vatem eximium tellus, ita ſancta vetuſtas
Credidit, hæc illum dias in luminis oras
Prima tulit, Pater Aonij Deus incola luci
Ductare aſſuetus Thiaſos, ſacriſque ſororum
Reſponſare choris, & pars contendere Phœbo. &c.

Eum Melete fluuio, qui ipſius vrbis mœnia lambens in mare influit, & Critheide Nympha natum,

natum, & ab eo Meleſagoram dictum aſſerunt. Certamen Homericum, Καὶ πρῶτοι γε Σμυρναῖοι Μέλητος ὄντα τοῦ παρ' αὐτοῖς ποταμοῦ, καὶ Κρηθηΐδος Νύμφης κεκλῆσθαι φασὶ πρότερον Μελησιγένη. ὕστερον μέντοι τυφλωθέντα Ὅμηρον μετωνομασθῆναι διὰ τὴν παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τῶν τοιούτων συνήθη προσηγορίαν. *Et primi quidem Smyrnenſes à Melete, qui prope Vrbem fluit, & Critheide Nympha dicunt prius Meleſigenem vocatum: cum deinceps oculos amiſiſſet, Homerum denominatum propter communem apud illos vſum loquendi.* Et inferius: Μαίονος δὲ θυγατρὸς, καὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ Ὅμηρον. *Mœonis verò filiæ & Meletis fluuij Homerum.* Philoſtratus in Melete: Τί οὖν αἱ Μοῦσαι δεῦρο; τί δὲ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μέλητος; Ἀθηναῖοι τὴν Ἰωνίαν ὅτε ἀπῴκιζον Μοῦσαι ἡγοῦντο τοῦ ναυτικοῦ ἐν εἴδει μελιττῶν. Ἔχαιρον γὰρ τῇ Ἰωνίᾳ διὰ τὸν Μέλητα, ὡς Κηφισοῦ, καὶ Ὀλμειοῦ ποτιμώτερον. Ἐντεύξῃ μὲν οὖν αὐταῖς καὶ χορευούσαις ποτε ἐνταῦθα. Νυνὶ δὲ γένεσιν τῷ Ὁμήρῳ αἱ Μοῦσαι κλώθουσι, Μοίραις δοκοῦν. καὶ δώσει διὰ τὸν παῖδα ὁ Μέλης Πηνειῷ μὲν ἀργυροδίνῃ εἶναι, &c. *Quidnam hæ Muſæ? Quid ad Meletis fontes? Cùm Athenienſes Ionicas Colonias ducerent, Muſæ Claſſis duces fuêre ſub apum ſpecie. Ionia namque ob Meletem gaudebat, vt pote qui & Cephiſſo, & Olmeo ſit potu ſuauior. Ipſis igitur hîc choreas ducentibus, quandoque occurres. Nunc verò Muſæ Parcis ita iubentibus Homero ortum nent, & per filium Meles Peneo quidem dabit vt argenteis verticibus ſit, &c.* Ortelius in Theſauro Geograph. inſulsè nimis ex hac imagine Philoſtrati notat, *Critheis, fluminis nomen fortaſſe apud imagines Philoſtrati in Melete.* Critheis non fontis, aut

fluminis vllius, ſed ipſiuſmet Homeri matris nomen eſt, quam Philoſtratus eo loco introducit. Hanc ſententiam ſequuti ſunt omnes, qui eum Meletis filium vocant. Heſiodus in certamine quoties Homerum alloquitur.

Υἱὲ Μέλητος Ὅμηρε εἴπερ τιμῶσί σε Μοῦσαι.

Fili Meletis Homere ſi te Muſæ honorant.

Et:

Υἱὲ Μέλητος Ὅμηρε θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.

Fili Meletis Homere Deorum conſilia benè noſcens.

Epigramma:

Υἱὲ Μέλητος Ὅμηρε, σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ
Καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας ἐς ἀΐδιον.

id eſt:

Nate Meletis Homere ornaſti nomine Graios
Æterno, & patriam, qui Colophona tuam.

Nonnus Dionyſ. lib. 25.

Παμφαὲς υἱὲ Μέλητος Ἀχαιΐδος ἄφθιτε κῆρυξ
Ἱλήκοις. Σέο βίβλος ὁμόχρονος ἠριγενείῃ.

Omnia illuſtrans fili Meletis Achiuæ immortalis præco
Sis propitius. Tuus liber coæuus ipſi auroræ.

Ioannes Tzetzes:

Σὺ δὲ Σμυρναῖον γίνωσκε τὸν Ὅμηρον ὑπάρχειν
Υἱὸν δὲ δὴ τοῦ Μέλητος ὄντα καὶ Κρηθηΐδος.

Tu verò Smyrnaum agnoſce Homerum fuiſſe,
Filium ſcilicet Meletis, & Critheidos.

Chriſtodorus Copites in Ecphraſi:

Ἵστατο δ' ἄλλος Ὅμηρος, ὃν οὐ πρόμον εὐεπιάων,
Ἄλλοι υἷα Μέλητος ἐϋρρείοντος ὀΐω.

Stabat verò alius Homerus, quē non ducē carminū
Diuinum

Diuinum filium Meletis penè fluentis exiſtimo. Himerius declamat. εἰς τοὺς Ἴωνας ξένους, dum Ioniæ laudes proſequitur, Ἐκεῖ ποταμοὶ καὶ ποιηταὶ γεννῶσθαι λέγονται, καὶ τὴν Ὁμήρου φύσιν Μέλητι πάντες χαρίζονται. *Ibi flumina, & Poetas generaſſe dicuntur, & Homerum Meleti omnes donant.* Et oratione Propemptica. Ὁ γὰρ δὴ Μέλης οὗτος, οὐ γὰρ δὴ θέμις σιωπῇ παρελθεῖν γλῶσσαν τοσαύτην γεννήσαντα, ἀνίσχει μὲν ἐκ προαστείων τῆς Σμύρνης, &c. *Meles enim hic, neque fas eſt eum, qui tantam linguam genuit, ſilentio inuoluere, ex ſuburbiis Smyrnæ oritur.* Hinc & Meleteæ chartæ, quaſi Homericæ. Tibullus lib.4.ad Meſſalam:

—— Noſtri ſi paruula cura
Sit tibi quanta libet ſi ſit modò, non mihi regna
Lydia, non magni potior ſit fama Gylippi
Poſſe Meleteas, nec mallem mittere chartas.

Alij non Melete fluuio natum, ſed prope Meletem, ideoque Meleſigenem dictum, Herodotus: Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κρηθηῒς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτὴν εἶναι ἐπὶ τὸν ποταμὸν καλεόμενον Μέλητα, ἤδη ἐπίτοκος ἐοῦσα τίκτει τὸν Ὅμηρον οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δεδορκότα, καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησιγενέα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. *Progreſſu deinde temporis, Critheis cum aliis mulierculis ad feſtum quoddam egreſſa iuxta fluuium Meletem, cùm partui iam vicina eſſet, Homerum peperit, non cæcum, ſed videntem: nominauitque eum Meleſigenem à fluuio videlicet, prope quem editus eſſet.* Ephorus apud Plutarchum de Critheide. Φοιτῶσα δὲ αὕτη ἐπὶ τοὺς πλυνούς, οἳ ἦσαν παρὰ τῷ Μέλητι, ἀπεκύησε τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ διὰ τοῦτο Μελη-

σιγένης ἐκλήθη. *Porrò ea cùm ad lauacra, quæ propter amnem Meletem ſunt, deambularet, partu Homerum edidit iuxta ipſum amnem: inde Meleſigenes filius appellatus*: Et Ariſtoteles de Mæone. τὸν δὲ ἀγαπήσαντα τὴν κόρην διὰ τὸ κάλλος γῆμαι, ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ Μέλητι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδῖνος, ἔτυχεν ἀποκυῆσαι τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ. *Ab hócque pulchritudinis cauſa in matrimonium eam adſcitam. Hanc cum ad Meletem fluuium commoraretur, partus doloribus circumuentam, ad ipſum fluuium peperiſſe Homerum.* Proclus: Οἱ μὲν οὖν Σμυρναῖον αὐτὸν ἀποφαινόμενοι Μαίονος μὲν πατρὸς λέγουσιν εἶναι. γεννηθῆναι δὲ ἐπὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ, ὅθεν καὶ Μελησιγένη ὀνομασθῆναι. Δοθέντα δὲ Χίοις εἰς ὁμηρείαν, Ὅμηρον κληθῆναι. *Qui verò eum Smyrneum eſſe aſſerunt, Mæone patre natum affirmant in Melete fluuio; indéque illi Meleſigenes nomen fuiſſe. Porrò cùm Chiis obſes datus eſſet, Homerus cognominatus eſt.* Iacobus Pontanus in Ouid. Metamorph. lib.2.v.420. *Apud Homerum quoque ad ripas, & flumina quidam pariuntur, vt ipſemet ad Meletem fluuium, ex quo & Meleſigenes ei nomen factum.* Patrémque Mæona in eadem Smyrna illi aſſignant nonnulli. Vide Ephorum, & Ariſtotelem apud Plutarchum, indéque Mæonides dictus. Antiphilus in Epigram.

αἱ βίβλοι τίνος ἐστέ; τί κεύθετε; Θυγατέρες μὲν
Μαιονίδου, μύθων δ' ἵστορες Ἰλιακῶν.

Libri cuius eſtis? Quid abſconditis? Filiæ ſumus
Mæonidæ, fabularum narratrices Iliacarum.

Philippus:

Ἠ ποτὲ Μαιονίδαο βαθυκλεὲς οἶδμ' Ὁμήρου

Λήθη

Λήθη γηραλέων ἁρπάσεται σελίδων.

Vel aliquando Mæonidæ longè glorioſum nomen
Homeri
Obliuio ſeneſcentium rapiet chartarum.

Antipater Sidonius:

Τὰν μερόπων Πειθὼ, τὸ μέγα ςόμα, τὰν ἴσα Μούσαις
Φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε Μαιονίδεω.

Flexanimum, Muſiſque parem, linguáque potentem
Hoſpes Ios ſcopulo contego Mæonidem.

Ouid.3.Amor.

Viuet Mæonides, Tenedos dum ſtabit, & Ide.

Martialis lib.5.

Et ſua riſerunt ſæcula Mæonidem.

Hic etiam Mæonius dictus, & eius carmen Mæonium pro Homerico. Ioann.Bapt.Plautius in Perſij Sat.6. vult ita appellatum à Mæone, à quo loco filij educatus eſt. Et Ioannes Britannicus ibidem ab eodem Mæone, non autem, vt multi putauêre à Mæonia regione. Nam Ariſtoteles in 3. de Poëtica lib. dicit in Ionia inſula; corrigo ſic in Io inſula. Tandem ſubdit: *Mæonidem igitur intelliges dictum, ſiue a vitrico, ſiue à patre.* Non dubito tamen etiam ab ipſa regione dici poſſe. Nam cum Colophon, Cuma, Smyrna in Lydia, ſeu Mæoniæ regioni proximæ ſint, non videtur abſurdum, Homerum ex illa regione, ex qua genus duxiſſe exiſtimatur nomen accipere; & certè ſi Mæonides à Mæone, nullo modo video quare ab eo Mæonius dici poſſet. Mæonius enim eſt, qui ex Mæonia, non qui ex Mæone patre; quemadmodum & ex Ionia Ho-

merum Ionium nobis in Meletis imagine Philoſtratus fecit.

Vt conciuem ſibi Homerum fuiſſe confirmarent, Homereium erexerunt, quod erat porticus quadrata templum habens Homeri, & ſimulachrum. Strabo lib. 14. Ἔστι δὲ καὶ βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ὁμήρειον στοὰ τετράγωνος ἔχουσα, νεὼν Ὁμήρου, καὶ ξόανον· ἀντιποιοῦνται γὰρ καὶ οὗτοι διαφερόντως τοῦ ποιητοῦ. Καὶ δὴ καὶ νόμισμά τι χαλκοῦν παρ' αὐτοῖς Ὁμήρειον λέγεται. *Eſt & Bibliotheca, & Homerium, ſcilicet porticus quadrata, templum habens Homeri, & ſimulachrum. Nam Smyrnæi quoque Homerum ſibi acriter vindicant: & nomiſma quoddam æ cum apud eos Homerium vocatur.* Cicero: *Smyrnæi quoque ſuum eſſe confirmant, itaque etiam delubrum eius in oppido dedicauerunt. Permulti alij præterea pugnant inter ſe, atque contendunt.* Scribunt aliqui apud Fuluium Vrſinum nummum æreum fuiſſe, qui ex vna parte figuram habebat Meletis Smyrnæorum fluuij ſedentis. Fluuius dextrâ lyram tenebat, ſiniſtrâ ramum, & vaſi aquam effundenti innixus cum literis ΜΕΛΗΣ, & altera parte ΑΜΑΣΤΡΙΑΝΩΝ, & in alio eorumdem Amaſtrianorum nummo Homeri effigies, faſciam habens in capite vſitata Homeri figura. Ex alia parte Victoria palmam manu tenens. Fortè vt Smyrnæorũ colonia Smyrnæis in hoc gratificarentur, qui Homerũ illis vindicarent. M. Antonius Muretus Var. lect. lib. 12. cap. 15. de Smyrnæorum nummo hæc habet: *Cuius me loci admonuit, vnumque eius generis æreum nummum peruetuſtum oſtendit idem ille, quem antea nominaui ſummè*

doctus

doctus, & ſummè in amicos officioſus Vrſinus. Non ita tamen inſaniam, vt quem ipſi ſub Amaſtrianorum nomine nummum proferunt Homericum illum Smyrnæum eſſe putem, Ioannes Goropius lib. 9 Originum Antuerp. in Venet. & Hyperboreis aliter philoſophatur: *Hæc itaque vocabula antiquiſſimæ Cimbricæ loquelæ monumenta, maiorem in modum nos Homero obligant, & ni fallor arctius Poëtæ deuinciunt, quàm ipſos Amaſtrianos, qui hæc tria oppida vnâ ciuitate comprehenderunt, & quod illorum nominum, quæ nobis vernacula ſunt, non Amaſtrios fecerit mentionem. Hi tamen quò Poëtæ de vetuſtiſſima memoria grati eſſent, nummum excuderunt, in cuius altera parte Homeri effigies eſt barbata, & capillos diademate, ſiue tenui vitula obvinctos habens cum inſcriptione* ΟΜΗΡΟΣ. *altera Meles fluuius vrna innixus, & dextra lyram ſuper genu erectam tenens cum inſcriptione ſubtus* ΜΕΛΗΣ, *in circuitu* ΑΜΑΣΤΡΙΑΝΩΝ. *Quanta ambitione Græci homines ex Homeri carminibus quæſiuerint, ſi variis diuerſarum gentium exemplis docere velim, & ſuperuacaneam, & odioſam operam ſuſcepero. Amaſtris cum ex tribus oppidis, quorum Homerus claram famam ex opere ſuo per omnium eruditorum aures ſparſit, fuerit conſtituta, ingrati animi notam effugere non potuit, niſi publico ſigno gratias egiſſet. Nec eſt quicquam magis idoneum ad nominis, beneficijq; celebritatem, quam ſi nummus in memoriam eius excudatur; quoniam is per omnium manus volitat, & omnium oculis obuerſatur. Qua de cauſa Smyrnæi melius de Homero meriti videntur, dum nummum ei ſub proprio ipſius nomine*

nomine dedicarunt, quàm dum templum, vel ſtatuam ei erexerunt. Propterea quod ille quonis gentium tranſportaretur. Hæc verò quo ſemel loco ſunt poſita, & conſecrata, eodem ſemper cogantur hærere, illis ſolis ad recordandum vtilia, qui præſentes coràm ea intuentur. Qualis verò hic Smyrnæorum nummus fuerit, quem Homerum vocabant, quando Strabo non adſcripſit coniicere potiùs poſſum, quàm exiſtimare. Quamuis opinor vtraque facie ſimilem Amaſtriano fuiſſe cum inſcriptione Smyrnæorum. Lyra verò, quam Meles dextra tenet, non ſeptem eſt, vel nouem, ſed trium dumtaxat chordarum. Eâdem, ni fallor, ratione, quâ Eumelus Corinthius, atque Ephorus tres tantum Muſas eſſe dixêre: fortaſſe quia tres ſoni Dorius, Phrygius, & Lydius in muſica numerentur. &c.

Adde etiam in flumine Melete ſpeluncam à Smyrnæis monſtrari, in qua dicunt Homerum ſua poëmata compoſuiſſe. Pauſanias in Achaïcis: Σμυρναίοις δὲ ποταμὸς Μέλης ὕδωρ ἐστὶ κάλλιστον, καὶ σπήλαιον ἐπὶ τῆς πηγαῖς ἔνθα Ὅμηρον ποιῆσαι τὰ ἔπη λέγουσιν. Prætereà contra Homeromaſtiga Zoilum, qui iniuriis, maledictíſque virum illum laceſſebat, acri eius defendendi ſtudio, ſic & verbo, & opere Smyrnæi inuecti ſunt, vt mortis atrociſſimo genere de medio ſuſtulerint, rati Homeri conciuis defenſionem ad nullum alium, quàm ad ſemetipſos pertinere. Vitruuius lib. 7. in proœmio: *Inſequentibus annis à Macedonia Zoilus, qui adaptauit cognomen, vt Homeromaſtix vocitaretur, Alexandriam venit, ſuáque ſcripta contra Iliadem, & Odyſſeam comparata,*

rata,

rata, regi recitauit, Ptolemaus verò cùm animaduertiſſet Poetarum parentem, philologiæque omnis ducem abſentem vexari, & cuius ab cunctis gentibus ſcripta ſuſpicerentur ab eo vituperari, indignatus nullum ei dedit reſponſum. Zoilus autem cùm diutius in regno fuiſſet inopiâ preſſus ſummiſit ad regem poſtulans, vt aliquid ſibi tribueretur, Rex verò reſpondiſſe dicitur, Homerum, qui ante annos mille deceſſiſſet, suo perpetuo multa millia hominum paſcere, item debere, qui meliori ingenio ſe profiteretur, non modò ſe vnum, ſed etiam plures alere poſſe. Et ad ſummam mors eius, vt parricidij damnati variè memoratur. Alij eum ſcripſerunt à Philadelpho eſſe in crucem fixum; nonnulli in eum lapides eſſe coniectos: alij Smyrnæ viuum in pyram coniectum, quorum ei vtrum acciderit, merenti digna conſtitit pœna. Non enim aliter videtur promereri, qui citat eos, quorum reſponſum quid ſenſerint ſcribentes, non poteſt coram iudicari.

Quid plura? Fruſtrà hinc inde argumenta emendicamus. Rem apertam, & claram ſuo teſtimonio Homerus certiorem facit. Et dum de Patria Homeri ſermo eſt, ſi Homerus ipſe loquatur, nugæ erunt cæterorum argumenta. Solus ipſe Homerus in huiuſce rei determinatione reliquis omnibus, ni inſanire velimus, potior eſt. Homerus itaque Cumanorum ſententiâ, quâ illi alimenta publica negabantur, vehementer commotus, & calamitatem ſuam deplorans, inter alia carmina, hæc quoque effudit, quæ in eius vita refert Herodotus:

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε Ζεύς κύρμα γενέσθαι,

Νήπιον

Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων.
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον.
Ἥν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος,
Ἔνθεν, ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλῇσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἳ δ' ἀπανήνατο θείαν ἱερὴν ὄπα, φήμην ἀοιδήν.

Id eſt:

Hei mihi quam fatum dat Iuppiter almus iniquum,
Infanti mihi lac veneranda ex vbere matris
Præbuit, Æolica Smyrna, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equeſtri,
Condidit ad pelagus præterlabente Melete.
Docta Iouis proles mecum hinc digreſſa volebat
Carminibus celebrare vrbem, quam nomine dicunt
Cumam, quoſque viros intra ſua mœnia claudit.
Illi audire ſacræ ſpreuerunt carmina vocis.

Cùm ergo Homerus in his carminibus Smyrnam fateatur eſſe ſuam patriam, abeant cum ſuis rationibus vrbes reliquæ, quæ tantopere eum ſibi ciuem exoptant. Et ſola ſibi Smyrna tanto ciue gratuletur.

Hæc vt vides Lector ab ingenioſis iiſque lepidis hominibus confiɛta, ad rem arduam probandam ſolidè quidem, & verè ne hilum faciũt.

Fluuia

Fluuiorum,& Nympharum filios non agnoſco; non amplector adſcititios partus. Fabuloſa illa ſunt, veluti fabulæ explodenda. Qui id aſſerit, ſimplicia, ac elumbia ingenia ludit. Fuerit pater eius Mæon, quod adhuc incertum, certè Smyrnæus non erit. Quis id ait? Si rectè conſideres,omnes,vno, vel altero excepto,aliorum dicta referunt. Fuerunt Smyrnæorum conatus maximi. Optarunt ſibi Homerum conciuem. Vt vt potuerunt, moliti ſunt, vt aliis etiam id ita ſe habere credendum traderent. Sed præſumptio illa non adeò in animis hominum inualuit,vt id pro certo affirmarent.Leuis rumor, vel aura in feliciſſima ciuitate, illud tantum profecit, vt Smyrnæus diceretur Homerus;non vt eſſet. Idque alij monimentis conſignarunt aliorum ſententiâ, vel nonnullorum rumore Homerum Smyrnæum fuiſſe. Argumenta, quibus id probaretur, non habuerunt. Fanum Homericum, ſimulacra, nummi,nonniſi præſumptionem illorum probant. Id non negamus. Voluerunt quippe Homerum, licet contra ius, rapere,hoc tantum ad eorum ſummam felicitatem erat reliquum. At non fecêre, vt id, quod non eſſet, fieret, vt ſcilicet eorum ciuis eſſet Homerus. Sed eſto:ſit Smyrnæus, quemadmodum & Argiuus, & Athenienſis, & communis Ionum omnium ciuis, affectu dumtaxat,& merito. Smyrnæis ſic Homerum habentibus non inuidemus: ſcilicet habeant & Indi, & Garamantes,& quiſquis per vniuerſum hunc orbem vbique Solis fruitur luce. Laus ea Homerica

eſt. Homeri miram dignitatem extollit, quâ ſe illi exornare contendunt; At illorum tantùm erit erga Manes illos pius affectus, ſin maxima ambitio, & rerum alienarum per fas, & nefas vſurpatio. Furtum merum. An non crimine Plagij tenentur? Sed tuti ſunt, pœnam non metuunt. Nimis commune omnibus crimen, quod illicitum eſt, fecit vt eſſet licitum. Porrò quæ de Melete fluuio, & Homerico partu conficta ſunt, quem ſenſum, & allegoriam contineant, explicauit Euſtathius in A. Iliad. Μήποτε δὲ διὰ τοῦτο καὶ Μέλητος ποταμοῦ υἱὸν τὸν Ποιητὴν ἐπλάσαντο οἱ παλαιοί. Μέλητος μὲν κατά τινα ἐν τοῖς ἑξῆς φανησομένην παρῳδίαν, ἢ καινοτέραν παρήχησιν διὰ τὴν μελιτόεσσαν ἡδυέπειαν. Ποταμοῦ δὲ διὰ τὸ πολύρρουν τῆς φράσεως, καὶ διὰ τὸ οἷον ποταμηδὸν προβάλλειν τὰς τῶν λόγων ῥοάς. Διὸ καί τις τῶν παλαιῶν καλῶς ἠρώτησε τίς ἄμεινον Ὁμήρου φράσαι, πρὸς ὃν ἀποτείναιτ᾽ ἄν τις θαῤῥούντως, ὅτι οὐδείς. Innuit etiam Ioannes Tzetzes multis fabuloſis inſperſa fuiſſe, quæ de Homericis natalibus traduntur.

Υἱὸν δὲ δὴ τοῦ Μέλητος ὄντα καὶ Κριθηΐδος
Ἐῶ τὰ μυθωδέστερα γονῆς τῆς τούτου λέγειν.

Id eſt;

Filium verò Meletis, & Critheidos.
Neque enim fabuloſiora de partu illius narrare mihi in animo eſt.

Incerti epigramma de Ariſtide ſanè futile eſt, eiúſque ratiocinatio ἄλογος. Ariſtides Smyrnæus eſt, ergo & Homerus. Non potuit ſcilicet niſi vna eadémque ciuitas lumina iſthæc in

mundum

mundum producere. Sed vidimus maiora Ariſtide lumina, certè maius Homero in ſcientiis lumen vidit nemo, ab aliis vrbibus edita. Neque enim Ariſtides, quamquam & ipſe ſuâ laude, eâque maximâ non caret in Rhetoricis, ſiue docendo; τεχνικώτατος, namque fuit, καὶ πολὺς θεωρήμασι primas obtinet. Quare qui potuit maius Ariſtidæo ingenium hominibus dare, potuit & Homerum. Erunt igitur Athenæ, vel Stagira, vel Chios, & multæ aliæ patriæ Homeri. Sed miſſa hæc. Ariſtidis patria erit quoque patria Homeri. Sed Smyrnam præter te nullus vnquam ſomniauit patriam Ariſtidis. Et notamentum illud, neſcio cuius, in orat. Ariſtidis Smyrnaicam, principio, in illa, Ὁ μὲν λόγος οὐκ ἐξ ἴσου τῇ τε πόλει, καὶ τοῖς ἄλλοις. Οἱ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν δείξαιεν τοσοῦτον ὅσον εἴποιεν ἄν, ἡμεῖς δὲ οὐδὲν εἴποιμεν ἂν ὅσον δεῖξαι πάρεστιν. Δέον εἰπεῖν τοῖς πολίταις τῇ πόλει εἶπεν. Εἶτα ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἷς ὢν τῶν τῆς πόλεως ἐπήγαγεν, ἡμεῖς δὲ οὐδὲν εἴποιμεν ἄν. Inane omnino eſt. Orator enim non ſolùm perſonam oratoris, ſed ſæpe ſæpius ciuium perſonam induit, vt neceſſitudinis nomine dicenda probabiliora reddat. Non ergo Smyrna Homeri patria fuit. Adriani in Myſia non magna ciuitas Ariſtidis patria commemoratur ab omnibus, quos ipſe vidi. A Philoſtrato in vitis Sophiſtarum: Ἀριστείδην δὲ τὸν εἴτε Εὐδαίμονος, εἴτε Εὐδαίμονα Ἀδριανοὶ μὲν ἤνεγκαν. Οἱ δὲ Ἀδριανοὶ πόλις οὐ μεγάλη ἐν Μυσοῖς. Ἀθῆναι δὲ ἤσκησαν κατὰ τὸν τοῦ Ἡρώδου ἀκμήν. *Ariſtidem ſiue Eudæmonis, ſiue Eudæmona Adriani tulerunt. Adriani vrbs non magna*

in Myſis. Athenæ excoluerunt, cùm Herodes floreret. Suida: Ἀριστείδης Ἀδριανεὺς Σοφιστὴς, Ἀδριανοὶ δὲ πόλις Μυσίας τῆς νῦν Βιθυνίας, Πολέμωνος τοῦ Σμυρναίου ῥήτορος μαθητής. *Ariſtides Adrianenſis Sophiſta, Adriani vrbs Myſiæ, quæ nunc Bithynia eſt, Polemonis Smyrnæi Oratoris auditor.* Auctor Argumenti in Panathenaicum neque ineruditus, neque inelegans eos etiam reprehendit, qui Ariſtidem Smyrnæum dicunt, & erroris originem exponit. Ἐγένετο δὲ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως τῆς Ἰωνίας, Ἀδριανοὶ γὰρ οἱ πολῖται αὐτῆς λέγονται. Τινὲς δὲ Σμυρναῖον αὐτὸν λέγουσι, πλανηθέντες ἀπὸ τοῦ ἐκεῖσε φοιτᾶν τῷ Πολέμωνι διδασκόμενον. Ἔπειτα ὅτι καὶ μεγίστην εἰς αὐτὴν εὐεργεσίαν κατεβάλετο. Σεισμοῦ γὰρ κατενεγκόντος αὐτὴν, &c. *Fuit verò ex Adrianopoli Ionica: Adriani namque illius ciues dicuntur: Nonnulli Smyrnæum illum faciunt, decepti quod inde ad Polemonem audiendum proficiſceretur. Præterea quod magno beneficio Smyrnam ſibi deuinxit, Terræ motu enim ea proſtrata,*&c. Ergo ſi patria Ariſtidis eſt Homeri patria. non iam Smyrnæus Homerus erit, ſed Ἀδριανεύς. Vel ſi ea ratione Homerus Smyrnæus erit, quâ & Ariſtides, Homerus beneficio, & vſurpatione Smyrnæus erit, non naturâ, neque natalibus, quòd nos etiam libentiſſimè concedimus. Nec aliâ ratione reſpondere poſſumus ad id quod ſuprà cap. 9. ex Patria Nicandri Colophoneos, patriam Homeri Colophonem fuiſſe aſſeuerabatur. Quamuis enim plurimorum ſententiâ Nicander Colophonius dicitur, hoc tamen non ita certum eſt, vt de eo ab

aliquibus dubitatum non fuerit. Plerique enim
eum Ætolum fecerunt. Νίκανδρος Ξενοφάνους Κο-
λοφώνιος, κατὰ δέ τινας Αἰτωλός. *Nicander filius Xe-
nophanis Colophonius, & ſecundùm quoſdam Æto-
lus*, Suidas. Et Auctor Anonymus de genere
Nicandri id idem ex Dionyſij Pſalelitæ ſentẽtia
ſcribit: Νίκανδρον τὸν ποιητὴν Διονύσιος ὁ Φασηλίτης
ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀντιμάχου ποιήσεως Αἰτωλὸν εἶναι φησὶ τὸ
γένος. *Nicandrum Poëtam Dionyſius Phaſelita tra-
dit tractatu de Antimachi Poeſi Ætolum genere
fuiſſe.* Videtúrque id affirmare ex diuturna mora,
quam in Ætolia habuit. Διέτριψε δὲ ἐν Αἰτω-
λίᾳ τοὺς πλειόνας χρόνους, ὡς φανερὸν ἐκ τῶν περὶ Αἰ-
τωλίας συγγραμμάτων, καὶ τῆς ἄλλης ποιήσεως, ποτα-
μῶν τε τῶν περὶ Αἰτωλίαν, καὶ τόπων ἐκεῖσε τε, καὶ ἄλ-
λων διαφόρων διηγήσεως· ἔτι δὲ καὶ φυτῶν ἰδιότητος.
*Complures annos in Ætolia commoratus eſt, vt
planum fit ex Commentariis, quos de Ætolia ſcri-
pſit, & aliis carminibus: necnon ex fluuiorum in
Ætolia, ibique locorum, & aliorum diuerſorum,
item plantarum proprietatis narratione.* Si erit
ergo Colophonius Homerus eâ ratione, quâ &
Nicander Colophonius eſt, nunquam, vel in
ambiguo Colophonius erit.

Coniectura de Zoilo leuis admodum eſt. In
peſſimum enim hominem, temeréque oblatran-
tem contra totius Græciæ benefactorem, om-
nes, qui ſtimulo gloriæ eriguntur, officiíſque
retinendis diligentes acerbè, & penitus, atque
animo hoſtili inflammati, ſi occaſio data fuiſ-
ſet, idem quod Smyrnæi aggreſſi, crudeliori
etiam exitu abſoluiſſent. Sed ipſi pœnas ſum-

pſerint,non ideò Smyrnæ natus eſt. Themiſtius auctor eſt Oratione 2.in obitum patris, Heracleotas qui in Ponto habitant Anytum profugum propter Socratis mortem lapidibus obruiſſe, illiuſque rei monimentum ſignum quoddam extitiſſe, quo palam omnibus innoteſceret,& Heracleotarum in Socratem ſtudium, & Anyti in eundem improbitas; Καὶ ἔφυγεν Ἄνυτος ἐκ τοῦ ἄστεος, καὶ αὐτὸν κατέλευσαν διὰ Σωκράτην οἱ Ἡρακλεῶται οἱ ἐν τῷ Πόντῳ, καὶ νῦν δείκνυται ἄνευ τοῦ αὐτόθι σῆμα ἐν τῷ προαστείῳ οὐ μακρὰν θαλάττης οὗ περιέβαλον τὸν Ἄνυτον οἱ Ἡρακλεῶται. Hæc ſic recenſet Petauius:*Et ex vrbe Anytus ceſſit, & poſtremò eumdem propter Socratem Heracleotæ,qui in Ponto habitant, lapidibus obruerunt, hodiéque Anyti ſepulchrum in ſuburbano illic oſtenditur non longè à mari, vbi ab Heracleotis Anytus eſt ſepulchro conditus.* Qui locus,vt obiter etiam hoc admoneam,cùm ſit mutilus, ita reſtituendum iudico, Καὶ νῦν δείκνυται ἄνευ τοῦ σώματος αὐτόθι σῆμα. Neque enim puto infames illas, exoſáſque reliquias ab Heracleotis tumulo quopiam contectas fuiſſe, ſed miſerè diſcerptas, vel in mari proiectas,aut ibidem derelictas, vt beſtiis, alitibúſque præda fierent,& in huius facinoris memoriam cippum, vel columnam, vel ſimile erexiſſe, quòd poſteris factum indicaret. Ideóque Themiſtium vſum eâ voce σῆμα, quaſi eſſet neque τύμβος,neque τάφος, ſed σημεῖον. Ideóne Socrates Heracleotes erit? & ob peſſimè trucidatum Zoilum à Smyrnæis, Homerus Smyrnæus?Sorte ergo ſuâ,atque fortunâ, non animo aliis

aliis feliciores Smyrnæi fuerunt, quibus præ aliis Homericas iniurias vindicandi facultas facta fuit. Si ipſi etiam vindicarunt, quod dubium omnino eſt ex eodem Vitruuio, qui mortem eius variè memorat. Addit Suidas: Διὸ αὐτὸν διώξαντες ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ κατὰ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν ὤθησαν. *Quapropter Olympiæ ſpectatores de Scironiis rupibus præcipitem egerunt.* Quid hîc rurſum communem vniuerſæ Græciæ pro Homero vindictam, veluti & ipſum Homerum ſatis audacter tibi arrogas Smyrna? Quid communem gloriam, vnum affectum, vnam in impudentem Homeromaſtigà conſpirationem tibi ſoli vſurpas? Commune Græciæ decus, quaſi indignum ſit refugis, non commune, ſed tibi proprium, ideóque optimum rata ambitioſâ contentione, è Græcorum omnium viſceribus deprædaris? Fac ſedulò. Cura probè; in confirmando tibi Homero labori ne parcas: in eum affectus, ſtudia, officia, ſi quæ potes, potes autem plurima, quia maxima es, etiam præter æquum, confer, inſume. Fruſtrà ſumpſiſti operam. Tuis hiſce Homerus officiis non flectitur. Durus, immitis, inexorabilis, neſcio quo fato Smyrnæos odit, quorum etiam nomen exoſum eſt, ita vt cum in diuinis illis operibus ignobiliſſimarum quandoque meminerit vrbium, tui nullam, etiam cùm ſe offerret occaſio, fecerit mentionem. Rerum quas in Iliade ipſe proſequitur, tute ipſa vicina ſpectatrix, neque ignobilis diiudicabas; Voces, vt ita dicam, ſtrepitúſque bellatorum accepiſti auribus, ſtentoreâque voce, miſſæque

Peliados ſibilo pertinnire aures tuas ſubſenſiſti. Fortè etiam incommodo tuo ruinam illam Troicam, dum vel in iuuandis Græcorum copiis, vel hoſtium deterrendis, abolendíſque operam impendis, luſtraſti: & tamen Muſis Homericis tacita, in dubio eſt, an ea ætate fueris, an Homero cognita, qui eius patria eſſe vis. Eſto, Troicis temporibus non fueris, Homericis certè fuiſti, ſi in te ille natus eſt. Vndenam ergo tui nominis tam altum ſilentium? Homeri ea videtur opinio, ſalutem patriæ, ac dignitatem poſteriorem debere eſſe dominatione, & domeſticis commodis. Nam maior ei profectò, quàm parenti debetur gratia. Quare licèt ipſi ſilere patriam in animo fuerit, nec cuius eſſet publicare, innato tamen in eam amore, ac propenſione, nunquam illam in ſuis poëmatibns innominatam reliquiſſet. Næ ille omnino ingratus eſſe iudicaretur, niſi eam in hac rerum luce extare quoquo modo, licèt alia occaſione, manifeſtaſſet. In hac re patriæ ſtudium, quàm liberæ voluntatis determinatio potiùs fuiſſet; Tacuit, ſiluit. Dicas tute ipſa quid cauſæ fuerit? Plures hîc adduces, ſed veram illam, Patria non fuiſti, ideò neglecta, ideò cum communi Græcorum gloria, parum illi curæ fuit, ſi quid haberes commune. Quando igitur ab Homero nulla habes amoris teſtimonia, nullum beneuolentiæ pignus, ne ſola inter Græcas vrbes ludibrio ſis, tanquam cum illis minimè connumerata, ex te ipſa in eum virum, quem tuum eſſe confirmas, omnem quam potes ſolicitudinem adhibe. Sta-

tuas

tuas ſub eius nomine erige,templa extrue,porticus,aras,numiſmata cude; ſpeluncas hoſpitibus oſtende,vbi ille ſua poëmata conſcripſerit, Meletem patrem, fluuium illum tuum, & Critheida Nympham matrem confinge; Ciues tuos deinceps in teſtimonium voca, quibus Homerum tuum fuiſſe demonſtra. Non id facies, vt inter alias Græciæ vrbes nobiliſſimas, licet etiam tu nobiliſſima ſis, in poëmatibus Homericis locum habeas. Quàm fortunata cæteris rebus fuiſti, abſque hoc vno tui Homerico ſilentio! Non vſquequaque à Deo dilecta es.

Teſtimonium Homericum nulli dubium eſt, controuerſiam hanc de Patria Homeri tollere, ſi carmina illa Homeri eſſent, & non ab Herodoto,vel auctore vitæ illius,vel alio etiam conficta. Nemo ad hunc diem ambigit de fide hiſtorica Herodoti: multa ab eo falſa pro veris narrantur. An non prudentibus ſuſpecta eſt?eóque præcipuè quòd liber ille, an Herodoti ſit, à pleriſque in dubium vertatur. Coniecturam auget, quòd qui de patria Homeri varias diſceptationes in medium attulêre,nullo modo carminum horum meminerunt; quorum omninò meminiſſe operæpretium erat. Neque probabile eſt eos iſthæc vel ignoraſſe, vel non intellexiſſe. Prætereà ſtultum eſſet aſſerere Vrbes tot eruditiſſimas,quæ pro Homero decertarunt, ea latuiſſe, adeò vt nec cui fauebant in confirmationem ſui dicti,adduxerit, & reliquas tam impudenter contra tam manifeſtam declaratio-

nem ſibi ciuem alienum vſurpaſſe: temerè namque egiſſet. Sed cùm omnes continuo diſſidio ab ipſis temporibus Homericis pro aſſerendo ſibi tanto ciue contenderent, manifeſtum eſt illis carminibus, tanquam ſpuriis, fictiſque, & nullius dignationis animum non applicaſſe, applicaturas, ſi pro Homericis iudicaſſent: ac eorum teſtimonium aliquid ponderis habere exiſtimaſſent. Auctoris, & referentis claritas ingenium præcipuarum Græciæ vrbium non obſcuraſſet. Quare nòs etiam eorum veſtigiis inſiſtentes flocci facimus, & tãquam leuiſſimas nugas explodimus. Nolo dicere verba illa nimis eſſe ambigua, ac diſtorta, vt quæ ſit vera auctoris ſententia in patria aſſerenda ſua difficile intelligi poſſit. Quæ enim erant illa γούνατα μητρὸς αἰδοίης, *genua matris reuerendæ*, in quibus Iuppiter ἄταλλε, nutriebat, quibus poſtea inconcinna ſententia addit ὧν ποτὲ ἐπύργωσαν λαοὶ Φρίκωνος. *Quam populi Phriconis ædificarunt.* Sanè quid ſibi velit Auctor, nondum capio: quid debuiſſet dicere, iam percipio. Sed modus iſte dicendi neque prudens, neque Homericus eſt, ſed iunioris neſcio cuius ludentis, ſiue potiùs ineptientis à recto, & proprio Græcorum dicendi more deflexus.

CHII SVVM VINDICANT. Homeridarum genus quodnam in ea inſula? Chiorum in Homerum ſtudium. Seleuci de Homeridis opinio refellitur. Domus item in ea Homerica, in qua habitaſſe vetus traditio eſt. Illius elogium. Chiorum Numiſma Homericum, vt Homerum ſibi aſſererent. Chius Patria Homeri Argiuorum decreto, & tacitâ Homeri confeßione.

Cap. XIII.

VNA nobis reliqua eſt Chios Ægæi maris inſula, ſi Stephano credimus, ἡ ἐπιφανεστάτη πόλις τῶν Ἰώνων. *Celeberrima Ionum urbs.* Si Straboni, exiguo ſtadiorum ambitu circumſcripta, τὸ ναυτικὸν ἐκέκτητο, καὶ ἀνθήψατο τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς, καὶ ἐλευθερίας. *Claſſem aliquando habuerunt, & Imperium maris, libertatémque attentarunt.* Si Herodoto, pro Græcorum libertate tuenda, pro fide ſociis data conſeruanda, peſſimè ab hoſte, contra quem mirum in modum ſe geſſerat, tractata. Si Thucydidi, Græcorum ditiſſima, Καὶ μόνη μετὰ Λακεδαιμονίους εὐδαιμονήσασα ἅμα, καὶ σωφρονήσασα, καὶ ὅσῳ ἐπὶ τὸ μεῖζον ἐπεδίδου, τόσῳ καὶ ὀχυρώτερον κοσμηθεῖσα. *Et ſolà poſt Lacedæmonios ſimul & beata, & modeſta exiſtens, & quò magis creſcebat, eò magis modeſtiæ operam dans, vt magis eſſet munita.* Hæc, inquam,

inquam,quondam totius Ioniæ belli, paciſque artibus princeps non minus aliis,ſed validioribus rationibus Homerum fruſtrà ab aliis, & vt ita dicam per vim abreptum,vt ſuum repetit, & vindicatum fouet. Chiorum ergo ſtudium continuum in aſſerendo ſibi Homero expoſuit Cicero,*Chij ſuum vindicant*. Suidas; Οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν γενέσθαι Σμυρναῖον, οἱ δὲ Χῖον: *Alij dixerunt fuiſſe Smyrnæum, alij Chium.* Proclus: Καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν Κολοφώνιον ἀνηγόρευσαν, οἱ δὲ Σμυρναῖον, οἱ δὲ Ἰήτην. *Et propterea alij Colophonium dixerunt, alij Chium, alij Smyrnæum, alij Ietem.* Ioannes Tzetzes, Ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις, *Aliis Babylonius, Chius videtur aliis.* Epigram. Οὐ Χίος, οὐκ Αἴγυπτος εὔσπορος, οὐ Κύπρος ἁγνή. *Non Chius, non Ægyptus fœcunda, non Cyprus caſta.* Et, Χῖος ἔφυς; οὐ φημί. τί δὲ Σμυρναῖος; ἀπαυδῶ, *Chius es? Nequaquam. Smyrnæus? inficior.* Antipater: Οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον. *Alij pulchram Smyrnam, alij dicunt Chion.* Epiphan. Πόσοι πόσα λέγουσι περὶ Ὁμήρου; ἄλλοι μὲν Αἰγύπτιον φάσκοντες, ἄλλοι δὲ Χῖον, ἄλλοι δὲ Κολοφώνιον. *Multi multa dicunt de Homero, alij quidem Ægyptium aſſerentes, alij Chium, alij Colophonium.* Et alij.

Prima eorum ratio valida ſanè, & firma, ſi rationem in hiſtoria ſpectas. Diu poſt Homeri tempora in ea inſula ſucceſſores Homeri, ab eodem Homero, Homeridæ dicti in maxima fuêre exiſtimatione, non minus ac Cypſellidæ Corinthi, Æacidæ Athenis, & Heraclidæ in Poloponneſo. Eorum meminit Plato in Ione,

Ione, καὶ μὴν ἄξιον ἀκοῦσαι, ὦ Σώκρατες, ὡς εὖ κεκόσμηκα τὸν Ὅμηρον, ὥστε οἶμαι ὑπὸ Ὁμηριδῶν ἄξιος εἶναι χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι. *Et res certè digna eſt auditu, quàm ſcitè ego Homerum expoliuerim: vt quidem me dignum maximè cenſeam qui illo nomine ab Homeridis aurea doner corona.* Iſocrates etiam in Helenes laudatione; Λέγουσι δὲ τινες τῶν Ὁμηριδῶν, ὡς ἐπιστᾶσα νυκτὸς Ὁμήρῳ προστάξαι ποιεῖν περὶ τῶν στρατευσαμένων ἐπὶ Τροίαν, βουλομένη τὸν ἐκείνων θάνατον ζηλωτότερον, ἢ τὸν βίον τῶν ἄλλων καταστῆσαι. Καὶ μέρος μέν τοι καὶ διὰ τὴν Ὁμήρου τέχνην, μάλιστα δὲ διὰ ταύτην, οὕτως ἐπαφρόδιτον, καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστὴν γενέσθαι τὴν ποίησιν. *Quin etiam Homeridarum quidam aiunt eam noctu Homero aſtitiſſe, ac mandaſſe, vt de iis ſcriberet, qui ad Troiam militaſſent, quo mors eorum optabilior, quam aliorum vita redderetur: ac poëſim eius ex parte quidem Homeri etiam ſolertia, in primis verò propter Helenam, ita gratioſam, & apud omnes celebrem eſſe factam.* Vnus ex his in hiſtoria ſatis notus eſt Parthenius Chius, de quo Suidas, Παρθένιος Χῖος ἐποποιὸς, υἱὸς Θέστορος, ὃς ἐπεκαλεῖτο Χάος. Ὁμήρου δὲ ἦν ἀπόγονος. Ἐποίησεν εἰς Θέστορα τὸν ἑαυτοῦ πατέρα. *Parthenius Chius verſificator Theſtoris filius cognomento Chaos ab Homero oriundus ſcripſit de Theſtore patre ſuo.* Strabo lib. 14. Ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι μαρτύριον μὲν τοὺς Ὁμηρίδας καλουμένους, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐκείνου γένους προχειριζόμενοι, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται, ὅθεν περ, καὶ Ὁμηρίδαι ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί. *Homerum quoque Chij ſibi vindicant argumento Homeridarum, qui à ſtirpe Homeri ſunt: Horum &*

Pinda

Pindarus meminit. Vnde & Homeridæ futilium cantores carminum. Certamen Homericum, Χῖοι δὲ πάλιν τεκμήρια φέρουσιν ἴδιον εἶναι πολίτην λέγοντες, καὶ περισώζεσθαι τινὰς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ παρ' αὐτοῖς Ὁμηρίδας καλουμένους. *Chij rurſum coniecturas afferunt ciuem ſuum aſſerentes, & adhuc apud eos conſeruari nonnullos ex illius ſtirpe, qui apud eos Homeridæ dicuntur.* Euſtathius in prolegom. Homer. Ἀμφισβητοῦσι δὲ αὐτοῦ καὶ Χῖοι, μαρτύριον προχειριζόμενοι τοὺς καλουμένους Ὁμηρίδας, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται. *Contendunt verò de eo & Chij in teſtimonium afferentes Homeridas, quorum etiam Pindarus meminit.* Harpocratio in Lexico: Ὁμηρίδαι. Ἰσοκράτης Ἑλένῃ. Ὁμηρίδαι γένος ἐν Χίῳ, ὅπερ Ἀκουσίλαος ἐν τρίτῃ, Ἑλλάνικος ἐν τῇ Ἀγλαντιάδι, ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ φασὶν ὠνομάσθαι. *Homeridæ Iſocrates in Helena. Homeridæ genus in Chio. Acuſilaus lib. 3. Hellanius in Aglantiade è Poeta dicunt nomen traxiſſe.* Locus Iſocratis ille eſt, quem ſuperiùs ſcripſimus. Idem exiſtimauit Crates ἐν Ἱεροποιΐαις. Scholiaſtes Pindari, Ὁμηρίδας ἔλεγον τὸ μὲν ἀρχαῖον τοὺς ἀπὸ Ὁμήρου γένους, *Homeridas antiquitus dicebant eos, qui ex genere Homeri erant.* Et, Ὁμηρίδαι πρότερον μὲν οἱ Ὁμήρου παῖδες. *Homeridæ prius quidem Homeri filij dicebantur.* De Homeridis & præcipuè Chij tractat abundè Eraſmus Schmidius in Nemeon. Pindar. Vide ſis Lector: in aliis Vrbibus, quæ de eo contendunt nec fuiſſe quidem Homerum certum eſt, & inani quadam coniectura ita fuiſſe, recentiores luſit ignara Antiquitas. At Chij vixiſſe, diutiùs commoratum, filios procreaſſe, hæredes, ac

ſucceſſores reliquiſſe, familiæ nomen diutius in ea ſola inſula protractum manifeſtum facit. Ciues illius dicimur ciuitatis, in qua familiæ nomen relinquimus. Habes Chij Homeridas ab Homero ipſo genitos,procreatos,& diuturniore tempore conſeruatos; quid patriam quæris? quid natales in ea ipſa ciuitate neges, aliundè ignotos adſciſcis? Homericæ laudis Chios æmula diu relictam ſibi vſu hæreditario gloriam feliciter ſuſtinuit, nec paſſa eſt, aut aliorum nequitiâ, aut ſuâ ignauiâ aboleri. Videor iam mihi videre Senatum illum omnibus officiis Homeridas illos proſequi, & veluti ſua παιδικὰ alere, inſtituere,fouere, ſemper animo ſaucium,ſemper timidum,anxium,ne aliò tranſuolantes diutinam, & natalem ſibi gloriam amitteret. Quantas propterea putas Chiis turbas liuore aliorum,vel inuidiâ excitatas: cautam ſatis, fortiter munitam omnibus adactis machinis non poſſunt proſternere; non poſſunt à fide illa, & ſtudio amouere. Quid ergo tentant? Dicunt,Homeridas illos non ab Homero dictos,ſed ab aliis neſcio quibus ὁμήροις pignoribus:neque gloriam conantur ſufferre tantùm, ſed & ignominiam impingunt. Quondam Dionyſiacis Chiorum mulieres furore percitæ cum viris in contentionem veniunt: ne pactiones initæ frangerentur ὅμηρα quædam, ſiue pignora inuicem ſibi tradiderunt. Eorum ſucceſſores ab Homeris illis Homeridæ dicti ſunt. Lepidum ſanè inuentum.Idem Harpocratio,Σέλευκος δ' ἐν δευτέρῳ περὶ Βίων, Αμαρτανειν φησὶ, κράτητα

νομίζοντα

νομίζοντα ἐν ταῖς Ιεροποιΐαις Ομηρίδας ἀπογόνους εἶναι τοῦ Ποιητοῦ. Ωνομάσθησαν γὰρ ἀπὸ τῶν Ομήρων, ἐπεὶ αἱ γυναῖκες ποτὲ τῶν Χίων ἐν Διονυσίοις παραφρονήσασαι εἰς μάχην ἦλθον τοῖς ἀνδράσι, καὶ δόντες ἀλλήλοις Ομηρα νυμφίους καὶ νύμφας ἐπαύσαντο, ὧν τοὺς ἀπογόνους Ομηρίδας λέγουσι. Iam Chij omnes Homeridæ dicendi erunt. Sed quis Seleucum hunc Acuſilao, Hellanico, Crateti, Straboni, aliiſque præferret, niſi iniquus eſſe velit? Non me fugit præterea in alium quoque vſum Homeridarum nomen tranſlatum, in eos ſcilicet, qui Homeri carmina per vices decantabant, & tandem Ραβδῳδοί dicti ſunt. Suidas; Ομηρίδαι οἱ τὰ Ομήρου ὑποκρινόμενοι. Οἱ δὲ γένος ἀπὸ τοῦ Ποιητοῦ ὀνομασμένον ἐν Χίῳ. *Homeridæ, qui Homeri carmina repræſentant. Alij genus à Poëta in Chio ſic dictum.* Vide quæ adnotauit Scholiaſtes Pindari Nemeon. 2. & alij.

Adde Chiorum officia in Homerum non cum eiuſdem vita extincta fuiſſe, quin oblatâ occaſione ſplendidiùs exarſiſſe. Nam cùm Scindapſus Homericus ſeruus, debita in Homerum obſequia, ac iuſta poſt mortem non exſoluiſſet, ſed quaſi neglectum corpus illud incombuſtũ reliquiſſet, à Chiis mille drachmis mulctatus fuit, Ptolemæus Hepheſtio in excerptis apud Photium ex Hypermene hiſtorico: Υπερμένης ἐν τῷ περὶ Χίου φησὶ γενέσθαι θεράποντα Ομήρου Σκινδαψὸν ὀνόματι, καὶ τοῦτον ζημιωθῆναι ὑπὸ Χίων χιλίας δραχμὰς, διὰ τὸ μὴ καῦσαι τελευτήσαντα τὸν δεσπότην. *Hypermenes in ſua de Chio narratione, Homeri famulum fuiſſe refert, Scindapſum nomine,*

húncque

húncque mille drachmis à Chiis mulctatum, quòd herum mortuum non exuſſiſſet. Hinc collige, Lector, Homericas facultates apud Chios non fuiſſe exiguas, nec contemnendas, ſed ita auctas, vt & famulum haberet, qui tanta pecunia mulctari potuit. Quare minimè audiendi ſunt, vt hoc etiam obiter hîc admoneam, qui Homerum adeò inopem conſtituunt, vt cibum lucrandi causâ, ciuitates Græcas circumire, poëmata ſua canere neceſſe illi fuerit: vt inter alios innuiſſe videtur Dio Chryſoſtomus Orat. 47. habitâ in Patria. Ἃ μοι δοκεῖ διανοηθεὶς Ομηρος οὐ μόνον ποιητὴς ἀγαθὸς ὢν ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ φιλόσοφος τὸν ἅπαντα ἀποδημεῖν χρόνον, ὥστε μηδένα γνῶναι τὴν πατρίδα αὐτοῦ. Καὶ μᾶλλον ὡς ἔοικεν αἱρεῖσθαι πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς προσαιτῶν λαμβάνειν, καὶ ταῦτ' ὡς μαινόμενος, ἢ οἴκοι διάγειν. *Quæ mihi animaduertiſſe videtur Homerus, cùm non ſolùm bonus poëta eſſet, ſed & moribus Philoſophus: atque adeò omne vitæ tempus peregrè exegiſſe, vt nemo illius patriam cognoſcat: maluiſſeque, vt veriſimile eſt, quinque & viginti drachmas mendicando accipere, atque hoc, vt mente captus, quam domi degere.* Et orat. 11. Troica, Πρῶτον μὲν οὖν φασὶ τὸν Ομηρον ὑπὸ πενίας τε, καὶ ἀπορίας προσαιτεῖν ἐν τῇ Ελλάδι. *Primum igitur aiunt Homerum ob inopiam, & egeſtatem mendicaſſe in Græcia.* Et Ioannes Tzetzes Carmine de educatione Filiorum,

Ομηρος αὐτὸς ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
Τυφλὸς, προσαιτῶν, τὴν ἔχων τροφὴν μόλις,
Αλλων τροφώντων οὐδὲ ζῆν ἐπαξίων.

Homerus ipſe mare ſermonum, cæcus, mendicans,

vix cibum poſſidebat, cum aliis abundanter ... ſuppetat, qui nec viuere quidem digni ſunt. Famulum enim habuit, cuius meminit hic Hypermenes, Seneca Conſolatione ad Heluiam cap. 12 *Vnum fuiſſe Homero ſeruum, tres Platoni, nullum Zenoni, à quo cœpit Stoicorum rigida, ac virilis ſapientia, ſatis conſtat.* Et Ioannes Tzetzes:

> Καὶ δοῦλος δὲ τῷ ποιητῇ κλῆσιν ὑπῆρχε Βύκκαι,
> Ὃν Βύκλωνα, καὶ Φλάσκωνα παίζων ὁ Τζέτζης λέγει,

Id eſt,

> *Et ſeruus etiam Poetæ nomine Bycco fuit,*
> *Quem Byclonem, & Phaſconem ludens Tzetzes dicit.*

Et famulum, cui nummorum facultas ea fuit, vt penſionem tantam potuerit ſoluere. Magnam Chiorum in Homerum beneuolentiam, & liberalitatem! Licet ipſe exiſtimem Homero in patria ipſa nihil defuiſſe, ſed fortunæ muneribus, quemadmodũ & naturæ commodis abundaſſe: & diuini illius ingenij fœtus non inopem, & miſerrimam, ſed familiam bonis omnibus opulentam demonſtrant. Idem ante me etiam animaduerterat Proclus de vita Homeri. Φαίνεται δὲ γήρᾳ ἐκλελοιπὼς τὸν βίον. Ἡ γὰρ ὑπέρβλητος ἀκρίβεια τῶν πραγμάτων προβεβηκυῖαν ἡλικίαν παρίστησιν. Πολλὰ δὲ ἐπεληλυθὼς μέρη τῆς οἰκουμένης ἐκ τῆς πολυπειρίας τῶν τόπων εὑρίσκεται. Τοῦτο δὲ προσυπονοητέον, καὶ πλούτου πολλὴν περιουσίαν γενέσθαι, αἱ γὰρ μακραὶ ἀποδημίαι πολλῶν ἀναλωμάτων δέονται, καὶ ταῦτα κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὔτε πάντων πλεομένων ἀκινδύνως, οὔτε ἐπιμισγομένων ἀλλήλοις τῶν ἀνθρώπων ῥᾳδίως. Id eſt.

Videtur

Videtur autem ſenectute vitam finiiſſe. Exquiſita enim ad ſummum rerum diſquiſitio prouectam ætatem indicat. Multas verò partes terræ viſitaſſe, accurata locorum experientia teſtatur. Illud etiam animaduertendum eſt, diuitiis abundaſſe. Longæ namque peregrinationes, multis expenſis indigent, & illis temporibus præcipue, cum ſine periculo quocumque adnauigandi facultas non eſſet, nec inter ſe homines facili negotio coirent. Vide etiam Dionis orationem Troicam.

Secunda ratio deſumi poteſt à vico quodam Boliſſo proximo in eadem inſula, qui ad hæc tempora nomen tam amicum, & carum ſeruat Homeri. Homeri enim dicitur, ídque non alia ratione, niſi quod, vt ipſi iam traditione veriſſimâ per manus à patre filio in vniuerſum tradita, Homeri ibi incunabula, vitæ progreſſus, ac potior vitæ pars tranſacta fuerit. Conuenientibus veluti arcanum oſtendunt rudera quædam, ac muros temporis edacitate conſumptos, iam nutantes, & tantum non inopina quadam materiæ diſſoluendos laxatione. Ibi vitam egiſſe Homerum tradunt. Vt hoc audiui, dum eſſem Chij, confeſtim Homeros verſus aduolaui: ingreſſus vicum, à magiſtratu quæſiui, vt mihi Theſaurum tam antiquum recenter oſtenderent. Ducunt hilares, commonſtrant. Vt vidi, loci illius aurâ, atque antiquitate commotus, memor illius tubæ, cui tantum debent omnes nationes, & præcipue Græcia tota, à me ipſo diſtractus ſteti, præſentem Græciæ calamitatem, effuſis etiam lacrymis commiſeratus ſum. Adue-

nerat vnà mecum eiuſdem viſendi deſiderio motus N. N. lepidum ſanè caput, ac feſtiuum. Seruire numeris, longius etiam contexere carmen, ſi liceret: acutus, & promptus ad delicias, ad Veneres, ad omnia. Tunc ille quaſi furens, eroſos illos muros amplexatus, exoſculatur: Felix ſolum (quantùm poterat voce contendebat, quaſi vniuerſus orbis exaudiret) feliciſſima rudera, regiis ipſis, aulicíſque ſumptuoſis machinis deſiderabiliora, quolibet mihi theſauro potiora, ſeptem orbis ſpectaculis admirabiliora. Leui vnius æſtus marini impetu vrbes, & inſulæ ſunt abſorptæ, præcipiti montium decurſu tot regum diademata, tot Heroum inſignia, tot magnorum hominum, eorum etiam, quos Deos ſuos putauit, & adorauit antiquitas Coloſſi, quaſſata atque diſtracta conciderunt. Nihil eſt ſub hoc cœlo, quod non pulſetur ruinis. Tu ſic duras adhuc ab Homero ipſo annis ferè ter mille penè inexpugnabilis.

—*Non Iouis ira, nec ignis,*

Non potuit ferrum, nec edax abolere vetuſtas.

Felix ſolum, feliciſſima rudera, quæ ſpirans illud eloquentiæ ſimulacrum, doctrinarum omnium fontem, omnibus, qui poſt eum ſermonis vſum, ac rationis habentibus, vt bene loquerentur, benéque ratiocinarentur, exemplar vnicum à cœli, & temporum incommodis immunem, ac liberum conſeruaſtis. Quam mihi inuidiam concitatis, quàm iſto meo pectore, iſto animo vellem defenſum. Hìc fortè poſt nocturnas illas vigilias, poſt tot exantlatos labores

res in diſponenda, vel componenda Iliade quieſcebat: hic ceruical forte erat: hîc defeſſum caput declinabat; illuc diſtenti pedes reſpiciebant. Vbi, vbi calamus ille, vbi chartæ illæ ſæpius lenitis literis conſpurcatæ, ſericis, aureiſque pannis æquiparandæ, occludebantur. Hic primum aſſurgentem Solem excipiebat, illic occidentem venerabatur. Felix ſolum, feliciſſima rudera, felices vos homines, quibus hæc continuò aſpicere ac frui poſſe datum eſt. Plura conantem dicere, & raucum quiddam ſonantem riſus noſter, ex improuiſo ortus compreſſit. Hortamur, vt elogio locum exornet: quæ dixerat non ad dignitatem Homericæ tubæ dicta, ſi quid præterea haberet, ediceret. Addimus currenti calcaria: tunc ille: Puriſſimum iſtum Muſarum hortulum, cum tempore ipſo, atque antiquitate decertantem ne conſpurcetis: ne ſedem Gratiarum polluatis. Seruate vobis, ſeruate vniuerſo orbi ab omni iniuria intactum, ſi fieri poteſt, diuinum opus. Huc nonniſi Muſarum alumnis aditus ſit. Longè ſint pecora, longè ſint ſordes. Lapis ſi quis ceciderit, ſuo loco, ſed caute reſtituatur. Cæmenta ipſa, quæ tempus extorquet, quando in aurea vrna conſeruari nō poſſunt, in vno angulo, ſed modeſtè reponantur. Puluis iſte literarius ne malè abeat, cauete. Araneas, ſi quæ fuerint, pluma, ſed leniter dimouete. Semel in anno hederâ, myrto, laurôque coronate; floſculis terrá aſpergite; vino libate. Si quis cōtrà temerario auſu iuſſa hæc noſtra violarit, illi aquâ, ignique interdictū eſto.

Sit flagri reus,& mortis : ſit quidquid vbique
Pœnarum potis eſt ferre, patique reus.
Sit reus,& pluſquam mortis : ſit quidquid in omni
Inueniſſe potes crimine ſupplicij.

Animanti bruto, & venenoſo hic minime pateat, nullus locus ſit. Si fuerit intra horam, medium diſrumpatur. Non vobis regna,

Lydia, non magni potior ſit fama Gylippi.

Nondum finis; & nos diſtraximus vel inuitum. Ille nouis oſculis, atque iteratis amplexibus Homerio ſalutato, domi ſe recepit. Quid hic referre ſuſpiria? quid lacrymas? quid motus, quibus ille per totam noctem omnes inquietauit? Summo manè lauro, hederâque collectis locum coronauit. Non diu & in Vrbem venimus.

Ergo ad hunc diem in Inſula Chio ſigna habitationis Homericæ perdurant,& perpetua traditio, Homerum ibi natum, enutritum, ac Chiorum pueros inſtituiſſe. Quod ſatis probabile redditur, cùm hiſtoria comprobatum etiam ſit Homerum in Boliſſo altero proximo ibi pago, quandoque diuertiſſe, literaſque docuiſſe. Herodotus in vita Homeri, Ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. Διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν, καὶ πολλὸν ἔμπειρον. Ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παίδων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. Ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. Τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. Ὁ δὲ ἐποίησε ταῦτα, καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατραχομυομαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας, καὶ τἄλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν, Ὁμήρου ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ, id eſt:

Quibus

Quibus non grauatim aſſentiens Homerus, Caprarium ſequitur. Hic Chius Glauci herus vbi in colloquium cum Homero veniſſet, reperiſſetque hominem eſſe cordatum, multaque rerum peritia inſtructum cœpit ſuadere ei, vt apud ſe commoraretur, liberorumque, quos habebat Adoleſcentes, formandorum curam ſuſciperet. Ille accepta conditione, pueros ſibi concreditos erudiuit. Interim Cercopas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, & alia omnia quæcumque iuuenilia, ludicraque eius extant apud Chium illum condidit in Boliſſo. Et Stephanus de Vrbibus: Βολισσὸς πόλις Αἰολικὴ ἐπ᾽ ἄκρᾳ Χίου πλησίον. Θουκυδίδης Βολίσκον αὐτὴν καλεῖ ἐν ὀγδόῃ. Καὶ φασὶν, ὅτι Ὅμηρος ἐν τούτῳ τῷ πολίσματι τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο, ὡς Ἔφορος. *Voliſſus vrbs Æolica in montanis prope Chium. Thucydides Boliſcum illam vocat lib. 8. Aiuntque Homerum in hoc oppido moras duxiſſe, vt Ephorus tradit.*

Tertia ratio eſt numiſma Chiorum, in quo ex vna parte Homerus, ex alia Sphinx inſigne illius vrbis excuſſum erat. Iulius Pollux lib. 9. c. 6. Οἱ Μιτυληναῖοι μὲν Σαπφὼ τῷ νομίσματι ἐνεχάραττον, Χῖοι δὲ Ὅμηρον, Ἄσις δὲ παῖδα δελφῖνι ἐποχούμενον. Δαρδανεῖς δὲ ἀλεκτρυόνων μάχην: *Mitylenæi Sapphonem in nummis imprimebant. Chij Homerum, Aſis puerum Delphino inuectum, Dardanis Gallorum pugnam.* Mitylenæi, vt ciuem ſuam Sappho exornarent, aſſererentque ciuem ſuam, Chij vt Homerum. Et eodem modo Homerus Chius erit, ac Sappho Mitylenæa. At certum eſt Sapphonem eſſe Mitylenæam, ergo erit certum, & Homerum eſſe Chium. Alexander ab Alexandro lib. 4. cap. 15

Apud Chios ænea moneta fuit, cui nomen Homerus. In quem locum Andreas Tiraquellus: *Pollux vbi ſupra, Strabo lib.* 14. *Homerum, inquit, poetam Chij maximè ſibi vindicant, vnde & nummus quidam æneus apud eos Homerus vocatur.* In quo memoriæ lapſu, quæ de Smyrnæis Strabo tradit, ipſe refert ad Chios. Et apud Fuluium Vrſinum æreus nummus erat, in cuius vna parte erat Sphinx Chiorum inſigne cum inſcriptione ΧΙΩΝ: in altera Homerus ſedens, & librum manu tenens cum literis ΟΜΗΡΟΣ. Ioſephus item Scaliger Animaduerſionibus in Euſebij Chronicon. *Sphinx Græcorum differt à Sphinge Ægyptiaca, quòd illa ſit capite velato ſine alis, Græca capite nudo; capillis compoſitis, pennata. Ægyptias multas vidimus tam marmoreas, quàm in marmoribus ſculptas Romæ. Græcam habes in nummis Chiorum, quorum inſigne erat Sphinx, vt Carthaginienſium ἵππε προτομὴ, Rhodiorum roſa, Siciliæ tricrurium, Duo numiſmata Chiorum apud antiquarios viſuntur æreum, & argenteum. In ærei altera ſuperficie eſt Sphinx alata racemum pede ſiniſtro anteriore tenens, in altera ſuperficie σκαπάνη luctatorum cum inſcriptione, Λαμπρὸς Χίος, nimirum Lamprus παλαιςὴς erat. Et ex ligone oſtendit ſe lucta viciſſe Olympia, vt de Milone Theocritus dixit.*

Ὤχετ' ἔχων σκαπάναντε, καὶ εἴκατι τοῦτόδε μᾶλα.
In argentea nummi altera ſuperficie eſt Homeri caput cum titulo ΟΜΗΡΟΣ, *in altera Sphinx pennata, & titulus* ΧΙΩΝ. *apparet planè, vt diximus, Chiorum inſigne Sphinga fuiſſe.* Sed de Chiorum inſignibus

inſignibus alibi commodiore loco nos etiam fuſius dicemus. Hæc ratio, quamuis in Smyrnæis leuis eſt, in Chiis tamen non minimum habet momenti. Nam præter hoc numiſma habent alias rationes ſanè graues, quibus & hæc, quæ per ſe quibuſdam futilis eſſe videretur, fulcitur. Homeridarum dumtaxat familia, Domus Homeri, Vicus Homeri dicti, & quæ inferius addentur grauiſſimorum hominum teſtimonia, & quod maximum eſt in hoc negotio, ipſius Homeri. Illud etiam hîc obiter adnotandum non Chium ſolum, & Smyrnam ad ciuem ſuum ſibi aſſerendum numiſmate, in quo effigies vindicandi, & nomen vrbis exſculptum cernebatur, vſas fuiſſe in ea antiquitate, ſed poſterioribus etiam temporibus ab aliis id ipſum vſurpatum, vt videmus ſatis manifeſtè in nobiliſſima Parthenope, quæ complures abhinc annos, vt litem, quæ ab aliis moueri poterat de ciue ſuo ſancto Ianuario Præſule Beneuentano, penitus dirimeret, nummum cudit, in cuius vna parte Diui Ianuarij effigiem, & nomen; alia nomen ſuum exculpſit: idque nobis, qui nihil niſi ſapientia, Antonius Caracciolus Clericus Regularis in Hiſtorica demonſtratione, de patria ſancti Ianuarij repreſentauit: & ante eum Franciſcus Antonius Purpura I. C. præſtantiſſimus, & nunc Montis Marani Præſul in Reſponſo pro Monachis Baſilianis contra Caſſinates pag. 24. expreſſit. *Extant nummi ærei, quorum nonnulli apud me ſeruantur, in altera quorum parte adeſt D. Ianuarij Effigies, & Latinis literis nomen, alterâ Græcis*

literis ΝΕΑΠΟΛΙΣ. Hoc argumentum niſi aliunde quid obſtat, nec leue nec futile iudicabitur. Numiſmata, enim hic viſa non priuatim ſed publicè per manus omnium etiam exterorum volitant, ingentíque aſtu ab eruditioribus conquiruntur, quibus cum omnes acquieuerint, nec vel verbo, vel ſcripto edito contradixerint, maniſeſtè animorum omnium etiam prætcudentium tacitus conſenſus in re illa, de qua agitur, aſſerenda concluditur. Qui enim fieri poteſt, in eo diſſidio, vt vno ſibi cauſam aſſerente, & victoriam ſigno illo publico veluti buccina promulgante, alter cum eo decertans, ſciens taceat, nec hiſcere audeat?

Vnus, quod ipſe ſciam, Alcidamas Rhetor neſcio-quis, vt refert Ariſtoteles 2. Rhet. cap. 23. temerè ſatis tot in Homerum officia Chios ideò contuliſſe fatetur, non quod ciuem ſuum aſſererent, defenderentque ſibi propria ab vſurpantibus, ſed quod hominem carum, & eruditum, ſiue ſapientem honore afficerent, more aliorum gentium, quæ ſapientes honorare ſueſcunt. En verba, καὶ ὡς Ἀλκιδάμας, ὅτι πάντας τοὺς σοφοὺς τιμῶσι. Πάριοι γοῦν Ἀρχίλοχον καίπερ βλάσφημον ὄντα τετιμήκασι. καὶ Χῖοι Ὅμηρον οὐκ ὄντα πολίτην, καὶ Μιτυληναῖοι Σαπφὼ, καίπερ οὖσαν γυναῖκα, καὶ Λακεδαιμόνιοι Χίλωνα τῶν γερόντων ἐποίησαν, ἥκιστα φιλόλογοι ὄντες, καὶ Ἰταλιῶται Πυθαγόραν, καὶ Λαμψακηνοὶ Ἀναξαγόραν ξένον ὄντα ἔθαψαν, καὶ τιμῶσιν ἔτι καὶ νῦν. καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς Σόλωνος χρησάμενοι νόμοις εὐδαιμόνησαν, καὶ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Λυκούργου. καὶ Θήβησιν ἅμα οἱ προστάται φιλόσοφοι ἐγένοντο, καὶ εὐδαιμόνησεν ἡ πόλις, id eſt.

Et vt Alcidamas, quod omnes ſapientes honorant. Parij igitur Archilochum, quamuis maledicum honorarunt, & Chij Homerum, qui non erat ciuis, & Mitylenæi Sapphonem, quamuis eſſet mulier, & Lacedæmonij Chilonem in Senatorum numerum receperunt, cum eſſent minime ſtudioſi eruditionis. Et Itali Pythagoram, & Lampſaceni Anaxagoram, qui peregrinus erat, ſepeliuerunt, & honorant etiam nunc, & Athenienſes Solonis vſi legibus felices fuerunt; & Lacedæmonij legibus Lycurgi; & Thebis ſimul atque præſides Philoſophi electi ſunt, & felix fuit ciuitas. Ergo dicto Alcidamantis Homerus Chius minime fuit, licet à Chiis honoratus. Etſi cócederem verum eſſe, apud omnes ſapientes in honore eſſe, quod ſanè dubium eſt, & confeſſione omnium apud pauciſſimos id in vſu eſſe, pro certo habeatur, Alcidamantis tamen argumentatio nihil concludit, cum adducta ab ipſo exempla omnia, ſaltem maior eorum pars aliud nobis innuant. Neque enim Parij Archilochum, & Lacedæmonij Chilonem, & Sappho Mitylenæi, & alij alios maximi fecerunt, quod ingenio, omníque doctrina præſtarent. Nam non deerant alij, qui iis artibus æquè, ne plus addendo nonnullorum manes offendam, valerent, quibus honos ſimilis deferendus videbatur, ſed quod ciues ſuos, etſi in aliis rebus non ita perfectos, in ſcientiarum tamen artibus ac prudentia, præter alios abſolutiſſimos experirentur. Ideoque aliis nationibus, quæ ſummos viros ſe habuiſſe gloriabantur, inferiores eſſe iudicarentur, inuito ſæpe ſæpius genio, quo ſimiles artes aduer-

aduerſabantur, ciues ſuos multis officiis collatis, minime aliis viliores eſſe demonſtrarunt. Parij ergo Archilochum quamuis maledicum, Sappho Mitylenæi licet fœminam, Chilonem, & Lycurgum Lacedæmonij, licet ſapientiæ minimè animum aduerterent, & Solonem Athenienſes omnes ciues ſuos (de Anaxagora, ac Pythagora alia ratio eſt) honore debito affecerunt. Soline Chij, nullum, qui ſaperet, habuerunt, quem colerent? & plurimos habuiſſe, ſi hiſtoriæ fides vera eſt, hiſtoria ipſa comprobatur, ſed aliunde auocato immortales, ac ſingulares honores decernunt? Non potuit id eſſe. Quare fraus Alcidamantis in eo eſt, Homerum Chiis eripit, vt Smyrnæis, ſiue aliis Ciuitatibus Aſiæ, ex quibus ipſe genus ducit, concedat. Et tamen alterius vrbis iura in Homero ſibi vindicando leuiora ſunt. Tollatur Chiis, reliquæ vrbes ſibi Homerum aſſerendo non ita ἄλογοι iudicabuntur. Quin imò argumento Alcidamantis Homerus Chius eſt, quod ita efformo. Parij Archilochum, quamuis maledicum, Mitylenæi Sappho quamuis fœminam, Lacedæmonij Chilonem & Lycurgum, quamuis rerum, quas illi profitebantur, ignari, Thebani Philoſophos, & Athenienſes Solonem; omnes ciues ſuos, quia ſapientes, in pretio habuêre: ergo & Chij ciuem ſuum Homerum virum ſapientia præclariſſimũ ſummis honoribus, ac officiis complexi ſunt. Quem ſi ciuis non fuiſſet, honoraſſent quidem ſed vt ſapientem, nec ita ſtuduiſſent, vt reliquas vrbes cultu ſimili anteuerterent. Pythagoræ

verò

verò multa ſunt in Italos beneficia. Anaxagoræ mortuo, ne impij eſſent Lampſaceni iuſta perſoluerunt. At nihil ſimile de Homero in Chios commemoratur. Ideo reliquum eſt, eos, vt Chium, & ciuem ſuum, honoraſſe.

Quarta ratio primo quidem intuitu non ita grauis: verùm ſi penitiùs conſideretur maxima illa quidem eſt, ab hiſtoria ipſa petita. Certamen quippe Homericum tradit Argiuorum Senatus conſulto Homero, quia de illis optimè in Iliade eſſet loquutus, munificis donis excepto, & ærea ſtatua illi erectá certis die, menſe, & anno ſacrificium decretum fuiſſe. Quod cum illis non videretur ſatis, aliud ſacrificium quinquennale Chium mittendum. τῶν δὲ Ἀργείων οἱ προεστηκότες ὑπερβολῇ χαρέντες ἐπὶ τὸ ἐγκωμιάζεσθαι τὸ γένος αὐτῶν ὑπό τε ἐνδοξοτάτου τῶν Ποιητῶν, αὐτὸν μὲν πολυτελέσι δωρεαῖς ἐτίμησαν, εἰκόνα δὲ χαλκῆν ἀναστήσαντες ἐψηφίσαντο θυσίαν ἐπιτελεῖν Ὁμήρῳ καθ' ἡμέραν, καὶ κατὰ μῆνα, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν, ἄλλην θυσίαν πενταετηρίδα εἰς Χίον ἀποστέλλειν. *Argiuorum primates maximo elati gaudio, quod genus eorum à glorioſiſſimo poeta celebraretur, eum magnificis donis cohoneſtarunt; & ærea ſtatua erectá determinarunt ſacrificium Homero offerre ſecundùm diem, & menſem, & annum, aliudque ſacrificium quinquennale Chium mittere.* Dic ſodes, quænam cauſa Argiuos impulit, vt eo decreto ſtatuerent Homero etiam Chij ſacrificandum? Dignitas Vrbis non potuit, quæ licet maxima eſſet, erant nihilominus in Græcia nobiliores, excellentiores, Argiuis viciniores; multæ etiam aliæ ob.

Deorum

Deorum delubra, & frequentem Græcorum Senatum auguſtiores, ſanctiores. In quibus ſi ſacrificium factum fuiſſet, maior vtique Homeri laus emerſiſſet. Et Chios inſula parui circuitus ſpatio circumſcribitur, ita non poterat cæteras alias ſuas magnitudine anteuertere. O prudens Argiuorum Senatus, intra domeſticos parietes habes πολυχρύσους Μυκήνας, vnde etiam Homerus Μυκηναῖος audiri meruit, proximam Athenarum arcem venerandam, quæ etiam ſibi Homerum aſſerunt, & adhùc decertãt, ad eas ſacrificium mittendum Delos ipſa Apollini ſacra, Rhodos Coloſſo ſpectabilis, vel Smyrna Æolenſium colonia minimè erant Chio poſtponendæ. Caue ne hoc ſacrificio Homerum ipſum, cui gratus eſſe conaris, excrucies, ac reliquas Orbis vrbes reddas infenſas. Tantúmne Chij honor tibi cordi eſt? Prudentiſſimum hoc Argiuorum Senatusconſultum, non vnius, aut alterius, qui & affectibus vinci, nec modum ſibi in extollenda Chio præſcribere poterant, ſed omnium ciuium vnanimi conſenſu firmatum, quid aliud nobis, quàm Homerum eſſe Chium, innuit, quando neglectis cæteris vrbibus Chion ſolam elegit, in quam quinquennale mitteret ſacrificium? Cùm de Homero ageretur, & res illius tractaretur, non ad externos & aduenas, ſed ad ámicos, & conciues recurrendum erat. Noluit paternos Homeri manes, noluit auíta illius ſimulacra, ac Deos protectores, ſi ſibi ſacrificium ſoli reſeruaſſet, offendere. Voluit ſacrificiò etiam Chij peracto, quo ſe aliena ſibi non vindicare quodammodo

dammodo fatebatur, infenſos placare. Et certum huius argumentum a quonam potius, vel melius habere potuit, quam ab Homero ipſo, præſente tunc ad omnia, & laudante, & plaudente. Cuius eſſet Homerus carminum illorum auctor, vt non tantum illi, ſed & patriæ, ita vti meritus erat gratiam, & haberent, & referrent, ab Homero ipſo ſæpius ſciſcitantes extorquent. In tanta rerum neceſſitate vinci paſſus eſt; nec potuit quod ſuæ debebatur patriæ in alienarum vrbium honorem exſoluere. Quare patriam, pro qua, ſi ea frui liceat, mortem oppetendam eſſe ſæpius enunciarat, aperit, & Argiuis manifeſtat. Chius ſum; Honos, ſi quis eſt, Chiis tribuendus. Chion quæ me genuit, & fouit, & in qua maiorum meorum, quæ reliqua ſunt requieſcunt, collatis beneficiis, ac meritis officiis honorate. Argiui igitur eo ipſo audiente, & laudante ſacrificium quinquennale Chium mittendum edicunt. Ἐψηφίσαντο θυσίαν ἐπιτελεῖν Ὁμήρῳ καθ' ἡμέραν, καὶ κατὰ μῆνα, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἄλλην θυσίαν πενταετηρίδα εἰς Χίον ἀποστέλλειν. *Determinarunt ſacrificium Homero offerre ſecundum diem & menſem, & annum; aliudque ſacrificium quinquennale Chium mittere.* Quis autem ſit hic mos Græcorum καθ' ἡμέραν, καὶ μῆνα, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν, pleniſſimè egimus tractatu de temporum antiquorum, & præcipuè Græcorum menſura.

HOME

HOMERVS CHIVS EST, auctoritate Simonidis, Pindari, Theocriti, Euthymenis, Conſtantini Imperatoris, Themiſtij, Claudiani, Pauli Silentiarij, aliorumque recentiorum.

Cap. XIV.

QVINTA ratio, quæ in hiſtoriæ fide aſſerenda potiſſima eſt, erit magnorum Virorum non minùs recentiorum, quam antiquiſſimorum auctoritas, qui vno ore omnes Homerum Chium fuiſſe confitentur.

Primum inter eos locum obtinet Simonides. Plutarchus, Σιμωνίδης δὲ Χῖον. *Simonides autem Chium.* Et Vitæ Homericæ Auctor. κατὰ δὲ Σιμωνίδην Χῖος. *Vt opinatur Simonides, Chius.* Id autem affirmauit carmine Elegiaco de breuitate vitæ apud Stobæum.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεί.
Ἓν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος ἔειπεν ἀνήρ.
Οἵηπερ φύλλων γενεὴ τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Quod ita vertebat Georgius Buchananus.

Rebus in humanis nulla eſt conſtantia certa,
Veridico Vates, Chius vt ore canit.
Non minus eſt foliis hominis gens fluxa caducis.

Certe nullus alius eſt hic vir Chius, ſiue Vates, qui foliis genus hominum comparauit, quàm ille, cuius erit carmen illud,

Οἵηπερ φύλλων γενεὴ τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

At

At ille verſus Homericus eſt ex ζ. Iliados deſumptus. Ibi enim Hippolochus ad Diomedem:

Τυδείδη μεγάθυμε τίη γενεὴν ἐρεείνεις.
Οἵηπερ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Erit ergo ſecundum antiquiſſimi Poëtæ Simonidis, qui non multo poſt Homerica tempora vixit, ſententiam, Homerus Chius.

Secundus Pindarus: Plutarchus, Ὅμηρον τοίνυν Πίνδαρος μὲν ἔφη Χῖον τε καὶ Σμυρναῖον γενέσθαι. *Homerum itaque Pindarus dixit, Chium, & Smyrnaeum fuiſſe.* Vbinam Smyrnæum vocarit nobis non conſtat. Illa quæ ipſe habet Nemeor. 2. Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί. *Vnde, & Homeridæ ſutilium carminum, vt plurimum cantores.* Ad Chios refert Strabo lib. 14. Ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι, μαρτύριον μὲν τοὺς Ὁμηρίδας καλουμένους ἀπὸ τοῦ ἐκείνου γένους προχειριζόμενοι. ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται. Ὅθενπερ καὶ Ὁμηρίδαι ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί. *Homerum quoque Chij ſibi vindicant argumento Homeridarum, qui è ſtirpe Homeri ſunt, Horum & Pindarus meminit, Vnde & Homeridæ ſutilium carminum, vt plurimum cantores.* Vide Euſtathium in Prolegomenis Homericis.

Tertius erit Theocritus antiquiſſimus item, & vetuſtiſſimus ſcriptor. Is enim in Dioſcuris Homerum vocauit Chium vatem.

——— φίλοι δέ τε πάντες ἀοιδοί,
Τυνδαρίδαις, Ἑλένᾳ τε, καὶ ἄλλοις ἡρώεσιν,
Ἴλιον, οἳ διέπερσαν ἀρήγοντες Μενελάῳ.
Ὑμῖν κῦδος ἄνακτες ἐμήσατο Χῖος ἀοιδὸς

Ὑμνήσας Πριάμοιο πόλιν, καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἰλιάδας τε μάχας, Ἀχιλῆά τε πύργον αὐτῆς.

Id eſt,

Tyndaridis, & Helenæ, & aliis Heroïbus,
Qui Troiam exciderunt, auxilium ferentes
Menelao,
Vobis, ô Reges, gloriam peperit Chius Vates
Carmine celebrans Vrbem Priami, & naues Græcorum,
Et prælia Iliaca, & Achillem turrim belli.

Et in Thalyſiis,

Ὥς μοι καὶ τέκτων μέγ' ἀπέχθεται, ὅστις ἐρευνῇ
Ἶσον ὄρευς κορυφᾷ τελέσαι δόμον Ὠρομέδοντος,
Καὶ Μοισᾶν ὄρνιχες, ὅσοι ποτὶ Χῖον ἀοιδὸν
Ἀντία κοκκύζοντες ἐτώσια μοχθίζοντες.

Nam & fabrum valde odi, qui conatur
Extruere domum tam altam, quàm eſt vertex
montis Oromedontis,
Et Muſarum aues, quæcumque contra Chium
vatem
Ex aduerſo ſtridentes incaſſum laborant.

Non alio ſenſu, quàm Iſocrates orat. Panathenaica, dum Philolacon ille ſingulare Iſocratis, reconditumque artificium explicat ingenioſè omnino, ac eleganter. Infert inter cætera, reliquos Oratores ſuis declamatiunculis, ſcriptis ab Iſocrate orationibus longiùs abeſſe, quàm ab Homeri gloria illi, qui in eodem poëſis genere elaborarunt. Καὶ προσδοκῶντας ἢν παρακρούσονται τοὺς τοιούτους, ἐφαμίλλους τοὺς αὐτῶν γεγενῆσθαι, τοῖς ὑπὸ σοῦ γεγραμμένοις. κακῶς εἰδότες, ὅτι πλεῖον ἀπολελειμμένοι τῶν σῶν εἰσὶν, ἢ τῆς Ὁμήρου δόξης, οἱ περὶ τὴν

αὐτὴν

αὐτὴν ἐκείνῳ ποίησιν γεγονότες. *Quique ſperant ſi vulgus hominum deceperint ſuas declamatiunculas, cum ſcriptis à te orationibus poſſe contendere: ignari nimirum ſe longius abeſſe ab excellentia tua, quàm gloria Homeri vincuntur illi, qui in eodem genere poeſis elaborarunt.* In locum Theocriti Zacharias Calliergus Scholiaſtes, Ἤγουν ἀπέχθονται πλεῖστον ἐμοί, καὶ οἱ ὄρνιθες τῶν Μουσῶν πάντες τουτέστιν οἱ Ποιηταὶ, ὅσοι πρὸς τὸν ποιητὴν Χῖον, ἤτοι τὸν Ὅμηρον ἀπεναντίας ᾄδοντες ὁμοῦ, ἀντὶ τοῦ ἐρίζοντες. μάταια μοχθοῦσιν, ἀντὶ τοῦ ματαιοπονοῦσιν. Et Daniel Heinſius Theocrit. Lect. cap. 12. poſt nouam ab eodemmet interpretationem tentatam, ſubdit, *Nihil ſuauius, aut vrbanius, quam ita vocare Poetarum omnium Principem.* Neque aliud innuiſſe Theocritum ex his veriſimile eſt, cum Ionicum appellauit Homerum,

——— Ἐσιγάθη δ' ἂν ὑφορβὸς
Εὔμαιος, καὶ βουσὶ Φιλοίτιος ἀμφ' ἀγελαίαις,
Ἔργον ἔχων, αὐτός τε περίσπλαγχνος Λαέρτης
Εἰ μὴ σφᾶς ὤναξαν Ἰάονος ἀνδρὸς ἀοιδαί.
Silentio etiam obrutus eſſet bubulcus
Eumæus, & Philætius circa boues armentales.
Opus habens, ipſeque magnanimus Laertes;
Niſi eos iuuiſſent carmina viri Ionici.

Nec alia mente, nec ſenſu Diotogenes Pythagoræus lib. de Regno, Homerum poëtam Ionicum appellauit, nempe vt Chiis quemadmodum & Theocritus ab aliis fruſtra arreptum ciuem reſtitueret ſuum. Χρηστὸς γὰρ διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦμεν, καὶ ἀγαθοδότας, ὅκως δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶ Ἰωνικῶ ποιητᾶ, ὡς κ' εἴη Πατὴρ ἀνδρῶν τε, Θεῶν τε.

Benignus eſt vt qui beneficia conferat, & bona diſtribuat, vnde ab Ionico Poeta rectè pater appellatur hominum, Deûmque. Et Chium primum locum inter Ionias vrbes habuiſſe certum eſt in hiſtoria, & nos ſuperiùs indicauimus.

Euthymenes in Chronicis, quem ſequutus eſt etiam Archemachus in 3. Euboicorum, vt refert Clemẽs Alexandrinus lib. 1. Stromatum, Homerum tempore Acaſti in Chio Inſula natum tradidit, Εὐθυμένης δὲ ἐν τοῖς Χρονικοῖς συνακμάσαντα Ἡσιόδῳ, ἐπὶ ἀκάστου ἐν Χίῳ γεννηθῆναι περὶ τὸ διακοσιοστὸν ἔτος ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως, ταύτης δὲ ἐστὶ τῆς δόξης, καὶ Ἀρχέμαχος ἐν Εὐβοϊκῶν τρίτῳ, ὡς εἶναι αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἡσίοδον, καὶ Ἐλιβαίου τοῦ Προφήτου νεωτέρους. *Euthymenes autem in Chronicis dicit eum floruiſſe cum Heſiodo tempore Acaſti, & natum fuiſſe in Chio circiter annum ducenteſimum poſt Troiam captam. In hac autem ſententia eſt & Archemachus in tertio Euboicorũ*, &c. Hos laudat Guilandinus de Papyro pag. 70. *Archemachus in 3. Euboicorum, & Euthymenes in Chronicis dicunt eum floruiſſe cum Heſiodo, tempore Araſti, & natum fuiſſe in Chio circiter annum ducenteſimum poſt Troiam captam.*

Conſtantinus Imperator Epiſtola ad Porphyrium Optatianum, quæ præfigitur eiuſdem Porphyrij Panegyrico eidem Conſtantino dicto. *Si tantum pondus, & grauitas ſpectarentur in carmine, & Græca poſt Chium, Mæoniumve vatem, & Latina poſt ruſticum Mantuanum eloquentia ſiluiſſet.* Id innuit, mea ſententia Homerus Chius eſt. Non temerè dico, & certè ſcio, quod ſine controuerſia tale eſt, cum tamen ab aliquibus id in dubio

dubio verti noui, ne pluribus, vbi verbis opus non eſt, agam, ex aliorum ſententia Mæonius ſit, id namque parum ad rem noſtram facere videtur. Neque enim eodem momento Chius, & Mæonius eſſe potuit, & conſtat apud probatos Authores cum in Oratione particulæ diſiunctiuæ adduntur, *ve, vel, aut*, quod ante illas enunciatum eſt, haberi aut certius, aut notius, ſaltem ex mente ipſius enunciantis. Cic. de diuinat. *Omnia, quæ fiunt, quæve futura ſunt.* enunciauit præſentia tamquam notiora, futura tamquam minus certa. Idem de natura Deorum. *Beſtiæ quæ in Rubro mari Indiave gignuntur.* Præpoſuit Indiæ mare Rubrum tamquam magis cognitum. Hoc ipſum patet cum particula *vel.* Cicero pro Ligario: *Cuius ego induſtriæ, gloriæque faueo vel propter propinquam cognationem, vel quod*, &c. Cognationem prius expoſuit tamquam rem magis è ſuo ſenſu, & quæ illi beneuolentiæ officium certius ſuaderet. Idem cum particula *aut.* 1. Philipp. *Res ipſa aut me ipſum, aut alium quempiam inuitabit, aut dehortabitur.* De ſe ipſo enuntiat, tamquam de re ſibi magis explorata. Cum verò Authores per huiuſmodi particulas ſecundò additas enunciare volunt aliquid magis certum, cōſueuêre illis ſubiungere particulam *potius*, aut huic ſimilem. Cic. ad Q. Fratrem. *Sunt iſta quidem vel magna, vel potius maxima.* Hoc potiſſimum confirmatur ex doctrina Diomedis antiquiſſimi Grammatici, qui de particula *aut* poſt primam enunciationem ſemel addita, ita loquitur ad noſtram ſententiam aptiſſimè, tamquam illa indi-

cet rem minus certam. *Aut ſi ſemel pronuncietur, diminutiua eſt, & gradum habet ad inferiora tendentem: vt dicimus eum librum volo, aut pretium, vt ſi liber quem potiſſimum volo, minimè reddatur, tu quod ſecundum pretium.*

Themiſtius, cuius ſingularis amor, & ſtudium Philoſophiæ, ac veritatis ab omnibus prædicatur, & βασιλεὺς τῶν λόγων non immeritò audiit à Nazianzeno, Orat. 19. Περὶ τοῦ μὴ δεῖν τοῖς τόποις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι προσέχειν, quamuis videretur nihil certi ſtatuiſſe, Κἀγὼ τὰ ἐκείνου ἔπη εἴτε ἐν Χίῳ αὐτὰ ἐποίησεν, εἴτε ἐν Σμύρνῃ, τῶν Ἀθήνῃσι γινομένων ἁπάντων προτιμῶ τε, καὶ πλεῖστου ἀναγινώσκειν ἐθέλοιμι. *Et ego ſane nunc verſus Homeri ſiue in Chio, ſiue Smyrnę illos fortè fecerit, omnibus, qui Athenis ipſis compoſiti fuêre, priores habeo, ac legere malim.* Inferius tamen apertiſſimè Chion Homeri patriam fatetur. Et vt rationis Themiſtianæ vis melius intelligi poſſit, repetam altiùs eius verba, Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἴσως κωλύει, τὰ παρ᾽ ἑτέροις ἀρχὴν λαβόντα, πλείονος σπουδῆς παρ᾽ ἄλλοις τυγχάνειν. Ἐπεὶ καὶ Κωμῳδία τὸ παλαιὸν ἤρξατο μὲν ἐκ Σικελίας, ἐκεῖθεν ἦσαν Ἐπίχαρμός τε, καὶ Ἄμορφος, κάλλιον δὲ Ἀθήναζε συνηυξήθη. καὶ τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ Ποιηταί: σὺ δὲ τὸν μὲν Διὰ τὸν Φειδίου τὸν Ὀλυμπιᾶσι θεασάμενος, οὐ δεήσῃ τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὸν Φειδίαν θαυμάζειν. τὰ δὲ Πλάτωνος ἐνταῦθα ἔχων δημιουργήματα, οὐκ ἀγαθήσῃ τὸν δημιουργὸν τῶν ἀγαλμάτων, εἰ μὴ καὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ τὴν οἰκίαν καταμάθῃ; ἔπειτα καὶ ἐν Χίῳ σοὶ πεδευτέον ἂν εἴη διὰ Ὅμηρον, καὶ διὰ Ἡσίοδον ἐν Ἄσκρῃ, καὶ διὰ Πίνδαρον ἐν Βοιωτίᾳ. Πῶς δὲ Σταγείραν ἀτιμάσεις τὸν Σταγειρίτην γινώσκων;

γινώσκων; πῶς δὲ τὴν Κύπρον ὅθεν ἦν Ζήνων ὁ Κιτ]ιεὺς, id eſt, *Sed nequicquam fortaſſe obſtat, quo minus quæ apud alios principium habuerunt apud alios maiori ſtudio fuerint exſculpta. Quando & Comœdia quondam in Sicilia cœpit. Vnde & Epicharmus, & Amorphus fuerunt. Athenis tamen maius incrementum eſt nacta. Tragediæ inuentores Sycionij extitêre, atque illam ſuis numeris perfectam reddiderunt Attici Poëtæ. Tu autem Iouem Phidiæ opus, quando Olympiæ vides minimè Atticæ indigebis, quo Phidiam admireris. At verò cùm Platonis hîc opera habes, nunquid auctorem talium ſignorum non ſuſpicies, niſi patriam eius, lareſque domeſticos recognoſcas? Atqui hoc argumento in Chio tibi inſtitutio capienda Homeri cauſa, in Aſcra Heſiodi, in Bœotia Pindari: Quid? nunquid Stagiram nobis probro aliquo afficies, licet non videris, cum ipſum Stagiritam noſcas? Num Cyprum, vnde Zeno Cittienſis ortus?* En vt vides nullam illuſtrium virorum patriam perquirendam, dummodo monumenta habeas, & traditas ab illis diſciplinas æquè bene poſſis haurire extra illorum patriam, & Lares. Nam ſi patria auctoris perquirenda eſſet, Chion eſſet adnauigandum, vt Homeri inſtitutionem capeſſas, Aſcram vt Heſiodi, Bœotiam vt Pindari. Licet enim nullus talium virorum patrias, quod ipſas non nouerit, neque ad illas permearit, probro afficiet, non erit tamen eruditionis cauſa ad illas commeandum, dum alibi eorum diſciplina in promptu ſit. Quemadmodum ergo Heſiodi patria Aſcra, Pindari Bœotia, Stagira Ariſtotelis, Zenonis Cypros, Phidiæ, & Platonis

Athenæ communi omnium ſuffragio eſt, ita & Homeri Chios, ad quam minimè adnauigandum, vt Homericum ingenium recognoſcas. Non enim apud quos principium res habuêre, ab iiſdem etiam exculta ſunt. Neque Patriæ ſemper ſuorum ciuium ſtudia æmulatæ ſunt,ſed quandoque apud exteras nationes maiora incrementa illa ſtudia nacta ſunt, quare non in patria,ſed vbi florent,captanda.

Claudianus Epigrammate ad Probinum, quamuis aſteriſcus nebulam infundat, ego tamen omni pignore, dicebat ad me acris cenſor Ioannes Argolus,ſanam eſſe lectionem contenderim.Ait ſe Poëta ad ſcribendum Probino viro ſpectatiſſimo modò verecundari, modò impelli ab amore ad audendum, adductis ſubinde verſiculis:

Fors iuuat audentes, Chij ſententia vatis
Hac duce non dubitem, te reticente loqui.

Vbi pro *Chij* in margine *Priſci* legitur. At Claudianus Chium vatem intelligit Homerum, qui ſententiam eam antè expreſſerat Odyſſ. η.

—— Θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισιν τελέθει.

Quod maximè,vt credam, adducor ſimilitudine exemplorum: nam vt Claudianum compellandi Probinum per literas, vt pote virum principem pudor retinebat, ita & Vlyſſem ſiſtendi ſe coram rege Minoo, ex quo trepidum Pallas excitat. Vnde fit, vt omnino de Homero ibi intelligi debeat.Nam ſi reponatur vox *Priſ-*

ci,

ci,& Virgilius cum illa ſententia ſua, *Audentes fortuna iuuat*,indicatur,cur priſcus vates ſit Virgilius Claudiano præſertim nõ video: *Ego enim*, vt cum ſcriptore Dialogi de Oratoribus ſentiam,*cùm audio antiquos, quoſdam veteres, & oiml natos intelligo,ac mihi verſantur ante oculos Vlyſſes, & Neſtor*, non Petrarca, aut Boccatius.

Octauus Paulus Silentiarius elegans ſanè ſcriptor,nec contemnendus Homerum pertinaciter Chiis ipſis aſſerit in epigrammate.

Οὐδ' εἴμε χρύσειον ἀπὸ ῥαιστῆρος Ομηρον
Σθήση τε φλογέαις ἐν Διὸς ἀστεροπαῖς.
Οὐκ εἶμ' οὐδ' ἔσομαι Σαλαμίνιος οὐδ' ὁ Μέλητος
Δημαγόρου. μὴ ταῦτ' ὄμμασιν Ελλὰς ἴδοι.
Ἄλλον ποιητὴν βασανίζετε τ' ἀμὰ δὲ Μοῦσαι,
Καὶ Χῖος Ελλήνων παισὶν ἀεισατ' ἔπη.

Hoc eſt,Fauſto Sabæo Interprete:

Non ſine me ex auro fuſo ſtatuetis Homerum,
Hîc vbi fulmineus Iuppiter irradiat.
Non Salaminus ero,nec ſum natuſque Meletis
Demagori. Hoc oculis Græcia non videat.
Quærite vatem alium. Nam vos mea metra canetis,
O muſæ,atque Chios pignoribus Danaûm.

Vt vides Lector, Silentiarius ad hoc incumbit,vt Homerum nobis in Chio Inſula procreatum perſuadeat.Probare, & planum facere nititur, Homerum non fuiſſe Salaminium, ſed omnimodè Chium. In Manuſcripto antiquiſſimo, qui è Palatina in Vaticanam Bibliothecam allatum eſt,in quo Corona Meleagri, Philippi, & Agathiæ ſylloge epigrammatum Græcorum

à Conſtantio Cephala in capita ſecundum materiam reducta hoc Silentiarij epigramma ſub nomine ἀδήλου, vel Alcæi Mitylenæi legitur, Ἄδηλον, οἱ δὲ φασὶν Ἀλκαίου Μιτυληναίου. *Ignotum, nonnulli tradunt, Alcæi Mitylenæi.* Quod ſi verum eſt, & verum eſſe tanti Codicis fide mihi perſuadeo, Auctor, qui Chiis Homerum vindicat, multò, Paulo Silẽtiario, qui ſub ætate Iuſtiniani ſcribebat, longéque antiquior eſt, ideoque & grauior, & fide dignior, & ad patriam Homeri comprobandam aptior; plus enim in hiſtoria antiquitati tribuimus, quæ vt rei geſtæ vicinior, & fraude ac malitiâ hominum, ſiue etiam amore, & odio minus corrupta, & primâ illâ viuendi ratione ſimplicior rerum ſucceſſus veriùs aperit, ac poſteris tradit. Alcæum verò Mitylénæũ Pittaco vni è ſeptem Græciæ ſapiẽtibus Olympiade x l i i. temporibus Crœſi Lydorum regis ἀντιπολιτεύσασθαι, ideoque vetuſtiſſimum eſſe trita res in hiſtoria eſt. Quare cum in hoc epigrammate ad aliorum differentiam addatur illud, *Mitylenæi* non incongruè quis dixerit auctorem huius epigrammatis eſſe vnum ex nouem Lyricis, quos Græcia ante alios admirata eſt, ideoque hoc epigramma conſcripſiſſe tunc cùm primùm induſtria, ac diligentia Piſiſtrati Homerica poëſis in vnum coaluit, diſperſa anteà, &, vt ita dicam, τεταριχευμένη. Tunc enim cum nouitate, ac præſtantia rei omnes excitarentur, auctorémque admirarentur, & vitio gentis humanæ vnuſquiſque talis Poëſeos opificem ſibi vindicaret, & patriam aliis, quam vellet, edicerer,

ediceret, orationeque tum proſâ, tum verſâ etiam publicaret; Alcæus ſtupore, & impudentiâ nonnullorum commotus, teſtatam aliis, à ſe voluit eſſe hoc epigrammate veritaté, & Chiis teſtimonio ſuo, licet alij oblatrarent, & pertinaciter contenderent, ciuem Homerum reſtituit. Quod ſolum Alcæi teſtimonium ſexcentis Silentiarij gratius mihi, & Chiis accedet. Verùm cum iam nonnullos videam, & teſtimonio, & coniecturæ obſiſtere, illis vtcumque ſatisfaciam, & dicamus errore ſcriptoris id factum eſſe, vt pro Meſſenio, vel aliquo alio Mitylenæi obtruderetur. Quare auctoritas non erit tam antiqua, nec ſcriptoris teſtimonium tam certum recipi debet. Eſto hoc. Rem accuratius diſcutiamus, & breuiter. Epigrammatum Auctores Alcæi, quorum copia in Coronis Meleagri, & Philippi, & ſylloge Agathiæ omnibus facta eſt, duo tantum eſſe poſſunt, Alter Mitylenæus hic, de quo diximus, alter Meſſenius. Alcæum itẽ Meſſenium ſatis vetuſtum nobis inſinuat auctoritas Meleagri Gadareni, qui ſub vltimo Seleuco floruit, & epigrammata illa concinnauit, hic ſiquidem dum auctores, ex quibus epigrammatum coronam adornauit, recenſet, Alcæi huiuſce meminit carminibus ad Dioclem:

Ἀλκαίου τε λάληθρον ἐν ὑμνοπόλοις ὑάκινθον
Καὶ Σαμίου δάφνης κλῶνα μελαμπέταλον.

Et ſeries ipſa temporum, qua comperitur Alcæum Meſſenium ætate Philippi Regis Macedonum anno Vrbis conditæ D L. vel circiter deuicti, cui ipſe ſæpius oblatrat, & Victori Flami-

nio blanditur. Alcæorum varietatem adnotauit etiam neſcio quis in eodem Codice in illud Epigramma lib.3. Ηρώων τ̔ ἀοιδόν. Οὗτος ὁ Ἀλκαῖος οὐκ ἦν ὁ Μιτυληναῖος ὅς ἦν ἐν τοῖς χρόνοις Πιττακοῦ. *Hic Alcæus non eſt Mitylenæus, qui tempore Pittaci floruit.* Nec me fallit in editis in hoc epigrammate legi Ἀλκαίου Μεσσηνίου. Hinc notatoris iudicium veriſſimum eſt. Quæ ergo Mitylenæi non erunt, certè Meſſenio tribuenda ſunt, cui ſolo Alcæi nomine pleraque in iſta farragine tribuuntur, vt legenti ſingula, ne diutius hîc moremur, patebit. Si quis itaque per vim, inuitiſque Muſis omnibus epigramma hoc denegabit Alcæo Mitylenæo, Meſſenio omnino tribuet, neceſſe eſt. Ergo Alcæus etiam hic ab Alcæo illo Lyrico, Mitylenæôque diuerſus, ſane multis annorum Paraſangis, cùm ille bello Macedonico ante Chriſti tempora ferè c c. annos, Silentiarius poſt Chriſtum natum tempore Iuſtiniani annos ad minus D L. floreret, antiquior fuit Silentiario, & fide pro ſua antiquitate dignior, vt iam diximus. Nullus verò, quod ipſe ſciam, præter vnum Ioannem Brodæum epigramma hoc Silētiario tribuit, qui qua coniectura id fecerit, ignoro. Quamuis enim epigramma Pauli Silentiarij hoc Οὐδ' εἰμὲ, ſine titulo auctoris ſubſequatur; non ideo tamen neceſſariò Pauli eſt; ſolet enim in vnoquoque epigrammate auctoris nomen, dummodo certum ſit, repeti, vel addi illud, Αὐτοῦ, vt reliqua epigrammata percurrenti videre eſt. Quare fucum nobis fecit Brodæus, qui id Paulo inſcripſit.

Ex

Ex recentioribus Alexander Rainaldus Bibliothecæ Vaticanæ Cuſtos Iconomachiæ lib.2.

Nec centum gemina tantum fulsêre per orbem
Magnanimo Thebæ Alcide, aut Minoia tellus
Dictæo tantum ſe iactat Rege; ſupremis
Quantum pulchra Chios natalibus, auro, & ære,
Ac laribus, faſtiſque, ac quinquennalibus aris
Altiloqui Vatis nitidum ſuper extulit oras
Argiuas caput, vt reſonans, memorabile, & altum
Stirpis Homeriacæ ſeruet per ſecula nomen.

Andreas Argolus in nouarum cœleſtium motuum Ephemeridum ex Tychonis Brahe obſeruationibus introductione, in Appendice Catalogi Ciuitatum pro differentia Meridianorum. *Chios inſula patria Homeri.*

Angelitta Scaremuccia in Beliſario Cant.13. de Coſmo Ioſandræ filio ſermonem habens,

In lui ſplendea gran forza, alto conſiglio
Sempre à Ceſar ſerb' incorrotta fede.
E per l'otio Schiuar leggendo appreſe,
Quanto il vecchio di Chio mai ſcriſſe, ò inteſe.

Antonius Brunus in Tribus Gratiis in Thalia, vbi Nicolai Peretti Archiepiſcopi Sipontini ſcripta celebrat:

Tolſe il gran Re de Perſi al cieco oblio
E del' età, ſe non del foco a i danni,
Troia ch' ordiſce à morte eterni inganni
Dal gran Cieco deſcritta, Argo di Scio.

Et lib. cui nomen dedêre Veneres, ode in Homeri effigiem, quæ in Muſeio Vrbinatium Ducis aſſeruabatur.

Dell' odorata Scio
Queſti è'l Cigno ſourano.

Auguſtinus Maſcardus Epicedio in funere Benedicti Iuſtiniani S. R. E. Cardinalis.

Te quibus heu lacrymis Ægei filia Nerei
Iam patribus regnata tuis Chios inclyta flebit?
Felix prole Chios, ſeu cum nutricibus auris
Educat, Iliacos qui dura per arma làbores
Explicat, & Phrygibus fatalem cantat Achillem
Seu cum Romano natum ſe deſtinat oſtro.

Bartholomæus Tortolettus ode ad Gaſpárem de Simeonibus orantem de laudibus Hieronymi Alcandri.

Quin ipſe Chius de tumulo tuis
Homerus imo aſſurgit honoribus;
Delectat & magnum Maronem
Conſimilem reperiſſe laurum.

Benedictus Falcus in deſcriptione Neapolis, & eius territorij. *E'l uin di Scio, anticamente detta Chios, doue nacque Homero.*

Cyriacus Anconitanus ex Elogio in Homeri ſepulcro inſculpto contendebat, id ſatis eſſe argumento Homerum non Smyrnæum extitiſſe, ſed Chium, vt refert Fráciſcus Philelphus epiſt. ad eundem illius ſententiam, quamuis de patria, & ætate Homeri nihil certi apud Auctores inueniri aſſerat, ipſe etiam Philelphus neque probat, neque omnino reprobat.

Eraſmus Schmidius diſcurſu de Inſula Atlantica vltra columnas Herculis, quæ America hodie dicitur. Poſtquam recitaſſet carmina Homeri ex primo Odyſſeæ de Æthiopibus, eaque

examı

examinaſſet, ſubdit: *Homero Chio addam alium Homerum Mantuanum Virgilium, qui ſexto Æneidos*, &c.

Flauius de Fliſco Belliſarij lib. 3.

Fouebat vafram vafro ſub pectore vulpem
Tirtimus, & falſis lauabat fletibus ora
Non Chius Argiuis Vates ſic pinxit Vlyſſem.

Franciſcus Bracciolinus in vltima editione ſui poëmatis Heroici ſub titulo: *Croce racquiſtata:*

E la candida Scio fra tutte loro
Auentatrice d' orride ſariſſe
Scio dou' hebbe radice il grand' Alloro
Ch' ereſſe Achille, e tenne à bada Vliſſe;
E tale è l ſuon de la ſua tromba d' oro;
Ch' illuminò gl' eſtinti, è cieco viſſe:
Neſſun fù pari à quel valore antico
Riuo di gloria, e di teſor mendico.

Franciſcus Rugerius lib. 1. Carminum.

Offert vina Chios, quæ iurat Homerica; Vates
Hæc bibite, & veſtro in pectore Homerus erit.
Addite aquam, vobis cautus naſcetur Vlyſſes:
Pellite aquam, fortis naſcitur Æacides.
Ah procul hinc aqua, ſi ſapitis; mera vina bibantur,
Et merùs in veſtro pectore Homerus erit.

Et rurſum:

Rura Chios celebrat generoſo fœta Lyæo,
Rure ſuburbano conſpicienda ſolo;
Vendicat illa ſibi memorandi nomen Homeri,
Quo tumet æternùm ciue ſuperba Chios

Muſam hic pampineis in prælia duxit habenis,
Mæonius caneret cum fera bella ſenex.
Magnanimum Æacidem dum parturit ore tonanti
Non alio grauidum nectare pectus habet.
Si fas ergo ſua metiri prole parentem,
Si fas è riuo noſcere fontis aquam;
Heroas quanti Græcos fuit inter Achilles,
Tanti hic Græca inter vina Lyæus erit.

Franciſcus Saccus Hippicion lib.2. De Vincentio Iuſtiniano verba faciens:

Thracis enim rabie ſceptro deiectus auito,
Helleſpontiaco linquit regnata Tyranno
Littora, & Ægæas ſua quam Chios aſperat vndas,
Mæoneque illa ſuo, natôque ſuperbit Homero,
Auſoniamque petit, veteriſque cacumina Baſſi.

Gaſpar de Simeonibus in Panegyri Auſtriaca.

——Ægæo Delos circumflua Nereo
Et Samos, & fidibus Lesbos fœcunda canoris,
Et Phœbæa Chios Thetidi gratiſſima ſedes,
Æternum qua diua ſui tranſmiſit Homerum
Laudibus Æacidæ.

Gilbertus Cognatus annotationibus in Dial. Luciani, Simyli, & Polyſtrati. *Chios inſula maris Ægæi, quæ habet* 28. puto 128. *milliaria in circuitu, vnde, & laudatiſſima maſtice adfertur, & Homerus vates Chius eſt dictus.*

Gregorius Portius de Patria Homeri, ad Leonem Allatium.

Patria quæ fuerit Vatis perquiris Homeri,
Et quæ magniloquum protulit ora virum?

Promptus

Promptus amice Leo, quæ ſit ſententia, promam.
Eſt Chius, Chiis natus, & ortus auis.
Nunc Colophon, nunc Smyrna, Pylos, nunc Argos, Athenæ.
Ceſſent pugnantes. Fert decus omne Chios.

Idem in Effigie marmorea ad Cardinalem Burgheſium,

Non ſi adoratâ Chios alma Lauro
Verticem cingat, vel Apollinaris
Mantuæ Cygnus, loquar auſpicato
Carmine digna.

Et Præfatione in Clio Barberinam; *Quamquam eſt ea Barberinæ Gentis maieſtas, vt in eius vnius laudes, omnes ſuas, non Methymna ſolum, & Venuſia Lyras; ſed Chios etiam, Mantuaque tubas optent impendere.*

Guilielmus Xylander annot. in Plutarch. libel. de Homero. *Cæterum de patria Homeri, quamquam ſit magna ſcriptorum diſſenſio; tamen Chium fuiſſe ferè pronunciari poteſt. Non admodum verſus moror, qui ſine auctore à Gellio referuntur, de ſeptem Vrbibus Homerum ſibi vindicantibus. Chiũ fuiſſe Theocritus in Thalyſiis, & Dioſcuris, &c.*

Henricus Stephanus ad Marcum, & Ioannem Fuggeros fratres,

Hi ſi tuliſſent Ilio quondam pedem
Præoccupaſſent Nireo
Chÿ Poëtæ ſplendidum præconium.
Sed oris eius gratia
Seris merebat ſi cani nepotibus
A Vate vatum principe.

Hieronymus Genuinus inter alia, hoc quo-

que de Homeri Patria Anagrammate luſit. *Homerus Poëta Iliados, & Odyſſeæ Auctor. Mire vates, ô decus, ô ſola Chij patriæ laus.* Vel ſic: *O Chio eruditæ patriæ laus, ſolus emicas.*

Ioannes Argolus in ſuo Polyphemo Græco.

—— Ον βουλῇ δεινὸς τετύφλωκεν Ὀδυσσεὺς
Ὕστατον, ὃν τυφλὸν φῶς ἑλλάδος ἦσιν Ὅμηρος,
Ὅνπερ ἔδωκε Χίος, μεγάλων μήτηρ Χίος ἀνδρῶν.

Ioannes Iacobus Buſciardus in Periegeſi maris Ægæi, ad quam inuitat Petrum Gaſſendium.

·Ἐνθάδε Διογένους οἶκον, καὶ πατρίδ' Ὁμήρου
Καλλιγύναικα Χίον βλέψεις.

Iacobus Philippus Thomaſinus in Petrarcha rediuiuo cap. 24. de patria illius ambigua loquens. *Sed neque inſolens admodum, quod de ſummorum virorum patria dubitatum fuerit omni ſaculo, vt mittam alios, Homero vetuſtas variam pro ſua ambitionis aſlu finxit patriam, quem tamen in Chio inſula natum cenſet potior eruditorum pars, cui libens ſubſcribo.*

Lucas Holſtenius Amburgenſis:

Οἰνοπότης μὲν Ὅμηρος ἐλέγχεται οἴνον ἐπαινέων
Αἰνίζων δὲ καλλιὼ πατρίδα δεῖξε Χίον.

Laudibus arguitur vini vinoſius Homerus,
Seque probat Chium laudibus ipſe Chij.

Et de Poëſeos ſpeciebus diſſertatione ad Academicos Humoriſtas Romæ pleno Purpuratorum Patrum Senatu habitâ, Homerum non ſemel *Chium Poëtam* nuncupauit.

Nicolaus Villanus in Capitulo Italico, in quo de Corcyra Inſula tractat.

O miſeri

O miſeri Feaci antichi Heroi.
Se tal vita viueſte allora, quando
Il grand' orbo de Scio cantò di voi.

Et diſcurſu Italico de Poëſi ioculari: *Ma per eſſermi venuto all' orecchie con la voce di alcun Homero,non del voſtro , ô Signor Allacio , da Scio,ma di vn orbo di queſto paëſe che aquita delli antichi Rapſodi le poëſie de noſtri Toſcani al ſono della ſua ribeca ne va cantando.* Et in Parecheſi item Italica ad Antonium Brunum , & Leonem Allatium.

Tu , Leon, ch'il petto honeſto
D'Atenea Pallade onnſto
Tornar fai la Grecia in Roma
Canterai con la tua rima
Le veraci altere lodi
De tuo' Chij paterni lidi.
Scioglierai l' antico nodo
E dirai ch' in queſto nido
Il gran Cigno delle Muſe
L'alto Homero iuanui miſe;
E qui vide il primo lume;
Bench' il ver menzogna lime.

Petrus Caſtellus tractatu de Incendio Montis Veſuuij pag.48.& 56.Homeri teſtimonio vtens, Chium nominat.

Petrus La Sena in Cleombroto,ſiue tractatu, De iis,qui in aquis pereunt, cap.8. in quo inter alia Varronis Diſtichon apud Gellium de patria Homeri contra Luiſinum , & Magium exponitur.*Senſus Varronis eſt, Ariete mortuo fieri Homero ſacra:& tamen capella candida eius tumulum indi-*

cat. Sed quid hoc ad Patriam Poëtæ denotandam? inquies. Liceat ingenij periculum facere; ſitque ſatis, ſi à me non adeò inepta, & propudioſa effutiantur, Ænigma de Homeri patria in capella candida eſt: qui Græcè interpretabitur, illud percipiet. Niuis albedinem Latini candidum aiunt; vt niueus etiam pro candido vſurpatur: αἶγα χιονικὴν *ſi dixeris; &, vt fieri in Inſcriptionibus aſſolet, ſi punctatim per capitales litteras ſcribas*, Α Ι Γ. Χ Ι. *annon Homeri Patria prodibit, id eſt* Αἰγαῖα *videlicet* Χῖος, *quæ Ægeo mari alluitur, Chius?* Αἰγαῖον, *vel* Αἰγαῖον πέλαγος *cur dictum ſit, docet Plinius, inquiens,* Ægæo mari nomen dedit ſcopulus, inter Tenedum, & Chium, verius quam Inſula, Æx nomine, à ſpecie Capræ, quæ à Græcis ita appellatur, repentè in medio mari exiliens. *Solinus hoc ſaxum Antandrum nominat, quod procul viſentibus Capræ ſimile credi ait. Feſtus ſic inquit,* Quod crebræ in eo ſint inſulæ quæ procul aſpicientibus Caprarum imaginem, &c. *Quidquid ſit hoc veriſſimum, quod idem Varro habet,* A Capris nominauerunt Ægæum Pelagus. *Chius autem Inſula, vt ex Metrodoro, & Cleobulo Stephanus ſcriptum reliquit* ἀπὸ τῆς χίονος *à niue, ſiue, quod idem eſt, ab eiuſmodi nominis Nympha appellatur. Habet etiam laudatum candorem marmor, quod Chium vocatur*, &c *Capella igitur candida ſiue ex Chio marmore in tumulo Homeri poſita, ſiue niueo candore nitida Chium referebat, ſuique nominis notione, ac ipſa imagine, vt Ægæum mare, ſic non aliam, quam quæ in eo pelago inſignis erat, Inſulam denotabat. Chius igitur Homerus; & in Varronis Epigrammate res*

olim

olim contentioſè pugnata, neceſſario obuelamento prudentiſſimè deſignatur. An non ego omnium confidentiſſimus ſum, hanc palaſtram aggredi auſus, qui ſciam in ea ὀλυμπιονίκην deſudaſſe Leonem Allatium, Virum emeritum, cuius ſtudiis vetus, recenſque Græcia plurimum debet, imo quotquot vbique gentium bonas litteras amant?

Idem in Propylæo ſui operis de Homeri Nepenthe effigiem Poëtæ ex Fuluij Vrſini de Imaginibus libro delineandam curauerat; & cum olim Chij nummos cuderent, expreſſâ in iis Homeri facie, illam circulo incluſam ad numiſmatis ſpeciem figurauerat, adiectâ, vt ipſe mihi ſæpius retulerat, ex Veteri Codice M. S. olim Iani Parchaſij Viri eruditiſſimi hac ad orã Græcâ inſcriptione Ο ΠΑΝΤΑ ΕΙΠΩΝ, ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΝΟΗΣΑΣ ΧΙΟΣ ΟΜΗΡΟΣ. Quam imaginem & ἐπιγραφὴν Ludouicus Proſt, qui librum illum de Nepenthe ſuis typis Lugduni euulgauit, vel compendij ſui cauſa, vel quod magis ſua inſignia typographica ex re ſibi viderentur, ſupprimendas exiſtimauit.

Philippus M. de Miſenenſibus, ſiue Miſnenſibus Germaniæ populis à Myſis nuncupatis carmine ad Georgium Fabritium.

Χῖος ἀνὴρ ἔθνος Μυσὺς ἀπέφηνε δίκαιον.
Καλλίστη δ' ἀρετῶν ἐστὶ δικαιοσύνη.
Μαρτυρέειτε καὶ ἐμπειρὺς πολέμοιο γενέσθαι.
Ξυνὴ ἡ δικαιοσύνη καρτερία ἀγαθόν.

Ea ita vertit Fabritius:

Chius Homo Myſos cultores prodidit eſſe
Iuſtitiæ, qua nil pulchrius orbis habet.

Teſtaturque acres homines, belliqué peritos.
Quantum ornant fortes pectora iuſta viros.

Nos quoque elegia de Natalibus Homeri Græcè ſic luſimus:

Μυρία δ' αὖ θύουσιν ἀφαρπάξαισε θανόντα
Ἄστεα, καὶ καλέσει σφωΐτερον ναέτην.
Αὐτοῖς ἐμφυῶτ' ἀδεῶς αὐτόχθονα. τόσσον ἄρ' εὖχος
Τοσσατίων φθιμένου ἐξετίναξε φρένας.
Ῥώμη παμβασίλεια, Κύπρος, Λυδίη τε, Μυκῆναι,
Αἰγύπτιαι Θῆβαι, Λευκανὶς Ἰταλίας.
Θετταλίη, Τρωάδοι, Κεγχρεαὶ, Κνωσσός τε Μινώη.
Ταῖς οὐδ' ἠβαιὸν ἐμφροσύνης γε μέτα.
Πασάων δὲ πρώτιστα ἑὸν ποθέουσι πολίτην,
Ἐν δ' ἔριν ἀνστήσουσ' αἰὲν ὀρινομένην,
Αἱμυλίοισι λόγοισι, νόου δ' εὑρήμασι καινοῖς,
Τοῖς παίζουσ' ἀφρόνων ἠπεδανὴν κραδίην.
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφὼν, Σαλαμὶν Πύλος, Ἄργος,
Ἀθῆναι.
Κύμη, ἠδ' Ἰθάκη Λαρτιάδαο πάτρη.
Ταὶ δὴ οὐδένγ' ἀπόναντο ποθητοῦ, ὃν τρέφον αὐταί.
Δὴ γὰρ δὴ Μοιράων ἄλλ' ἐπέκρηνε λίνα.
Καὶ Χίοις χαρίζοντο φέρειν τόσσον ἄνδρα πολίτην,
Πρῶτον ὅταν νήσου εἰν ἁλὶ πῆξαν ἕδρας.
Τοὔνεκά μιν Χῖον καλέουσι, καλεῖ δὲ καὶ αὐτὸς
Αὐτὸν Χῖον ἔπης μνησάμενος πατρίδος.

Ideſt, Andrea Baiano Interprete:

Innumera poſt fata fluent te prendere gentes,
Et patrio Ciuem conſtituiſſe ſolo.
Lis erit, & quiſque indigenam, natumque probabit,
Tantus in exanimo corpore viuet honos.
Orbis apex Vrbs alma, Mycenæ, Lydia, Cypros
Et Pharia Thebæ, Lucanis Auſoniæ.

Theſſalaque

Theſſalaque Vrbs, Gryni, Cenchræ, Minoia Gnoſſos
Barbara conſiliis mens quibus orba fuit.
At ſuper hoc primi ante alios certamina ponent,
Vllis non vnquam diſſoluenda modis.
Dulciſonis verbis, & acuta indagine mentis,
Queis ſtultum eludi corda puſilla ſolent.
Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Pylos, Argos, Athenæ,
Cumæ Ithacæque ſolum nobile Lartiadis.
Attamen hi quæ animo nutribant vota, ſorores
Ducere fatali non ſtatuêre colo.
Namque dedêre Chio, tantũ vt iactaret alumnum
Cùm primum Ionio conditur ipſa mari.
Vnde Chio nomen patrios quin ritè penates
Commeminit, dum ſe Chion, & ipſe vocat.

Addentur alij inferiùs; Melchior Guilandinus, Vincentius Opſopæus, Paulus Manutius, Gulielmus Xylander, Iulius Salinarius, Gabriel Naudæus, & Sibylla, quos vide.

Arduum eſt, & ab omni humanitate alienum tot, ac tantos viros de Republica literaria, déque humano genere benè meritos, quorum & acumen ingenij, & in rebus perquirendis, ac diiudicandis miram ſolertiam, animique candorem pluſquam ingenuum admirata eſt antiquitas, & ad hunc diem admirantur viri probi, tamquam mendaces eiicere, eorumque dicta tamquam falſitatis ſuſpecta damnare. In aliena cauſa quod probabilius erat, vel veriſimilius ipſi iudicabant, in medium attulerunt, non odio aut amore pulſi, ſed veritatis ſtudio. Tamquam Homero ætate proximiores, quæ Homeri erant, vel

ipſi ſcire, vel à ſcientibus auditu accipere poterant, idque tradere poſteritati. Aliena in ſui commodum ſuffurari, rapere externa, vt rem propriam potiorem faciant, abiectorum hominum, non magnorum ingeniorum: At quæ alterius ſunt, contra ius fáſque auferre, vt externo concedas, ac vindices, næ viliſſimorum crimen eſt. Quis ergo, ſi id verum non eſſet, tantos Viros Smyrnæis detraxiſſe, quod Smyrnæorum erat, dediſſéque Chiis, quod alienum, affirmabit? Erit ergo validum argumentum probatiſſimorum hominum teſtimonio, ac auctoritate firmatum. Quo Chiis Homerus concedendus.

HOMERVS SVA CONFESSIONE Chius eſt. Quare hymnum in Apollinem ſcripſerit? De Homericis hymnis dubitatio. Cynæthus Chius Οἰκεῖν, Οἶκος, Οἰκεία, apud Homerum ſæpiſsimè ad exprimendam patriam poni. Iulij Scaligeri fœda ἀνιστορησία. Ionem Tragicum Chium, ab Ione Epheſio Rapſodo longè diuerſum: in eo Hymno patriam expoſuiſſe ſuam Homerum eruditiſsimorum hominum teſtimonio comprobatur. Ioannis Spondani hallucinatio. Hymnos, qui ſub Homeri nomine circumferuntur Homeri ſcriptoris Iliados eſſe demonſtratur. Pauſanias expoſitus.

CAP. XV.

SEXTA ratio non aliunde quam ab ipſo Homero petitur, quæ modum omnem diſputationis diſſoluit, & quæſtionem aperit. Ipſe enim Homerus de ſe, & ſua patria ſermonem habens, ſe Chium eſſe teſtatur. Quid erit ergo in hac re clarius? apertius? in Hymno, quem in honorem Apollinis apud Delios cecinit, ad Latonem, Dianam, & Apollinem, ſiue etiam ad Muſas orationem dirigens, illis indicat, vt quærentibus palam facerent Auctorem hymni, & dicit eum eſſe cæcum, & οἰκεῖν in Chio petroſa.

ἀλλ' ἄγε δὴ Λητὼ μὲν Ἀπόλλων τε, Ἀρτέμιδι ξὺν
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι, ἐμοῖο δὲ καὶ μετόπισθε
Μνήσασθ' ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ἐνθάδ' ἀνέρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθών.
Ὦ Κοῦραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα;
Ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ὑμέων
Τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.
Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
Ἡμεῖς δ' ἡμέτερον κλέος οἴσομεν ὅσσον ἐπ' αἶαν
Ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὖ ναιεταώσας.
Οἱ δ' ἐπεὶ δὴ πείσονται ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν,
Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω, &c.

Id eſt:

Sed Age ô Latona, Apolloque cum Diana
Saluete vos omnes, mei autem & poſtea
Memores ſitis, quando vtique aliquis terreſtrium hominum.
Hic roget hoſpes ærumnoſus veniens:
O puellæ quis autem vobis vir ſuauiſſimus Poetarum
Hic verſatur, & cauſa cuius maximam capitis voluptatem?
Vos valde bene reſponderitis à nobis,
Cæcus vir, habitat autem Chium ſaxoſam,
Cuius omnes in pretio poſtea erunt cantiones.
Nos autem noſtram laudem feremus quantum ad terram
Hominum verſamur vrbes bene habitatas.
Deinde id illi credent, quoniam & verum eſt,
Verum ego non deſinam. &c.

His carminibus manifeſto auctorem carminis

cæcum fuiſſe,& in Chio Inſula habitaſſe habemus. Et vt exiſtimo, nec puto me meam hanc opinionem fallere, hymnum hunc Homerus conſcripſit,cùm animo anxius doleret ſe à Theſtoride Phocenſe nequiſſimo homine deceptũ; qui Homeri carmina ſubrepta Græcis ciuitatibus veluti propria venditabat. Nam Theſtorides,cùm plurima ab Homero dictata, atque communicata,vt ait Herodotus,deſcripſiſſet,relicta Phocæa Chium conceſſit, vbi carminibus diuulgatis non tantùm laudem egregiam,ſed & fructum non vulgarem ſibi parauit; vbi id præſciuiſſet Homerus maximo ſtudio Chium properauit. Suo aduentu Theſtoridem conſcientiæ crimine pauidum diſpulit. Non ita tamen Homerus quieuit,ſed aſſiduè curis moleſtiſſimis diuexabatur, ægrè ferens peſſimum hominem, ac plagiarium adhuc per Græciam vagari abſque eo,quod puniretur:incumbebatque vt omnibus patefaceret auctorem carminũ ſe eſſe,non Theſtoridem.Hinc abreptâ occaſione Deli,vbi conuentus omnium Græcorum, & planè vniuerſalis,in hymno,qui recitari coram omnibus debebat,nomen quod iam & antea ſibi tacendum fore cenſuerat,occultat,at rem, & patriam Auctoris aliquo modo,& dubiè publicat. Ait enim feſtiuiſſimorum carminum ſcriptorem eſſe cæcum,& in Inſula Chio habitare.Et hoc ſatis ſibi eſſe ſi per Græciam euulgaretur, Οἱ δ' ἐπειδὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν. *Deinde quando illi credent,quoniam & verum eſt.* Non nugas ſcilicet damus,non ſciolos fallimus, id quod dicimus verum

verùm eſt. Quare vel ſola huius rei vulgatione Theſtorides ipſe contumeliis onuſtus, prouinciam malè contra nos machinandi deſeret. Nos diu ſopitam noſtram gloriam, & alterius nequitia deturbatam reparabimus. Quare non eſt, quod de cætero res meas ſilentio inuoluam; palam fiat omnibus me cæcum eſſe, & Chij habitationem habere.

Moroſus neſcio quis dicet: Quid nobis falſa pro veris obtrudis? Primum concedimus Homerum Chij commoratum, quod etſi Homerica auctoritas nulla eſſet, adhuc concederemus. Habitatio quid ad patriam? mora quid ad natales? Romæ nunc habito, tu Coloniæ, Venetiis ille, ideone ego Romanus, Colonienſis tu, Venetus ille dicendi erimus? Ne rectam auctoris ſententiam malà interpretandi libidine peruerſam, auerſam agas.

Alterum item eſt. Malè quæ Homerica non ſunt, pro Homericis dicendis. Hymni qui præ manibus ſunt, ſub Homeri nomine, licet dictione, ſententiâ, ac modo Homerici ſint, non tamen Homerici erunt, quaſi ab Homero conſcripti. Multorum literatorum calculo ab Homericis eiiciuntur. Et præcipuè hic hymnus in Apollinem, quem nunc laudas auctoritate Scholiaſtæ Pindarici Cynæthi cuiuſdam Chij, non Homeri eſt. En eius verba, Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ῥαψῳδοὶ οὐκέτι τὸ γένος εἰς Ομηρον ἀνάγοντες. Επιφανεῖς δὲ ἐγένοντο οἱ περὶ Κύναιθον, οὓς φασι πολλὰ τῶν ἐπῶν ποιήσαντας ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ομήρου ποίησιν. Ην δὲ ὁ Κύναιθος Χῖος, ὃς καὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ομήρου ποιημάτων τὸν

εἰς Ἀπόλλωνα γεγραμμένον Ὕμνον λέγεται πεποιηκέναι. Οὗτος οὖν ὁ Κύναιθος πρῶτος ἐν Συρακούσαις ἐραψῴδησεν τὰ Ὁμήρου ἔπη κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἐνάτην Ὀλυμπιάδα, ὡς Ἱππόστρατός φησιν. *Poſthac & Rapſodi qui genus ſuum ad Homerum non deferebant. Celebres fuere, qui Cynathum ſequuti ſunt, quos narrant multa carmina à ſe confecta in Homeri poëſim inſeruiſſe. Erat vero Cynathus Chius, qui inter alia Homeri poëmata Hymnum Apollini inſcriptum, compoſuiſſe dicitur. Hic itaque Cynathus primus apud Syracuſanos Homeri carmina per rapſodiam decantauit ſexageſima nona Olympiade. vt Hippoſtratus ſcribit.* Incertus ponit titulum etiam libri, in quo hæc aſſerit Hippoſtratus. Κίναιθος Χῖος πρῶτος Συρακούσαις ἐρραψῴδησε τὰ Ὁμήρου ἔπη, ὡς Ἱππόστρατος φησὶν ἐν τῇ Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ. *Cinæthus Chius primus Syracuſis Homeri carmina per Rapſodiam recitauit, vt Hippoſtratus ſcribit in Olympiadum deſcriptione.* De eo etiam dubitauit Athenæus Dipnoſophiſt. lib. 1. ſiue eius Epitomator. Καὶ Ὅμηρος δὲ, ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τὶς ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα Ὕμνοις φησὶν Ἀπόλλων φόρμιγγα ἐν χερσὶν ἔχων χάριεν κιθάριζε καλά. καὶ ὕψι βιβάς. *Homerus, ſiue Homeridarum quiſpiam in hymnis in Apollinem: Apollo Qui tractas manibus citharam nunc dulce ferito Altius incedens, & pulchrius.* Auctor Anonymus Vitæ Homericæ. Οὐδὲν δὲ αὐτοῦ θετέον ἔξω τῆς Ὀδυσσείας, καὶ τῆς Ἰλιάδος. ἀλλὰ δὲ καὶ τοὺς Ὕμνους, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν εἰς αὐτὸν φερομένων ποιημάτων ἡγητέον ἀλλότρια, καὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς δυνάμεως ἕνεκα. τίνες δὲ αὐτοῦ φασὶν εἶναι, καὶ τὰ φερόμενα δύο γράμματα τῆς τε Βατραχομυομαχίαν, καὶ τὸν Μαργίτην. *Nihil illius exi-*

ſtimandum

ſtimandum eſt, præter Odyſſeam, & Iliadem. quinimmo & Hymni & reliqua, quæ ad ipſum referuntur Poëmata propter naturam & facultatem ab eo abiudicanda ſunt. Quidam illius eſſe aſſeuerant Batrachomyomachiam & Margiten. Fuluius Vrſinus in Virgilio cum Græcis ſcriptoribus collato pag. 39. *Nec enim vllo vnquam pacto perſuadere mihi potui hymnos illos Homero tribuendos eſſe, cùm aliis de cauſis, tum ob ea, quæ apud Pindari Interpretem, quicumque ille ſit Nemeorum* εἴδει 11. *leguntur. Sunt autem hæc*: ἐπιφανεὶς ᾗ ἐγένοντο, &c. verba ſuperiùs ſcripta ſunt. *Scio tamen à Thucydide hunc ipſum hymnum Homero inſcribi; à Pauſania autem in* Μεσσηνιακοῖς, *&* Ἀργολικοῖς *ad Cererem, in Achaïcis verò ad Neptunum; Homeri hymnos citari, qui tamen in his, qui Homero inſcripti ſunt, non leguntur; ſi modò Pauſanias bonus harum rerum exiſtimator cenſendus eſt.* Ideoque eos pag. 141. ſub Cinæthi Chij nomine laudat, & pag. 156. de Hymno in Venerem videtur dubitare Domitius Calder. Comment. in Syluas Statij. *Hymnos præterea Homeri in Deos legimus, ex quibus Pauſanias teſtimonio ſæpè vtitur. Ego tamen certa Græcorum monumẽtorum auctoritate affirmauerim id opus eſſe non Homeri Poëtæ, quem veneramur. ſed alterius, qui Homerus Sellius Grammaticus eſt appellatus. Is enim Hymnos ſcripſit, & luſus vario carminum genere, ſolutaque oratione de perſonis Comicis, & argumenta Comœdiarum Menandri.* Benedictus Ægius notis in Apollodorum alium facit Homerum Hymnorum Auctorem. De illis videntur dubitare Caſaubonus de Satyrica Poëſi lib. 1. cap. 2.

Ioannes

Ioannes Baptiſta Pozza Elucidarij lib.1.tract.2. cap.3. Ioãnes Bernartius Scholiis in Statij Thebaidos lib.4.χ.275. & de iis quoſdam dubitaſſe refert Politianus Epiſt.lib.12. prima ad Picum, & Ioannes Spondanus Proleg. de Homero, hymnos illos, Homero Sellio tribuit. *Sed hæc longè diſtant ab octuplici illo Homero, quem nobis inculcat Pſeudo-Archilochus: & tamen non inſcitu digna, vel propter Hymnos, qui nomine Homeri circumferuntur. Quos huic poſtremo Homero,* Sellio, *poſſis vindicare vt alias dicemus.* Videbatur etiam dubitaſſe Natalis Comes Mythol.lib.3. cap.17. de Luna. *At hymnographus Homerus ille, qui hymnum in Lunam ſcripſit, non ſolum in curru,* &c.

Qui ſimilia in medium afferunt, ſciant velim Homerum ſemper genus, nomen, & patriam occultare conatum, hic quaſi per vim, dum palam facere omnia cogeretur, in decretis perſiſtentem ambiguo vocabulo vſum, vt poſſent poſteri, ſi vellent, alio illius voculæ ſignificatu in aliam partem diſtrahere. Quod ſi non feciſſet ianr lis vniuerſa de patria Homeri fuiſſet dirempta: fruſtraque aliæ ciuitates repeterent. Noluit Homerus aliarum ciuitatum conatus diuertere, comprimereque impetus, quare expoſuit quidem id, quod erat, ſed dubietatis inuolucro adhuc incertum, ideoque verbo οἰκεῖν, *habitare* ſcilicet vſus eſt. Sed plana eſt verbi οἰκέω, & οἶκε apud Homerum ſignificatio. Non enim ſolum habitatione, ſed etiam terram patriam ſignificat, & idem eſt οἰκεῖν ἐν Χίῳ, ac eſſe ex Chio, & Chium patriam habere: pluribus potiſſimum in Home-

ro

ro exemplis ab Iliade, Vlyſſeâque petitis probari poteſt, paucis contenti erimus. Nam Odyſſ. z, cum Nauſicaa ſuam, & Phæacum vrbem, & patriam Vlyſſi exponere vellet, nullo alio, quam οἰκεῖν vocabulo ſignificauit,

Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.

Odyſſ. N. de donis à Phæacibus Vlyſſi datis in patriam, ſiue Ithacam conuertenti patriam nomine οἴκου declarauit,

Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοί
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

Et inferiùs de Phæacibus, qui relicto Vlyſſe dormiente in Phæaciam reuerſi ſunt: Αὐτοὶ δ' αὖτε οἶκόνδε πάλιν κίον. Odyſſ. Ω. de cæde Procorùm Penelopes, dum ait, vniuſcuiuſque cadauer in patriam remiſſum patriam οἴκου nomine ſignificauit.

Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.

Et Iliad. Z. de occiſis à Bellerophonte, qui ideò in patriam redire non poterant.

——— Τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκον δὲ νέοντο
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.

Et Ψ. de Ventis, qui poſt incenſam pyram Patrocli in propriam ſedem abierunt.

Οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖθις ἴσαν οἶκον δὲ νέεσθαι
Θρηΐκιον κατὰ πόντον.

Et illud etiam quod habetur Odyſſ. I. ſimillimum propoſito ex hymno certamini eſt. Vlyſſes enim non alia ratione, quàm οἴκου nomine Patriam exprimit.

φάσαι

Φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι
Υἱὸν Λαέρτεω ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.

Hæc pauca ex plurimis, quæ in Homero ſunt ſufficiant. Nec Theocritus epigram. in Anacreontem ab hoc dicendi modo abſtinuit:

Θᾶσαι τὸν ἀνδριάντα τοῦτον ὦ ξένε
Σπουδᾷ καὶ λέγ' ἐπὰν ἐς οἶκον ἔνθῃς
Ανακρέοντος εἰκόνα εἶδον ἐν Τέῳ.

Hinc Οἰκεία pro patria ſumitur, vt aduertit Euſtathius Iliad. η. & Odyſſ. α. & Εκπεσὼν τῆς οἰκείας, Patriâ pulſus. Et ne nimius ſim ipſe etiam ὁμηρικώτατος Plato nomen οἴκου pro patria vſurpauit in ſympoſio de Apollodoro Phalereo εἰς ἄστυ οἴκοθεν ἀνιὼν φαληρόθεν. & in principio Ionis, Τὸν Ιωνα χαίρειν. Πόθεν τὰ νῦν ἡμῖν ἐπιδεδήμηκας, ἢ οἴκοθεν ἐξ Εφέσου. Fuit autem Io patria Epheſius.

Quando verò huiuſce Ionis mentio incidit, minimè prætereunda eſt Iulij Scaligeri immanis oſcitantia, & ſtupor, qui Poëtices lib. 1. cap. 46. vult hunc eſſe Ionem Chium poëtam. *Multum operæ in hoc genere poëmatis*, Dithyrambici ſcilicet, *poſuit Ion Chius, cuius nomine ſcripſit Dialogum Plato.* Perbellam hominis eruditionem. Vt multa nouit iſte vir. Vt commodè, ac ſincerè tractat antiquitatẽ. En quomodo Ion ex Chio, & Poëta Tragico, Epheſius, & Rapſodus de repente, vel vnâ Scaligeri deſidiâ factus eſt. Apage ineptiarum. Ion, qui Dithyrambicum carmen excoluit, fuit patria Chius, & Tragici nomen ſibi vindicauit, at cum quo in Platonis Dialogo de furore poëtico diſputatur, fuit arte, ſiue profeſſione rapſodus. Plato, Καὶ μὴν πολλάκις

γε ἐζήλωσα ὑμᾶς τοὺς Ραψῳδοὺς, ὦ Ιων, τῆς τέχνης. *Atqui vos Rapſodos artis veſtræ illius gratia, Io, Felices ſæpenumero indicaui.* Patriâ Epheſius. Idem Plato, Περὶ δὲ Ιωνος τοῦ Εφεσίου ἀπορεῖ, καὶ οὐκ ἔχει συμβάλλεσθαι, ἅτε εὖ ῥαψῳδεῖ, καὶ ἢ μή. *De Ione autem Epheſio hæreat, nec poſſit coniicere rectè, an ſecus ex Rapſodicæ illius artis inſtituto carmina decantitet.* Et inferiùs; Ιωνα δὲ ἄρα τὸν Εφέσιον οὐχ αἱρήσεται στρατηγὸν, καὶ τιμήσει ἐὰν δοκεῖ ἄξιος λόγου εἶναι; τί δαί; Οὐκ Αθηναῖοι μέν ἐστε οἱ Εφέσιοι τὸ ἀρχαῖον, καὶ ἡ Εφεσος οὐδεμιᾶς ἐλάττων πόλεως. *Ionem verò Epheſium non eliget Imperatorem, & in pretio habebit, ſiquidem pretio aliquo dignus eſſe videatur? Quid dicam? nonne vos etiam Epheſij olim fuiſtis Athenienſes, & Epheſus nulli cedit ciuitati.* Argumentare mecum, Lector, vel Scaliger legit Ionem Platonis, vel non; ſi legit, vel intellexit, vel non. Nefas eſt Scaligerum, Platonem non intellexiſſe; ſi intellexit, vel malè intellexit, vel quæ intellexit per ſummum nefas malè aliis tradit. Si nõ legit, vt quid iudicium fert? Quare etiam in eo viro ipſe culpat, quæ in eo non legit, vel lecta in alium ſenſum diſtorſit? memoriæ tantum lapſus eſſe non potuit, niſi etiam miram ἀνιστορησίαν addas. Si alius crimen hoc commiſiſſet, quantas ipſe Scaliger turbas cieret? Cæteris cæcutientibus ipſe ſolus videre quonam plauſu profiteretur. Et tamen ipſe in medio ſole cæcutit, & vel leui Mineruâ antiquitatem deguſtantibus nota, cenſor ipſe omnium, & in pios literatorum manes iudex acerrimus, melius impoſtor, ac detractor inſulſiſſimus, vel non videt, vel ſi videt, diſtorquet.

Nec Gyraldus, à quo ſua exſcripſit Scaliger, licet idem dicat, ipſum excuſat. Sed eſto aliorum πλάνῃ, quam ipſe non vidit, deceptus μέγα ἐπλανήθης, σὺ ὁ μέγας, ὡς σὺ μεγαφρονεῖς Scaliger. Et quod peius, aliis quoque hac inſcitiâ tuà egregiè impoſuiſti. Martinus Delrius ne reliquos referam Prolegom. de Tragœdia in Senecam lib. I. cap. vltimo ſimilia tradit. *Ion Chius, cuius Iſocrates, Strabo, & alij meminerunt ab Ariſtophane vellicatus, tanti à Platone æſtimatus, vt eius nomine Dialogum de Poëtica inſcripſerit.*

Sed miſſa hæc, ad locum Homeri reuertamur. Præterquam quod enim Οἰκεῖν ſignificatus apud Homerum ſæpius ille eſt, qui non domum, & habitationem tantum, ſed & patriam inferat, in eo loco hymni plurimi, iique doctiſſimi viri non aliam, quàm patriæ ſignificationem agnoſcunt. & Patriam Homeri Chion eſſe volunt, vel ea ſola ratione quod Homerus dixerit,

τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Ante omnes ſit Sybilla, ſiue Sybillina oracula lib. 3. quæ nonniſi hunc locum reſpiciens ſcripſit Homerum ſe Chium appellaturum, carmina ſunt.

Καί τις ψευδογράφος πρέσβυς βροτὸς ἔσεται αὖτις
Ψευδόπατρις δυσειδεία φάος ὀνοπῆσιν ἐν σῖν
Νοῦν δὲ πολὺν καὶ ἔπος δ' ἕξει ἔμμετρον διανοίας
Οὐνόμασι δυσὶ μισγόμενον, Χῖον δὲ καλέσει
Αὐτὸν καὶ γράψει τὰ κατ' Ἴλιον, οὐ μὲν ἀληθῶς
Ἀλλὰ σαφῶς. ἐπέεσσι γὰρ ἐμοῖς μέτρων τε κρατήσει.
Πρῶτος γὰρ χείρεσιν ἐμὰς βίβλυς ὀνομήνῃ.

Id eſt, Vincentio Obſopæo Interprete.

γε ἐζήλωσα ὑμᾶς τοὺς ῥαψῳδοὺς, ὦ Ἴων, τῆς τέχνης. *Atqui vos Rapſodos artis veſtræ illius gratia, Io, Felices ſæpenumero indicaui.* Patriâ Epheſius. Idem Plato, Περὶ δὲ Ἴωνος τοῦ Ἐφεσίου ἀπορεῖ, καὶ οὐκ ἔχει συμβάλλεσθαι, ἅτε εὖ ῥαψῳδεῖ, ἢ ἃ μή. *De Ione autem Epheſio hæreat, nec poſſit coniicere rectè, an ſecus ex Rapſodicæ illius artis inſtituto carmina decantitet.* Et inferiùs; Ἴωνα δὲ ἄρα τὸν Ἐφέσιον οὐχ αἱρήσεται στρατηγὸν, καὶ τιμήσει ἐὰν δοκεῖ ἄξιος λόγου εἶναι; τί δή; Οὐκ Ἀθηναῖοι μέν ἐστε οἱ Ἐφέσιοι τὸ ἀρχαῖον, καὶ ἡ Ἔφεσος οὐδεμιᾶς ἐλάττων πόλεως. *Ionem verò Epheſium non eliget Imperatorem, & in pretio habebit, ſiquidem pretio aliquo dignus eſſe videatur? Quid dicam? nonne vos etiam Epheſij olim fuiſtis Athenienſes, & Epheſus nulli cedit ciuitati.* Argumentare mecum, Lector, vel Scaliger legit Ionem Platonis, vel non; ſi legit, vel intellexit, vel non. Nefas eſt Scaligerum, Platonem non intellexiſſe; ſi intellexit, vel malè intellexit, vel quæ intellexit per ſummum nefas malè aliis tradit. Si nō legit, vt quid iudicium fert? Quare etiam in eo viro ipſe culpat, quæ in eo non legit, vel lecta in alium ſenſum diſtorſit? memoriæ tantum lapſus eſſe non potuit, niſi etiam miram ἀνιστορησίαν addas. Si alius crimen hoc commiſiſſet, quantas ipſe Scaliger turbas cieret? Cæteris cæcutientibus ipſe ſolus videre quonam plauſu profiteretur. Et tamen ipſe in medio ſole cæcutit, & vel leui Mineruà antiquitatem deguſtantibus nota, cenſor ipſe omnium, & in pios literatorum manes iudex acerrimus, melius impoſtor, ac detractor inſulſiſſimus, vel non videt, vel ſi videt, diſtorquet.

Nec

Nec Gyraldus, à quo ſua exſcripſit Scaliger, licet idem dicat, ipſum excuſat. Sed eſto aliorum πλάνῃ, quam ipſe non vidit, deceptus μέγα ἐπλανήθης, σὺ ὁ μέγας, ὡς σὺ μεγαφρονεῖς Scaliger. Et quod peius, aliis quoque hac inſcitiâ tuâ egregiè impoſuiſti. Martinus Delrius ne reliquos referam Prolegom. de Tragœdia in Senecam lib. 1. cap. vltimo ſimilia tradit. *Ion Chius, cuius Iſocrates, Strabo, & alij meminerunt ab Ariſtophane vellicatus, tanti à Platone aſtimatus, vt eius nomine Dialogum de Poëtica inſcripſerit.*

Sed miſſa hæc, ad locum Homeri reuertamur. Præterquam quod enim Οἰκεῖν ſignificatus apud Homerum ſæpius ille eſt, qui non domum, & habitationem tantum, ſed & patriam inferat, in eo loco hymni plurimi, iique doctiſſimi viri non aliam, quàm patriæ ſignificationem agnoſcunt. & Patriam Homeri Chion eſſe volunt, vel ea ſola ratione quod Homerus dixerit,

τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσῃ.

Ante omnes ſit Sybilla, ſiue Sybillina oracula lib. 3. quæ nonniſi hunc locum reſpiciens ſcripſit Homerum ſe Chium appellaturum, carmina ſunt.

Καί τις ψευδογράφος πρέσβυς βροτὸς ἔσεται αὖτις
Ψευδόπατρις δυσειδέα φάος ὀνοπῇσιν ἐν σὶν
Νοῦν δὲ πολὺν καὶ ἔπος δ' ἕξει ἔμμετρον διανοίας
Οὐνόμασι δυσὶ μισγόμενον, Χῖον δὲ καλέσσει
Αὐτὸν καὶ γράψει τὰ κατ' Ἴλιον, οὐ μὲν ἀληθῶς
Ἀλλὰ σοφῶς. ἐπέεσσι γὰρ ἐμοῖς μέτρων τε κρατήσει.
Πρῶτος γὰρ χείρεσσιν ἐμὰς βίβλους ὀνομήνῃ.

Ideſt, Vincentio Obſopæo Interprete.

Quidam deinde ſenex falſorum ſcriptor,& ipſum
Mentitus patriam,naſcetur,lumine captus
Ille quidem,verùm præclarâ mente vigebit,
Aſtringetque modis carmen prædulce, duobus
Mixtum nominibus,Chion quoque ſe ipſe vocabit.
Hic res Iliacas ſcribet, non ſicut habebunt,
Sed clarè, verbiſque meis vtendo modiſque
Primus enim voluet librorum ſcripta meorum.

Vocauit verò Ψευδόπατριν, non quia ipſe Patriam mentiretur,ſed quia à pluribus falsò ambiretur, & multis mendaciis Vrbes, quæ non erant ipſi pro patria aſſererentur. Et hunc Homeri locum non iam factum,ſed faciendum Sibyllam reſpexiſſe,vel eo manifeſtum erit,quod nullibi vſquam aliàs in Homero ſimile quid reperiatur; nec poteſt aſſignari locus hoc vno excepto, in quo ſe Chium Homerus vocarit.

Et ex recentioribus Paulus Manutius Commentar. in Orat. Cicer. pro Archia: *Argiui, Athenienſes,Rhodij hic omiſſi, in Græco autem epigrammate nominati. Rurſus qui à Cicerone Chij nominantur,eos Græcum non habet epigramma.Se verò Chium eſſe Homerus ipſe tradidit in illo verſu in Apollinem:* τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖν δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ. Porrò nos qua ratione in epigrammate illo Galliano Chios reponenda ſit, diximus ſuperiùs.

Melchior Guilandinus de Papyro pag. 69. *Denique Simonides Poëta Lyricus Chium,cui ſententia ipſemet Homerus calculum porrigit. Nam in hymno, quem in laudem Apollinis decantauit, ita de ſe ipſo ſcribit,*

Τυφλὸς

Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Id eſt,

Vir qui luminibus captus Chion incolit altam.

De quo Poëta verſiculo,& omnibus Homeri hymnis; etſi Athenæus lib. 1. *Dipnoſophiſtarum addubitaſſe videtur, tamen Thucydides, qui illum multis ſeculis anteuertit.* &c. Vide infrà.

Vincentius Obſopæus Annotationib. in lib. 1.Epigramm. cap.67. *Hîc mihi temperare nequeo, quamquam commodiore loco facere poteram, quum hactenus de Homeri patria tanta fuerit inter eruditos digladiatio, quin inſeram verſiculos, quos nuper in oratione quadam Ariſtidis reperi citantis eos ex quodam Homeri hymno, quos de ſua patria compoſuiſſe mihi viſus eſt, ſunt autem hi. Loquitur ad Muſas, quærens, quo Poëta omnium maximè delectetur.*

Ω Κοῦραι τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδὸς
Ενθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα.
Υμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ἀποκρίνασθε ἀφ' ἡμῶν.
τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Henricus Stephanus Notis, ſiue Additionibus in epigram. in Homerum, quæ vna cum Certamine Homerico edidit. *Poſtremò addere poſſumus, vel potius debemus his epigrammatis, & præſertim iis, in quibus quæſit Homeri patria quæritur, quoſdam ipſiuſmet Homeri verſus ex quibus cognoſcere, aut ſaltem coniicere licet, Chium patriam eius fuiſſe. In ea quidem certe domicilium ſe habuiſſe perhibet. Extant autem in quodam eius hymno vno ex iis, qui ad nos peruenerunt, eſtque is ordine primus, & eis* Απόλλωνα *inſcriptus*, Αλλ' ἄγε δὴ Λητὼ μὲν, &c.

Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ, ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Guilielmus Xylander Annotat. in lib. Plutarchi de Homero: *Quin ipſe potius Homerus audiatur, qui in hymno in Apollinem perſpicuè ſe, & cæcum profitetur, & Chium ſe patria, aut ſaltem Chij inquilinum fuiſſe affirmat.*

τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Iacobus Dalecampius Annotat. in Plinij lib. 7. cap. 29. *Ambigitur multum inter doctos, cuias fuerit Homerus, & qua ætate vixerit: Chium fuiſſe monſtrat verſus ex eius hymno in Apollinem.*

τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Iſaacus Caſaubonus in illum locum Strabonis lib. 1. in quo refert Homerum ſuæ Patriæ non meminiſſe. Εἰ δὲ μὴ ἐμνήσθη τούτων, οὐ τοῦτο σημεῖον τὸ ἀγνοεῖν. οὐδὲ γὰρ τῆς αὐτοῦ πατρίδος ἐμνήσθη, οὐδὲ πολλῶν ἄλλων, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ λίαν γνώριμα ὄντα φαίνεται δόξειν οὐκ ἄξια μνήμης εἶναι πρὸς τοὺς εἰδότας. *Quod autem oſtiorum Nili non meminit, id non certum eſt argumentum quod ea ignorauerit, nam & patriam ſuam, & multa alia reticuit. Sed ideo potius indicaſſe ea memoratu indigna videri poteſt, quod nimis eſſent nota.* Notat, *In Hymno Apollinis, quem ego cur debeamus ἀθετεῖν contra auctoritatem Thucydidis cauſam nullam ſatis magnam video, in eo, inquam, hymno hæc de ſe Homerus.*

Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Iulius Salinerius Annotat. in Cornelij Taciti Agricolam idem innuit. *At de Homero minimè mirum: de ſe enim, deque Patria niſi hæc & ſubobſcurè.*

Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, &c.

Et,

Ω Κοῦραι

Ὦ Κῶραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιςος ἀοιδῶν, &c.

Et,

Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοίσῃ.

Gabriel item Naudæus Analectorum cum Antiquorum,tum recentiorum lib.2.cap.8. *Ego verò & illis morem geram, & tot illuſtrium vatum nomẽ,patriam,ac labores,è cœno,& tenebris eruam: non equidem imitabor Cymbalum illud mundi Apionem Grammaticum, qui referente Plinio libro 30. natur.hiſtor. cap.2. Vana ſua Necyomantia quæſtionem de Homeri patria ſeptem inter vrbes tot iam labentibus annis agitatam longè magis dubiam, ac obſcuram reddidit; ſed quam hic fidem habere debuiſſet ipſi Homero, talem nodum in hymno ſuo ad Apollinem ita reſecanti.*

τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοίσῃ,

Ac cæteris erudititiſſimis Simonidi, Pindaro, & aliis,qui ipſum ex inſula Chio oriundum fuiſſe teſtati ſunt,hanc & ipſiſmet Poëtis,ſi alicubi patriæ ſuæ meminerunt,& quibuſdam auctoribus, qui nobis in hac inueſtigatione præluxerunt plenam,ac integram præſtabo. Atque vt ab Archítrenio, &c. Erit ergo ſuo teſtimonio Homerus Chius,& illud Οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοίσῃ, idem erit, ac patriã Chius.

Nec audiendi ſunt,qui dicunt hymnos illos, qui ſub Homeri nomine circumferuntur, non eſſe Homericos. Licet enim ſit vnus vel alter, qui obeliſco notari poſſent,& deberent, potiſſima tamen eorum pars ab eruditis, vti genuini Homero laudantur.Nec video cauſam, quare hi ex Homericis eiici debeant. Inter Homerica opera, & hymnos referri ſcribit Herodotus,

Homerici Orpheicis præſtant, & primi dicendi ſunt; ſi diuinitatem, ac ſanctitatem, Orpheici erunt primi, cedunt Homerici, ſecundoque loco exiſtimantur. Quare Græca illa ita vertenda ſunt: *Carminum quidem elegantia, & ornatu Orphei hymni poſt Homericos illos ſecundi habendi ſunt; ſi cultum diuinum, atque ſanctitatem ſpectas Orpheici Homericos illos ſuperant.* Neque enim tot de Diis confabulantur, nec externa immiſcent, vt auditores verborum lenocinio, rerúmque vaga narratione mulceant, ſed preſſi, & ſinceri naturam illius Dei, in quem ſcripti ſunt, breuiſſimo verborum ambitu manifeſtant. Et hæc eſt genuina Pauſaniæ ſententia. Idem Pauſanias in Corinthiacis, & Meſſeniacis alium eiuſdem Homeri hymnum in Cererem laudat, quem cum tot aliis Homeri carminibus periiſſe multum dolemus.

Alij præterea genuinos Homeri fœtus agnoſcunt. Angelus Decembrius de Politia literaria lib. 1. cap. 8. *Feruntur, & eius ingenij iuuenilis minora fuiſſe hymni Deorum, ſeu diuinæ laudationes, quemadmodum ætate noſtra Pontanus pentametricè diuorum laudes cecinit. Itemque Batrachomyomachia iocoſum opus, vt poëtæ iunioris à iuuene quodam Carolo Aretino heroïcè tranſlatum. De quibus opuſculis ſi quidam fortè dubitant, ea Homeri non fuiſſe, quia ſint ſtyli paulo inferioris: dubitari quoque poſſit Priapeiam, Copam, & nonnulla eius generis à Virgilio prodita, quod cæteris eius operibus longè ſint aliena.*

Lilius Gyraldus de poët. hiſt. Dialogo 2. *Hîc, hîc te volebamus, inquit, Piſo. Nam cur vir ſane*

doctus Homerum iſtum, Sellium, *eorum qui extant hymnorum auctorem putarit, abs te ego ſcire velim quid tu hac de re ſentias. Tunc ego non equidem video cur Homero Antiquiori, hoc eſt Iliados, & Odyſſeæ cōditori, hymni, qui leguntur adſcribi non poſſunt, tum dicendi filo, tum carminis maieſtate, etſi nonnullis in locis mendoſè, parumque caſtigatè legantur. Sed vide Piſo quam in cenſuram me traxeris, qua tamen nulli poſtulo præiudicatum, quo minus, quid velit, ſentiat: video enim quam temerè protulerim.*

Sebaſtianus Caſtalio annot. in Sibyllina oracula in locum ſupra dictum. *De Homero loquitur, qui primo hymno in Apollinem Deliadas alloquens monet, vt ſi in poſterum interrogentur, quem Cantorem habeant, quo maximè delectentur, reſpondeant hominem cæcum in Chio habitantem, de ſe loquentem.*

Melchior Guilandinus de papyro pag. 69 *De quo Poeta verſiculo, & omnibus Homeri hymnis, etſi Athenæus lib. 1. Dipnoſophiſt. addubitaſſe videtur: tamen Thucydides, qui illum multis ſeculis anteuertit in tertij hiſtoriarum calce; legitimum; ac genuinum Homeri partum eſſe agnoſcit. Pauſanias quoque in Meſſeniacis tria Homeri carmina recitat ex hymno in Cererem; quem nuſquam hodie extare teſtatus eſt iam dudum Lilius Gyraldus in opere Diis Gentium dicato Syntagmatis decimi ſexti principio.*

Henricus item Stephanus præfat. ad Lectorem in Homerum Græcè, & Latinè à ſe editum in 16. ſcribit: *Quamuis autem de his quoque dubi-*

tatum

tatum verſibus fuerit an ſint Homeri, hac tamen de re nos ambigere non ſinunt, quod à quibuſdam antiquis etiam ſcriptoribus indè afferuntur teſtimonia ſub Homeri nomine. Niſi forte Homeri eſſe nonnullos, ſed iis quoſdam alienos admixtos eſſe dicendum ſit. Et in Additionibus in epigram. in Homerum edita cum Certamine Homerico. De hoc hymno in Apollinem verba faciens, ſcribit: *Ne quis autem de hymno iſto, ac nominatim de his illius verſibus dubitet, ſciat ab Ariſtide afferri in ea quam* κατὰ τῶν ἐξορχουμένων *ſcripſit Oratiuncula. Repetam autem altius eius verba, vt quorſum hoc teſtimonio Homeri vtatur, intelligi poſſit,* Ἀλλ' ὥσπερ τὰ μηχανήματα, &c. & quod de hymnis Homericis Domitius dubitauit, Angelus Politianus non probat lib. 6. Epiſt. 1.

Petrus etiam Caſtellanus de Feſtis Græcorum in Δήλια. Et Guilielmus Canterus Nou. Lect. lib. 4. cap. 23. hymnum hunc in Apollinem tanquam genuinum Homeri agnoſcunt.

An ſint hymni iſti Homerici, cùm dubij nonnulli eorum ſint, & præcipuè hic hymnus in Apollinem, vndenam habemus eum Homericum eſſe? Si nulla alia eſſet auctoritas, vel ſola Thucydidis ſcriptoris grauiſſimi ad id probandum ſufficeret. Is enim non ſolum huius hymni auctorem agnoſcit Homerum, ſed etiam illorum carminum, quæ ſupra poſuimus, & in quibus de Homeri patria mentio fit. Hiſtor. lib. 3. Δηλοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος ὅτι τοιαῦτα ἦν ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖς δε ἅ ἐστιν ἐκ Προοιμίου. Ἀλλὰ σὺ Δήλῳ Φοῖβε μάλιστ' ἐπιτέρπεαι ἦτορ, &c. Et inferiùs. Ὅτι δὲ καὶ Μουσικῆς

ἀγὼν

ἀγὼν ἦν, καὶ ἀγωνιούμενοι ἐφοίτων, ἐν τοῖς δὲ αὖ δηλοῖ ἅ ἐστιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ Προοιμίου, τὸν γὰρ Δηλιακὸν χορὸν τῶν γυναικῶν ὑμνήσας ἐτελεύτα τοῦ ἐπαίνου ἐς τάδε τὰ ἔπη, ἐν οἷς καὶ ἑαυτοῦ ἐπεμνήσθη,

Ἀλλ' ἄγετ' ἱλήκοι μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν:
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι, ἐμοῖο δὲ καὶ μετόπισθεν
Μνήσασθ' ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Ενθάδ' ἀνείρηται ξένος ταλαπείριος ἐλθών.
Ω Κοῦραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ενθάδε πολεῖται καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα
Υμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων
Τυφλὸς ἀνήρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Τοσαῦτα μὲν Ομηρος ἐτεκμηρίωσεν, ὅτι ἦν καὶ τὸ πάλαι μεγάλη ξύνοδος, καὶ ἑορτὴ ἐν τῇ Δήλῳ. *Quod autem hæc ita ſe habuerint, Homerus in primis declarat his verſibus quæ ſunt ex hymno Apollinis,*

Tunc tibi magnopere in Delo mens geſſit Apollo,&c.

Et inferiùs. *Quod autem Muſices certamen fieret, & certaturi ſe conferrent, his quoque verſibus indicat, qui ſunt ex eodem Apollinis hymno. Nam poſtquam Deliacum mulierum chorum celebrauit; ſuam laudationem his verſibus finiuit, in quibus; & ſui ipſius mentionem fecit:*

Verum age dum nobis adſis cum Phœbe Diana,
Vos etiam cunctæ me diſcedente valete:
Et memores eſtote mei poſthac, homo ſi quis
Venerit huc alius peregrè, dicatque, Puellæ,
Qui vir in his verſans vnquam lepidiſſimus oris
Pectora præcipuè demulſit veſtra canendo?
Vos vno aſſenſu ſic reſpondete fauentes:
Vir qui luminibus captus Chion incolit altam.

His igitur argumentis Homerus manifeſtè probauit

nit vel priſcis temporibus ingentem conuentum, & celebritatem in Delo fieri conſueuiſſe.

Ariſtides item oratione κατὰ τῶν ἐξορχουμένων, non tantum hunc hymnum, ſed & carmina, de quibus ſermo eſt, veluti genuina Homero agnoſcit. Καὶ ταῦθ' ὅτι οὐ τοῦ παραδόξου λέγεται χάριν, ἀλλ' ἀμήχανον ἄλλως ἔχειν αὐτά. Κατηγορεῖ τὶς ἄριστος ἰσῶν ποιητὴς Ὅμηρος, τίς θ' ὡς πλεῖστον ἀνθρώποις ἀρέσκει, καὶ τῷ μάλιστα χαίρουσιν, ἢ τοῦ τόγε καὶ αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ προείδετο. Διαλεγόμενος γὰρ ταῖς Δηλιάσι, καὶ καταλύων τὸ Προοίμιον εἴ τις ἔροιθ' ὑμᾶς φησίν,

Ω Κοῦραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα
Ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων.
Τυφλὸς ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ.

Id eſt, *Hæc autem non ad admirationem ciendam dici, ſed quod aliter ſe habere fieri non poteſt, quidam optimus carminum concentor Homerus teſtatur, qui quam maximè hominibus placet, eoque potiſſimum homines gaudent. Vel hoc & ipſe de ſe præuidit; namque Deliadas alloquens, & Proœmium finiens, ſi quis vos interroget, ait, dicatque: Puellæ,*

Qui vir in his verſans vnquam lepidiſſimus oris
Pectora præcipuè demulſit veſtra canendo?
Vos vno aſſenſu ſic reſpondete fauentes:
Vir qui luminibus captus Chion incolit altam.

Certamen Homericum, cauſam cur illum Homerus ſcripſerit, & principium quoque indicat, ne alium nobis intrudendi poteſtas eſſet. Ἐνδιατρίψας δὲ τῇ πόλει χρόνον τινὰ διέπλευσεν εἰς Δῆλον εἰς τὴν πανήγυριν. καὶ σταθεὶς ἐπὶ τὸν Κεράτινον

τινον βωμὸν λέγει Ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα, οὗ ἡ ἀρχή:

Μνήσομαι, οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκατοίο. Ῥηθέντος δὲ τοῦ Ὕμνου οἱ μὲν Ἴωνες πολίτην αὐτὸν κοινὸν ἐποιήσαντο. Δήλιοι δὲ γράψαντες τὰ ἔπη εἰς λεύκωμα ἀνέθηκαν ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ. *Non diu poſt Delum adnauigauit, vt ſolemnitati interueniret, adſtanſque cornea ara hymnum in Apollinem, cuius illud principium eſt:*

Recordabor, neque obliuiſcar, Apollinis longè eiaculantis, decantauit. Quo exacto Iones ciuium proprium, & vniuerſalem ſibi decreuerunt; Delij ſcripta in albo carmina in Dianæ fano poſuerunt. Tantáne erit Scholiaſtæ Pindari auctoritas, vt vnanimem tantorum virorum conſenſum euertere poſſit? Non credam ipſe, ſi ſapiam. Hymnum hunc vti genuinum Homeri hymnum exoſculor. Eo apertiſſimè probo Homerum Chij incolam, Chium fuiſſe. Præter hos Manutius, Xylander, Caſaubonus, quos ſupra memorauimus, alij etiam hymnum hunc veluti Homericum, ampleꝯtuntur, & agnoſcunt.

Hinc apparet Spondani, & aliorum, ſi qui ſunt, error, qui faciunt Homerum Sellium auctorem hymnorum, de quo nos infrà nonnulla, qui ſi reliquorum eſſet huius in Apollinem eſſe non potuit. Quî enim auctor eſſe potuit hymni, cuius meminit Thucydides poſterior, vel coæuus Menandri, cuius Dramatum argumenta ſcripſiſſe Sellium tradit Suidas. Menander ac Thucydides longo temporis interuallo inter ſe diſtant.

MVLTI

MVLTI AVCTORITATE PSEVDO-Archilochi Anniani tantas lites ſe dirimere putant: Sed fruſtrà. Homeri apud Veteres quot,& quinam fuerint? Concluditur Homerum,de quo ſermo eſt, Auctorem ſcilicet Iliados,& Odyſſeæ,quidquid alij dicant, Chium fuiſſe. Cæteras Vrbes admiratione tanti hominis motas honorario Ciuis titulo ſibi vſurpaſſe: Chium aliis illum admirandum,& exoptandum in lucem protuliſſe.

Cap. XVI.

NONNVLLI, & inter eos Iacobus Crucius quæſtionem hanc quæ multipliciter legentium ingenia diſtorſit,ita putant poſſe tolli aliquando, litemque dirimi, ſi plures Homeros fuiſſe concedatur. His vrbibus, ſi non omnibus, eorum ſaltem potiori parti ſatisfacere putant. Adducunt auctoritatem Xenophontis de Æquiuocis,qui ait,*Homeri plures fuère quorum qui eximius Poëtarum extitit vltimus omnium, póſtque Thalem Mileſium inuenitur.* Præterea auctoritatem Archilochi de temporibus ſecuti ſunt, *Sequuti ſunt anni quingenti à captiuitate Troiæ vſque ad vigeſimam tertiam Olympiadem, in quibus floruerunt Homeri octo. Horum primus in Annalibus Teutei regis Aſſyriorum traditur, qui vigeſimus ſeptimus à Nino extitit. Hic Homerus;*

Homerus, vt ibi traditur fuit Smyrnaus, & præfectus eiuſdem regis paulò antè deſcenſum Heraclidarum in Peloponneſum anno X X. *Demophoontis regis Athenienſium, quando Pyrrhus in templo Apollinis fuit ab Oreſte interemptus. Hunc ſequutus eſt Homerus Chius, qui vt Chienſium memoria tradit, floruit arte medicinæ anno* X I X. *Melanthis regis Athenienſium. Alius fuit Homerus patria Cumæus, qui, vt ipſi Cumæi perhibent, enituit magica magis, quam literatura anno* X X I V. *Codri regis Athenienſium. Quartum ciuem ſuum prædiuitem Salaminenſes Cyprij efferunt arte inſtitoria inclytum anno* V I I I. *Agaſti Athenienſis. Biennio pòſt emerſit Homerus Colophonius, quem illorum annales migratione Ionica prædicant effulſiſſe arte pictoria ſimul, & ſculptili. Sextus fuit Athenienſis, qui, vt ipſi ſcribunt, illuſtris reuocatione abolitarum legum, & nouarum latione floruit ſub Archippo. Septimum Argiui habent Muſicæ, atque Geometricæ diſciplinæ præceptis admirabilem anno decimo ſeptimo Diogeneti Athenienſis. Vltimum hunc Homerum ætas noſtra cernit, qui Olympiade* X X I I I. *& à Troiæ excidio anno quingenteſimo, patria Mæon Olympico certamine victor iudicio totius Græciæ, eximius Poetarum eſt habitus, & ei ſoli ius tributum emendandi characteres, & nomina, & linguam Græcam, quæ, vt ferunt, Cadmus Samothrax ferè barbarè, & plenam ruditatis attulit, ſub excidium Troianum, cùm reuerſus eſſet à fuga, quam inierat ob certamen, quod illi Priſca vxor intulerat propter nuptias ſuperinductæ Armoniæ. Sunt ergo nunc characteres, ab Homero forma elegantiore. Nam primi barbariem quandam vetuſtam, & non*

Phœnicam,

Phœnicam ferebant, quia nihil Phœnicum habent, vt cernimus, ſed Galatarum, & Maonum figuras retinent. Idem Homerus reformauit characteres, & Grammatica præcepta primus dedit, cum antea quiſque ſermone ſcriberet ſimul, & loqueretur vernaculo, Quæ profectò etiam Italia, quæ & magna Græcia ſuſcepit. Octo iſtis Homeris, octo, ſaltem ſeptem Vrbibus, ſatisfaciunt.

Præclarè ſanè actum eſſet de Patria Homeri, ſi nugamenta iſthæc, & anicularum deliria locum apud ſaniores homines haberent. Annij ſomnia ſunt, ſub Auctorum ſpecioſo nomine diuendita. Quid? πρόσωπον τηλαυγὲς. ſi acutius introſpicias, ſi res velatas examines, nuſquam illis vel ſtultiora, vel abſurdiora vidiſti. Nata ſunt ad veræ hiſtoriæ ruinam. Hæcne etiam humano generi deerant, quibus minimum lumen, quod in antiquitate habet, vel obſcuraret, vel euerteret? Miſeram hominum conditionem! Paruáne erant, quæ quotidie in propria ſæuiens peſſimus quiſque in eius perniciem, & mortem machinatur, niſi etiam in hæc tempora nequiſſimi naſcerentur, qui variis nugis, figmentiſque, quod ſupererat lumen rationis deſtruerent? Mirum quantum eſt nonnullos in ea animum aduertiſſe, & ex illis veluti ex oraculo argumenta deſumpſiſſe, quibus, vt ipſi malè opinantur, veritatem hiſtoriæ adſtruerent, cùm tamen eam miſeris modis labefactent. Viderunt id ſani homines, & doctiſſimis monumẽtis, veluti programmate, ignominiam, ac ſcelus detexerunt, fraudem apèruerunt, mendacia, quibus ſcatẽt mon-

ſtra illa eliminarunt. Sed nondum veritati proniſum. Sunt quibus benè olent, ſunt qui fouent, ſunt qui ea hiſtoricis monimentis infarciunt, & niſi ex illis loquantur, loqui neſciunt. Quid hîc referam Franciſcum Taraffam, Florianum Ocampium, Hieronymum Romanum, Antonium Beuterum, alioſque qui ſua à ſuppoſititiis libellulis conſarcinarunt. Ne idem agam, & ſæpius ab aliis repetita repetam, lege ſis Ioannem Goropium Becanum Originum Antuerp. lib. 4. Gaſparis Barrerij Luſitani cenſuram de Beroſo, fictiſque ab Annio hiſtoricis, Benedictum Pererium in Danielem, Antonium Auguſtinum Antiquitatum Romanarum Dialog. x i. Ioannem Spondanum Proleg. in Homerum, Octauianum Ferrarium lib. de origine Romanorum.

Vnúmne ergo tantum Homerum fuiſſe in tota antiquitate cenſes? Nequaquam, ſed plurimos, partim nobis notos, & qui ſcriptorum ſolertiâ nomine tenus ad nos peruenêre: partim quos temporis edacis comes obliuio abſorpſit. At non eos ipſos, quos fictitia Commentaria nobis ingerunt. Quorum omnium ne vnum quidem vnquam extitiſſe crediderim, niſi quem ipſa ponunt vltimum fuiſſe, ſi illa ad Homerum, de quo nobis eſt ſermo, referenda ſunt. Quod vt concedamus tempora ipſa non concedunt, ſed Homericorum temporum examen alio tractatu reſeruamus.

Fuêre ergo Homeri plures. Ioannes Tzetzes Proleg. in Heſiodum, Ὅμηροι γὰρ πολλοί γε γεγόνασιν ἕτεροι, ἄλλῳ τῷ παλαιῷ τὴν κλῆσιν τούτου λαμβάνοντες.

νοντες. *Homeri enim multi alij fuêre, antiqui illius æmulatione ſibi nomina imponentes.* Primus omnium antiquiſſimus, & Poëtarum princeps, de quo diſputatur.

Secundus Phocenſis Euphorionis filius, qui in certamen cum Heſiodo veniſſe creditur. Idem Tzetzes ibidem. Ἀλλ' ἴσως ἕτερος Ὅμηρος ἦν τοῦ Ἡσιόδου ἰσόχρονος ὁ τοῦ Εὐφορίωνος παῖς ὁ Φωκεὺς, ὃ καὶ τούτῳ τὴν ἔριν συνάμιλλος, κἂν τὰ ἔπη τοῦ θείου ἐκείνου ἀνδρὸς τῇ ὁμωνυμίᾳ πεπλανημένοι λέγει τοῦτον ἐπλάσαντο. *Sed fortaſſe alius Homerus fuit Heſiodi æqualis Euphorionis filius Phocenſis, qui cum iſto in certamen venit, & licet carmina diuini illius viri nomine ſimili decepti recitare hunc finxerunt.* Vide Iſaacium Tzetzem Proleg. in Lycophron.

Tertius Homerus Byzantius Andromachi filius Euryaleiæ ſcriptor. Idem ibidē: Καὶ γὰρ καὶ τοῦ Φωκέως Ὁμήρου τούτου ἕτερος ὑπάρχει νεώτερος Ὅμηρος ὁ τὴν Εὐρυάλειαν ποιήσας. Ἦν δὲ οὗτος παῖς Ἀνδρομάχου τῷ γένει Βυζάντιος. *Etenim, & Phocenſis huiuſce Homeri alius iunior Homerus eſt, qui Euryaleiam conſcripſit, filius Andromachi genere Byzantinus.* Suidas, Ὅμηρος Ἀνδρομάχης, lego Ἀνδρομάχου. καὶ Μυροῦς Βυζαντίας γραμματικὸς, καὶ τραγῳδιῶν ποιητής. Διὸ συνηριθμήθη τοῖς ἑπτὰ, οἱ τὰ δευτερεῖα τῶν τραγικῶν ἔχουσιν. καὶ ἐκλήθησαν τῆς Πλειάδος. Ἤκμαζεν ἐν Ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ τετάρτῃ, (lego ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ.) Ἔγραψε δὲ τραγῳδίας με. *Homerus Andromachi, & Myronis Byzantiæ filius Grammaticus, & Tragœdus. Quapropter ſeptem illis annumeratus eſt, qui ſecundas partes inter Tragicos obtinent, & Pleiadis cognomentum habuerunt. Florui*

Olympiade centeſima vigeſima quarta. Scripſit Tragœdias XL V. & de Soſitheo. Ἀνταγωνιστὴς Ὁμήρου τοῦ τραγικοῦ τοῦ υἱοῦ Μυροῦς τῆς Βυζαντίας. *Antagoniſta Homeri Tragici Filij Merus Byzantina.* Iſaacius Tzetzes proleg. in Lycophr. Ὅμηρος ὁ νέος Τραγικός, ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Ὅμηρος, ὅνπερ ἐγὼ τῷ Ἡσιόδου νομίζω ἰσόχρονον, κἄνπερ τὰ τοῦ παλαιοῦ Ὁμήρου μεταστρέφωσιν εἰς αὐτὸν, ὁ Ἀνδρομάχου Βυζάντιος δράματα ποιήσας νζʹ. *Homerus iunior tragicus, eſt enim & alius Homerus, cui Ego Heſiodum æqualem exiſtimo, quamuis antiqui Homeri res in ipſum referantur. Andromachi filius Byzantius conſcripſit Tragœdias* 57. Scholiaſtes Hepheſt. Ἐπὶ Πτολεμαίου γεγόνασιν οὗτοι ἄριστοι Τραγικοί. Εἰσὶ δὲ οὗτοι Ὅμηρος νεώτερος, Σωσίθεος, &c. *Sub Ptolemæo hi fuêre præcipui Tragici, Homerus iunior, Soſitheus*, &c. Alius eiuſdem Scholiaſtes. Ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἑπτὰ ἄριστοι γεγόνασι Τραγικοὶ, οὓς Πλειάδα ἐκάλεσαν διὰ τὸ λαμπροὺς εἶναι ἐν τῇ Τραγικῇ, ὥσπερ ἄστρα τὰ ἐν τῇ Πλειάδι. Εἰσὶ δὲ οὗτοι Ὅμηρος οὐχ ὁ ποιητὴς, ἀλλ' υἱὸς ὁ Μυροῦς τῆς Βυζαντίας ποιητρίδος, καὶ Σωσίθεος, &c. *Tempeſtate Ptolemæi Philadelphi ſeptem præcipui Tragici floruêre, quos propter eorum in Tragœdiis compingendis eximium ſplendorem, quemadmodum & aſtra, quæ in Pleiade ſunt, Pleiada nominarunt. Fuêre autem hi Homerus non poëta ille, ſed filius Myronis Byzantiæ Poëtriæ, Soſitheus*, &c. Hinc corrigendus eſt Suidæ locus in Μυρώ. Μυρὼ Βυζαντία ποιήτρια ἐπῶν, καὶ ἐλεγείων, καὶ μελῶν Ὁμήρου τοῦ Τραγικοῦ μήτηρ, ſic enim corrigo, non θυγάτηρ vt legitur, γυνὴ Ἀνδρομάχου τοῦ ἐπικληθέντος Φιλολόγου. *Myro Byzantina Poëtria ſcripſit*

carmina

carmina Elegiaca, & Lyrica Homeri Tragici mater, uxor Andromachi cognomento Philologi. Huius ſtatua erat in Gymnaſio Zeuxippi, talique elogio à Chriſtodoro exornata.

Ἵστατο δ᾽ ἄλλος Ὅμηρος, ὃν οὐ πρόμον ἐννεπιάων
Θέσκελον υἷα Μέλητος ἐϋρρείεντος ὀΐω,
Ἀλλ᾽ ὃν Θρηϊκίοισι παρ᾽ ᾐόσι γείνατο μήτηρ
Μυρὼ κυδαλίμη Βυζαντίη. ἣν ἔτι παιδνὴν
Ἔτρεφον εὐεπίης ἡρωΐδος ἴδμονα Μοῦσαι.
Κεῖνος γὰρ τραγικῆς πινυτὴν ἠσκήσατο τέχνην
Κοσμήσας ἐπέεσσιν ἑὴν Βυζαντίδα πάτρην.

Horum ſententia ſic reddi poſſe videtur:

Non ego perſpicui natum reor eſſe Meletis
Æternum, facundum illum, qui perſtat. Homerũ,
Sed quem Threicio peperit Byzantia Myro
Littore, quam teneram, & iam heroica verba crepantem
Pegaſides pauêre. Etenim non ſegniter artem
Hic Tragicam excoluit, patriam, & Byzantida cœlo
Extulit inſignis diuino carmine vates.

Quartus erit Sellius Grammaticus, cuius ſcripta Suidas enumerat: Ὅμηρος Σέλλιος χρηματίσας γραμματικὸς, ἐποίησε τάδε, Ὕμνους, Παίγνια δι᾽ ἐπῶν εἴδη πλεῖστα, καὶ καταλογάδην περὶ τῶν Κωμικῶν προσώπων. περιοχὰς τῶν Μενάνδρου δραμάτων. *Homerus Sellius Grammaticus conſcripſit hymnos, ludicra carminum varia genera, & ſoluta oratione de Comicis perſonis. Argumenta Menandri fabularum.* Huic Sellio Spondanus tribuit Homericos hymnos, ſed perperàm. Alios item fuiſſe non dubito, qui mihi modò non occurrunt. Eorum patria certa eſt.

Nec noſtra intereſt,ſi incerta fuerit, illam perueſtigare.Tantũ Homeri illius antiquiſſimi,qui Iliados, Odyſſeæque auctor,& communi omniũ ſuffragio PRINCEPS POETARVM habitus eſt, patriam inquirimus,& iam dictis inuenimus.Illum tot Vrbes exoptauerunt.Pro illo hanc prouinciam ſuſcepimus. Et cùm de eo dubitaretur, quæ certa erant in medium proferre conati ſumus.Hîc æquiuocationi nullus locus,ſi alij fuerint Pictores,Medici,Muſici,nihil refert, & impium eſſet dicere florentiſſimas Ciuitates adeò fuiſſe hebetes,vt quid inter Pictorem,Muſicum, & Poëtam diſcrimen ſit, neſcierint diſtinguere. Habeat ſua igitur Annius,& fœtus ſibi non diſſimiles foueat.Καλὸς πίθηκος, καλός.

Refert Tacitus vndecim Vrbes Aſiæ pari ambitione certaſſe, in quanam earum templum Auguſto ſacrum extrueretur, conatu ſimiles,viribus diſſimiles:illa nõ multum inter ſe diſtantia memoraſſe vetuſtatem generis, in populum Romanum ſtudia,& officia, in eum vniuſcuiuſque pro viribus,& data occaſione diuerſa. Sententiâ omnium prælatos Smyrnæos, quod grauiſſimo in diſcrimine exercitus, ob aſperitatem hyemis,& penuriam veſtis omnes,qui adſtabant Smyrnæos detraxiſſe corporis tegmina, Romaniſque legionibus miſiſſe.Multo plures pro Homero ſibi aſſerendo decertarunt; in eum ſtudia, honores, officia pro facultate delata, quænam fuerint ſupra examinauimus. Chium prætulimus, quod validioribus eum ſibi aſtruat argumentis.Ea non viuum tantum Homerum,ſed

eo mortuo eius ſucceſſores Homeridas fouit. Nomen eius dulciſſimum in Vico, Homeri dicto, proprio priſco mutato obſeruauit ad aures, vt quem animo, & corpore viuum perceperat, mortuum memoria cuſtodiret. Quemadmodum ad hæc tempora, ruderibus domus Homericæ conſeruat; manéntque loca illa, in quibus poëmata ſua conſcripſiſſe traditur, quod publico ſigno demonſtrauit nummo in honorem eius excuſo, quo melius de eo meriti ſunt, quàm dum templum, vel ſtatuam alij erexerunt. Hoc ita eſſe Argiuorum Senatu decretum, auctoritate Antiquiſſimorum, & recentiorum, eorumque eruditorum hominum firmatum, Homerus propriâ confeſſione faſſus eſt. Quæ afferunt aliæ non ea ſunt, vt cum hiſce comparari poſſint. Quare Homerus erit Chius, ſi quæ fides in hiſtoria eſt.

FINIS.

LEONIS ALLATII
HOMERI
Natales.

ANDREA BAIANO
Jnterprete.

ANDREAS BAIANVS LECTORI.

HOMERI, & Nili natales ſi non geminos, pares quidem inter ſe iudico. Ambo enim, dum quæ neſcio cæleſtia arguunt incunabula, vix adhuc in terris inuenti, nullibi & vbique fontes aperire ſuos, fabulis permisêre dicentibus. Quid? an non Homerus Poëtarum Nilus, vt etiam Nilus ipſe fluuiorum Homerus appellandus? Vnus in oſtia, ſeu tamquam in flumina exuberat, quibus Ægyptios ſudo, & auaro ſemper laborantes cœlo, vdos, & frugum prodigos efficit campos; Alter verò in multo beatiores,

hoc eſt, omnium ferè eruditionum, & ſcientiarum amnes exgurgitat, quibus & philoſophantium ad ſubliniora quotidie mentes erigit, & Poëtarum fœcundiora reddit ingenia. Quod ſi ille Naturæ fluuius ex terreſtri cælo ortum habere creditur: hic autem ſapientiæ, vnde, quàm ex altero? Cùm igitur in hoc natale cœlum apud Leonem Allatium arte, quâ ſolet, & ingenio, Oratoriè, & Poëticè ipſius diſſertantem Natales incidiſſem: vtroque ſanè partu, maximè verò quem Elegis purè Græcis compegerat, delectatus, veterem Amicum amicè monui, & obſecraui, ne rei huiuſmodi nouitatem, ſtylique elegantiam ſtudioſos latère ſineret. Itaque me totidem carminibus Latinum interpretem, promiſi, & obtinui. Quantæ meæ opis fuit ne Auctorem debitâ defraudarem laude, ſtudui. Non

dubito

dubito ei omnes benè de Poëſi ſentientes applauſuros. Hoc demum pro Coronide laudis, & epiſtolæ ingenuè dicam, neque plura; laborem huiuſmodi Homeri dignum eſſe Natalibus, & eiuſdem afflatum ſpiritu, atque etiam de ipſo dicendum ex parte, quod omnino à magno Baſilio de vtraq; poëtæ Rhapſodia dictum fuit, Πᾶσα μὲν ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστὶν ἔπαινος. καὶ πάντα αὐτῷ πρὸς τοῦτο φέρει. Fruere ſtudioſe Lector, & Vale.

ΛΕΟΝΤΟΣ

ΤΟΥ ΑΛΛΑΤΙΟΥ,

Ὁμήρου γοναί.

Θυμὲ τίη μεγάτολμος ἀπὸ χθονὸς ἴχνος ἀείρων
Ποσσὶ διαπρήσσεις αἴθραν ὑπειγομένοις;
Δηρὸν πουλυὼ ἐτέλεσσας ἐπὶ χρόνον: Ἴσχεο τόλμης:
Ἡ δ' ὁδὸς οὐκ ὀλίγη: Ἀλλὰ κέλευθα μέτρει.
Ῥείθροις οὔνομ' ἔδωκεν πτερύγεσσι πεποιθὼς
Ἴκαρος ἀφραδέως, ἴσα Θεοῖσι ῥέων.
Ὄμματα γυμνώθη Θεοπρόπος. Εἶδας ἐτύχθη
Κυσσὶν Ἀρισταίου, Αὐτονόης τε πάϊς.
Ἔργου ἐπιχθόνιος, τί δινέειος πεπότησαι;
Φείδεο μὴ βλαφθεὶς πήμασι ῥιχθὲν ἴδῃς.
Μή μοι ταῦτ' ὀάριζε; Θεοῦ τάδ' ἐναίσιμα φαίνει
Σήματα, τοῖσι φρόνιν γ' εἰκόνεσσιν ἄγει.
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη θεόφρονα μῆτιν, ἀρούρης
Ὄλβον ἀτιμάζω. Ῥίμφα πόλονδε θέω.
Μᾶλλον δ' αὐτὸς Ὄλυμπος ἐπὶ χθονὸς ὦρτο, βαρεῖαν
Αἶαν ἐρυσσήμενος πρὸς δόμον αἰθερίων.
Τόσσον ἔαρ χαρίτων, φάεος πανεπόψιος αἴγλη,
Τερπωλή τε, γάνος τ' ἄμφεπεν ἡμετέρους.
Δάκρυα οὐκέτ' ἔσονται ἐς ὕστερον. οἶκτον, ἀνίην,
Πένθεα θυμαλγῆ πάντα θύελλα φέρει.
Σύμμαχός ἐστι Θεὸς; τῷ καὶ δεδάηκα πυθέσθαι.
Τί πλώσσεις; Θάρσει. Αὐτὸς ὁδοῖο πρόμος.
Αὐτὸς ἐοὺς τ' ἔξαρχος, ἀλεξητὴρ δὲ παρίσται
Κλεινὸς Ὅμηρος, ὃς κλεινὰ γένεθλα πέλει.
* Ὅττι βροτὸς γεγαῶκες, ἃ μὴ θέμις, ἔδρακον ὄσσοις,
Καὶ τοὺς εἰς αὐτὴν δύσφορον ὧραν ὕβρις.

Ἀρχὸς

LEONIS ALLATII HOMERI NATALES.

ANDREA BAIANO Interprete.

MAgna mihi, Mens; magna audes; quā ſurgere
Sublimē video,præpetéque ire pede. (terrâ
Nocte, diéque diù tentas : Abſiſte moueri:
Longum iter hoc: Aliam quam preme, quære viam:
Remigio alarum fretus dedit Icarus vndis
Nomen, dum temerè Numinis inſtar abit:
Sic vates gemino orbe caret,datur ægra moloſſis,
Pabula Ariſtæi, & filius Autonoes.
Serpe ſolo:pennas vacuo quid in aëre vibras?
Ne,caue,damna ferens,dein reputes,quid agas!
Talibus ominibus ne mecum age:Proſpera cœli
Signa micant,virtus queis mihi magna venit:
Prouida mens concepta Deo, præluſtria terræ
Gaudia nil duco;quo facilè aſtra peto.
Quin etiam polus ipſe ſolo deſcendit, vt illud
Pondere inane graui lucida ad aſtra leuet :
Ver vbi perpetuum Charitum,& iubar omnia cingens
Lumina mortales, deliciiſque replet:
Non lacryma, non mœror erit;quippe omnia prorſus
Tempeſtas ſecum cordis acerba tulit.
Omnipotens aderit; cui iam parere ſueſce
Quid trepidas?aude:Dux erit ille viæ.
Carminis ipſe auctor:deerit neque clarus Homerus
Cuius in orbe dati lumina prima cano.
Qui Vatum vt modulos regat,eloquiique magiſtris
Monſtret iter,portus deſuper ipſe venit.

Ne

Ἀρχὸς ἀοιδοσύνης, ῥήτρης τε θεόσδοτος ὅρμος.
 Μὴ δείμαινε χερείω, ἔνθ᾽ ἅλις ἐστὶ λόγων.
Ἤδη θλιβομένη μογεραῖς ὠδῖνεσι κόρση
 Ζηνὸς Ἀθηναίη γείνατ᾽ ἀειστοτόκος.
Τεύχεσι λαμπομένην, πάλλουσαν ἀρήϊον ἔγχος.
 Νεῦε δὲ κρατὶ κόρυς δεινὸν ἱεῖσα φάος.
Ἀσπίδα χειρὶ τίναξεν ὄρεσσι πανείκελον. Εἶδος
 Σώματος οὐκ ἐρέω. Ἀφθορίησι μέλει,
Οὐδὴν καὶ ἀτέλεστον ὑπ᾽ ἐκ πυρὸς ἔξαγε Βάκχον
 Καὶ μηρῷ ῥάψας δηθὰ πέπαινε τόκον.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ χρόνος ἦλθε, λεχὼ πάλιν εὐάδι φωνῇ
 Ἄρτεμιν ἐξεκάλει, γαστρὶ πάρεδρον ἔμεν.
Μέχει ῥαφαὶ μογεόντος ἀπαὶ μηροῖο λυθεῖσαι.
 Ἀρτιμελῆ κοῦρον ῥεῖα φόως δὲ φέρον.
Καὶ γενέτης μετάμειψε φύσιν, καὶ γίνετο μήτηρ.
 Ἠμαστὸν θῆσθαι παισὶ τροφεῖα διδούς·
Νόσφιν θηλυτέρων μετέχειν τόκον ἄρσενας Ἥρη
 Ἠδέσθη, ζήλῳ τ᾽ ἄχνυτο θυμοβόρῳ.
Ἥρη Ζηνὸς ἀδελφειὴ, καὶ ὁμευνέτις, ἔνθεν
 Ἦτορ ὀκινήθη, καὶ φρένα δῶκε χόλῳ.
Ζεὺς, φάτο, τέκνα λόχευσε γυναικείων δίχα λέκτρων,
 Ἐκτρέψας Μοιρῶν ἄτροπον ἁρμονίην.
Αὐτὴ ἐγὼν, Κρονίδαο δέμας, καὶ κάρτος ὁμοίη
 Ζηνὸς ἄτερ, πάντων τ᾽ ἀνδρομέων ὀάρων.
Τέκνον ἐμοῖς στέρνοισι διασπείρασα φορέσσω,
 Καὶ τραφὲν ἐξοίσω καίριον ἐκ λαγόνων.
Οὐρανίδαι χθονίων ὀλοώτεροι οἷς Διὸς ὁρμαί.
 Ἀφραδέες, πινυταὶ κ᾽ εὔφρονές εἰσι φράδαι.
Οὐκ ἂν τόσος ἄνασσεν, Θεῶν δὲ ὁμήγυρις ἄλλων
 Ζώεσκ᾽ οὐτιδανὴ ἡμετέροισι γέλως,
Οὐ μὲν ἐπολρεύουσαν ἐναίσιμα, καὶ φίλα θυμῷ
 Πορσύνειαν ὁμῶς, μηδὲ κλαπεῖντο δέει.

Ἀλλ᾽

Ne vel egeſtatem lingua, rerumve timeto
Pauperiem, ſat vbi copia talis erit.
Inſtabat prægnante Ioui de vertice partus
Summus, & ingruerat præuia ſigna dolor.
Hic Pallas munita armis, haſtamque coruſcans
Et criſtata caput, caſſide, partus erat.
Ægis obit læuam, mentique ſimillimus vmbo
Horribili flamma fulgura ſæua vomit.
Forma erat, ambroſius quali pudor imbuit artus
Atque vbi virginitas intemerata ſedet.
Poſt modo abortiunm ex flammis produxit Iacchum;
Quod femori aſſutum, perficiebat opus.
Ergo puerperij maturo tempore rurſus
Lucina inſana voce ciebat opem.
Diſſuto donec coxendice germen in auras
Partibus integrum protulit ipſe ſuis.
Fit genitor genitrix natura lege ſoluta
An quoque lactanti pectore pignus alet?
Quod pueros ſine matre, viro Saturnia natos
Horret: abhinc rabiem, mœſtitiamque trahit.
Ipſa ſoror Iouis, & coniux, hinc corde furorem
Concipit, & ſecum talia dicta refert.
Iuppiter immoto parcarum ſtamine verſo,
Fœmineo peperit pignora caſſa toro:
Aſt ego quæ ſimilis ſum mole, & viribus olli
Abſque Iouis partus edere parte vetor?
Ipſa meo geſtabo, ſatum quoque pectore germen,
Perfectumque dabo cernere ſolis equos.
Numina terrigenis peiora quis eſſe negabit,
Quæ Iouis inſani facta probanda putant?
Non ſic ille quidem tantus regnaret Olympo,
Fabula nec ſuperi, ludibriumque forent.

V

Αλλ' αὐτοὶ μὲν ἄλαστα τεθηπότες, ἢ θέλον αὐτοί
Μοῖραν ἔχουσι βίης δμωΐδες οὐλομένης.
Ηρης εὐγενές ἐστι φρόνημα, μέγας νόος, ὕβριν
Εστυγε κρειόντων, καὶ θέμιν, οὔτι θέμιν.
Ηκειν οὐ διεδάηκα. Τό μοι φίλον ἔργον ἀνύσσω
Θαρσαλέως. τίς μοι δῆιος αἰτιάσει;
Υἱας ἄτερθε γάμοιο φυτεύσομαι. Εκτὸς ὁμεύνου,
Νόσφι γονῆς τέξω αὐτοτέλεστα βρέφη.
Αιγυπτιὸς τάδ' ἔρεξεν, ὅταν διάησιν ἀήτης,
Λοίσθια πορσύνας, Οὖρος ἔπνευσε γόνον.
Εσχατιὴν πόλι γαῖαν, ὅπῃ πέλε δέμνια Φοίβου,
Ενθα Τάγος ῥεέθροις μίσγεται εἰναλίοις.
Ιππων πουλὺς ὅμιλος, ἐπεὶ φρεσὶ λύσσαν ὀρίνει
Θερμὸς ἔρως, ζεφύρου πιμπλάνεται λαγόνας.
Πνοιῇ τ' ἀσκωθεὶς λάβρον ἔσβεσιν ἵμερον εὐνῆς.
Ερχομένου δ' ἔτεος γείνατο τέκνα φίλα,
Ισα θέειν ἀνέμοισι πεφυκότα. οὐδέποτ' αὐτῶν
Αμμος ἔδειξε ποδοῖν ἴχνια νισσομένων.
Πλώσαι κεν φαίης. Πόντοιο γὰρ οἶδμα περῶσιν
Ποσσὶν ἀβαπτίστοις οὐνιν ἔθιξε σάλος.
Πολλάκ' ἐπ' ἀνθεσίων πολυηχέες ὁρμηθέντες
Οὐ τὸν νέρθε βαρὺν καρπὸν ὁπλαῖσιν ἔκλων.
Η, καὶ ταρσὸν ἔπηξε, φάη δ' ἀντώπιος ὦσεν
Αντολίην δὲ, λέχους μνήσατο νυμφιδίου.
Αλλα δ' ἔναλλα δόαζεν, ὅπως ἐγκύμονι κόλπῳ
Παῖδα τέκῃ, δίων πολλὸν ἀρειότερον.
Ζεύς δὲ πατὴρ ἐγέλασσεν, Ερωτί τε δείκνυεν Ηρην,
Καὶ Μοίραις σήμαιν' ὅσσον ἄεθλον ἔχειν.
Καὶ πρόφρων ἐπέδωκε, τό οἱ καταθύμιον ἦεν.
Τίς δὴ ἔργον περανεῖ Ζηνὸς ἀναινομένου;

Si quæ ego ſubiicio, venturaque molior ipſi
Audirent, animos nec timor ingrueret?
Mirantur miſeri quidquam emutire nec audent.
Quid mihi? ſic pœnas quas voluêre luant.
Nobile conſilium Iunonis, & ardua mens eſt;
Regnantum quæ odit, perſequiturque nefas.
Vt parere haud didici, efficiam quod corde voluto.
Auſa quid aduerſum noſtra venire queat?
Non adiuta viro, ventri quoque germina pangam,
Perfectos Pueros & ſine lege dabo.
Ægypio tumuêre ſinus, ſobolemque dedêre,
Cum leuis inflauit viſcera fœta Notus.
Phœbi vbi gemmantis thalami laquearia fulgent,
Et Tagus auriferis voluitur amnis aquis.
Cornipedes acri Veneris ſtimulante furore
Fœcunda ex Zephyro viſcera ferre ſolent.
Prægnanteſque aura ponunt conſortis amorem,
Pignoraque effundunt tempore cara ſuo.
Curſu ideo ventis ſimiles dum tangit arenam
Vngula, ſeu volucres deſuper ire putes.
Æquora non madidis ſuperant Neptunia plantis,
Nil ſegetes lædunt, ſi ſola culta premunt.
Sæpeque dum rapido pede prauertuntur ariſtas
Vndantes videas, & ſine labe comas.
Subſtitit hæc referens, oculoſque infixit Eoo,
Dum ſocij meminit gaudia ſueta tori.
His aliiſque modis ſtudia in diuerſa ſecatur,
Pignora queis faceret nobiliora Iouis.
Iuppiter hæc ridens Iunonem oſtendit Amori,
Innuit & Parcis, res ea quanta foret.
Sponteque quod coniux auido cum corde volutat
Annuit: inuito quis Ioue rem faciat?

Ἥρη νόσφι γάμων, καὶ ἀνδρομένης ἄτερ εὐνῆς
  Τρεῖς τετράδας μηνῶν κόλπιον ἦγε βάρος.
Εἶτ᾽ ὠδῖσι λυγραῖς γαστρὸς κατεθήκατο φόρτον,
  Κ᾽ οὐδέποτ᾽ αὖθι πάλιν τοῖα κομεῖν ὄμοσεν.
Μαῖα δ᾽ ἐπεὶ περίεργος ἐφράσατο κοῦρον, ἀμίκτοις
  Ριγίσαις τε βοαῖς πᾶν ἐτάραξεν ἕδος.
Οἴ μοι οἷον ὄλισθε κακὸν τέρας. Οἷον ὄνειδος
  Γείναο. Ἡρά, θεοῖς ταῦτα φορητὰ πέλει;
Ὄμμασι πῦρ ἀνίησι, φλόγας δέμας ἐκτοθ᾽ ἰάλλει.
  Αἴθονται τ᾽ ἀδεῶς, αἴσι θίγω, παλάμαι.
Οὐ δ᾽ αὖ ψυχρὸν ὕδωρ, τῷ περ ῥύπα πάντα καθαίρω,
  Οὐ δ᾽ ἄπειρος λουτρῶν ἔσβεσεν ἀνθρακιήν.
Χρὼς δὴ ἄῤῥηκτος, ἄγναμπτος ἅτε σφυρήλατος ἄκμων
  Ἐστήκει μαλακαῖς χείρεσιν ἀντίτυπος.
Ὦ πόποι ἦ τερατωπὸν ἔφυ, τόπερ ἔδρακον ὄσσοις,
  Ἔξοχα χωλεύειν ῥικνὸν ἐόντα πόδας.
Ἔννεπε. ταὶ δ᾽ ἄλλαι πρόθεον προχαλοῖσι πεδίλοις
  Ὀψόμεναι κοῦρον. Χείλε᾽ ἔδησε τάφος,
Μοῦνον Ἀθηναίη γε παρεστάδιον ὄμμα βαλοῦσα
  Ἡδὺ γέλασσε. Γέλως οὐκ ἐφύτευσεν ὕβριν.
Ἥρη δ᾽ ὡς μιν ἴδεν νεμεσήσατο κηρόθι μᾶλλον,
  Καὶ πρὶν ὀδυσσαμένη εἴδεσιν οἷο βρέφους.
Καὶ γόνον ἁρπάξασα παραὶ ποδὸς, ὅσσον ἐτύχθη
  Κάρτος, παλλομένη κάββαλεν οὐρανόθεν.
Ὅς γ᾽ ἐπιδινηθεὶς δέκα ἤματα, καὶ δέκα νύκτας
  Ἤρειπεν ἑνδεκάτη Λήμνου ἂν ἠγαθέην.
Ἔνθ᾽ ἑτέρου σκέλεος κρατεροὺς συνέαξεν ὄχῆας,
  Τῷ καὶ κυλλὸς ἔην ποσὶν ἐπ᾽ ἀμφοτέροις.
Οὐ δ᾽ ὀργὴν ἀπόειπε νόος βαρυκάρδιος Ἥρης,
  Παλλάδι δ᾽ ἀπερχές. μήνιεν αὐτογόνῳ.
Κεύφη γὰρ κότον ἧψε, μόλις φέρεν, οὐδέποτ᾽ αὐτὸν
  Ἔσβεσεν, οὐδ᾽ ἀπέθη. Τῶς νεμεσῶσι φρένες.

Τοὔνεκεν

Non experta tori Iuno quanta vlna fuiſſet
Tantum vteri grauidâ mole gerebat onus.
Iam nouies plenos Dictinna expleuerat arcus
Cùm graue depoſuit pondus acerba dolens.
Pœnituit, matremque vnquam fore deinde negauit,
Votaque iurauit, non temeranda ſibi.
Sedula quæ excepit, cognouit fœmina natum
Implentem horrificis vocibus vſque domum.
Heu mihi quale omen cecidit, quod dedecus aluo
Fudiſti. Numne hoc Dij tolerare queant?
Euomit ex oculis ignem, flammantiaque ardent
Membra, leui digitos cortice tacta coquunt.
Non aqua, qua ſordes tergo, non balnea poſſunt
Artubus ardentes imminuiſſe faces.
Infractum, inflexum corpus, ceu ferrea perſtat
Incus, & manibus mollibus ipſa chalybs.
Proh facinus! verè monſtrum eſt, quod lumine luſtro;
Claudum erit; en etiam cruſcula torta trahit.
Dixerat. Aſt aliæ puerum ſpectare ruebant;
Terrificuſque facit ſtringere labra timor.
Riſit in offenſum Pallas vicina tuendo
Partum, Iuno tamen horruit ex animo.
Ergo puerperio deformi percita plantis
Id rapit, & tota vi, rotat ipſa Polo.
Inde decem ſoles, totidemque volutus in vmbras
Vndecima in Lemnum denique luce cadit.
Alterius fregit ſolidas vbi cruris habenas
Indeque vtriſque æger greſſibus ille fuit.
Iunonis ſemper dehinc mens inuiſa Mineruæ
Extitit, vltrices continuitque minas.
Sic memori offenſa faciles ardebat in iras,
Conceptas nunquam depoſitura faces.

τοὔνεκεν ὀξυχόλοισιν ὑπαὶ ῥιπῇσιν ὀδόντων
Δάκτυλα συσφίγξασ᾽ αἶθραν ἔδευσε λύθρῳ.
Καὶ ῥοδέαις ῥαθάμιγξιν πολὺν χρόνον ἔρρεεν αἷμα
Τῷ πεδίας κλυθεῖσ᾽ ἀπροτίοπτος ἔδυ.
Ενθεν ἔπειτα λίμνασε, καὶ ἠελίοιο βολαῖσι
Πυθομένου λαῦρος λοιμὸς ἐνῶρτο πέδῳ.
Ταὶ δὲ πόλεις ἐσάλευον, ἰδ᾽ ἐκ βρυχίων κενεώνων
Οὐ σθένος ἐκφυγέειν, οὐλομένου τε σάλου,
Φθινόμεναι καρποῖς, ἀνθέων, δενδρῶντε πετήλοις,
Φθινόμεναι ποίμναις, καὶ βοέαις ἀγέλαις,
Θηλυτέρων τε τόκοις ἀγόνοις, καὶ κηρὶ μελαίνῃ
Ηγεμόνων, τοῖσιν μέμβλετ᾽ ἄνολβος ὄχλος.
Οὐδὲ βροτοῖς ἔχθιστος ἐπαύσατο πότμον ἐνεῖναι
Λοιμὸς, μέχρι κενεοὺς πάντας ἔθηκε δόμους.
Αγεσίλαν τ᾽ ηὔφρανε γόοις, καὶ δάκρυσι φωτῶν,
Αφνειῶν, πενιχρῶν, γηραλέων τε, νέων.
Καὶ τάγ᾽ ἐπ᾽ ἠπείροιο σεσηπότα, οὐ γὰρ ὑπ᾽ αἶαν
Χώννυον, οὐδ᾽ ἁλίοις δῶκαν ἄγειν ῥοθίοις,
Δεινὴν ἐμπνείοντα πολύφθορον ἄσχετον ὀδμὴν,
Αχρι καὶ εἰς αἰθέρην φάρμακον ὥστε ῥέα.
Ενθα διείων γενεὴ κατέδηθεν ὀλέθρῳ.
Ωφελλόντι κακὸν πτώμασι μοιριδίοις.
Καὶ φάος ἠελίου βαρέεσσι μελαίνετ᾽ ἀϋτμαῖς,
Μήνης πληθούσης κύκλα δέδυκ᾽ ὀμίχλαις.
Οὐ τόσον ἠχλυώθη, τόσσοντε ἀάσατο θυμῷ
Ωδαῖς στεινομένη μύστισι φαρμακίδων.
Οὐδ᾽ ὁπότ᾽ Ενδυμίωνος ἔρῳ δμηθεῖσα πρὸς εὐνὰς
Λάτμιον ἂν κορυφὴν κρυπταδίη κατέβης.
Οὐδ᾽ αὐτὴ μὲν ἴηνε κέαρ βαρυμήνιος Ηρη
Αλλὰ δονεῖτο δύαις στήθεσι θυμοβόροις.
Καὶ πλέον ἄμπνευσε μῆνιν, ἐπείει μακάρων νέον ἔρνος
Κάλχας᾽, ἀναυδήτων πρεσβυτέρων κρονίων.

Εἶπε δ᾽

Dentibus hoc ſtridens, digitoſque furore premendo
Sanguineo aëreas ſparſerat imbre plagas.
Gutta cruenta diù cecidit, qua quidquid in orbe
Æquor erat, ſubitis mobile fluxit aquis.
Hinc lacus emerſit, iaculis, qui Solis iniquis
Marcuit, ac terris peſtis oborta fuit.
Vndique inundabant Vrbes, ſpecubuſque profundis
Effugere haud poterant ſtagna fluentis aquæ.
Nulli Pomonæ cenſus, neque Chloris honores,
Nulla armenta boum, grex quoque nullus erat.
Crudus vbique nurus fruſtrabat partus, vbique
Regna ſimul flebant Regibus orba ſuis.
Nec miſeris inimica lues mortalibus vnquam
Deſtitit in prædam domata cuncta dare.
Diues, egens, florens, pariter maturus & æuo
Plutonis mœſtas, quiſquis aceruat opes.
Plena cadaueribus tellus, nec humare facultas
Puluere nec rapidis fluctibus vlla datur.
Lethales halant animæ, vapor æthera viro
Pluſquam vipereo, mortiferôque tenet.
Plumea vbi ſoboles in præceps labitur atro
Funere, quo caſu eſt multiplicata lues.
Adde quod offuſa nebulæ caligine Phœbus
Delituit, Phœbe tu quoque nigra manes.
Non ita Circæis premeris cum cantibus, albas
Obnubiſque genas te doluiſſe ferunt.
Nec cum te magno ſuccenſam paſtor amore
Sedibus in Latmum traxit ab æthereis.
Nec tamen his ſatiata malis Saturnia pœnis
Iuno quieſcebat: ſed mage corde furit.
Quod noua riſiſſent Saturni germina, quando
Priſtina tunc tetricæ Numina frontis erant.

Εἶπε δ' ἀλαθήσασα, τίη τόσον ἔσχεν Ἀθήνη
  Ἔργον, ὅπως Ἥρης ἀργαλέως γελάσῃ;
Καὶ πρὶν μὲν δανέθυμος ἐνύβρισε σχῆμα νεοχμὸν
  τῷ μετάμειψα κόρην πόρτιν ἐς Ἰναχίην.
Ἤδη τ' Ἀκεσορίδαο φίλαις προσέτρεψα μερίμναις,
  Μὴ πάλιν αἰσχυνῃ Ζηνὸς ἄθικτα λέχη.
Οὐδὲ γέλων μεθέηκεν ὅτε ζηλήμονι κέντρῳ
  Ἐκτόξευσα δέπας τρωΐον οὐρανόθεν.
Καὶ τί γὰρ οὐκ ἤμελλον ἐρωμανέοντος ἐλαύνειν
  τῆλε μάλ' ἀφροσύνας, ταῖσιν ἀλιτρὸς ἔφυ;
Δὴ δ' ἄνεως, καὶ ἄναυδος ἀκινήτοισιν ὀπωπαῖς
  Παῖδα κόμιζε φίλον. καὶ πόρε ληθεδόνι
Κρητῆρ' ὃν μετὰ χερσὶν ἄειρε περίπλεον οἴνου
  Ἀμβροσίου, οὐδὲ ποτοῦ γεύετο προσομίου.
Τοὶ δὲ θεοὶ θαύμαινον, ἐγὼ δὲ πρόσωπα κατέσβην
  Αἰδοῖ, ἀμφασίῃ, καὶ μεχόλος δαμάει.
Παλλὰς δὴ αὖ ἑτέρωθεν ἀεικέσι νεύμασιν Ἥρην
  Καὶ πατέρ' ἠτίμα. Ὦ Κρονίδου γενέθλαι
Αὐτὴ ἐγὼν μακάρων τιμηορὸς ἔργ' ἀποτίσω
  Παλλάδος. εἰ καὶ μὴ ἤραρε ταῦτα πόσει.
Ἀντὶ δὲ παρθενικῆς πρωτόζυγα Κύπριδι θήσω,
  Ἀνδρομέων τ' ὀάρων εἰς λέχος ἱεμένην.
Φίλτρον ἐνιστάξω. Κνίζω φρένας ὀξέσιν οἴστροις
  καίπερ, ὅπως κομπεῖ, ἄμμορός ἐστι πόθων.
Στέρξει, σπερχομένη τε νόῳ βεβαρηότι θυμῷ
  Ἄνδρας ἐπ' οἰστρήσει λυσσαλέοισι δρόμοις.
Καὶ γνώμης ζαθέοιο παραπλαγχεῖσα μανείη
  Ὡς καὶ ἐφορμῆσαι πρὸς γονίμους ὀδύνας.
Τοῖον γὰρ τοι ὄνειαρ ἑλῶ κρυεροῖο γέλωτος.
  τοίην ἀντὶ ὕβρεως πρῆξιν ὑπαντιάσει
Οὐ γὰρ καλὸν ἔοικεν ἀθεσμοσύνῃσιν ἐνίπτειν
  Τέκνα παλαιὰ Κρόνου, κυροτέρων γενέθλης.

Τοιάδε

Ægra dolens, quid, ait, mecum tibi Pallas, iniquo
Iunonem vt riſu ludere ſæpè velis?
Ante quod Inachiam vitulam feci ipſa puellam,
Quod noua molirer, riſus in ore fuit.
Mox & Aceſtorida mandaui, ne Iouis ipſam
Intactos ſineret rurſus inire toros;
Nec riſu abſtinuit, cum iuſto ego mota furore
Fœminei pepuli de Iouis ore ſcyphum.
Quis niſi Iuno Iouis furias compeſcere tales
Debuit inſanas, & repuliſſe faces?
Attoniti ſtabant ſuperi: horrui ipſa pudore
Hæſique: & furerem, ni daret ira locum,
Parte alia ſed Pallas inepto callida nutu
Obſannare mihi, nec minus ipſa Ioui.
Iam dudum mentem exuerat ſtupor: vnde in amante
Muto ore, & fixo lumine totus erat.
Ambroſiumque merum labris quod dextra mouebat,
Deguſtare animo funditus exciderat.
Saturni ô capita: offenſam haud impunè relinquam
Sannatrix comitum Diuûm ope digna luet.
Non innupta erit, at Cypridis iuga deinde ſubire
Efficiam inque virum, pergere ſponte toros.
Philtra dabo, pungamque œſtro rude pectus acuto.
Tunc propria iactet virginitatis opes.
Odit amare viros? iam nunc odiſſe pigebit:
Curret & in vetitos infuriata procos.
Efficiam, ſummi ſapientia Patris, hebeſcat:
Prolificaſque velit ægra ſubire cruces.
Inſanum riſiſſe, metet, meritumque rependat,
Efficiamque pares ſentiat ipſa vices.
Poſteritas nec enim Saturni ſera laceſſat,
Expediet, genuit quos prius ipſe, Deos.

Τοιάδε πορφύρεα πύλας προλέλοιπεν Ὀλύμπου,
  Αἴξασα πέδου πρὸς πτύχας εὐρυχόρους.
Καὶ κύπρον εἰσαφίκανε, πελώριον εἰν ἁλὶ νῆσον,
  Εὔβοτον, εὔμηλον, καὶ πολυκαρποτάτην.
Ἠδὲ πόλεις περάσασα νάσσαις προσέκυρσεν Ὀλύμπου
  Ἔνθ' ἔναιε κύπρις κάλλεσιν εἰδαλίμη.
Οὔλυμπόνδ' ὀνόμηναν ἀπ' ἀστερόεντος Ὀλύμπου
  Ἀθάνατοι, κείνου οὐδὲν ἀτιμότερον.
Ὄφρα Κύπρις τρυφαῖς θωπευομένη φρένα, λήθην
  Ἡδεῶν τερπωλῶν, Οὐρανίων τε πίοι.
Καὶ τέρποιτο παρεοῦσι. Πέδου γὰρ ἔθαλλον ἀγήροις
  Ἄνθεσι λειμῶνες λευκοΐοισι, ῥόδοις.
Αὐτομάτη δ' ἔφερεν δενδρέων πάγκαρπον ὀπώρην
  Γαῖα, βροτῶν μελέταις οὔτι βαρυνομένη.
Ἀμφυτὰ δ' αὖτε ῥέεθρα, καὶ ἱμερόεντα λοετρὰ
  Κρηναίων ὑδάτων ἄφθονον ἦγεν ὕδος.
Ὄρνεα δ' ἔνθα, καὶ ἔνθα διέσσυτος αἰὲν ἰέντα
  Γῆρυν ἀπαὶ στομάτων, ἄλθεσι λαρὸν ἄκος.
Ἀργυφέῳ δὲ γάλακτι πέδον ῥεῖ. Ῥεῖ δὲ μελισσῶν
  Νέκταρι, καὶ Μακάρων ἔβλυσεν ἀμβροσίην.
Οἶνον δ' οὔποτ' ὄπασσεν, ἐπεὶ μειλίγμασι τέρπει
  Μουσῶν νηφαλίοις. Ὕβριν ἀέξε μέθυ.
Τοίοις ἤδεσι Κύπρις ἐτέρπετο, οὐδέ τ' ὀλύμπου
  Κήδετο. μορφὴ οἱ ἀφθορίη τε μέλεν.
Οὔπω γὰρ λεχέεσσιν ὑποζευχθεῖσα συνεύνου,
  Οὐδ' ἥβης γλυκερῆς γευσαμένη ζυγίης,
Παρθενίην ἐφύλασσε, Κρόνου τε τοκῆος ἀνάγκην.
  Ὄττ' ἐπέβη δ' εὐνῆς, καὶ φιλότητι μίγη.
Τόφρ' αἰδῶ μὲν ἔρειψε, καὶ οὐκ ἐχέθυμος ἐτύχθη,
  Ἄλλοις τ' ἀρχεκάκου ἤρξατο μαχλοσύνης.
Κύπριδος Ἀκραίας ναὸς τεκμήρατο μῦθον,
  Οὐ βλεφάροις, οὐδ' αὖ θηλυτέραις παειτός.

Οὐκ

Talia flammato, ſecum dum corde volutat
Cœleſti in terra labitur axe ſolum.
Deuenitque locum pecoroſa vbi Cypros, & vndas
Fructibus, ingentes porrigit ampla ſinus.
Prateriensque Vrbes, colles accerſit Olympi
Quem Cypris, quâ non pulchrior vlla, colit.
Stellifero ſuperis ab Olympo eſt dictus Olympus
Illo deterior, nec minus ipſe locus.
His vbi deliciis circumflua, dulcia cœli
Lethao biberet gaudia in amne Venus,
Pratorũ omnis honos praſens, numquamque ſeneſcens.
Flos erat aut viola. ſeu foret ille roſa.
Arboreo partu per ſe dabat omnia tellus
Terrigenis ſemper delicioſa ſuis.
Vndique per plantas vitreo pede Lympha fluebat
Vt gelidos potus, balneaque alba daret.
Hinc atque hinc variæ migrabant ſede volucres
Luctifugumque dabant blanda per ora melos.
Dulce per omne ſolum nectar, niueumque fluit lac.
Credideris terris vertier Ambroſiam.
Vina tamen nunquam genuit, quo iurgia ſurgunt,
Vtpote quæ leni ſobrietate viget.
Hîc recreata Cypris, cæleſtem haud curat olympum:
Hîc retinet pulchras, & ſine labe genas.
Quippe quod haud vnquam thalamo coniuncta iugali
In meliore ſui ſorte decoris erat.
Sic niueum coluit Saturni ex lege pudorem
Cælibe dum thalamo degere cura fuit.
Ergo Hymenæa colens, non ſobria deinde nec inſons
Extitit: atque aliis viuere turpe dedit.
Cypridis Acrææ cœtu impenetrabile templum
Fœmineo oſtendit, quid Venus ipſa foret.

Saturni

Τοιάδε πορφύρεσα πύλας προλέλοιπεν Ὀλύμπου,
Ἀΐξασα πέδου πρὸς πτύχας εὐρυχόρους.
Καὶ κύπρον εἰσαφίκανε, πελώριον εἰν ἁλὶ νῆσον,
Εὔβοτον, εὔμηλον, καὶ πολυκαρποτάτην.
Ἠδὲ πόλεις στεφάνησα νάσσαις προσεκύρσεν Ὀλύμπου
Ἔνθ᾽ ἔναιε Κύπρις κάλλεσιν εἰδαλίμη.
Οὐλυμπόνδε ὀνόμηναν ἀπ᾽ ἀστερόεντος Ὀλύμπου
Ἀθάνατοι, κείνου οὐδὲν ἀτιμότερον.
Ὄφρα Κύπρις τρυφαῖς θωπευομένη φρένα, λήθην
Ἡδεῶν τερπωλῶν, Οὐρανίων τέπιοι.
Καὶ τέρποιτο παροῦσι. Πέδου γὰρ ἔθαλλον ἀγήροις
Ἄνθεσι λειμῶνες λευκοΐοισι, ῥόδοις.
Αὐτομάτη δ᾽ ἔφερεν δενδρέων πάγκαρπον ὀπώρην
Γαῖα, βροτῶν μελέταις οὔτι βαρυνομένη.
Ἀμφυτὰ δ᾽ αὖτε ῥέεθρα, καὶ ἱμερόεντα λοετρὰ
Κρηναίων ὑδάτων ἄφθονον ἦγεν ὕδος.
Ὄρνεα δ᾽ ἔνθα, καὶ ἔνθα διέσσυτος αἰὲν ἰέντα
Γήρως ἀπαὶ στομάτων, ἄλθεσι λαρὸν ἄκος.
Ἀργυφέῳ δὲ γάλακτι πέδον ῥεῖ. Ῥεῖ δὲ μελισσῶν
Νέκταρι, καὶ Μακάρων ἔβλυσεν ἀμβροσίην.
Οἶνον δ᾽ οὔποτ᾽ ὄπασσεν, ἐπεὶ μειλίγμασι τέρπει
Μουσῶν νηφαλίοις. Ὕβριν ἄεξε μέθυ.
Τοίοις ἥδεσι Κύπρις ἐτέρπετο, οὐδέ τ᾽ ὀλύμπου
Κήδετο. μορφὴ οἱ ἀφθορίη τε μέλεν.
Οὔπω γὰρ λεχέεσσιν ὑποζευχθεῖσα συνεύνου,
Οὐδ᾽ ἥβης γλυκερῆς γευσαμένη ζυγίης,
Παρθενίην ἐφύλασσε, Κρόνου τε τοκῆος ἀνάγκην.
Ὅττ᾽ ἐπέβη δ᾽ εὐνῆς, καὶ φιλότητι μίγη,
Τόφρ᾽ αἰδῶ μὲν ἔρειψε, καὶ οὐκ ἐχέθυμος ἐτύχθη,
Ἄλλοις τ᾽ ἀρχεκάκου ἦρξατο μαχλοσύνης.
Κύπριδος Ἀκραίας ναὸς τεκμήρατο μῦθον,
Οὐ βλεφάροις, οὐδ᾽ αὖ θηλυτέραις παειτός.

Οὐκ

Talia flammato, ſecum dum corde volutat
Cœleſti in terra labitur axe ſolum.
Deuenitque locum pecoroſa vbi Cypros, & vndas
Fructibus, ingentes porrigit ampla ſinus.
Præterienſque Vrbes, colles accerſit Olympi
Quem Cypris, quâ non pulchrior vlla, colit.
Stellifero ſuperis ab Olympo eſt dictus Olympus
Illo deterior, nec minus ipſe locus.
His vbi deliciis circumflua, dulcia cœli
Lethæo biberet gaudia in amne Venus,
Pratorũ omnis honos præſens, nũmquamque ſeneſcens.
Flos erat aut viola. ſeu foret ille roſa.
Arboreo partu per ſe dabat omnia tellus
Terrigenis ſemper delicioſa ſuis.
Vndique per plantas vitreo pede Lympha fluebat
Vt gelidos potus, balneaque alba daret.
Hinc atque hinc variæ migrabant ſede volucres
Luctifugumque dabant blanda per ora melos.
Dulce per omne ſolum nectar, niueumque fluit lac.
Credideris terris vertier Ambroſiam.
Vina tamen nunquam genuit, quo iurgia ſurgunt,
Vtpote quæ leni ſobrietate viget.
Hîc recreata Cypris, cæleſtem haud curat olympum:
Hîc retinet pulchras, & ſine labe genas.
Quippe quod haud vnquã thalamo coniũcta iugali
In meliore ſui ſorte decoris erat.
Sic niueum coluit Saturni ex lege pudorem
Cælibe dum thalamo degere cura fuit.
Ergo Hymenæa colens, non ſobria deinde nec inſons
Extitit: atque aliis viuere turpe dedit.
Cypridis Acrææ cœtu impenetrabile templum
Fœmineo oſtendit, quid Venus ipſa foret.

Saturni

Οὐκ οἴη ἅμα τῇ γε Κρόνου παῖς ᾤκεεν ἄλλος
Αὐτῆς γνωτὸς Ἔρως τίμιος ἀθανάτοις.
Ἔπρεπε γὰρ Κυθέρειαν ἔχουσαν ὑπέρτατον εἶδος,
Καλλίστῳ πάντων χρήματι συνδιάγειν.
Ὅς τότ᾽ ἐνὶ ξυλόχοισι κατέδραμεν, ὄρνεα ῥάβδοις
Θηρεύων, λυγρὸν τοῖσι φύτευσε δόλον.
Οὓς δ᾽ αὐτὸς ζώοντας ἐρύσατο, ὕστερον αὖθις
Εἴασεν αἰθροβατεῖν ῥηϊδίως ἀλύτους.
Ἀλλὰ τίτρωσκε βέλει πρῶτον πενθαλέον ἦτορ
Κέντρα τ᾽ ἐνῆκε πόθου. Τοὶ δὲ τότ᾽ ἱπτάμενοι
Οὐκέτι χῶρον ἴσαν δμήθεα, ἀλλὰ κατ᾽ αἴθραν
Στέχοντες, μικρὸν πρὸς χέρας εὐθυπόρουν,
Ἰξευτῆρος, δαιτὸς ἀμνήμονες, ἠδὲ ποτῆτος
Μέχρ᾽ ἔλυπε ψυχὴ ἕλκει τειρομένους.
Κοῦρος δ᾽ ἐπλατάγει, καὶ ἐνήλατο, καὶ πτερὰ πάλλων
Οἰωνῶν πολὺ πλέον χάζετο κουφότερος.
Πάντα κάτωθεν ἄνωθεν ἀλώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα
Κλινόμενος, χῶρον τ᾽ οὔποτε ταυτὸν ἔχων.
Καὶ πάλιν αὐτὸν ἵκανε ταχύδρομος. αἶα καὶ αἰθὴρ
Ἔν τ᾽ αὐτῷ σθένεος πίμπλατο τοσσατίου.
Τοὺς μὲν καγχαλόων, καὶ ἐν οὐ φερτοῖσιν ἀθύρων
Ἥρης ἐξαπίνης ἀμφέπεσεν λαγόνας.
Καὶ κύσε μιν περιφὺς, τὴ δ᾽ ἄλγεεν, ὡς δ᾽ ἐνόησεν.
Ἣν κύσεν, ἄστραψεν πορφυρέαις χροιαῖς.
Φοινίχθη τε πρόσωπα. καλὸν γὰρ ἐφίλατο Κύπρις,
Ἀμφὶ δ᾽ ἐκεῖνον ὅλῳ πήχεϊ ῥεῖα χύθη.
Δμωαὶ δ᾽ αὖ κλισμὸν χρύσειον ἐπέντυνον ἦρη
Ἄγχ᾽ αὐτῆς, εὐθέως τ᾽ ἐξέμολον θαλάμων.
Ὄφρα γε μὴ παρεοῦσαι ἑῶν πευθοίατο μύθων.
Τῶν δὲ γ᾽ ἀφισταμένων, τοῖον ἔειπε Κύπρις.
Ἥρη Ζηνὸς ὄμευνε, Κρόνου θυγάτηρ ἀλεγεινοῦ,
Αὐτοκασιγνήτη Κύπριδος, ἡδὺ φάος.

Saturni ſoboles ſuperis veneranda, Cupido
Hæſerat huic, frater ſecum habitare comes.
Fas nec enim fuerat rari Cytherea decoris
Non ſibi tam pulchrum pignus habere velit.
Munus Amoris erat nemora inter frondea pictas
Amitibus volucres fallere, ſiue plagis.
Quas viuas capiebat aues, libranda per auras
Mox liquidas iterum plumea membra dabat.
Sed prius emiſſo ſtringebat viſcera telo
Vibrabatque leues corda per ima faces.
Aëra ſulcantes ipſæ, loca ſueta negabant,
Et pueri ardebant rurſus adire manus.
Atque ibi dememores victus, potúſque manebant,
Exanimes donec vulnere ſternat Amor.
Subſultat, ſtrepitatque puer, pennaſque coruſcat,
Alituumque genus deſerit omne fuga.
Inferna, atque ſuperna volat loca, ſede nec vlla
Stare ſcit, hinc ardens motat & inde latus.
Vixit, & vnde abiit, rediit velocius, omnem
Robore ſic complens æthera, & omne ſolum.
Dum ſic laſciuit, ludenſque per omnia ridet,
Iunoni in ſubitas decidit ipſe manus.
Oſcula ſtringenti libans vt nouit, acerbè
Indoluit, mox & fluxit in ora rubor.
Baſia dulce dedit puero, dein brachia collo
Duxit in amplexus officioſa Venus.
Ancillæ properæ fuluam rutilante metallo
Iunoni ſedem compoſuêre parem.
Egreſſis famulis thalamo, & ſermone remotis,
Regina intereà ſic Venus orſa loqui.
Iuno Iouis coniux, Saturni filia, lumen
Dulce, caput charum, Cypridis alma ſoror,

Quæ,

Ἠθείη κεφαλή. τίς σε χρέω ἐνθάδ' ἱκάνειν
  Θυμὸν ἄνωγε, πόλυ ἐκ προλιποῦσαν ἕδραν;
Εἰπέ. Τίη δηήθυνας; Ἐγώ σοι ἔσομ' ἀρωγὸς
  Οὗτος ὁ μικκὸς Ἔρως, αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ.
Ἥρα πάλιν Κρονίδης χθονίαισι μέμηνε γυναιξὶ,
  Λέκτρα τ' ἀεικίζει μαχλοσύναισι νέαις.
Ὦ πόποι οἷον ἄθεσμον ἔχει νόον. Ὅρκον ὀμοῦμαι
  Τόν δὲ μέγαν πινυτῶς ἀτρεκίῃ κραδίης,
Μὴ τιν' ἐν Οὐρανίδαις τούτου ὀλοώτερον ἄλλον
  Ἔμμεν, μήδ' ἄλλην σεῖο χερειοτέρην.
Τοὔνεκεν οἶκτος ἔχει με τεῆς δασπλῆτος ἀνάγκης.
  Πάντα δὲ κινήσω σεῦ χάριν ὦ φιλότας.
Νειόθεν ἐστονάχησε, δακρύων δ' αὖ πλῆθεν ὀπωπαὶ
  Ἥρης, καὶ τοίους Κύπριδ' ὕφηνε λόγους.
Οἶδα σὺ Κύπρι φίλη Κρονίδην ὅσος οἶστρος ἐλαύνει
  Εὐνῆς ἀλλοτρίας πάντῃ ἔασι πόθοι.
Ἀλλ' οὐ Ζεὺς μ' ἀκάλησε. Κόρη δ' ἐνέπαιξεν Ἀθήνη
  Ὄρπηξ αὐτόφυτος Ζηνὸς ἄνευθε γάμων.
Αὐτῇ μοι πόθος ἦλθεν ὁμοῖος, ὦ ἐμὲ δειλὴν,
  Μούνη ἄνευθ' εὐνῆς ἄρσενος υἷα φύειν.
Οὐδ' ἀτέλεστον ἔφυ τόπερ ὤδινεν. Ἦ γὰρ ἐτέχθη
  Δύσμορφον, χωλόν τ' οὐ τέκος ἀλλὰ τέρας.
Ἄλλοι δ' ὅσοι ἔασι τύχην δυσδαίμονος Ἥρας
  Ὤκτιζον, θεσμοῖς πειθόμενοι Κρονίοις.
Ἔνθα γε πάντα χόραξι πεπηγότα. τοῖσιν ὀλύμπου
  Καὶ γῆς πείθεσθαι ἐνναέταισι πρέπει.
Μούνη Ἀθηναίη Κρονίης ἐπίληθος ἀνάγκης
  Παίγνια θῆχ' Ἥρης αὐτοτέλεστα βρέφη.
Τῷ με δεινὸν ἐπῆφρεν. ἐπεὶ νεότευκτος ἀτίζει
  Γηραιὰς, ὄγκῳ παρθενίης κενεή.
Ταῦτα με ἐκβιάσαντο φίλη τεὸν οἶκον ἱκέσθαι.
  Ἀλλ' ἀπολύσασαν ἔλα, Δὸς δὲ πόνοισιν ἄκος.

Μικρὸν

Quæ, memora, quæ te huc deſcendere cauſa ſubegit,
Stelliferaſque poli deſtituiſſe domos?
Dic, age, rumpe moras, ſolitis ego namque iuuabo
Auxiliis. Aderit, qui omnia vincit, Amor.
Anne iterum inſanos Saturnius excitat ignes
Et noua, queis thalamum fœdet in auſa ruit?
Impius heu qualem mentem gerit! Audeo plane
Dicere, nec iurans aſſeruiſſe ſinam.
Inter cœlicolas nihil eſſe nocentius illo
Et miſerum toto te magis orbe nihil.
Ergo tuam miſeror ſortem, terramque, polumque
Miſcebo, tantum, vt te, mea vita, iuuem.
Hic Iuno ingemuit, lacrymiſque impleuit ocellos,
Ac Cypridi tales reddidit ore ſonos.
Quantum aliena Ioui placeant connubia noſti
Chara ſoror, furtis omnia plena vides.
Quod tamen excruciat magis, eſt riſiſſe puellam
Quæ ſine lege tori, vertice nata Ioue eſt.
Par mihi cura ſubit, proprij dein maſcula nullo
Coniugis amplexu pignora concipere.
Integer, & placuit partus quia verus in auras
Prodierat; monſtrum ſed neque partus erat.
Claudũ, atrum, horrendũ. Ergo alij dũ fata gemiſcunt
Noſtra hæc, Saturni in legem humeroſque premunt;
(Quis diuûm, atque hominum Saturni iuſſibus obſtet,
Quæ cœli axe rata, & ſcripta adamante rigent?)
Sola tamen Pallas Saturni in fata ſuſurrat,
Et Iunone facit pignora nata, iocos.
Proh dolor! orta recens, faſtuque elata pudoris
Perfricto ludit ceu canis ore ſenes.
His moneor, dilecta ſoror, te viſere noſtris
Quæſitura malis; quam potes, artis opem;

Idalium

Μικρόν μοι τὸν Ἔρωτα χαρίσσεο. Νεῦε δ' Ἰώνη.
  Εἰπὲ Ἔρωτι κέαρ Παλλάδιον βαλέειν,
Ὀτρυνέειν τ' ἐπ' ἔρωτας ἀλάστορας. ὄφρα δαείη
  Ἄλλων ἔργ' ἐλεεῖν αἴσχεσιν ἐν ἰδίοις.
Μηδὲ φρονεῖν ὑπέραυχα. Κύπρις δ' ἠμείψατο μῦθον·
  Ἔσσαι ταῦτα φίλη, ὅσσα Κύπρις δύναται.
Αὐτὰρ Ἔρως, ὡς οἶσθ', ἄρατον κακὸν, οὐκ ἂν ἐμοῖο
  Εἵνεκεν ἔργμ' ἀνύσει κηδομένου ἐπέων.
Οὐ πέλεν ἀγγελίαις πειθήμιος. Εἰ δὲ κιχάνειν
  Ἐγκονέοιμ', ἀνέμων πτηνότερος φυγέει.
Εἰ δὲ πάλιν γε κίχοιμι προσαρμόσσας στόμα θλίβει
  Χείλεα μειδιάσας. Καὶ χόλος εὐθὺς ἔδυ.
Σχετλιὸς αἰεὶ πλαγίοισι δόλον, καὶ κῆρα κορύσσει
  Μήχεσιν, οὐρανίδαις, ἡμερίοις, ἀλόγοις.
Πάντεσσι δ' αὖ δύσμηνις, ἀνάρσιος, ὅσσον ἀρειὼν
  Κάλλει, τόσσον ἔφυ πρήγμασι φαυλότερος.
Ἄγριος, οὐδ' ὅταν ὕπνον ἔχει βαθὺν, ἥσυχος εὕδει,
  Ἀλλὰ κακῶς ῥάπτει πλέγματα τοῖσι φίλοις.
Οὐδ' ὅθεν γίνεται, τὶ πτερωτά; πυρίπνοον ἕλκος
  Πρόσθ' ἐνέπαξε Κρόνου ἠγαθέαις πραπίσιν.
Καὶ γηραιὸν ἔθηκε νεώτερον ἄφρονι λύσσῃ
  Οἰστρηθέντα λυγρῶς θήλεσ' ἐπ' ἀλλοτρίαις.
Αὐτὴν μ' ἀσπερχὲς βάλλει μαλεροῖσι βελέμνοις,
  Καὶ νόον ἐξελάει. οὐδὲ γένους ἀλέγει.
Ἀλλά με παρθενίης, αἰδοῦς τε πολύλλιτον ὄμμα
  Ὁρμῆς ἴσχε πόθου. Δῆσε φρενὸς μανίην
Εἰ δ' ἔτι μοι πίσυνος ποτ' ὑπὲρ φύσιν ἄρμενα ῥέξει,
  Σὴ χάρις ἔσσεται. Οὐ γὰρ ἔωθεν ἔρως.
Ταῦτα μὲν ἔννεπε Κύπρις. Ἔρως δὲ διέκφυγε κόλπων
  Γνωτῆς. πῦρ τε δέμας δεινὸν ἐφεγγοβόλει.
Πήχεις ἀντανύσασα μέγ' ἤτεεν. Ἀλλ' ἱκέτευεν
  Πέτρην εἰναλίην. Λίσσετο κωφὸν ὕδωρ.

Idalium concede mihi, breue tempus, Amorem;
Annue Palladium cor petat ipſe, iube:
Atque inconceſſos interplicet oſſibus ignes
Qua diſcat propriis, cuique dolere malis.
Dixerat hæc Iuno: ſic contra effata Dione
Non deero quantum viribus vna queo.
Aſt Amor infandum nequam nil noſtra moratur
Verba nihil monitis efficit vſque meis.
Si præſens iubeo, fugit ille fugacior Euro,
Os ſi iterum prendo in baſia, labra premit.
Mollia deindè leues ſtillante in labra cachinnos
Si qua ſuborta mihi eſt irula, ſponte cadit.
Callidior quo non alter, mortemque, dolumque
Terrigenis, ſuperis, nectit & ipſe feris:
Infamis genus omne ferit. Ne fide colori
Deterior factis, quo ſpecie eſt melior.
Immitis, quem nec mulcet ſopor, immò quietem
Neſcit, & inſidiis quem magis, hamat, amat.
Patrem ipſum ſpernit. Quid plura? Seni ignea fecit
Vulnera Saturno, ferueréque igne niuem.
Longæuum in vetitas fecit iuueneſcere tædas,
Stultaque fœmineum inuertere corda genus.
Me me ipſum cædit iaculis, noctéſque, dieſque
Inſanire ſui ſanguinis oſor, agit:
Sed mea virginitas necnon pudor opprimit œſtrum,
Ac deſideriis obſtat vtrumque meis.
Si genio obluctante tamen mihi paret, & vltro
Annuit, hoc faciet victus amore tui.
Sic Cypris, interea Iuno dum prenſat amorem
Ille fugit hinc, & vibrat & inde faces.
Brachia protendens iterata voce rogabat
Ipſe ſed aut cautes, aut freta ſurda, foret.

Πατρὸς ὕπερ, μητρός τ' ἠρᾶτο ὁμόγνιος Ἥρη,
Πολλὰ δὲ πολλὰ λέγειν, καί τ' ἀτέλεστα Κύπρις.
Ὕστατα ὥς μιν ἄθρησε δρόμῳ κεκμηκότα, τοῖον
Αὐτῷ μῦθον ἔφη, κ' ἄφθονα δῶρα δίδου.
Πείθεο, πείθεο κοῦρε, τεὴν δ' ἐπίκουρον ἀρωγὴν
Πέμψον διζομένῃ, εἶ ἄγε νεῦσον Ἔρως.
Νεῦσον Ἔρως σίμβλων γλυκεράτερος, ἀλλὰ μελισσῶν
Κέντρου ἐμῇ μελέῃ πουλύτι πικρότερος.
Ἔστι μοι ἐν μελάθροισιν, ὅπῃ γλυκὺν ὕπνον ἰαύει
Ζεὺς δμηθεὶς βροτέης κοιρανίης καμάτοις,
Κυκλοτερὲς, πήχυον ἐνοίκιον, ἠΰτε νηὸς
Δήλιος, ὕψου ἔχων πὰρ κορυφαῖσι θόλον.
Αν δὲ κάτω τετράγωνος ἔην στάσις. Ἀμφὶ δὲ τείχη
Ῥάβδοις χρυσείοις δείματ' ἐπισταμένως.
Τάς περ ἐπὶ στάθμην ἴσοις χώροισιν ἰθιώας,
Ἄλλοις χρυσείοις τῶν διὰ μέσσον ἔλα.
Ἑξείης κατέπηξε διακριδὸν ἄλλον ἀπ' ἄλλου,
Καὶ πάντων ἄκρ' ὁμῶς εἰς ἓν ἄγειρε χρυσέους.
Τοῖς μῆλον κατέρεξεν, ὅπῃ προσέβαλλε κορώνην,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσων εἴποτε τούτου δέοι.
Καὶ τοὺς μὲν τοίχους τεκτήνατο. Ἀν δὲ μεσηγὺ
Ῥάβδων ἄρρεκτον κτήματι τόσσον ἔφυ,
Ὅσσον μὴ κφυγέειν τὸ φυλαχθέν. Ὁ δ' ἔνδοθι χῶρος
Ὄμμασι δερκομένων πάντοθ' ὑπαντιάει.
Φαίης κεν πολυωπὰ δινείοις κιχαλᾶσθαι
Δίκτυα, τὰ χρυσῷ χεὶρ πλέκεν ἀντὶ λίνου.
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη οἴκου, τῇ ῥ' ἦε ποτ' ἐνῷ
Εἰσιτὸν, ἠδ' αὖθίς γ' ἐξιτὸν, ἄς γε φίλον.
Δεξιτερῇ δ' οἴκου βαιὴ προσέρειστο πότιστρα
Δίψαν ὅπως ἐλάσει ὕδατος ἀφθονίῃ,
Ὑελόεις αἴθρας καθαρωτέρα. Ἐν δ' ἄρα μέσσῳ
Βόθρος, ἵν' ὕδωρ ἔδει ἀργύρεος τέταται.

Ἐνθ'

Per Patrem, Matrémque orabat, verbáque ventis
Iuno diù memorans corripienda dabat.
Iam tandem Regina fugâ laſſeſcere Amorem
Vt vidit, recipit munera multa dare.
Annue chare puer, fer opem opportunus amicam:
Annue Iunoni bellule, dexter ades.
Annue Amor mellite, fauo quin dulcior, acri
Sed ſtimulo multum felleus ipſe mihi.
Regali in thalamo feſſos vbi pondere rerum
Somno oculos genitor compoſuiſſe ſolet;
In gyrum ſi andit cubito alta domuncula, templi
Deli inſtar; tholus in vertice ſummus ineſt.
Inferius forma in quadrum deſcribitur, omnem
Aurea cancellant, vndique fila locum,
Dirigit ad normam, ſpatiis æqualibus ordo
Inter & ex auro clathrea fila ſecant.
Æqua condiſtant ſerie ſuprema rotundum
Demordent apicem, conueniuntque ſimul:
Extat vbi pomum, quo nectitur annulus, vnde
Si quando vſus erit pendeat ipſa domus.
Mœnia ſic ſurgunt; medio inconfecta videtur
Machina, quo volucris ſtet, ſedeatque loco.
Neu fugiat, ſpatium interius vacat, vnde videndus
Incola ſpectantum pulcher in ora datur.
Huic operi alituum credas concreſcere ocellos,
Et vice lini auro compoſuiſſe manus.
Exiguum patet oſtiolum, quà nobilis ales
Ingreditur rurſum, & cum libet, egreditur.
Parte domus dextrâ ſtatuas vbi ſueuit aquari
Dulcemque aridulo pellere ab ore ſitim:
Vas vitreumque cauumque, atque aëre purius ipſo
Ex argento aliud veſcier vnde ſolet.

Ἐνθ' οἰκέει πολύνους, ἐπιδέξιος, ἱερὸς ὄρνις
 Ἴρηκος μείζων, ὄμμασι γοργὸς ἰδεῖν,
Ποίης χλωρότερος. κυκλώσατο δ' ἀμφὶ περιτρὸ
 Πᾶν δέμας, ὡς ἶρις πορφυρέη περόνη.
Αὐτὸς ἐνὶ ξυλόχοισι λάλος μιμήσατο γῆρυν
 Οἰωνῶν, χθονίοις συνόνομος ἄλλα λέγει.
Καὶ γὰρ ἐπ' ἀνδρομέην ἐφαρμόσας στόμα φωναῖς,
 Ἠχὼ ὥστις ἔδωκ' ἀντιλάλους ὁμάδους.
Καὶ σοφὸν ἀντήχησεν ὅσα βροτέη φάτο γλῶσσα
 Οὐδὲν ἁμαρτήσας, ἶσα βροτοῖς ἑτέροις.
Εἰδέ μιν ἐξελάσειας ἀπὸ πλεκτοῖο μελάθρου,
 Εἰλεῖται πίσυνος σοῖς ἐπὶ ποσσὶν Ἔρως.
Οὐδ' ἔτ' ἐλευθερίης ἐπικήδεται. Οἶδε γὰρ οἶδε
 Οὐκ ἀχάριστος ἐὼν ἦρα φέρουσι φέρειν.
Ταῦτα Ποσειδάων ξείνοισιν ἀλώμενος αἴαις
 Εὗρεν ἀγυιᾶτα Θεοῖς, δῶρα τ' ἔδωκε Κρόνῳ.
Ζηνὶ πάλιν Κρόνος, αὐτὰρ ἐμοὶ κειμήλιον ἦλθεν
 Ἐκ Διός, ἀντ' εὐνῆς. Κλῦθί μευ ἠΰς Ἔρως.
Δῶρον ἐμὸν ποθ' Ἔρωτι τάδ' ἔσσεται, εἴ μοι ἀρήξει
 Παλλάδα τιτρώσκων τὴν σοβαροβλέφαρον.
Δῶρα Θεοῖσι ποθητά, κόπου θελκτήρια. Βάλλε
 Βάλλε πικρῶς, Ἥρη τοῦτο χαριζόμενος.
Μῦθος ἔτ' ἐν χείλεσσι, καὶ εὐμενέοντι προσώπῳ
 Χερσὶ περιπλέγδην ἀμφιχυθεὶς ἱκέτιν.
Ἥρην κάρτ' ἐφίλησε, καὶ ἤρετο ἔνθα τὸ δῶρον
 Εἴη, ἠδ' ἀγαθὸν θυμὸν ἔειπεν ἔχειν.
Αὐτὸς γὰρ βελέεσσιν ἐπιβρίξει μενεαίνων,
 Ῥέξει τ' αἰνόμορον Παλλάδι παρθενίην.
Οὐ γὰρ ἄναλκις ἐγώ. Ζηνὸς δέμι πλῆξαν ἐνιπαί,
 Ἐκπαγλόν τε τρομέω Αἰγιόχοιο κότον.
Δὴν γὰρ μῆνιν ἄπαυστον ἀέξατο. Οὐδέ τις αὐτοῦ
 Χεῖρα φύγοι, τοίοις κάρτεσι γαυριάει,

Αὐτὸς

Ante alias prudens, & acuto lumine ſolers
Sacra auis hîc habitat grandior accipitre.
Gramine pluma viret viridi magis, Irida corpus
Exprimit ex trina nobile faſciola.
Dum ſtrepit in ſiluis imitatur voce volucres
Atque homines inter cognita verba refert.
Vox hominem ſonat, ac veluti reſonabilis Echo
Mortales audit, reddit & ille ſonos.
Non titubante ſolet ſermonem attexere linguâ,
Vt quemquam credas cum ratione loqui.
Depulſum cauea videas, venerande Cupido,
Antè tuos humilem procubuiſſe pedes.
Libertate frui domino contentus Amore
Abnuit, & grates officioſus agit.
Ignotam hanc diuis reperit varia æquora luſtrans
Neptunus, Patri, & contulit ille ſeni,
Atque pater dèdit inde Ioui, mihi denique coniux
Pro cubitu. Hęc tibi Amor munera gràta dabo.
Munera, Amor, tua erunt, ſi Palladi tela ſuperbæ
Figas, & facibus frigida corda domes.
Donum, quo releuant grauiora negotia, Diuis
Optatum; hoc feriens Pallada munus habes.
Sic ait, & dicto citius, iam mitior ipſe
Iunonem amplexu ſtringit, & ore petit.
Brachia dum collo iactat, pàngitque labellis
Oſcula, dona rogat, ferreque ſpondet opem.
Efficiam quo Pallas, ait, gemat ægra ſagittis
Icta meis, niueus diſpereatque pudor.
Non imbellis ego, at Patre terreor ipſe minante:
Vltoris cautum me tenet ira Iouis.
Cum ferit immẽnſum gliſcit furor, omnia tangit
Seu terris fugiant, ſeu per inane volent.

Αὐτὸς γὰρ ἀντολίηθεν ἐς ἕσπερον ἴχνος ἀμείβων
Ζῆνα δόκευε χύδην χάρματι παλλόμενον.

Ὅττι ποθ' Ἠλέκτρης ἐπεβήσατο λέκτρα, καὶ εὐνὰς
Κἠγὼ τόξον ἑλὼν, ἕλκος ἔτευξα νέον
Παχνώθη τε νόον, καὶ μ' ἐνδρόμῳ ἄγχι παραστὰς
Ἤλασε πὺξ κόρρην, κ' ἄλλον ἔμελλε πάλιν.
Ὤχθισε, καὶ κατέαξα βαλὼν πτερόεντας ὀϊστοὺς,
Οὐδὲ πλέον προσέφην ἡμέριον γελάσαι.
Ζεὺς δὲ χανὼν ἐφίλησε, καὶ ἵλεως ἔκφατο μῦθον.
Φρυκτὸς, ἐγὼ κέλομαι, σοὶ λόγος οὗτος ἐμεῖο.
Ζῆνα, θεοὺς τ' ἄλλους πείραζε τεοῖσι βελέμνοις,
Ἔθνεα θ' ἡμερίων, ὡς φίλον ὀϊστοβόλει.
Μήνης μοι θυγατρὸς περιφείδεο. Φείδεο κόλπων
Παλλάδος ἀφθάρτων. Οὐ γὰρ ὕπεστιν ἔρῳ.
Ὁππότε δὲ τρώσῃας ἀθέσμιος, ἴσθι σάφ' εἰδὼς
Σῶν ἀλαὸς γ' ὄσσων ἔσσεαι ἀμφοτέρων.
Εἶπεν ὁμοκλήσας, αὐτὸς δέ τε δείδια θυμῷ
Μήτι πάθω. Κἀυτὴ οἶδα κότον Κρονίδου.
Εἰδ' ἔγε τοξεύσαντος ἐμοῦ περὶ κῆρι χολωθῇ
Θυμὸν ἐρητύσω, δάκρυσιν ἠδὲ γέλῳ.
Πειθὼ σύνδρομος εὐθὺς ἐλεύσεται. Οὐ δὲ γὰρ οἶδεν
Μῆνιν Ἔρως γεννᾷν, μᾶλλον ἔρωτα, χάριν.
Δός μοι ὅττι τάχιστα, πόρει κειμήλιον Ἥρη.
Μὴ δήθυνε. Ῥοπῆς καιρὸς ἔοικεν ἔτει.
Ἥρη μέντοι δῶρον ὑπέσχετο αὐτίκα δώσειν,
Ὅττ' ἐπ' Ἀθηναίην πικρὸν ἀφῆκε βέλος.
Καὶ κύπριν ἱευσὰν ἐχέγγυον ἄπασε, πίστιν
Καὶ χερὸς ἐμβάλλει. Ἡ γὰρ ἄπιστος Ἔρως.
Ὡς ὁ μὲν εἵλετο τόξον, ἐπωμαδίην τε φαρέτρην
Ὀξέα καὶ λέξας διατὰ βέλεμνα τίθει.

Χρύσεον

Cardine in hoc rerum potero. Dum verſor Eoo,
Occaſumque peto viſus adeſſe pater.
Ore quidem placido, quo non genialior vnquam
Atque ſerenatâ gaudia fronte gerens.
Scilicet Electræ thalamum calefecerat; olli
Vulnere deinde nouo, nec mora pectus adi.
Caligo inceſſit menti; me vidit euntem
Et pugno petiit, & repetiſſe velit.
Ingemui, & volucres fregi, abiecique ſagittas,
Mollique hinc riſu tingere labra nego.
Ora fouens vultu ſed adhuc truce: Amorcule, dixit
Iuppiter, hæc ſemper, fac, mea verba ſient.
In me cœlicolàſque alios perlude ſagittas,
Denique mortales qualibet arte feri.
At ſolius natæ caueas, quæ neſcit amorem
Sacrilegas caueas Palladi ferre manus.
Sin olim legis noſtræ immemor auſus in ipſam
Quid fueris: pereat lumen vtrumque tibi.
Hæc mihi dira pater tonuit; mecum vnde paueſco,
Quidne feram. Noſti quanta ſit ira Iouis.
Si genitæ fixum poſt vulnus, inæſtuet ira
Hæc riſu, aut lacrymis frigeat ira, dabo.
Mox ſuadela aderit; nec enim niſi blandus amores
Gignit Amor, Charitas efficit, haud furias.
Ergo hoc promiſſum celera, Saturnia, munus.
Ne cunctare: dies longus hic annus abit.
Ac tutum puero donum dare Iuno recepit,
Pectore Palladio, ſi graue vulnus erit.
Atque cauere iubet Venerem: dextraque Cupido
(Fallere namque ſolet) dat ſimul ipſe fidem.
Hæc vbi facta: cauam niueis de more pharetram
Suſpendens humeris tela ibi bina locat.

Χρύσεον ἦν πρώτιστον, ὅδ' αὖ ἐπὶ λοίσθιον ἧκε
Χάλκεον. Ἀλλοίη ἴς πέλεν ἀμφοτέροις.
Χρύσεον γὰρ τ' ἔτρωσεν, ἀπαὶ χθονίων μελεδώνων
Ὀρθωθεὶς μεγάλαις φροντίσιν ἐν βιότῳ.
Τῷ δ' αὖ χάλκεον ἧκεν ἐπ' ἀλλοκότους, καὶ ἀθέσμους
Ὠθεῖ τερπωλὰς, μαχλοσύνας τε βίου.
Ἰπτάμενος δὲ βέβηκε ταχὺς πρὸς ὀλύμπιον ἕδραν
Ἔνθ' ἀγυιεὺς Μακάρων εἰς ἓν ἐπῆλθεν ἕδος.
Ἀγνὸν Ἀθηναίης θηεύμενος ἔρνος ἐλαίης
Αἰδεσθεὶς δ' ἐκ τοῦ Ἰσθμιος ἐν ὁμάδῳ
Δὴ γὰρ δὴ τότε πρῶτον ἕδραν στήειξεν Ἀθηνῶν
Παλλὰς ἐμὲν πρώτην τεύχεσιν, εὐλογίαις.
Ἀγνῶς Οὐρανίδαισι κεκρυμμένος ἦτορ ἐβλάφθη
Αἴγλαις τοσσατίων, κερόφοιτος Ἔρως.
Οὐδὲ γληνῶν σέλας εἶχεν ὁμέστιον. Ἦ γὰρ ὁμοκλῶν
Καὶ Διὸς ἐμνήσθη. Ὥστε φοβοῖτο περί.
Ὀργίσθη μετέπειτ', ὀργὴ δ' ἀπεσείσατο δεῖμα
Καὶ μένος ηὐξήθη, καὶ βέλος ἐν παλάμῃ.
Νευρὴν δ' ἐξετάνυσσεν ὅσον σθένος, ἔκβαλε δ' ἰὸν,
Παλλάδι τ' ἀφθάρτῳ ἤλασεν ὀξὺ βέλος,
Χρύσεον. καὶ γὰρ ἅμαρτε φρενοβλαβίῃσι νόοιο.
Χαλκοῦ δὲ προέμεν προὔθετο. Μοῖρα χέθεν.
Εὐσκοπίης δὲ τύχησεν, ἀκοντίσας μέσον ἧπαρ,
Βῆτε διαπρό. Σὺ δ' ὡς ἕλκεος ἀργαλέου
Ἵνα, βίον τ' ἐστάκυσας ἀήθεα. χεῖλος ὀδοῦσι
Δάψας, ὅπως μή σοι ὄσσ' ἀπρεπὴς προφύγῃ.
Καὶ χροιὴν ἐμέλαινας ὅπως μὴ λοίγιος ὄχλος
Αἰδοῦς γνωσθείη πορφυρέῳ Μακάροις.
Βυσσόθι δ' ἐκ κραδίης γε περιπροχυθεῖσ' ἐρεβεννὴ
Νὺξ ὁμίχλωσε φρένας λευγαλέαις σκοτίαις.
Αὖ δὲ φάος βλεφάρων, μέγα δ' ἔκτυπεν κατά, μῦθοι
Γνῶμαι τ' ἐκ εἰσὶν. ποὺς δὲ πέπηγε πέδῳ.

Vnum ex auro, aliámque nitenti ex ære ſagittam:
Vis tamen haud auri, quæ fuit æris erat.
Aurea defigens mortali pectora cura
Haurit, rebuſque ingentibus apta facit:
Ærea ſed feriens miſeros in ſtulta repulſat
Gaudia, quo vitæ ſordida cuncta cadunt.
Ocyus hinc volitans ſublimem aſcendit olympum
Omne vbi (Neptunum demito) Numen erat.
Cuncti in Palladium tendebant lumina ramum
Hic noua adhuc viſus ramus oliua fuit.
Nam modò tum Pallas veteres fundarat Athenas
Vt Sophiæ, atque armis arx ſacra prima forent.
Intereà multo confuſus fulgure circum
Ignotuſque ibat pectore læſus Amor.
Caligare ſibi viſus iam fortè minarum
Tunc memor, ipſe oculos noctem obiiſſe timet.
Quid faciet? ſecum indignatur, & ira timorem
Excutit, & firmum iam ſibi robur agit.
Dextra igitur rapuit iaculum, lunauit & arcum
Qua valet, & caſtæ Palladi tela vibrat.
Aurea cuſpis erat: nec enim tunc ære furentem
Quo voluit telo, figere, Parca tulit.
Plaga tamen non vana fuit: præcordia namque
Fixit, & extremas tranſiit vſque fibras.
Icta cor inſuetum, tunc ne qua indigna ſonet vox
Immotis Pallas fibulat ora labris.
Horruit inde genas, piceo ſuffuſa colore,
Ne lethale rubor, vulnus ibi argueret.
Imò ex corde petens penetralia mentis, opacis
Vndique caligans nubibus vmbra tenet.
Orbibus irrepunt noctes, aureſque ſuſurrant,
Scommatis, & verbis dulcia plectra ſilent.

Χειρὶ δ' ἄναλκις ἐοῦσ' οὔτ' αἰγίδα, οὔτέ τι δοῦρυ
  Ἔσχεθεν, ἀλλ' ὀλοοῖς ἧκε φέρειν ἀνέμοις.
Νεύσασεν τρυφάλεια, μελέων δ' ἀποέκφυγε θυμὸς
  Οὐδὲ δύης ἀρχὴν, οὐδὲ τέλος νοέει.
Ἦ μέγα δὴ τόδε χρῆμα, τὸ μοῦ ἕλεν ἐνδόμυχον κῆρ
  Ἔκπαγλον. Ἀγνώσσω τοὔνομα, ἠδὲ φύσιν.
Πολλάκις ἄλλαις εἶν ὥραισιν ἀνέπτατο λύπη,
  Ὀργῇ, εὐφροσύνῃ θυμὸς ἀγηνορέων.
Ἀλλὰ τόδ' ὅττι πάθω φλογερὸν κακὸν ἦτορ ἰάπτει,
  Ἄψεα συντρίβει, καὶ λόγον ἐξελάει.
Πῦρ δ' ἅτε βρυχηδὸν ἐπιβόσκεται. Ἐντὸς ἐέργω
  Αἰτναίων πυρῶν αἰνοτέρας δαΐδας.
Καὶ πῦρ μοι πόθον ἧψε. Τί δ' ἵεμαι; Ἆ τί με θυμὲ
  Παίζεις; Ἔῤῥ' ἀπ' ἐμῶν, ἔῤῥε κακὸν πραπίδων
Τοῦ με τεοῦ ἀνδρὸς ἔμνησας; Ἀτὰρ καὶ δίψαν ἰάλλεις;
  Καὶ πόθον; Οὐχ ἁλιδῆς εὖχος ὕπερθεν ἔχεις;
Εὖχος ὕπερθεν ἔχεις, Σὺ τί δ' αὖ κακότητος ὑποδμὼς
  Αἰσχροῖς ἔβλαψας Παλλάδος ἀφθορίην.
Ὦ παῖς, ὦ τέκος, ὦ χρυσῆς ἄμπνευμα τεκούσης,
  Ὦ γήθευς ὀδύναι πουλὺ ποθεινότεραι.
Ὦ μακάρων ἀνάριθμα μακάρτατοι, οἷσιν ὀπηδεῖ
  Τέκνα φυῆς, ζωὴ οὔτι μαραινομένη.
Ὡς ὄφελόν γ'. Ὄφελον τῷ δ' ἤματι πότμον ἐπισπεῖν,
  Ὅττε νέον κεφαλῆς ἐξέθορον Κρονίδου.
Αἰδέσθητι νόος, στρίης φθόρε, τέκνα τοκεῦσιν
  Τίκτονται ποθεινῆς παρθενίης ὀλέθρῳ.
Παλλάδι δ' ἀφθορίη ἐρατὸς πόθος. Ἤματα πάντα
  Παρθένος ἔσσεσθαι ὤμοσα. τοὺς γὰρ ἄδεν.
Ἀββάλε μήδ' ἐγένοντο γοναὶ, μὴ νήπια τέκνα
  Τοῖς ὑπέροπλον ἕλον πῆμ' ἄφρονες τοκέες.
Ἀλλὰ Ζεῦς μ' ἐφύτευσε νέον γονόεντι καρήνῳ,
  Καὶ Βάκχον μηρῷ, οὐδέ τ' ἔχρηνε δέμας.

Καὶ

Non haſtam imbelles retinent, non ægida palma
Præbuit, at rigidis cuncta ferenda notis.
Vertice nutat apex galeæ, vigor effugit artus
Nec finem reperit, principiumque mali.
Quæ me ignota mali ſeges opprimit aſpera dictu
Quid ſit quoque ſonet nomine, vtrumque latet.
Sæpè olim inſtabant mœror, tumor, ira, voluptas,
Sæpè quater gemino hoc ariete quaſſa fui:
At nunc ipſa rogo crucior, quo corda fatiſcunt,
Membra labant: verbis nec via nota datur.
Omnia flamma vorax depaſcitur, intus anhela,
Nutrioque Ætnæas in mea damna faces.
Ignis amorem hic accendit, quidnam volo, quid vel
Ardeo? an illudor? corde faceſſe malum.
Quid ſimulacra viri, Mens, & ſitim amoris acerbas?
Gloria deliciis non tibi chara magis?
Gloria chara magis? quid vero intacta Minerua
Colla feras nequam, ſuccubuiſſe iugo?
O puer, ô partus, requies ô grata parentis,
O & deliciis dulcior, alme dolor;
Felices ſæpè hi, ſoboles quos ſera perennat,
Queis ve æterna breui in tempore ſecla parit.
O vtinam ſors iſta mihi, & cum fuſa Tonantis
Fronte fui, lux hæc, noxque ſuprema forent.
Sed pudeat tali mentem ſubmittere peſti;
Virgineas proles inuida tollit opes.
Perpetuus ſine labe pudor precioſa Mineruæ eſt
Gloria: iuraui hac Virgo manere fide;
O vtinam numquam hæc terris effuſa fuiſſet
Illuuies, vteris vipera ſæpè ſuis.
Me vertex Iouis, at Bacchum femur edidit, vlli
Nec ſpolium labi ſuccubuiſſe ferunt.

Nonne

Καὶ Παλλὰς τεύξει πανομοίϊον, ἔκτοθ᾽ ἀρωγῆς
  Ἄρσενος, ὕια λάβοιμ᾽ ἄφθορος Οὐρανίδαις.
Καὶ κορυφῇ κύσσω. Κορυφή Διὸς ὥσπερ Ἀθήνην.
  Μούνη ἐπεὶ θυγατρῶν πάντα πατρῷα φέρω.
Ὡς φάτο καὶ ταχυεργὸς ἀπείρειτου ἵνα καρήνῳ
  Συλλέξατο μελέων πολλὰ περιφρόνεεν.
Μήδετο πρῶτον μετὰ Μοιράων ἀμετάτροπον ἔργον,
  Πῶς ἀτρόποισι λίνοις ὤρισαν ἀπλανέες.
Βηλοῦ τ᾽ ἀστερόεντος, ἰδ᾽ οὐρανίων φύσιν ἁγνὴν,
  Γαίης καὶ πόντου σύμφυτον ἀγλαΐην.
Νερτερείων τε βέρεθρον, ὅπῃ ἀγαθοῖς, καὶ ἀθέσμοις
  Πρήξεων ἐκρίθη πᾶσιν ἄεθλα, τίσεις.
Φράσσατο ἡμερείων τε πόλεις, καὶ ποικίλον ἦθος,
  Μοῦσιν ἀταρτηρὴν, καὶ δολόεντα Γέλω,
Καὶ φόνον ἀλλοπρόσαλλον, ἰδ᾽ αὖ πεδίων ἀλεγεινὰς
  Δηώσεις, ἱρὴν τ᾽ ἔξοχα δουλοσύνας
Ἠδὲ πάλιν πόρφυρε σοφῆς εὑρήματα τέχνης,
  Ὀργὴν πάνυστιν ταῖσι θεῶν θυσίας,
Νηῶν θ᾽ ὑψιρόφων αἰπεινὰ τέραμνα, περίπλους,
  Μολπὴν, ναυτιλίην, ἀστροθέτημα πόλου,
Ὁπλοτερῶν τε βροτῶν τηλεκλυτὸν εὖχος, ἀρείω
  Ἀλκὴν γηραιῶν πουλὺ φαεινοτέρην.
Ὅττι γὰρ κάρτος, ἔφασε, θεώτερον ἐστὶ βροτοῖσιν
  Νῦν πλέον, ἢ πρότερον καὶ φρένες αὐγαλέαι.
Δὴ γὰρ δὴ χάλκεος γενεὴ τέλος ἵκετο δόξης
  Καὶ χρυσὴ φαίνει φωσφόρος ἠΐθεων.
Τήπερ ἀριστείαισι λόγων, καὶ κάρτεσι χειρῶν,
  Ἤδη ἐπουρανίοις ζῆλον ἄεξε μέγαν.
Τοῖσιν ἴση προβέβηκεν, καὶ ἴκελος ἰσοφαρίζει
  Τέκνα θεῶν, υἱέων τ᾽ οὐράνιος γενέθλη.
Ἄλλον Ποιητὴν κείνοις ἰσόμοιρον ἐφευρεῖν
  Χρεῖος ἔφυ, κήρυκ᾽ ἀντιθέοιο κλέους.

Ἄλλων

Nonne Iouis, ſimili fundet ratione, virago, &
Abſque viro natum, cælicoliſque dabit?
Vertice nata Iouis, pariam quoque vertice natum,
Inter quæ genitas e Ioue tota fui.
Sic ait, & rerum vires ſine fine tenaci
Cogit, & ex cunctis pectore multa capit.
Stamina prima animo trahit immutata ſororum,
Penſaque fatali, non violanda colo.
Sidera terſa videt, purgatoſque ætheris axes,
Quæque ſolo variant, quæque videnda ſalo.
Inde inferna petit Barathri loca, diraque ſontum
Supplicia euoluit, præmiaque apta bonis.
Multorum mores multorum cernit, & Vrbes
Riſus vbi fallax & ſine fine furor.
Sanguinolenta videt bella, immaneſque rapinas
Captaque ſacrilega limina diua manu.
In ſe iterum remeans inuentas ruminat artes,
Et ſacra, vltorum queis cadit ira Deûm.
Templorum dein ſumma videt: naualia, cantus,
Cæruleaſque vias, ſidereoſque ſitus.
Et Iuuenum factis grande increbreſcere nomen,
Atque ſenum in toto clarius orbe decus.
Vis, inquit, quando maior mortalibus vnquam
Armorum, & Sophiæ, conſiliique fuit?
Aerea, laudis enim tetigit faſtigia proles
Aureus en Iuuenum Boſphorus exoritur.
Qui lingua ſplendore manus, & robore magnis
Cælicolis ſummam concitet inuidiam.
His Diuorum nati, & qui naſcuntur ab illis
Pugnant, inque vicem cedere neuter amat.
Vatem ipſis alium cæleſti è ſemine, plectro
Qui beet heroo iam reperire iuuat.

Hunc

Ἄλλων πολλὸν ἄειστον. Ἐπεὶ τίς δαιέ' ἀείσει
  Ἀνθαίης ᾠδαῖς ἐξερύσας ὁμίχλης;
Ἡ μὲν τὼς ἐπέεικεν, ὄμοι φίλον, εἴθε δυναίμην,
  Τόν γ' ἀπ' ἐμῆς κορυφῆς, νήδυμον υἷα τεκεῖν.
Εἴθε πατὴρ τόδ' ἔνευσεν. Πατὴρ δ' ἐπένευσεν ἀκούσας
  Νεύματι δ' αὖ κορυφὴ ἔγκυος οἷσε τέκος.
Πρῶτον μέν τοι ἐλαφρόν. Ὅταν πάρα δ' ἤματα ἦλθεν
  Πολλὰ, βρεφός τε χρόνῳ ἄψεσιν ηὐξάνετο.
Δὴ τότε Παλλαδίης κορυφῆς ηὐρύνετο κόλπος,
  Καὶ στεῖνοντ' ἶνες δριμυτέραις ὀδύναις.
Αὐξομένῳ τε βρέφει γε συνηύξανεν, ἄχρις ἐς ὄγκον
  Ἀργαλέον. Κάματος δ' οὔτι φορητὸς ἔφυ.
Καὶ μήνιγγες ἄατον ἐπέκτυπον. ἀσταθέες δὲ
  Συστρωφῶντο πόδες σφαλλομέναισι πάλαις.
Ὡς δ' ὅτε διψαλέοισιν ἐπ' οἰνηροῖς τε δεπάστροις
  Φώς τις ἀκηδέστως χανδὸν ἄφυσσε μέθυ.
Ἔνδοθεν οἱ νόον αἰθύσσει λαθικηδέος οἶστρος
  Ἰκμάδος, οὐδὲ φέρειν ἔσχεθε κρᾶτα λάρυγξ.
Ὀφθαλμοὶ δ' ἐπέδηθεν, ἕδος δ' αὖ, καὶ λέχος αὐτὸ
  Δινεῖσθαι δοκέει, ἄστρα πόλυ θορέειν.
Βαμβαίνων δὲ κρότοισιν ἀπεικότα ῥήματα βάζει
  Πολλά θ' ἃ μὴ λεχθέντ' εὐρὺ ὄνειαρ ἔην.
Ὡς τότ' Ἀθηναίης πειεδινήθησαν ὀπωπαὶ,
  Ἡ δὲ πίεζε κάρη αὐξομένοιο βάρος.
Αἰεὶ γὰρ σφίης στεναροῖσιν ἐδέσμασι φέρβεν.
  Γέντο δὲ πανῆμαρ καὶ παῖς εὐρύτερος.
Ὡς δέ μιν ἐκ σκοπιῆς περικώδουσαν εἴσιδεν Ἥρη
  Γήθει παλλομένη κέρτομον εἶπεν ἔπος.
Οὕτως νῦν ἐπίκεισθι Διὸς τέκος, ἄφθορος ὄρπηξ
  Καὶ στυφέλιζε Θεὺς σκώμμασιν ἀφραδέεσιν.
Μήδ' ἐπὶ τῷ μεγάλαυχοι ἀγηνορέουσι γυναῖκες
  Ὄλβιος, οὐδὲ γονῆς ἄξιος οὐτιδανῆς.

Ὀππότε

Hunc omnes anteirè volo ; quis namque ſilenti,
Si ſolum excipias, eruet amne Duces?
Expedit idque mihi ſedet : ô ſi talia poſſem
Pignora de cerebro parturiiſſe meo!
O vtinam pater annueret. Dicto ocyus, ipſe
Annuit, & vertex Palladis intumuit.
Principio breuis, at numero glomerante dierum
Grandia iam viſus tendere membra puer.
Tum caput armigeræ maiore cucurbitat orbe
Anguſtant nerui, nec minus acre premunt.
Fœtu ingente tumor iam immane extuberat, & iam
Succollare nequit flexa columna caput.
Dum Cerebri ſtrident fibræ, mirabile dictu
Erranteſque natant, nocte, dieque pedes.
Ac veluti incautè ſiquis male fida Lyæi
Vaſa hauſit cerebro ſtare, locoque nequit.
Lethæus mentem ſtupor occupat, æſtus acerbat
Guttura nec mentum curua tenere valent.
Vincti oculi torpent, tellus ſibi fixa moueri
Viſa, micare torus, aſtra ſalire polo
Perſtrepit ore graui, & verba incompoſta ſuſurrat
Quæ melius clauſtris continuiſſe foret.
Palladi ſic ægrè circumglomerantur ocelli
Et caput exturgens pondere ad ima cadit.
Nam magis atque magis fœtus creſcebat in horas,
Robuſtos ſophiâ ſuppeditante cibos.
Viderat ab ſpecula tum forte doloribus ipſam
Confixam Iuno, nec tenuiſſe poteſt:
Geſtit, & inſultat: Iactes Iouis aurea Proles
Ridiculiſque modis temnere diſce Deos.
Non vtero felix quo ſeſe fœmina iactat,
Nedum etiam vili pignore digna parens.

Heu

Ὁππότε παῖδα κύησας ἀγάστριον, οὐδέτι βαιὸν
   Τερπωλῆς ἐδάης τῇ κατέμικτο τόκος.
Τερπωλῆς ἐπὶ τῷ μακάρων ἐπιμαίνεται ἑσμὸς
   Ἧς τε χάριν βηλοῦ δὴν ἄπο ἱστάμενος.
Ἰσοθέοις χλιδαῖσιν ὁμοίιος. Ἀλλ' ἄρα καὶ τῆς
   Ἥμαρτες, ζαθέων οὐκ ἀλέγουσα γάμων.
Νῦν δὲ καρηβαρέουσα διαμπερὲς ἔγκυος εἴης,
   Καὶ τίκτοιο βρέφη κρῆθεν ἀπαὶ βλεφάρων.
Τοὺς γὰρ ἴσως οἰκτίστα καὶ ὀφθαλμοὺς ἀπολέσσοις.
   Καὶ γνώσῃ μισθὸν οὐκ ὀλίγῳ βριαρόν.
Κεῖνο δέ μοι πόριν ἄλγος ἀμήχανον, ὅττι λοχείης
   Παῖδ' αὐτῶν πολλὸν κρέσσονα ἡμιθέων.
Τὸν βασιλεῖς, ἥρωες, ἀείφρονες, ἢ Θεοὶ αὐτοὶ
   Ζηλώσουσι κλυτῆς εἵνεκεν ἰδμοσύνης.
Ἀθανάτου τε κλέους, στέρνοις δὲ μακάρτατον ὕμνον
   Ἄσουσιν, μαζοῖς, πατρίδι κυδροτάτῃ.
Ζεὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε κόρης ὠδῖνα μερίμνης,
   Καὶ πρόσθεν γ' ἰκέλου γευσάμενος καμάτου,
Δεξιτερὴν ἀνέτεινε, φίλην τ' ἠγκάσσατο γένναν
   Ἀμφιχυθεὶς, στέρνοις τ' ἔμβαλε μειλιχίοις,
Ἠδὲ κάρηνον ἔκυσσε, καὶ ὄμματα πένθος ἀπέπτη,
   Λύπη τ' εὐθὺς ἔδρας νερτερίων μελάθρων.
Ὀφθαλμοὶ δ' ἀνέγερθεν. ὑπέκφυγε κόμπος ἀνίης.
   Στήειχθεν ταρβεῖ. Ζήτεεν αὖθις ὅπλα.
Ὦ τέκος, ὦ ὠδῖνες ἐπουρανίοισιν ἀγηταί,
   Ὦ κορυφὴ πασέων ἀκρόπολις Χαρίτων.
Πόσα γε, πόσ' ἐνέπνευσε θεόσδοτα δῶρα λοχείη,
   Πόσα ἀπ' αἰθερίου στήθεος ὠπάσατο.
Ἔξοχα δ' αὖ Μουσέων καπυρὸν στόμα, ἄκρον ἄωτον
   Ὑμνοπόλων, Φοίβου τ' ἠγαθέην κιθάραν.
Ὀρφ' ἀρχὸς πάντεσσιν ἀεὶ λογίοις. καὶ ἀοιδῆς
   Μηδέτι Φοῖβος ἔῃ ἡγέτα Μουσοπόλων.

Heu nimium infelix, cui non libata voluptas
Quæ rigidas partus temperat vna vices.
Cuius amore Dij inſipiunt, peregréque vagantur,
Haſque habitare domos, cura nec vlla ſubit.
Hoc etiam luxu Iouis ô fruſtrata virago es,
Diua cui ſoli non Hymenæa placent.
Nunc verò ſemper vertex ſibi ponderet, & per
Lumina, quæ paries pignora, proripiant.
Sic te fortè oculorum aciem deperdere cernam
Nec paruo diſces intumuiſſe mihi.
At ſummus me luctus agit, quod pignora partu
Ipſis Semideis nobiliora dabis.
Quæ Sophi, & Heroës, Regeſque, & Numina noſtra
Multiſciæ ob mentis munera ſuſpicient.
Gloria quæ maior? Puero, patriæ, atque parenti
Carmina cœlicolis pangere digna canent.
Iuppiter vt natæ iam parturientis agonem
Nouit quì tales ſenſerat ante vices.
Extendit dextram fœtumque amplexus hiantem
Matremque humano mulcet vtrumque ſinu,
Deinde caput labris, oculoſque fouentibus, angor
Protinus in ſtygios effugit ille lacus.
Nec mora clareſcunt oculi, veſtigia conſtant,
Vaneſcitque dolor: Arma, iterum, arma fremit.
O dolor, ô fœtus cœleſtibus admirandus!
O Vertex Charitum arx, gratia, dulce decus.
Quantas mentis opes per te ſpirauit Olympus
Pectoris atherei lumina quanta dedit.
Dulce, virum, canere vt Muſas, vatumque beari
Imperio, & Phœbi tangere poſſe fides.
Rhetoribus ſimul, & cunctis dare iura poëtis
Ne dux Aonidum, Phœbe, deinde fores.

Ωπασε τὰ πρότ' ἐόντα, τάτ' ὄντα δαήμεναι αὐτῷ,
  Εσσομένων τε πόρῳ ὑκέτ' ἐόντα λόγον.
Τὶς τάδε μυθήσαιτο, τὰ οἱ τότε δῶρ' ἄναγε Ζεύς.
  Μᾶλλον φύλλ' εἴποις, ἢ ψαμάθοιο κόνιν.
Ομμασιν ὅσσα δέδορκας ἑνὸς χειρὸς ἔργον ἐτύχθη
  Ηδ' ἐκτὸς τὰ νοεῖς ὑρανίων λαγόνων.
Αὐτῷ στέρνα τίθησι βραχίονας, ἅψεα πάντα,
  Ηδ' ὅσσην ἀλκὴν ἐντὸς ἔχει μελέων.
Παλλάδι τεξομένη κειμήλιον, ὄφρα Θεάων
  Πυλὺ ἀειστα τέκῃ υἷα βροτοῖσι πρόμον.
Παλλὰς οὐ δόρυ πάλλε, λόφον δὲ καρήατι θῆκεν,
  Ηδὲ σάκος λαιῇ, ἔκθορέτ' ἐσσομένως,
Καὶ τροχαλοῖσι πόδεσσιν ἀπ' αἰθέρος ἀΐξασα
  Αἰγαίῳ πελάγει νῆσον ἵκανε Χίον.
Αλλάων πρωτίστην, γεραρώτατον ἔθνος ἰάνων,
  Καὶ ναετῶν ἀρεταῖς μᾶλλον ἀγαυοτέραν.
Ηχι γὰρ αἰπύδμητον ἀνορθώσαντες Αθήνῃ
  Ναὸν, θαῦμα νέον κάλλεσιν ὑρανίοις,
Δώροις τ' ἀφνειοῖσι, Δρακοντολέτειραν ἐτίμων
  Παλλάδα, οἱ χαρίτων τ' ἄπασαν ἀντὶ χάριν.
Δὴ γὰρ ἐν ἀμφιλαφεῖ Πελλιναίοιο κορύμβυ
  Βήσσῃ ὠμηστὴς συνείασκε δράκων.
Μήκιστός γ', εὖρός τε πελώριος, ὕρεσιν ἶσος,
  Δεινὸς ἰδεῖν, πνείων λαμπάδας ἰοβόλους.
Οἶμε δ' ἀκανθοφόροις κυρτύμενος ἕρπεν ἀν' ὕδας
  Σπείραις, σχῆμ' ἐσθλῦ ἀμφιπέδων ὀρέων.
Κνώδαλα γῆς, ἀέρος τε γένη, καὶ ἔθνεα φωτῶν
  Ιυγλὼ τ', ὄψιν τ' ὑκ ἀνέχοντο φόβῳ.
Αμφιχανὼν δὲ φάρυγγα πετάσσατο, χάσματος εἴποις
  Οὐδαίου, σπειῆς τ' ὕψος ἀφεγγὲς ὁρᾶν.
Πῶεα, καὶ δαμάλεις, ἵππων τ' ἀνάριθμον ὀπώρην
  Χηλέσιν εἰγομένοις ἐξελάφυσσε μόνοις.

Ταῦτα

Quæque antè aut fuerant, aut tunc præſentia noſſe,
Ac ſapere arcanas, lubrica fata, vices.
Siluarum frondes pelagique enarret arenas
Qui canere effuſas tunc Iouis auſit opes.
Dextræ vnius opus ſunt quæ extra, intraque videtis
Æthera, idemque breui limite clauſit opus.
Totus in hoc Pater incumbit quantuſque lacertis
Ille eſt & quantus pectore tantus ineſt.
Hæc ſoli ante alias congeſſit dona Mineruæ
Mater vt egregij pignoris ipſe foret.
Prima ergo galeàque armata, haſtamque coruſcans
Proripit è cœli limine diua ferox.
Pronáque in Ægeas pedibus pernicibus vndas
Labitur, & notam peruenit indè Chion.
Ionij ſplendet Princeps Chios æquoris vna
Splendidiorque viris quos fouet illa ſinu.
Namque ibi mirandum grati poſuêre Mineruæ
Chij templum, raræ molis, & artis opus.
Diuitibuſque Dracontoletira hic nomine diua
Muneribus culta eſt. Nominis hæc ratio.
Pelleni quondam ſiluoſi in valle cruentus
Sibila, vibrabat nocte dieque Draco.
Horribilis viſu, ac veluti mons vaſtus, & ingens
Spirat, & infectas proiicit ore faces.
Cùm ſpinoſa ſolo voluebat tergora, credas
In media mõtes ſurgere planitie.
Mirus vbique pauor, homines, volucreſque, feræque
Illius haud ſonitus ferre nec ora valent.
Guttura cum pandit, rictuſque euoluit opacos
Tartara Plutonis cernere aperta putes.
Arua per & ſiluas, quodcumque occurrerat, haurit
Cornipedem, vel equum, cornipetamve bouem.

Ταῦτα δ' ἀποβροχθέντα κατέῤῥεεν ὥσπερ ἐς ἅλμης
  Βένθεα, ἠὲ βυθὸν νερτερίων βερέθρων.
Πήματι δ' ἐστείνοντο πόλεις, καὶ μῆχος ἰδόντες
  Εὐφραδίης βροτέης οὐδὲν ὄνειαρ ἔχειν,
Χεῖρας ἀνασχόντες πάτριον λιτάνευσαν Ἀθήνην,
  Ὄφρ' ἄτην ἐλάσῃ συμφυέουσα φίλοις.
Νεῦσεν Ἀθηναίη, ἀπὸ δ' ὤσατο δεινὸν ὄλεθρον,
  Καὶ ναέταις ἐρατὴν θῆκεν ἐλευθερίην.
Βυκτάων γὰρ ἔχευ' ἀνέμων ἐπίπνευστον ἀϋτμὴν
  Δένδρεά τ' αὐλῶνος ἐξετίναξεν ὅλα.
Τῶν δ' αὖ ῥηγνυμένων ζαμενοῦς λαίλαπι θυέλλης,
  Καὶ συντριβομένων ἄσπετον ὦρσε φλόγα.
Δαιομένου τε πυρὸς μέγ' ἐρόχθεεν ἄσπετος ὕλη,
  Καιομένων τε φυτῶν δὴν μεγάλ' ἀμφιλάκε.
Μέχρις πάντ' ἀμάθυνε, καὶ ἐς κόνιν ἤγαγε φλέγμα.
  Τοῖσι συνεφλέχθη εἰλικόεις τε δράκων.
Οὐδέ οἱ ὅπλον ὄνησεν ὑπὲρ ῥάχιν, οὐδέρος αὐτοῦ
  Ἀντίτυπον φλογέαις καὶ Διὸς ἀστεροπαῖς.
Οὐδ' ἰός, ὃν ὑδέουσι πυρὸς πανυπέρτερον ἔμμεν,
  Οὐδὲ πόδες πτηνοί. Φλοξὶν ἅπας ἐδάμη.
Φλοξὶν Ἀθηναίης νηλειέσι. Ταὶ δ' ἄρα πάντα
  Φλέξαν ἀκηδέστως. οὐδ' ἀλεήτις ἔην.
Ὡς οἱ μὲν ζαθέαις μόλις ἐξεσάωθεν ἀρωγαῖς,
  Καὶ χάειν εὐέρκτῃ εἴδεον ἐξοπίσω.
Πρῶτα μὲν οἶνον ἔλειβον, ἰδ' ἄπλετα μηρία καῖον,
  Καὶ θυέων ὀδμῇ πᾶς ἐμέθυστο δόμος.
Πολλὸν δ' ἀμφιχέοντες ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει
  Λαρὸν ἄλειφαρ. Ἔδος δ' ἀμφιπέπληθε θύοις.
Παρθενική τ' ἀρήτηρα θυώδεος ἔνδοθι ναοῦ
  Εὔχετο πρὸς βωμὸν καλὸν ἱεῖσα θρόον.
Παλλὰς Τριτογένεια, Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη
  Παρθένε μουνογενὴς ἀρσενόθηλυ Θεά,

Ἠ πέδον

At veluti terra barathrum, pelagive Charybdis
Omnia ſic patulis faucibus ille vorat.
Vrbibus hac clade abſumptis, prudentia nullum
Effugium, & nullam repperit ipſa viam.
Quocirca patriam, tendens ad ſidera palmas
Pallada ferre, Chios ſollicitabat opem.
Annuit, indigenâque malam peſtem expulit ora,
Atque frui cœlo liberiore dedit.
Nam rapidis acres incuſſit flatibus iras
Rara vnde arboribus vallis opaca fuit.
Ramorum interea flictu, ſiluaque fragore
Excita vis flammæ per nemus omne furit.
Æolius fremor, & Vulcanius omnia miſcet,
Longeque amotis auribus excipitur.
In cinerem tandem ſubſedit ſilua ſuperbuſque
Igne Draco tritum depoſuit ſpolium.
Non Iouis obnitens iaculis, in Palladis ignes
Horrifico tergum murice ſtare nequit.
Non aconita iuuant, quę incendia vincere, fama eſt,
Nec quidquam aligeri perualuêre pedes.
Omnia Palladius nullo diſcrimine voluit
Ardor & immani liberat hoſte Chion.
Tanto ergo hoc dono gens denique vincta Mineruæ,
Exſoluunt grates, donaque grata ferunt.
Quadrupedes ſine fine adolent, carcheſia libant
Totaque ſacrifico eſt ebria odore domus.
Effuſi calice halant, atque augentur odores
Et ſacro redolens anguine terra madet;
Thuricremam intereà ſupplex ſtat Flamen ad aram
Votaque perſoluens carmina pulchra canit.
Pallas Tritogenia Iouis genita, Atritone,
Vnigena, ô Virgo, fœmina, maſque Dea.

Ἡ πέδον ἀμφιβέβηκας Ἐρεχθέος, ἄστυ τ᾽ Ἀθηνῶν,
  Δαυλίδα, καὶ Κύῤῥον, καὶ Ἀράκυνθον ἔχεις.
Ἄστυρά τ᾽, Ἀσσησὸν, Μαγάρσου τ᾽ ἄκρα κάρηνα
  Βούδειον, Λῆμνόν τ᾽, ἠδὲ Νέδοντ᾽, Ἀλέαν.
Καὶ Χίον, ἣ νήσων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων
  Σοὶ Παλλὰς, περὶ ἧς κηδομένη βριάεις,
Ὡς γενέτειρα γόνου, καὶ πρὶν μετ᾽ ἄμμιας ὀλέθρους
  Ἄμμιν ἀπειρεσίους, νῦν τ᾽ ἀπέστειλας ὄφιν.
Τεῦ σε Δρακοντολέτειραν ἐς ὕστερον αἰὲν ἐοίψει
  Ἡ δὲ πόλις, γλυκερὴν Παλλάδ᾽ ἐπωνυμίην.
Αἱ δ᾽ ἕτεραι πεύσονται ὁμοῖα δῶρα κομίζειν
  Ἀντ᾽ εὐεργεσίης τοῖσι χαρισαμένοις.
Κλῦθι μευ εὐχομένης, νήσου γεραρώτατον ἔθνος
  Ἀσκηθὲς παντὸς πήματος εἶα, σάω.
Καὶ προλιποῦσα πόλον, βαιόν γε φιλαίτερον οὖδας
  Εἴσιδε, ἀφνειῶν τ᾽ αὔξε δόσεις κτεάνων.
Εἶ ἄγε δεῦρο Χίοις μόλε μοι, μόλε δῖα θεάων
  Βαῖν᾽ ἴμβυἂν τέμβυος. Βαῖνε τάχιστα, μόλε.
Οὔπω μῦθον ἔειπε, καὶ ἤλυθε Παλλὰς Ἀθήνη
  Πτηνὸν ἅτ᾽, ἠγαθέῳ δῶμα τ᾽ ἔπλησε φάει.
Τοὶ δ᾽ ἄνεῳ ἕστηκαν, ἀτὰρ τόδ᾽ ἐναίσιμον ἔμμεν
  Φάντο φάος, καὶ νεῷ Παλλάδα ἱσαμένην.
Ἔνθεν ὁμογλώσσοις ἀραῖς ἐπεφώνεον Ὕμνον
  Καὶ δακρύοις δεύονθ᾽ ἥδεσι παλλόμενοι.
Μέσφα δ᾽ Ἀθηναίη θυέεσσιν ἰαίνετο θυμὸν,
  Καὶ Χίοις ἀρετὴν, ἠδ᾽ ἐπέκλωθε κράτος.
Ὄφρα μεθ᾽ Ἑλλήνεσσι πέδου, πολιῆς τε θαλάσσης
  Ἄρχοιεν πεζῇ, ναυσιδρόμῳ τε βίᾳ.
Καὶ Πέρσην ὀλέσειεν ἀφαυροτάτῃ στόλον ἀλκῇ,
  Θυμῷ δ᾽ αὖ πολέες μυριοχιλιάδες.
Μοῦνοι γὰρ νιφάδεσσιν ἐοικότα, ἢ ψαμάθοισι
  Λαίψα βαρβαρικῶν χερσὶν ἐπ᾽ ἀκαμάτοις.

Quæ ſolum Erechthei, & doctas defendis Athenas
Daulidaque & Cyrrhon, quæque Aracynthō habes:
Aſtyraque, Aſſeſum, & Magarſum montibus altam
Budeion, Lemnonque & Nedon, atque Aleam;
Et Chion Ionio quæ maxima in æquore ſurgit,
Cuius cura vni gloria ſumma tibi eſt.
Nunc nos quæ ex omni vt mater ſeruare ſolebas
Clade, Dracontæis eripis ipſa malis.
Hinc te noſtra Dracontoletiram nomine ſemper
Vrbs dicet, quo nil dulcius eſſe ſolet.
Sic aliæ diſcent Vrbes hoc munere vinctæ
Dona ſibi memori pectore ſacra dare.
Supplicis exaudi populi te vota precantis
Atque tuos ſemper dextra benigna tegat.
Linque Polum, & propera noſtros viſura penates,
Multiplicique auge fœnore dulce ſolum.
Eia age, diua veni, venias ô diua Dearum
Limina ſacra tua hæc viſe, age, rumpe moras.
Nondum finierat, cum Pallas vt ales ab alto
Lapſa polo radiis fundit vbique domum.
Illi autem attoniti ſtabant, dein lumina certi
Dextra fore huic credunt Pallada adeſſe domo.
Pars populi exultant, lacrymaſque in gaudia mittūt,
Pars voce vnanimi carmina ſacra canunt.
Dum Pallas ſacris delectabatur opimis
Virtutem & Chiis vimque, animumque dabat.
Vt terram, pelagumque ſimul ditione tenerent
Cum Danais clari ſæpè in vtroque duces.
Pauci & Achemeniam numero, ſed robore multi
Delerent claſſem; & millia mille virûm.
Barbara enim tot vela forent, quot littore arena,
Quotque niues Phœbo cum feriente cadunt.

Αλλων νηείθμοιο ὑποτρόπιαισιν ἀϋτῆς
  Πότμον ἀλευομένων, ἔμπεδον αἰρόμενοι,
Καί μιν ἀμαλδύναντες ἔχοιεν ἀγήραον εὖχος
  Εἰ μὴ Ελλήνων δῆμος ἄασεν Αρης.
Δεινὸς Αρης, κρατερῶς γὰρ ἐπ' ἀνέρας ὁρμήσαντες
  Φθίσουσ' ἀντιβίους δρηστοσύνῃ μελέων.
Εσθλοὶ δ' αὖ γεγαῶτες, ἄδην ἀπὸ θυμὸν ὀλοῦνται,
  Ευκλεᾶ ἀνθ' ὕβρεως μοῖραν ἀμειψάμενοι,
Ανδράσι φυζαλέοις στήλην λαλέουσαν ὀνείδη.
  Εξ ἐσθλῶν φῶτες μανθάνετ' ἐσθλοὶ ἔμεν.
Ταῦτα μὲν οὖν κρήηνε. Γόνος δ' ἐπ' οὔασιν εἶπε.
  Νῦν χρόνος, ὦ μῆτερ κλεῖθρα λιπεῖν κορυφῆς.
Ηέλιόν θ' ὁρόωντα νέαις τέρπεσθαι ἐδωδαῖς.
  Μή με κάρηνι Θεά, μή με κάλυπτε πλέον.
Οἶξαι δεσμὰ τέλεια, θυρέων ἀνάκλινον ὀχῆας,
  Καί με λόχευσε, τέκευ, δὸς φαὸς, ἦρα πόρε.
Εννεπεν. Οὐ δ' ἀπίθησε λεχωΐδες ἦγον ἀνάγκῃ
  Ωραι, καὶ Μοίρη ὦσε βιαζομένη.
Η δὲ γ' ἀλευαμένη ἐλεύνιον ἵκετο χῶρον,
  Εἴποις οὐρανίοις προσφιλὲς οὖδας ἐμεν.
Κύψε κάρη, φοίνικι δ' ἐρείσατο, ἁγνὸν ἐλαίης
  Πτόρθον θλιβομένη, κλωσὶν ἀνῆψε σάκος.
Καὶ δόρυ, καὶ τρυφάλειαν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε
  Οὐ γὰρ ἔφη, χρείω ὑμνοπόλοισιν ὅπλα.
Τόφρα δ' ἐπιρρήξασα πέδας, συνοχεῖς τε καρήνου,
  Ρεῖα μάλ' ἐκ κόλπων θήκατο παῖδα μέγαν
Παλλὰς Αθηναίη μεγάλη Θεός. Η γὰρ ἔθηκεν
  Μείζοσιν ἐκφῦναι τοῖσι Θεοῖς μεγάλους.
Αἶθρα, πέδον τε γέλασσεν. Ολυμπος ἀρείοσιν αἴγλαις
  Σεισάμενος νεφέλας βῶλον ἐφεγγοβόλει.
Οὐρανίδων τ' ἀφίκανεν ὁμήγυρις ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ,
  Ζεὺς, Ερμῆς, Παφίη, Ηλιος, Ατρυγέτης,

Hac ſocij ſpecie turbati, & mœſta timentes
Fata, ſubinde fuga vertere terga parant.
Chij tamen intrepidi, quos fax virtutis honeſta
Stare facit, vibrant corpora rara neci.
Nam valida hoſtiles membrorum mole phalanges
Vrgendo cedunt viribus, haud animis.
Sic tandem ſpecioſa petunt per vulnera mortem
Certi ſponte mori, quam maculaſſe genus.
Hoc Hominũ columen profugis exempla miniſtrans,
Eſſe boni in Patriam diſcite ab hiſce bonis.
Talia dum Pallas ſecum mouet, auribus inſtat
Fœtus: Iam tempus, me trahe, mamma foras.
Me ſine ſole frui, inſolitiſque replerier eſcis:
Ne me, ne me vltrà vertice, diua, tegas,
Clauſtra aperi foriumque repagula decute, me ede
Ede foras: gratum da mihi habere iubar.
Annuit his genitrix, iuſſaque Lechoïdes Horæ
Ducere vimque ferens pellere parca premit.
Intereà optatum petiit paritura receſſum,
Quem niſi cœlicolas non coluiſſe putes.
Hîc palma caput acclinat viridantis oliuæ,
Conglomerans ramum, ſueta ibi nota locat.
Dextra haſtam, capite & galeam deponit, humique
Fundens, non, inquit, vatibus arma licent.
Tum verò aggeribus prægnante è vertice ruptis
Viuidus effluxit, proripuitque puer.
Proripuit magnus, magna de Pallade natus
Ecquid enim magnus nonniſi magna ferat.
Mox æther, telluſque fluunt, data pignora luci
(Vmbra fugit) totus cernere, Olympe, venis.
Neptunus, Phœbus properant, Saturnius, Hermes
Et Venus, Aula poli denique tota vacat,

Αδρήστεια, Θέτις, Νυμφῶν πολυποίκιλος ἐσμὸς
  Μοιράων, Χαρίτων, Μήνη, Ενυάλιος.
Καὶ Κρόνος, αὐτὸς Ερως, Ηρη τ' αὐτόσσυτος ἦλθε
  Μώιδος ἀμνήμων. τῶς γὰρ ἔτελλε πόσις.
Παλλάδος ὄφρα τόκος πᾶσιν τιμάοχος εἴη.
  Καὶ πάντων δώροις κύδιμος ἀντιάσει.
Ζεὺς πρώτιστος ἔδωκεν ἄναξι γεράσμιον εἶναι,
  Ερμῆς ἡδυλόγως ἦτορ ἄγειν χθονίων.
Αγλαΐην Παφίη, σοβαρὸν δ' ἐτέλεσσεν Απόλλων.
  Αλλὰ ποσειδάων ἰδμοσύνην ῥεέθρων.
Αδρήστεια δίκην γε, Θέτις νόον, ἔνθεον ἦθος
  Μώη, τολμηρὸν δ' ὁ βροτολοιγὸς Αρης,
Καὶ Κρόνος ἀστυφέλικτον, Ερως δ' ἐνέπνευσε ποθητὸν
  Ηρη προσφῦσα γόνῳ ἤνεεν ἀζομένη.
Καὶ βρέφος χαρίτεσσιν ἔτι ξηλήμονι κέντρῳ
  Οἱ δαίνυσα μάτην τοῖον ἔειπεν ἔπος.
Τοῖοι παῖδες ἔασιν, ὅσοις φιλὸν υἷα λοχεύειν,
  Οὐχ οἷος μοι ἔφυ πικρὸν ἔχουσι τέρας.
Αἱ γὰρ ἀπ' ὠδίνων ὤναιντο λεχωΐδες. Εἴθε
  Κ' αὐτῇ τοῖον ἔβη, νῦν ἢ δόλῳ μογέω,
Παλλάδι τῇ τέκτηνα. Πόσις δέ μοι οἷος ἀπ' ἄλλων
  Ταῦτα μέγηρεν, ἀεὶ μήδεσιν ἀντιόων.
Αλλὰ γόνων μακαριστὲ, τύχην ἀμετάστροφον ἕξεις
  Ηδ' εὐδαιμονίην οὔποτ' ἀπερχομένην
Τεύξεις τ' ὄλβιον ἄλλον ἐπίφθονον. Η γὰρ ἀφῆκας
  Ευτυχίας φθονέειν, κέρτομα τοῖσιν ἔφης.

Η καὶ κοῦρον ἔκυσσε, φίλοις δ' ἐπεθήκατο κόλποις
  Μοιράων, ταὶ κλῶσαν παιδὶ δόσεις μακάρων.
Καὶ Χάριτες Νύμφαισιν, ὅπως θρεπτήρια δοῖεν
  Ωρασιν, ἀφθάρτων δωροφόροι χαρίτων.

Ερμείης,

Adraſtæa, Thetis, Nymphæ omnes, Cynthia, Mauors,
Saturnus, Charites, Lanificæque Deæ.
Defuit haud Iuno (ſic namque Vir egerat) iræ
Immemor, haud Paphius defuit ipſe Puer.
Palladis vt fœtus ſummo omnibus eſſet honori,
Omnibus & donis inclytus ipſe foret.
Iuppiter ante alios Venerandum Regibus, Hermes
Terrigena eloquio flectere corda dedit.
Formoſum Cytherea, grauemque eduxit Apollo,
Neptunus docuit per freta noſſe vias.
Iuſtitiam Adraſtea, Thetis mentem indidit, Albos
Mores Luna, nihil Mars trepidare iubet.
Saturnus ſtabilem præſtat, gratumque Cupido,
Brachia dat Iuno, næniolaſque canit.
In puerique hærens donis, liuoris at œſtro
Percita adhuc, fruſtra hos edidit ore ſonos.
Talia materno, quæ ornari nomine gaudent
Pignora ſint gremio, non quæ ego monſtra tuli.
O vtinam partus poſt ſæua Lechoïdes vllos
Perciperent fructus, non mihi ſorte datos.
Me piget eludi. Ecce in Pallada texta retexis
Iuppiter, heu cœptis ſemper inique meis.
Macte puer, ſorte ante alios ſpirantibus Aſtris
Manſura felix, euge beate puer.
Efficies, verum quem gloria parta beabit,
Quo minus inuidiæ ſuccubuiſſe neget.
Liuorem vixque effugient, ceu ſorte beati,
Quos tua dedecores Muſa ſuperba canit.
Sic ait; infantique dat oſcula, eumque reponit
Parcarum in gremio, cui dare dona parant.
Nam charites munus ritè immortale ferentes
Paſcere dant Nymphis, pignora blanda cibo.

Mercurius

Ἑρμείης, καὶ Φοῖβος ἐπιχθονίους λίπον εὐνὰς
    Ἀμβροσίης τε πόται βήλιον ἕδραν ἔθων.
Ἑρμῆς δῶκε λύρην, κιθάρην ὤρεξεν Ἀπόλλων,
    Ὄφρα πέλωσιν ἐπῶν ἔμμοροι ἀντιθέων.
Παῖδα κάλεσαν ΟΜΗΡΟΝ, ἐπεὶ ὁμοῦ ἦρα διδόντες
    Παλλάδι γλῶ ἐπέβαν Οὐράνιοι ναίεται.
Δῶρά τε δωρήσαντο, ἰσόχρονον οὔνομα κόσμῳ,
    Εἴκελον αἰώνεσσ', ἱρὸν ἀθανασίης.
Οὔνομά μοι πολογηθὲς, ἐράσμιον, ὄλβος ἀνάκτων
    Ὑμνοπόλων Μούσῃ, κῦδος ἀρηϊμάχων.
Ἐκ σέο χῶρον ἔρημον ἐπικλήσουσιν Ὁμήρους,
    Ἔνθ' οἰκεῖν δέδοται λωϊτέροις ναέταις.
Ἠδ' ἔθ' Ὁμηρειδέων γένος ὄλβιον ἤματα πάντα
    Ἀνθήσει, Μούσης ῥήτορες ἡνδυθρόου.
Ἀλλ' ἐπέων ῥαπτῶν τὰ πρὶν ἤπυε πλῆκτρον Ὁμήρου,
    Συλλεχθέντα δ' ἐφ' ἓν λαρὸν ὕφηνε μέλος.
Καί τις ὀπιστογόνος, τοίης ἀπὸ πίδακος ἔρνος
    Κυδίων τελέθειν ταυτὸν ἀοιδιάσει.
Ὑμνήσει τε τόκον, γεραρὸν πυνιτόφρονι Μούσῃ
    Κλεῖος Ὁ μηρείοις κύδεσι μαιόμενος.
Πανδείλοις δ' ἐν ἔτεσι, βροτοῖς τ' ἀδαήμοσι πάντων
    Σιγῶσ' ἔτλε λόγοι, Μοῦσα τ' ὄλωλε πρόφρων.
Οἰκτρὰ γὰρ καλὰ τέτυκτο ἀποτμοτάτοισιν ἐν ὥραις
    Ἑλλήνων, δηΐαις κύρμα γὰρ γένετο βίαις.
Οἵ σοφίης ὀλέσαντες ἀειπρεπὲς εὖχος, ἄατόν
    Τ' ἠνορέην, ζεύγλην βαρβαρικὴν ὑπέδυν.
Δὴ τότε ποικιλόφρων ὅπως μελίγηρυς ἀηδὼν
    Ἠχήσει νεαραῖς ἁρμονίαις ἐπέων.
Τόσον ἐφημερίων ἀτυχέστατος, ὅσον ἀοιδαῖς
    Καίνυτο πρωτίστους, αὐτὸς ἄειστος ἐών.
Οὐ γὰρ Ὁμηρείης Μοῖραν προφερέστερον ἕξει.
    Κλώθησαν δ' ἴσαι ἀκροσόφοισι τύχαι.

Εὖτε

Mercurius, Phœbuſque ſolum mortale relinquunt
Ac veſci ambroſiâ limina nota petunt.
Poſtquam ambo puero citharãque, lyramque dederunt
Queis ſacra laudati carmina perciperent.
Nomine Ομῆρε *infantem* ὁμȣ̃ ἦρα *ferentes*
Palladi cœlicolę nobiliora locant.
Nomine quod ſeclis ſimile eſt, mundoque coæuum
Temporibus ſacrum quæ ſine fine manent.
Iucundum, optatumque mihi, Regum vnde ſupellex
Muſa poëtarum, Mars tibi fama venit.
Deſertus tibi deinde locus dicetur Homeri
Quas niſi non magnis incoluiſſe datur.
Hinc & Homeridæ erunt Chiis gens inclyta, Suadæ
Dilecti, ac Muſis tempus in omne, viri.
Poſteritas huic clara fidem facit vnus, Homeri
Carmine qui texens nobile pinxit opus.
Vnus & hoc creius felici ſemine Vates
Hæc qui Mæonio de Patre cantet, erit.
Ipſe ſed in miſerum, ignarumque ſubincidet æuum
Omnia vbi inueniens ſurda, dolore cadet.
Barbarici cum hoſtes, Danaum ſpecioſa furori
Submittent, ferroque omnia vaſta dabunt.

Tunc ille vt varians luſcinia voce ſonabit,
Effundetque nouis carmina culta modis
Tam ſorte heu hominum infelix, quã carmine primos
Anteibat Vates, cum optimus ille foret.
Quid? nec enim melior fortuna beabit Homero,
Sors eadem ſummos occupat vna Sophos.

Partu

Εὖτε δ' Ὅμηρος ἔβλαστε παλίντροποι ἦλθον Ὀλύμπου
　Αἰπὰ μέλαθρα Θεοί· τοῖς μέτα Παλλὰς ἴε.
Νύμφη γὰρ παρέθηκε Κρηθηΐδι, ἣν περὶ πολλὰ
　Φίλατο Νυμφάων, προσφιλέως ὀδύνας.
Ἠδέ μιν ὡς ὑπέδεκτο Μέλητος ἐΰρρυτον ὕδωρ
　Τέλλε φορεῖν ἰδίαις κεδνοτάταις ἑτέραις.
Κεῖναι δ' εὐθὺς ἄρυσαν ἀπαὶ ποταμοῖο ῥοάων,
　Ἔνθ' ἀχραάντοις ῥεύμασιν εἷρπε Μέλης,
Ἄγγεσιν ἀργυρέοις, ἀπὸ δὲ χροὸς ἔκβαλε πάντα
　Λύματα, φαιδρύνθη δ' ὡς νιφάδες χιόνος
Καὶ δέμας φέγγος ἴαλλεν ἀπόπροθεν, οἷα κάτοπτρον
　Δίσκος ἀκοντίζει ἀντίος ἠελίου.
Καὶ χλιαρὸν μείδησε σεσηρότι κῦρος ὀπωπῇ
　Βομβήτας ἁπαλόν. βόμβος ἀοιδὸς ἔφυ.
Καὶ γὰρ ὑπεψιθύριζε θεηγόρον ὄσσαν ἀείδων
　Ἡρώων, Μακάρων τ' ἔργα πειρατά, ἰμόθους.
Βουγενέες πέτρης Σιμβληΐδος ὁρμήσασαι
　Χείλεσιν ἀκροτάτοις δηρὸν ἀμελξάμεναι,
Λείρια κηώεντα, καὶ ἱμερόεσσαν ἐέρσην
　Κρήνης ἐξ ἱερῆς Πιερίῃσι νάπαις
Ἄνθιμον εἶδαρ ἔδοντο, ἐπὶ στομάτεσσι δ' ἰοῦσαι
　Παιδὸς νᾶμα χύδην πήγασαν ἀμβρόσιον.
Ξανθὸν νέκταρ ἄφυσσε, μελιρραθάμιγξι δ' ἐέρσαις
　Εἰργόμενον βλεφάροις μείλιχος ὕπνος ἔχε.
Καλλιόπη δ' ἤχησεν ἐφύμνιον. Αἱ δέ γε Μοῦσαι
　Ἄλλαι ἀντήχουν γήρεσσ' ἀμοιβαδίοις.
Παλλάδιος οὐρανότευκτον, ἀδέμνιον ἄρσενος εὐνῆς
　Οὐ γαστρὸς, κόρσης δ' ἔμβρυον αἰθέριον
Εὕδοις καλὸν ὕπνον παλιλάγκετον, ἥσυχον εὕδοις.
　Εὗδε βρέφος καμάτων φροίμιον ἐσσομένων.
Ἤδη γὰρ γενεῆφι νεώτατος ἕδρας ἑάσεις
　Πάτριον, ἄλλο δαπεῖς ἀνδράσι μιγνύμενος

Ἀρτι

Partu exuta ſimul ſuperum comitante corona
Æthereas repetit læta Minerua domos.
Nobile enim dederat Critheidi pignus alendum
Ante omnes Nymphas, quæ ſibi dulcis erat
Acceptum Critheis pulchras geſtare ſodales
Præcipit, inſigni quâ ſtrepit amne Meles.
Iuſſa gerunt, vaſa expediunt argentea, molli
Cryſtallo immergunt, pura vbi vena nitet.
Partũ hoc imbre lauant, munguntq; è corpore ſordes,
Bellulus vnde magis, & niuis inſtar abit.
Diſcus, & albentes artus in ſpicula Phœbi,
Euibrant tremulas, ceu vitra terſa faces
Arriſit geniale puer, facieque ſerena
Molliter inſtrepuit : cantus erat ſtrepitus.
Nam tacitis muſſans, iam tum decora alta labellis,
Heroum, atque Deum tollere viſus erat.
E ¿obus genitæ monte ex Simbleide vitæ
Rumpere & in ſummis mulgere mella labris.
Optatos rores, & ſuaue olentia Pindi
Culmina apes ſolitæ carpere mella dabant.
His tumidæ in pueri ora volant, laticẽque profundũt
Cæleſtem, Ambroſioque omnia fonte rigant.
Tanto ergo hoc infans ſatiatus nectare, ſenſim
Mollia compoſuit lumina ſomniculo.
Calliope interea cecinit, Muſæque canenti
Alternante, nouem conſonuêre, choro.
Pallade nate puer ſocij ſine lege cubilis
Vertice, non vtero bellule pupe ſate.
Dormi, iterumque redux placidos ſopitule ſomnos
Qui tibi venturi dona laboris erunt.
Æui in flore nitens, externis mixtus, auitos
Ciuibus incipies deſeruiſſe lares.

Canus

Ἄρτι νέοις ἐχέμυθος, ἔτι χνοάουσιν ἰούλοις
  Ἕρψεις ὑστατίης πείρατα ναιομένης.
Οὐ δέ σοι ἑσπερίης, οὐδ' ἔσεται ἄκρον ἑώης,
  Οὔτ' ἐν μέσσῳ γῆς ἄδρομα, οὐδ' ἄβατα.
Ἀλλ' αἰεὶ πολέων δεδαημένος ἤθεα φωτῶν
  Σοὶ θήσεις ἄλλων πλάσματ' ἄριστα φρονεῖν.
Ἡγεμόνων συνόμιλος ἀριστογόνων γένος ἀνδρῶν
  Κηρύξεις, νεικέων ἐργατίνας κακίης.
Τίς δὲ πόνους, τίς ἄλλην, τίς ἐπιχθονίων δόλον εἴποι;
  Ἢ περὶ πάντων σε Ζεὺς ἐνέηκε πόνοις.
Ἀλλ' ἄχραντος, ἄθικτος ἰτώσια μήχεα ῥέξεις,
  Ὥστε φάος φοίβου λύμασι, καὶ κονίαις
Ἠδ' ἄλλοις φορυτοῖσι πεπαλαγμένον ἄσπιλον ἔρπον,
  Οὐδέποτ' αἰσχυνέει μαρκαρέας δαΐδας.
Ἃ πόθα σῇσι φρένεσσι, τὰ μὴ σθένεν ἄλλος ἐφευρεῖν
  Καιόμενος τελέσεις τέρμα ποθητὸν ἄγων.
Πόσσα κακαῖς λήθησιν ἀϊστωθέντα πρὸς αἴγλην
  Ἄξεις, παντοίοις κοινὰ θέλουσιν ἔχειν.
Πόσσα καὶ τὴν σκοτίην σθεναρῶς ῥιχθέντα, καὶ ὅσσοις
  Λάθρια σύμπροφανεῖς οὖσι, καὶ βλεφάροις.
Πόσσα γραφῆς ἀέκητι ἀνωΐστοις καὶ ἀπύστοις
  Κείσονταί γε χρόνοις. γράμμασι δ' οἷσας ἄκος.
Πόσσα Θεῶν δήνη κόλποις ἂν ἔκρυφθεν Ὀλύμπου,
  Εἰ μὴ ταῖς σελίσιν πάντα κατηγλάϊσας.
Μέλψεις ἱερὸν ἄστυ Ποσειδάωνος ἐφετμαῖς
  Πυργωθὲν, Φοίβου τ', Ἴλιον ἀκαμάτην.
Ἄκραντ' Ἰδαίην, Ξάνθοιο, ῥοάς τε Σκαμάνδρου
  Καὶ στίχα νήριθμον τῶν ἀκαμαντομάχων.
Καὶ νεῶν πολυέλικτον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης
  Ὄχλον ἀπ' Ἡφαίστου δεινὰ βιαζόμενον.
Ἕκτορα Πριαμίδην πολεμόκλονον Ἄρεος εἰκὼ
  Αἰνείαν τε Θεᾶς ἡμιθέην γενέθλην.

Γλαῦκον,

Canus adhuc viridante æuo, lanugine prima
Terrarum metas, diſſita regna petes.
Nullus & Heſperij fugiet, neque tractus Eoi
Littoris, aut medio quæ iacet orbe, plaga.
Multorum mores hominum dum cernis, & Vrbes
Illorum mentem lapſibus ipſe reges.
Tractabis ſermone duces, merita omnia librans
Extolleſque bonos, deycieſque malos.
Quis numeret quæ dura feres vagus orbe Viator?
Vni hæc tanta ſibi ſuſtinuiſſe datum.
Inter vbique ciues, fraudeſque innoxius ibis,
Candidus obſcœnis fluctibus ibis olor.
Non ſecus ac radiante lutum cum percutit arui
Delius, haud nitidas polluit inde faces.
Quanta alij quæ mente tegis reperire nequibunt,
Quæ tamen optatis finibus expedies.
Quanta æui deleta ſitu renouata reduces,
Cunctaque communi lampade nota dabis.
Quanta inter tenebras ſordentia facta virum ſe
Auribus, efficies, luminibuſque ferant.
O quanta abſque notis ceriſque extincta iacerent,
Ni tua, quæ vitam ſcripta, dedêre, forent.
Quantáque cœlicolum proprius neſciret Olympus
Conſilia, his lucem ni tua dextra daret.
Neptuno ex imis fabricatam ſedibus arcem,
Phœbeâque manu Pergama facta canes.
Idaque carmen erit, Xanthuſque, celerque Scamādar,
Cordaque bellantum millia multa virum.
Irrequieta graui ſubſultans littore claſſis
Vulcani rapidis ſæpè petita dolis.
Armipotens Hector ſpirans Mauortis imago
Semidea Æneas, progeniéque nitens.

Γλαῦκον, Δηΐφοβον, Σαρπηδόνα, Ῥῆσον, ἐν αἰχμῇ
Πάντας θαρσαλέους, πάντας ἀεισομάχους.
Μέλψεις χαλκοχίτωνας ἐνυαλίους πολεμιστὰς
Ἕλληνας Τρώων πολλὸν ἀρειοτέρους.
Νέστορά τ' ἠγρεκύδοιμον, Ὀδυσσῆα πτολίπορθον,
Αἴαντας δισσοὺς ἀστεροπὰς πολέμου.
Κυδάλιμον Μενέλαον, ἐϋμμελίην Διομήδην
Εὔφρονα Μηριόνην, Ἰδομενῆα μέγαν.
Θεστοείδην Κάλλαντα, καλὸν Ἀχιλλῆος ἑταῖρον
Καὶ Φοίνικα τροφὸν, Νέστορος Ἀντίλοχον
Βουλαῖς, χερσὶ πολιώ τ' Ἀγαμέμνονα ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ἑλλήνεσσιν ἴσην πᾶσι νέμοντα θέμιν.
Καὶ βαρὺν ἐν πολέμοισι, βίας πνείοντ' ἀτεράμνους
Πύργον ὁμοζυγέων, καὶ πυρὸς ὀξύτερον,
Θυμὸν ἔχοντ' ἀδάμαντος, ἔρεισμα σιδήρεον ὅπλων,
Ἀλκῆς σκηπτοῦχον, τειρομένοισι σέλας
Εἰναλίης Θέτιδος Πηληϊάδην Ἀχιλῆα.
Τίς φύλλα; ψαμάθους τίς δεδάηκε κόνιν;
Οὐ τόσσον ὑψιπόροισι πόλος ποικίλλεται ἄστροις,
Οὐ τόσσα βένθος ἁλὸς ναιετάουσι γένη.
Οὐδ' αὖ κινυμένης τόσσα κύματα χέρσον ἐρέχθει,
Οὐ νασμῶν τόσσας ἀθρέομεν σταγόνας,
Ὅσσος ἄρ Ἡρώων ἑσμὸς περιέμφεπε Τροίην,
Τῶν ὄνομ' αὐδάζειν μοῦνοι ἴσασι Θεοί.
Καὶ μούνῳ δώσουσι φίλα φρονέοντες Ὁμήρῳ,
Ταῦτ' ἐρέειν. Τοίησ' ἀμφιβέβηκε χάρις.
Μνήσεαι εὐγενέος, τοῦ αἵματος εὔχεαι εἶναι
Ἠϋκόμου Ἑλένης, ἣν ὑπόκλεψε Πάρις.
Ἣν τε διὰ πτόλεως ἱρῆς κρήδεμνα θεμέθλοις
Αὐτοῖς στρέφθεν ἄνω, ἡ δ' ἀπέλωντο κάτω.
Καὶ γοερὸν στενάχουσα πικρὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν
Γυμνωθεῖσ' Ἑλλὰς τοσσατίων προμάχων.

Glaucus, Deiphobus, Sarpedon, Rhœtus in haſta
Quiſque audens animis, quiſquis adire prior.
Carmen erat, nitido fulgentes ære Pelasgi
Pectore Troianis ſtrenuiore viri.
Pugnæ inſtans Neſtor, vaſtatorque Vrbis Vlyſſes,
Aiaces belli fulmina bina duo.
Inclytus & Menelaus, Tidides optimus haſta,
Idomeneus ingens, Merioneſque catus.
Pars tibi Theſtorides, & Achillis fidus Achates
Nutritor Phœnix, Neſtoris Antilochus.
Conſilio prudens, animiſque audens Agamemnon,
Dux hominum, inque Argos aurea ſceptra gerens.
Et grauis in bello, ſpiranſque ex ore furores,
Et comitum turres ocyor igne leui.
Corde adamanta ferens, populorũ immobile fulcrum
Vis ipſa, afflictis rebus & ipſe iubar.
Quem Thetis ex magno Peleo effudit, Achilles.
Quis frondes, puluimque enumerare valet?
Non tot in excelſo collucent ſidera cœlo,
Tot neque progenies æquoris ima colunt.
Non tot ſpumantes voluunt ſe ad littora fluctus,
Nec tot brumali tempore nentur aquæ.
Quot Troiam Heroës denſa obſidione tenebunt,
Dij quorum tantum nomina noſſe queunt.
Hæc tibi, Homere, animo capere, ô te quãta venuſtat
Gratia, quin numeris euoluiſſe datur.
Excidet haud menti, cuius genus eſſe fateris
Pulchræ Helenæ, furto quam Paris abſtulerat.
Cuius ob infandum ſcelus alto à culmine ſacri
Ilium & euerſis ſedibus omne ruit.
Quos heu tunc mœſtos propugnatoribus imbres
Græcia fundebat tot viduata viris.

Οἷσι δὲ γηράσκοντι παραδράμῃ ὀξυλαβὴς ἴς,
Μυρία δὲ κτήσῃ ἀμφιλαφοῦς σοφίας,
Σώφρονα Πηνελόπειαν, ἀναιδέα κόμπον ὁμοκλῆς
Μνηστήρων, γεραροῦ Λαρτιάδαο πλάνην.
Ἠδ' ὅσα κεῖνος ἔρεξεν ἀλώμενος, ἢ μετὰ Κίρκης,
Ἢ μετὰ Σειρήνων, ἢ μετὰ Λωτοφάγων.
Ὡς Κύκλωπ' ἀλάωσεν ἀνάρσιον, ὡς ἐϑενάταις
Ἀντιφάτην, Πλαγκτάς ϑ' ἵκετο, ἠδ' Ἀΐδην.
Καὶ πῶς ἵκε Θεᾶς, μέγαρον, πρασιάς τε βεβήκει
Φαιήκων, ἐρατὴν πατρίδ' ἱκανεμόγις.
Ἔνϑα πάλιν μενέος μεμνημένος ἄνδρας ἀπέκτα
Λυσινόμους, κτεάνων ἅρπαγας ἀλλοτρίων.
Πηνελόπην τ' ἐσάωσεν ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Καὶ δόμον, ἠδ' ὕβριν κάββαλε Τηλεμάχου.
Ταῦτα μὲν εὐφρονέων ποτιμέλψεαι, ἀλλὰ δὲ παίζων,
Πᾶς πάντεσσι γεγώς, πάντεσιν ἦρα φέρων.
Ἀστεα δ' αὖ τὰ κόμπῳ τὸς ἐριζήλοισιν ἐν ὕμνοις
Ἕξεις πλεῖον ὀλίγων πλεῖστον ἀπεχϑόμενα.
Σοῦ γὰρ ἀειστείαισι νοὸς, μέγα ϑάμβος ἀκοῦσαι,
Βασκήναντες ἄγη σῷ τελέσουσι βίῳ.
Οἱ μὲν σοῖς ἐπέεσσι πλανώμενοι ἔνϑα, καὶ ἔνϑα
Ἀρπάξουσι κλέος σοῖγ' ἰσοφειλόμενον.
Οἱ δ' ἅτε μαργαίνοντα φρένας, καὶ νήπιον ἄνδρα
Ἀστεος ἐκλείψουσ'. Ὦ ϑέμις, ὦ κρίσιες.
Ἄλλοι πτωχοτάτην τε, καὶ ἀτηρέα κηρὸς ἐνιπὴν
Μεμφόμενοι, κλεινοὺς σοὺς ἐλάσουσι λόγους.
Μέχρι πόνοις μογέων, πάτρην παλίνορσος ἱκάνων
Ἐλδομένως ἔλϑῃς ἐς Χίον ἀμφιρύτην.
Ἔνϑα κόπων ἄμπνευσις, ἀεξώοιό τε κύδευς
Κτῆσις, καὶ κτεάνων πλουτοδότειρα χάρις.
Κεῖνοι γάρ σε τίσουσιν ἴσον φαέεσσιν ἑοῖσιν,
Καὶ Θεὸν ὥς, μολπὴν ἄξιον ἐσσομένοις.

Σοὶ

Cum ſuprema aderit qua obliuio ducitur, ætas
Denſa Sophia tibi multa ſcienda feret.
Penelopen caſtam, inuerecundamque Procorum
Turbam, Ithacique vias fatáque dura canes.
Seu Circe errantem teneat, ſeu carmine Syren,
Seu cum Lothophagis miſceat hoſpitium.
Lumine vt orbauit Cyclopa, ſuiſque Acheronta
Noxis, & Planctas venit, & Antiphaten.
Speluncamque Deæ, Phæacum limina, & hortos
Acceſſit dulces, vix tetigitque lares.
Vtque iterum memor ipſe ſui prædonibus vltor
Intulit iniuſtis, ſacrilegiſque necem.
Coniugem inoffenſam ſeruauit, acerbus in hoſtes,
Telemachóque domoque expulit omne nefas.
Serius hæc cantabis: at omnibus omnia factus
Proludes aliis, queis lepor omnis erit.
Vrbibus ex multis, quarum tibi cura tuo pars
Maxima non laudes nomini iniqua dabit.
Nam ſtimulo inuidiæ in mores (quis credat?) honeſtos
Non metuent lingua mittere tela tuos.
Pars vaga gens peregrè furto tua carmina ducent
Auctorem ſimulans, vt decus inde paret.
Non deerunt proh cana fides! qui te vrbe repellent
Dementem veluti, ſtultiloquúmque virum.
Pauperiem, ſortemque alij exprobrare ſolentes,
Hæc tua ceu ſordes aurea dicta putent.
His tandem exhauſtis patrias remeabis ad oras
Atque tua optatum, te Chios excipiet.
Hic tibi parta quies, manſuraque gloria, necnon
Ruris, & agrorum, copia diues erit.
Hic tamquam ſeris laus digna nepotibus ipſe
Vt pupilla oculi, vel Deus alter eris.

Σοί τε πόλιν δὲ κιόντι, ἢ ἔμπαλιν αὖθις Ομήρου
  Στῆσαντ᾽ ἐξ ἑδράων πρόφρονες ἀντόμενοι.
Καὶ στόμα σοῦ κύσουσι μελισταγές. ἀμφοτέρας δὲ
  Αραντες θήσουσιν σὰς τεκέεσσι χέρας
Εἰς κεφαλήν. Οφρα κηραλέην γε φυγόντες ἀνάγκην
  Ζώσονται. Πᾶσιν δ᾽ ὄρνις ἄειστος ἔσῃ.
Καὶ μέγαν ἐν σφίσιν οἴσουσι πολύφρονα καρπὸν
  Αντ᾽ ἀρετῆς, πάτρης πόλεμον ἐπισπόμενοι.
Θηλύτεραι τε μάθωσι δόμοις ἔνι ἄνδρεσιν ἤκειν,
  Σωφροσύνην τε φιλεῖν ἱστὸν ἐποιχόμεναι.
Αλλοι σε περίσημον ἀεθαλέουσι κορύμβοις
  Δείξουσ᾽ ἀλλοτρίοις ὡς Ιόβακχον ὅλοις.
Αρσεσι, καὶ θήλεσσι σεβάσμιος, οἵ σ᾽ ἀνάριθμοι
  Μαστεύσουσι λυγρῆς κηρὸς ἀποτροπίην,
Οἱ δ᾽ εἰς κέρδος ἀταρπὸν ἀληθέα μαντοσυνάων,
  Αλλοι βάξιν, ἄλλος τοῖσδ᾽ ἔτι νηνεμίην.
Αλλὰ καὶ ὡς ζήσας ἄθλων μετ᾽ ἀπείρονα κύκλον
  Οὐκέτι θνητὸς ἐὼν ἔσσεαι ἀθάνατος,
Αὐτοῖς Οὐρανίωσιν ἐφέστιος, εἶδαρ ἐρέπτων
  Αμβρόσιον, συνέδρος Παλλάδι μητρὶ σέθεν.
Μυρία δ᾽ αὖ θύσουσιν ἀφαρπάξαι σε θανόντα
  Αστεα, καὶ καλέσαι σφωΐτερον ναέτην.
Αὐτοῖς ἐμφυνώτ᾽ ἀδεῶς αὐτόχθονα. Τόσσον ἄρ εὖχος
  Τοσσατιῶν φθιμένου ἐξετίναξε φρένας.
Ρώμη παμβασίλεια, Κύπρος. Λυδίη τε, Μυκῆναι,
  Αἰγύπτιαι Θῆβαι, Λευκανὶς Ιταλίας.
Θετταλίη, Γραῖοι, Κεγχραὶ, κνωσσός τε Μινώη.
  Ταῖς οὐδ᾽ ἠβαιὸν ἐμφροσύνης γε μέτα.
Πασάων δὲ πρώτισται ἐὸν ποθέουσι πολίτην,
  Εν δ᾽ ἔριν ἀντιῆσουσ᾽ αἰὲν ἐρειδομένην,
Αἰμυλίοισι λόγοισι, νόου θ᾽ εὑρήμασι καινοῖς,
  Τοῖς παίζουσ᾽ ἀφρόνων ἠπεδανὴν κραδίην,

Σμύρνα

Hic reduci ac notos venienti rurſus Homeros
Obuia quiſque ſibi brachia dulce dabit.
Oſcula mellito, feret ori tu quoque palmis
Mulcebis puerûm, delicioſe comas.
Felixque auſpicio, teneris mandabis alumnis
Queis fugiant ſortis tela inimica vias.
Conſilio, & virtute pari ſua chara tueri,
Et patriæ nunquam deſeruiſſe fidem.
Fœminæ vt in domibus diſcant parere virili
Imperio, & caſtos continuiſſe toros.
Oſtendent alij variis te floribus aptum
Sæpeque Io repetent, ſæpè tibi, Euge canent.
Vir, mulierque pari referent tua nomina voto,
Teque expulſorem ſortis vbique petent.
Fatidicum te alij poſcent, aliique procellæ,
Siue famis certam, qua releuentur, opem.
Sincera ſic mente dies per ſecula ducens
Non mortalis adhuc, cælitis inſtar eris.
Cœlicolum iam tunc epulis accumbere dignus
Matris, & ambroſios Palladis eſſe cibos.
Innumera poſt fata fluent te prendere gentes,
Et patrio ciuem conſtituiſſe ſolo.
Lis erit, & quiſque indigenam, natumque probabit
Tantus in exanimo corpore viuet honos.
Orbis apex Vrbs alma Mycenæ, Lydia, Cypros,
Et Phariæ Thebæ, Lucanis Auſoniæ.
Theſſalaque Vrbs, Gryni, Cenchræ, Minoia Gnoſſos,
Barbara conſiliis mens quibus orba fuit.
At ſuper hoc primi ante alios certamina ponent
Vllis non vnquam diſſoluenda modis.
Dulciſonis verbis, & acutæ indagine mentis,
Queis ſtultum eludi corda puſilla ſolent.

Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφὼν, Σαλαμὶν, Πύλος, Ἄργος,
  Κύμη, ἡ δ' Ἰθάκη Λαρτιάδαο πάτρη. [Ἀθῆναι,
Ταὶ δ' οὐδέν γ' ἀπόναντο ποθητύος, ὧν τρέφον αὐταί.
  Δὴ γὰρ δὴ Μοιράων ἀλλ' ἐπέκρηνε λίνα.
Καὶ Χίοις χαρίσαντο φέρειν τόσσον ἄνδρα πολίτην,
  Πρῶτον ὅσσαν νήσου εἰν ἁλὶ πῆξαν ἕδρας.
Τοὔνεκά μιν Χῖον καλέουσιν, καλεῖ δὲ καὶ αὐτὸς
  Αὐτὸν Χῖον ἔπος μνησάμενος πατρίδος.
Εἰδ' οὐκ ὧδε φανεῖται ὁ τηλίκος. ἔργον ἐτύχθη
  Οὐρανίων, μυριὸν τοῖς περίλητο Χίος.
Καὶ γὰρ ἐπεκλήρωσαν εὐφροσυνάς τε καὶ ἥδυ
  Μοῦνον οἱ, οὐχὶ γόους ἔμπαλιν, οὐδ' ὀδυνάς.
Ἀλλ' ὀλίγῃ νήσῳ πενιχρῶν ἕδει αἰθυιάων
  Γηραιὸς λείψει ἠελίοιο φάος.
Ὀλβίη, ἡ Χαρίτων, Μουσέων τε μονώτατον ἄστρον,
  Καὶ κήρυκα Θεῶν σῇσιν ἔχεις λαγόσιν.
Ἆ πόσσοι Σούσων, πόσσοι Βαβυλώνιον ἄστυ
  Κόσμῳ ναιομένῳ ἰσοτάλαντον ὅλῳ,
Ἆ πόσσοι Κέκροπες Γραικῶν αὐτόχθονες, ὅσσα
  Ἔθνεα μοιριδίοις γαυριάοντα λόγοις,
Σοὶ μικρῇ, ἀκτεάνῳ τε, δυσάμμορε εἰν ἁλὶ νῆσος,
  Ἐχθοδοπῇ κραδίῃ ἀργαλέως φθονέουσι;
Ἔγρεο δ' ἐξ ὕπνοιο φίλον τέκος, ὄσσε δ' ἐπ' αἶαν
  Τήνδε βαλὼν, πλῆσον νέκταρος ἀμβροσίου.
Γνῶθι σέθεν συνάεθλον, ἐπίπλεκε συμπολιήτας,
  Πρόσδεξαι φιλίως ἀμφαγαπαζομένους.
Ἡσυχίης ἅλις ἔμμεν, ἅλις βλεφάροις κνέφας εἶρψε.
  Ὥρη ἰδεῖν, ὥρη ἀντιάσαι καμάτων,
Τοὺς ἀνάεθμος ὅμιλος ἐφιμείρουσιν ἀρίστων
  Ἀνδρῶν, τοῖο μόνου λειπόμενοι χάριτος.
Ἔργα γὰρ αὐτοὶ ἔπραξαν ἴσον κράτος, αἰνετὰ λίην
  Ἀλλ' ἐκρύβη λήθης οἴδμασι κωφοτέροις

Πηκτίδα

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Pylos, Argos, Athenæ,
Cuma,Ithaceque ſolū nobile Lartiadis.
Attamen hi quæ animo nutribant, vota ſorores
Ducere fatali non ſtatuêre colo.
Namque dedêre Chio,tantum vt iactaret alumnum
Cum primum Ionio conditur ipſa mari.
Vnde Chio nomen, patrios quin ritè penates
Commeminit dum ſe Chion, & ipſe vocat.
Quod ſi vbi natus erat, denatum haud nouimus actū
In Chion,vt Diuûm notior eſſet amor. [hoc
Quippe quod vt chara diffundere gaudia ſemper
Nec ſegetem luctus ſuppeditare velint.
Inſula parua ſitu fulicarum examine nigrans
Meta (quis hoc credat ?) vatis, & vrna fuit.
Felix quæ Charitum, Muſarumque vna decorem,
Diuorumque tubam condis auara ſinu.
Ah tibi quam merito Suſa, & vaſtiſſima, toti
Párque orbi Babylon quam merito inuiderat.
Cecropidæ Danai populique fauente ſuperbi.
Fatorum ſerie, quam tua fata velint.
Propterea tibi vili,inopique,& in æquore conchæ
Perpetuis odiis aſpera corda gerent.
Tu verò dilecte puer, ſomnum excute, terramque
Aſpice natalem, nectar vt inde fluat.
Ortus noſce tui certamina, gratus adhære
Ciuibus, & charos excipe blande tuos.
Dormillas ? ſatis vſque ſatis : cortina recedat,
Lux radiet, iam operam, iam dare tempus adeſt.
Aſpice quam multa Heroum te geſta virumque
Quo ſine muta forent, Martia corda iacent.
Sat patriæ,famæque datum,meruiſſe quid vltrà
Proderit è tenebris in tua plectra trahant.

Πηκτίδα σὴν ἀνάειρε, καὶ ἔξελε θυιάδι φωνῇ
Ληθαίων ὑδάτων πρήξιας ἡμιθέων.
Εἰπὲ μόνον, καὶ ἔλαμψαν ἀπαὶ χθονὸς ἄχρις ὀλύμπου
Τῆς τ' ἵκανον ὄρους φέγγεος ὀξύτεραι,
Αἰώνων τε περισσότεραι. Χέλυν ἄσσον ἐϋστὰν
Χρέξον, ῥάπτε δ' ἔπος στιλπνοτάτῃ σοφίῃ
Καὶ τότε πάντες ἴδωσιν, ἀνευάξωσί τ' ἀοιδαῖς
Ἔργματ', ἀριστείας, κύδεά τ' ἰσοθέων.
Ὣ δὲ καὶ Καλλιόπεια μάλ' ἀτρεκέως τάδε πάντα
Πέφραδεν, ἔστε γλυκὺς ὕπνος Ὅμηρον ἔχεν.
Ἀλλ' ὅτε δ' ἐγρόμενος Κριθηΐδος εἵλκυε μαστὸν,
Χείλεσί τ' ἀρθόγγοις λευκὸν ἄμελγε γάλα.
Δὴ τότε τὶς μεγάλαυχος ἀπόπροθεν ἴχνος ἐλαύνων
Ἄσθματι φυσιόων νῆσον ἵκανε Χίον.
Ἀγνώσσω πόθεν οὗτος ὁ δύσμορος ἤλυθεν αἴης
Ἠώης, εἴτ' οὖν λέχριος Ἑσπερίης.
Καὶ γὰρ πάντοθ' ἄεξε πολυκλυτὸν οὔνομ' Ὁμήρου
Βάξιν, καὶ γέννα ἡμερίοισι σέβας.
Κλίμακι δ' οἷον, καὶ κυσὶν ἀγάλλετο, τοὺς ῥά ποτ' αὐτὸς
Κτήμασι πᾶσι τίθει σύμβολον εὐγενίης.
Οἱ δὲ λέγουσι κύνας, τὰ καὶ πελεκρήγυος ὄσσα,
Κείνους πρωτογόνου ἄψε' ἐδηδοκέναι.
Κλίμακα δ' αὖ κείνην ποτὲ δήμιος ἀμπηδήσας
Λαιμὸν ἀπηοείου εὐδικίῃσι θλάσε.
Ὄμμασι τέκνον ἄθρησεν, ἐτείρετο δ' ἔνδοθι θυμὸν
Ζηλοσύνη. μάμμου δ' ὡς εἶδεν ἀρειότερον,
Ἐκπάγλως στονάχιζε, τόσον τ' ἠνίπαπε μύθῳ.
Ὦ τέκνον, ἦρα γοναῖς Παλλάδος ἤμαρ ἄγεις;
Τίς τάδε πιστώσαιτο; Θεῶν τέκνα νέκταρ Ὀλύμπου
Πίνοντες, χθονίου ἐκ ἀλέγουσι γλάγους.
Αὐτὰρ ὁ Οὐρανιών τε λόχευμα, Θεῶν τε δικαίοις
Κοσμηθεὶς, μαστοὺς ἵσπασε θηλυτέρης.

Pectida ſume tuam, bacchantique eripe cantu
Semideos Lethe, quos tegit ima, viros.
Dic age, ſic namque & terris ad ſidera ſurgent
Ocyus, & radiis vltima regna petent.
Seclorum vates dignam Chelyn accipe, tange
Conſueque auguſtis carmina docta modis.
Dum tibi complaudent cœlum, telluſque canenti
Omnia dum per te ſplendidiora vident.
Talia Calliope veraci protulit ore
Donec Homeriolum vinxerat alta quies.
Iam verò excitus Critheidos ipſe papellis
Carpebat niueos molliter ore cibos.
Inflatus tunc quidam, atque ilia feſſa trahendo
Aduena longinquam viſus adire Chion.
Ignotum quis & vnde domo, num obliquus Eoæ
An vero occidua venerit ille plaga?
Inclytum enim vulgo creſcebat nomen Homeri,
Famaque reddiderat dignius obſequio.
Signa ſui generis ſcalamque, caneſque gerebat
Nobilis in frontem ſerpere ſueta domus.
Contra alij famâ ducti veraciùs aiunt,
Patria ab his prædam membra fuiſſe feris.
Scala quoque oſtendit, qua guttura lictor auita
Deſuper inſultans greſſibus enecuit.
Torua tuens puerum inuidia flagrauerat œſtro
Par vbi nec minimum fingere Momus erat.
Indoluit ſecum, & tacito ſermone volutat,
Téne puer partu docta Minerua dedit?
Quis credet? diuum pueri ſe nectare paſcunt,
Terrea nec fluxi pabula lactis amant.
Hunc tamen æthereo concretum ſanguine, totque
Viribus vbere alit fœmina terrigena.

Quiſquis

Τίς τίς ὅδ' ἰασεῖται; Κενεαῖς ᾠδαῖσιν ἐλέγξει
 Οὐ γένος αἰσχύνῃ κρυπτόμενον μαχλάδων.
Ψευδογόνως κικλῆσκον ἑὴν γενέτειραν Ἀθήνην.
 Οὐδὲ γὰρ ἐστ' ἔτυμον παρθένον υἷας ἔχειν.
Ἀλλὰ κάρηνον ἔφαντο. Κακοὶ γοερῶς ἀπολοῦνται.
 Τίς γε κάρηνον, ἔφη τεκνογόνον τελέθειν;
Πάντες δ' οὐ Κρονίδου χάειν ἔσπαζον, εἰ τόγ' ἀληθὲς
 Ἐκ κορυφῆς κείνου Παλλάδα ἐκθορέειν.
Μύθων γηραλέων ἀπατήματα. ὁπλοτέρων δὲ
 Τίς φρένα θαυμάσσει ἠλεὸν, ἐσθλὰ φρονῶν;
Νῦν δ' αὖ Παλλὰς Ὅμηρον ὃν ἤροσε, κεῖνον ἀγοστοῖς
 Θαλπέμεναι ἀγκὰς ἔχειν. Ὦ ποθεινῶν κτεάνων.
Ὦ μακάρων θέλγητρα. Κέαξε δὲ κόμπον Ἀθήνη,
 Ἐνθάδε κρυπτομένη, καὶ κομέουσα βρέφος.
Ὀστεά τ' ἔνδον ἔθλασε, πόδας τ' ἀνεσείρασε μακροὺς,
 Ἀψεα δ' ὀρθὰ φέρειν ἔσχεθον οὐδὲ πόδες.
Ἀλλὰ κάτω βλέψας, πέζαντε χέρεσσι πιέσας,
 Εἷρπεν ἀν' ἀτραπιτοὺς ἴχνεσι τετραπόδοις.
Οὐρᾶς ἑσπομένης. μηκυνομένων δὲ παρειῶν
 Ποικίλον εἶδος ἔδυ εἴκελον Ἀσκαλάβου.
Νῶτον ἅπας βάλιος, στικτὸς τροχοειδέσι κύκλοις
 Τειρέσιν ὡς. Πολλὲ δ' αὖ μαιόμενος θροέειν
Οὐκ ὀπὸς ἦχον ἔναρθρον ἀνήρυγεν, ἀλλότριον δὲ
 Ἔκτυπε, γνωστὸν φθεγξαμένῳ γεμόνα.
Ὡς ὁ μὲν ὅσσαν ἔτισεν ἀεικέα, οὐδέποτ' αὐτὸν
 Οὐ Θεὸς, οὐχὶ μέροψ ὄμματ' ἴδον φιλίοις.
Ἀλλά μιν ἐχθαίροντες ἀποστρέφουσιν ὀπωπὰς,
 Τοῖον ἀθρεῖν αἰνῶς μῖσος ἀλευάμενοι.
Αὐτὸς δ' ἐν ὀχετοῖσι βιώσιμον ἦμαρ ἀχεύει,
 Αἰὲν ὑποτρομέων γειτονέοντα μόρον.
Ὅστις γὰρ λοχέοντι, μολέοντί τε κῆρα κορύσσει,
 Αὐτὸς πολλὸν ἄγαν Παλλάδος ἐστὶ φίλος.

Καὶ

Quiſquis erit cantus dein arguet, & fore quemque
Degenerem, atque notho ſemine notus erit.
Mentitur matrem, natum peperiſſe Mineruam
Crediderim, ſemper, quæ mihi caſta fuit?
Ah pereant, memorant qui pignora vertice naſci:
Vertice quis natum proſiluiſſe ferat?
Quod tamen iſta noui de Pallade fingere Vates
Nunc ſtudeant, quis eos deſipuiſſe neget?

Fronte Minerua parit, ſtringitque tenacibus vlnis
Mœoniden, Sophiam ſcilicet iſta decent?
Votorum ô requiem, diuorum ô gaudia: fœtu
Intumuit Pallas, detumuitque parens.
Dixit, & extemplo fractis decreſcere viſus
Oſſibus, & longos abbreuiaſſe pedes.
Iamque obliqua meat, iam cernuus ima tuetur.
Serpit & in triuiis quadrupedante gradu.
Pone ſubit cauda, in ſpatium maxilla refugit,
Sic tandem fieri ſtellio viſus erat.
Stellatæ, tereteſque fluunt per tergora guttæ
Fundere verba velit, ſed dare lingua negat.
Vox hominem fugit, & ſtrepitum vice vocis ademptæ
Mittit, & huic notum, cui dare verba cupit.
Sic tandem meritas ſoluit pro crimine pœnas
Dehinc infeſta Diis, terrigeniſque fera.
Quocirca hanc omnes, & ſtercore peius, & angue
Conſpectam refuga fronte cauere ſolent.
Sic vero in tenebris vitam obſcœniſque cloacis
Ipſa ſibi metuens proxima fata, trahit.
Quiſque vel obſtruſam, vel euntem occiderit, vltro
Palladi pergratam rem fore ritè putat.

Credere

Καὶ κλέος αὐτὸς ὄφελλεν ἐτήτομον, ὅττι κατέκτα
 Θηεῖον ἐμψύχοις πᾶσιν ἀπεχθόμενον.
Καὶ τόσην βιότοιο κατέχαρεν αἰῶν Ἀθήνη,
 Τοῖσι λέγουσι κακῶς ἔξοχον ὑμνοπόλων.
Πᾶσιν ὅπως Μακάρεσσι, καὶ ἡμερίοισιν ἀλιτροί
 Ξεῖνον ἐπ' ἀλλοδαπῇ ἐνδιάγουσι πόδα,
Τηλόθεν ἐκ μεγάροιο πλανώμενοι, ἐν δὲ χαράδραις,
 Σπέεσιν, ἠδ' ὀχετοῖς νηλεᾶ οἶτον ἔχειν,
Ἡμερίων ἀπάνευθε, καὶ ἀκλέες. οἷσιν ὀπηδεῖ
 Μοῖρ' ὀλοὴ βιέαις χερσὶν ἐπερχομένη.
Αἰετὸς ὠκὺς ὄλυμπον ἐσέπτατο, φέγγεσι Φοίβου
 Ὄμματα ἐμπήξας, οὐδὲ λέλειβε δάκρυ.
Αἶψα τε τῆς ποθέησιν ἀφαρπάζει ποσὶν ἄγρην,
 Οὐδὲ πέδῳ χθαμαλοῖς ἴχνεσιν ἐνδιάει.
Τοῖος φασὶν Ὅμηρος ἐπήορος ἅλμασι κούφοις,
 Ἢ δὲ ταπεινὰ φυγὼν αἰθέριος φέρεται.
Οὔ μιν γλῶσσα βέβληκεν ἀλάστορος, οὐδέ μιν ὁρμαὶ
 Βλάπτουσι σκαιῶν, οὐ πτερόεντα βέλη.
Ἀλλ' ἄχρηστα κάρυνον ὀϊστεύοντος ἐπῆλθεν,
 Κηρί τε λυσσαλέῳ ἤτοι κῆρα φέρειν.
Ἡ κραγέται κλάζουσιν ἐτώσιον οἷα Κολοιοί
 Αἰὲν βορβορέοις λύμασι φυρόμενοι.
Πότμος ἕλῃ μιν ἄκλαυτος ἐμῶν ἀπὸ τῆλε μελάθρων
 Καὶ κνέφας ἔσω τοῖς δ' ἠελίοιο σέλας.
Ἄρτος ἔῃ, τὸ ἔδουσ' αὐτοῖς θανατηφόρος ἰός,
 Οἶνος, ὕδωρ τε χολῆς πικρότερα κραδίῃ.
Πένθος ἄλαστον ἔχοιεν, ἐπιβρύχοιεν ὀδόντας
 Ἄλγεσι, ῥήξειεν κρᾶτα κατὰ σπιλάδων.
Χαίροις δ' αὐτὸς Ὅμηρε Θεοῖς κεχαρισμένε πᾶσι,
 Καὶ πάτρῃ, εὐκλείην φέρτερος ἠελίου.
Χαίροις πᾶσι ποθητὸς, ἐμοὶ δ' ἄμπνευσον ἀοιδὴν,
 Ὄφρα σέθεν μεγάλου φθέγματ' ἀοιδιάσω.

Ἄρτι

Credere quin etiam præſtat, noménque, decúſque
Beſtiolæ qui vltor ſic erit, ille feret.
Hoc quoque qui primum vatum mordebit, amaræ
Edixit ſortis mater amica, genus.
Vt ſuperúmque hominũque odiis vagus aduena terras
Luſtret & haud miſero detur, vt vlla quies.
Et procul à patria, extremas pellatur in oras
In ſalebris ſaliens, in ſpecubúſque latens.
Indecor vſque nigrúmque inglorius exigat æuum
Ipſe ſibi inueniens vltima fata manu.
Fulmine pennarum ceu cum Iouis ales Olympum
Scandit, & in Phœbo lumina ſicca tenet;
Et quamcumque cupit prædam pede raptat adunco
Non aſſuetus humi vilem habitare domum.
Mortales ſic inter agens ſublimis Homerus
Sidera celſa petit, terreaque ima fugit.
Lingua faces, & ſaxa rotet, pennatáque vibret
Spicula fatali nil nocet illa viro.
Irrita mittentis conuerſo vulnere ſummum
Mortifero ſemper in caput ægra cadunt.
Obſtrepitant graculique velut garrire videntur,
Attamen in fœdis ſordibus vſque manent.
Væ miſeris; nam quos rapies mors ædibus abſit
Illa meis tenebris obruet orta dies.
Flaua Ceres illis pro victu aconita miniſtret
Fel Bromius ſapiat, fel Acheloë feras.
Perpetuo in luctu iaceant, frontemque dolorum
Vi, ſaxis minuant, dentibus vſque fremant.
Tu verò Diis, & Patriæ dulciſſime Vates
Salue, & honore ipſum vincere digne iubar.
Omnibus exoptate tuo ſed ſuggere vati,
Quæ ſibi deindè viro carmina digna canat.

Αρτιτόκου δὲ πέλει τάδ' ἐφύμνια. Οσσα δ' ἐς ἄνδρας
Ελθὼν Μουσάων τεῦξας ἐφημοσύναις,
Οὐκ ἐμόν ἐστι λέγειν. Αφατον κλέος. Αλλ' ἄρα καὶ τῶν
Σοῖο παρεισαμένου, μνήσομαι οἷον ὅσον.

ΤΕΛΟΣ.

IN ROMA

Naniaca ſunt hæ laudes, quas verò ſecundo
Numine Pieridum, grandior ipſe geres,
Non opis eſt meminiſſe meæ; quis talia fando
Explicet? at dicam quantula poſſe dabis.

FINIS.

Hos quà Typographi, quà Autographi ipſius errores Lector ſic emendato: ac nonnulla quædam poſt prelum addita, ſuis locis inſerenda, beneuolè hic accipito.

PAg.3.v.32.*dele*,tradit.
p.4.v.19. Kepplerus.
p.5. v.6. ille.
v.12.Naudeo de Victore.
v.17.*adde*,afferat.
p.8. v.1. reuerendam.
v.23.ἄδηλον.
p.10.v.27. ἑτέροις.
p.13.v.21.ἐπικυδέστερον,ὠνάμεθα.
p.14.v.28.Cenchrorum.
p.15.v.5.ἀπεῤῥήγναντος.
p.16.v.29.dele, quod.
p.17.v.12.quem.vocarat.
v.17.Tmem.
v.24. κεφαλίων.
p.24.v.15. Χῖος.
p.26.v.6.εὔκλαρον.
v.21. Aleander.
p.33.v.7. εἰσέτι.
p.34.v.4. dele, μηδὲν.
v.6. κἂν.
p.36.v.26.*his ſiquidem*.
p.37.v.26.*pars erat*:
p.40.v.11.αὖα.
p.42.v.11.δεινὸν.
p.44.v.31.*Ægyptium*.
p.45.v.29.ποτητὰ.
p.47.v.2.Pediaſimus.
v.8.Hypoplaciæ.
v.21.ἡμεδαπὸς.
p.48.v.19.Memphitidem.
p.51.v.14.Agamemnonis.
p.52.v.14.αἰτιῶν.
v.27.εἰσηγήσατο.
p.53.v.8.Daphne item.
p.56.v.21.συνσὰν.
p.60.v.27. aſſerat.
p.64. v.23. eruditiſſimo Opere.
p.65.v.11.ὄνομα.
p.67.v.2.Demodocum.
v.11.τοῖς ἐν.
v.15.πλωιλόγη.
p.68.v.10.ἡμεῖς.
p.72.v.31.καλέω σε.
p.77.v.8.cecinit?
v.25.ἀποκαλοῦντος.
p.78.v.13. auditione tantùm admirationem excuſſit.

p.79.

p.79. v.9. ἰσκεκρότηται.
p.80. v.32. ἀνείδεος,
p.81. v.14. ἔλαχεν.
p.87. v.14. vaniſſimum.
p.88. v.17. Κρεωφύλου λαβὼν
p.89. v.27. λύτρα,
p.91. v.21. varios.
p.44. v.5. διορθώσεων.
p.103. v.22. Ariſtophanios
p.106. v.9. Ὁμηρείους.
p.108. v.2. & quid.
p.109. v.14. Piſiſtrati.
p.112. v.31. ἀμφίαλον.
p.117. v.14. non enim.
p.126. v.24. *Adramyttena.*
p.127. v.3. *Adramytteni.*
v.8. χρύνφα.
v.16. Adramyttena
p.131. v.4. ἀκρωτήριον.
p.132. v.5. καλέμβιος, ἢ χειμῶνος.
p.134. v.5. Βουλευτέων.
p.135. v.2. *Meleſigenem.*
p.138. v.7. ὅπως.
p.139. v.20. ὁπωπᾶι.
p.140. v.25. τυρσηνίας.
p.142. v.26. Στησίχορος.
v.32. *Phædre.*
p.144. v.3. cæcitate, *adde*, narrationem.
v.24 Saturni.
p.146. v.1. Λάμπων.
p.153. v.32. Σμυρναῖον.

p.168. v.2. Nicolaus Damaſcenus.
v.7. τιμήμασιν.
p.171. v.11. interpolatum.
v.23. καίπερ.
v.25. καίπερ.
p.177. v.28. πόντου.
p.178. v.13. MS.
v.28. ἀνδρῶν.
p.181. v.6. ἔθαψαν.
p.182. v.16. εἰνάλιαι.
p.183. v.7. Ἀχιλλείοις.
v.22. Thetidos.
p.192. v.28. Ὠπάντα.
v.31. ἀποικία.
v.32. τόπων.
p.195. v.9. Iulius.
v.10. Polyiſtor.
p.197. v.20. Ἀριστείδης.
p.199. v.1. Meleſigenem.
p.201. v.4. Γεννῆσαι.
v.11. poſt *Oritur*, adde, & Agathágelus Byzantius de Rhodo. Λίνδον κηλιασόντε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον, ὧν ἡ τοῦ Μελησιγένους ὁμήρου μέμνηται Καλλιόπη.
p.212. v.3. Βιθυνίας.
v.29. Colophonij.
p.213. v.9. Phaſelitæ.
v.8. Ἀντι

p.213.v.8.ἀντιμάχω.
p.218.v.6.*adde poſt applicaſſe*,(quibus non applicauit nec eã laudans Herodotus, qui eum Cumæum nõ Smyrnæum facit.)
p 220.v.10.adde poſt ἀνηγόρευσαν,δι ὃν Χῖον.
v.21.πόσοι.
p.221.v.29.προχεζόμενοι.
p.222.v.1.futilium.
v.18.*Hellanicus.*
p.223.v.7.negas.
v.16.amitterent.
p.224.v.15.ὠνομασμένον.
p.225.v.31.τρυφώντων.
p.226.v.31.ἐπιμελούμενον.
p.227.v.16.χορεύοντες.
p.240.v.18.ἀεὶ.
p.246 v.27.θαυμάσαι.
v.30παιδευτέον.
v.31.Στάγειραν,Σταγειρίτην.
p.249.v.5.*olim.*
v.18.*Non ſi me.*
p.253.v.18.Soſandræ.
v.24.Perotti.

p.254.v.13.Aleandri.
p.255.v.18.*Ricceo.*
p.256.v.10.Hippicum.
p.259.v.7.*agnita.*
p 262.v.13.πρώτιςαι.
v.23.ἔδρασ.
p.265.v.17.nõdum.
p.266.v.6.πωλεῖσθαι.
p.268.v.20.diuendis.
p.269.v.28.Ὀδυσσείας.
p.271.v.[illegible]. habitatione.
p.274.v.4.τχθ.
p.276.v.25.Gelliano.
p.277.v.16 *delectantur.*
p.279.v.3.*adde.* Ludouic. Nonius Cõment. in Hub. Golt. Græciam. *Fatetur etiam ſe Chium Homerus hymno in Appollinem.* τυφλὸς ἀνήρ, οἰκεῖ δὲ.&c.
p.284.v.10.παλαιςαί.
v.1[illegible]
p.285.v.5.Homeri.
p.286.v.10.eidem.
p.288.v.27.plena.
p 295.v.8.traditur.

Errata

Errata in Carminibus Græcis de Natalibus Ho[illegible]ri.

PAg.8.v.4.ἔζευγε.
v.26.μακάρεσιν.
p.10.v.8.Ἡρὰ.
p.12.v.3.ῥαθάμιγξι.
v.11.θηλυτεράων τε.
v.21.δηϊείων.
v.21.ἐσσὶ μακάρων.
p.14.v.1.ἀλαστήσεως.
v.16.καί με χόλος.
v.27.ἀμφιπλαγχθέντος.
p.16.v.17.διέπτυσε.
v.18.ἀλλοτρίῃ.
v.25.ὑποζευχθέντος.
v.31.ναιέτει.
p.18.v.5 ῥάβδοισι.
v.14.ἐλίνων.
p.20.v.2.ἄναγε.
v.5.Ἡ ῥα.
v.16.ἀλλοτρίης.
v.16.ἐνέπαιξεν.
v.23.δυσδαίμονος Ἥρης
p.22.v.15.ἀρειῶν.
v.17.βαθὺν.
p.24.v.11.πήχυον.
v.26.πλέκε.
p.26.v.17.Ζηνὶ.
v.25.ἔνθα.
v.31 μῆνιν.

p.28.v.29.ἐχέγγυον.
p.30.v.18.μένος.
v.25 βίην.
p.34.v.28.ἠιθέων.
p.36.v.1.δῆε.
v.5.ἔνευσε.
p.40.v.11.Παλλὰς δ'.
v.18.ἰσομένοις.
p.42.v.15.ἤγαγε.
v.26.θυέων.
v.29.θ' ἱερά.
p.46.v.13.νέας.
v.14.Θεαὶ.
v.16.φαός.
v.19.ἵκετο.
p.48.v.15.ζηλήμονι.
v.17.φίλον.
p.50.v.9.πολυγηθὲς.
p.50.v.14.ἡδυθρόον.
p.52.v.16.Ἡρώων.
v.17.Βουγενέες δὲ.
v.32.ἀλλοδαποῖς.
p.54.v.14.μαρμαρέας.
v.16.Μαιόμενος.
v.25.Μέλψεις.
p.56.v.4.Τρώων.
v.7.Κυδάλιμον.
v.9.Κάλχαντα.

v.10.Φόινικα Νέςορ☉.
p.58.v.21.ἐπέιασι.
v.25.dele τῆ
p.62.v.4 ἰπέκρμι
v.22.ἀργαλέας.
p.64.v.6.Κρέξον.
v.9.Ωδεῖ ἦ κρέλλιον.
p.66.v.2.Ο᾽ν.
v.15.Ο᾽ςἰατ᾽.
v.22.Τέιρεσιν,
v.24.γε μόνῳ.
p.68.v.1.ἰτήτυμον.
v.8.Σπέιεσιν.
v.15.φωσίν.

In Natalibus Homeri in Interpretatione Latina.

PAg.7.v.7.montique.
v.12.aſſutum.
p.19.v.19.vix it.
p.23 v.9.ſi prenſans.
v.23.ipſam.
p.31.v.26.immorſis.
p.35.v.26.Phoſphorus.
p.41.v.10.ipſa.
p.43.v.28.vnguine.
p.47.v.22.ſcuta.
p.51.v.5.Ο᾽μήρυ.
v.11.dicentur.
v.12.Quos.
p.53.v.17.viſæ.
p.55.v.10.tibi.
v.13.arcu.
p.57.v.1.Rheſſus.
v.3.erunt.
v.14.turris.
p.59.v.5.Siren.
p.61.v.25.vrbs alma.
v.32.ſtultûm.
p.63.v.32.ni tua.
p.65.v.3.è terris.

Reliqua per te pro æquitate tua corriges Lector.